

MEB'İN YENİ
100^Ü

ÖZETİN
ÖZETİ

ETKİNLİKLER

YAZILI
SENARYOLARI

AKILLI
TAHTA

Karekod Çözümlü **Matematik** **Defterim**

Çözümler için
karekodu okutunuz.

Ekstra Ücretsiz
Dijital Platform
3000
Çözümlü Soru
ve Sınırsız
Deneme
Sınavları

İSTİKLAL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl
Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif ERSOY

ATATÜRK'ÜN GENÇLİĞE HİTABESİ

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen; Türk istiklalini, Türk cumhuriyetini, illebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve haricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklal ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin. Bu imkân ve şerait, çok namûsait bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklal ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraiitten daha elim ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar, gaflet ve dalalet ve hatta hiyanet içinde bulunabilirler. Hatta bu iktidar sahipleri, şahsi menfaatlerini müstevililerin siyasi emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakuzaruret içinde harap ve bitap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evladı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklal ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asıl kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal Atatürk

8. SINIF MATEMATİK

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Editör Yayınevine aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan; kitabın tümünden veya bölümlerinden, yönelerinden, ölçme araçlarından, etkinliklerinden ve kitaptaki modellemelerden esinlenmek, bunları taklit etmek veya benzerini yapmak suçtur. Aynı zamanda elektronik yollarla, fotokopi yoluyla, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz veya dağıtılamaz.

Editör

Turgut MEŞE

Yazar

Komisyon

Sertifika No

40447

Baskı ve Cilt

Data Dijital Matbaacılık

ANKARA

İLETİŞİM

İvedik Organize Sanayi Matbaacılar Sitesi

1518 Sok. Mat-Sit İş Merkezi No:2/20

Yenimahalle / ANKARA

Tel: 0 312 384 20 33 - 0 505 925 57 81

Fax: 0312 342 23 58

www.editoryyayinevi.com

İÇİNDEKİLER

1. ÜNİTE

- ▶ ÇARPANLAR VE KATLAR 9
- ▶ ÜSLÜ SAYILAR 26

2. ÜNİTE

- ▶ KAREKÖKLÜ İFADELER 42
- ▶ 1. DÖNEM 1. YAZILI SINAVLARI 57
- ▶ VERİ ANALİZİ 75

3. ÜNİTE

- ▶ OLASILIK 84
- ▶ 1. DÖNEM 2. YAZILI SINAVLARI 90
- ▶ CEBİRSEL İFADELER 104

4. ÜNİTE

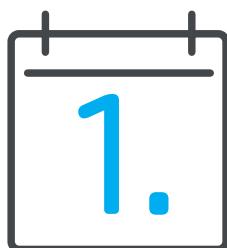
- ▶ DENKLEMLER 120
- ▶ 2. DÖNEM 1. YAZILI SORULARI 135
- ▶ EŞİTSİZLİKLER 130

5. ÜNİTE

- ▶ ÜÇGENLER 144
- ▶ EŞLİK VE BENZERLİK 158

6. ÜNİTE

- ▶ DÖNÜŞÜM GEOMETRİSİ 170
  - ▶ GEOMETRİK CISİMLER 178
  - ▶ 2. DÖNEM 2. YAZILI SINAVLARI 181
-
- ▶ CEVAP ANAHTARI .....

ÜNİTE

ÇARPANLAR VE KATLAR

- Çarpan ve Asal Çarpan
- Bir Tam Sayıyı Asal Çarpanlara Ayırma
- En Büyük Ortak Bölüm (EBOB)
- EBOB Problemleri
- En Küçük Ortak Kat (EKOK)
- EKOK Problemleri
- Aralarında Asal Olma
- EBOB ve EKOK Özellikleri

ÜSLÜ SAYILAR

- Tam Sayıların Tam Sayı Kuvvetleri
- Ondalık ve Rasyonel Sayıların Kuvvetleri
- Ondalık Gösterimleri Çözümleme
- Üslü Sayılarda Sıralama ve Üssün Üssü
- Üslü Sayılarda İşlemler
- Üslü Sayı Problemleri
- Çok Büyüк ve Çok Küçük Sayıları 10'un kuvvetiyle Yazma
- Bilimsel Gösterim

POZİTİF TAM SAYILARIN POZİTİF TAM SAYI ÇARPANLARI

$$\begin{array}{l} 20 : \boxed{1} = 20 \\ 20 : \boxed{2} = 10 \\ 20 : \boxed{4} = 5 \\ 20 : \boxed{5} = 4 \\ 20 : \boxed{10} = 2 \end{array}$$

1. 20   2. 10   3. 5

20 sayısı $\{1, 2, 4, 5, 10, 20\}$ sayılarına tam olarak bölünmektedir.

Dolayısıyla bu sayılar 20 sayısının pozitif tam sayı çarpanlarıdır.

$$\begin{array}{l} 45 : \boxed{1} = 45 \\ 45 : \boxed{3} = 15 \\ 45 : \boxed{5} = 9 \\ 45 : \boxed{9} = 5 \\ 45 : \boxed{15} = 3 \\ 45 : \boxed{45} = 1 \end{array}$$

1. 45   2. 15   3. 9

45 sayısı $\{1, 3, 5, 9, 15, 45\}$ sayılarına tam olarak bölünmektedir.

Dolayısıyla bu sayılar 45 sayısının pozitif tam sayı çarpanlarıdır.

⇒ Her pozitif tam sayı farklı iki tam sayının çarpımı şeklinde ifade edilebilir. Çarpıldıklarında herhangi bir A sayısını oluşturan sayılarla A sayısının **çarpanları** denir. A sayısının çarpanları A'ya bölündüğünde kalan her zaman 0 olacağından bu sayılar aynı zamanda A sayısının **tam bölenleri**dir.

⇒ Verilen örnekleri inceleyiniz.

$$\begin{array}{l} 18 : \boxed{1} = 18 \\ 18 : \boxed{2} = 9 \\ 18 : \boxed{3} = 6 \\ 18 : \boxed{6} = 3 \\ 18 : \boxed{9} = 2 \end{array}$$

1. 18   2. 9   3. 6

18 sayısı $\{1, 2, 3, 6, 9, 18\}$ sayılarına tam olarak bölünmektedir.

Dolayısıyla bu sayılar 18 sayısının pozitif tam sayı çarpanlarıdır.

$$\begin{array}{l} 50 : \boxed{1} = 50 \\ 50 : \boxed{2} = 25 \\ 50 : \boxed{5} = 10 \\ 50 : \boxed{10} = 5 \\ 50 : \boxed{25} = 2 \end{array}$$

1. 50   2. 25   3. 10

50 sayısı $\{1, 2, 5, 10, 25, 50\}$ sayılarına tam olarak bölünmektedir.

Dolayısıyla bu sayılar 50 sayısının pozitif tam sayı çarpanlarıdır.

Asal Sayı

700	2
350	2
175	5
35	5
7	7
1	

$$700 = 2^2 \cdot 5^2 \cdot 7^1$$

Asal çarpanlar: 2, 5, 7

120	2
60	2
30	2
15	3
5	5
1	

$$120 = 2^3 \cdot 3 \cdot 5$$

Asal çarpanlar: 2, 3, 5

➡ Kendisinden ve 1 sayılarından başka hiçbir tam böleni olmayan sayılarla **asal sayılar** denir.

➡ Asal sayılar; 2, 3, 5, 7, 11, 13, 17, 19, 23, 29, 31, 37, 41, 43, 47, ... şeklinde devam etmektedir.

➡ Çift sayılar içerisinde asal olan sadece 2 sayısı vardır. 2 sayısı aynı zamanda asal olan en küçük sayıdır.

➡ Pozitif bir tam sayının asal çarpanlarının tümü çarpılarak oluşturulan gösterime **asal çarpanlara ayırma** denir. Asal çarpanlara ayırma işleminde tekrar eden asal çarpanlar üslü ifade olarak yazılır. Örnekleri inceleyiniz.

72	2
36	2
18	2
9	3
3	3
1	

$$72 = 2^3 \cdot 3^2$$

Asal çarpanlar: 2 ve 3

1050	2
525	3
175	5
35	5
7	7
1	

$$1050 = 2 \cdot 3 \cdot 5^2 \cdot 7$$

Asal çarpanlar: 2, 3, 5, 7

EN KÜÇÜK ORTAK KAT

⇒ İki veya daha fazla pozitif tam sayının ortak katları içerisindeki en küçük sayıya bu iki sayının **en küçük ortak katı** denir. EKOK kısaltmasıyla ifade edilir.

28	21	2	→ 2 sayısı sadece 28'yi böler.
14	21	2	→ 2 sayısı sadece 14'ü böler.
7	21	3	→ 3 sayısı sadece 21'yi böler.
7	7	7*	→ 7 sayısı her iki sayıyı böler.
1	1		

⇒ 28 ve 21 sayılarını birlikte asal çarpanlarına ayırdığımızda EKOK değeri tüm asal çarpanlar alınarak $\text{EKOK}(28, 21) = 2 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 7 = 84$ bulunur.

⇒ Asal çarpanlarına ayrılmış iki sayının EKOK'u bulunurken; her iki sayıda ortak olarak bulunan asal çarpanlardan üssü büyük olanlar ve ortak olmayan çarpanlar alınarak çarpılır.

$$A = 2^3 \cdot 3^5 \cdot 5 \cdot 11^2$$

$$B = 2^2 \cdot 5^4 \cdot 7$$

$3^5 \cdot 11^2 \cdot 7$ alınır.

2^3 alınır.

5^4 alınır.

$$\text{EKOK}(A, B) = 2^3 \cdot 3^5 \cdot 5^4 \cdot 7 \cdot 11^2 \text{ dir.}$$

Örnek: 12 ile 18'in EKOK'unu bulalım.

Çözüm:

12	18	2
6	9	2
3	9	3
1	3	3
1		

$$\begin{aligned} \text{EKOK}(12, 18) &= 2 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 3 \\ &= 36 \end{aligned}$$

Yani 12 ve 18'in en küçük ortak katı 36'dır.

Örnek: Sinan bir kavanozdaki bilyeleri 10'ar 10'ar ve 4'er 4'er saydığında hiç bilye artmamıştır.

Buna göre bu kavanozda en az kaç bilye olacağını bulalım.

Çözüm:

10	4	2
5	2	2
5	1	5
1		

$$\begin{aligned} \text{EKOK}(4, 10) &= 2 \cdot 2 \cdot 5 \\ &= 20 \end{aligned}$$

Kavanozdaki bilye sayısı en az 20'dir.

Örnek: 10 ile 25'in EKOK'unu bulalım.

Çözüm:

10	25	2
5	25	5
1	5	5
1		

$$\begin{aligned} \text{EKOK}(10, 25) &= 2 \cdot 5 \cdot 5 \\ &= 50 \end{aligned}$$

EN BÜYÜK ORTAK BÖLEN

→ İki veya daha fazla pozitif tam sayının ortak bölenleri içerisindeki en büyük sayıya bu iki sayının **en büyük ortak böleni** denir. EBOB kısaltmasıyla ifade edilir.

8	12	2^*	→ 2 sayısı her iki sayıyı böler.
4	6	2^*	→ 2 sayısı her iki sayıyı böler.
2	3	2	→ 2 sayısı sadece 2 sayısını böler.
1	3	3	→ 3 sayısı sadece 3 sayısını böler.
		1	

→ 8 ve 12 sayılarını birlikte asal çarpanlarına ayırdığımızda EBOB değeri asal çarpanlarından ortak olanlar çarpılarak $EBOB(8, 12) = 2 \cdot 2 = 4$ bulunur.

→ Asal çarpanlarına ayrılmış iki sayının EBOB'u bulunurken; her iki sayıda ortak olarak bulunan asal çarpanlardan üssü küçük olanlar alınarak çarpılır.

$$A = 2^3 \cdot 3^5 \cdot 5$$

2^2 alınır.

$$B = 2^2 \cdot 3^4 \cdot 7$$

3^4 alınır.

$$EBOB(A, B) = 2^2 \cdot 3^4 \text{ bulunur.}$$

Örnek: 15 ile 20'nin EBOB'unu bulalım.

Çözüm:	15	20	2
	15	10	2
	15	5	3
	5	5	5
	1	1	

$$EBOB(15, 20) = 5 \text{ tır.}$$

Yani 15 ve 20'yi aynı anda kalansız bölen en büyük böldür.

Örnek: 21 ile 30'un EBOB'unu bulalım.

Çözüm:	21	30	2
	21	15	3^*
	7	5	5
	7	1	7
	1		

$$EBOB(21, 30) = 3 \text{ tür.}$$

Örnek: Sinem 48 kg'lık pirinci ve 42 kg'lık bulguru eşit ve en büyük poşetlere koymak istiyor.

Buna göre Sinem'in seçeceği poşetlerin kaç kg'lık olduğunu bulalım.

Çözüm:	42	48	2^*
	21	24	2
	21	12	2
	21	6	2
	21	3	3^*
	7	1	7
	1		

$$EBOB(42, 48) = 2 \cdot 3 = 6$$

Yani poşetler en fazla 6 kg'lık olur.

Aralarında Asal Sayılar

- ⇒ 1'den başka ortak bölenleri olmayan iki doğal sayıya **aralarında asal sayılar** denir.
- ⇒ Örneğin:
  - ⇒ 8 sayısının bölenleri 1, 2, 4, 8;
  - ⇒ 9 sayısının bölenleri 1, 3, 9 olup 1'den başka ortak bölenleri olmadığından 8 ve 9 aralarında asal sayılardır.
- ⇒ Ardişik iki doğal sayı aralarında asaldır.
  - ⇒ Örneğin; 4 ile 5, 6 ile 7, 8 ile 9, 10 ile 11 gibi sayılar aralarında asal sayılardır.
- ⇒ Aralarında asal olan sayıların EBOB değeri 1'e eşittir.
  - ⇒ Örneğin; 24 ve 25 sayıları aralarında asal olduğundan EBOB değeri 1'dir.
- ⇒ Aralarında asal olan sayıların EKOK değeri sayıların çarpımına eşittir.
  - ⇒ Örneğin; 6 ile 7 aralarında asal olduğundan; $EKOK(6, 7) = 6 \cdot 7 = 42$ olur.
- ⇒ Verilen iki doğal sayının çarpımı, sayıların EBOB ve EKOK değerlerinin çarpımına eşittir.
  - ⇒ $A \cdot B = EBOB(A, B) \cdot EKOK(A, B)$ 'dır.

Örnek: Aralarında asal olan iki sayının

EBOB'u ile EKOK'unun toplamı 57'dir.

Sayılardan biri 8 ise diğerini bulalım.

Çözüm: Aralarında asal olan iki sayının

EBOB'u 1'dir. Sayıların EBOB'u ile EKOK'unun toplamı 57 ise EKOK'ları 56'dır. Aralarında asal sayıların EKOK'u bu iki sayının çarpımıdır. $EKOK(8, x) = 56$ ise $8 \cdot x = 56$ ve $x = 7$ olmalıdır. Diğer sayı 7'dir.

Örnek: $x+2$ ile $2y-1$ sayıları aralarında

asaldır.

$$\frac{x+2}{2y-1} = \frac{12}{99} \text{ olduğuna göre } x+y \text{ kaçtır?}$$

Çözüm: $x+2$ ile $2y-1$ sayıları aralarında asal ise eşitlikte olan rasyonel sayı en sade hale getirilir.

$$\frac{x+2}{2y-1} = \frac{12 \div 3}{99 \div 3} \Rightarrow \frac{x+2}{2y-1} = \frac{4}{33}$$

Böylece eşitlik sağlandığında;

$$\begin{aligned} x+2 &= 4 \Rightarrow x = 2 \\ 2y-1 &= 33 \Rightarrow y = 17 \end{aligned} \left. \begin{array}{l} x+y = 2+17 = 19 \\ \hline \end{array} \right\} \text{ olur.}$$

Örnek: Aralarında asal olan iki sayının toplamı 12'dir. Bu sayıların çarpımının kaç olabileceğini bulalım.

Çözüm: Aralarında asal olan iki sayının toplamı 12 ise;

$1+11=12$	⇒ 1 ve 11 aralarında asal
$2+10=12$	⇒ 2 ve 10 aralarında asal değildir.
$3+9=12$	⇒ 3 ve 9 aralarında asal değildir.
$4+8=12$	⇒ 4 ve 8 aralarında asal değildir.
$5+7=12$	⇒ 5 ve 7 aralarında asal
$6+6=12$	⇒ 6 ve 6 aralarında asal değildir.

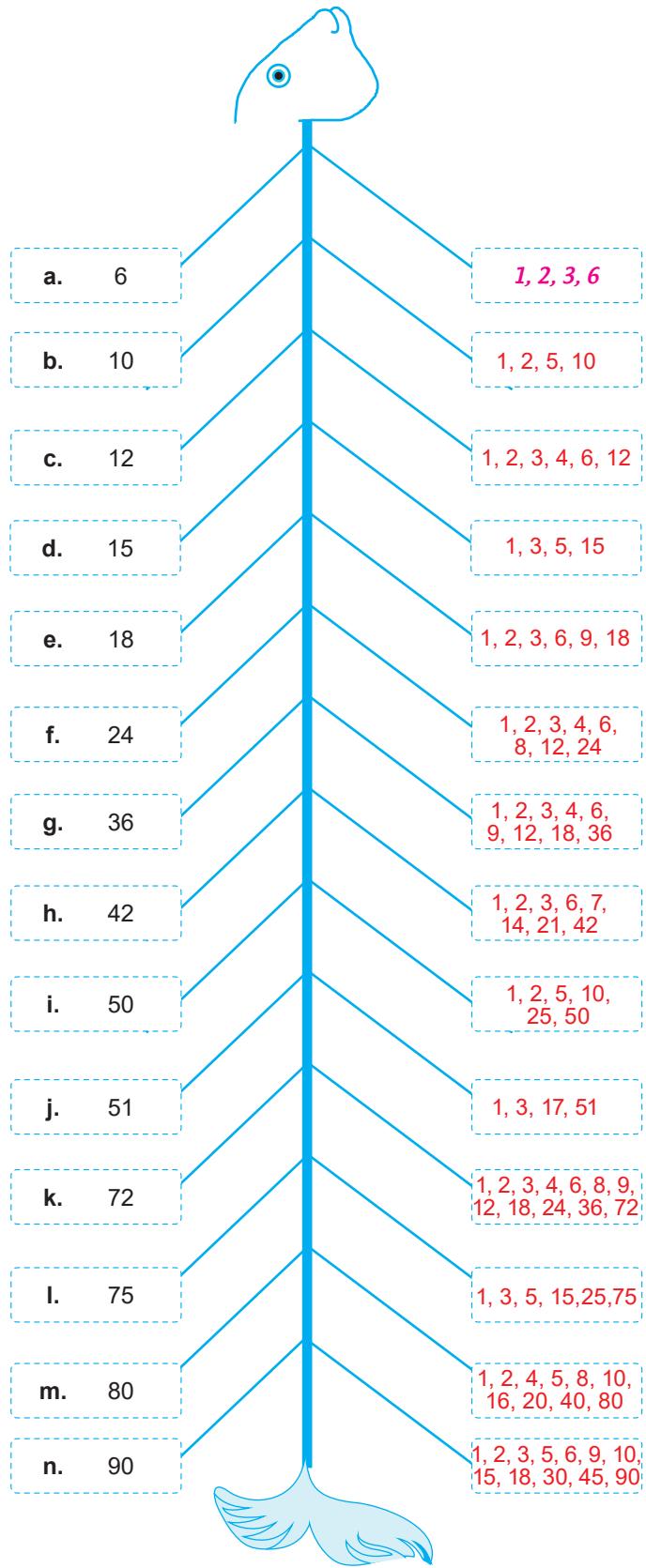
$$1 \cdot 11 = 11 \text{ veya } 5 \cdot 7 = 35 \text{ olur.}$$

O hâlde bu iki sayının çarpımı 11 veya 35 olur.

1.
Etkinlik

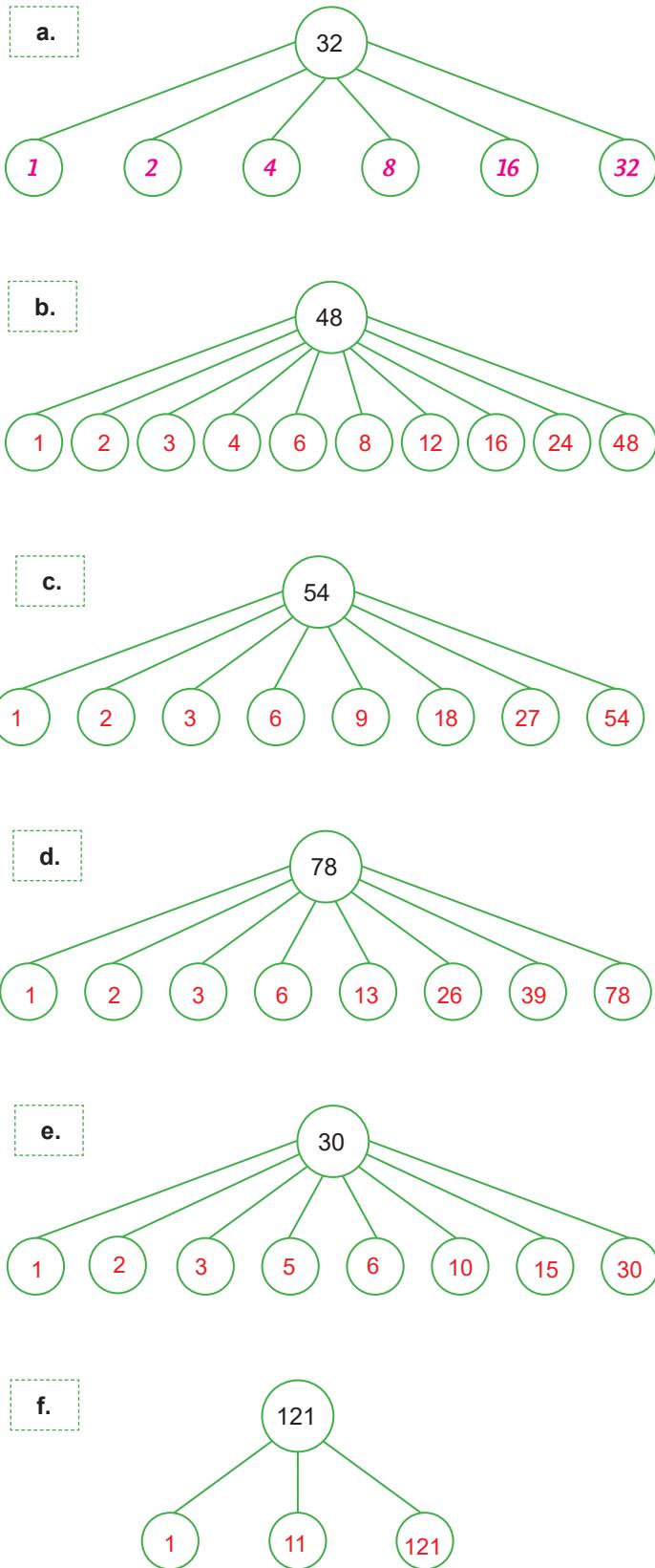
Pozitif Tam Sayıların Çarpanları (Bölenleri)

Aşağıda verilen sayıların pozitif çarpanlarını (bölenlerini) bulunuz.

2.
Etkinlik

Pozitif Tam Sayıların Çarpanları (Bölenleri)

Aşağıda verilen sayıların pozitif çarpanlarını (bölenlerini) örnekteki gibi bulunuz.

3.

Etkinlik

Bir Tam Sayıyı Asal Çarpanlarına Ayırma

Aşağıda verilen sayıları asal sayıların kuvvetlerinin çarpımı biçiminde ifade ediniz.

a.

$$\begin{array}{c|c} 135 & 3 \\ \hline 45 & 3 \\ \hline 15 & 3 \\ \hline 5 & 5 \\ \hline 1 & \end{array}$$

$$135 = 3 \cdot 3 \cdot 3 \cdot 5 = 3^3 \cdot 5^1$$

c.

144

$$144 = 2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 3 = 2^4 \cdot 3^2$$

b.

70

$$70 = 2 \cdot 5 \cdot 7$$

$$216 = 2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 3 \cdot 3 = 2^3 \cdot 3^3$$

e.

300

$$300 = 2 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 5 \cdot 5 = 2^2 \cdot 3 \cdot 5^2$$

4.

Etkinlik

Bir Tam Sayıyı Asal Çarpanlarına Ayırma

Aşağıdaki eşitliklerde harf ile gösterilen asal çarpanı bulunuz.

	Sayı	Asal Çarpanlar	Harf
1.	6	a, 2	a = 3
2.	10	b, 5	b = 2
3.	15	c, 5	c = 3
4.	20	d, 2	d = 5
5.	21	3, e	e = 7
6.	30	2, 3, f	f = 5
7.	40	5, g	g = 2
8.	50	5, h	h = 2
9.	70	2, 7, i	i = 5
10.	120	2, 5, i	i = 3
11.	200	2, j	j = 5
12.	250	2, k	k = 5
13.	400	5, l	l = 2
14.	280	2, 5, m	m = 7
15.	550	2, 5, n	n = 11

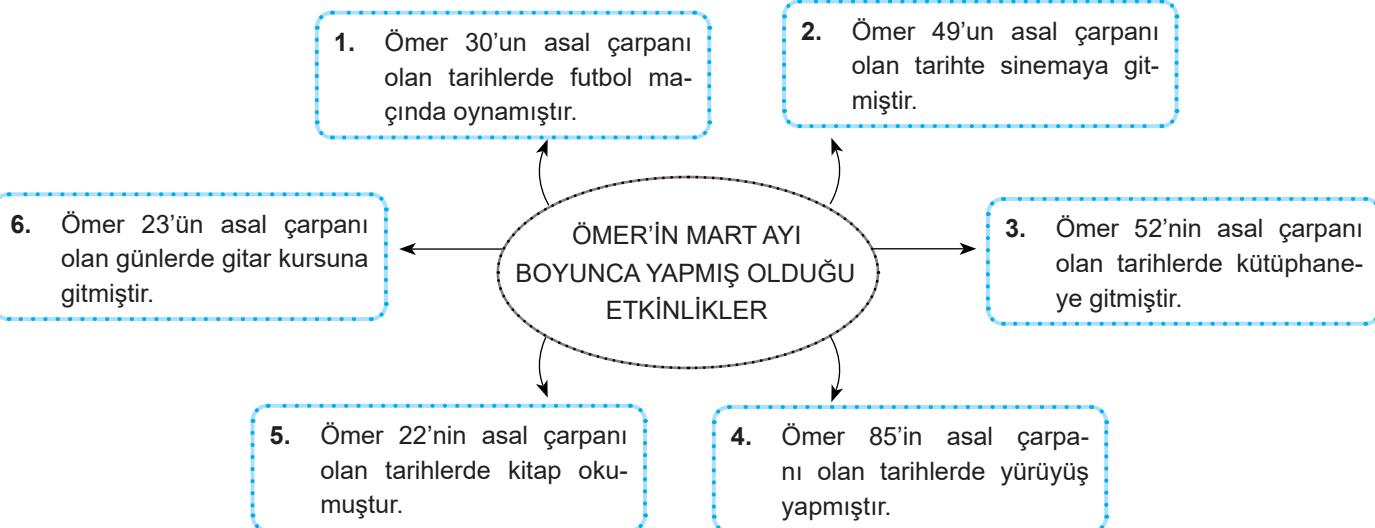
5.

Etkinlik

Bir Tam Sayıyı Asal Çarpanlarına Ayırma

Aşağıda verilen alıştırmaları yapınız.

MART						
Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma	Cumartesi	Pazar
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

Buna göre aşağıdaki etkinlik tablosuna bu tarihleri örnekteki gibi yazınız.

Futbol Maçı	Sinema	Kütüphane	Yürüyüş	Kitap Okuma	Gitar Kursu
2 Mart Çarşamba					
3 Mart Perşembe 5 Mart Cumartesi	7 Mart Pazartesi	2 Mart Çarşamba 13 Mart Pazar	5 Mart Cumartesi 17 Mart Perşembe	2 Mart Çarşamba 11 Mart Cuma	23 Mart Çarşamba

6.
Etkinlik

En Küçük Ortak Kat (EKOK)

Aşağıda verilen sayıların en küçük ortak katını bulunuz.

a.
$$\begin{array}{r|rr} & 24 & 36 \\ \hline & 12 & 18 \\ & 6 & 9 \\ & 3 & 9 \\ & 1 & 3 \\ & & 1 \end{array}$$

$$\text{EKOK}(24, 36) = 2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 3 = 72$$

b.
$$\begin{array}{r|rr} & 18 & 42 \\ \hline & & \end{array}$$

$$\text{EKOK}(18, 42) = 2 \cdot 3 \cdot 3 \cdot 7 = 126$$

c.
$$\begin{array}{r|rr} & 40 & 64 \\ \hline & & \end{array}$$

$$\text{EKOK}(40, 64) = 2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 5 = 320$$

d.
$$\begin{array}{r|rr} & 72 & 108 \\ \hline & & \end{array}$$

$$\text{EKOK}(72, 108) = 2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 3 \cdot 3 = 216$$

e.
$$\begin{array}{r|rr} & 56 & 64 \\ \hline & & \end{array}$$

$$\text{EKOK}(56, 64) = 2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 7 = 448$$

f.
$$\begin{array}{r|rr} & 36 & 60 \\ \hline & & \end{array}$$

$$\text{EKOK}(36, 60) = 2 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 3 \cdot 5 = 180$$

g.
$$\begin{array}{r|rr} & 80 & 16 \\ \hline & & \end{array}$$

$$\text{EKOK}(80, 16) = 2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 5 = 80$$

h.
$$\begin{array}{r|rr} & 75 & 24 \\ \hline & & \end{array}$$

$$\text{EKOK}(75, 24) = 2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 5 \cdot 5 = 600$$

7 - 6 Doğru

5 - 4 Doğru

3 - 2 Doğru

2 - 0 Doğru

Mükemmel

İyi

Orta

Geliştirilebilir.

7.

Etkinlik

En Küçük Ortak Kat (EKOK)

Aşağıda asal çarpanların kuvvetleri biçiminde verilen A ve B sayılarının EKOK'unu bulunuz.

1. $A = 2^3 \cdot 3^5$
 $B = 2^4 \cdot 3^2$

$EKOK(A,B) = 2^4 \cdot 3^5$

2. $A = 2^2 \cdot 3^2 \cdot 5^4$
 $B = 2 \cdot 3^3 \cdot 5$

$EKOK(A,B) = 2^2 \cdot 3^3 \cdot 5^4$

3. $A = 3^4 \cdot 5^3 \cdot 7^2$
 $B = 3^2 \cdot 5^7$

$EKOK(A,B) = 3^4 \cdot 5^7 \cdot 7^2$

4. $A = 7^5 \cdot 11^1$
 $B = 2^3 \cdot 3^2$

$EKOK(A,B) = 2^3 \cdot 3^2 \cdot 7^5 \cdot 11^1$

5. $A = 5^2 \cdot 7^5$
 $B = 5^3 \cdot 7^2 \cdot 11^1$

$EKOK(A,B) = 5^3 \cdot 7^5 \cdot 11$

Asal çarpanları verilen iki sayının EKOK'u alınırken aynı tabanlı sayılarından üssü büyük olan, üssü eşit olanlardan herhangi biri ve geride kalan sayıların tamamı alınır ve çarpılır.

6. $A = 2^3 \cdot 5^2 \cdot 7^1$
 $B = 3^1 \cdot 7^1 \cdot 11^2$

$EKOK(A,B) = 2^3 \cdot 3 \cdot 5^2 \cdot 7 \cdot 11^2$

7. $A = 11^3 \cdot 13^2$
 $B = 7^1 \cdot 11^3$

$EKOK(A,B) = 7 \cdot 11^3 \cdot 13^2$

8. $A = 2^1 \cdot 5^3 \cdot 11^5$
 $B = 3^2 \cdot 5^4 \cdot 13^6$

$EKOK(A,B) = 2^1 \cdot 3^2 \cdot 5^4 \cdot 11^5 \cdot 13^6$

9. $A = 3^1 \cdot 7^5 \cdot 11^7$
 $B = 3^7 \cdot 7^5 \cdot 11^1$

$EKOK(A,B) = 3^7 \cdot 7^5 \cdot 11^7$

10. $A = 2^1 \cdot 3^2 \cdot 5^3$
 $B = 2^3 \cdot 3^2 \cdot 5^1$

$EKOK(A,B) = 2^3 \cdot 3^2 \cdot 5^3$

8.

Etkinlik

En Küçük Ortak Kat (EKOK)

Aşağıda verilen doğru çıkışı işaretleyiniz.

Ekok(3, 8) = 12

D
Y

Ekok(5, 7) = 35

D
Y

Ekok(11, 22) = 44

- D → 1. Çıkış
Y → 2. Çıkış

Ekok(20, 5) = 15

- D → 3. Çıkış
Y → 4. Çıkış

Ekok(56, 2) = 56

- D → 5. Çıkış
Y → 6. Çıkış

Ekok(27, 9) = 18

- D → 7. Çıkış
Y → 8. Çıkış

Y - D - D → 5. çıkış

9.

Etkinlik

En Küçük Ortak Kat (EKOK)

Aşağıdaki bulmacanın cevaplarını yazı ile yazınız. Şifreyi bulunuz.

1 Ekok(5, 4) = ... 20 ...

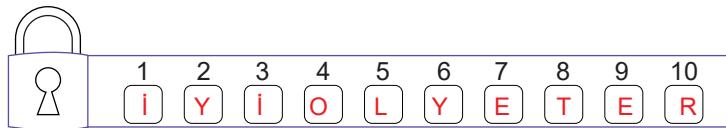
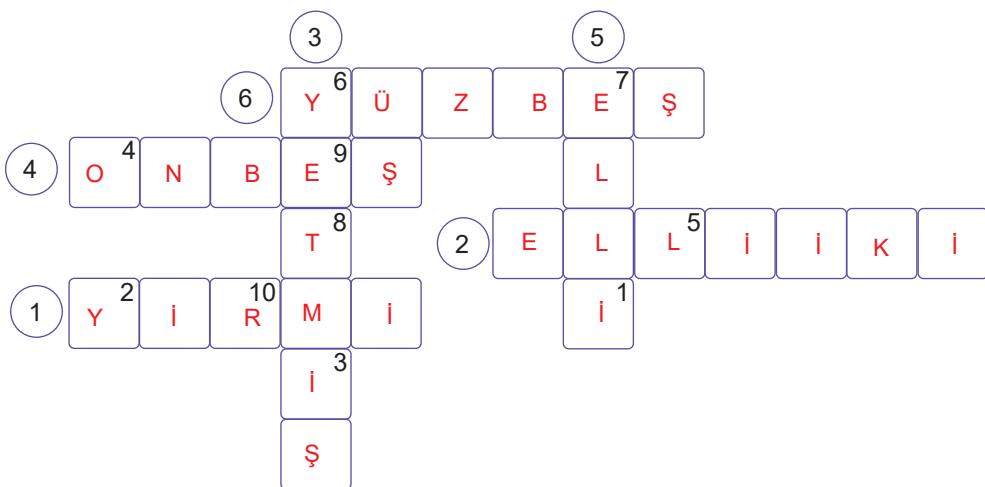
2 Ekok(4, 52) = ... 52 ...

3 Ekok(10, 7) = ... 70 ...

4 Ekok(15, 5) = ... 15 ...

5 Ekok(25, 2) = ... 50 ...

6 Ekok(21, 5) = ... 105 ...

10.

Etkinlik

EKOK Problemleri

Aşağıdaki soruları EKOK yardımıyla çözünüz.

30 dakikada bir ve 45 dakikada bir zil çalan iki saat ilk olarak saat 8.30'da birlikte çaldığına göre ikinci kez birlikte saat kaçta çalarlar?

1

Asya kalemlerini 5'er 5'er ve 7'şer 7'şer saydığında her seferinde 2 kalemi artıyor.

Asya'nın 200'den fazla kalemi olduğuna göre en az kaç kalemi vardır?

Adem misketlerini artma olmadan ve eksik kalmadan 5'er 5'er ve 12'şer 12'şer sayabiliyor.

Buna göre Adem'in en az kaç misketi vardır?

2

Helva yapmak için eşit ağırlıkta un ve yağ kullanılmaktadır. Paket ağırlıkları şekildeki gibi verilen un ve yağ ile oran bozulmadan ve hiç artma olmadan helva yapıldığına göre en az kaç paket un kullanılmıştır?

4

İki hemşireden birisi 6 günde bir diğer 4 günde bir nöbet tutmaktadır.

İkisi birlikte cuma günü nöbet tuttuğuna göre bir daha ki birlikte tutacakları nöbet hangi güne gelir?

3

Bir teknoloji mağazasından alınan bilgisayar için 800 lira peşin ödeniyor, geriye kalan para ise aylık 120'şer veya 150'şer ödenebiliyor.

Buna göre bu bilgisayarın fiyatı en az liradır?

5

a. 1. kutucuktaki sorunun cevabı nedir?

Cevap=..... 10.00

b. 3. kutucuktaki sorunun cevabı nedir?

Cevap=..... Çarşamba

c. 2. sorunun cevabı, 5. sorunun cevabının kaç katıdır?

Cevap=..... 20

d. 4. sorunun cevabı ile 6. sorunun cevabının toplamı kaçtır?

Cevap=..... 1612

6

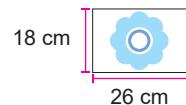
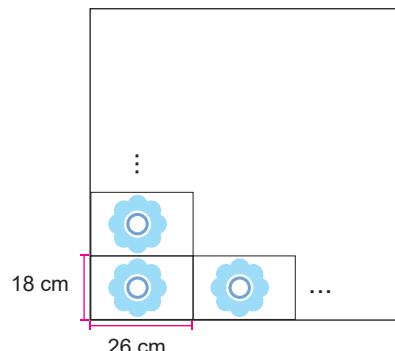

11.

Etkinlik

EKOK Problemleri

Aşağıda verilen problemi çözünüz, soruları cevaplayınız.

Fiyat = 50 TL

Ferhat kare biçiminde olan odasının bir duvarına yukarıda ölçüleri verilen duvar kâğıtlarını aralarında hiç boşluk kalmadan yapıştırıyor. Buna göre aşağıdaki soruları cevaplayınız.

- a. Odanın yüksekliği en az kaç cm'dir?

Cevap: $\text{Ekok}(18, 26) = 234 \text{ cm}$

- b. Bu odanın duvarı için en az kaç kâğıda ihtiyaç vardır?

Cevap: 117

- c. Duvarın tamamının kâğıtlla kaplanması en az kaç TL tutar?

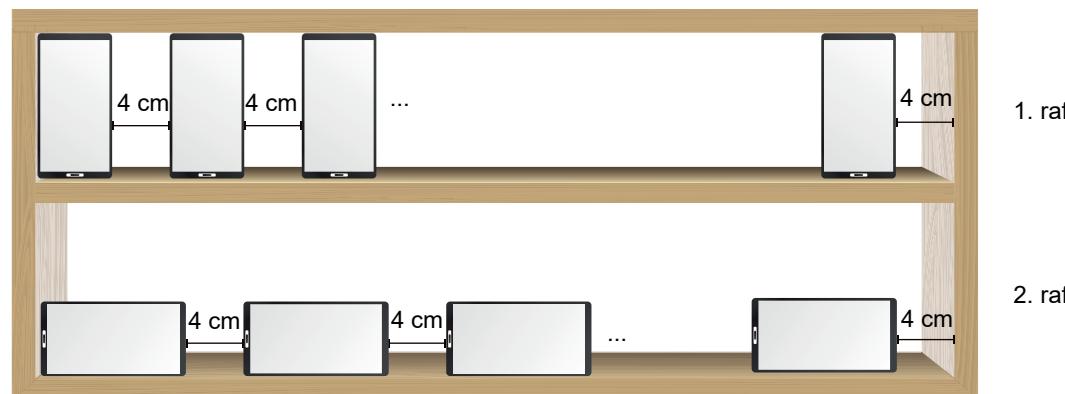
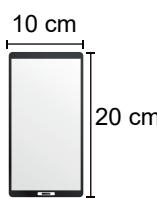
Cevap: $117 \cdot 50 = 5850 \text{ TL}$

12.

Etkinlik

EKOK Problemleri

Aşağıda verilen problemi çözünüz, soruları cevaplayınız.

Bir elektronik eşya satıcısı tabletleri, birbirine eş olan ve yukarıdaki 1. rafa dikey, 2. rafa ise yatay biçimde diziyor. Buna göre aşağıdaki soruları cevaplayınız.

- a. Rafların uzunluğu en az kaç cm'dir? Cevap: ..... $\text{Ekok}(14, 24) = 168$ .....

- b. Satıcı her iki rafa kaç tane tablet dizmiştir? Cevap: ..... $1. \text{ raf} 168 \div 14 = 12, 2. \text{ raf} 168 \div 24 = 7$ .....

13.

Etkinlik

En Büyük Ortak Bölüm (EBOB)

Aşağıda verilen sayıların en büyük ortak bölenini bulunuz.

a.
$$\begin{array}{r|l} 24 & 36 \\ \hline 12 & 18 \\ 6 & 9 \\ 3 & 9 \\ 1 & 3 \\ \hline & 1 \end{array}$$

$$\text{EBOB}(24, 36) = 2 \cdot 2 \cdot 3 \\ = 12$$

b.
$$\begin{array}{r|l} 18 & 42 \\ \hline & \end{array}$$

$$\text{EBOB}(18, 42) = 3 \cdot 2 \\ = 6$$

c.
$$\begin{array}{r|l} 40 & 64 \\ \hline & \end{array}$$

$$\text{EBOB}(40, 64) = 2 \cdot 2 \cdot 2 \\ = 8$$

d.
$$\begin{array}{r|l} 72 & 108 \\ \hline & \end{array}$$

$$\text{EBOB}(72, 108) = 2 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 3 \\ = 36$$

e.
$$\begin{array}{r|l} 56 & 64 \\ \hline & \end{array}$$

$$\text{EBOB}(56, 64) = 2 \cdot 2 \cdot 2 \\ = 8$$

f.
$$\begin{array}{r|l} 75 & 125 \\ \hline & \end{array}$$

$$\text{EBOB}(75, 125) = 5 \cdot 5 \\ = 25$$

g.
$$\begin{array}{r|l} 46 & 64 \\ \hline & \end{array}$$

$$\text{EBOB}(46, 64) = \\ = 2$$

h.
$$\begin{array}{r|l} 115 & 95 \\ \hline & \end{array}$$

$$\text{EBOB}(115, 95) = \\ = 5$$

7 - 6 Doğru

5 - 4 Doğru

3 - 2 Doğru

2 - 0 Doğru

Mükemmel

İyi

Orta

Geliştirilebilir.

14.
Etkinlik

En Büyük Ortak Bölüm (EBOB)

Aşağıda asal çarpanların kuvvetleri biçiminde verilen A ve B sayılarının EBOB'unu bulup şifreyi yazınız.

1

$$A = 2^3 \cdot 3^5$$

$$B = 2^4 \cdot 3^2$$

 $2^3 \cdot 3^2$ $2^3 \cdot 3^3$

S

N

$$A = 2^2 \cdot 3^2 \cdot 5^4$$

$$B = 2 \cdot 3^3 \cdot 5$$

 $2 \cdot 3^2 \cdot 5$ $2^3 \cdot 5$

A

E

$$A = 3^4 \cdot 5^3 \cdot 7^2$$

$$B = 3^2 \cdot 5^7$$

 $3^2 \cdot 5^7$ $3^2 \cdot 5^3$

N

G

4

$$A = 7^5 \cdot 11^1$$

$$B = 2^3 \cdot 3^2$$

2

1

N

O

5

$$A = 5^2 \cdot 7^5$$

$$B = 5^3 \cdot 7^2 \cdot 11^1$$

 $5^2 \cdot 7^2$ $5 \cdot 7^2$

L

R

6

$$A = 2^3 \cdot 5^2 \cdot 7^1$$

$$B = 3^1 \cdot 7^1 \cdot 11^2$$

7

2

Y

T

7

$$A = 11^3 \cdot 13^2$$

$$B = 7^1 \cdot 11^3$$

 11^2 11^3

I

E

8

$$A = 2^1 \cdot 5^3 \cdot 11^5$$

$$B = 3^2 \cdot 5^4 \cdot 13^6$$

 5^3 5^2

T

N

9

$$A = 3^1 \cdot 7^5 \cdot 11^7$$

$$B = 3^7 \cdot 7^5 \cdot 11^1$$

 $3^1 \cdot 7^5 \cdot 11$ $3^1 \cdot 7^3 \cdot 11$

E

I

10

$$A = 2^1 \cdot 3^2 \cdot 5^3$$

$$B = 2^3 \cdot 3^2 \cdot 5^1$$

 $2 \cdot 3^3 \cdot 5$ $2 \cdot 3^2 \cdot 5$

K

R

ŞİFRE

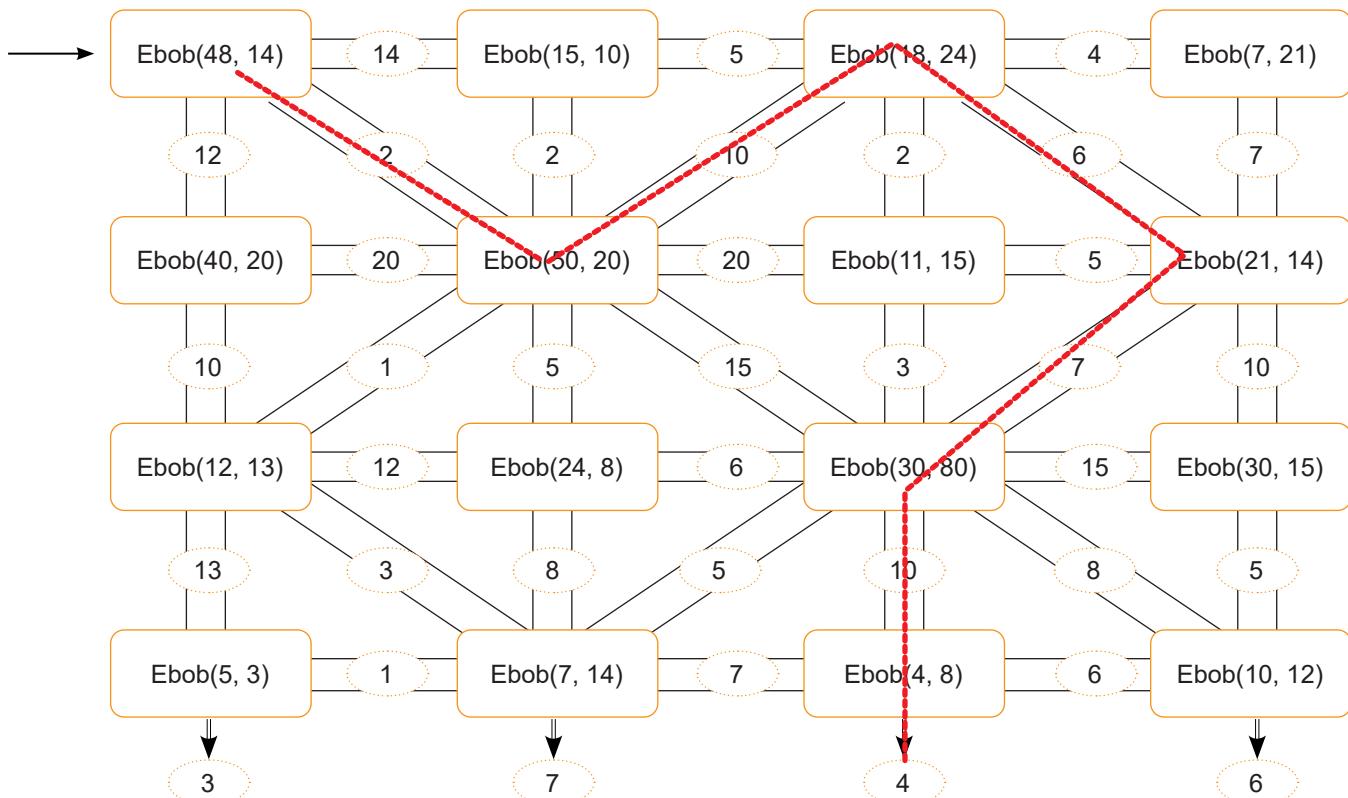
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
S	A	G	O	L	Y	E	T	E	R

15.

Etkinlik

EBOB: En Büyük Ortak Bölüm

Aşağıda verilen EBOB hesaplamalarında doğru olan sonuçlar takip edildiğinde oluşan yolu çizerek gösteriniz.

16.

Etkinlik

EBOB: En Büyük Ortak Bölüm

Aşağıda verilen alıştırmayı yapınız.

15	48	49	13	12	75
80	21	28	20	35	60
66	70	18	32	90	63

Şekil – 1

A	12	B
C	D	E
F	G	H

Şekil – 2

Yukarıda Şekil – 1'de gösterilen kâğıt ok yönünde ikiye katlanarak Şekil – 2 elde ediliyor. Katlama sonrasında üst üste gelen hücrelerde yazan sayıların EBOB'ları hesaplanarak Şekil – 2'de aynı hücreye yazılıyor.

Örneğin $\text{EBOB}(48, 12) = 12$ 'dir.

Buna göre aşağıdaki harflere karşılık gelen sayıları yazınız.

$$\mathbf{A} = \dots \quad 1 \dots$$

$$\mathbf{B} = \dots \quad 15 \dots$$

$$\mathbf{C} = \dots \quad 4 \dots$$

$$\mathbf{D} = \dots \quad 7 \dots$$

$$\mathbf{E} = \dots \quad 20 \dots$$

$$\mathbf{F} = \dots \quad 2 \dots$$

$$\mathbf{G} = \dots \quad 10 \dots$$

$$\mathbf{H} = \dots \quad 3 \dots$$

17.

EBOB Problemleri

Etkinlik

Aşağıdaki soruları EBOB yardımıyla çözünüz.

1. 24 kg baklavalık un ve 36 kg böreklik un birbirine karıştırılmadan ve artmadan eşit ağırlıkta un alan paketlere yerleştirilecektir.

Her bir paket en çok kaç kg un alır?

12

2. Ayrı kutularda 42 kg kuru fasulye, 54 kg nohut bulunmaktadır. Bu ürünler birbirine karıştırılmadan ve artma olmadan eşit ağırlıkta ürün alan poşetlere yerleştirilecektir.

Buna göre her bir poşet en çok kaç kg ürün alır?

6

3. Uzunlukları 112 cm ve 63 cm olan iki çubuk eşit uzunlukta parçalara bölündürse en az kaç parça çubuk elde edilir?

25

İki veya daha fazla pozitif tam sayının ortak bölenleri içerisindeki en büyük sayıya bu iki sayının **en büyük ortak böleni** denir. **EBOB** kısaltmasıyla ifade edilir.

$\text{Ebob}(25, 20) = 5$ 'tir. Yani 25 ve 20'yi aynı anda kalansız bölen en büyük bölen 5'tir.

4. Bir okulun yemekhanesinde 80 portakal, 120 elma vardır. Her öğrenciye eşit sayıda elma ve eşit sayıda portakal vermek için en çok kaç öğrenci olmalıdır?

40

5. Kenar uzunlukları 54 m ve 72 m olan dikdörtgen biçimindeki bir bahçenin etrafına, köşelere de gelmek şartıyla eşit aralıklarla fidan dikilecektir.
- İki fidan arası mesafe en fazla kaç metre olabilir?**
  - Bu iş için en az kaç fidan gereklidir?**

a) 18 b) 14

6. 18 metre ve 120 metre uzunluğundaki iki kablo tek tek kesilerek eşit uzunlukta parçalara bölenecektir.

Bunun için en az kaç kesim yapmak gereklidir?

21

18.

Etkinlik

EBOB Problemleri

Aşağıdaki soruları EBOB yardımıyla çözünüz.

1

Hasan 48 kg'lık çekirdeği ve 30 kg'lık leblebiyi birbirine karıştırmadan eşit ve en büyük kütleli poşetlere paylaştı. Buna göre Hasan'ın poşetlerinden biri en fazla kaç kg'lıktır?

4

Nihal yukarıdaki çitaları eşit ve en büyük uzunlukta parçala-
ra ayırıyor.

Buna göre parçalardan birinin uzunluğu kaç cm'dir?

2

1200 mL

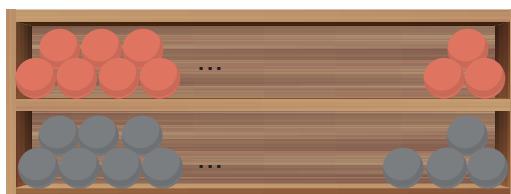

1450 mL

Derya yukarıda miktarları verilen limonataları birbirine karış-
tırmadan eşit hacimli bardaklara boşaltıyor.

Buna göre Derya bu iş için en az kaç bardak kullanmıştır?

3

1. raf

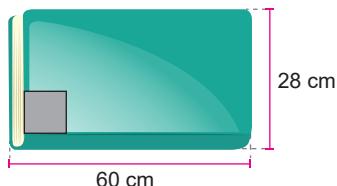
2. raf

1. rafta 52 tane kırmızı top, 2. rafta 91 tane siyah top vardır.

Mustafa bu topları birbirine karıştırmadan en çok sayıda olacak biçimde filelere paylaştı.

Buna göre Mustafa en az kaç file kullanmıştır?

5

Ferhat yukarıda gösterilen dikdörtgen biçimindeki kitabın yüzüne kare şeklindeki etiketleri yapıştırıyor. Bu etiketler üst üste gelmemekte veya boşluk kalmamaktadır.

Buna göre Ferhat en az kaç etiket kullanmıştır?

6

Uzun kenarı 200 metre, kısa kenarı 180 metre olan bir bah-
çenin etrafına eşit aralıklarla ağaç dikilecektir.

Buna göre bu bahçenin etrafına en az kaç ağaç dikilecektir?

Aşağıdaki soruları yukarıda yer alan kutucuklardaki problemlere göre cevaplayınız.

a. Sonucu en küçük olan kutucuk hangisidir?

Cevap: ..... 1.

b. Sonucu en büyük olan kutucuk hangisidir?

Cevap: ..... 5.

c. Mustafa kaç file kullanmıştır?

Cevap: ..... 11.

d. 4. kutucuktaki problemin cevabı kaçtır?

Cevap: 15

e. 6. kutucuktaki problemin cevabı kaçtır?

Cevap: 38

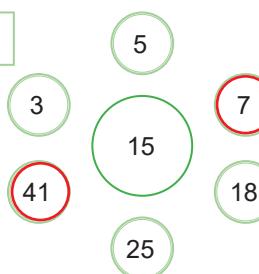
19.

Etkinlik

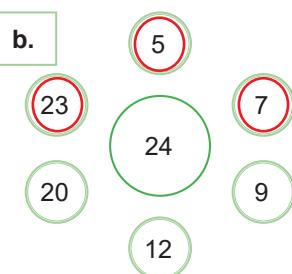
Aralarında Asal Sayılar

Aşağıdaki büyük dairelerin içindeki sayılar ile etrafındaki sayılarından aralarında asal olanları kırmızı çember ile gösteriniz.

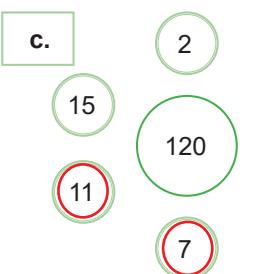
a.

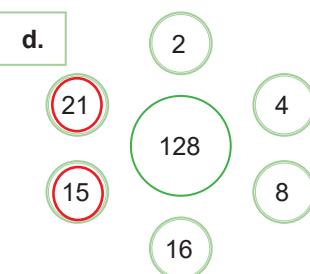
b.

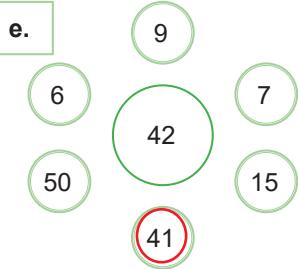
c.

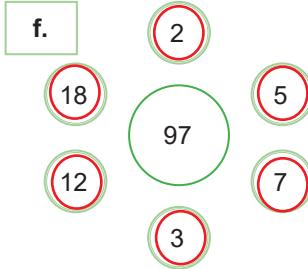
d.

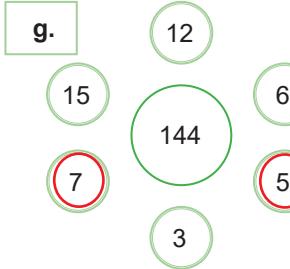
e.

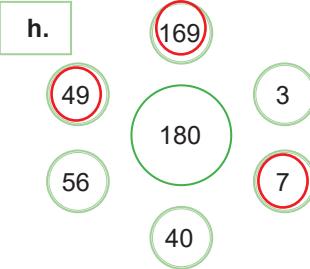
f.

g.

h.

20.

Etkinlik

Aralarında Asal Sayılar

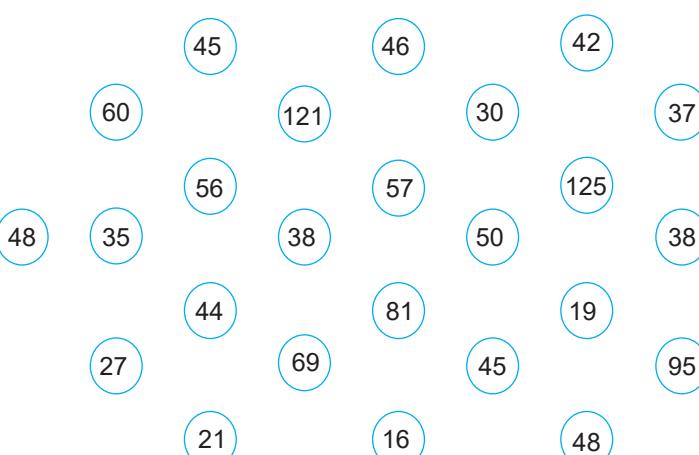
Aşağıda verilen alıştırmayı yapınız.

Ela

Merve

Ela arkadaşı Merve'nin yanına ulaşmak için soldan sağa doğru her sırada bastığı taşın üzerinde yazan sayı ile diğer sırada basacağı taşın üzerinde yazan sayı aralarında asal olacak biçimde ilerliyor.

Buna göre Ela'nın bastığı bütün taşları sırasıyla yazınız. Cevap: 48 – 35 – 44 – 69 – 16 – 45 – 19 – 37

ÜSLÜ İFADELER

Üslü bir sayının üssü alınırken üsler çarpılıp sonuç üs olarak yazılır; taban aynı kalır. Tabanı negatif olan bir sayının üssünün üssü alınırken paranteze ve en dıştaki üsse bakılır. Taban parantezin içinde ise kuvvetler çarpılır ve yazılır. Taban parantezin içinde değil ise dıştaki üssün tek olması ile sonuç negatif, çift olması ile sonuç pozitif olur.

► Pozitif tam sayıların çift kuvveti de tek kuvveti de pozitiftir.

$$(+5)^3 = (+5) \cdot (+5) \cdot (+5) = +125$$

$$(-3)^4 = (+3) \cdot (+3) \cdot (+3) \cdot (+3) = 81$$

► Sıfırdan farklı bir sayının negatif kuvveti alınırken önce tabanın payı ve paydası yer değiştirilerek kuvvet pozitif hale getirilir.

$$(+5)^{-2} = \left(+\frac{1}{5} \right)^{+2} = \left(+\frac{1}{5} \right) \cdot \left(+\frac{1}{5} \right) = +\frac{1}{25}$$

$$(-4)^2 = (-4) \cdot (-4) = +16$$

$$(-5)^3 = (-5) \cdot (-5) \cdot (-5) = -125$$

► Negatif tam sayıların çift kuvveti pozitif, tek kuvveti negatiftir.

Üslü ifadelerde çarpmaya ve bölme işlemleri aşağıdaki gibi yapılır.

Üslü İfadelerde Çarpma

► Tabanları aynı olan üslü ifadelerde çarpmaya işlemi yapılrken taban aynen yazılır, üsler toplanıp tabanın üssü olarak yazılır.

$$\left(\frac{2}{5} \right)^{-3} \cdot \left(\frac{2}{5} \right) = \left(\frac{2}{5} \right)^{-3+1} = \left(\frac{2}{5} \right)^{-2}$$

► Üsleri eşit, tabanları farklı olan üslü ifadelerde çarpmaya işlemi yapılrken tabanlar çarpılır taban olarak yazılır. Ortak üs üs olarak yazılır.

$$8^{15} \cdot \left(\frac{1}{2} \right)^{15} = \left(8 \cdot \frac{1}{2} \right)^{15} = 4^{15}$$

Üslü İfadelerde Bölme

► Tabanları aynı olan üslü ifadelerde bölme işlemi yapılrken taban aynen yazılır, payın üssünden paydanın üssü çıkarılıp ortak tabanın üssü olarak yazılır.

$$\frac{(-3)^{-3}}{(-3)^{-6}} = (-3)^{-3-(-6)} = (-3)^{-3+6} = (-3)^3$$

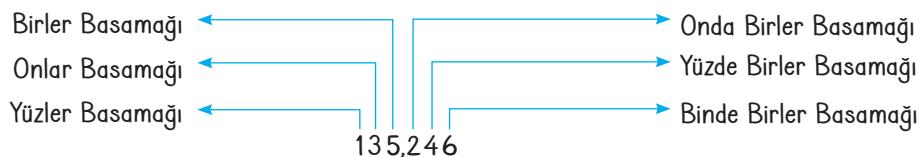
► Üsleri eşit tabanları farklı olan üslü ifadeler bölünürken pay payda bölnerek bulunan sonuç taban olarak yazılır; üs değişmez.

$$\frac{(-45)^9}{5^9} = \left(\frac{-45}{5} \right)^9 = (-9)^9$$

ONDALIK GöSTERİMLERİ ÇÖZÜMLEME

► Ondalık gösterimle verilmiş bir sayının çözümlemesi yapılrken; 10'un tam sayı kuvvetleri kullanılarak basamak değerlerinin toplamı biçiminde yazılır.

Örnek: 135,246 sayısının basamak adlarını yazalım ve çözümlemesini yapalım.

$$135,246 = 1 \cdot 10^2 + 3 \cdot 10^1 + 5 \cdot 10^0 + 2 \cdot 10^{-1} + 4 \cdot 10^{-2} + 6 \cdot 10^{-3}$$

► Basamak değeri "0" olan basamaklar çözümlemede yazılmaz.

Sayıları, 10'un Tam Sayı Kuvvetlerini Kullanarak İfade Etme

► Çok büyük ve çok küçük sayılar, 10'un farklı tam sayı kuvvetleri kullanılarak yazılabılır. Ondalık gösterimin yazılış şekline göre 10'un kuvveti belirlenir.

$$800000 = 8 \cdot 10^5$$

5 tane 0

$$48000000 = 48 \cdot 10^6$$

6 tane 0

$$15800000000 = 158 \cdot 10^8$$

8 tane 0

► Verilen çok büyük sayıları 10'un pozitif kuvvetleri şeklinde yazalım.

$$20000000 = 2 \cdot 10^7$$

7 tane 0

► Çok büyük sayıarda 10'un pozitif tam sayı kuvvetleri aşağıdaki gibi gösterilir.

$$13500000 = 135 \cdot 10^5$$

$$= 13,5 \cdot 10^6$$

$$= 1,35 \cdot 10^7$$

$$22500000 = 225 \cdot 10^5$$

$$= 22,5 \cdot 10^6$$

$$= 2,25 \cdot 10^7$$

$$9700000 = 97000 \cdot 10^2$$

$$= 97 \cdot 10^5 = 9,7 \cdot 10^6$$

$$= 0,97 \cdot 10^7$$

► Çok küçük sayıarda 10'un negatif tam sayı kuvvetleri aşağıdaki gibi gösterilir.

$$0,000035 = 35 \cdot 10^{-6}$$

$$= 3,5 \cdot 10^{-5}$$

$$= 0,35 \cdot 10^{-4}$$

$$0,000000975 = 975 \cdot 10^{-9}$$

$$= 97,5 \cdot 10^{-8}$$

$$= 9,35 \cdot 10^{-7}$$

► Çok küçük sayılar, 10'un farklı tam sayı kuvvetleri şeklinde yazılabilir.

$$0,0000159 = 159 \cdot 10^{-7}$$

$$= 15,9 \cdot 10^{-6}$$

$$= 1,59 \cdot 10^{-5}$$

$$0,000005 = 5 \cdot 10^{-6}$$

$$= 0,5 \cdot 10^{-5}$$

$$= 0,05 \cdot 10^{-4}$$

ÇOK BÜYÜK SAYILAR VE ÇOK KÜÇÜK SAYILARIN BİLİMSEL GÖSTERİMİ

☞ $|a|$, 1 veya 1'den büyük, 10'dan küçük bir gerçek sayı ve n bir tam sayı olmak üzere $a \cdot 10^n$ gösterimine **bilimsel gösterim** denir. Çok büyük ve çok küçük sayıların daha rahat ifade edilebilmesi için bilimsel gösterimler kullanılır.

Sayı	Bilimsel Gösterim mi?	Neden?	Sayı	Bilimsel Gösterim mi?	Neden?
$1 \cdot 10^{-50}$	EVET	$a = 1$ $1 \leq 1 < 10$	$36 \cdot 10^{43}$	HAYIR	$a = 36$ $36 > 10$
$0,8 \cdot 10^{20}$	HAYIR	$a = 0,8$ $0,8 < 1$	$9,5 \cdot 10^{-30}$	EVET	$a = 9,5$ $1 \leq 9,5 < 10$

☞ Bilimsel gösterimi olmayan sayıların tabanları büyütülerek veya küçültüлerek bilimsel gösterim haline getirilebilir.

Sayı	Yapılan İşlem	Bilimsel Gösterim
0.000006	Virgül sağa doğru 6 defa kaydırılır. 10'un -6. kuvveti yazılır.	$6 \cdot 10^{-6}$
58000000	Virgül sondayken sola doğru 7 defa kaydırılır. 10'un 7. kuvveti yazılır.	$5,8 \cdot 10^7$
$95 \cdot 10^8$	Virgül 1 defa sola kaydırılır. 10'un kuvveti 1 arttırılır.	$9,5 \cdot 10^9$
138000	Virgül sola doğru 5 defa kaydırılır. 10'un 5. kuvveti yazılır.	$1,38 \cdot 10^5$
$0,008 \cdot 10^{-4}$	Virgül sağa doğru 3 defa kaydırılır. 10'un kuvveti 3 azaltılır.	$8 \cdot 10^{-7}$
$0,228 \cdot 10^{-9}$	Virgül sağa doğru 1 defa kaydırılır. 10'un kuvveti 1 azaltılır.	$2,28 \cdot 10^{-10}$
$0,00015 \cdot 10^{-11}$	Virgül sağa doğru 4 defa kaydırılır. 10'un kuvveti 4 azaltılır.	$1,5 \cdot 10^{-15}$
$190000 \cdot 10^{-20}$	Virgül sola doğru 5 defa kaydırılır. 10'un kuvveti 5 artırılır.	$1,9 \cdot 10^{-15}$

Üslü Sayıların Karşlaştırılması

- Kural:** Eğer 10'un kuvvetinin önündeki sayıları eşit ise; 10'un kuvvetine bakarız. Kuvveti büyük olan sayı daha büyüktür.
- Kural:** 10'un kuvvetleri eşitse katlarına bakarız. Kat sayısı büyük olan daha büyüktür.

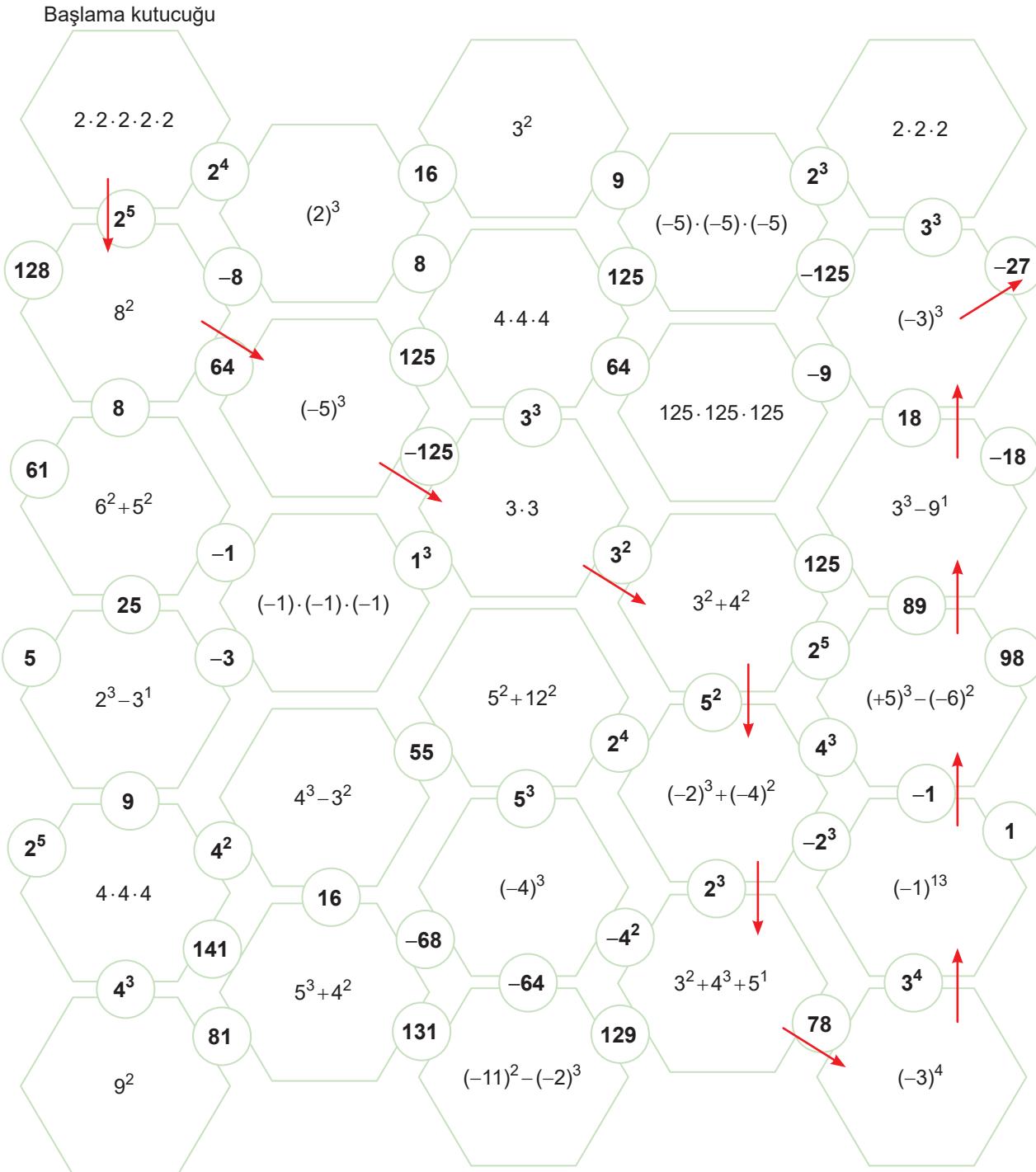
Sayılar	Karşılaştırma
$12 \cdot 10^{13}$ ile $12 \cdot 10^8$	$10^{13} > 10^8$ olup $12 \cdot 10^{13} > 12 \cdot 10^8$
$4,5 \cdot 10^{10}$ ile $2,8 \cdot 10^{10}$	$10^{10} = 10^{10}$ $4,5 > 2,8$ olup $4,5 \cdot 10^{10} > 2,8 \cdot 10^{10}$
$6,6 \cdot 10^{-21}$ ile $6,9 \cdot 10^{-21}$	$10^{-21} = 10^{-21}$ $6,6 < 6,9$ olup $6,6 \cdot 10^{-21} < 6,9 \cdot 10^{-21}$

21.
Etkinlik

Tam Sayıların Tam Sayı Kuvvetleri

Aşağıda verilen başlama kutucuğundan başlayarak işlemleri yapınız. Aşağıdaki soruları cevaplayınız.

- a) Çıkışa ulaşmak için kaç işlem yaptın?
  - b) Çıkışın işlemini ve sonucunu yazar mısın?

Cevap:..... 12

Cevap: $(-3)^3 = -27$

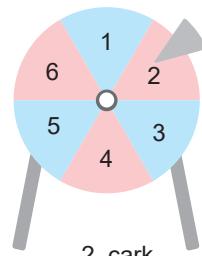
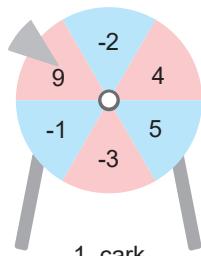

22.

Etkinlik

Tam Sayıların Tam Sayı Kuvvetleri

Aşağıda verilen alıştırmayı yapınız.

Gülçin ile Nurçın bir oyun için yukarıdaki çarkları oluşturmuş ve her dilime birer tam sayı yazmışlardır.

Bu oyunda 1. çarktan gelen sayı tabanı, 2. çarktan gelen sayı üs olarak yazılıyor ve not ediliyor.

Buna göre aşağıdaki soruları cevaplayınız.

- a. 1 ve 2. çarkı birer kez çeviren Nurçın en çok kaç yazmıştır?

Cevap: **9⁶**

- b. 1. ve 2. çarkı çeviren Gülçin en az kaç yazmıştır?

Cevap: ..... **(-3)⁵**

- c. 1. ve 2. çarkı birer kez çeviren Nurçın sonucu negatif bir tam sayı bulmuştur.

Buna göre bu sayıların üslü biçiminde gösterimi hangileri olabilir?

Cevap: ..... **(-1)¹, (-1)³, (-1)⁵, (-2)¹, (-2)³, (-2)⁵, (-3)¹, (-3)³, (-3)⁵**

- d. 1. çarkı ve 2. çarkı birer kez çeviren Gülçin tabanı en büyük, üssü en küçük bir sayı yazıyor.

Buna göre Gülçin'in yazdığı sayı kaçtır?

Cevap: **9¹**

23.

Etkinlik

Tam Sayıların Tam Sayı Kuvvetleri

Aşağıda verilen karşılaştırmaların sonuçlarına göre tabloyu doldurunuz.

Karşılaştırma	Doğru – Yanlış	Yanlış olan karşılaştımanın doğrusunu yazınız.
a. $(-2)^3$ sayısı 0'dan küçüktür.	☒ D ☐ Y	....
b. $(-1)^0 + (-1)^1 + (-1)^2 = +3$	☐ D ☒ Y	$(-1)^0 + (-1)^1 + (-1)^2 = 1 + (-1) + 1 = 1$
c. $(-2)^3 + (+2)^3 = 0$	☒ D ☐ Y	....
d. $125 = -5^3$	☐ D ☒ Y	$125 = -5^3$ ..
e. $-1000 = (-10)^3$	☒ D ☐ Y	....
f. $(-1)^{100} > 0$	☒ D ☐ Y	....
g. $(-5)^2 < 0$	☐ D ☒ Y	$(-5)^2 = 25$ ..

24.

Etkinlik

Tam Sayıların Negatif Tam Sayı Kuvvetleri

Çarpım şeklinde verilen ifadeleri üslü biçimde, üslü şekilde verilen ifadeleri çarpım biçiminde yazınız.

a. 10^{-1}

b. $\frac{1}{2} \cdot \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{2}$

c. $(-8)^{-2}$

d. 9^{-2}

e. $\left(\frac{-1}{2}\right) \cdot \left(\frac{-1}{2}\right) \cdot \left(\frac{-1}{2}\right) \cdot \left(\frac{-1}{2}\right) \cdot \left(\frac{-1}{2}\right)$

f. $(-7)^{-2}$

g. $\left(\frac{1}{7}\right) \cdot \left(\frac{1}{7}\right)$

h. $(-3)^{-3}$

i. $\frac{1}{8} \cdot \frac{1}{8} \cdot \frac{1}{8}$

j. 5^{-3}

k. $(6)^{-2}$

ÜSLÜ SAYI

AĞACI

$\frac{1}{10}$

2^{-3}

$\frac{1}{64}$

$\frac{1}{81}$

$(-2)^{-5}$

$\frac{1}{49}$

7^{-2}

$\left(\frac{-1}{3}\right) \left(\frac{-1}{3}\right) \left(\frac{-1}{3}\right)$

8^{-3}

$\left(\frac{1}{5}\right) \left(\frac{1}{5}\right) \left(\frac{1}{5}\right)$

$\left(\frac{1}{6}\right) \left(\frac{1}{6}\right)$

25.

Etkinlik

Tam Sayıların Negatif Tam Sayı Kuvvetleri

Üslü ifadelerle hazırlanan bir bulmacada değerleri aynı olan üslü ifadeler yan yana dizilerek bir şifre oluşturulacaktır.

Örnek:

$3^{-2} A \quad 2^{-2} \quad 4^{-1} N \quad 5^{-1}$

→ bağlantı ile birleşmiştir.

$25^{-1} A \quad 3^{-2}$

$\frac{1}{81} B \quad 4^{-3}$

$7^{-1} T \quad \frac{1}{11}$

$\frac{1}{13} M \quad 8^{-2}$

$11^{-1} O \quad \frac{1}{9}$

$5^{-3} K \quad \frac{1}{15}$

$2^{-3} I \quad 10^{-1}$

$\frac{1}{12} U \quad 12^{-1}$

$\frac{1}{10} S \quad \frac{1}{7}$

$9^{-3} D \quad 3^{-3}$

$9^{-1} L \quad 8^{-1}$

$4^{-1} N \quad \frac{1}{32}$

$11^{-1} G \quad \frac{1}{19}$

$4^{-1} E \quad 5^{-2}$

$10^{-1} F \quad \frac{1}{99}$

Şifre: R 2⁻² E A L İ S T O L

26.

Etkinlik

Ondalık Gösterimlerin Çözümlenmesi

Ondalık gösterimleri verilen ifadeleri 10^{un} kuvvetlerine göre çözümleyiniz. Çözümlenmiş biçimde verilen ifadelerin ondalık gösterimlerini yazınız.

a. 41,23

$4 \cdot 10^1 + 1 \cdot 10^0 + 2 \cdot 10^{-1} + 3 \cdot 10^{-2}$

b. 2,3

$2 \cdot 10^0 + 3 \cdot 10^{-1}$

c. 0,25

$2 \cdot 10^{-1} + 5 \cdot 10^{-2}$

d. 72,48

$7 \cdot 10^1 + 2 \cdot 10^0 + 4 \cdot 10^{-1} + 8 \cdot 10^{-2}$

e. 1,64

$1 \cdot 10^0 + 6 \cdot 10^{-1} + 4 \cdot 10^{-2}$

f. $4 \cdot 10^2 + 2 \cdot 10^0 + 1 \cdot 10^{-1} + 3 \cdot 10^{-3}$

402,103

g. $3 \cdot 10^2 + 1 \cdot 10^1 + 7 \cdot 10^{-2} + 3 \cdot 10^{-3}$

310,073

h. $1 \cdot 10^3 + 5 \cdot 10^1 + 2 \cdot 10^0 + 7 \cdot 10^{-1}$

1052,7

i. $1 \cdot 10^0 + 8 \cdot 10^{-1} + 9 \cdot 10^{-3} + 1 \cdot 10^{-4}$

1,8091

j. $2 \cdot 10^1 + 3 \cdot 10^0 + 2 \cdot 10^{-1} + 5 \cdot 10^{-2}$

23,25

k. $1 \cdot 10^3 + 1 \cdot 10^0 + 1 \cdot 10^{-2} + 1 \cdot 10^{-3}$

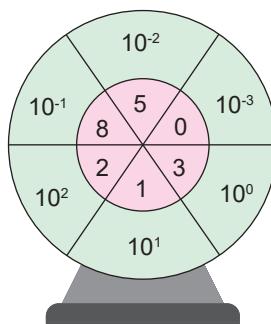
1001,011

27.

Etkinlik

Ondalık Sayıların Çözümlenmesi

Aşağıda verilen alıştırmayı yapınız..

Yukarıda gösterilen çarkta iki bağımsız bölüm bulunmaktadır. Pembe çark sabit olup yeşil halka sağa veya sola tam dilim şeklinde dönmektedir. Bu dönme sayesinde oluşan görüntüde aynı dilimde olan sayılar çarpılıp toplam biçiminde yazılmaktadır.

Örneğin yukarıdaki sayı = $5 \cdot 10^{-2} + 0 \cdot 10^{-3} + 3 \cdot 10^0 + 1 \cdot 10^1 + 2 \cdot 10^2 + 8 \cdot 10^{-1}$ dir.

Buna göre yukarıdaki çark kullanılarak elde edilebilecek en büyük ve en küçük sayının çözümlenmiş değerlerini ve eşitini yazınız.

- a. En büyük sayı = $8 \cdot 10^2 + 2 \cdot 10^1 + 1 \cdot 10^0 + 5 \cdot 10^{-1} + 0 \cdot 10^{-2} + 3 \cdot 10^{-3}$ b. En küçük sayı = $0 \cdot 10^2 + 5 \cdot 10^1 + 8 \cdot 10^0 + 3 \cdot 10^{-1} + 1 \cdot 10^{-2} + 2 \cdot 10^{-3}$

28.

Etkinlik

Üslü Sayılarda Sıralama ve Üssün Üssü

Aşağıdaki verilen ifadeleri örnekteki gibi yazınız.

a. $(2^5)^3$

$2^{5 \cdot 3} = 2^{15}$

b. $(2^{-2})^2$

$2^{-2 \cdot 2} = 2^{-4}$

c. $(3^3)^1$

$3^{3 \cdot 1} = 3^3$

d. $(4^{-5})^5$

$4^{-5 \cdot 5} = 4^{-25}$

e. $(5^4)^5$

$5^{4 \cdot 5} = 5^{20}$

f. $(6^{-7})^1$

$6^{-7 \cdot 1} = 6^{-7}$

g. $(7^{-3})^4$

$7^{-3 \cdot 4} = 7^{-12}$

h. $(8^4)^7$

$8^{4 \cdot 7} = 8^{28}$

i. $(9^2)^2$

$9^{2 \cdot 2} = 9^4$

j. $(10^{-2})^8$

$10^{-2 \cdot 8} = 10^{-16}$

k. $(11^{-5})^3$

$11^{-5 \cdot 3} = 11^{-15}$

l. $(12^{-5})^{-4}$

$12^{(-5) \cdot (-4)} = 12^{20}$

m. $(13^4)^{-2}$

$13^{(4) \cdot (-2)} = 13^{-8}$

n. $(6^2)^9$

$6^{2 \cdot 9} = 6^{18}$

29.

Etkinlik

Üslü Sayılarda Sıralama ve Üssün Üssü

Aşağıdaki üslü sayıları karşılaştırırken $>$, $<$, $=$ sembollerinden uygun olanı yazınız.

a.	3^{11}	<input type="text" value="<"/>	5^{11}
b.	17^8	<input type="text" value=">"/>	17^6
c.	41^{-4}	<input type="text" value=">"/>	41^{-5}
d.	4^2	<input type="text" value="="/>	2^4
e.	2^3	<input type="text" value="<"/>	3^2
f.	3^4	<input type="text" value=">"/>	2^6
g.	10^2	<input type="text" value="="/>	100^1
h.	5^{-7}	<input type="text" value="<"/>	25^{-2}
i.	3^{-9}	<input type="text" value="="/>	27^{-3}
j.	$(-8)^3$	<input type="text" value="<"/>	2^2
k.	$(-7)^{-4}$	<input type="text" value=">"/>	$(-2)^{97}$
l.	2^{23}	<input type="text" value="<"/>	128^5
m.	5^9	<input type="text" value="<"/>	25^5
n.	36^{-5}	<input type="text" value=">"/>	41^{-5}
o.	300^{-1}	<input type="text" value=">"/>	500^{-1}
p.	$(-3)^2$	<input type="text" value="<"/>	$(-5)^2$
q.	10^{-4}	<input type="text" value=">"/>	10^{-7}
r.	324^5	<input type="text" value="="/>	18^{10}

30.

Etkinlik

Üslü Sayılarda İşlemler

Aşağıdaki eşitliklerde verilen harflere karşılık gelen sayıları bulunuz.

Aşağıda verilen alıştırmaları dört arkadaşınızla birlikte yapınız.

⇒ Dört tane kağıda 1, 2, 3 ve 4 yazıp kura çekiniz.

⇒ Alıştırmalarınızı 15 dakikada bitiriniz.

⇒ Sonuçlarınızı kontrol ediniz.

⇒ Yanlış yaptığınız soruların çözümlerini inceleyiniz

⇒ Doğru yaptığınız işlemleri arkadaşlarınıza anlatınız.

⇒ Başarılar.

1

$$2^{a+3} = 16^7$$

$$3^{b-1} = 81^4$$

$$4^{2c} = 16^{24}$$

Yanda bulunan eşitliğe göre $a+b+c$ kaçtır?

Cevap= $a+b+c = 25 + 17 + 24 = 66$

2

$$5^{21} = 125^d$$

$$36^e = (-6)^7$$

$$49^f = 7^2$$

Yanda bulunan eşitlige göre $d+e+f$ kaçtır?

Cevap= $d+e+f = 7 + 14 + (-4) = 17$

3

$$8^{10} = 64^g$$

$$9^h = 27^4$$

$$512^i = 2^l$$

Yanda bulunan eşitlige göre $g+h+i$ kaçtır?

Cevap= $g+h+i = 5 + 6 + 18 = 29$

4

$$2^{16} = 256^j$$

$$1024 = 2^k$$

$$5^{2l} = 125^2$$

Yanda bulunan eşitlige göre $j+k+l$ kaçtır?

Cevap= $j+k+l = 2 + 10 + 3 = 15$

AKRAN DEĞERLENDİRME TABLOSU

İfadeler	Gruptaki Arkadaşların İsimleri			
⭐⭐⭐ İyi ⭐⭐ Orta ⭐ Geliştirilebilir	.....	.....	.....	.....
Gruptaki sorumluluğu yerine getirme.				
Gruptaki iletişimini rahat sağlayabilme.				

31.

Etkinlik

Üslü Sayılarda İşlemler

Aşağıda verilen alıştırmayı yapınız..

Bir marketteki bazı ürünlerin alış ve satış tutarları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Ürün	A	B	C	D	E
Alış (TL)	2^3	5^2	3^4	9^2	10^2
Satış (TL)	2^4	6^2	3^4	3^3	9^2

Buna göre aşağıdaki soruları cevaplayınız.

- a. B ürününün satışından kaç TL kâr elde edilmişdir?

Cevap: **11 TL**

- b. Hangi ürünlerden kaçar TL zarar edilmişdir?

Cevap: **D ürünü 54 TL ve E ürünü 19 TL**

- c. A ürününden 2^5 tane satış yapılrsa kaç TL kâr elde edilmiş olur?

Cevap: **2^8 TL**

- d. C ürününden 9^{10} tane satılırsa kâr – zarar durumu ne olur?

Cevap: **Kâr veya zarar yoktur.**

- e. B ürününden 5 tane, E ürününden 3 tane satılırsa toplam kâr – zarar durumu ne olur?

Cevap: **2 TL zarar**

32.

Etkinlik

Üslü Sayılarda İşlemler

Aşağıda verilen alıştırmayı yapınız..

Aşağıda gösterilen 1. kart 2. kartın üzerine kaydırılarak çakıştırılıyor ve 1. kart üstte kalıyor.

8^2	9^{-1}	25^{-3}	6^{15}
-------	----------	-----------	----------

1. kart

4^{-4}	27^{-2}	125^2	36^{-4}
----------	-----------	---------	-----------

2. kart

Ela üst üste gelen sayıları çarparak, Eda üstteki sayıyı alttaki sayıya bölgerek her biri dörder sayı elde ediyor.

Buna göre Ela ve Eda'nın elde ettiği sayıları üslü biçimde yazınız.

Ela'nın sayıları: **Ela'nın sayıları = $2^{-2}, 3^{-8}, 5^0, 6^7$**

Eda'nın sayıları: **Eda'nın sayıları = $2^{14}, 3^4, 5^{-12}, 6^{23}$**

33.

Etkinlik

Üslü Sayılarda İşlemler

Aşağıda verilen problemleri çözümünüz ve soruları cevaplayınız.

a.

2^9 metre uzunluğundaki ip 4^2 metre uzunluğunda parçalara ayrılacaktır.
Kaç parça ip elde edileceğini bulunuz.

b.

Adem'in bahçesinde 4 kiraz ağacı vardır.
Her kiraz ağacının 8 dalı ve her dalda 2^7 yaprağı olduğuna göre Adem'in bahçesindeki kiraz ağaclarında toplam kaç yaprak olduğunu bulunuz.

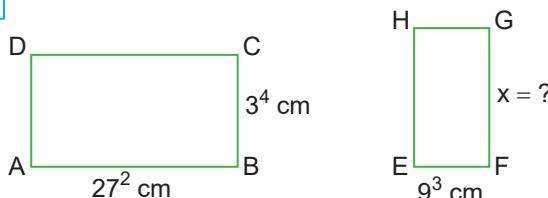
c.

Bir bisküvi kolisinde 81 paket her pakette 3^3 adet bisküvi bulunmaktadır. **9 koli bisküvi siparişi veren bir marketin kaç adet bisküvi sipariş edeceğini bulunuz.**

d.

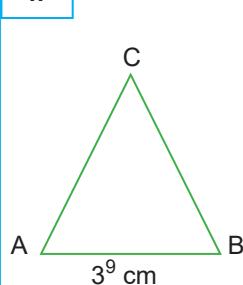
Bir yardım kampanyasına 2^{15} kişi katılmış ve her biri 8 lira yardımada bulunmuştur.
Toplanan yardımlar 2^8 kişiye paylaştırılırsa her birine kaç lira yardım dağıtılabacağını bulunuz.

e.

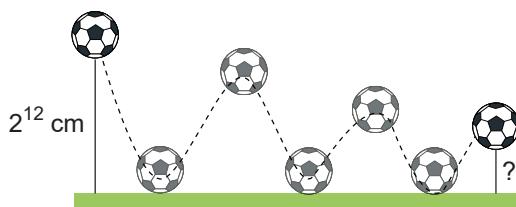
Şekilde verilen ABCD dikdörtgeni ile EFGH dikdörtgeninin alanları eşit olduğuna göre $|GF|$ kenar uzunluğunu bulunuz.

f.

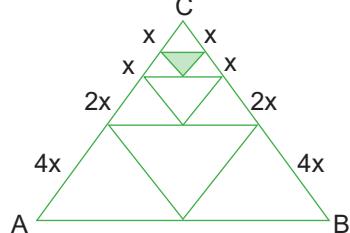
Yandaki ABC eşkenar üçgeninin bir kenar uzunluğu 3^9 cm ise çevre uzunluğunu bulunuz.

g.

Yukarıdaki şekilde gösterilen 2^{12} cm yukarıdan bırakılan top yere her deðdikten sonra bir önceki yüksekliğinin yarısı kadar havalandıyor.
Buna göre toplam 3. kez yere deðdikten sonra kaç cm havalandığını bulunuz.

h.

ABC bir eşkenar üçgendir ve içlerine kenar uzunlukları yarı oranında küçültülerek üçgenler çizilmiştir.
 $A(\widehat{ABC}) = 8^6 \text{ cm}^2$ olduğuna göre boyalı üçgenin alanının kaç cm^2 olacağını bulunuz.

Verilen problemlere göre aşağıdaki soruları cevaplayınız.

- a, b, d, g, h sonuçlarının küçükten büyüğe doğru sıralaması nasıldır? Üslü biçimde yazınız.

Cevap: $2^5 < 2^9 < 2^{10} < 2^{12}$ a < g < d < b

- c, e, f sonuçlarının büyükten küçükçe doğru sıralaması nasıldır? Üslü biçimde yazınız.

Cevap: $3^{10} < 3^9 < 3^4$ f > c > e

34.

Etkinlik

Çok Büyüük ve Çok Küçük Sayıları 10'un Kuvvetleri ile Yazma

Aşağıdaki işlemlerin sonuçlarını yazınız.

a. $5 \cdot 10^5$

500 000

b. $43 \cdot 10^2$

4 300

c. $128 \cdot 10^6$

128 000 000

d. $410 \cdot 10^3$

410 000

e. $642 \cdot 10^{-2}$

6,42

f. $123 \cdot 10^{-3}$

0,123

g. $5,71 \cdot 10^2$

571

h. $632 \cdot 10^{-3}$

0,632

i. $1,071 \cdot 10^{-1}$

0,1071

j. $6,02 \cdot 10^3$

6 020

k. $0,001 \cdot 10^7$

10 000

l. $1578000 \cdot 10^{-3}$

1 578

m. $0,00013 \cdot 10^5$

13

n. $183 \cdot 10^{-2}$

1,83

o. $16,7 \cdot 10^4$

167 000

35.

Etkinlik

Çok Büyüük ve Çok Küçük Sayıları 10'un Kuvvetleri ile Yazma

Aşağıda verilen ifadeleri en küçük tam sayı ile 10'un bir kuvvetinin çarpımı biçiminde yazınız.

a. 0,023

$23 \cdot 10^{-3}$

b. 0,189

$189 \cdot 10^{-3}$

c. 0,001

$1 \cdot 10^{-3}$

d. 6,28

$628 \cdot 10^{-2}$

e. 1000

$1 \cdot 10^3$

f. 3500

$35 \cdot 10^2$

g. 1000000

$1 \cdot 10^6$

h. 23000000

$23 \cdot 10^6$

i. 4100000

$41 \cdot 10^5$

j. 128000000000

$128 \cdot 10^9$

k. 0,00000033

$33 \cdot 10^{-8}$

l. 0,000108

$108 \cdot 10^{-6}$

m. 10100

$101 \cdot 10^2$

n. 485000

$485 \cdot 10^3$

o. 3578000

$3578 \cdot 10^3$

36.

Etkinlik

Çok Büyuk ve Çok Küçük Sayıları 10'un Kuvvetleri ile Yazma

Aşağıdaki ifadelerde bilinmeyen yerine gelmesi gereken sayıları bulunuz.

1. $123000 = 123 \cdot 10^a$

$a = 3$

2. $14 \cdot 10^b = 140000$

$b = 4$

3. $1290 = 1,29 \cdot 10^c$

$c = 3$

4. $4920 = 49,2 \cdot 10^d$

$d = 2$

5. $e \cdot 10^3 = 380000$

$e = 380$

6. $6,02 \cdot 10^{23} = f \cdot 10^{20}$

$f = 6020$

7. $2,3 \cdot 10^4 = 0,023 \cdot 10^g$

$g = 6$

8. $0,98 \cdot 10^{17} = 0,0098 \cdot 10^h$

$h = 19$

37.

Etkinlik

Çok Büyuk ve Çok Küçük Sayıları 10'un Kuvvetleri ile Yazma

Aşağıda verilen eşitliklerde boşluklara uygun çarpanı yerleştiriniz.

a. 1578

$$\begin{aligned} &= \dots \textcolor{red}{157,8} \dots \cdot 10^1 \\ &= \dots \textcolor{red}{15,78} \dots \cdot 10^2 \\ &= \dots \textcolor{red}{1,578} \dots \cdot 10^3 \end{aligned}$$

b. 1980

$$\begin{aligned} &= \dots \textcolor{red}{19\,800} \dots \cdot 10^{-1} \\ &= \dots \textcolor{red}{198\,000} \dots \cdot 10^{-2} \\ &= \dots \textcolor{red}{1\,980\,000} \dots \cdot 10^{-3} \end{aligned}$$

c. $35,78$

$$\begin{aligned} &= \dots \textcolor{red}{357,8} \dots \cdot 10^{-1} \\ &= \dots \textcolor{red}{3\,578} \dots \cdot 10^{-2} \\ &= \dots \textcolor{red}{35\,780} \dots \cdot 10^{-3} \end{aligned}$$

d. 42500

$$\begin{aligned} &= \dots \textcolor{red}{4\,250} \dots \cdot 10^1 \\ &= \dots \textcolor{red}{425} \dots \cdot 10^2 \\ &= \dots \textcolor{red}{42,5} \dots \cdot 10^3 \end{aligned}$$

38.

Etkinlik

Çok Büyuk ve Çok Küçük Sayıları 10'un Kuvvetleri ile Yazma

Doğru ifadeler için "D" yanlış ifadeler için "Y" yolu takip edildiğinde ulaşılan çıkışı işaretleyerek gösteriniz.

$$0,008 \cdot 10^{25} = A \cdot 10^{22} \text{ ise } A = 8 \text{ dir.}$$

$D - Y - Y \rightarrow D$ kapısından çıkışır.

$$150000 \cdot 10^{-18} = 15 \cdot 10^x \text{ ise } x = -22 \text{ dir.}$$

D

Y

$$10000 \cdot 10^5 = t \cdot 10^9 \text{ ise } t = 5 \text{ tür.}$$

D

Y

$$0,007 \cdot 10^{-9} = 70 \cdot 10^m \text{ ise } m = -12 \text{ dir.}$$

D

Y

$$0,004 \cdot 10^9 = 4 \cdot 10^z \text{ ise } z = 6 \text{ dir.}$$

D

Y

$$30000 \cdot 10^{25} = 0,3 \cdot 10^k \text{ ise } k = 31 \text{ dir.}$$

D

Y

39.

Bilimsel Gösterim

Etkinlik

Aşağıda verilen sayıları bilimsel gösterime uygun olarak ifade ediniz.

40.

Bilimsel Gösterim

Etkinlik

Aşağıda Tablo-1'de verilen ifadelere karşılık gelen bilimsel gösterimler Tablo-2'de yazılıdır.

a $364 \cdot 10^5$

$\Rightarrow$

$3,64 \cdot 10^7$

b $542 \cdot 10^{-3}$

$\Rightarrow$

$5,42 \cdot 10^{-1}$

c $424 \cdot 10^{-2}$

$\Rightarrow$

$4,24 \cdot 10^0$

d $3650 \cdot 10^4$

$\Rightarrow$

$3,65 \cdot 10^7$

e $15,78 \cdot 10^7$

$\Rightarrow$

$1,578 \cdot 10^8$

f $3548 \cdot 10^{-4}$

$\Rightarrow$

$3,548 \cdot 10^{-1}$

g $12000 \cdot 10^3$

$\Rightarrow$

$1,2 \cdot 10^7$

h $0,00062 \cdot 10^7$

$\Rightarrow$

$6,2 \cdot 10^3$

i $41000 \cdot 10^3$

$\Rightarrow$

$4,1 \cdot 10^7$

j $311 \cdot 10^{-4}$

$\Rightarrow$

$3,11 \cdot 10^{-2}$

k $45 \cdot 10^{12}$

$\Rightarrow$

$4,5 \cdot 10^{13}$

l $95200 \cdot 10^{15}$

$\Rightarrow$

$9,52 \cdot 10^{19}$

m $64,8 \cdot 10^6$

$\Rightarrow$

$6,48 \cdot 10^7$

n $3600 \cdot 10^{-5}$

$\Rightarrow$

$3 \cdot 6 \cdot 10^{-2}$

40.

Bilimsel Gösterim

Etkinlik

Aşağıda Tablo-1'de verilen ifadelere karşılık gelen bilimsel gösterimler Tablo-2'de yazılıdır.

1.	$48000 \cdot 10^{-15}$
2.	$0,0048 \cdot 10^{-7}$
3.	$0,35 \cdot 10^{11}$

4.	$0,0048 \cdot 10^{-15}$
5.	$48000 \cdot 10^{-18}$
6.	$3500 \cdot 10^{-10}$

7.	$3500 \cdot 10^{-26}$
8.	$35000 \cdot 10^8$
9.	$4800 \cdot 10^{16}$

Y	$3,5 \cdot 10^{10}$
V	$4,8 \cdot 10^{-11}$
R	$3,5 \cdot 10^{-7}$

K	$4,8 \cdot 10^{-18}$
I	$3,5 \cdot 10^{12}$
A	$4,8 \cdot 10^{-10}$

S	$4,8 \cdot 10^{-14}$
N	$3,5 \cdot 10^{-23}$
I	$4,8 \cdot 10^{19}$

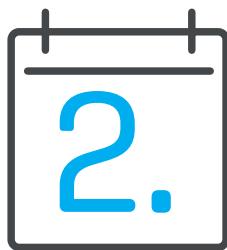
Tablo – 1

Tablo – 2

Buna göre eşleştirme sonucunda çıkan şifreyi yazınız.

Şifre:

8	3	8	4	8	1	2	6	5	9	7
I	Y	I	K	I	V	A	R	S	I	N

ÜNİTE

KAREKÖKLÜ İFADELER

- Tam Kare Sayılar
- Kareköklü Sayılar
- Kareköklü Sayıların Hangi Tam Sayıya Yakın Olduğunu Bulma
- Kareköklü Sayılarda Sıralama
- Kareköklü Sayılarda Çarpma İşlemi
- Kareköklü Sayıyı Doğal Sayı Yapan Çarpanı Bulma
- Kareköklü Sayılarla Toplama - Çıkarma İşlemi
- Ondalık Sayıların Karekökünü Bulma
- Kareköklü Sayı Problemleri
- Gerçek Sayılar

VERİ ANALİZİ

- Daire Grafiği
- Çizgi Grafiği
- Sütun Grafiği

TAM KARE POZİTİF TAM SAYILAR İLE BU SAYILARIN KAREKÖKLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

- Bir tam sayının karesi alınarak oluşturulan pozitif tam sayılar **tam kare pozitif sayılar** denir.
- Örneğin; 1, 4, 9, 16, 25, 36, 49, 64, 81, 100, 121, 144, ... gibi sayılar tam kare pozitif tam sayılardır.
- Verilen pozitif bir tam sayının hangi sayının karesi alınarak oluşturulduğunu bulma işlemine **karekök alma işlemi** denir. A pozitif sayısının karekökü $\sqrt{A}$ ile gösterilir.

Kenar Uzunluğu	1 br	2 br	3 br	4 br	5 br	6 br	7 br
Karelerin Alanı	1 br^2	4 br^2	9 br^2	16 br^2	25 br^2	36 br^2	49 br^2

TAM KARE OLMAYAN KAREKÖKLÜ BİR SAYININ HANGİ İKİ DOĞAL SAYI ARASINDA OLDUĞUNU BELİRLEME

Öncesindeki tam kare sayı 9'dur.

12 sayısının

Sonrasındaki tam kare sayı 16'dır.

$$\sqrt{9} < \sqrt{12} < \sqrt{16} \Rightarrow 3 < \sqrt{12} < 4$$

Öncesindeki tam kare sayı 49'dur.

52 sayısının

Sonrasındaki tam kare sayı 64'tür.

$$\sqrt{49} < \sqrt{52} < \sqrt{64} \Rightarrow 7 < \sqrt{52} < 8$$

► 2, 3, 5, 6, 7, ... gibi tam kare olmayan sayıların kareköklerinin sayı doğrusundaki yerini bulabilmek için karekök içerisindeki sayının bir öncesinde ve bir sonrasındaki tam kare sayıları belirlenir.

► Ayrıca tam kare olmayan bir kareköklü sayının hangi doğal sayıya daha yakın olduğunu bulmak için sayı doğrusunu da kullanabiliriz.

Öncesindeki tam kare sayı 64'tür.

78 sayısının

Sonrasındaki tam kare sayı 81'dir.

$$\sqrt{64} < \sqrt{78} < \sqrt{81} \Rightarrow 8 < \sqrt{78} < 9$$

Öncesindeki tam kare sayı 16'dır.

24 sayısının

Sonrasındaki tam kare sayı 25'tir.

$$\sqrt{16} < \sqrt{24} < \sqrt{25} \Rightarrow 4 < \sqrt{24} < 5$$

KAREKÖK İÇİNDEKİ BİR SAYIYI KAREKÖK DİŞİNE ALMA VE KAREKÖK DİŞINDAKİ BİR SAYIYI KAREKÖK İÇİNE ALMA

- ⇒ Tam kare olmayan kareköklü sayıların çarpanlarından tam kare olanlar karekökleri alındıktan sonra kök dışına çıkabilir. Böylelikle $\sqrt{a^2 \cdot b}$ biçimindeki ifade $a\sqrt{b}$ biçiminde gösterilir.
- ⇒ Kareköklü bir sayının kök dışında olan katsayıları kareleri alındıktan sonra kök içeresine çarpan olarak yazılabilir. Böylelikle $a\sqrt{b}$ biçimindeki ifade $\sqrt{a^2 \cdot b}$ biçiminde gösterilebilir.
- ⇒ Kareköklü sayılar sıralama yapılırken sayıların hepsi karekök içine alınır ve sıralanır.

Örnek: $\sqrt{180}$ sayısını birbirinden farklı $a\sqrt{b}$ şeklinde yazalım.

Çözüm:

$$\begin{array}{c|c} 180 & 2 \\ 90 & 2 \\ 45 & 3 \\ 15 & 3 \\ 5 & 5 \\ 1 & \end{array} \left. \begin{array}{l} \sqrt{2 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 3 \cdot 5} = 6\sqrt{5} \\ \sqrt{2 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 3 \cdot 5} = 2\sqrt{45} \\ \sqrt{2 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 3 \cdot 5} = 3\sqrt{20} \\ \sqrt{2 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 3 \cdot 5} = 1\sqrt{180} \end{array} \right\} \text{Dört farklı biçimde yazabiliyoruz.}$$

Örnek: $\sqrt{80}$ sayısını birbirinden farklı $a\sqrt{b}$ şeklinde yazalım.

$$\begin{array}{c|c} 80 & 2 \\ 40 & 2 \\ 20 & 2 \\ 10 & 2 \\ 5 & 5 \\ 1 & \end{array} \left. \begin{array}{l} \sqrt{2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 5} = 4\sqrt{5} \\ \sqrt{2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 5} = 2\sqrt{20} \\ \sqrt{2 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 3 \cdot 5} = 1\sqrt{80} \end{array} \right\} \text{Üç farklı biçimde yazabiliyoruz.}$$

Örnek: $3 \cdot 5\sqrt{2}$ ifadesini karekök içinde yazalım.

$$\text{Çözüm: } 3 \cdot 5\sqrt{2} \Rightarrow \sqrt{3^2 \cdot 5^2 \cdot 2} \Rightarrow \sqrt{9 \cdot 25 \cdot 2} \Rightarrow \sqrt{450}$$

Katsayıların kareleri alınarak kök içine yazılır.

Örnek: $4 \cdot 3\sqrt{5}$ ifadesini karekök içinde yazalım.

$$\text{Çözüm: } 4 \cdot 3\sqrt{5} \Rightarrow \sqrt{4^2 \cdot 3^2 \cdot 5} \Rightarrow \sqrt{16 \cdot 9 \cdot 5} \Rightarrow \sqrt{720}$$

Katsayıların kareleri alınarak kök içine yazılır.

Örnek: $2\sqrt{3}, 3\sqrt{2}, 5\sqrt{2}, 6$ sayılarını küçükten büyüğe doğru sıralayalım.

Çözüm:

$$\left. \begin{array}{l} 2\sqrt{3} = \sqrt{2^2 \cdot 3} = \sqrt{12} \\ 3\sqrt{2} = \sqrt{3^2 \cdot 2} = \sqrt{18} \\ 5\sqrt{2} = \sqrt{5^2 \cdot 2} = \sqrt{50} \\ 6 = \sqrt{6^2} = \sqrt{36} \end{array} \right\} \sqrt{12} < \sqrt{18} < \sqrt{36} < \sqrt{50}$$

$$2\sqrt{3} < 3\sqrt{2} < 6 < 5\sqrt{2}$$

Örnek: $5\sqrt{3}, 7\sqrt{2}, 5, 2\sqrt{11}$ sayılarını büyükten küçüğe doğru sıralayalım.

Çözüm:

$$\left. \begin{array}{l} 5\sqrt{3} = \sqrt{5^2 \cdot 3} = \sqrt{75} \\ 7\sqrt{2} = \sqrt{7^2 \cdot 2} = \sqrt{98} \\ 5 = \sqrt{5^2} = \sqrt{25} \\ 2\sqrt{11} = \sqrt{2^2 \cdot 11} = \sqrt{44} \end{array} \right\} \sqrt{98} > \sqrt{75} > \sqrt{44} > \sqrt{25}$$

$$7\sqrt{2} > 5\sqrt{3} > 2\sqrt{11} > 5$$

ÇARPMA VE BÖLME İŞLEMLERİ

- ⇒ Kareköklü ifadelerde çarpma ve bölme yapılırken:
- ⇒ Kök dışına çıkabilen tüm ifadeler katsayı olarak çıkarılır.
- ⇒ Katsayılar çarpma işleminde çarpılırak, bölme işleminde bölünerek yeni katsayıyı oluşturur.
- ⇒ Kök içindeki sayılar çarpımada çarpılırak, bölmede bölünerek yeni kök içini oluşturur.

Çarpma

$$a\sqrt{b} \cdot c\sqrt{d} = a \cdot c \sqrt{b \cdot d}$$

$$\sqrt{2} \cdot \sqrt{5} = ?$$

Karekök içleri aynı karekök içerisinde alınarak çarpılır.

$$\sqrt{2} \cdot \sqrt{5} = \sqrt{2 \cdot 5} = \sqrt{10}$$

Bölme

$$\frac{a\sqrt{b}}{c\sqrt{d}} = \left(\frac{a}{c}\right) \cdot \sqrt{\frac{b}{d}}$$

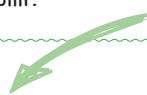
$$\frac{8\sqrt{15}}{4\sqrt{3}} = ?$$

Karekök içindeki ifadeler kendi arasında, karekök dışındaki ifadeler kendi arasında bölünür.

$$\frac{8\sqrt{15}}{4\sqrt{3}} = \frac{8}{4} \sqrt{\frac{15}{3}} = 2\sqrt{5}$$

TOPLAMA VE ÇIKARMA İŞLEMLERİ

- ⇒ Kareköklü ifadelerle toplama ve çıkarma işlemlerini yapabilmek için; kök içlerindeki sayıların birbirine eşit olması gerekmektedir. Kök değerleri birbirine eşit olan kareköklü ifadelerde katsayılar toplanıp - çıkarılarak ortak köke katsayı olarak yazılır.
- ⇒ Kareköklü ifadelerde kök içerisindeki sayıların birbirine eşit olmadığı durumlarda kök içeriği eşit duruma getirilerek toplama ve çıkarma işlemleri yapılabilir.

Toplama

$$a\sqrt{c} + b\sqrt{c} = (a+b)\sqrt{c}$$

$$5\sqrt{3} + 2\sqrt{3} = ?$$

Kökler eşit olduğundan katsayılar toplanır.

$$5\sqrt{3} + 2\sqrt{3} = (5+2)\sqrt{3} = 7\sqrt{3}$$

Toplama

$$a\sqrt{c} - b\sqrt{c} = (a-b)\sqrt{c}$$

$$25\sqrt{7} - 20\sqrt{7} = ?$$

Kökler eşit olduğundan katsayılar çıkarılır.

$$25\sqrt{7} - 20\sqrt{7} = (25-20)\sqrt{7} = 5\sqrt{7}$$

KAREKÖKLÜ BİR İFADE İLE ÇARPILDIĞINDA SONUCU DOĞAL SAYI YAPAN ÇARPANLAR

$$\sqrt{98} = \sqrt{49 \cdot 2} = 7\sqrt{2}$$

$\sqrt{2}$ sayısı ile çarpalım.

$$7\sqrt{2} \cdot \sqrt{2} = 7 \cdot 2 = 14$$

$$\sqrt{135} = \sqrt{9 \cdot 15} = 3\sqrt{15}$$

$\sqrt{15}$ sayısı ile çarpalım.

$$3\sqrt{15} \cdot \sqrt{15} = 3 \cdot 15 = 45$$

☞ x ve y pozitif tam sayılar olmak üzere $x\sqrt{y}$ ifadesi $\sqrt{y}$ ile çarpılırsa; $x\sqrt{y} \cdot \sqrt{y} = x \cdot \sqrt{y \cdot y} = x\sqrt{y^2} = x \cdot y$ doğal sayısına dönüşür. Paydasında kareköklü bir ifade bulunan rasyonel sayılarda paydanın doğal sayı olabilmesi için pay ve paydanın uygun çarpan ile genişletilmesi gerekmektedir.

$$\sqrt{132} = \sqrt{4 \cdot 33} = 2\sqrt{33}$$

$\sqrt{33}$ sayısı ile çarpalım.

$$2\sqrt{33} \cdot \sqrt{33} = 2 \cdot 33 = 66$$

$$\sqrt{63} = \sqrt{9 \cdot 7} = 3\sqrt{7}$$

$\sqrt{7}$ sayısı ile çarpalım.

$$3\sqrt{7} \cdot \sqrt{7} = 3 \cdot 7 = 21$$

ONDALIK GÖSTERİMLERİN KAREKÖKLERİ

☞ Karekök içerisindeki ondalıklı gösterimler rasyonel sayıya dönüştürülüp pay ve paydanın ayrı ayrı karekökü alınarak eşit oldukları değerler hesaplanır.

$$\sqrt{0,9} = \sqrt{\frac{9}{10}} = \frac{\sqrt{9}}{\sqrt{10}} = \frac{3}{\sqrt{10}}$$

$$\sqrt{0,16} = \sqrt{\frac{16}{100}} = \frac{\sqrt{16}}{\sqrt{100}} = \frac{4}{10}$$

$$\sqrt{0,256} = \sqrt{\frac{256}{1000}} = \frac{16}{10\sqrt{10}}$$

GERÇEK SAYILAR

☞ Rasyonel ve irrasyonel sayıların bir araya gelmesiyle oluşturulan sayı kümelerine **gerçek sayılar** denir. $\mathbb{R}$ ile gösterilir.

Rasyonel Sayılar

- ☞ Paydası 0'dan farklı olmak üzere iki tam sayının oranı biçiminde yazılabilen sayılarla **rasyonel sayılar** denir.
- ☞ $\mathbb{Q}$ simbolü ile gösterilir.
- ☞ Tüm doğal ve tüm tam sayılar
- ☞ Belli bir basamakta biten ondalıklı sayılar
- ☞ Kök dışına çıkabilen tam kare rasyonel sayılar
- ☞ Virgülünden sonra devirli olarak devam eden sayılar

Irrasyonel Sayılar

- ☞ Paydası 0'dan farklı olmak üzere iki tam sayının oranı biçiminde yazılamayan sayılarla **irrasyonel sayılar** denir.
- ☞ $\mathbb{Q}'$ veya $\mathbb{I}$ simbolü ile gösterilir.
- ☞ İki sayının oranı şeklinde ifade edilemeyen sayılar
- ☞ Kök dışına çıkamayan sayılar
- ☞ Virgülden sonra düzenli dizilik göstermeyip sonsuz kadar devam eden sayılar

1.

Etkinlik

Tam Kare Doğal Sayılar

Aşağıda verilen şifredeki sayıların karelerini tablodan bulunuz. Tablodaki harfleri bulduğunuz kutucuğa yazınız.

A 625	B 81	C 784	Ç 676	D 441	E 36	F 169	G 64
Ğ 4	H 576	I 729	i 324	J 169	K 49	L 289	M 256
N 225	O 144	Ö 361	P 400	R 25	S 484	Ş 529	T 100
U 1	Ü 16	V 121	Y 9	Z 841			

ŞİFRE:

16 M	25 A	10 T	6 E	16 M	25 A	10 T	18 I	7 K	21 D	6 E
---------	---------	---------	--------	---------	---------	---------	---------	--------	---------	--------

5 R	6 E	22 S	18 I	16 M
--------	--------	---------	---------	---------

16 M	4 Ü	29 Z	18 I	7 K
---------	--------	---------	---------	--------

11 V	6 E
---------	--------

24 H	6 E	3 Y	7 K	6 E	17 L
---------	--------	--------	--------	--------	---------

8 G	18 I	9 B	18 I
--------	---------	--------	---------

9 B	18 I	5 R
--------	---------	--------

22 S	25 A	15 N	25 A	10 T	10 T	27 I	5 R
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	--------

28 C	25 A	24 H	18 I	10 T
---------	---------	---------	---------	---------

25 A	5 R	13 F
---------	--------	---------

2.

Etkinlik

Tam Kare Doğal Sayılar

Aşağıda verilen alıştırmaları çözünüz.

Yukarıda illerimizin plaka numaraları verilmiştir.

- Hasan plaka numarası tam kare ve 20'den küçük olan illere gitmiştir.
- Meryem plaka numarası tam kare ve 20'den büyük, 40'tan küçük olan illere gitmiştir.
- Selma plaka numarası tam kare olan ve 70'den büyük olan illere gitmiştir.
- Fatma plaka numarası tam kare olan ve 10 ile 65 sayıları arasında olan illere gitmiştir.

Buna göre aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1. Hasan hangi illere gitmiştir?

Cevap: **Plaka numarası 1, 4, 9, 16 olan illere gitmiştir. Adana – Ağrı – Aydın – Bursa**

2. Meryem hangi illere gitmiştir?

Cevap: **Plaka numarası 25, 36 olan illere gitmiştir. Erzurum, Kars**

3. Selma hangi illere gitmiştir?

Cevap: **Plaka numarası 81 olan ile gitmiştir. Düzce**

4. Fatma hangi illere gitmiştir?

Cevap: **Plaka numarası 16, 25, 36, 49, 64 olan illere gitmiştir. Bursa, Erzurum, Kars, Muş, Uşak**

5. Plaka numarası tam kare olan ve bu üç arkadaştan hiçbirinin gitmediği iller hangisidir?

Cevap: **Hiçbiri**

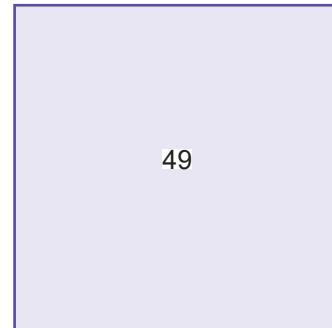
3.
Etkinlik

Kareköklü Sayılar

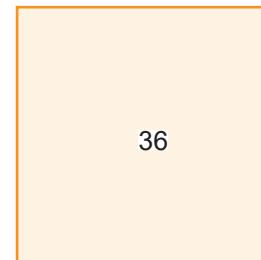
Aşağıda renkleri ve alanları santimetrekare cinsinden verilen karesel bölgelerden faydalananarak, çizilen AB uzunluklarını santimetre cinsinden bulunuz.

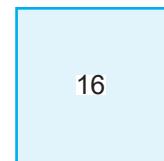
Yeşil(Y)

Eflatun(E)

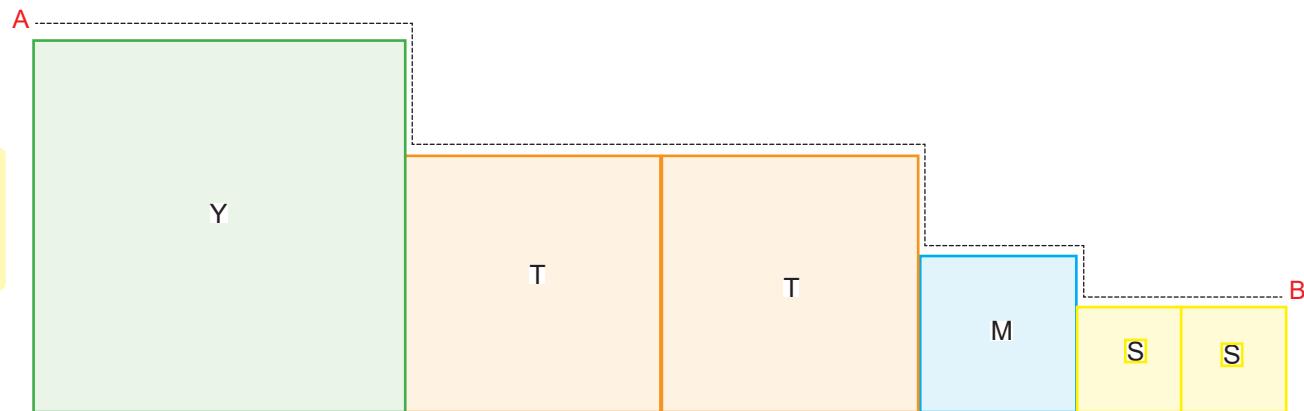
Turuncu(T)

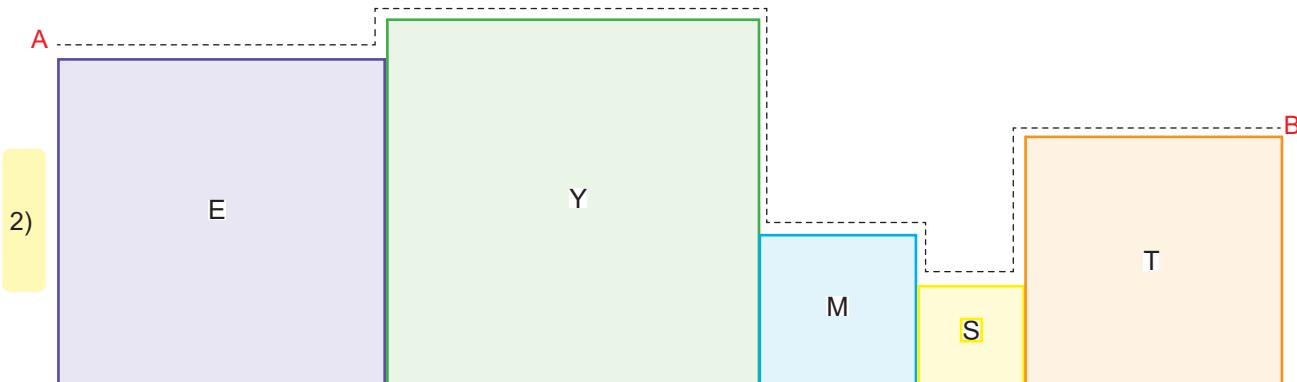
Mavi(M)

Sarı(S)

$$\text{AB uzunluğu}=.....$$

$$\text{AB uzunluğu}=.....$$

4.

Etkinlik

Kareköklü Sayılar

Aşağıda verilen kareköklü sayıların değerini yazınız. Soruları cevaplayınız.

$\sqrt{400} - \sqrt{169}$

$\sqrt{49} + \sqrt{49}$

$\sqrt{169} - \sqrt{121}$

$\sqrt{625} + \sqrt{225}$

$\sqrt{324} - \sqrt{64}$

$\sqrt{225} + \sqrt{9}$

$\sqrt{64} - \sqrt{25}$

$\sqrt{16} - \sqrt{4}$

$\sqrt{144} - \sqrt{16}$

$\sqrt{121} - \sqrt{16}$

$\sqrt{49} - \sqrt{16}$

$\sqrt{196} + \sqrt{225}$

$\sqrt{225} + \sqrt{25}$

$\sqrt{81} - \sqrt{4}$

$\sqrt{256} - \sqrt{196}$

$\sqrt{400} + \sqrt{100}$

$\sqrt{361} + \sqrt{4}$

$\sqrt{121} - \sqrt{4}$

$\sqrt{100} + \sqrt{36}$

$\sqrt{16} + \sqrt{64}$

1. Kutu

2. Kutu

3. Kutu

Yukarıda verilen kartların üzerindeki işlemler yapıldıktan sonra bu kartlar aşağıdaki kurallara göre kutulara atılıyor.

- İşlem sonucu 9 ve 9'dan küçük doğal sayı olan kartlar 1. kutuya atılıyor.
- İşlem sonucu 10'dan büyük 19'dan küçük doğal sayı olan kartlar 2. kutuya atılıyor.
- İşlem sonucu 19'dan büyük doğal sayı olan kartlar 3. kutuya atılıyor.

Buna göre aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1. En çok kart bulunan kutuda kaç tane kart vardır?

Cevap: ..... 10 .....

2. En az kart bulunan kutu hangisidir?

Cevap: ..... 2. kutu .....

3. Sonucu 15'ten büyük olan kaç kart vardır?

Cevap: ..... 7 .....

5.

Etkinlik

Tam Kare Olmayan Sayıların Karekökleri

Aşağıda verilen sayıların hangi ardışık iki doğal sayı arasında olduğunu bulunuz.

a.	4	$< \sqrt{18} <$	5
b.	4	$< \sqrt{24} <$	5
c.	5	$< \sqrt{32} <$	6
d.	6	$< \sqrt{45} <$	7
e.	7	$< \sqrt{54} <$	8
f.	8	$< \sqrt{70} <$	9
g.	9	$< \sqrt{82} <$	10
h.	9	$< \sqrt{95} <$	10
i.	10	$< \sqrt{108} <$	11
j.	10	$< \sqrt{120} <$	11
k.	11	$< \sqrt{140} <$	12
l.	12	$< \sqrt{164} <$	13
m.	13	$< \sqrt{170} <$	14
n.	13	$< \sqrt{192} <$	14
o.	14	$< \sqrt{200} <$	15
p.	15	$< \sqrt{250} <$	16

6.

Etkinlik

Tam Kare Olmayan Sayıların Karekökleri

Aşağıdaki ifadelerin hangi iki tam sayı arasında olduğunu bulunuz.

a.	9	$< 7 + \sqrt{5} <$	10
b.	6	$< \sqrt{12} + 3 <$	7
c.	18	$< 12 + \sqrt{40} <$	19
d.	2	$< \sqrt{20} - 2 <$	3
e.	14	$< 18 - \sqrt{10} <$	15
f.	12	$< \sqrt{70} + 4 <$	13
g.	21	$< \sqrt{120} + 11 <$	22
h.	13	$< 25 - \sqrt{125} <$	14
i.	11	$< 23 - \sqrt{135} <$	12
j.	0	$< \sqrt{15} - 3 <$	1
k.	26	$< \sqrt{45} + 20 <$	27
l.	10	$< \sqrt{8} + 8 <$	11
m.	6	$< 5 + \sqrt{3} <$	7
n.	13	$< 10 + \sqrt{10} <$	14
o.	13	$< 7 + \sqrt{48} <$	14
p.	71	$< 64 + \sqrt{50} <$	72

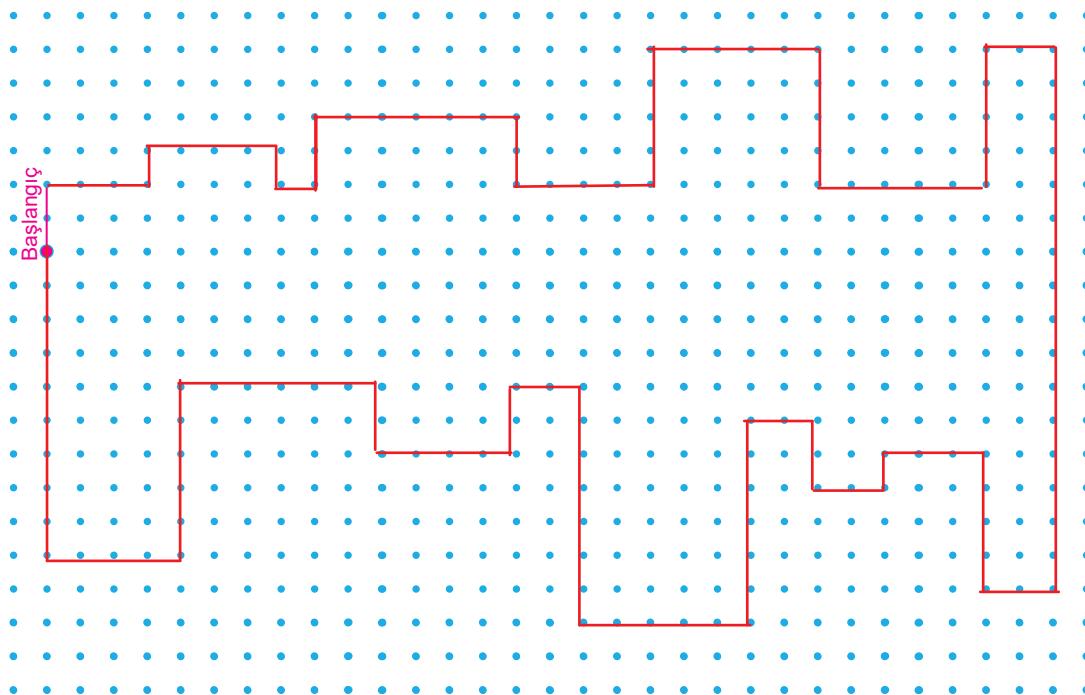

7.

Etkinlik

Tam Kare Doğal Sayılar

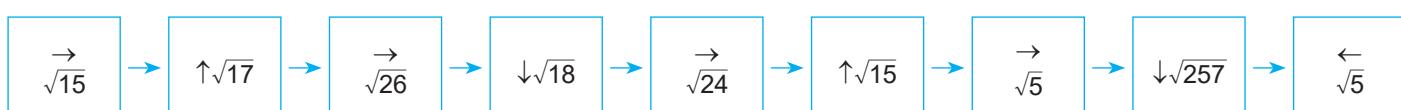
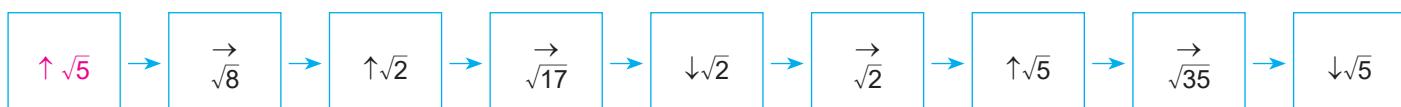
Aşağıda verilen noktalı kâğıtta her iki nokta arası 1 birimdir.

Yukarıdaki kâğıt üzerinde başlangıç noktasından başlanarak çizim yapılacaktır. $\uparrow$ yukarı $\downarrow$ aşağı $\rightarrow$ sağa ve $\leftarrow$ sola anlamına gelmektedir. Verilen köklü sayının en yakın olduğu tam sayı değerleri kadar belirtilen yönlerde ilerlenecektir.

Örneğin $\uparrow\sqrt{5}$ yukarı yöne 2 birim anlamına gelmektedir.

Buna göre aşağıda verilen köklü sayı değerleri kadar belirtilen yönlerde ilerleyiniz. Her satırda satır başına dönünüz.

8.
Etkinlik

Kareköklü İfadelerin Farklı Gösterimleri

Boyalı kutucuktan başlayarak doğru olan kutucukları gösterilen ok yönünde takip ediniz. Soruları cevaplayınız.

Buna göre aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1. Çıkışa ulaşmak için hangi işlemleri yaptınız? Sırasıyla yazınız.

Cevap: Çıkışa ulaşmak için yapılan işlemler: $\sqrt{32} \rightarrow 4\sqrt{2}$, $\sqrt{45} \rightarrow 3\sqrt{5}$, $3\sqrt{7} \rightarrow \sqrt{63}$, $5\sqrt{2} \rightarrow \sqrt{50}$, $\sqrt{12} \rightarrow 2\sqrt{3}$, $10\sqrt{5} \rightarrow \sqrt{500}$, $\sqrt{27} \rightarrow 3\sqrt{3}$, $7\sqrt{3} \rightarrow \sqrt{147}$, $6\sqrt{2} \rightarrow \sqrt{72}$, $5\sqrt{3} \rightarrow \sqrt{75}$, $\sqrt{128} \rightarrow 8\sqrt{2}$, $\sqrt{24} \rightarrow 2\sqrt{6}$ şeklindedir.

2. En son yaptığınız işlem hangisidir?

Cevap: En son yapılan işlem: $\sqrt{24} \rightarrow 2\sqrt{6}$ 'dır.

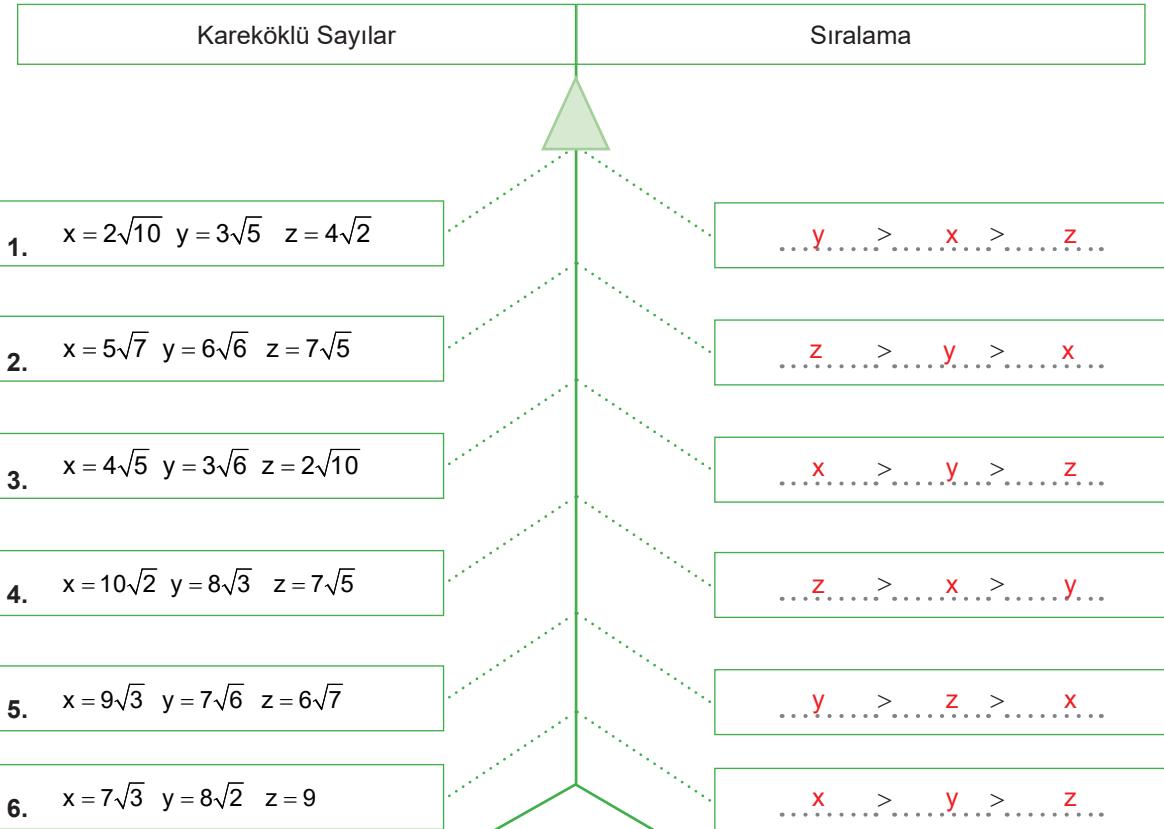

9.

Kareköklü Sayılarda Sıralama

Etkinlik

Aşağıda verilen kareköklü sayıları büyükten küçüğe sıralayınız.

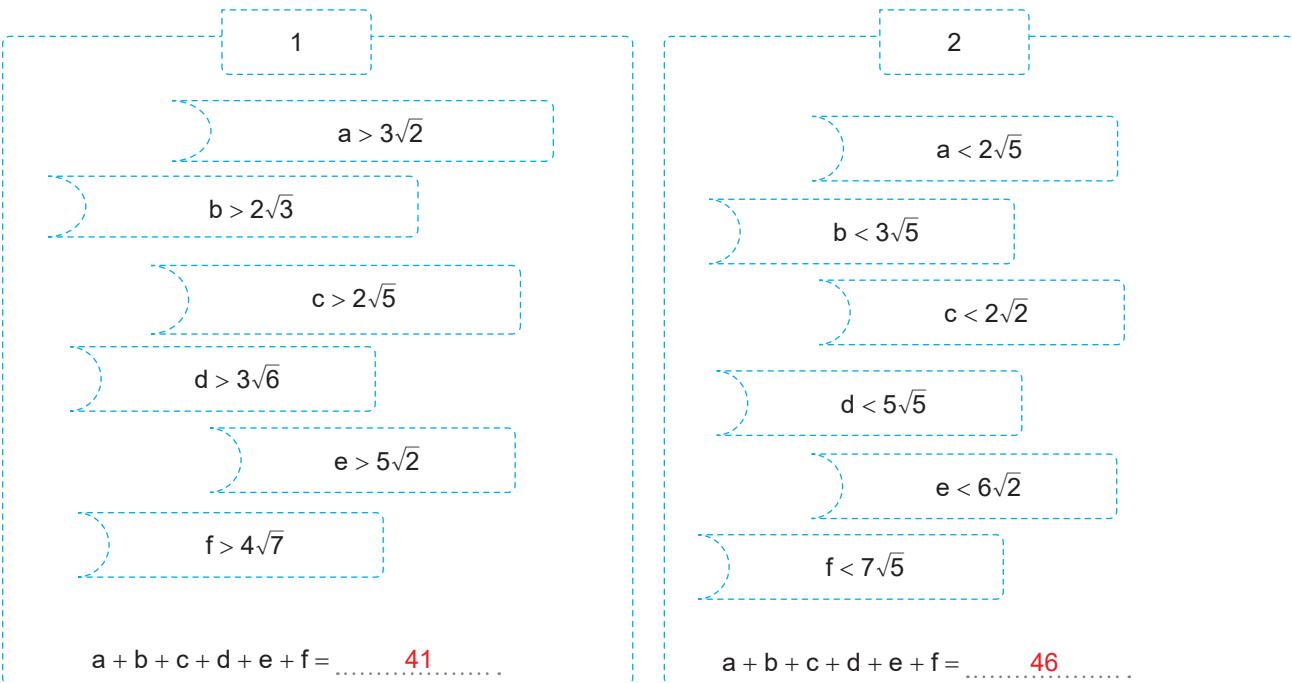

10.

Kareköklü Sayılarda Sıralama

Etkinlik

Aşağıda 1. kutucukta verilen a, b, c, d, e ve f değerlerinin en küçük doğal sayı değerlerinin toplamını, 2. kutucukta verilen a, b, c, d, e ve f değerlerinin en büyük doğal sayı değerlerinin toplamını yazınız.

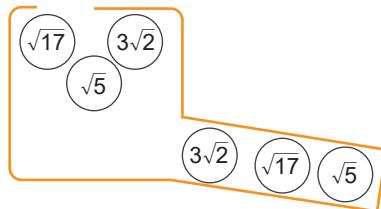
11.

Etkinlik

Kareköklü Sayılarda Sıralama

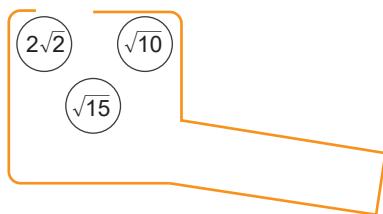
Üzerinde sayı yazılı olan toplar aşağıda gösterilen bir makinenin içine atılıyor. Bu makine sayıları büyükten küçüğe doğru sıralayarak çıkarıyor.

Örnek:

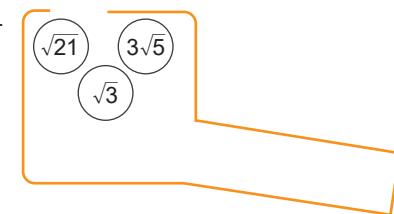
Buna göre aşağıda makinelere atılan topların sıralamasını yazınız.

a.

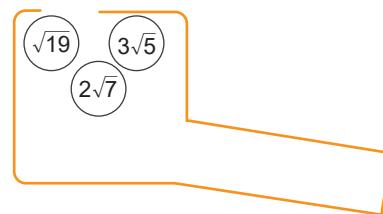
$$\sqrt{15}, \sqrt{10}, 2\sqrt{2}$$

b.

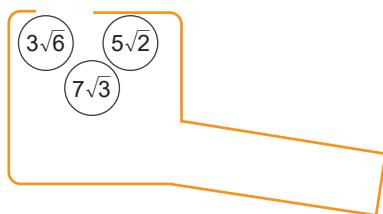
$$3\sqrt{5}, \sqrt{21}, \sqrt{3}$$

c.

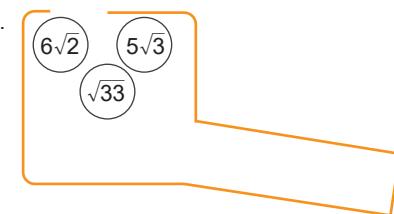
$$3\sqrt{5}, 2\sqrt{7}, \sqrt{19}$$

d.

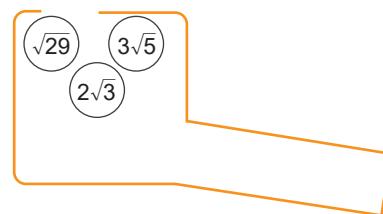
$$7\sqrt{3}, 3\sqrt{6}, 5\sqrt{2}$$

e.

$$5\sqrt{3}, 6\sqrt{2}, \sqrt{33}$$

f.

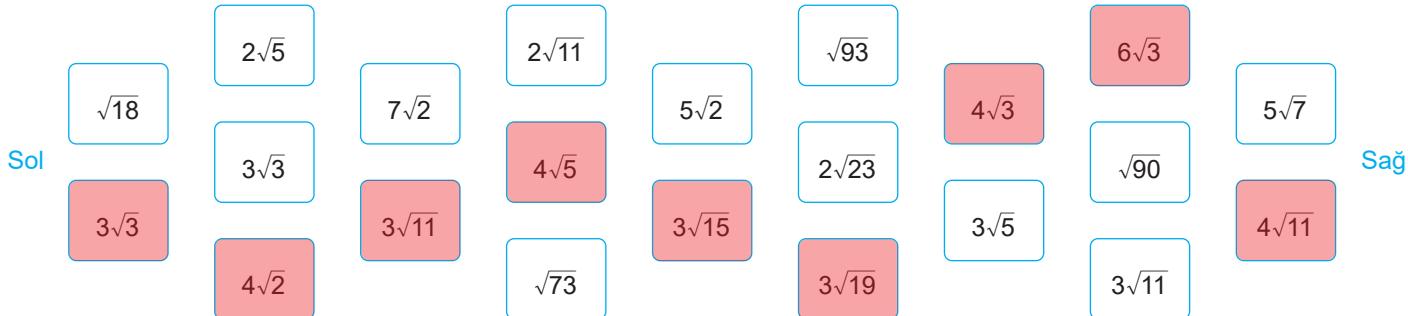
$$3\sqrt{5}, \sqrt{29}, 2\sqrt{3}$$

12.

Etkinlik

Kareköklü Sayılarda Sıralama

Aşağıda soldan sağa doğru her sütunda bulunan en büyük sayı yazılı kartları boyayınız.

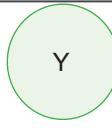
13.

Etkinlik

Kareköklü Sayılarda Sıralama

Daire biçimindeki pullar her birinin alanı bir birimkare olan kareli zeminde aşağıdaki gibi gösterilmektedir.

YUKARI						
SOL	$2\sqrt{3}$	M	$2\sqrt{6}$	P	$-3\sqrt{10}$	$4\sqrt{7}$
	$\sqrt{15}$	$-4\sqrt{5}$	$\sqrt{10}$	$3\sqrt{5}$	$3\sqrt{5}$	$3\sqrt{3}$
	$3\sqrt{6}$	$-\sqrt{6}$	$-\sqrt{3}$	$\sqrt{14}$	$-\sqrt{4}$	Y
	S	$4\sqrt{6}$	$5\sqrt{3}$	$5\sqrt{3}$	$6\sqrt{2}$	$3\sqrt{5}$
	$\sqrt{18}$	$5\sqrt{5}$	$\sqrt{20}$	$-\sqrt{7}$	$4\sqrt{5}$	$-\sqrt{2}$
	$5\sqrt{7}$	$\sqrt{10}$	$-\sqrt{12}$	T	$-\sqrt{8}$	$-\sqrt{5}$
AŞAĞI						

 $3\sqrt{10}$ Mavi(M)
Murat $5\sqrt{2}$ Yeşil(Y)
Kerim $6\sqrt{2}$ Pembe(P)
Selma $2\sqrt{15}$ Sarı(S)
Nurten $2\sqrt{21}$ Turuncu(T)
Zeynep

Yukarıda gösterilen pulların renkleri, puanları ve kimlere ait oldukları belirtilmiştir. Bu pullar aşağıdaki gibi hareket ettiriliyor.

Pulların en son geldikleri kutucuktaki sayı ile üzerindeki sayılar çarpılıyor ve puan olarak yazılıyor.

Buna göre alınan puanları boşluklara yazınız.

1. Murat 3 birim aşağı, 4 birim sağa gidiyor.
2. Kerim 3 birim aşağı, 5 birim sola gidiyor.
3. Selma 1 birim sola, 5 birim aşağı gidiyor.
4. Nurten 3 birim yukarı, 4 birim sağa gidiyor.
5. Zeynep 4 birim yukarı, 2 birim sola gidiyor.

Aldığı puan: ..... $3\sqrt{10} \cdot 3\sqrt{5} = 9\sqrt{50} = 45\sqrt{2}$ Aldığı puan: ..... $5\sqrt{2} \cdot 5\sqrt{7} = 25\sqrt{14}$ Aldığı puan: ..... $6\sqrt{2} \cdot (-\sqrt{12}) = -6\sqrt{24} = -12\sqrt{6}$ Aldığı puan: ..... $2\sqrt{15} \cdot (-3\sqrt{10}) = -6\sqrt{150} = -30\sqrt{6}$ Aldığı puan: ..... $2\sqrt{21} \cdot (-4\sqrt{5}) = -8\sqrt{105}$

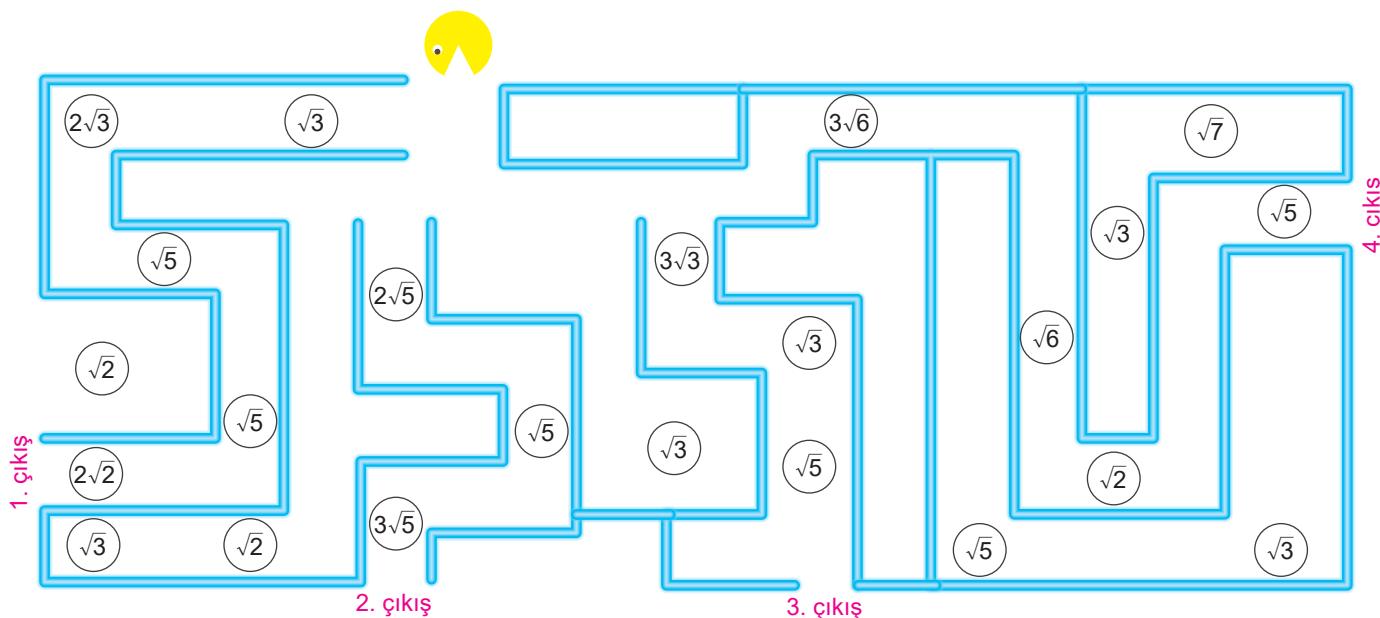

14.

Etkinlik

Kareköklü Sayılarda Çarpma İşlemi

Aşağıda gösterilen canavar Canı gittiği yollarda yanın sayıları yutmaktadır. Canavar Canı yuttuğu sayıların çarpımı kadar puan almaktadır.

Buna göre Canavar Canı'nın çıkışlarından aldığı puanları yazınız.

1. çıkış puanı: $\sqrt{3} \cdot 2\sqrt{3} \cdot \sqrt{5} \cdot \sqrt{5} \cdot 2\sqrt{2} = 60\sqrt{2}$

3. çıkış puanı: $3\sqrt{3} \cdot \sqrt{3} \cdot \sqrt{5} = 9\sqrt{5}$

2. çıkış puanı: $2\sqrt{5} \cdot \sqrt{5} \cdot 3\sqrt{5} = 30\sqrt{5}$

4. çıkış puanı: $3\sqrt{6} \cdot \sqrt{6} \cdot \sqrt{2} \cdot \sqrt{5} = 18\sqrt{10}$

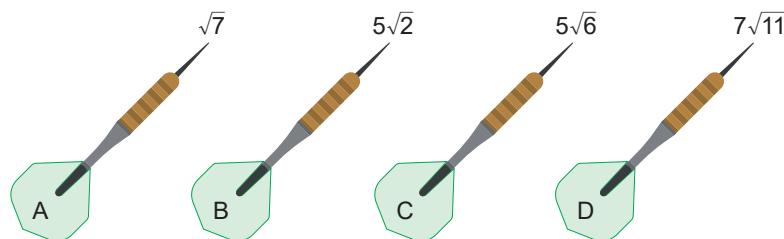
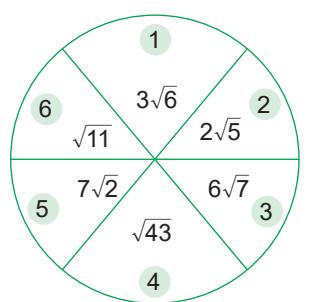
15.

Etkinlik

Kareköklü Sayılarda Çarpma İşlemi

Aşağıdaki problemi çözünüz.

Melisa, İlayda ve Mete aşağıda gösterilen dart tahtasına seçikleri oklarla sırasıyla atış yapıyorlar. Bu üç arkadaşın aldığı puanlar seçikleri ok ile vurdukları dilim üzerinde yanın sayıların çarpımı kadardır. En çok puanı alandan en az puan alana doğru 1, 2, ve 3. seçilecektir.

Kişi	Dilim	Ok
Melisa	5	B
İlayda	3	A
Mete	6	D

Bu arkadaşların seçikleri oklar ve vurdukları dilim yandaki tabloda verilmiştir. Buna göre 1, 2 ve 3. kişileri yazınız.

1. kişi: Mete ($7\sqrt{11} \cdot \sqrt{11} = 77$)

2. kişi: Melisa ($5\sqrt{2} \cdot 7\sqrt{2} = 70$)

3. kişi: İlayda ($\sqrt{7} \cdot 6\sqrt{7} = 42$)

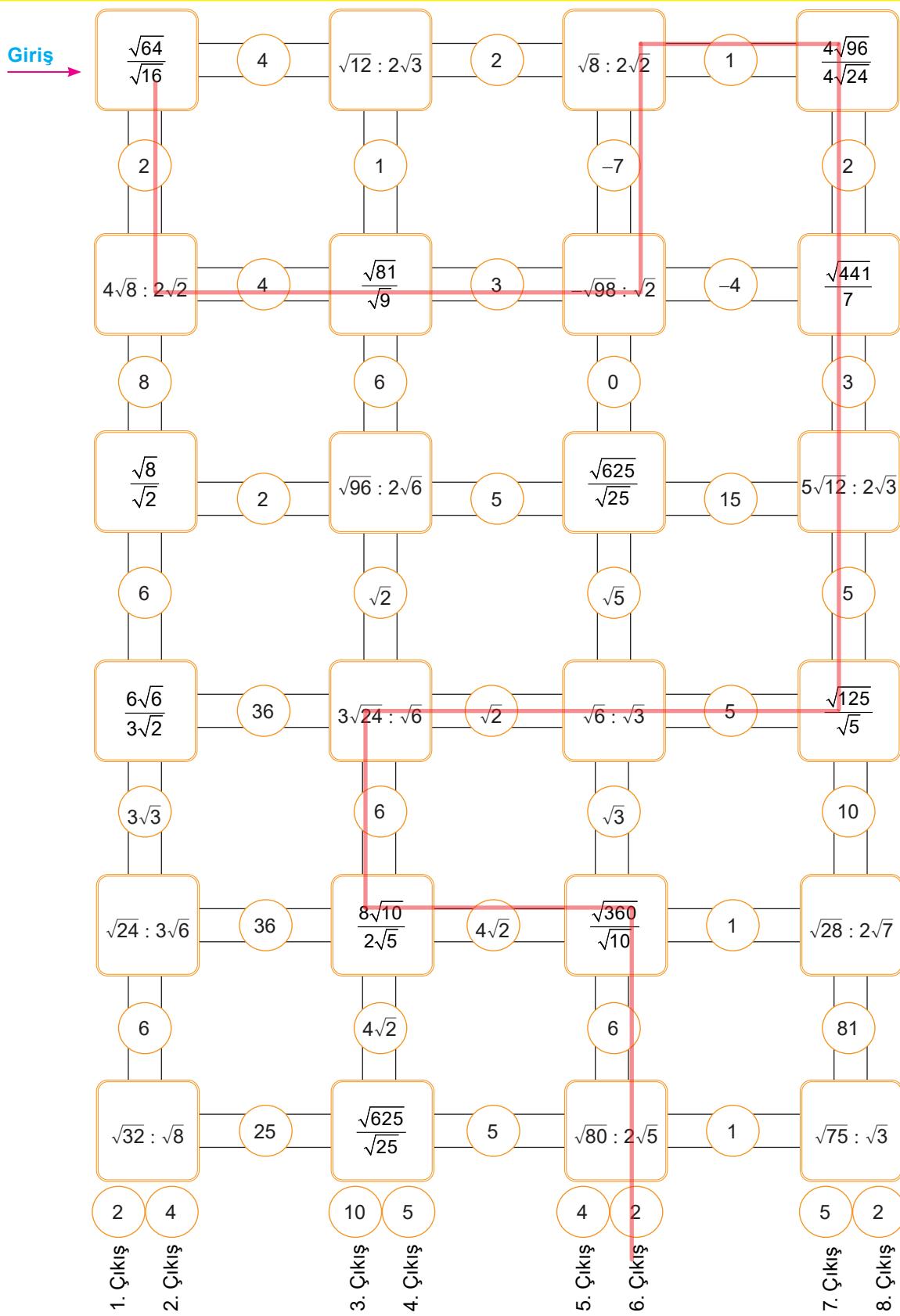

16.

Etkinlik

Kareköklü Sayılarda Bölme İşlemi

Giriş kutucuğundan başlayarak bulduğunuz doğru sonuçları takip ediniz. Ulaştığınız çıkışı işaretleyiniz.

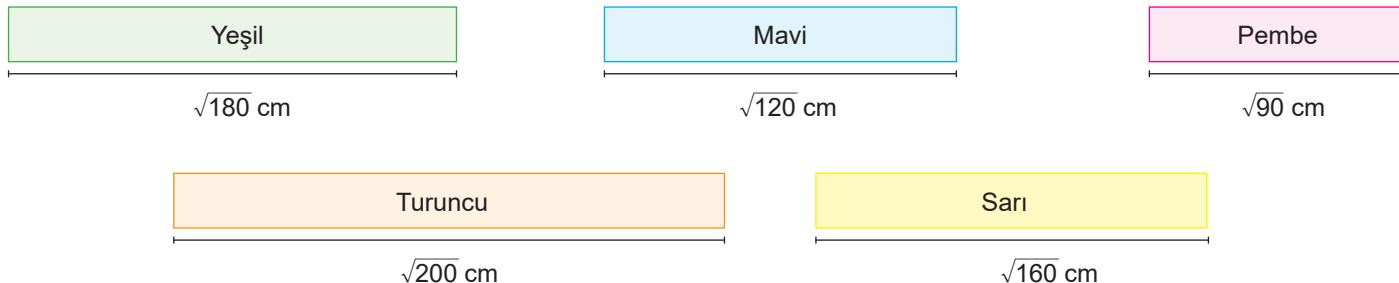
17.

Kareköklü Sayılarda Bölme İşlemi

Etkinlik

Aşağıdaki problemi çözünüz.

Hakan aşağıda gösterilen uzunlukları verilen çitaları istenen uzunluktaki parçalara bölmeye çalışır.

Hakan yeşil çitayı $2\sqrt{5}$ cm'lik, mavi çitayı $\sqrt{30}$ cm'lik, pembe çitayı $\sqrt{10}$ cm'lik, turuncu çitayı $5\sqrt{2}$ cm'lik ve sarı çitayı $2\sqrt{10}$ cm'lik uzunluklara bölmeye çalışır.

Buna göre oluşan parça sayısını tabloya yazınız.

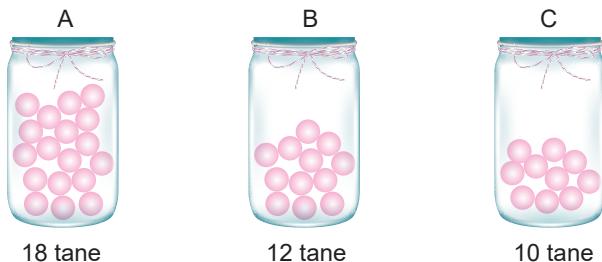
Renk	Yeşil	Mavi	Pembe	Turuncu	Sarı
Oluşan parça sayısı	3	2	3	2	2

18.

Kareköklü Sayılarda Bölme İşlemi

Etkinlik

Kavanozlar ve bu kavanozlarda bulunan boncuk sayıları verilmiştir. Buna göre verilen soruları cevaplayınız.

Yanda gösterilen boncukların her biri bulunduğu kavanoz harfi ile kodlanmaktadır. A kavanozundaki tüm boncukların kütlesi $9\sqrt{12}$ gram, B kavanozundaki tüm boncukların kütlesi $8\sqrt{18}$ gram, C kavanozundaki tüm boncukların kütlesi $2\sqrt{175}$ gramdır. Buna göre aşağıda istenilen küt勒leri bulunuz.

- a. 5 tane A boncuğunun kütlesi: ..... $5\sqrt{3}$ .....
- b. 8 tane B boncuğunun kütlesi: ..... $16\sqrt{2}$ .....
- c. 15 tane C boncuğunun kütlesi: ..... $15\sqrt{7}$ .....

ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU

EVET	HAYIR
------	-------

1. Karekök içinde verilen sayıları karekök dışına çıkararak yazabiliyorum.

2. Karekök dışında verilen sayıları karekök içine alarak yazabiliyorum.

3. Kareköklü sayıarda bölme işlemi yapabiliyorum.

2 ve daha fazla hayır için konuyu tekrar etmelisin.

19.

Etkinlik

Kareköklü Sayılarda Toplama - Çıkarma İşlemi

Aşağıdaki toplama - çıkarma işlemlerini yapınız.

a. $3\sqrt{5} + 5\sqrt{5} =$

$8\sqrt{5}$

b. $7\sqrt{2} - 2\sqrt{2} =$

$5\sqrt{2}$

c. $4\sqrt{6} + 11\sqrt{6} =$

$15\sqrt{6}$

d. $8\sqrt{3} - 6\sqrt{3} =$

$2\sqrt{3}$

e. $4\sqrt{7} + 8\sqrt{7} =$

$12\sqrt{7}$

f. $\sqrt{13} + 11\sqrt{13} =$

$12\sqrt{13}$

g. $15\sqrt{11} - \sqrt{11} =$

$14\sqrt{11}$

h. $5\sqrt{97} + 8\sqrt{97} =$

$13\sqrt{97}$

i. $3\sqrt{15} - 2\sqrt{15} =$

$\sqrt{15}$

j. $7\sqrt{21} + 3\sqrt{21} =$

$10\sqrt{21}$

k. $4\sqrt{3} + 5\sqrt{3} =$

$9\sqrt{3}$

l. $6\sqrt{2} - \sqrt{2} =$

$5\sqrt{2}$

m. $\sqrt{19} + \sqrt{19} + \sqrt{19} =$

$3\sqrt{19}$

20.

Etkinlik

Kareköklü Sayılarda Toplama - Çıkarma İşlemi

Aşağıdaki toplama - çıkarma işlemlerini yapınız.

a. $\sqrt{27} + \sqrt{12} =$

$3\sqrt{3} + 2\sqrt{3} = 5\sqrt{3}$

b. $\sqrt{18} - \sqrt{8} =$

$3\sqrt{2} - 2\sqrt{2} = \sqrt{2}$

c. $\sqrt{45} - \sqrt{20} =$

$3\sqrt{5} - 2\sqrt{5} = \sqrt{5}$

d. $\sqrt{72} - \sqrt{32} =$

$6\sqrt{2} - 4\sqrt{2} = 2\sqrt{2}$

e. $\sqrt{50} + \sqrt{98} =$

$5\sqrt{2} + 7\sqrt{2} = 12\sqrt{2}$

f. $\sqrt{100} + \sqrt{36} =$

$10 + 6 = 16$

g. $\sqrt{300} - \sqrt{75} =$

$10\sqrt{3} - 5\sqrt{3} = 5\sqrt{3}$

h. $\sqrt{90} - \sqrt{40} =$

$3\sqrt{10} - 2\sqrt{10} = \sqrt{10}$

i. $2\sqrt{243} + 5\sqrt{48} =$

$18\sqrt{3} + 20\sqrt{3} = 38\sqrt{3}$

j. $8\sqrt{12} - 5\sqrt{3} =$

$16\sqrt{3} - 5\sqrt{3} = 11\sqrt{3}$

k. $2\sqrt{5} + \sqrt{45} =$

$2\sqrt{5} + 3\sqrt{5} = 5\sqrt{5}$

l. $3\sqrt{98} - \sqrt{2} =$

$21\sqrt{2} - \sqrt{2} = 20\sqrt{2}$

m. $2\sqrt{325} - 3\sqrt{13} =$

$10\sqrt{13} - 3\sqrt{13} = 7\sqrt{13}$

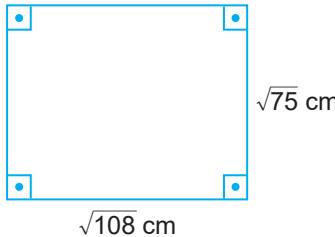

21.

Etkinlik

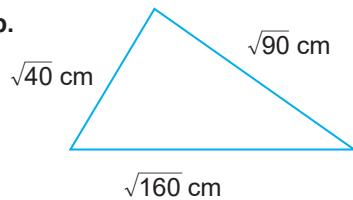
Kareköklü Sayılarda Toplama - Çıkarma İşlemi
Aşağıdaki şekillerin çevre uzunlarını bulunuz.

a.

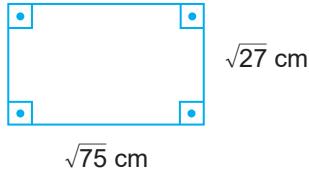
$$\text{Çevre} = 22\sqrt{3}$$

b.

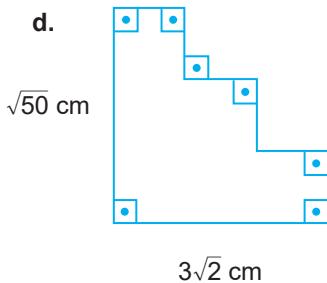
$$\text{Çevre} = 9\sqrt{10}$$

c.

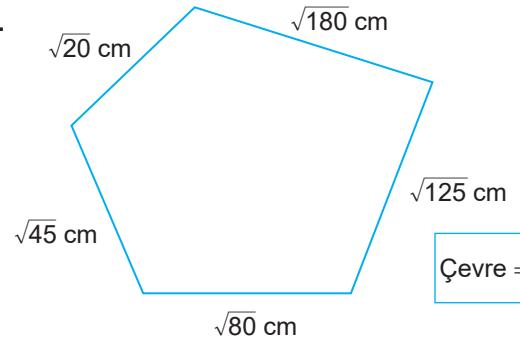
$$\text{Çevre} = 16\sqrt{3}$$

d.

$$\text{Çevre} = 16\sqrt{2}$$

e.

$$\text{Çevre} = 20\sqrt{5}$$

22.

Etkinlik

Kareköklü Sayılarda Toplama - Çıkarma İşlemi
Aşağıda içlerine alanları yazılı olan karesel bölgelerden oluşan şekillerin çevrelerini bulunuz.

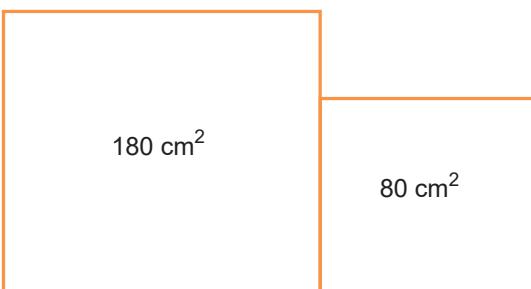
a.

$$200 \text{ cm}^2$$

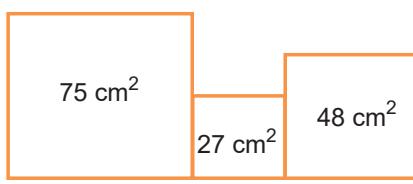
$$\text{Çevre} = 40\sqrt{2} \text{ cm}$$

b.

$$\text{Çevre} = 32\sqrt{5}$$

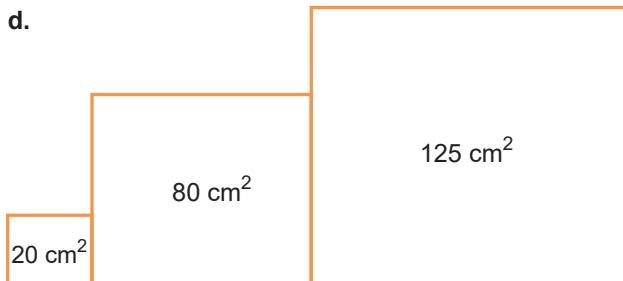
c.

$$75 \text{ cm}^2 \quad 27 \text{ cm}^2 \quad 48 \text{ cm}^2$$

$$\text{Çevre} = 36\sqrt{3}$$

d.

$$20 \text{ cm}^2 \quad 80 \text{ cm}^2 \quad 125 \text{ cm}^2$$

$$\text{Çevre} = 32\sqrt{5}$$

1.

Mehtap yukarıda uzunluğu verilen kurdelayı değeri tam sayı olan eşit parçalara bölmek istiyor. (10 puan)

a) Mehtap bu bölme işlemini kaç farklı biçimde yapabilir?

Cevap: 44'ün çarpanları 1, 2, 4, 11, 22, 44'tür. 1 haricinde toplam 5 farklı biçimde yapılabilir.

b) Mehtap birbirine eşit en az sayıda parçayı elde ettiğinde bu parçalardan biri kaç cm'dir?

Cevap: En büyük iki parçanın uzunluğu 22 cm'dir.

.....
.....
.....

2. Aşağıda bazı sayıların pozitif çarpanları üslü biçimde yazılmıştır.

Buna göre istenilen harflerin değerini yazınız. (10 puan)

a) $140 = 2^a \cdot 5 \cdot 7$

$a = 140 = 2^2 \cdot 5 \cdot 7$ olup $a = 2$ 'dir.

b) $135 = 3^b \cdot 5$

$b = 135 = 3^3 \cdot 5$ olup $b = 3$ 'tür.

c) $77 = 7 \cdot 11^c$

$c = 77 = 7 \cdot 11^1$ olup $c = 1$ 'dir.

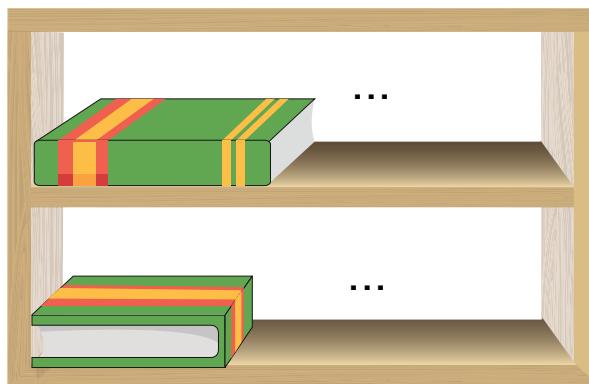
d) $60 = 2^2 \cdot 3 \cdot 5^d$

$d = 60 = 2^2 \cdot 3 \cdot 5^1$ olup $d = 1$ 'dir.

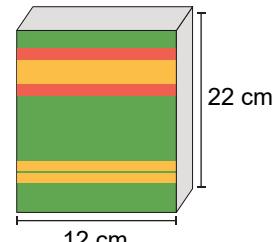
e) $98 = 2 \cdot 7^e$

$e = 98 = 2 \cdot 7^2$ olup $e = 2$ 'dir.

3.

1. raf

2. raf

Mustafa kitabı 1. raf'a boyamasına, 2. raf'a ise enlemesine yan yana dizerek rafı tamamen kapatıyor.

Buna göre rafın uzunluğu en az kaç cm'dir? İşlem yaparak bulunuz. (10 puan)

Cevap: $\text{Ekok}(12, 22) = 2 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 11 = 132$ cm

SENARYO - 1

1. DÖNEM 1. YAZILI SINAVLARI

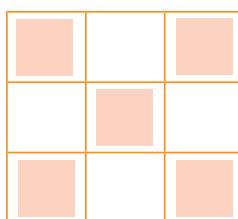
4.

15	23	28	33	46	14
44	100	30	63	49	121
39	85	18	35	34	22

Yukarıda gösterilen kâğıt ok yönünde kapatılıyor. Üst üste gelen sayılar arasında asal ise o kutucuk karalanıyor.

Buna göre kapalı kâğıdın karalanması gereken kutucukları karalayınız. (10 puan)

Cevap:

5.

$$(-3)^3 = \dots \quad A \dots$$

$$(-3)^{-2} = \dots \quad B \dots$$

Yukarıda verilen eşitliklere göre A · B çarpımı kaçtır? (10 puan)

Cevap: ..... $A = -27$ ve $B = \frac{1}{9}$ ..... $A \cdot B = -3$ .....

6.

$$A = \sqrt{17}$$

$$B = 2\sqrt{3}$$

$$C = \sqrt{3}$$

$$D = \sqrt{2}$$

$$E = 3\sqrt{3}$$

Yukarıda değerleri verilen A, B, C, D ve E sayılarını sayı doğrusu üzerinde yazılması gereken yerlere yazınız. (10 puan)

.....
.....

- 7.** Ahmet köklü bir sayıyı bir programa yazıyor. Bu program köklü ifadeyi kök içinde en küçük sayı kalacak biçimde yazıyor.

Örneğin; Ahmet $\sqrt{20}$ sayısını programda yazınca sonuç $2\sqrt{5}$ olarak ekrana geliyor.

Buna göre Ahmet'in programa yazdığı sayıların ekrandaki karşılığını yazınız. (10 puan)

a) $\sqrt{45} = \dots \quad 3\sqrt{5}$ ..... c) $\sqrt{300} = \dots \quad 10\sqrt{3}$ ..... e) $\sqrt{162} = \dots \quad 9\sqrt{2}$ .....

b) $\sqrt{80} = \dots \quad 4\sqrt{5}$ ..... d) $\sqrt{98} = \dots \quad 7\sqrt{2}$ .....

8.

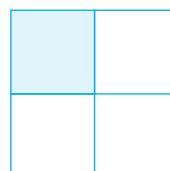
+	$\sqrt{32}$	$\sqrt{2}$	$2\sqrt{2}$
$\sqrt{18}$	A	B	C
$-\sqrt{50}$	D	E	F

Yukarıda verilen tabloya göre $(B + E) - (C + F) + (A + D)$ kaçtır? (10 puan)

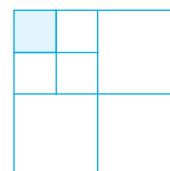
Cevap: ..... $4\sqrt{2}$ .....

9.

1.

2.

3.

Yukarıda gösterilen 1. karesel şeklin alanı 1 cm^2 dir. Bu kare her seferinde 4 eşit parçaya ayrılmaktadır.

Buna göre 3. şekildeki boyalı bölgenin alanının çözümlemiş halini yazınız. (10 puan)

Cevap: ..... $0,0625 = 0 \cdot 10^0 + 6 \cdot 10^{-2} + 2 \cdot 10^{-3} + 5 \cdot 10^{-4}$ .....

- 10.** $0,008 \cdot 10^{-30}$ ifadesinin bilimsel gösterim olarak yazılmış hali $\star \cdot 10^{\star}$ şeklindedir.

Buna göre $\star + \star$ toplamı kaçtır?

Cevap: ..... $\star + \star = (-33) + 8 = -25$ .....

SENARYO - 2

1. DÖNEM 1. YAZILI SINAVLARI

1.

A	2	B	5	C	D	E	30

Yukarıda bir sayının pozitif tam sayı çarpanları küçükten büyüğe doğru yazılmıştır.

Buna göre A, B, C, D ve E'ye karşılık gelen sayıları bulunuz. (10 puan)

$$A = \dots \textcolor{red}{1} \dots \quad B = \dots \textcolor{red}{3} \dots \quad C = \dots \textcolor{red}{6} \dots \quad D = \dots \textcolor{red}{10} \dots \quad E = \dots \textcolor{red}{15} \dots$$

2.

42 kg
bulgur

30 kg
pirinç

Halim Bey yukarıda kütleyleri verilen bulgur ve pirinci birbirine karıştırmadan eşit kütleyi poşetlere paylaştıracaktır. (10 puan)

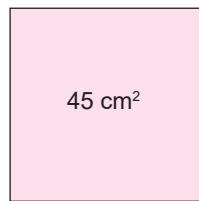
a) Halim Bey'in kullandığı poşetler en fazla kaç kg'lıktır?

Cevap: ..... $\text{Ebob}(42, 30) = 6$ .....

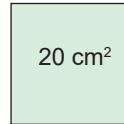
b) Halim Bey toplam en az kaç poşet kullanmıştır?

Cevap: ..... 12 .....

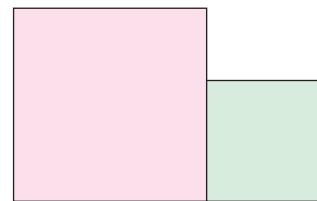
3.

45 cm^2

20 cm^2

$x = ?$

Yukarıda alanları verilen karelerin kenarları çakışacak biçimde yan yana getiriliyor.

Buna göre x kaç cm' dir?

Cevap: ..... $5\sqrt{5}$ .....

4.

A $\sqrt{60}$
 B $\sqrt{48}$

C $\sqrt{50}$
 D $\sqrt{28}$
 E $\sqrt{27}$

1 $4\sqrt{3}$
 2 $5\sqrt{2}$
 3 $3\sqrt{3}$
 4 $2\sqrt{15}$
 5 $2\sqrt{7}$

Yukarıda gösterilen dolap numaraları ve anahtarları üzerinde yazan sayılar birbirine eşittir.

Buna göre dolapların anahtarlarını eşleştiriniz. (10 puan)

A = ... 4 .....   B = ... 1 .....   C = ... 2 .....   D = ... 5 .....   E = ... 3 .....

5. Çözümlenmiş hali $3 \cdot 10^0 + 2 \cdot 10^{-1} + 5 \cdot 10^{-3}$ olan bir sayının karşılığı a,bcd'dir.

Buna göre $(b + c) - (a + d)$ kaçtır? (10 puan)

Cevap: ..... -6 .....

6.

A $\sqrt{75}$

B $\sqrt{30}$

C $\sqrt{10}$

D $\sqrt{20}$

E $\sqrt{48}$

F $\sqrt{27}$

G $\sqrt{45}$

Ayşe	Elif
45 puan	30 puan

Ayşe ve Elif yukarıda gösterilen balonlardan ikişer tane patlatarak üzerindeki sayıları çarpiyorlar. Her biri çarptığı iki sayının sonucu kadar puan alıyor.

Buna göre Ayşe ve Elif'in patlettikleri balonları yazınız. (10 puan)

Ayşe: ..... $\sqrt{75}$ ..... ile ..... $\sqrt{27}$ .....

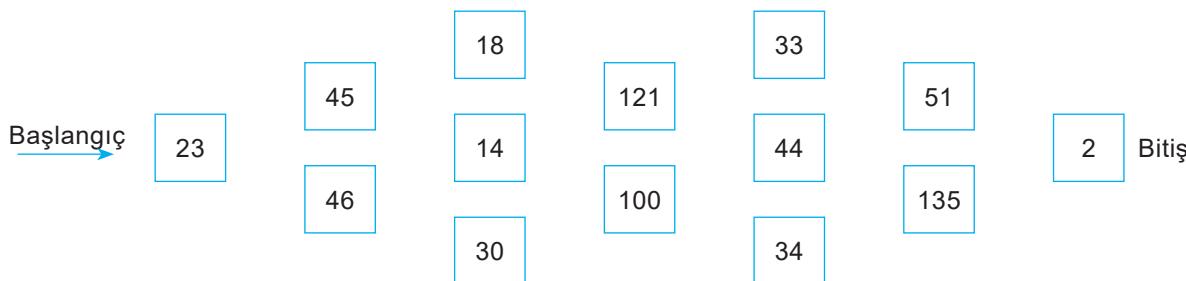
Elif: ..... $\sqrt{20}$ ..... ile ..... $\sqrt{45}$ .....

SENARYO - 2

1. DÖNEM 1. YAZILI SINAVLARI

7.

Ahmet başlangıçtaki taştan başlayarak bastığı taşın üzerindeki numara ile basacağı taşın üzerindeki numara aralarında asal olacak biçimde ilerliyor.

Buna göre Ahmet'in bitişe kadar bastığı taşların numaraları hangileridir? (10 puan)

Cevap: 23 ..... 45 ..... 14 ..... 121 ..... 34 ..... 135 ..... 2 .....

8. $25000 \cdot 10^{80} = \star \cdot 10^{\circ}$ eşitliğinde bilimsel gösterim yazılmıştır.

Buna göre $\star \cdot \circ$ çarpma işleminin sonucu kaçtır? (10 puan)

Cevap: $\star \cdot \circ = 2,5 \cdot 84 = 210$ .....

9.

[ ] $2\sqrt{5}$ cm

[ ] $x = ?$

[ ] $4\sqrt{10}$ cm

Yukarıda boyu x cm olan bir çitra gösterilmiştir. Bu çitanın boyu $2\sqrt{5}$ cm'den uzun $4\sqrt{10}$ cm'den kısadır.

Buna göre x hangi doğal sayı değerlerini alabilir? (10 puan)

Cevap: $x = 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11$ ve 12 doğal sayı değerlerini alabilir. ....

10. Emre elinde bulunan 2^8 tane cevizi 8 kişiye eşit olarak paylaştırıyor.

Buna göre bir kişiye kaç ceviz düşer? (10 puan)

Cevap: 2^5 .....

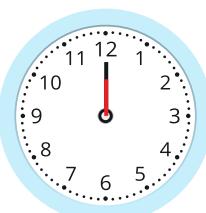
1. Asal çarpan algoritması aşağıdaki gibi olan sayıları yazınız. (10 puan)

A	2	X	3
B	2	Y	3
C	3	Z	5
D	5	T	7
1		1	

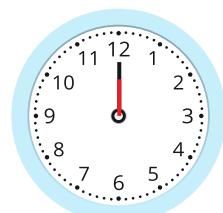
$$A = 2 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 5 = 60$$

$$X = 3 \cdot 3 \cdot 5 \cdot 7 = 315$$

2.

30 dakika

50 dakika

Yukarıda gösterilen saatlerden biri 30 dakikada bir, diğerinin de 50 dakikada bir çalmaktadır.

Bu saatler 12.00'de çaldıktan sonra 2. defa beraber çaldıklarında saat kaçını gösterir? (10 puan)

Cevap: $\begin{array}{r} 30 \quad 50 \\ 15 \quad 25 \\ 5 \quad 25 \\ 1 \quad 5 \\ \hline 1 \end{array} \quad \text{Ekok}(30, 50) = 2 \cdot 3 \cdot 5 \cdot 5 = 150 \text{ dakika} \quad \text{Saatler çalışığında;} \\ \quad 150 \text{ dakika} = \frac{150}{60} = 2,5 \text{ saat} \quad 12.00 + 02.30 = 14.30'u gösterir. \end{array}$

3. $\begin{array}{|c|} \hline A \\ \hline B \\ \hline \end{array} = A : B \text{ ve } \begin{array}{|c| |c|} \hline A & B \\ \hline \end{array} = A \cdot B \text{ olarak tanımlanıyor.}$

Buna göre $\begin{array}{|c|} \hline 2^8 \\ \hline 2^9 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{|c|} \hline 2^{11} \\ \hline 2^{20} \\ \hline \end{array}$ işleminin sonucu kaçtır? (10 puan)

Cevap: $\frac{1}{2^{10}}$

4. $0,000235 \cdot 10^{-10} = A \cdot 10^B$

Yukarıda verilen sayının bilimsel gösterimi $A \cdot 10^B$ dir.

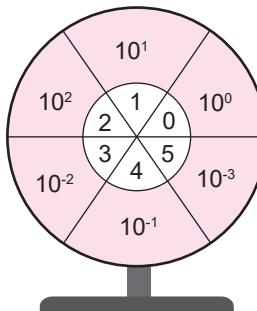
Buna göre A ve B sayılarını yazınız. (10 puan)

A = ... $A = 2,35$

B = ... $B = -14$

5.

Yukarıda gösterilen çarkta sadece pembe halka dönebilmektedir. Bu halka döndürülürken aynı dilimde olan sayılar çarpılıp toplanıyor.

Örneğin halka yukarıdaki gibiiken;

$$0 \cdot 10^0 + 1 \cdot 10^1 + 2 \cdot 10^2 + 3 \cdot 10^{-2} + 4 \cdot 10^{-1} + 5 \cdot 10^{-3} = 210,435 \text{ olmaktadır.}$$

Buna göre oluşabilecek diğer sayılardan iki tanesini çözümlemiş ve eşitlenmiş biçimde yazınız. (10 puan)

a) $1 \cdot 10^2 + 0 \cdot 10^1 + 5 \cdot 10^0 + 3 \cdot 10^{-1} + 2 \cdot 10^{-2} + 4 \cdot 10^{-3} = 105,324$
 $0 \cdot 10^2 + 5 \cdot 10^1 + 4 \cdot 10^0 + 2 \cdot 10^{-1} + 1 \cdot 10^{-2} + 3 \cdot 10^{-3} = 54,213$

b) $5 \cdot 10^2 + 4 \cdot 10^1 + 3 \cdot 10^0 + 1 \cdot 10^{-1} + 0 \cdot 10^{-2} + 2 \cdot 10^{-3} = 543,102$
 $4 \cdot 10^2 + 3 \cdot 10^1 + 2 \cdot 10^0 + 0 \cdot 10^{-1} + 5 \cdot 10^{-2} + 1 \cdot 10^{-3} = 432,051$
 $3 \cdot 10^2 + 2 \cdot 10^1 + 1 \cdot 10^0 + 5 \cdot 10^{-1} + 4 \cdot 10^{-2} + 0 \cdot 10^{-3} = 321,540$
 $2 \cdot 10^2 + 1 \cdot 10^1 + 0 \cdot 10^0 + 4 \cdot 10^{-1} + 3 \cdot 10^{-2} + 5 \cdot 10^{-3} = 210,435$

Yukarıda verilen sayılardan herhangi ikisini yazanlara 10 puan verilir.

6. Aşağıda uzunlukları verilen çitaların her biri 3 eşit parçaya ayrılıyor.

$\sqrt{18}$ cm

$\sqrt{72}$ cm

Buna göre her iki çitadan birer parça alınıp uç uca getirildiğinde oluşan uzunluk kaç cm' dir?

Cevap: ..... $3\sqrt{2}$ .....

7.

-1

-2

-3

Yukarıda gösterilen kartlardan herhangi iki tanesi seçilerek biri taban diğeri üs olacak biçimde üslü sayılar yazılıyor.

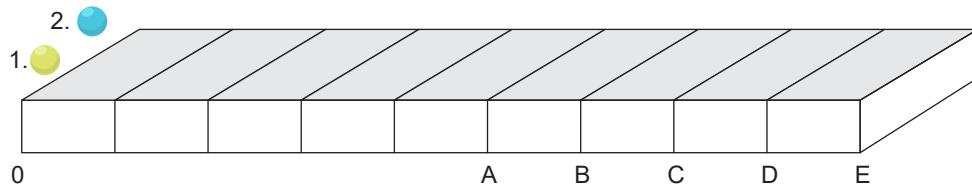
Buna göre elde edileBILECEK en küçük ve en büyük sayıları yazınız.

En küçük sayı: ..... -1 .....

En büyük sayı: ..... 1 .....

8.

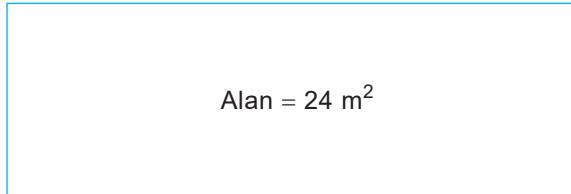
Yukarıda gösterilen antrenman alanında her aralık 1 metredir. Yusuf 1. topa, Erhan ise 2. topa vurarak antrenman yapıyorlar. Yusuf'un topu $2\sqrt{10}$ m'de Erhan'ın topu ise $3\sqrt{3}$ m'de duruyor.

Buna göre Yusuf ve Erhan'ın topu hangi noktalarda veya noktalararasındadır? (10 puan)

Yusuf'un topu: ..... Yusuf'un topu B – C arasındadır.

Erhan'ın topu: ..... Erhan'ın topu A – B arasındadır.

9.

Yukarıda alanı verilen dikdörtgenin kenar uzunlukları 1 m'den farklı ve kısa kenar ile uzun kenarları aralarında asaldır.

Buna göre bu dikdörtgenin çevresi kaç metredir? (10 puan)

Cevap: ..... 22 .....

10.

A

$$3 \cdot 10^2 + 2 \cdot 10^{-1} + 1 \cdot 10^0$$

B

$$2 \cdot 10^0 + 3 \cdot 10^1 + 8 \cdot 10^{-1}$$

C

$$5 \cdot 10^{-1} + 3 \cdot 10^{-2} + 4 \cdot 10^2$$

Yukarıda çözümlenmiş olarak verilen A, B ve C sayılarını yazıp küçükten büyüğe doğru sıralayınız. (10 puan)

Sayılar:

A = ... A = 301,2 ..... B = ... B = 32,8 ..... C = ... C = 400,53 .....

Sıralama: ..... B ..... < ..... A ..... < ..... C .....

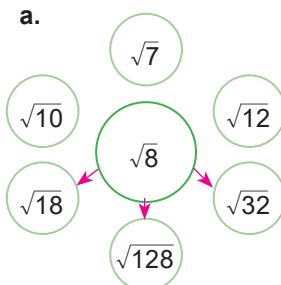
23.

Etkinlik

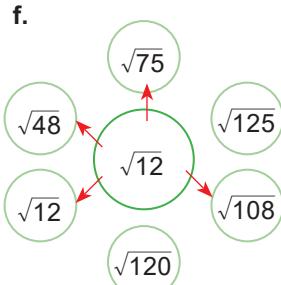
Kareköklü Sayıyı Doğal Sayı Yapan Çarpan

Aşağıda büyük dairelerin içindeki sayı ile çarpıldığında sonucu doğal sayı yapan değerleri ok ($\rightarrow$) işaretli ile gösteriniz.

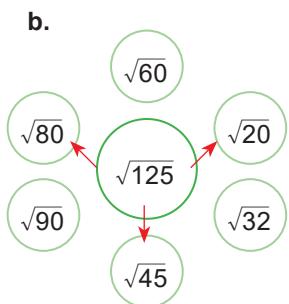
a.

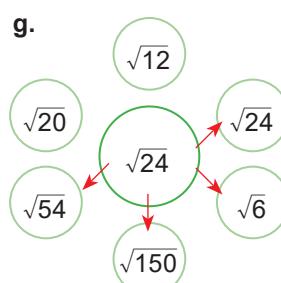
f.

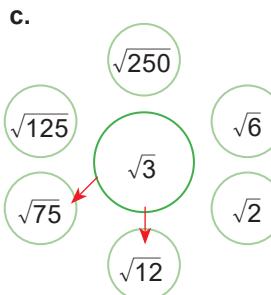
b.

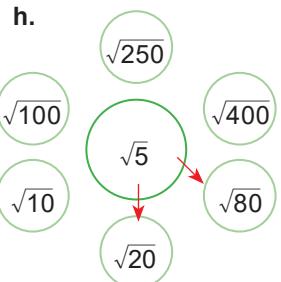
g.

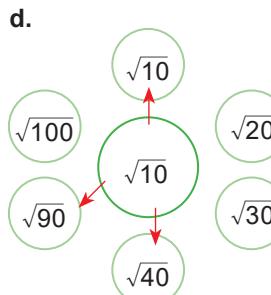
c.

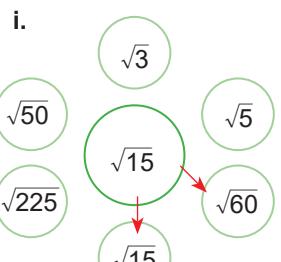
h.

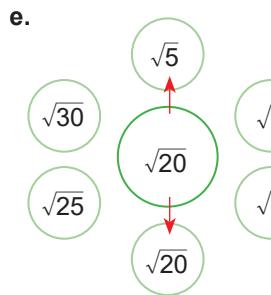
d.

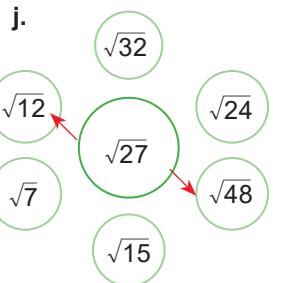
i.

e.

j.

24.

Etkinlik

Kareköklü Sayıyı Doğal Sayı Yapan Çarpan

Aşağıdaki işlemlerin sonuçlarını paydası doğal sayı olacak şekilde bulunuz.

$$\text{a. } \frac{2\sqrt{2}}{\sqrt{3}} \cdot \frac{3\sqrt{2}}{2\sqrt{5}} =$$

$$\frac{12}{2\sqrt{15}} = \frac{12\sqrt{15}}{30} = \frac{2\sqrt{15}}{5}$$

$$\text{b. } \frac{4}{\sqrt{5}} \cdot \frac{3}{\sqrt{2}} =$$

$$\frac{12\sqrt{10}}{10}$$

$$\text{c. } \frac{2\sqrt{3}}{5\sqrt{10}} \cdot \frac{20}{\sqrt{2}} =$$

$$\frac{4\sqrt{15}}{5}$$

$$\text{d. } \frac{2\sqrt{3}}{5\sqrt{3}} \cdot \frac{3\sqrt{2}}{\sqrt{2}} =$$

$$\frac{6}{5}$$

$$\text{e. } \frac{2\sqrt{5}}{4\sqrt{3}} \cdot \frac{2\sqrt{2}}{\sqrt{12}} =$$

$$\frac{\sqrt{10}}{6}$$

$$\text{f. } \frac{5\sqrt{3}}{4\sqrt{3}} \cdot \frac{2}{\sqrt{10}} =$$

$$\frac{\sqrt{10}}{4}$$

$$\text{g. } \frac{4\sqrt{2}}{3\sqrt{5}} \cdot \frac{3\sqrt{2}}{5\sqrt{3}} =$$

$$\frac{24\sqrt{15}}{225}$$

$$\text{h. } \frac{3}{\sqrt{16}} \cdot \frac{\sqrt{12}}{\sqrt{5}} =$$

$$\frac{6\sqrt{15}}{20}$$

$$\text{i. } \frac{4}{\sqrt{27}} \cdot \frac{3}{\sqrt{12}} =$$

$$\frac{2}{3}$$

$$\text{j. } \frac{4\sqrt{3}}{\sqrt{18}} \cdot \frac{5}{2\cdot\sqrt{6}} =$$

$$\frac{5}{3}$$

$$\text{k. } \frac{\sqrt{72}}{\sqrt{108}} \cdot \frac{2}{\sqrt{3}} =$$

$$\frac{2\sqrt{2}}{3}$$

25.

Etkinlik

Kareköklü Sayıyı Doğal Sayı Yapan Çarpan

Aşağıdaki problemi çözünüz.

$\sqrt{8}$	$\sqrt{90}$
$\sqrt{96}$	$\sqrt{75}$
$\sqrt{28}$	$\sqrt{125}$

Tablo 1

$\sqrt{7}$	$\sqrt{3}$
$\sqrt{5}$	$\sqrt{6}$
$\sqrt{2}$	$\sqrt{10}$

Tablo 2

Yukarıda Tablo 1'de verilen kareköklü sayılarından bir tane seçilerek Tablo 2'den alınan bir kareköklü sayı ile çarpılıyor. Çarpım sonucu rasyonel sayı olan çiftler yan yana yazılıyor.

Buna göre bu çiftleri aşağıdaki boşluklara yazınız.

a) ..... $\sqrt{8}, \sqrt{2}$ .....

d) ..... $\sqrt{125}, \sqrt{5}$ .....

b) ..... $\sqrt{90}, \sqrt{10}$ .....

e) ..... $\sqrt{28}, \sqrt{7}$ .....

c) ..... $\sqrt{75}, \sqrt{3}$ .....

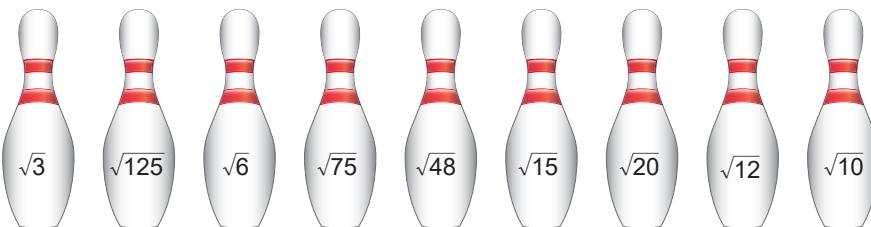
f) ..... $\sqrt{96}, \sqrt{6}$ .....

26.

Etkinlik

Kareköklü Sayıyı Doğal Sayı Yapan Çarpan

Aşağıdaki problemi çözünüz.

Can $\sqrt{20}$ yazılı bowling topuyla, Adem $\sqrt{27}$ yazılı bowling topuyla labutların dizili olduğu sahaya atış yapıyorlar.

Can $\sqrt{20}$ ile çarpım sonucu rasyonel sayı olan labutları, Adem $\sqrt{27}$ ile çarpım sonucu rasyonel sayı olan labutları deviriyor.

Buna göre Can'ın ve Adem'in devirdiği labutların üzerindeki sayıları yazınız.

Can'ın devirdiği labutlar : ..... $\sqrt{125}, \sqrt{20}$ .....

Adem'in devirdiği labutlar : ..... $\sqrt{3}, \sqrt{75}, \sqrt{48}, \sqrt{12}$ .....

27.

Ondalık Sayıların Karekökleri

Etkinlik

Verilen kareköklü ifadelerin değerini bulunuz.

a. $\sqrt{0,01} =$

0,1

b. $\sqrt{0,04} =$

0,2

c. $\sqrt{0,09} =$

0,3

d. $\sqrt{0,16} =$

0,4

e. $\sqrt{0,25} =$

0,5

f. $\sqrt{0,36} =$

0,6

g. $\sqrt{0,81} =$

0,9

h. $\sqrt{1,21} =$

1,1

i. $\sqrt{1,44} =$

1,2

j. $\sqrt{2,25} =$

1,5

k. $\sqrt{3,61} =$

1,9

l. $\sqrt{0,0256} =$

0,16

m. $\sqrt{0,0001} =$

0,01

28.

Ondalık Sayıların Karekökleri

Etkinlik

Aşağıda verilen işlemlerin sonuçlarını bulunuz.

a. $\sqrt{0,09} + \sqrt{0,25} =$

0,3 + 0,5 = 0,8

b. $\sqrt{0,81} - \sqrt{0,04} =$

0,7

c. $\sqrt{2,25} - \sqrt{1,44} =$

0,3

d. $\sqrt{0,0009} + \sqrt{0,0001} =$

0,04

e. $\sqrt{0,0121} + \sqrt{2,56} =$

1,71

f. $\sqrt{6,25} + \sqrt{1,96} - \sqrt{1,69} =$

2,6

g. $\sqrt{400} - \sqrt{4} - \sqrt{0,04} =$

17,8

h. $\sqrt{1,21} + \sqrt{1,44} - \sqrt{1,69} =$

1

i. $\sqrt{0,25} \cdot \sqrt{0,01} =$

0,05

j. $\frac{\sqrt{0,25} \cdot \sqrt{0,01}}{\sqrt{0,0016}} =$

$\frac{5}{4}$

k. $\frac{\sqrt{0,49} + \sqrt{0,81}}{\sqrt{0,25} + \sqrt{0,01}} =$

$\frac{52}{5}$

29.

Etkinlik

Ondalık Sayıların Karekökleri

Aşağıdaki alanları verilen karelerin çevre uzunluklarını bulunuz.

a.

$$\text{Alan} \\ \frac{121}{100} \text{ m}^2$$

$$\text{Çevre} = 4 \cdot \sqrt{\frac{121}{100}} = 4 \cdot 1,1 \\ = 4,4$$

d.

$$\text{Alan} \\ 6,25 \text{ m}^2$$

$$\text{Çevre} = 10$$

b.

$$\text{Alan} \\ 0,64 \text{ m}^2$$

$$\text{Çevre} = 3,2$$

e.

$$\text{Alan} \\ 3,24 \text{ m}^2$$

$$\text{Çevre} = 7,2$$

c.

$$\text{Alan} \\ 1,44 \text{ m}^2$$

$$\text{Çevre} = 4,8$$

f.

$$\text{Alan} \\ 0,04 \text{ m}^2$$

$$\text{Çevre} = 0,8$$

30.

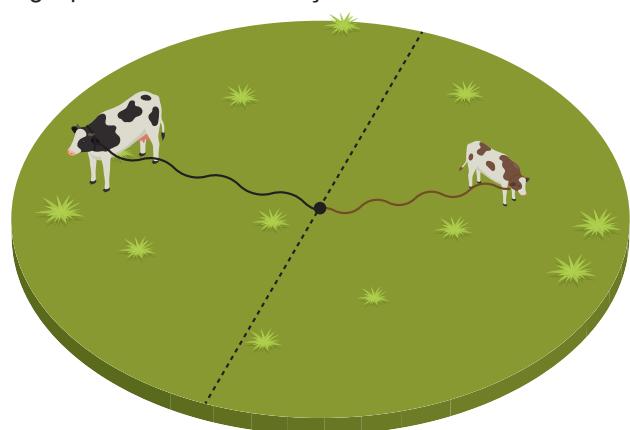
Etkinlik

Ondalık Sayıların Karekökleri

Aşağıdaki soruları cevaplayınız.

Bilgi: Yarıçapı r olan bir dairenin alanı πr^2 ile hesaplanır.

Bir ineğin ve dairenin otlandığı alan dairesel olup hayvanların bağlı olduğu ip merkeze sabitlenmiştir.

Dana'nın otlandığı alan en fazla $4,32 \text{ m}^2$, ineğin otlandığı alan en fazla $20,28 \text{ m}^2$ dir.Buna göre aşağıdaki soruları cevaplayınız. ($\pi = 3$ alınız.)**a.** Dana'nın bağlı olduğu ip kaç metredir?Cevap: ..... **1,2****b.** İneğin bağlı olduğu ip kaç metredir?Cevap: ..... **2,6****c.** Otlanma alanın yarıçap uzunluğu bir tam sayı olduğuna göre en az kaç metredir?Cevap: **3**

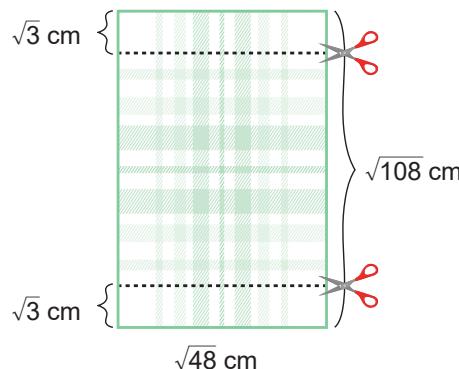

31.

Etkinlik

Kareköklü Sayı Problemleri

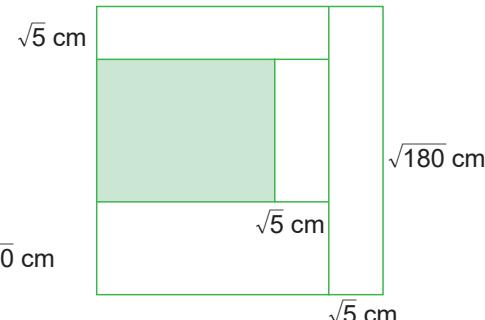
Aşağıda verilen problemlerle ilgili soruları çözünüz.

Şekildeki gibi kenar uzunlukları $\sqrt{108}$ cm ve $\sqrt{48}$ cm olan bir mendil uçlarından $\sqrt{3}$ cm kesiliyor.

Buna göre kalan mendil parçasının alanı kaç cm^2 dir?

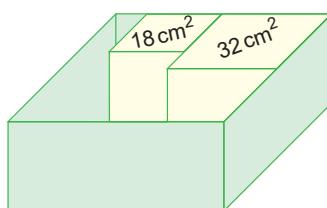
1

Karesel bir zemin içerisinde bazı kenar uzunlukları verilen dikdörtgenler çizilmiştir.

Buna göre boyalı dikdörtgenin alanı kaç cm^2 dir?

2

Şekildeki gibi kare prizma biçimindeki bir kutunun içerisinde yine kare prizma şeklinde iki kutu şekildeki gibi yerleştirilmiştir.

İçteki kare prizmaların taban alanları 18 cm^2 ve 32 cm^2 olduğuna göre büyük kare prizmanın taban ayırtı doğal sayı olarak en az kaç cm dir?

3

Yukarıda uzun ve kısa kenar uzunlukları santimetre cinsinden verilen dikdörtgenin alanı kaç cm^2 dir?

4

a. 1. ve 2. kutucuktaki soruların cevaplarının toplamı kaçtır?

108

b. 4. kutucuktaki cevabın en yakın doğal sayı değeri ile 3.kutucuktaki cevabın toplamı kaçtır?

25

ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU

EVET	HAYIR

1. Kareköklü sayılarda toplama ve çıkarma işlemlerini yapıbiliyorum.
2. Kareköklü sayılarda çarpma işlemini yapıbiliyorum.
4. Problemleri çözebiliyorum.

3 "EVET" varsa süpersin. 2 veya daha fazla "HAYIR" için konuyu tekrar etmelisin!

32.
Etkinlik
Gerçek [Reel] Sayılar

Aşağıda verilen sayıların ait olduğu sayı kümelerine göre ilgili kutuları işaretleyiniz.

	Doğal Sayı (N)	Tam Sayı (Z)	Rasyonel Sayı (Q)	İrrasyonel Sayı (I)	Gerçek Sayı (R)
a. 2	✓	✓	✓		✓
b. -5		✓	✓		✓
c. 7,5			✓		✓
d. $\frac{3}{9}$			✓		✓
e. $\sqrt{2}$				✓	✓
f. $\sqrt{9}$	✓	✓	✓		✓
g. $\sqrt{121}$	✓	✓	✓		✓
h. $-\sqrt{36}$		✓	✓		✓
i. $-\sqrt{15}$				✓	✓
j. π				✓	✓
k. $3,\bar{2}$			✓		✓
l. $2\sqrt{5}$				✓	✓
m. 0,555...			✓		✓
n. $\sqrt{\frac{3}{8}}$				✓	✓
o. $\sqrt{\frac{16}{25}}$			✓		✓

33.
Etkinlik
Gerçek [Reel] Sayılar

Aşağıdaki sayılardan rasyonel olanlara (Q), irasyonel olanlara (I) yazınız.

- a. $\frac{25}{5}$ b. $\sqrt{6}$ c. 0,333...
 Q   I   Q
- d. π e. $3,\bar{7}$ f. $\sqrt{12}$
 I   Q   I
- g. $-\sqrt{5}$ h. $\sqrt{\sqrt{4}}$ i. $\frac{\sqrt{25}}{5}$
 I   I   Q
- j. $\sqrt{\frac{25}{5}}$ k. $-\sqrt{4}$ l. $\frac{6}{\sqrt{36}}$
 I   Q   Q
- m. $\sqrt{121}$ n. $\sqrt{625}$ o. $\sqrt{1000}$
 Q   Q   I
- p. $\sqrt{125}$ q. $-\sqrt{256}$ r. $\sqrt{0,16}$
 I   Q   Q
- s. $\sqrt{1,44}$ t. $\sqrt{12,1}$ u. $\sqrt{0,196}$
 Q   I   I

ETKİNLİK DEFTERİ

2. ÜNİTE

34.

Etkinlik

Gerçek [Reel] Sayılar

Verilen sayıları şemadaki uygun yerlere yazınız.

5

-3

 $\frac{1}{2}$ $-\frac{1}{8}$ $-\frac{5}{7}$ $\frac{12}{5}$ $\sqrt{3}$ $-\sqrt{5}$ $\sqrt{4}$ $-\sqrt{9}$ π

3,5

4,12

9

41

 $\sqrt{81}$ $\sqrt{12}$ $\sqrt{65}$ $\frac{11}{\sqrt{3}}$ $+\sqrt{9}$ $-\frac{\sqrt{5}}{4}$ $\sqrt{0,04}$ $\sqrt{\sqrt{81}}$

0,0202...

 $\sqrt{0,7}$ $\sqrt{0,16}$

36,5

-24

35.

Etkinlik

Gerçek [Reel] Sayılar

Aşağıda verilen ifadeleri tam sayı yapan en küçük pozitif tam sayıları yazınız.

1. $\frac{\sqrt{48}}{\sqrt{a}}$

a = 3

2. $\sqrt{12} \cdot \sqrt{b}$

b = 3

3. $3\sqrt{2} + \sqrt{50} - \sqrt{c}$

c = 128

4. $\sqrt{75} : \sqrt{d}$

d = 3

5. $\sqrt{54} \cdot \sqrt{e}$

e = 6

6. $\sqrt{32} - \sqrt{8} - \sqrt{f}$

f = 8

7. $\frac{\sqrt{80} - \sqrt{180}}{\sqrt{g}}$

g = 5

8. $\sqrt{10} + \sqrt{10} - \sqrt{h}$

h = 40

9. $(\sqrt{6} + \sqrt{216}) \cdot \sqrt{i}$

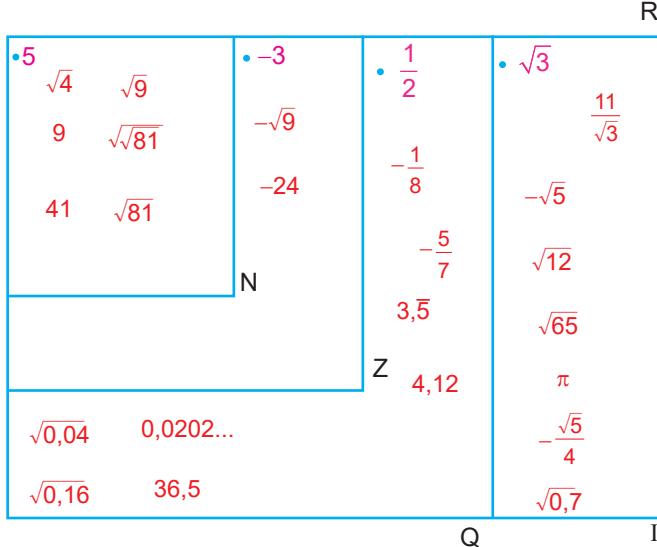
i = 6

10. $\sqrt{97} : \sqrt{j}$

j = 97

11. $\sqrt{k} - \sqrt{75} + \sqrt{27}$

k = 12

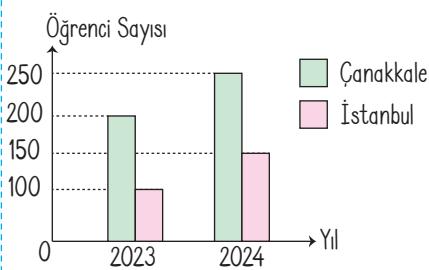

ÇİZGİ VE SÜTUN GRAFİKLERİ YORUMLAMA

Sütun Grafiği

- Toplanan verilerin sütunlarla ifade edilmesine **sütun grafiği** denir.
- Bu tip grafiklerde gösterilmek istenen değerler sütun veya çubukların boyuna göre belirlenir.
- Sütun grafiği verileri bire bir karşılaştırmada en etkili grafiktir.
- Sonuca vurgu yapmak istenen durumlarda sütun grafiği tercih edilmektedir.

Grafik: Geziye Katılan Öğrenci Sayısı

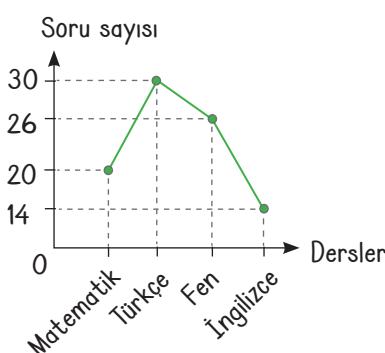

- 2023 ve 2024 yıllarında Çanakkale ve İstanbul'a yapılan geziye katılan öğrenci sayısı sütun grafiğine göre yukarıdaki gibi ise;
- Bu grafiğe göre;
- İki yılda İstanbul'a gelen toplam öğrenci sayısı 250 kişidir.
- 2024 yılında İstanbul gezisine katılan öğrenci sayısı bir önceki yıla göre artmıştır.
- Her iki yılda da öğrenciler İstanbul ve Çanakkale gezileri arasından en çok Çanakkale gezilerine katılım sağlamıştır.

Cizgi Grafiği

- Verilerin yatay ve dikey eksendeki değerleri işaretlenerek bulunan noktaların çizgilerle birleştirilmesiyle **cizgi grafiği** oluşur.
- Cizgi grafiği çizgilerin iniş ve çıkışları, artma - azalma durumları hakkında yorum yapmayı kolaylaştırır.
- Belli bir zaman aralığındaki sürekli değişimin gözlenmesinde kullanılan grafik türüdür.

Grafik: Derslere Göre Çözülen Soru Sayısı

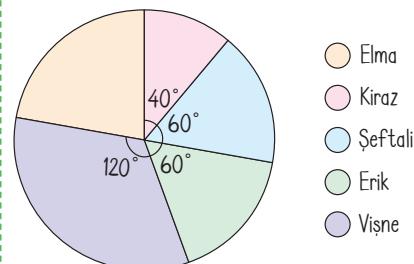

- Veriler çizgi grafiğine yukarıdaki gibi yerleştirilir.
- Bu grafiğe göre;
- En fazla soru Türkçe dersinden,
- En az soru İngilizce dersinden çözülmüştür.
- Fen dersinden 26 soru çözülmüştür.
- İki farklı branş arasında çözülen soru sayısı farkı en çok 16'dır.
- Tüm derslerden toplam 90 tane soru çözülmüştür.

Daire Grafiği

- Toplanan verilerin tekrar etme sıklığına uygun olarak bir dairenin dilimleri içerisinde gösterilmesine **daire grafiği** denir.
- Daire grafiği bir bütünü parçaları hakkında yorum yapmak için kullanılan en etkili grafik türüdür.
- Bu grafik türü verilerdeki düşüş veya artışı göstermek için uygun değildir.

Grafik: Meyve Ağaçlarının Türlere Göre Dağılımı

- Verilen daire grafiğinde tüm meyve ağaçlarının sayısı 450 tanedir.
- Bu grafiğe göre;
- Elma ağaçları $450 \cdot \frac{80^\circ}{360^\circ} = 100$ tanedir.
- 50 tane kiraz ağacı vardır.
- 75 tane şeftali ağacı vardır.
- Şeftali ağacı sayısı erik ağacı sayısına eşittir.
- 150 tane vişne ağacı vardır.

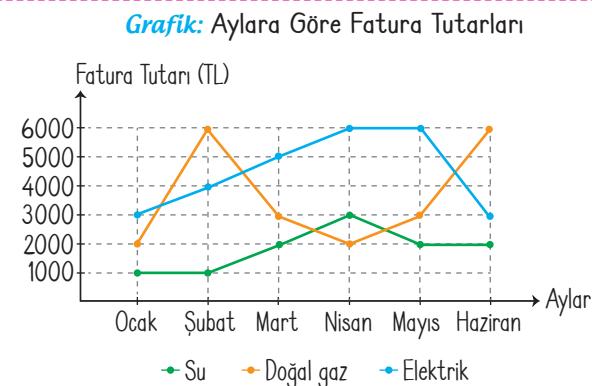

VERİLERİ UYGUN GRAFİK VE TABLO İLE GÖSTERME

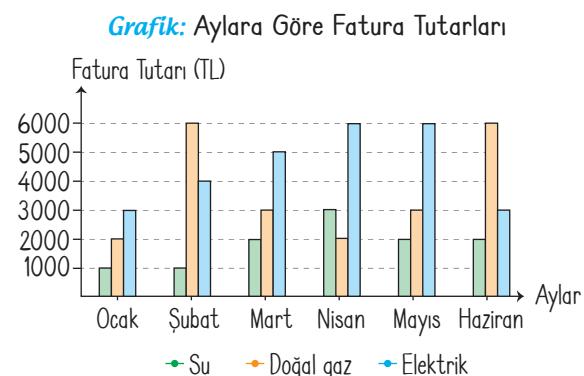
Aylar	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	-Mayis	Haziran
Su	1000	1000	2000	3000	2000	2000
Doğal gaz	2000	6000	3000	2000	3000	6000
Elektrik	3000	4000	5000	6000	6000	3000

Bir fabrikanın yılın ilk 6 ayına ait doğal gaz, elektrik ve su faturalarının tutarları yukarıdaki tabloda verilmiştir. Aylara göre fatura tutarlarının dağılımını çizgi ve sütun grafiğinde, fatura türlerine göre gider dağılımını daire grafiğinde gösterelim.

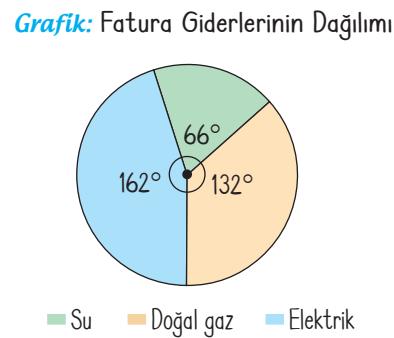
- ⇒ Fatura tutarlarının aylara göre dağılımı çizgi grafiğinde yandaki gibi gösterilebilir.
- ⇒ Grafikte su, doğal gaz ve elektrik türündeki giderlerin aylara göre artış ve azalışlarını gözlemlerek kolaylaşır.
- ⇒ Örneğin;
  - ⇒ Doğal gaz faturası şubat ayında bir önceki aya göre $6000 - 2000 = 4000$ TL artarken
  - ⇒ Nisan ayında bir önceki aya göre $3000 - 2000 = 1000$ TL azalmıştır.

- ⇒ Fatura tutarlarının aylara göre dağılımı sütun grafiğinde yandaki gibi gösterilebilir.
- ⇒ Çizilen sütun grafiği ile her ay için ödenen toplam tutarı su, doğal gaz ve elektrik türlerine göre dağılımı kolaylıkla karşılaştırılabilir.
- ⇒ Örneğin;
  - ⇒ Ocak ayında en yüksek gider elektrik faturası için ödenirken, haziran ayında en yüksek gider doğal gaz faturası için ödenmiştir.

- ⇒ Doğal gaz için: $2+6+3+2+3+6=22$ bin
- ⇒ Elektrik için: $3+4+5+6+6+3=27$ bin
- ⇒ Su için: $1+1+2+3+2+2=11$ bin TL harcanmıştır.
- ⇒ Toplam $22+27+11=60$ bin TL harcama 360° karşılık gelmektedir.
- ⇒ Dolayısıyla her bin lira $\frac{360^\circ}{60} = 6^\circ$ ye karşılık gelmektedir.
- ⇒ Doğal gaz: $22 \cdot 6^\circ = 132^\circ$
- ⇒ Elektrik: $27 \cdot 6^\circ = 162^\circ$
- ⇒ Su: $11 \cdot 6^\circ = 66^\circ$

36.

Etkinlik

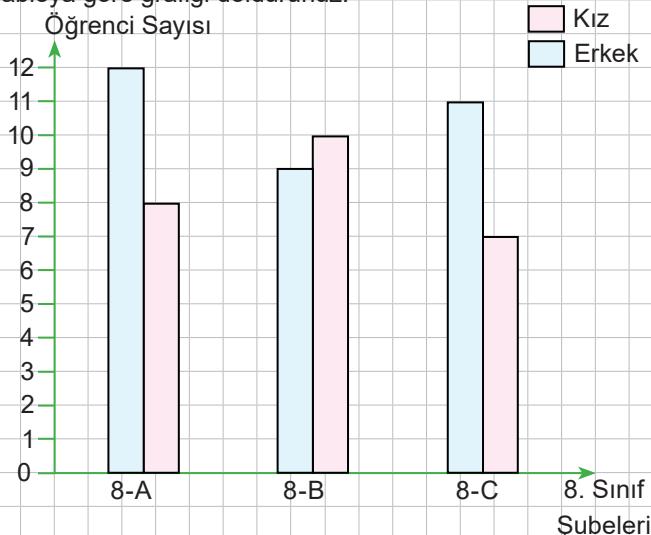
Sütun Grafiği

Aşağıda verilen alıştırmaları yapınız.

1. **Tablo:** 8-A-B-C şubelerindeki kız ve erkek öğrenci sayıları

	8-A	8-B	8-C
Erkek	12	9	11
Kız	8	10	7

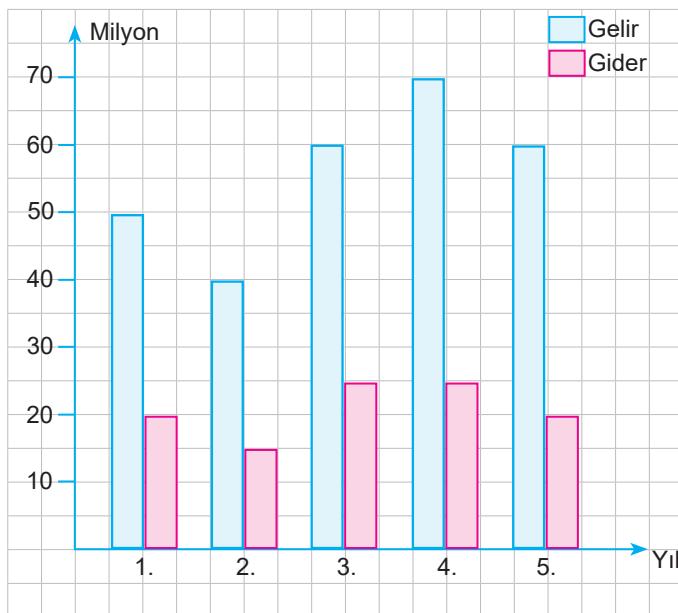
Tabloya göre grafiği doldurunuz.

2. **Tablo:** Atalay Mühendislik şirketinin yıllara göre gelir-gider miktarı

	1.	2.	3.	4.	5.
Gelir (milyon)	50	40	60	70	60
Gider (milyon)	20	15	25	25	20

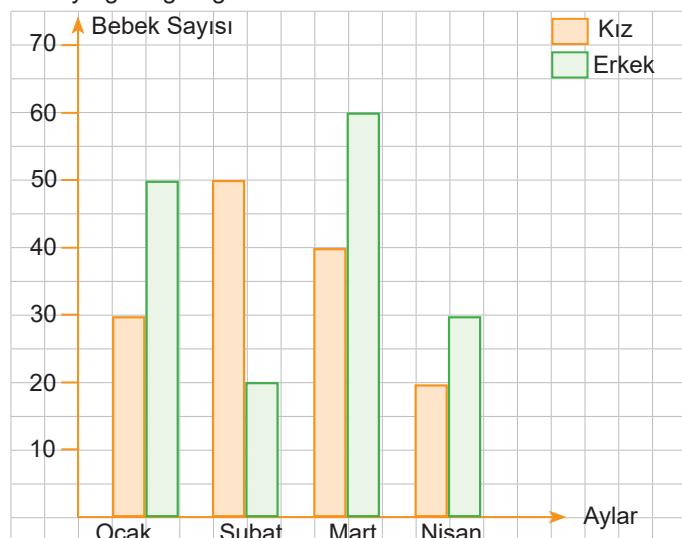
Tabloya göre grafiği doldurunuz.

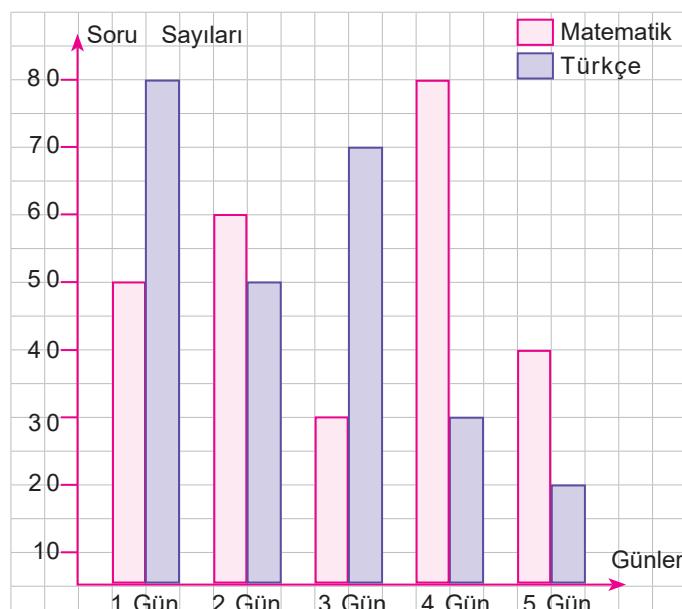
3. **Tablo:** Bir hastanede yılın ilk dört ayında dünyaya gelen kız ve erkek bebek sayıları

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan
Kız	30	50	40	20
Erkek	50	20	60	30

Tabloya göre grafiği doldurunuz.

4. **Grafik:** Asya'nın Türkçe ve Matematik derslerinden çözüldüğü soru sayıları

Grafiğe göre tabloyu doldurunuz.

	1. Gün	2. Gün	3. Gün	4. Gün	5. Gün
Türkçe	80	50	70	30	20
Matematik	50	60	30	80	40

37.

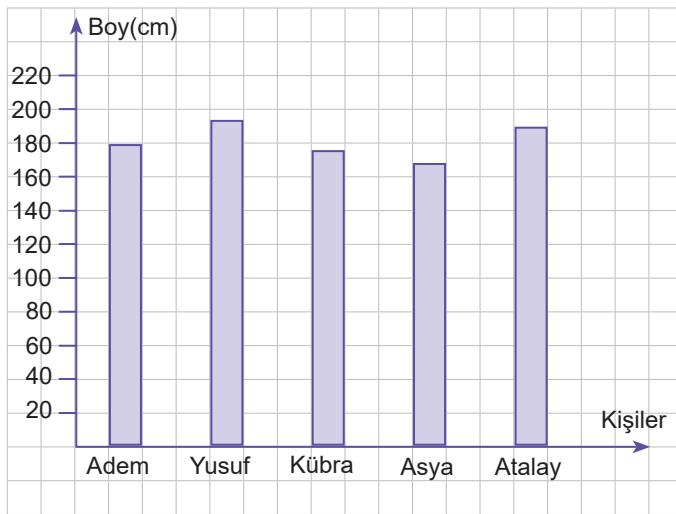
Sütun Grafiği

Etkinlik

Aşağıda verilen alıştırmaları yapınız.

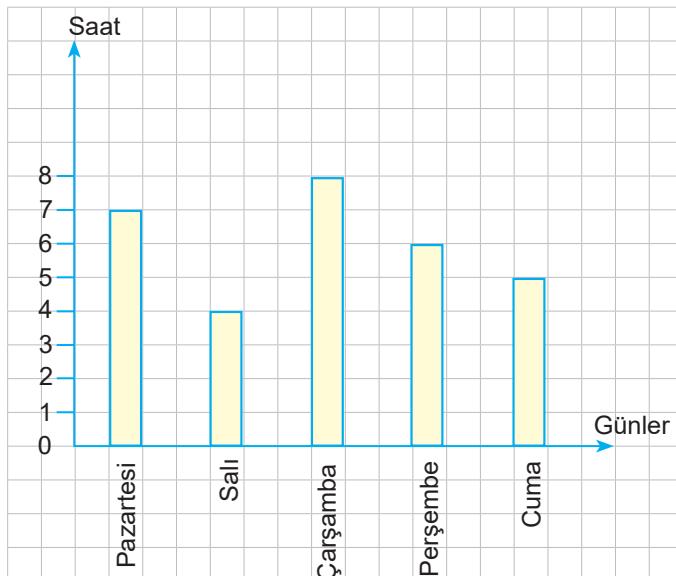
1. Tablo: Boy uzunlukları

	Adem	Yusuf	Kübra	Asya	Atalay
Boy cm	180	195	175	170	190

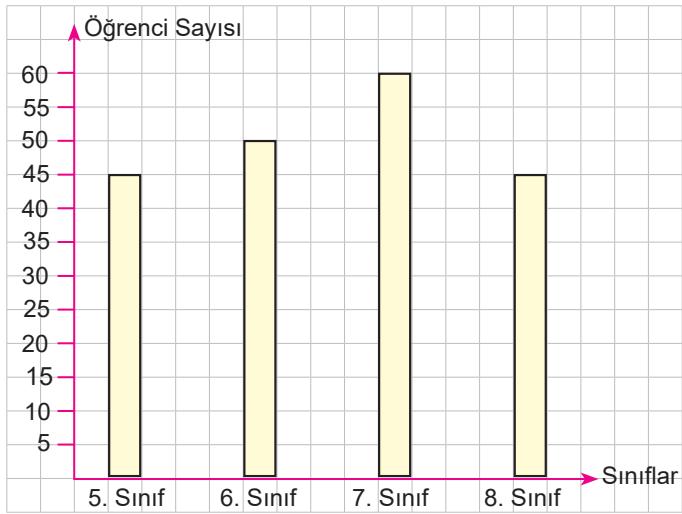
2. Tablo: Yusuf'un günlük çalıştığı ders süreleri

	Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma
Süre (saat)	7	4	8	6	5

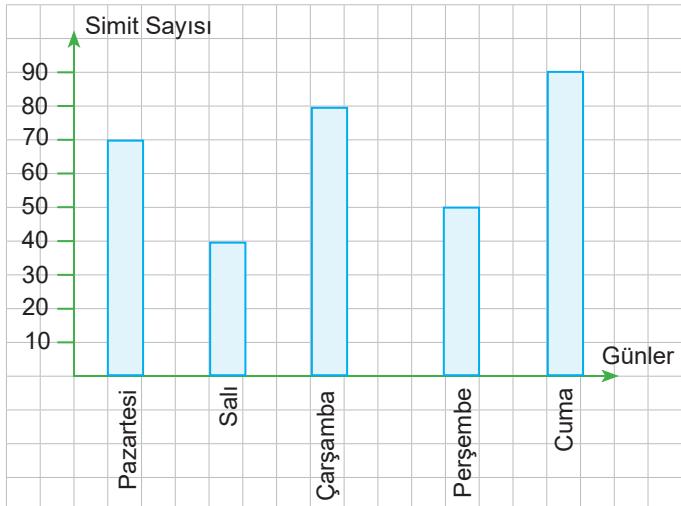

3. Tablo: Bir ortaokuldaki öğrencilerin sınıflara dağılımı

	5. Sınıf	6. Sınıf	7. Sınıf	8. Sınıf
Öğrenci Sayısı	45	50	60	45

4. Grafik: Okul kantininde günlere göre satılan simit sayıları

Grafiğe göre tabloyu doldurunuz.

	Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma
Simit Sayısı	70	40	80	50	90

38.

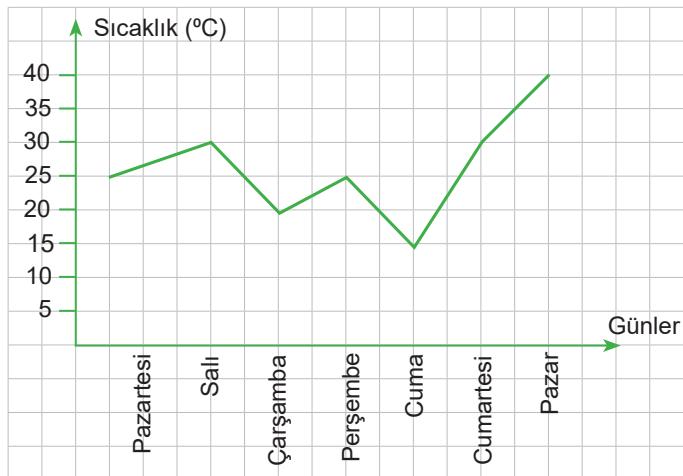
Etkinlik

Çizgi Grafiği

Tabloda verilen bilgilere uygun çizgi grafiklerini oluşturunuz.

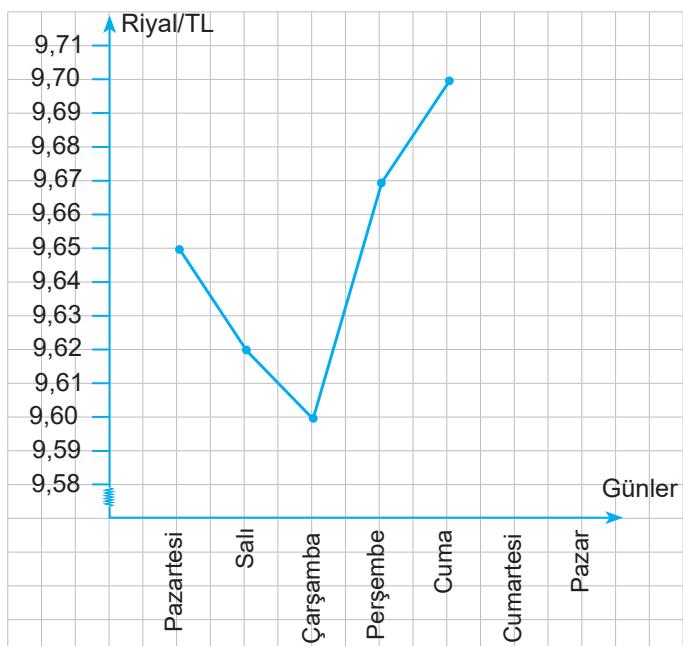
- 1.** **Tablo:** İldeki haftalık sıcaklık değerleri

Günler	Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma	Cumartesi	Pazar
Sıcaklık (°C)	25	30	20	25	15	30	40

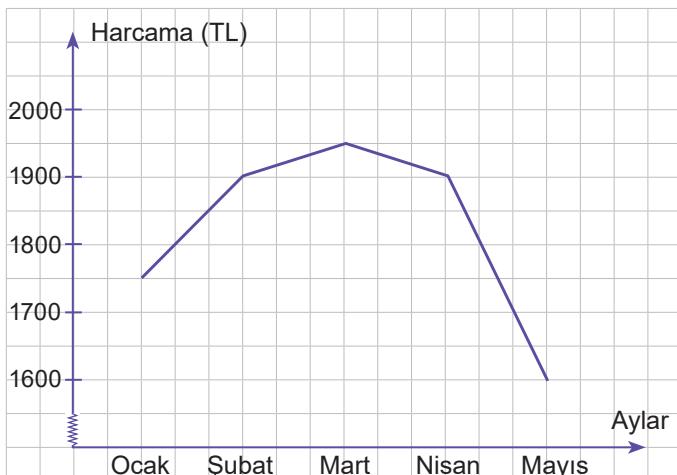
- 2.** **Tablo:** Haftalık Döviz Kuru

Günler	Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma
Riyal/TL	9,65	9,62	9,60	9,67	9,70

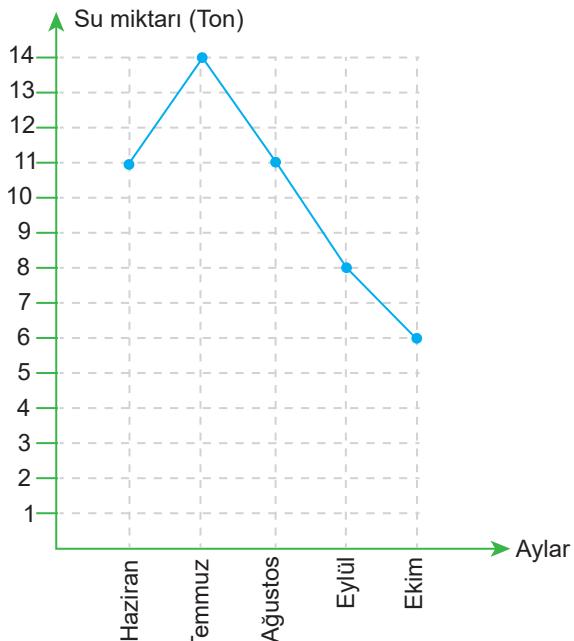
- 3.** **Tablo:** Aylara göre mutfak harcaması

Aylar	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs
Harcama (TL)	1750	1900	1950	1900	1600

- 4.** Grafikte verilenlere göre tabloyu doldurunuz.

Grafik: Bir evde harcanan aylık su miktarı

Aylar	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim
Su (Ton)	11	14	11	8	6

39.

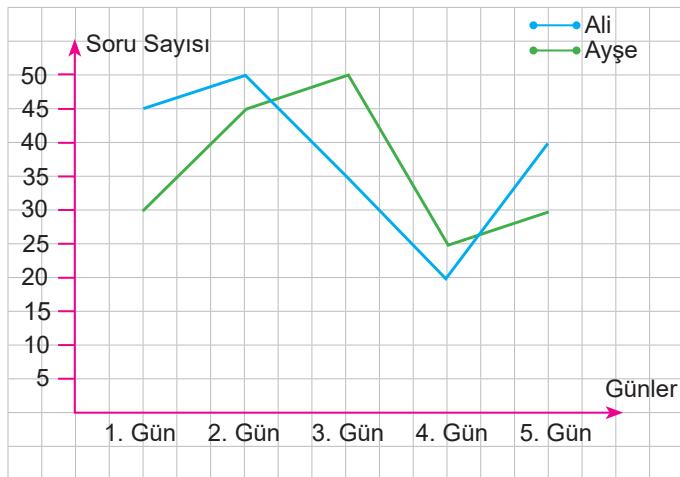
Çizgi Grafiği

Etkinlik

Tabloda verilen bilgilere uygun çizgi grafiklerini oluşturunuz.

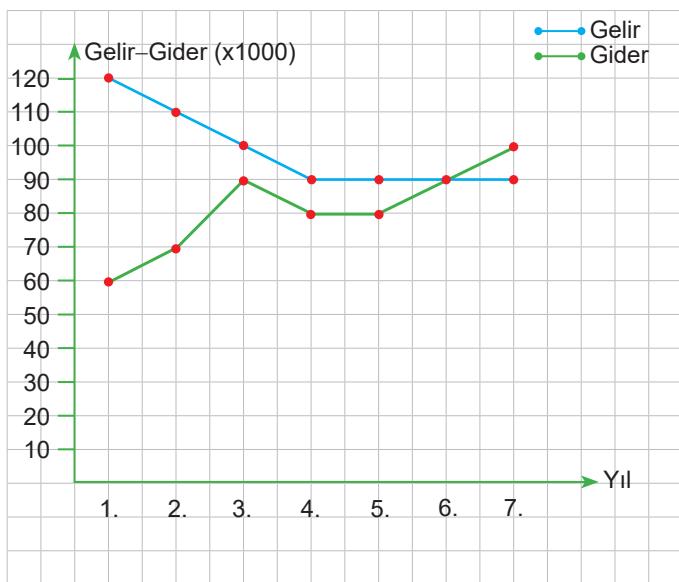
- 1. Tablo:** Ali ve Ayşe'nin çözdükleri soru sayıları

Günler	1. Gün	2. Gün	3. Gün	4. Gün	5. Gün
Ali	45	50	35	20	40
Ayşe	30	45	50	25	30

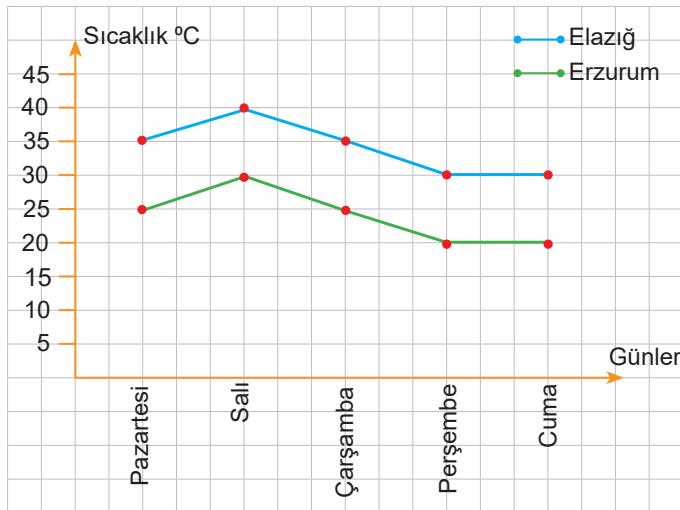
- 3. Tablo:** Bir esnafın yıllara göre gelir gider durumu ($\times 1000$)

Yıllar	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Gelir	120	110	100	90	90	90	90
Gider	60	70	90	80	80	90	100

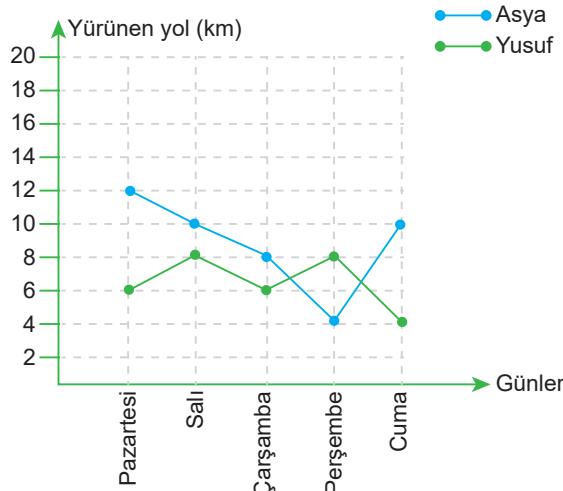
- 2. Tablo:** Elazığ ve Erzurum şehirlerinin haftalık hava sıcaklık değerleri

Günler	Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma
Elazığ	35	40	35	30	30
Erzurum	25	30	25	20	20

- 4. Tablo:** Grafikte verilenlere göre tabloyu doldurunuz.

Grafik: Yusuf ile Asya'nın günlük yürüdükleri yol

Günler	Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma
Asya	12	10	8	4	10
Yusuf	6	8	6	8	4

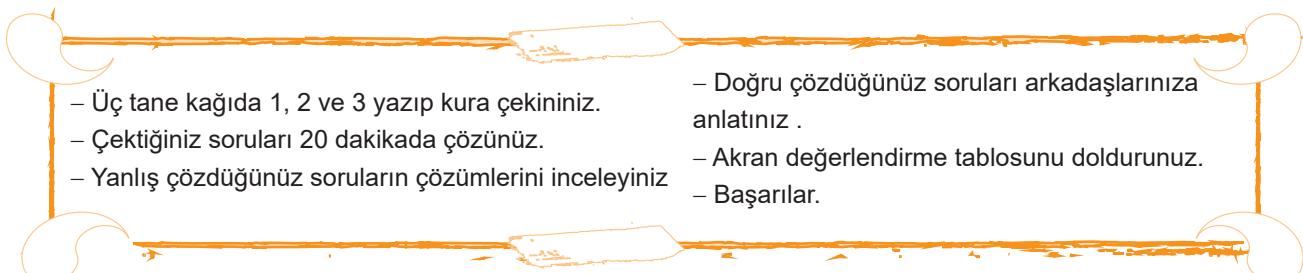

40.

Etkinlik

Daire Grafiği

Aşağıdakiler tablolarda verilen bilgileri daire grafiğinde gösteriniz.

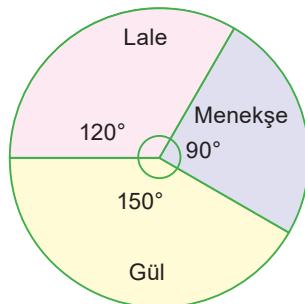
Tablo: Sınıftaki Kız – Erkek Sayıları

Kız	12
Erkek	24

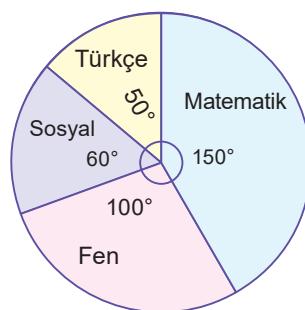
Tablo: Vazodaki Çiçek Sayıları

Çiçek	Menekşe	Lale	Gül
Adet	9	12	15

Tablo: Derslere Göre Çözülen Soru Sayıları

Dersler	Matematik	Fen	Türkçe	Sosyal
Soru Sayısı	30	20	10	12

3

AKRAN DEĞERLENDİRME FORMU

İfadeler	Gruptaki Arkadaşlarınızın İsmi		
★★★★ İyi	.....	.....	.....
★★★ Orta	.....	.....	.....
★ Geliştirilebilir	.....	.....	.....
Merkez açıları hesaplayabiliyorum.			
Daire grafiğini çizebiliyorum.			
Değerlendirmeye göre toplam 3 ve 3 yıldızdan az alanlar konu tekrarı yapabilir.			

41.

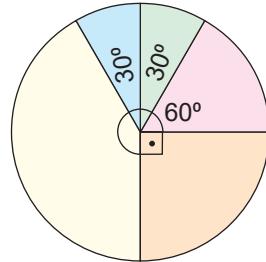
Etkinlik

Daire Grafiği

Aşağıdaki işlemleri yapınız.

1. Ali Baba'nın çiftliğinde bulunan 180 hayvan daire grafiğinde verilmiştir.

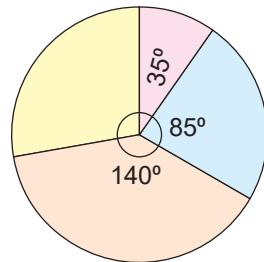
Buna göre tabloyu doldurunuz.

- Horoz
- Keçi
- Tavşan
- Koyun
- At

Hayvan	Keçi	Horoz	Tavşan	Koyun	At
Adet	75	45	30	15	15

2.

- Matematik
- Türkçe
- Fen
- Sosyal

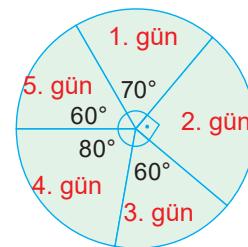
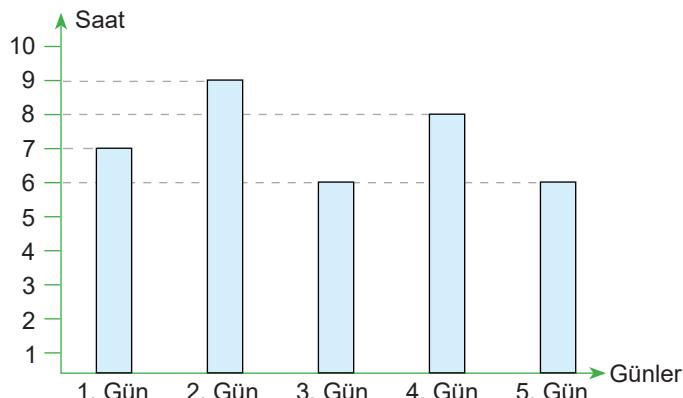
Bir soru bankasındaki soru sayılarının derslere göre dağılımı yukarıdaki daire grafiğinde verilmiştir.

Bu soru bankasında 200 Türkçe sorusu bulunduğu na göre kaç matematik sorusu bulunmaktadır?

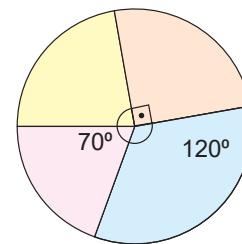
280
-----

3. Sütun grafiğinde verilen verilere uygun daire grafiğini oluşturunuz.

Grafik: Bir öğretmenin haftalık ders saatleri

4. Grafik: 8-A sınıfı öğrencilerinin sosyal kulüplere göre dağılımı

- Sağlık Temizlik Kulübü
- Gezi Kulübü
- Spor Kulübü
- Fotoğrafçılık Kulübü

36 mevcudu olan 8-A sınıfının kulüplere göre dağılımı daire grafiğinde verilmiştir.

Bu verilere uygun sütun grafiğini oluşturunuz.

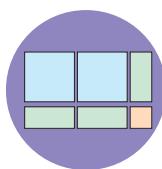

ÜNİTE

OLASILIK

- Olasılık Kavramı (Olası Durumları Belirleme)
- Kesin Olay - İmkânsız Olay
- Daha Fazla - Eşit - Az Olasılık
- Bir Olayın Olasılığı

CEBİRSEL İFADELER

- Cebirsel ifade
- Denklem ve Özdeşlik
- İki Teriminin Karesi Özdeşliği
- İki Kare Farkı
- Özdeşliklerin Modellemesi
- Ortak Çarpan Parantezine Alarak Çarpanlarına Ayırma
- İki Kare Farkı Şeklinde Verilen İfadeyi Çarpanlara Ayırma
- Tam Kare İfadeyi Çarpanlara Ayırma

BİR OLAYIN OLASI DURUMLARI

- ➡ Bir olayın gerçekleşme ihtimaline ilişkin yapılan ölçümlere **olasılık** adı verilir. Bir olayın gelişimini incelemek için yapılan deneme ve testlere **deney** denir. Yapılan deneye gelmesi istenen duruma **olay** denir.
- ➡ Bir olayda gelebilecek her bir sonuca bu olayın **çıktıları** adı verilir. Bir deneyin bütün çıktılarının oluşturduğu kümeye **örnek uzay** adı verilir.

Örnek: Havaya atılan bir zarın üst yüzüne tek sayı gelme olasılığını olasılık kavramlarına göre inceleyelim.

Deney	Olay	Çıktı	Örnek Uzay
Zarın havaya atılması deneyi yapılmıştır.	Zarın üst yüzüne gelebilecek 1, 3, 5 tek sayıları istenen olayı sağlayan durumlardır.	Üst yüze 1, 2, 3, 4, 5, 6 sayıları gelebilir. Çıktılar 6 tanedir.	Tüm çıktıların oluşturduğu {1, 2, 3, 4, 5, 6} kümesi örnek uzaydır.

Eşit, Daha Fazla, Daha Az Olasılıklı Olaylar

- ➡ Yapılan bir deneyde olası durumların sayısı birbirine eşit olan olaylara **eş olasılıklı olaylar** denir. Bir A olayının olası durumlarının sayısı B olayının olası durumlarından fazla ise **daha fazla olasılıklı olay**, az ise **daha az olasılıklı olay** denir.

I. Kap

II. Kap

III. Kap

I. kpta turuncu top sayısı yeşil top sayısına eşit olduğundan turuncu top çekme olayı ile yeşil top çekme olayı **eş olası olaydır**.

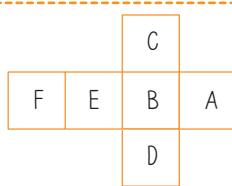
II. kpta turuncu top sayısı yeşil top sayısına göre az olduğundan turuncu top seçme olayı **daha az olasılıklı olaydır**.

III. kpta turuncu top sayısı yeşil top sayısına göre daha fazla olduğundan turuncu top seçme olayı **daha fazla olasılıklı olaydır**.

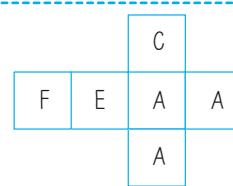
Eşit Şansa Sahip Olan Olaylar

- ➡ Her bir çıktısı eşit olasılıklı olan olaylara **eşit şansa sahip olaylar** denir. n tane olası durumu olan eşit şansa sahip bir olayda her bir çıktıının olasılık değeri $\frac{1}{n}$ 'dir.

Örnek: Aşağıda verilen küplerin kapatılarak havaya atılması deneylerinde üst yüze gelecek harflere ilişkin çıktıların eşit şansa sahip olma durumlarını inceleyelim.

- ➡ Tüm yüzlerde farklı bir harf bulunmaktadır.
- ➡ Tüm harfler birer kez yazılmıştır.
- ➡ Tüm harfler için üst yüze gelme olayı **eşit şansa sahip** olup her bir çıktıının olasılık değeri $\frac{1}{6}$ 'dır.

- ➡ Küpün 3 yüzünde A harfi bulunmaktadır.
- ➡ Tüm harfler eşit sayıda yazılmamıştır.
- ➡ A harfi yazılı yüz sayısı 3 adet olduğundan üst yüze A gelme olayı diğer harflerle **eşit şansa sahip değildir**.

BİR OLAYIN OLMA OLASILIĞI

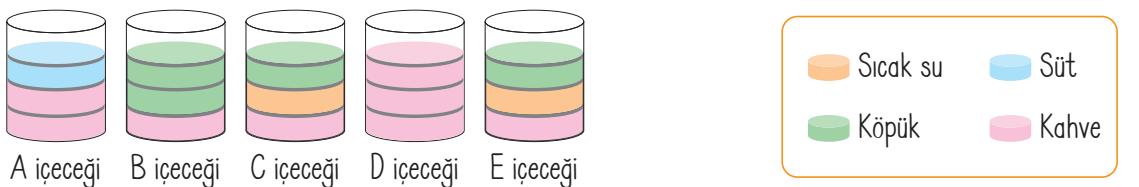
► Yapılan bir deneyde bir olayın gerçekleşme olasılığının belirlenebilmesi için istenen olayın çıktı sayısının tüm çıktıların sayısına oranlanması gerekmektedir. Bu durum aşağıdaki gibi ifade edilir.

$$\text{Bir Olayın Gerçekleşme Olasılığı} = \frac{\text{İstenen Olayın Çıktı Sayısı}}{\text{Tüm Çıktıların Sayısı}}$$

- Bir olayın gerçekleşme olasılığı 0'dan küçük, 1'den büyük olamaz. Olasılık değerlerinin tümü 0 ile 1 aralığında değerler alır.
- Olasılık değeri 0'a eşit olan olaylar gerçekleşmesi mümkün olmayan **imkansız olaylardır**.
- Olasılık değeri 1'e eşit olan olaylar mutlaka gerçekleşeceğin **kesin olaylardır**.
- Bir olayın gerçekleşme olasılığı ile gerçekleşmemeye olasılığının toplamı 1'dir. Bu durum aşağıdaki şekilde ifade edilir.

$$\text{Olayın Gerçekleşme Olasılığı} = 1 - (\text{Olayın Gerçekleşmemeye Olasılığı})$$

Örnek:

Bir pastanede kahve, süt, köpük ve sıcak su bileşenleri çeşitli oranlarda birleştirerek yukarıdaki gibi 5 farklı içecek türü oluşturmaktadır. Buna göre A, B, C, D, E içeceklerinden rastgele seçilen bir içeçenin içerisinde aşağıdaki durumları inceleyelim.

Süt Olma
Olasılığını

5 adet içecek türü arasında içinde süt bileşeni barındıran tek içecek A içeçidir. Seçilen içecek türünün içerisinde süt olma olasılığı $= \frac{1}{5}$ 'dir.

Süt Olmama
Olasılığını

Seçilen içecek türünün içerisinde süt olma olasılığı ile süt olmama olasılığının toplamı 1'e eşittir. Süt olma olasılığı $\frac{1}{5}$ olduğundan süt olmama olasılığı $= 1 - \frac{1}{5} = \frac{4}{5}$ 'dir.

Kahve Olma
Olasılığını

İçecek türlerinin tamamında kahve bileşeni bulunmaktadır. Dolayısıyla hangi içecek seçilirse seçilsin içinde kahve olacağından kesin olaydır. Kahve olma olasılığı $= \frac{5}{5} = 1$ 'dir.

Karamel Olma
Olasılığını

İçecek türlerinin hiçbirinde karamel bileşeni bulunmamaktadır. Dolayısıyla hangi içecek seçilirse seçilsin içinde karamel bulunmayacağından imkansız olaydır.

$$\text{Karamel olma olasılığı} = \frac{0}{5} = 0\text{'dır.}$$

1.

Olası Durumları Belirleme

Etkinlik

Aşağıdaki işlemleri yapınız.

1. Havaya atılan bir zarın üst yüzüne gelen sayının asal sayı olması olasılığının kavramlarını belirleyiniz.

Deney	<i>Bir zar atılması</i>
Olay	<i>Üst yüze gelen sayının asal olması</i>
Çıktı	<i>1, 2, 3, 4, 5, 6</i>
Örnek Uzay	<i>{1, 2, 3, 4, 5, 6}</i>
Olasılık	$\frac{3}{6} = \frac{1}{2}$

2. 1'den 10'a kadar sayıların yazılı olduğu kartlar bir kutuya konulmuştur.

Kutudan rastgele bir kart çekilmesi durumunda çekilen kartta yazan sayının 7'den büyük bir sayı olması olasılığının kavramlarını belirleyiniz.

Deney	<i>Bir zar atılması</i>
Olay	<i>Üst yüze gelen sayının 7'den büyük olması</i>
Çıktı	<i>1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10</i>
Örnek Uzay	<i>{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10}</i>
Olasılık	$\frac{3}{10}$

3. Bir tabloda aynı büyüklükte 3 kırmızı 5 beyaz top vardır.

Torbadan rastgele çekilen bir topun beyaz renkli olması olasılığının kavramlarını belirleyiniz.

Deney	<i>Torbadan bir top çekilmesi</i>
Olay	<i>Cekilen topun beyaz olması</i>
Çıktı	<i>K, K, K, B, B, B, B, B</i>
Örnek Uzay	<i>3 kırmızı, 5 beyaz</i>
Olasılık	$\frac{5}{8}$

4. Atılan bir zarın üst yüzüne gelen sayının tek olması olasılığının kavramlarını belirleyiniz.

Deney	<i>Bir zar atılması</i>
Olay	<i>Tek sayı gelmesi</i>
Çıktı	<i>1, 2, 3, 4, 5, 6</i>
Örnek Uzay	<i>{1, 2, 3, 4, 5, 6}</i>
Olasılık	$\frac{1}{2}$

5. ATALAY kelimesinin harfleri birer karta yazılarak bir kutuya konuluyor.

Kutudan rastgele çekilen bir kartın üzerinde yazan harfin A olma olasılığının kavramlarını belirleyiniz.

Deney	<i>Kutudan bir harf çekilmesi</i>
Olay	<i>Cekilen harfin A olması</i>
Çıktı	<i>A, T, A, L, A, Y</i>
Örnek Uzay	<i>{A, T, A, L, A, Y}</i>
Olasılık	$\frac{3}{6} = \frac{1}{2}$

6. Bir madeni para atıldığından üst yüzüne tura gelmesi olasılığının kavramlarını belirleyiniz.

Deney	<i>Bir para atılması</i>
Olay	<i>Üst yüze tura gelmesi</i>
Çıktı	<i>Yazı, Tura</i>
Örnek Uzay	<i>{Yazı, Tura}</i>
Olasılık	$\frac{1}{2}$

2.

Etkinlik

Olası Durumları Belirleme

Aşağıdaki işlemleri yapınız.

8 TL	10 TL	16 TL	10 TL	12 TL	15 TL	12 TL	8 TL
Kalem			Silgi			Kalemtraş	

Bir kirtasiyede satılan kalem, silgi ve kalemtıraşlarının fiyatları yukarıdaki gibidir.

Murat fiyatları yukarıda gösterilen araçlardan fiyatları farklı olacak biçimde bir kalem, bir silgi ve bir kalemtıraş alacaktır.

Buna göre Murat'ın alabileceği durumları fiyatları ile birlikte yazınız.

8–10–12	8–15–12	10–12–8	10–15–12	10–15–8
16–10–12	16–10–8	16–12–8	16–15–12	16–15–8

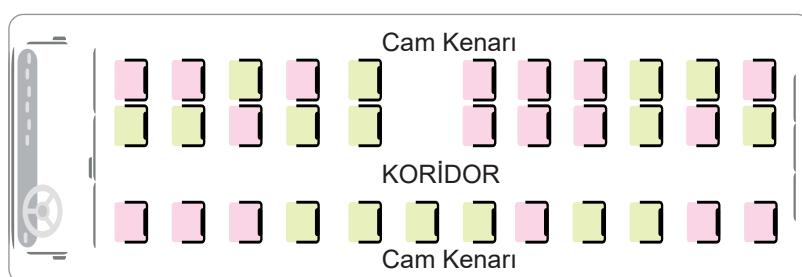
3.

Etkinlik

Olası Durumları Belirleme

Aşağıdaki soruları cevaplayınız.

Bir otobüs firmasında dolu koltuklar ile boş koltuklar ile gösterilmektedir. Bilet satış ekranı aşağıdaki gibidir.

Dolu koltuk

Boş koltuk

Bilet almak isteyen biri için aşağıda istenen olası durumları yazınız.

a. Herhangi bir koltuk olma olası durum sayısı kaçtır?

Cevap: 16

b. Cam kenarı olma olası durum sayısı kaçtır?

Cevap: 10

c. Tekli koltuklardan birinin olması olası durum sayısı kaçtır?

Cevap: 6

4.

Kesin Olay - İmkânsız Olay

Etkinlik

Aşağıda verilen olayların kesin ya da imkânsız olaylardan hangisine örnek olduğunu yazınız.

1. Bir zar atılması deneyinde üst yüze gelen sayının 10'dan küçük olması

Kesin Olay

2. Bir zar atıldığında üst yüze gelen sayının iki basamaklı bir sayı olması

İmkânsız olay

3. İçerisinde 3 sarı, 5 kırmızı, 7 yeşil top bulunan bir torbadan çekilen topun mor olması

İmkânsız olay

4. İki basamaklı asal sayıların yazılı olduğu kartlar bir kutuya yerleştirilirse, kutudan rastgele çekilen kartta yazan sayının, tek sayı olması

Kesin olay

5.

Kesin Olay - İmkânsız Olay

Etkinlik

Aşağıdaki bulmacayı tamamlayınız.

1. Bir deneye çökabilecek tüm sonuçların oluşturduğu kümeye denir.
2. Bir olayı kurgulayıp sonucun gözlenmesine denir.
3. Gerçekleşme olasılığı olmayan olaylara denir.
4. Bir deneye, gözlemlerek istediğimiz her bir duruma denir.
5. Bir deneydeki olası durumların her birine denir.

5. İki basamaklı tam kare sayılar içerisindeki seçeneklerinin 9 olması

İmkânsız olay

6. $\sqrt{1}, \sqrt{4}, \sqrt{441}, \sqrt{625}, \sqrt{100}$ sayılarından seçenek herhangi birinin rasyonel sayı olması

Kesin olay

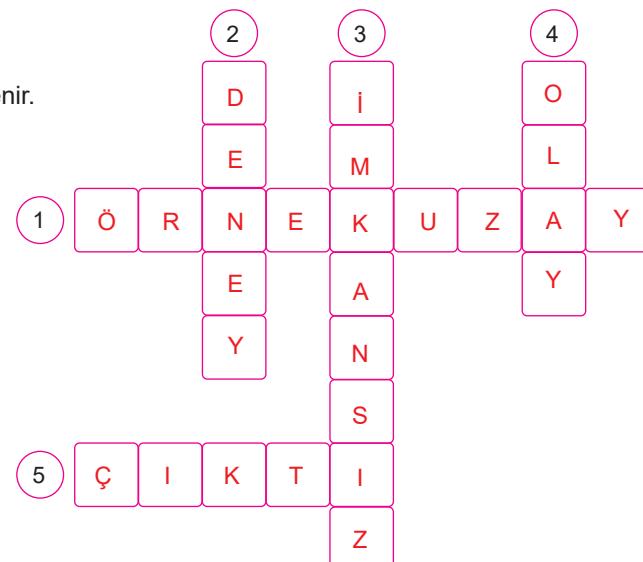
7. "Hiçbir iyilik küçük değildir." cümleindeki harfler birer karta yazılarak bir kutuya koymaları gerekmektedir.

Bu kutudan rastgele çekilen bir kartta "f" harfi yazması olayı

İmkânsız olay

8. Negatif bir sayının tek kuvvetinin sonucunun pozitif olması

İmkânsız olay

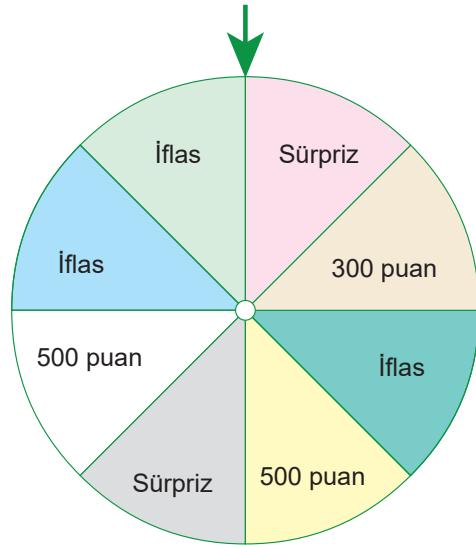
6.

Etkinlik

Daha Fazla, Eşit ve Daha Az Olasılıklı Olaylar

Karşılaştırmalar arasında "daha az", "daha fazla" veya "eşit" ifadelerinden uygun olanı yerleştiriniz.

1.

Eş dilime ayrılan çark çevrildiğinde oka denk gelen dilimlerde yazan ifadeler ile alakalı aşağıdaki karşılaştırmalar arasında "daha az", "daha fazla" veya "eşit" ifadelerinden uygun olanı yerleştiriniz.

a. İflas gelme olasılığı **Daha fazla** ..... Sürpriz gelmesi olasılığı

b. 300 puan gelmesi olasılığı **Daha az** ..... 500 puan gelmesi olasılığı

c. Sürpriz gelmesi olasılığı **Eşit** ..... 500 puan gelmesi olasılığı

d. 500 puan gelmesi olasılığı **Daha az** ..... İflas gelme olasılığı

2. Bir zar atılması deneyinde zarın üst yüzüne gelen sayının;

Tek gelme olasılığı

Eşit .....

Çift gelmesi olasılığı

3. **Tablo:** Bir okuldaki kız ve erkek öğrencilerin sınıflara dağılımı tablodaki gibidir.

	5. Sınıf	6. Sınıf	7. Sınıf	8. Sınıf
Erkek	7	11	17	9
Kız	9	8	7	12

- a. Rastgele seçilen bir öğrencinin 6. sınıfından olma olasılığı **Daha az** ..... Rastgele seçilen bir öğrencinin 7. sınıfından olma olasılığı
- b. Rastgele seçilen bir öğrencinin 8. sınıfından erkek öğrenci olma olasılığı **Eşit** ..... Rastgele seçilen bir öğrencinin 5. sınıfından kız öğrenci olma olasılığı
- c. Rastgele seçilen bir öğrencinin 6. sınıfından erkek öğrenci olma olasılığı **Daha fazla** ..... Rastgele seçilen bir öğrencinin 7. sınıfından kız öğrenci olma olasılığı
- d. Rastgele seçilen bir öğrencinin 5. sınıfından olma olasılığı **Daha az** ..... Rastgele seçilen bir öğrencinin 7. sınıfından erkek öğrenci olma olasılığı

4.

I. Kap

II. Kap

I. kapta 3 yeşil, 5 turuncu top, II. kapta 3 turuncu 5 yeşil top bulunmaktadır.

- a. I. kaptan çekilen topun turuncu olma olasılığı **Eşit** ..... I. kaptan çekilen topun yeşil olma olasılığı
- b. II. kaptan çekilen topun turuncu olması olasılığı **Daha az** ..... II. kaptan çekilen topun yeşil olma olasılığı

7.

Bir Olayın Olma Olasılığını Hesaplama

Etkinlik

Verilen problemlerin çözümü.

Atılan bir zarın üst yüzüne 3'ten küçük bir sayı gelme olasılığı kaçtır?

1

Bir çift zar atılması sonucunda üst yüze gelen sayıların toplamının 10 olma olasılığı kaçtır?

4

Bir tabakta 3 elma, 2 armut bulunmaktadır.

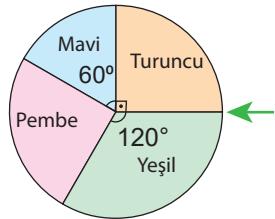
Tabaktan rastgele alınan bir meyvenin armut olma olasılığı kaçtır?

2

Bir kalemlikte bulunan kalemlerden rastgele çekilen birinin kırmızı olma olasılığı $\frac{5}{12}$ 'dir.

Buna göre bu kalemlikten rastgele çekilen bir kalemin kırmızı olmama olasılığını olasılığı kaçtır?

5

Verilen çark döndürülünce okun pembe renkli daire dilimini gösterme olasılığını kaçtır?

3

5 gri, 7 pembe, 8 mavi, 5 yeşil

Kutuda bulunan topların renklerine göre sayıları yukarıda verilmiştir.

6

Kutudan seçilen bir topun pembe veya mavi gelme olasılığı kaçtır?

a. Olasılık sonucu en büyük olan kutucuk hangisidir?

6.

b. 4. ve 5. kutucuklardaki sonuçların toplamı kaçtır?

8

12

c. 1., 2. ve 3. kutucuklardaki olasılık sonuçlarının küçükten büyüğe doğru sıralaması nasıldır?

$$\frac{1}{4} \quad \frac{1}{3} \quad \frac{2}{5}$$

ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU

	EVET	HAYIR
1. Olasılık hesaplamalarında tüm durumları belirleyebiliyorum.		
2. Olasılık hesaplamalarında istenen olayın poya yazılması gerektiğini biliyorum.		
3. Olasılık hesaplamalarında istenen olayın tüm durum sayısına bölünmesi gerektiğini biliyorum.		
4. Olasılık hesaplamalarını kolayca yapıp sonuca ulaşabiliyorum.		
4 "EVET" varsa süpersin. 2 veya daha fazla "HAYIR" için konuyu tekrar etmelisin!		

8.

Etkinlik

Bir Olayın Olma Olasılığını Hesaplama

Aşağıda bir yıla ait takvimin tamamı verilmiştir. Buna göre aşağıdaki soruları cevaplayınız.

Ocak							Şubat							Mart							Nisan												
Pt	Sa	Ça	Pe	Cu	Ct	Pz	Pt	Sa	Ça	Pe	Cu	Ct	Pz	Pt	Sa	Ça	Pe	Cu	Ct	Pz	Pt	Sa	Ça	Pe	Cu	Ct	Pz						
1		1	2	3	4	5	5		1	2	9		1	14		1	2	3	4	5													
2	6	7	8	9	10	11	12	6	3	4	5	6	7	8	9	10	2	3	4	5	6	7	8	15	6	7	8	9	10	11	12		
3	13	14	15	16	17	18	19	7	10	11	12	13	14	15	16	11	9	10	11	12	13	14	15	16	13	14	15	16	17	18	19		
4	20	21	22	23	24	25	26	8	17	18	19	20	21	22	23	12	16	17	18	19	20	21	22	17	20	21	22	23	24	25	26		
5	27	28	29	30	31			9	24	25	26	27	28	29		13	23	24	25	26	27	28	29	18	27	28	29	30					
								14	30	31																							
Mayıs							Haziran							Temmuz							Ağustos												
Pt	Sa	Ça	Pe	Cu	Ct	Pz	Pt	Sa	Ça	Pe	Cu	Ct	Pz	Pt	Sa	Ça	Pe	Cu	Ct	Pz	Pt	Sa	Ça	Pe	Cu	Ct	Pz						
18					1	2	3	23	1	2	3	4	5	6	7	27	1	2	3	4	5	31					1	2					
19	4	5	6	7	8	9	10	24	8	9	10	11	12	13	14	28	6	7	8	9	10	11	12	32	3	4	5	6	7	8	9		
20	11	12	13	14	15	16	17	25	15	16	17	18	19	20	21	29	13	14	15	16	17	18	19	33	10	11	12	13	14	15	16		
21	18	19	20	21	22	23	24	26	22	23	24	25	26	27	28	30	20	21	22	23	24	25	26	34	17	18	19	20	21	22	23		
22	25	26	27	28	29	30	31	27	29	30						31	27	28	29	30	31					35	24	25	26	27	28	29	30
																									36	31							
Eylül							Ekim							Kasım							Aralık												
Pt	Sa	Ça	Pe	Cu	Ct	Pz	Pt	Sa	Ça	Pe	Cu	Ct	Pz	Pt	Sa	Ça	Pe	Cu	Ct	Pz	Pt	Sa	Ça	Pe	Cu	Ct	Pz						
36	1	2	3	4	5	6	40		1	2	3	4		44		1					49	1	2	3	4	5	6						
37	7	8	9	10	11	12	13	41	5	6	7	8	9	10	11	45	2	3	4	5	6	7	8	50	7	8	9	10	11	12	13		
38	14	15	16	17	18	19	20	42	12	13	14	15	16	17	18	46	9	10	11	12	13	14	15	51	14	15	16	17	18	19	20		
39	21	22	23	24	25	26	27	43	19	20	21	22	23	24	25	47	16	17	18	19	20	21	22	52	21	22	23	24	25	26	27		
40	28	29	30					44	26	27	28	29	30	31		48	23	24	25	26	27	28	29	53	28	29	30	31					
															49	30																	

1. Temmuz ayında seçilen bir günün hafta içi bir gün olma olasılığı kaçtır?

Cevap: 23
31

2. Kırmızı yazılı olan tarihler resmi tatil günleridir. Buna göre Mayıs ayında seçilen bir günün resmi tatil olma olasılığı kaçtır?

Cevap: 11
31

3. Kasım ayında seçilen bir günün hafta sonu gün olma olasılığı kaçtır?

Cevap: 3
10

4. Seçilen bir günün şubat ayında olmayan bir gün olma olasılığı kaçtır?

Cevap: 18
365

5. Seçilen bir ayın Ağustos ayı olma olasılığı kaçtır?

Cevap: 1
12

6. Seçilen bir ayın ilkbahar aylarından birinin olma olasılığı kaçtır?

Cevap: 1
4

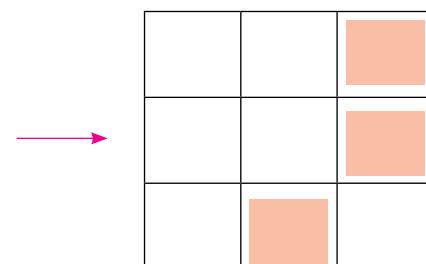
SENARYO - 1

1. DÖNEM 2. YAZILI SINAVLARI

1.

$\left(\frac{-1}{2}\right)^{-3}$	-2^{-1}	$\left(\frac{-1}{3}\right)^{-2}$	-9	$\frac{1}{2}$	-8
$(-5)^3$	4^{-1}	-49	-7^{-2}	$\left(\frac{1}{2}\right)^{-2}$	-125
5^{-1}	27^{-1}	15^{-1}	-15	$\left(\frac{1}{3}\right)^3$	-5

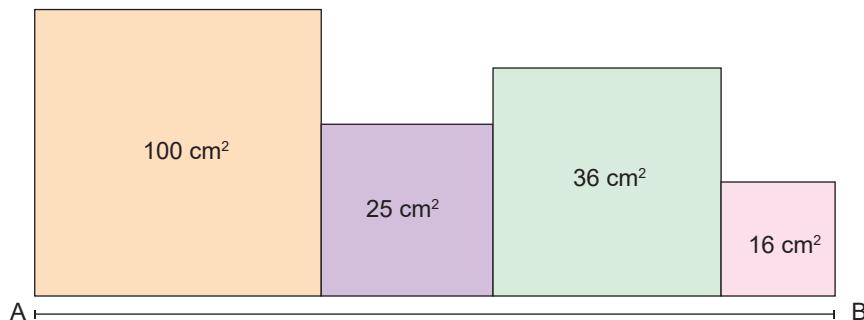
Şekil – 1

Şekil – 2

Yukarıda Şekil – 1’de verilen kâğıt ok yönünde ikiye katlanıyor. Üst üste gelen ve birbirine eşit olan hücreler karalanacaktır. Buna göre doğru karalamayı Şekil – 2 üzerinde yapınız. (10 puan)

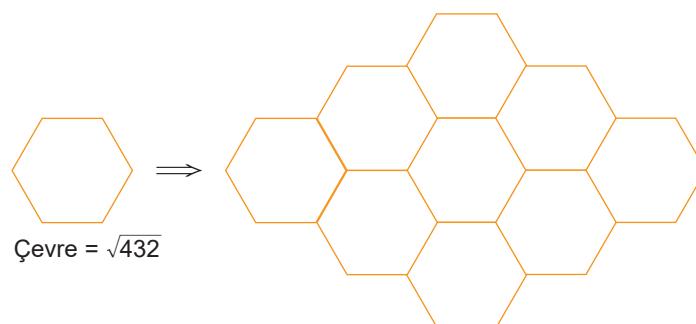
2. Aşağıda kare biçimindeki kartonların alanları üzerine yazılmıştır.

Buna göre AB uzunluğu kaç cm’dir? (10 puan)

Cevap: ..... 25 .....

3.

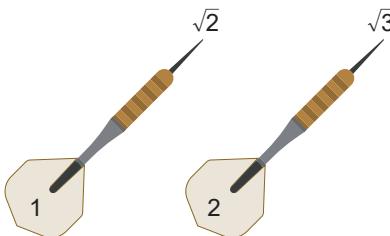
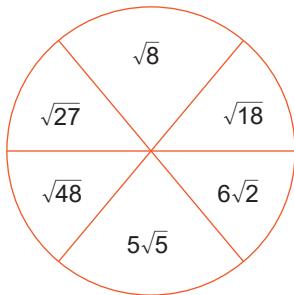
Yukarıda verilen düzgün altıgen biçimindeki kartonun çevre uzunluğu $\sqrt{432}$ cm'dir. Bu kartonlar kullanılarak bir desen oluşturuyor.

Buna göre oluşturulan yukarıdaki desenin çevre uzunluğu kaç cm'dir?

Cevap: ..... $44\sqrt{3}$ cm'dir. ....

4.

Hasan 1 ve 2 numaralı oklarla dart tahtasına atış yapmaktadır. Hasan atış yaptığı ok ile vurduğu alandaki sayıları çarparak puan kazanmaktadır. Hasan'ın yaptığı atışların sonunda rasyonel sayı olan sonuçlar puan olarak yazılıyor.

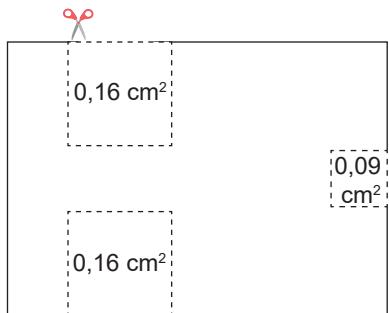
Hasan 1 nolu okla 3, 2 nolu okla 2 atış yapıyor.

Buna göre Hasan 1 ve 2 nolu oklarla yaptığı atışlarda en fazla kaç puan alır? (10 puan)

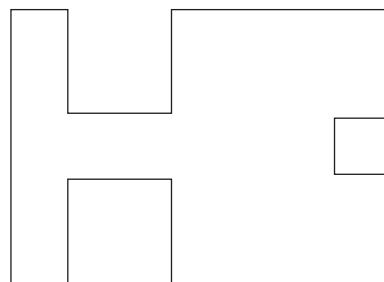
a) 1 nolu okla aldığı puan: **22**

b) 2 nolu okla aldığı puan: **21**

5.

Şekil - 1

Şekil - 2

Yukarıda Şekil – 1'de verilen dikdörtgen biçimindeki bir kâğıttan alanları verilen kareler çıkarılıp atılıyor.

Buna göre Şekil – 2'nin çevresi Şekil – 1'in çevresine göre nasıl ve ne kadar değişir? (10 puan)

Cevap: **2,2 cm artar**

6.

15 pembe
20 mavi
5 yeşil

Yukarıdaki kâsenin içinde bulunan top sayıları ve renkleri verilmiştir. Buna göre aşağıdaki soruları cevaplayınız.

a) Seçilen bir topun mavi olma olayının olası durum sayısı kaçtır?

Cevap: **20**

b) Seçilen topun pembe veya yeşil olma olayının olası durum sayısı kaçtır?

Cevap: **20**

SENARYO - 1

1. DÖNEM 2. YAZILI SINAVLARI

7.

1	2	4	2	3	3	2	20
20	20	2	5	5	4	4	3

Yukarıda gösterilen sayılar eş büyüklükteki kartlara yazılarak bir torbaya atılıyor ve rastgele bir kart çekiliyor.

Buna göre aşağıdaki soruları cevaplayınız. (10 puan)

a) Gelme olasılığı en fazla olan sayı kaçtır?

Cevap: 2

b) Gelme olasılıkları eş olan sayılar hangileridir?

Cevap: 3, 4, 20

8.

Ahmet yukarıda verilen formalardan rastgele birini seçiyor.

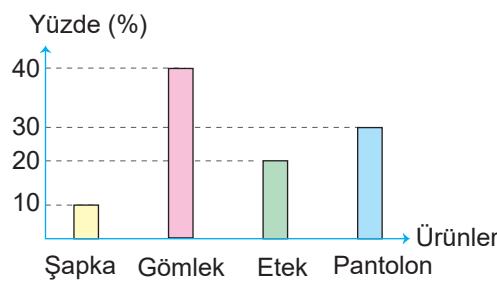
Buna göre Ahmet'in seçtiği formanın numarasının asal sayı olma olasılığı kaçtır? (10 puan)

Cevap: $\frac{1}{3}$

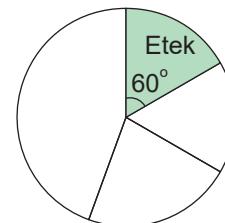
9 ve 10. soruları aşağıda verilen grafiğe göre cevaplayınız.

Bir giyim imalathanesinde üretilen 7200 ürünün çeşit dağılımlarının yüzdesi sütun grafiğinde verilmiştir.

Grafik: Üretilen Ürün Çeşitleri

Grafik: İhraç Edilen Ürünler

Üretilen bu ürünlerin ihraç edilen miktarları daire grafiğinde gösterilmiştir. Üretim ile ilgili bilgiler aşağıdaki gibidir.

- Üretilen şapkaların yarısı ihraç edilmiştir.
- İhraç edilen gömlek sayısı, ihraç edilen pantolon sayısının iki katıdır.
- Üretilen eteklerin %25'i ihraç edilmiştir.

9. Buna göre kaç tane şapka ihraç edilmiştir? (10 puan)

Cevap: 360

10. Kaç tane gömlek ihraç edilmiştir? (10 puan)

Cevap: 960

1.

Mete yukarıda küteleri verilen pirinç ve bulguru birbirine karıştırmadan eşit ve en büyük küteli poşetlere paylaştıracaktır.

Buna göre;

- a) Bu poşetlerin her biri en fazla kaç kg'lıkır? (5 puan)

Cevap: $Ebob(30, 35) = 5$

- b) Mete en az kaç poşet kullanmıştır? (5 puan)

Cevap: 13 tane

2.

$$8\sqrt{2} \text{ cm}$$

$$\sqrt{32} \text{ cm}$$

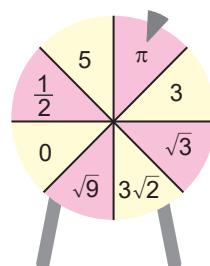
$$\sqrt{72} \text{ cm}$$

Yukarıda uzunlukları verilen her bir çitra önce iki eşit parçaya ayrılıyor. Daha sonra parçalardan birer tane alınarak üç uca sabitleniyor.

Buna göre elde edilen çitanın uzunluğu kaç cm'dir?

Cevap: $9\sqrt{2}$

3.

Yukarıda gösterilen çark çevriliyor.

Buna göre aşağıdaki soruları cevaplayınız.

- a) Tam sayı gelme olasılığı kaçtır? (5 puan)

Cevap: $\frac{1}{2}$

- b) İrrasyonel sayı gelme olasılığı kaçtır? (5 puan)

Cevap: $\frac{3}{8}$

SENARYO - 2

1. DÖNEM 2. YAZILI SINAVLARI

4.

11	9	7	15	8	17	20	21
19	10	6	2	41	38	25	23

Yasin yukarıda verilen kartlarda yazan sayıları küçükten büyüğe doğru sıralıyor. Yasin daha sonra en büyük sayıdan başlayarak son dört kartı yırtıyor. Geriye kalan kartları bir torbaya atıp rastgele birini çekiyor.

Buna göre aşağıdaki soruları cevaplayınız.

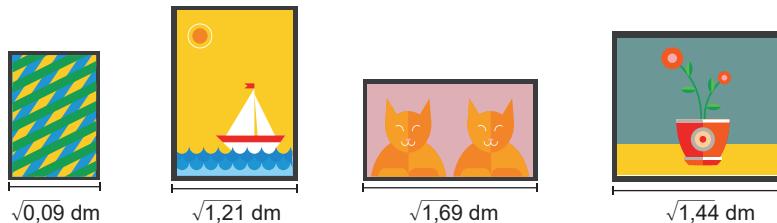
a) Çekilen kartın asal sayı yazma olası durum sayısı kaçtır?

Cevap: ..... 5 .....

b) Çekilen kartın tek sayı yazma olası durum sayısı kaçtır?

Cevap: ..... 7 .....

5. Bilgi: $1 \text{ dm} = 10 \text{ cm}$

Hülya yukarıda uzunlukları verilen tabloları bir duvara aralarında boşluk kalmayacak biçimde bir sıraya diziyor.

Buna göre tabloların duvarda kapladığı uzunluk kaç cm'dir? (10 puan)

Cevap: ..... 39 cm .....

6.

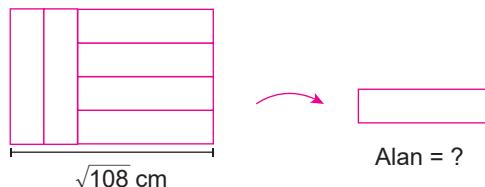
.	$\sqrt{6}$	$\sqrt{27}$	$\sqrt{50}$
$\sqrt{8}$	A	B	C
$\sqrt{12}$	D	E	F

Yukarıda verilen çarpma işlemine göre A, B, C, D, E, F sonuçlarından hangileri rasyoneldir.

Cevap: ..... $C = 20$ $E = 18$ .....

7.

Yukarıda gösterilen bloklar birbirine eşittir.

Buna göre bir tane bloğun alanı kaç cm^2 dir? (10 puan)

Cevap: 12

8. Geziye katılan öğrenci sayıları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

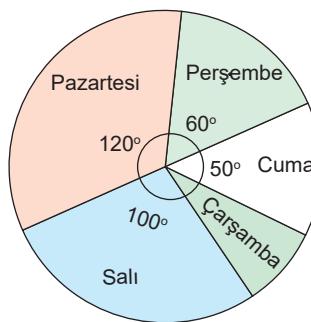
Manisa	İzmir	Mardin	İğdır
12	24	18	18

Buna göre tablodaki veriler bir daire grafiğinde gösterildiğinde İzmir'e gidenlerin oluşturduğu daire diliminin merkez açısı kaç derece olur? (10 puan)

Cevap: 120°

9 ve 10. soruları aşağıda verilen grafiğe göre cevaplayınız.

Grafik : Öğrencinin 5 Günlük Çalışma Saatleri

Yukarıdaki daire grafiğinde sınava çalışan bir öğrencinin 5 günlük çalışma saatleri verilmiştir.

Öğrenci 5 günde toplam 36 saat ders çalışmıştır.

9. Çarşamba günü kaç saat ders çalışmıştır? (10 puan)

Cevap: 3

10. Pazartesi günü salı gününe göre kaç saat fazladan ders çalışmıştır? (10 puan)

Cevap: 2

SENARYO - 3

1. DÖNEM 2. YAZILI SINAVLARI

1. 9 kg ve 15 kg'lık pirinç torbaları eşit kütleye ve en büyük ölçülere sahip en fazla kaç tane poşete konulabilir?

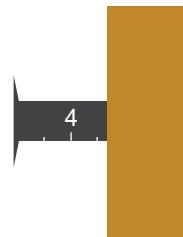
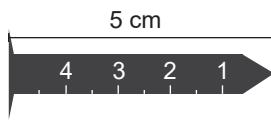
A) 6   B) 8   C) 9   D) 12

2. $\triangle = a^{-3}$ ve $\square = a^{-4}$ olarak tanımlanıyor.

Buna göre $\triangle \div \square$ ifadesinin sonucu kaçtır?

A) $\frac{16}{25}$ B) $\frac{27}{16}$ C) $\frac{16}{27}$ D) $-\frac{16}{27}$

3.

İzzet Usta 5 cm'lik bir çiviyi yukarıda gösterildiği gibi duvara çakıyor.

Buna göre duvarın içinde kalan çivinin uzunluğu yaklaşık kaç cm'dir?

A) $3\sqrt{2}$ B) $2\sqrt{5}$ C) $\sqrt{10}$ D) $2\sqrt{2}$

4. Kenar uzunlukları $6\sqrt{3}$ m ve $8\sqrt{3}$ m olan dikdörtgen şeklindeki bir dükkan zemini, kenar uzunlukları $\sqrt{3}$ m ve $\frac{\sqrt{3}}{2}$ m olan dikdörtgen şeklindeki parkelerle kaplanacaktır.

Bu iş için kaç adet parke gerekir?

A) 100   B) 96   C) 92   D) 84

5. $\sqrt{128} - \sqrt{32} + \sqrt{18}$

işleminin sonucu kaçtır?

A) $4\sqrt{2}$ B) $5\sqrt{2}$ C) $6\sqrt{2}$ D) $7\sqrt{2}$

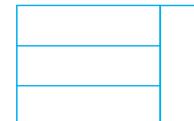
6.

$5\sqrt{5}$ $\sqrt{48}$ $2\sqrt{2}$ $\sqrt{12}$

Yukarıda verilen sayılardan hangi ikisi çarpılırsa sonuç doğal sayı olur?

A) $\sqrt{48}$ ile $2\sqrt{2}$ B) $5\sqrt{5}$ ile $2\sqrt{2}$
C) $\sqrt{48}$ ile $\sqrt{12}$ D) $\sqrt{12}$ ile $5\sqrt{5}$

7.

Yukarıda gösterilen dikdörtgen bloklar birbiri ile özdeştir. Bir bloğun kısa kenarı $2\sqrt{3}$ cm'dir.

Buna göre oluşan alanın tamamı kaç cm^2 dir?

A) 144   B) $72\sqrt{2}$ C) $6\sqrt{3}$ D) $16\sqrt{5}$

8. Selim'in evi ile okulu arasındaki mesafe $\sqrt{108}$ km'dir. Selim mesafenin $\sqrt{48}$ km'lik kısmını araba ile geri kalan yolu yürüyerek gitmiştir.

Buna göre Selim'in yürüyerek gittiği mesafe kaç km'dir?

A) $2\sqrt{3}$ B) $4\sqrt{3}$ C) $5\sqrt{2}$ D) $\sqrt{6}$

9. $M^2 = 32$ olarak veriliyor.

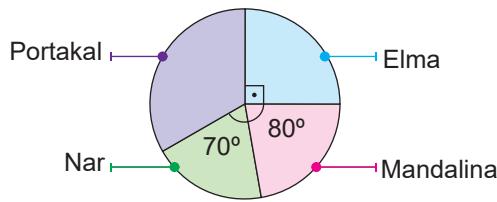
Buna göre M sayısı aşağıdakilerden hangisi ile çarpıldığında sonuç doğal sayı olur?

A) $\sqrt{18}$ B) $\sqrt{12}$ C) $\sqrt{5}$ D) $\sqrt{3}$

- 10.** $\sqrt{225}$ sayısı aşağıdaki sayı kümelerinden hangisinin elemanı değildir?

- A) Rasyonel sayılar kümesi
- B)** Irrasyonel sayılar kümesi
- C) Doğal sayılar kümesi
- D) Gerçek sayılar kümesi

13.

Bir çiftçinin bahçesindeki meyve ağaçlarının dağılımı daire grafiğinde gösterilmiştir.

Bahçedeki portakal ağaçlarının sayısı elma ağaçlarının sayısından 9 fazla olduğuna göre nar ağaçlarının sayısı kaçtır?

- A) 36
- B) 27
- C) 24
- D)** 21

- 11.** Bir aylık sürede döviz fiyatlarındaki değişimi göstermek için aşağıdaki grafik türlerinden hangisi en uygun olur?

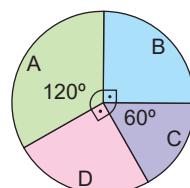
- A)** Çizgi grafiği
- B) Daire grafiği
- C) Şekil grafiği
- D) Sütun grafiği

- 12.** Havaya atılan bir zarın üst yüzüne gelen sayı ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğrudur?

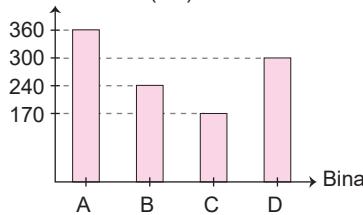
- A) Olası durum sayısı 7'dir.
- B) Asal sayı gelme olasılığı kesindir.
- C)** Çift sayı gelme olasılığı tek sayı gelme olasılığına eşittir.
- D) Tek sayı gelme olasılığı imkansızdır.

- 14.** Aşağıda bir mahalledeki dört farklı binaya ait daire sayıları daire grafiğinde ve bu binalarda bir ay boyunca tüketilen su miktarları ise sütun grafiğinde verilmiştir.

Grafik: Farklı binadaki daire sayıları

Su miktarı (ton)

Buna göre hangi binada daire başına tüketilen su miktarları daha fazladır?

- A) A
- B) B
- C) C
- D)** D

SENARYO - 3

15.

Renk	Sarı	Yeşil	Mavi	Pembe
Sayı	15	10	15	12

Yukarıda gösterildiği gibi özdeş kartların renkleri ve sayıları verilmiştir. Bu kartlar bir torbaya atılarak bir tanesi çekilecektir.

Buna göre hangi renklerin gerçekleşme olayı eşit olasılıklıdır?

- A) sarı – yeşil   B) yeşil – mavi
 C) mavi – pembe   D) sarı – mavi

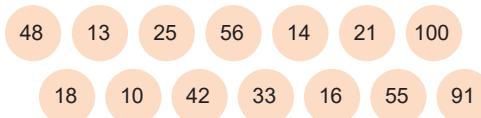
16.

Yukarıda renkleri dışında özdeş olan kartlar bir torbaya atılıyor. Çekilen bir kart için söylenen bilgilerden hangisi doğrudur?

- A) Kırmızı kart veya yeşil kart gelme olayı eşit şansa sahiptir.
 B) Yeşil veya mavi kart gelme olayı eşit şansa sahiptir.
 C) Torbadaki toplam kart sayısı 3'tür.
 D) Toplam durum sayısı 5'tir.

17.

Melek üzerinde yukarıda gösterilen topların tamamını bir kutuya atıyor.

Ayşe ise bu kutudaki 7'nin katı olan bütün topları seçip bir torbaya atıyor.

Melek, Ayşe'nin torbasındaki toplardan rastgele birini seçtiğinde, bu topun üzerinde tek sayı yazma olasılığı yüzde kaçtır?

- A) 25   B) 30   C) 40   D) 50

1. DÖNEM 2. YAZILI SINAVLARI

18. "Bir olayın gerçekleşme ve gerçekleşmemeye olasılıklarının toplamı ..... dir."

Yukarıdaki boşluğa aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- A) 0   B) 1   C) 2   D) 3

19.

$$\text{I. } \sqrt{5,76} + \sqrt{0,36} = 3$$

$$\text{II. } \sqrt{0,16} + \sqrt{0,01} = 0,4$$

$$\text{III. } \sqrt{7,1} + \sqrt{5,4} = 5$$

Yukarıda verilen öncüllerden hangileri doğrudur?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III   D) I, II ve III

20.

$$\text{I. } \sqrt{5} \square \sqrt{5}$$

$$\text{II. } \sqrt{5} \square \sqrt{5}$$

$$\text{III. } \sqrt{5} \square \sqrt{5}$$

Yukarıda boş bırakılan kutuların içine toplama (+), çıkarma (-) ve çarpma (×) sembollerini hangi sırayla yerleştirilirse I < III < II sıralaması elde edilir?

	I	II	III
(A)	-	+	×
B)	+	-	×
C)	×	+	-
D)	-	×	+

- 1.** Aşağıdaki seçeneklerde verilen sayılarından hangisi en küçüktür?

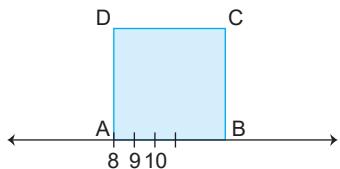
A) $(-2)^5$ B) $(-2)^{-5}$ C) $(-2)^6$ D) $(-2)^{-4}$

- 2.** Uzun kenarı 20 m ve kısa kenarı 15 m olan dikdörtgen şeklindeki bir bahçenin köşeleri de dahil olmak üzere çevresine eşit aralıklarla çiçek dikilecektir.

Buna göre çiçekler arasındaki uzaklık metre cinsinden aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) 5   B) 4   C) 3   D) 2

3.

Alanı 40 cm^2 olan ABCD karesinin A köşesi sayı doğrusu üzerinde 8 noktası üzerinde olduğuna göre B köşesinin bulunduğu nokta hangi tam sayılar arasındadır?

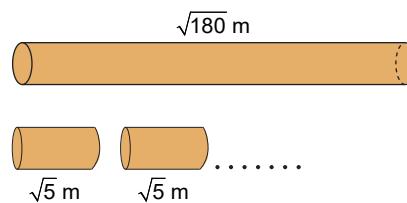
A) 13 ile 14   B) 14 ile 15
C) 15 ile 16   D) 17 ile 18

- 4.**
- $2\sqrt{5} \cdot 3\sqrt{2} = 6\sqrt{10}$
  - $3\sqrt{10} \cdot 4 = 12\sqrt{10}$
  - $\sqrt{7} \cdot \sqrt{11} = \sqrt{77}$
  - $5\sqrt{2} \cdot \sqrt{2} = 10$

Yukarıda verilen eşitliklerden kaç tanesi doğrudur?

A) 1   B) 2   C) 3   D) 4

5.

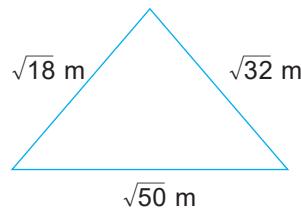

Uzunluğu $\sqrt{180} \text{ m}$ olan bir tahta direk $\sqrt{5} \text{ m}$ uzunluğundaki parçalara ayrılacaktır.

Buna göre bu direkten kaç parça çıkar?

A) 4   B) 5   C) 6   D) 7

6.

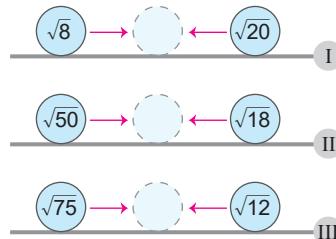

Yukarıdaki üçgen şeklindeki arsanın etrafına metreli telden çekilecektir.

Bu iş için kaç TL gereklidir?

A) $72\sqrt{2}$ B) $144\sqrt{2}$
C) $164\sqrt{2}$ D) 180

7.

Yukarıdaki I, II ve III numaralı işlemler bilgisayar oyununda şöyle çalışmaktadır.

Zıt yönde ilerleyen sayıların çarpım sonucu doğal sayı ise o satırda sayılar yok oluyor. Değilse çarpım sonucu kalıyor.

Buna göre I, II, III satırlarının sonuçları toplamı kaçtır?

A) $2\sqrt{5}$ B) $4\sqrt{10}$ C) $6\sqrt{2}$ D) $5\sqrt{3}$

SENARYO - 4

1. DÖNEM 2. YAZILI SINAVLARI

8. Bir kedi $\sqrt{300}$ m'lik yolun $\sqrt{27}$ m'lik kısmını yürümüştür.

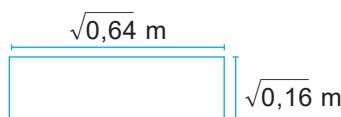
Buna göre geriye kaç metre yolu kalmıştır?

- A) $4\sqrt{3}$ B) $5\sqrt{3}$ C) $6\sqrt{3}$ D) $7\sqrt{3}$

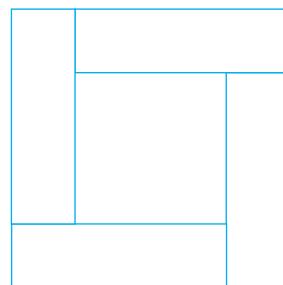
9. $\sqrt{588}$ sayısı aşağıdakilerden hangisiyle çarpılırsa sonuç doğal sayı olur?

- A) $\sqrt{32}$ B) $\sqrt{24}$ C) $\sqrt{12}$ D) $\sqrt{7}$

10.

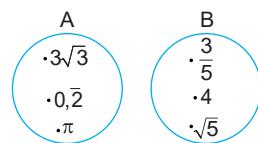
Yukarıda dikdörtgen şeklindeki eş parçalar kullanılarak aşağıdaki şekil oluşturuluyor.

Oluşan yeni şeklin çevresi kaç m'dir?

- A) 4,8   B) 3,6   C) 2,4   D) 1,2

11.

A ve B kümelerinde bulunan hangi sayılar yer değiştirir ise her bir kümede bulunan sayılar aynı sayı kümese ait olur?

- A) $3\sqrt{3}$ ile $\sqrt{5}$ B) π ile 4
C) $0,2$ ile $\frac{3}{5}$ D) $0,2$ ile $\sqrt{5}$

12. $A^2 = 80$ olarak veriliyor.

Buna göre A sayısı aşağıdakilerden hangisi ile çarpıldığında sonuç doğal sayı olur?

- A) $\sqrt{3}$ B) $\sqrt{8}$ C) $\sqrt{12}$ D) $\sqrt{20}$

13.

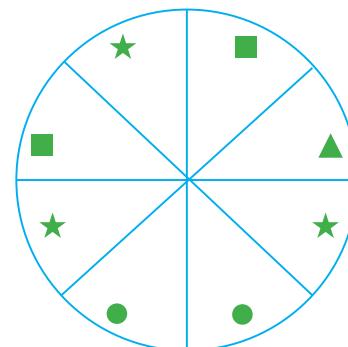
- Bir ailinin bir yıl boyunca ödediği elektrik faturası
- Bir ildeki 10 günlük sıcaklık değişimi
- Bir manavda bir günde satılan dört çeşit meyve miktarları
- Bir iş yerinin elektrik, doğalgaz ve su faturaları
- Bir firmanın bir yıl içerisindeki gelir-gider miktarları
- Bir sınıfındaki kız-erkek öğrenci dağılımı

Yukarıda verilen ifadeler için en uygun grafikler hangi seçenekte verilmiştir?

Çizgi Grafiği   Sütun Grafiği

A)	IV-V-VI	I-II-III
B)	III-IV-VI	I-II-V
C)	I-II-III	IV-V-VI
D)	I-II-V	III-IV-VI

14.

Yukarıdaki eş bölmelere ayrılmış olan tahtaya atılacak okun hangi şeklin bulunduğu bölüm vurma olasılığı daha fazladır?

- A) ●   B) ▲   C) ■   D) ★

- 15.** 1'den 40'a kadar olan tam sayıların kökleri özdeş kartlara $\sqrt{1}$, $\sqrt{2}$, $\sqrt{3}$ ... $\sqrt{40}$ şeklinde yazılarak bir torbağa atılıyor.

Torbadan rastgele çekilen bir kartın üzerinde tam kare sayı yazma olasılığı kaçtır?

- A) $\frac{1}{3}$ B) $\frac{1}{20}$ C) $\frac{1}{40}$ D) $\frac{3}{20}$

- 16.** **Tablo:** Sınıftaki Gözlüklü ve Gözlüksüz Kız ve Erkek Öğrenci Sayısı

	Gözlüklü	Gözlüksüz
Erkek	15	8
Kız	9	6

Yukarıdaki tabloya göre seçilen bir öğrencinin gözlüksüz erkek olma olasılığı kaçtır?

- A) $\frac{8}{15}$ B) $\frac{4}{19}$ C) $\frac{3}{20}$ D) $\frac{1}{6}$

17.

Yukarıdaki sütun grafiğinde A ve B öğrencilerinin Ocak ve Şubat aylarında okuduğu kitabı sayısı verilmiştir.

Bu grafiğe göre aşağıdaki yorumlardan hangisi yanlışlıstır?

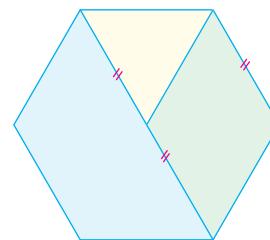
- A) Ocak ayında B öğrencisi, A öğrencisinden fazla kitabı okumuştur.
 B) Şubat ayında Ocak ayından daha fazla kitabı okunumuştur.
 C) İki ay içerisinde A öğrencisi 5 kitabı okumuştur.
 D) İki ay içerisinde B öğrencisi 7 kitabı okumuştur.

18.

Yukarıda üç kareden oluşan şekildeki karelerin alanları karelerin içlerine yazılmıştır.

Buna göre şeklin çevresi kaç cm'dir?

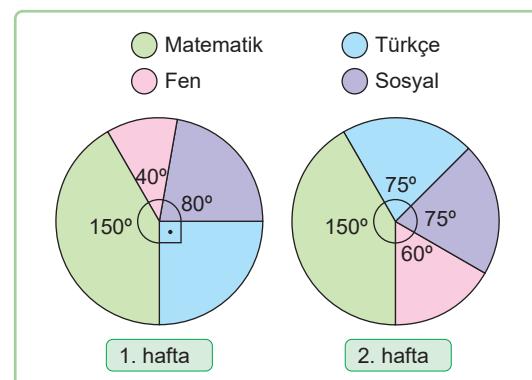
- A) 10,6   B) 11,6   C) 12,4   D) 13,2

19.

Yukarıda gösterilen özel yapılmış düzgün altıgen şeklindeki dart tahtasına atılacak okun mavi bölgeyi vurma olasılığı kaçtır?

- A) $\frac{5}{6}$ B) $\frac{4}{6}$ C) $\frac{1}{3}$ D) $\frac{1}{2}$

- 20.** Salih'in matematik, fen, Türkçe ve sosyal derslerinde çözdüğü soruların dağılımı verilmiştir.

Salih 2. hafta 1. haftada çözdüğü sorusının iki katı soru çözmüştür.

1. hafta 160 tane fen sorusu çözdüğüne göre 2. hafta kaç tane sosyal bilgiler sorusu çözmüştür?

- A) 600   B) 300   C) 240   D) 150

BASIT CEBİRSEL İFADELER

⇒ İçinde bir ya da birden fazla değişken (bilinmeyen) bulunduran ve işlem içeren ifadelerle **cebirsel ifade** denir. $x+3$, $y-5$, x^2+y gibi ifadeler cebirsel ifadelerdir.

Cebirsel İfade		Cebirsel İfade	
$x + 2$	Cebirsel ifadedir. "x" bilinmeyendir.	$2x^2+y+3$	Cebirsel ifadedir. "x" ve "y" bilinmeyenlerdir.
$4 - 15 : 6$	Cebirsel ifade değildir. Bilinmeyen yoktur.	$3m+n-2$	Cebirsel ifadedir. "m" ve "n" bilinmeyenlerdir.

⇒ Cebirsel ifadelerde kullanılan her harf veya sembole **değişken (bilinmeyen)** denir.

⇒ Bir cebirsel ifadede toplama ve çıkarma işlemleriyle ayrılmış her ifadeye **terim** denir.

⇒ Değişkenleri ve aynı değişkenlerin kuvvetleri eşit olan terimlere **benzer terim** denir.

⇒ Her bir terimde değişkenle çarpım durumunda olan sayıya **katsayı** denir.

⇒ Bir cebirsel ifadede değişken içermeyen terimlere **sabit terim** denir. Aynı zamanda katsayıdır.

$12m + 8t + 2^2$			
Değişkenler	Terimler	Katsayılar	Sabit Terim
m ve t	$12m$, $8t$, 4	12 , 8 , 4	4

$3xy + y - 8x + 17$			
Değişkenler	Terimler	Katsayılar	Sabit Terim
x ve y	$3xy$, y , $(-8x)$, 17	3 , 1 , (-8) , 17	17

CEBİRSEL İFADELERLE ÇARPMA İŞLEMİ

Cebirsel ifadeler bir tam sayı ile çarpılırken tam sayı her terimin katsayısı ile çarpılıp değişkenin önüne katsayı olarak yazılır.

İki cebirsel ifade arasında çarpma yapılırken ilk cebirsel ifadedeki her bir çarpan ile ikinci cebirsel ifadedeki her bir çarpan ayrı ayrı çarpılır. Elde edilen ifadede aynı değişkene sahip terimler toplama veya çıkarma ile düzenlenir.

Cebir karoları; cebirsel ifadelerle yapılan işlemlerin dikdörtgenin alan formülü yardımıyla modellenmesini sağlayan materyallerdir.

The diagram illustrates three examples of multiplying algebraic expressions using tile models:

- Example 1:** Multiplication of 2 and $x+2$. The first term is represented by a single blue square (representing 2). The second term is represented by a rectangle divided into four smaller rectangles (representing $x+2$). The result is a rectangle divided into four equal squares (representing $2(x+2) = 2x+4$).
- Example 2:** Multiplication of x and $x+2$. The first term is represented by a single blue square (representing x). The second term is represented by a rectangle divided into four smaller rectangles (representing $x+2$). The result is a rectangle divided into four equal squares (representing $x(x+2) = x^2+2x$).
- Example 3:** Multiplication of $x+1$ and $2x+1$. The first term is represented by a rectangle divided into four equal squares (representing $x+1$). The second term is represented by a rectangle divided into four equal squares (representing $2x+1$). The result is a rectangle divided into four equal squares (representing $(x+1)(2x+1) = 2x^2+3x+1$).

Uzun Kenar:

- $x+2$
- $x+2$
- $2x+1$

Kısa Kenar:

- 2
- x
- $x+1$

Alan:

- $2(x+2) = 2x+4$
- $x(x+2) = x^2+2x$
- $(x+1)(2x+1) = 2x^2+3x+1$

Karo Alanların ToplAMI:

- $=x+x+1+1+1+1$
- $=x^2+x+x$
- $=x^2+2x$
- $=x+x+x+x+1$
- $=2x^2+3x+1$

ÖZDEŞLİKLER

- Cebirsel ifade içeren eşitliklerde, değişkenin aldığı her değer için eşitlik doğru oluyorsa bu eşitliklere **özdeşlik** adı verilir.
- Cebirsel ifade içeren eşitliklerde, sadece değişkenin aldığı bazı değerler için eşitlik sağlanıyor ise bu eşitliklere **denklem** adı verilir.

Özdeşlik

$$2(2x+4)=4x+8$$

$$(x+1)(x+2)=x^2+3x+2$$

$$x^2-1=(x-1)(x+1)$$

$$(x+2)^2=x^2+4x+4$$

Denklem

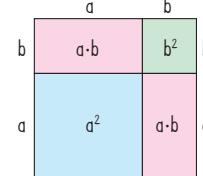
$$2x+4=9x-3$$

$$11x-2-2x=x^2+1$$

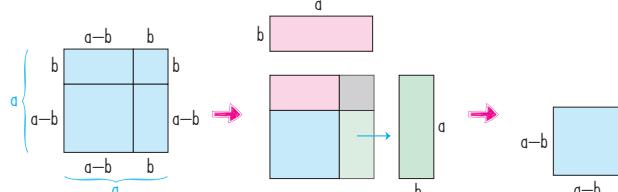
$$x^2+x-2=x^2+5$$

$$8x-5=3$$

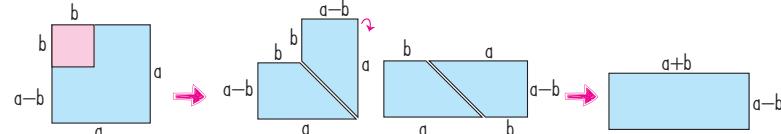
İki Terimin Toplamanın Karesi: İki terimli $a+b$ cebirsel ifadesinin toplamanın karesi; $(a+b)^2=a^2+2ab+b^2$ özdeşliği ile gösterilir.

İki Terimin Farkının Karesi: İki terimli $a-b$ cebirsel ifadesinin farkının karesi $(a-b)^2=a^2-2ab+b^2$ özdeşliği ile gösterilir.

İki Terimin Kareleri Farkı: İki terimin kareleri alınarak oluşturulan a^2-b^2 cebirsel ifadesi $a^2-b^2=(a-b) \cdot (a+b)$ özdeşliği ile gösterilir.

ÇARPANLARA AYIRMA

Bir cebirsel ifadeyi oluşturan tüm çarpanların bulunarak çarpım hâlinde yazılması işlemine **çarpanlara ayırma** denir. Cebirsel ifadeleri çarpanlara ayırırken ortak çarpan parantezine alma veya özdeşliklerden yararlanma gibi çeşitli yöntemler kullanılır.

Ortak Çarpan Parantezine Alarak Çarpanlara Ayırma

Bir cebirsel ifadenin her teriminde ortak olarak bulunan çarpanın seçilerek terimlerin yeniden düzenlenmesi işlemine **ortak çarpan parantezine alma** yöntemi denir.

Özdeşliklerden Yararlanarak Çarpanlara Ayırma

Bir cebirsel ifade içeriği terimlere göre; iki terimin kareleri farkı, iki terimin toplamlarının karesi veya iki terimin farkının karesi özdeşlikleri **kullanılarak çarpanlarına ayrılabılır**.

Örnek: $3x+6=3x+3 \cdot 2$ (Ortak çarpan 3'tür.)

$$3x+6=3(x+2)$$

Örnek: $x^2+6x+9=x^2+2 \cdot 3x+3^2$

$$=(x+3)^2$$

9.

Cebirsel İfadeler

Etkinlik

Aşağıda verilen cebirsel ifadelere göre istenilenleri yazınız.

1.

$3x + 5y + 7$

Değişkenler	x, y
Terimler	$3x, 5y, 7$
Sabit Terim	7
Katsayılar	$3, 5, 7$
Katsayılar ToplAMI	15
Terim Sayısı	3

2.

$6x - 8$

Değişkenler	x
Terimler	$6x, -8$
Sabit Terim	-8
Katsayılar	$6, -8$
Katsayılar ToplAMI	-2
Terim Sayısı	2

3.

$3x^2 - 4x + 12$

Değişkenler	x
Terimler	$3x^2, -4x, 12$
Sabit Terim	12
Katsayılar	$3, -4, 12$
Katsayılar ToplAMI	11
Terim Sayısı	3

4.

$-x + y - 13$

Değişkenler	x, y
Terimler	$-x, y, -13$
Sabit Terim	-13
Katsayılar	$-1, 1, -13$
Katsayılar ToplAMI	-13
Terim Sayısı	3

5.

$y^2 - y - 1$

Değişkenler	y
Terimler	$y^2, -y, -1$
Sabit Terim	-1
Katsayılar	$1, -1, -1$
Katsayılar ToplAMI	-1
Terim Sayısı	3

6.

$3x - 5y + 4z + 23$

Değişkenler	x, y, z
Terimler	$3x, -5y, 4z, 23$
Sabit Terim	23
Katsayılar	$3, -5, 4, 23$
Katsayılar ToplAMI	25
Terim Sayısı	4

7.

$-19 + 3x - 5x^2$

Değişkenler	x
Terimler	$-5x^2, 3x, -19$
Sabit Terim	-19
Katsayılar	$-5, 3, -19$
Katsayılar ToplAMI	-21
Terim Sayısı	3

8.

$4a^2 - 2b + 34$

Değişkenler	a, b
Terimler	$4a^2, -2b, 34$
Sabit Terim	34
Katsayılar	$4, -2, 34$
Katsayılar ToplAMI	36
Terim Sayısı	3

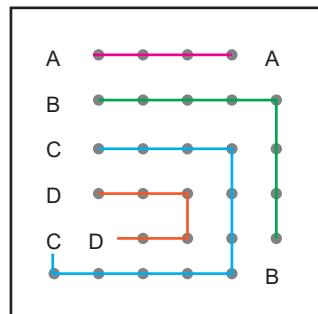
10.

Etkinlik

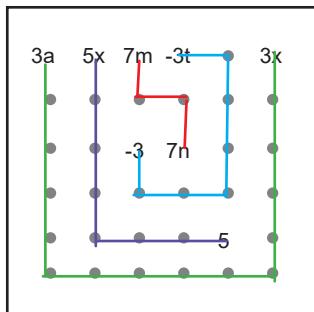
Cebirsel İfadeler

Bütün noktaları kullanarak aynı katsayıya sahip olan terimleri birbirine bağlayarak çizgiler çiziniz. Örnekteki gibi yalnızca yatay ve dikey çizgiler kullanmanız ve çizgilerinizin birbirini kesmemesi gerektiğini unutmayın!

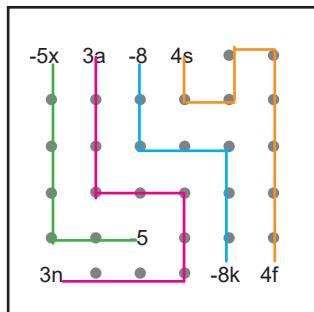
Örnek:

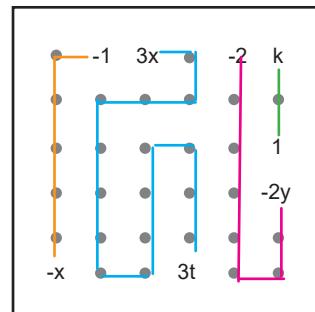
a

b

c

11.

Etkinlik

Cebirsel İfadeler

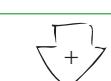
Aşağıda verilen işlemlerini yapınız.

a

$3x$

1

 $2x^2$ $3x + 2x^2$

b

$x + 5$

 $-6x$ x $x + 5 - 6x^2$

c

$-x + 3$

 x x^2 $3x$

d

$5 + 2x$

 $2x$ -2 $-20x - 8x^2$

e

$x + 1$

 $-x$ $5x^2$ $1 + 5x^2$

f

$-x - 2$

 $-4x$ -2 $-8x^2 - 16x$

12.

Denklem ve Özdeşlik

Aşağıda verilen eşitsizliklerin denklem olanlarını ve özdeşlik olanlarını belirleyiniz.

a. $3x + 17 = 32$

(..... Denklem .....)

b. $3x - 7 = 9x - 7 - 6x$

(..... Özdeşlik .....)

c. $7x + 28 = (x + 4) \cdot 7$

(..... Özdeşlik .....)

d. $10(x + 10x^2) = 10x + 100x^2$

(..... Özdeşlik .....)

e. $5x + 7 = 27$

(..... Denklem .....)

f. $x^2 - y^2 = (x-y)(x+y)$

(..... Özdeşlik .....)

g. $(x+y)(x+y) = x^2 + 2xy + y^2$

(..... Özdeşlik .....)

h. $\frac{x+3}{5} = 13$

(..... Denklem .....)

i. $\frac{1}{x} + \frac{1}{2} = 1$

(..... Denklem .....)

j. $\frac{x}{3} + \frac{x}{5} = 8$

(..... Denklem .....)

k. $17x + 71 + 23x = 40x + 71$

(..... Özdeşlik .....)

13.

Denklem ve Özdeşlik

Aşağıda verilen cebirsel ifadelerin özdesini yazınız.

a. $5 \cdot (x + 2)$

$5x + 10$

b. $3x + 14 - x$

$2x + 14$

c. $3 \cdot (7x)$

$21x$

d. $x^2 + 2x + 4$

$x \cdot (x + 2) + 4$

e. $(x - 2) \cdot (x + 2)$

$x^2 - 4$

f. $(a + 5) \cdot (a + 7)$

$a^2 + 12a + 35$

g. $(2x - 3y) \cdot (5x + y)$

$10x^2 - 13xy - 3y^2$

h. $(x + y)^2$

$x^2 + 2x \cdot y + y^2$

i. $(x + 2)^2$

$x^2 + 4x + 4$

j. $(x - y)^2$

$x^2 - 2xy + y^2$

k. $a + a + a + a + a$

$5a$

14.

Etkinlik

Denklem ve Özdeşlik

Aşağıda verilen işlemleri yapınız.

Türkiye'nin ilk kadın matematik profesörüdür. 1924 yılında Zonguldak'ta doğmuştur. 2011 yılında ise aramızdan ayrılmıştır. Cahit Arf'la Sonsuz Boyutlu Nilbert Uzayları konusunda doktora tezini yazmıştır.

Aşağıda verilen işlemlerin özdeşliklerine karşılık gelen harfleri ilgili yerlere yazarak yukarıda hayatı hakkında bilgisi verilen matematikçimizin ismini ve soy ismini bulunuz.

- 1 $2(x - 3)$
- 2 $(x - 2) \cdot (x + 1)$
- 3 $(3x - 1)(x - 1)$
- 4 $(x + 5)(x - 3)$
- 5 $(5 + x) \cdot (2x + 1)$
- 6 $(1 - 4x)(1 + 3x)$
- 7 $(x + 5)(1 - x)$

K	$x^2 + 2x - 5$	T	$3x^2 - 4x - 1$
L	$x^2 + 2x - 15$	A	$1 - x - 12x^2$
I	$2x - 3$	E	$-6 + 2x$
M	$x^2 - x - 2$	N	$x^2 - 2x - 1$
F	$12x^2 - x + 1$	Y	$3x^2 - 4x + 1$
Ü	$2x^2 + 11x + 3$	O	$11x + 2x^2 + 5$
S	$5 - 4x - x^2$	B	$5 - 2x - 2x^2$

S 7	E 1	L 4	M 2	A 6	S 7	O 5	Y 3	S 7	A 6	L 4
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

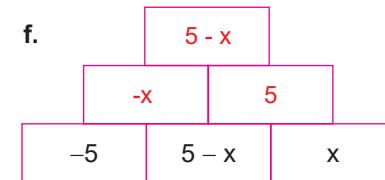
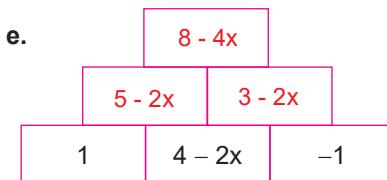
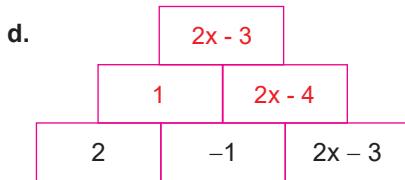
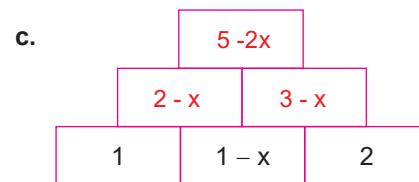
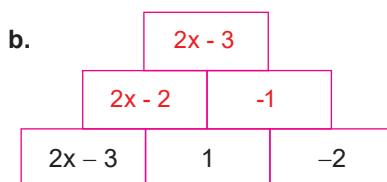
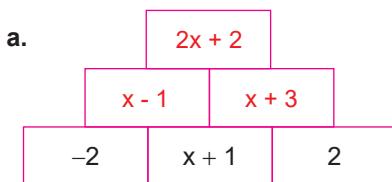
15.

Etkinlik

Denklem ve Özdeşlik

Aşağıda verilen işlemleri yapınız.

Aşağıda verilen piramitlerde komşu olan kutucuklardaki ifadeler toplanarak sonuçları bir üstteki kutucuğa yazılmalıdır. Buna göre en üstteki kutucuklardaki sonuçları bulunuz.

16.

İki Terimlinin Toplamanın veya Farkının Karesi Özdeşliği

Etkinlik

Aşağıdaki ifadelerin özdeşini bulunuz.

17.

İki Terimlinin Toplamanın veya Farkının Karesi Özdeşliği

Etkinlik

Aşağıdaki ifadelerin özdeşini bulunuz.

a $(y + 10) \cdot (y + 10)$

$\Rightarrow y^2 + 20y + 100$

b $(x - 5) \cdot (x - 5)$

$\Rightarrow x^2 - 10x + 25$

c $(3x + 2) \cdot (3x + 2)$

$\Rightarrow 9x^2 + 12x + 4$

d $(x + y) \cdot (x + y)$

$\Rightarrow x^2 + 2xy + y^2$

e $(x - y) \cdot (x - y)$

$\Rightarrow x^2 - 2xy + y^2$

f $(2y + 3) \cdot (2y + 3)$

$\Rightarrow 4y^2 + 12y + 9$

g $(x + 2y) \cdot (x + 2y)$

$\Rightarrow x^2 + 4xy + 4y^2$

h $(4 - x) \cdot (4 - x)$

$\Rightarrow 16 - 8x + x^2$

i $(5x + 3y) \cdot (5x + 3y)$

$\Rightarrow 25x^2 + 30xy + 9y^2$

j $(4x - y) \cdot (4x - y)$

$\Rightarrow 16x^2 - 8xy + y^2$

k $(2x - 1) \cdot (2x - 1)$

$\Rightarrow 4x^2 - 4x + 1$

l $(4x - 3y) \cdot (4x - 3y)$

$\Rightarrow 16x^2 - 24xy + 9y^2$

m $(5x - 5y) \cdot (5x - 5y)$

$\Rightarrow 25x^2 - 50xy + 25y^2$

n $(2x + y) \cdot (2x + y)$

$\Rightarrow 4x^2 + 4xy + y^2$

a $(x + y)^2$

$\Rightarrow x^2 + 2x \cdot y + y^2$

b $(x - y)^2$

$\Rightarrow x^2 - 2xy + y^2$

c $(3x + 5)^2$

$\Rightarrow 9x^2 + 30x + 25$

d $(5y - 2)^2$

$\Rightarrow 25y^2 - 20y + 4$

e $(y + 10)^2$

$\Rightarrow y^2 + 20y + 100$

f $(x + 2y)^2$

$\Rightarrow x^2 + 4xy + 4y^2$

g $(3 - 2x)^2$

$\Rightarrow 9 - 12x + 4x^2$

h $(6x - 12)^2$

$\Rightarrow 36x^2 - 144x + 144$

i $(5x - 7)^2$

$\Rightarrow 25x^2 - 70x + 49$

j $(4x + 3y)^2$

$\Rightarrow 16x^2 + 24xy + 9y^2$

k $(8y + 4)^2$

$\Rightarrow 64y^2 + 64y + 16$

l $(7x + 5y)^2$

$\Rightarrow 49x^2 + 70xy + 25y^2$

m $(10 - x)^2$

$\Rightarrow 100 - 20x + x^2$

n $(4 - 3y)^2$

$\Rightarrow 16 - 24y + 9y^2$

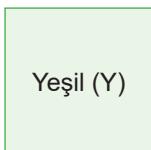
18.

Etkinlik

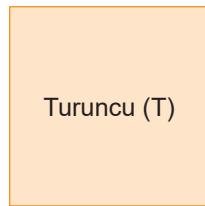
İki Terimin Toplamanın veya Farkının Karesi

Aşağıda verilen işlemleri yapınız.

Aşağıda verilen karelerin alanları üzerlerine yazılmıştır. Bu kareler birer kenarları çakışarak desenler elde ediyor. Buna göre istenilen desenlerin uzunluklarını birim cinsinden yazınız.

$$x^2 - 6x + 9 \text{ br}^2$$

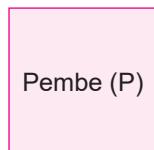
$$x^2 + 6x + 9 \text{ br}^2$$

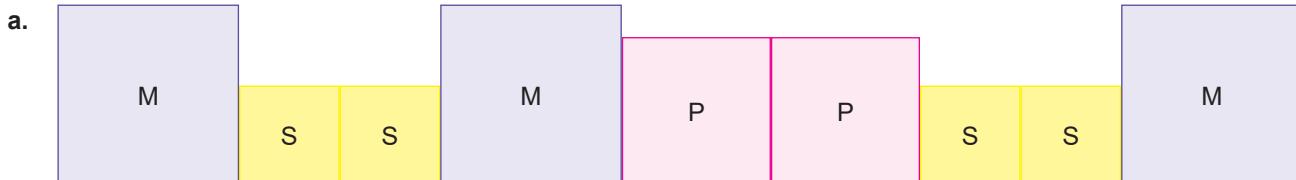
$$x^2 - 10x + 25 \text{ br}^2$$

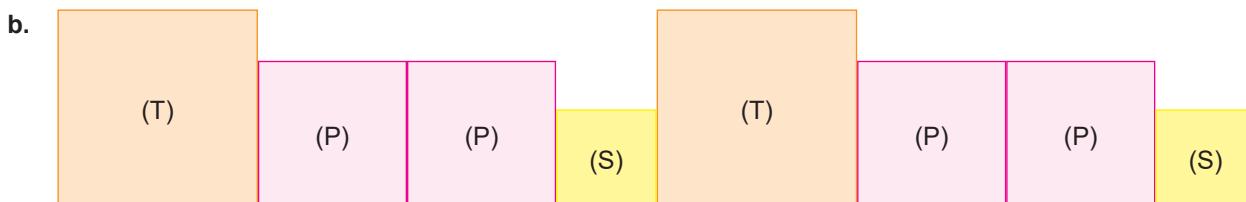
$$x^2 + 2x + 1 \text{ br}^2$$

$$x^2 - 8x + 16 \text{ br}^2$$

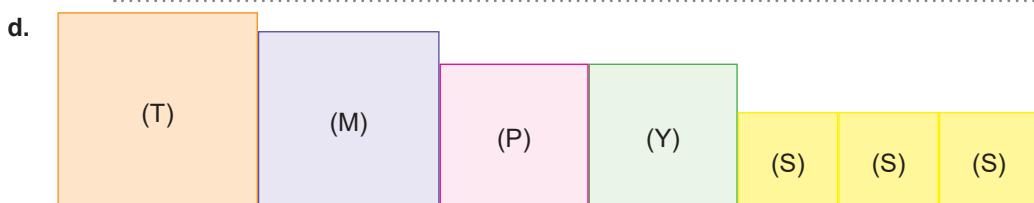
Uzunluk: ..... $9x - 25$

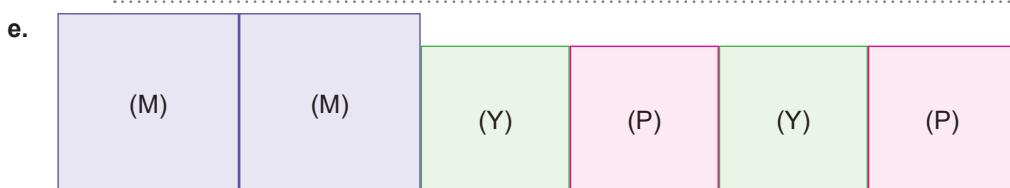
Uzunluk: ..... $8x - 20$

Uzunluk: ..... $7x - 16$

Uzunluk: ..... $7x - 18$

Uzunluk: ..... $6x - 12$

19.

Etkinlik

İki Kare Farkı Özdeşliği

Aşağıdaki verilen ifadelerin özdeşini bulunuz.

a. $(x - y) \cdot (x + y)$

$x^2 - y^2$

b. $(x - 3) \cdot (x + 3)$

$x^2 - 9$

c. $(5 - x) \cdot (5 + x)$

$25 - x^2$

d. $(y + 7) \cdot (y - 7)$

$y^2 - 49$

e. $(x + 6) \cdot (x - 6)$

$x^2 - 36$

f. $(11 - y) \cdot (11 + y)$

$121 - y^2$

g. $(2x - 3) \cdot (2x + 3)$

$4x^2 - 9$

h. $(15 - 3x) \cdot (15 + 3x)$

$225 - 9x^2$

i. $(3x - 5y) \cdot (3x + 5y)$

$9x^2 - 25y^2$

20.

Etkinlik

İki Kare Farkı Özdeşliği

Aşağıdaki verilen ifadelerin özdeşini bulunuz.

a. $a^2 - b^2$

$(a - b)(a + b)$

b. $4a^2 - 9b^2$

$(2a - 3b)(2a + 3b)$

c. $a^2 - 1$

$(a - 1)(a + 1)$

d. $a^2 - 4$

$(a - 2)(a + 2)$

e. $b^2 - 36$

$(b - 6)(b + 6)$

f. $16b^2 - 49$

$(4b - 7)(4b + 7)$

g. $1 - 81x^2$

$(1 - 9x)(1 + 9x)$

h. $144 - b^2$

$(12 - b)(12 + b)$

i. $121x^2 - 196y^2$

$(11x - 14y)(11x + 14y)$

ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU

Beceriler	İyiim	Ortayım	Geliştirmeliyim
İki kare farkı özdeşliği ifadelerini çarpan şeklinde yazabiliyorum.			
Çarpan şeklinde verilen iki kare farkı özdeşliği ifadelerini fark şeklinde yazabiliyorum.			
Yukarıda verdığın cevaplara göre konu ile ilgili çalışmalarını belirleyebilirsin.			

21.

Etkinlik

İki Kare Farkı Özdeşliği

Aşağıda verilen iki kare farkı özdeşliklerin diğer çarpanlarını yazınız.

$x^2 - y^2$

$x - y$

$x + y$

$4x^2 - 9$

$2x - 3$

$2x + 3$

$25 - m^2$

$5 - m$

$5 + m$

$36x^2 - 1$

$6x - 1$

$6x + 1$

$4x^2 - 9y^2$

$2x - 3y$

$2x + 3y$

$x^2 - 25$

$x - 5$

$x + 5$

$9m^2 - 4n^2$

$3m + 2n$

$3m - 2n$

$49 - 9a^2$

$7 + 3a$

$7 - 3a$

$25 - 100x^2$

$5 + 10x$

$5 - 10x$

$144 - 36y^2$

$12 - 6y$

$12 + 6y$

$400x^2 - 1$

$20x - 1$

$20x + 1$

$m^2 - 16n^2$

$m + 4n$

$m - 4n$

22.

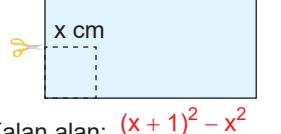
Etkinlik

İki Kare Farkı Özdeşliği

Aşağıdaki alıştırmaları yapınız.

a.

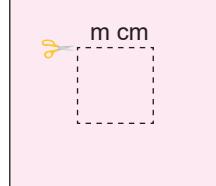
$(x + 1) \text{ cm}$

Kalan alan: $(x + 1)^2 - x^2$

b.

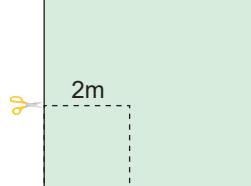
$5m \text{ cm}$

Kalan alan: $5^2 - m^2$

c.

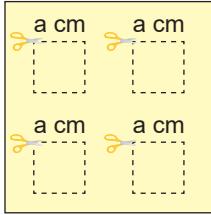
$(4m + 1) \text{ cm}$

Kalan alan: $(4m + 1)^2 - (2m)^2$

d.

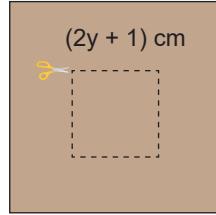
$5a \text{ cm}$

Kalan alan: $(5a)^2 - 4a^2$

e.

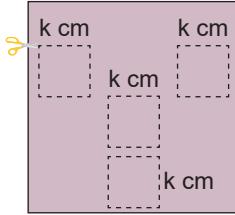
$(5y + 3) \text{ cm}$

Kalan alan: $(5y + 3)^2 - (2y + 1)^2$

f.

$(4k - 1) \text{ cm}$

Kalan alan: $(4k - 1)^2 - 4k^2$

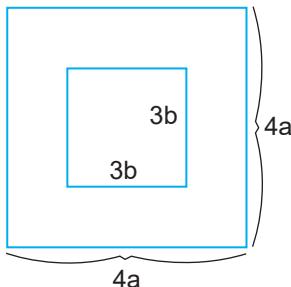
23.

Etkinlik

Özdeşliklerin Modellenmesi

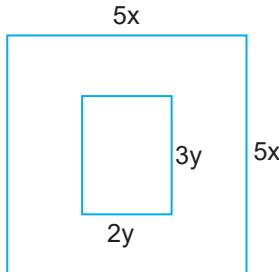
Aşağıdaki şekillerde boyalı bölgelerin alanlarını özdeşlik kullanarak ifade ediniz.

a.

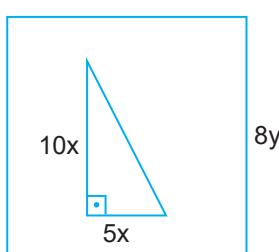
$$(4a)^2 - (3b)^2 \\ = (4a - 3b)(4a + 3b)$$

b.

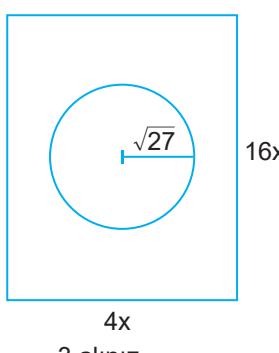
$$(5x)^2 - (6y)^2 \\ = (5x - \sqrt{6}y)(5x + \sqrt{6}y)$$

c.

$$(8y)^2 - 25x^2 \\ = (8y - 5x)(8y + 5x)$$

d.

$\pi = 3$ alınız.

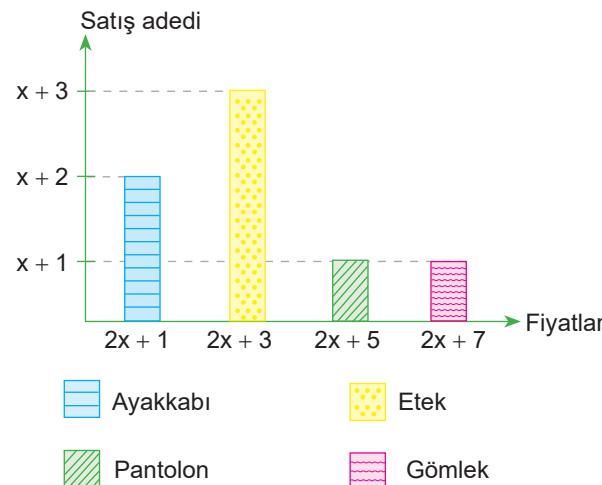
24.

Etkinlik

Özdeşliklerin Modellenmesi

Aşağıdaki soruları grafiğe göre cevaplayınız.

Bir mağazada satılan ürünlerin birim fiyatı ve satış adedi aşağıdaki sütun grafiğinde gösterilmiştir.

Yukarıda verilenlere göre aşağıdaki istenenleri özdeşlik biçiminde yazınız.

a. Ayakkabından elde edilen gelir:

$$2x^2 + 5x + 2$$

b. Gömlektten elde edilen gelir:

$$2x^2 + 9x + 7$$

c. Etektten elde edilen gelir:

$$2x^2 + 9x + 9$$

d. Pantolondan elde edilen gelir:

$$2x^2 + 7x + 5$$

e. Toplam elde edilen gelir:

$$8x^2 + 30x + 23$$

f. Her birinden $(x + 5)$ tane satıldığında elde edilen gelir:

$$8x^2 + 56x + 80$$

25.

Etkinlik

Ortak Çarpan Parantezine Alarak Çarpanlara
Ayırma

Cebirsel ifadeleri çarpanlarına ayırınız.

a. $15a - 3$

$3(5a-1)$

b. $5x^2 + 20x$

$5x(x+4)$

c. $4b^2 - 3b$

$b(4b-3)$

d. $12x + 8y$

$4(3x+2y)$

e. $x^2y + xy^2$

$xy(x+y)$

f. $3x + 5x$

$x(8)$

g. $ax + ax$

$2ax$

h. $3(a + b) - 2(a + b)$

$(a + b)1$

i. $2x(b - a) - 2(b - a)$

$(b - a)(2x - 2)$

j. $6x^3 + 8x^2 - 10x$

$2x(3x^2 + 4x - 5)$

k. $5a + 10b + 20c$

$5(a + 2b + 4c)$

l. $b^3 + 3b^2 + 7b$

$b(b^2 + 3b + 7)$

m. $3a + 27b - 9c + 81d$

$3(a + 9b - 3c + 27d)$

26.

Etkinlik

Ortak Çarpan Parantezine Alarak Çarpanlara
Ayırma

Aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1. Çevre uzunluğu $8x + 12y$ olan karenin bir kenar uzunluğunu bulunuz.

$$\frac{8x + 12y}{4} = \frac{4(2x + 3y)}{4} = 2x + 3y$$

2. $21x + 7y = 28$ olduğuna göre $3x + y$ değerini bulunuz.

$$3x + y = 4$$

3. Çevre uzunluğu $6x + 12y + 15$ olan eşkenar üçgenin bir kenar uzunluğunu bulunuz.

$$2x + 4y + 5$$

4. $3x^2y - 5xy^2 = -12$ ve $xy = -2$ ise $3x - 5y$ değerini bulunuz.

$$3x - 5y = 6$$

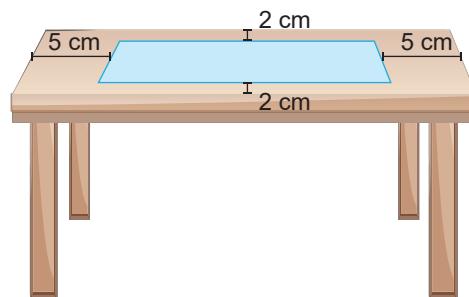
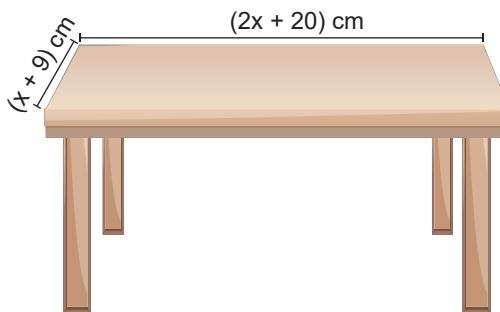
27.

Ortak Çarpan Parantezine Alan Çarpanlarına Ayırma

Etkinlik

Aşağıdaki problemleri çözünüz.

1. Aşağıda dikdörtgen biçimindeki bir masanın kısa ve uzun kenarları gösterilmiştir.

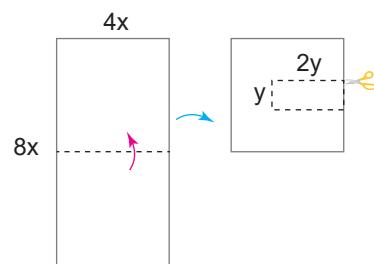

Bu masanın üst yüzüne örtülen bir örtünün kenarlara olan uzaklığı yukarıda gösterilmiştir.

Buna göre bu örtünün alanını özdeşlik biçiminde gösteriniz.

$$2x^2 + 20x + 50$$

2. Aşağıda gösterilen dikdörtgen biçimindeki kâğıt önce ok yönünde ikiye katlanıyor. Daha sonrasında ise belirtilen yerlerden küçük bir dikdörtgen kesiliyor.

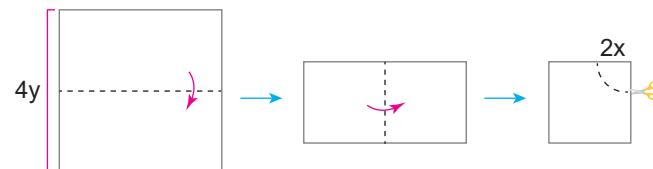

Buna göre kâğıdın kesildikten sonraki kalan alanını veren cebirsel ifadeyi özdeşlik biçiminde yazıp çarpanlarına ayıriz.

$$4(8x^2 - y^2)$$

3. Bilgi: Yarıçapı r olan bir dairenin alanı πr^2 ile hesaplanır.

Aşağıda kenar uzunluğu verilen bir kare biçimindeki kâğıt ok yerlerinden katlanıp kesiliyor.

Buna göre kâğıdın kesildikten sonraki kalan alanını veren cebirsel ifadeyi özdeşlik biçiminde yazıp çarpanlarına ayıriz.

$$4(4y^2 - 3x^2)$$

28.

Etkinlik

İki Kare Farkı Şeklinde Verilen İfadeyi Çarpanlara Ayırma

Aşağıdaki ifadeleri çarpanlarına ayırınız.

a) $36^2 - 34^2$

$$\Rightarrow (36 + 34)(36 - 34) = 70 \cdot 2$$

b) $2002^2 - 1998^2$

$$\Rightarrow (2002 - 1998)(2002 + 1998) = 4 \cdot 4000$$

c) $360^2 - 140^2$

$$\Rightarrow (360 - 140)(360 + 140) = 220 \cdot 500$$

d) $55^2 - 45^2$

$$\Rightarrow (55 - 45)(55 + 45) = 10 \cdot 100$$

e) $199^2 - 1$

$$\Rightarrow (199 - 1)(199 + 1) = 198 \cdot 200$$

f) $1005^2 - 995^2$

$$\Rightarrow (1005 - 995)(1005 + 995) = 10 \cdot 2000$$

g) $400^2 - 200^2$

$$\Rightarrow (400 - 200)(400 + 200) = 200 \cdot 600$$

h) $2022^2 - 2021^2$

$$\Rightarrow (2022 + 2021)(2022 - 2021) = 4043 \cdot 1$$

i) $(x+y)^2 - 1$

$$\Rightarrow (x + y - 1)(x + y + 1)$$

j) $1 - (x-y)^2$

$$\Rightarrow [1 - (x - y)][1 + (x - y)]$$

k) $(x-y)^2 - (x+y)^2$

$$\Rightarrow [x - y - (x + y)][x - y + x + y] = -2y \cdot 2x = -4xy$$

l) $(a+b)^2 - 4$

$$\Rightarrow (a + b + 2) \cdot (a + b - 2)$$

m) $25 - (a+b)^2$

$$\Rightarrow [5 - (a + b)][5 + (a + b)]$$

n) $(a+b)^2 - a^2$

$$\Rightarrow (a + b - a)(a + b + a) = (b)(2a + b)$$

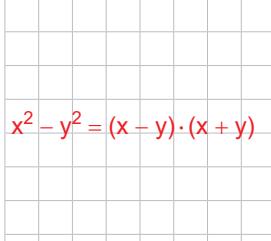
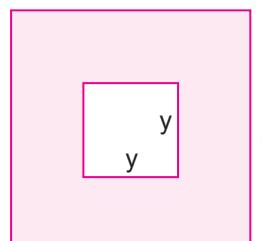
29.

Etkinlik

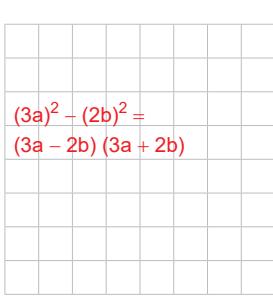
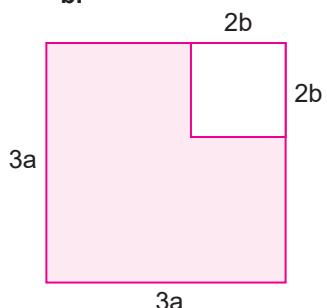
İki Kare Farkı Şeklinde Verilen İfadeyi Çarpanlara Ayırma

Aşağıdaki boyalı bölgeleri cebirsel ifadelerin çarpımı şeklinde ifade ediniz.

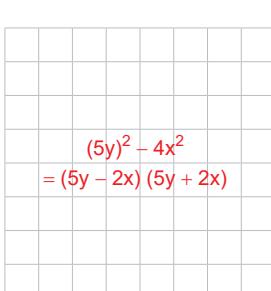
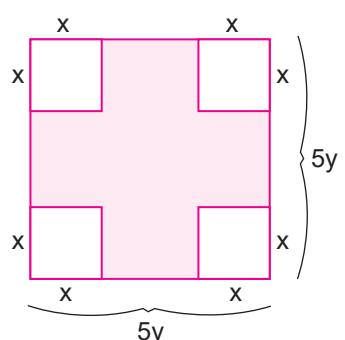
a.

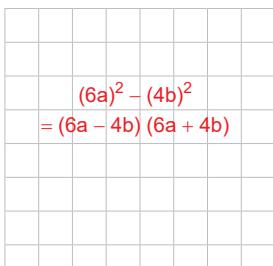
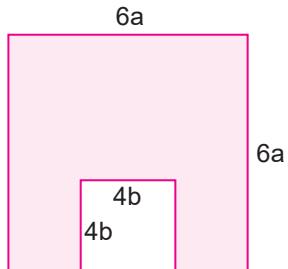
b.

c.

d.

30.

Etkinlik

Tam Kare Cebirsel İfadeleri Çarpanlarına Ayırma

Aşağıda verilen modellere karşılık gelen cebirsel ifadeleri bulunuz ve çarpanlarına ayırınız.

Aşağıda verilen üç tane alıştırmayı, üç arkadaşınızla birlikte yapınız.

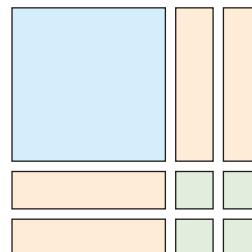
 x^2

x

1

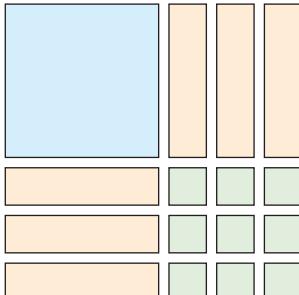
1

$$(x+2)^2 = x^2 + 4x + 4 = (x+2)(x+2)$$

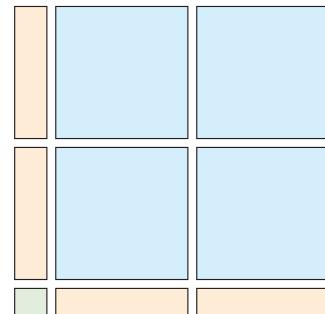
- Üç tane kağıda 1,2 ve 3 yazıp kura çekiniz.
- Modellerin cebirsel karşılığını yazınız ve çarpanlarına ayırınız.
- Alıştırmalarınızı 10 dakikada bitiriniz.
- Sonuçlarınızı kontrol ediniz.
- Doğru yaptığınız işlemleri arkadaşlarınıza anlatınız.
- Başarılar.

2

$$(x+3)^2 = x^2 + 6x + 9 = (x+3)(x+3)$$

3

$$(2x+1)^2 = 4x^2 + 4x + 1 = (2x+1)(2x+1)$$

AKRAN DEĞERLENDİRME FORMU

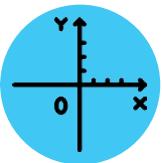
İfadeler	Gruptaki Arkadaşlarınızın İsmi		
★★★★ İyi	.....	.....	.....
★★★ Orta	.....	.....	.....
★ Gelişitirilebilir	.....	.....	.....
Modellerin cebirsel karşılığını yazabiliyorum.	.....	.....	.....
Cebirsel ifadeleri çarpanlarına ayırabiliyorum.	.....	.....	.....
Aldığınız yıldız bir ve birden az ise ünite tekrarlarınızı yapınız.	.....	.....	.....

ÜNİTE

DENKLEMLER

- Denklem Çözme
- Koordinat Sistemi
- Doğrusal Denklemler
- Doğrusal Denklemlerin Grafikleri
- Hayatımızdaki Doğrusal Denklemler
- Doğrunun Eğimi

EŞİTSİZLİKLER

- Eşitsizlikler
- Eşitsizliklerle İşlemler

BİRİNCİ DERECEDEN BİR BİLİNMİYENLİ DENKLEMLER

İçinde bilinmeyen ve işlem içeren eşitliklere **denklem** denir. Bir bilinmeyen ve bilinmeyenin derecesi "1" olan denklemlere **birinci dereceden bir bilinmeyenli denklem** denir.

Birinci dereceden bir bilinmeyenli denklemlerin çözümü için gerekli düzenlemelerle x tek başına bırakılır.

$$5x + 7 = x$$

$$5x + 7 = x$$

$$5x - x = -7$$

$$4x = -7$$

$$x = \frac{-7}{4}$$

$$3x + x - 5 = 3$$

$$3x + x - 5 = 3$$

$$4x - 5 = 3$$

$$4x = 8$$

$$x = \frac{8}{4}$$

$$x = 2$$

$$2(x-6) = 3(x-5) + 6$$

$$2(x-6) = 3(x-5) + 6$$

$$2x - 12 = 3x - 15 + 6$$

$$-12 + 15 - 6 = 3x - 2x$$

$$-3 = x$$

$$\frac{x}{2} + \frac{2}{3} = \frac{22}{6}$$

$$\frac{x}{2} + \frac{2}{3} = \frac{22}{6}$$

$$\frac{3x}{6} + \frac{4}{6} = \frac{22}{6}$$

$$3x + 4 = 22 \Rightarrow x = 6$$

KOORDİNAT SİSTEMİ VE SIRALI İKİLİLER

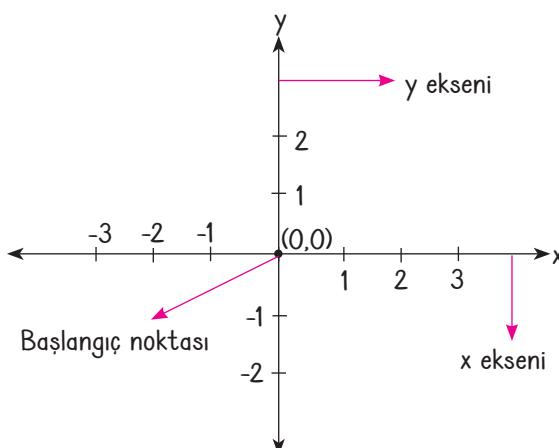
Yatay ve dikey iki sayı doğrusunun 0 noktasında birbiri ile dik kesişmesi sonucu oluşan sisteme **dik koordinat sistemi** denir.

Yatay olan eksene **x eksenini** veya **apsisler eksenini** denir.

Dikey olan eksene **y eksenini** veya **ordinatlar eksenini** denir.

Eksenlerin kesişim noktasına **başlangıç noktası** veya **orijin** denir.

Apsis ve ordinat eksenlerinden oluşan bu sisteme **dik koordinat sistemi** denir.

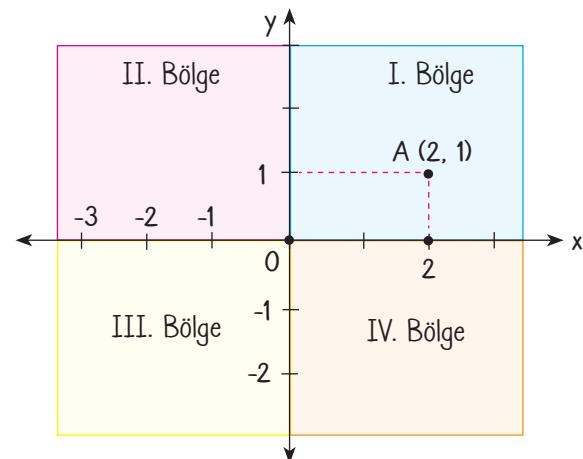

Koordinat düzleminde her noktaya karşılık bir (x, y) sıralı ikilisi bulunur.

Tüm sıralı ikililerin birinci terimi x ekseninden, ikinci terimi y ekseninden seçilen sayıyı gösterir.

Dik koordinat sistemi düzleme dört bölgeye ayırrır.

Aşağıda gösterilen $A(2, 1)$ sıralı ikilisinde 2 terimi x ekseninden, 1 terimi y ekseninden alınmıştır.

NOT

⇒ x ekseni üzerinde bulunan bir noktanın koordinatları $A(a, 0)$ olur.

⇒ y ekseni üzerinde bulunan bir noktanın koordinatları $B(0, b)$ olur.

ARALARINDA DOĞRUSAL İLİŞKİ BULUNAN DEĞİŞKENLER

- ⇒ Değişkenlerden biri sabit miktarda artarken diğer değişkenin de aynı miktarda değişim gösterdiği ilişkilere doğrusal ilişkiler denir. $a \neq 0$ ve $b \neq 0$ olmak üzere a, b, c reel sayıları kullanılarak oluşturulan $ax + by + c = 0$ denklemine doğrusal denklem denir.
- ⇒ x ve y değişkenleri arasında doğrusal ilişki bulunan bu denklemde x değişkenine bağımsız değişken, y değişkenine bağımlı değişken adı verilir. Doğrusal ilişkilerde;
  - ⇒ Diğer değişkenden bağımsız olarak artırılıp azaltılabilen değişkene bağımsız değişken,
  - ⇒ Bağımsız değişkene bağlı olarak artan veya azalan değişkene bağımlı değişken denir.

Bir aracın aldığı yol ile deposunda kalan yakıt miktarı doğrusal ilişkilidir.

Aracın aldığı yol
bağımsız değişken

Depoda kalan yakıt miktarı
bağımlı değişkendir.

Bir çemberin çap uzunluğu ile çevresi doğrusal ilişkilidir.

Çemberin çap uzunluğu
bağımsız değişken

Çemberin çevresi
bağımlı değişkendir.

NOT

- ⇒ $ax + by + c = 0$ doğrusal denkleminde x değişkenine verilen tüm değerler keyfidir, değiştirilebilir. x ’e verilen değerlere bağımlı olarak y değerleri bulunur. Bu sebeple x değişkenine bağımsız, y değişkenine bağımlı değişken adı verilir.

DOĞRUSAL DENKLEMLERİN GRAFİĞİ

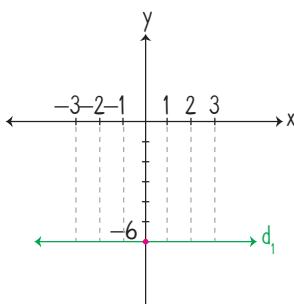
Yatay ve dikey iki sayı doğrusunun 0 noktasında birbiri ile dik kesişmesi sonucu oluşan sisteme dik koordinat sistemi denir

Eksenlere Paralel Olan Doğru Grafikleri

$a \neq 0$ ve $a \in \mathbb{R}$ olmak üzere

$y = a$ biçimindeki denklemelerin grafikleri **x eksenine**

$x = a$ biçimindeki denklemelerin grafikleri **y eksenine** paraleldir.

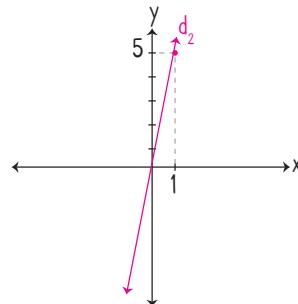

x	0	1	2
y	-6	-6	-6

$d_1: 2y = -12 \Rightarrow y = -6$ doğrusu **x eksenine paralel** bir doğrudur.

Orijinden Geçen Doğru Grafikleri

$a \neq 0$ ve $a \in \mathbb{R}$ olmak üzere $y = ax$ biçimindeki denklemelerin grafikleri $(0, 0)$ noktası olan orijin noktasından geçmektedir. a sayısı pozitif ise doğru grafiği **sağa**, negatif ise doğru grafiği **sola** yataktır.

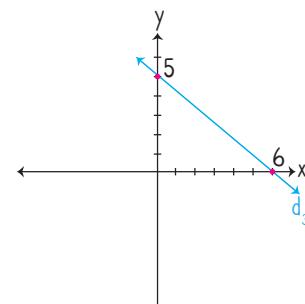
x	0	1	2
y	0	5	10

$d_2: 3y = 15x$ ise $y = 5x$ doğrusu **orijin noktasından geçen** bir grafiktir.

Eksenleri Kesen Doğru Grafikleri

$a, b \in \mathbb{R}$ ve $a \neq 0, b \neq 0$ olmak üzere $y = ax + b$ biçimindeki denklemelerin grafikleri x ve y eksenini kesmektedir. Grafiği çizmek için;

$x = 0$ değeri verilerek grafiğin y eksenini kestiği noktası $y = 0$ değeri verilerek grafiğin x eksenini kestiği noktası bulunur.

x	0	6
y	5	0

$d_3: 5x + 6y = 30$ doğrusu eksenleri **kesen** bir grafiktir.

1.
Etkinlik

Birinci Dereceden Bir bilinmeyenli Denklemler
Aşağıda verilen ifadelere karşılık gelen denklemleri bulunuz.

1. Çeyreği 5 olan sayı kaçtır?

20
----

2. Yarısının 7 fazlası 23 olan sayı kaçtır?

32
----

3. $\frac{1}{3}$ 'ü 7 olan sayı kaçtır?

21
----

4. $\frac{2}{5}$ 'inin 8 fazlası 10 eden sayı kaçtır?

5
---

5. Hangi sayının 5 fazlasının yarısı 24 eder?

43
----

6. 3 katının 5 eksiği 25 eden sayı kaçtır?

10
----

7. $\frac{1}{3}$ 'ünün $\frac{3}{5}$ 'i 9 olan sayı kaçtır?

45
----

8. 3 eksisinin 5 katının yarısı 50 eden sayı kaçtır?

23

2.
Etkinlik

Birinci Dereceden Bir bilinmeyenli Denklemler
Aşağıdaki denklemlerde bilinmeyenin değerini bulunuz.

a. $3x + 5 = 17$

4

b. $2x - 11 = 9$

10

c. $3(x - 5) = 33$

16

d. $4x - 7 = 3x + 2$

9

e. $\frac{5x}{3} = 10$

6

f. $\frac{2x + 14}{3} = 36$

47

g. $\frac{4x - 3}{5} = 5$

7

h. $\frac{x}{3} + \frac{x}{5} = 8$

15

i. $\frac{3x}{4} + 2 = 20$

24

j. $\frac{3x}{4} + 1 = \frac{2x}{3} + 2$

12

k. $x + \frac{x}{4} - \frac{x}{8} = x + 1$

8

3.

Etkinlik

Birinci Dereceden Bir Bilinmeyenli Denklemler

Aşağıdaki problemleri çözünüz. Bulmacaya sonuçların okunuşunu yazınız.

(1) $3x - 6 = 0 \rightarrow x = ?$

(2) $\frac{x}{2} - \frac{x}{3} = 1 \rightarrow x = ?$

(3) $2 - \frac{x}{7} = 0 \rightarrow x = ?$

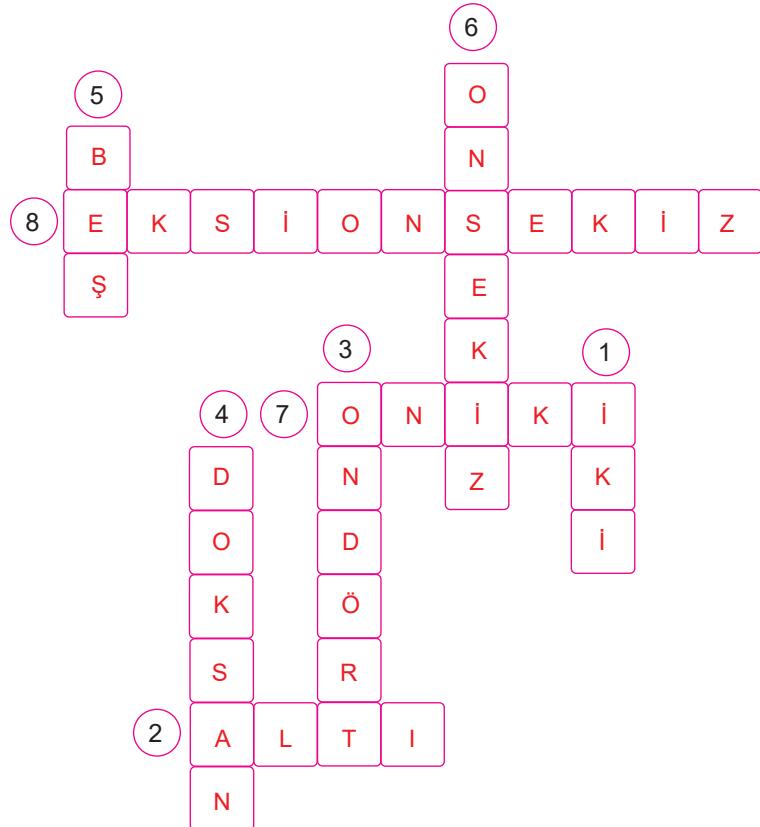
(4) $\frac{x - 30}{2} = 30 \rightarrow x = ?$

(5) $\frac{x + 1}{2} = x - 2 \rightarrow x = ?$

(6) $\frac{3x - 18}{2} = x \rightarrow x = ?$

(7) $\frac{x}{4} + \frac{x}{3} = 7 \rightarrow x = ?$

(8) $\frac{2x}{3} - 5 = x + 1 \rightarrow x = ?$

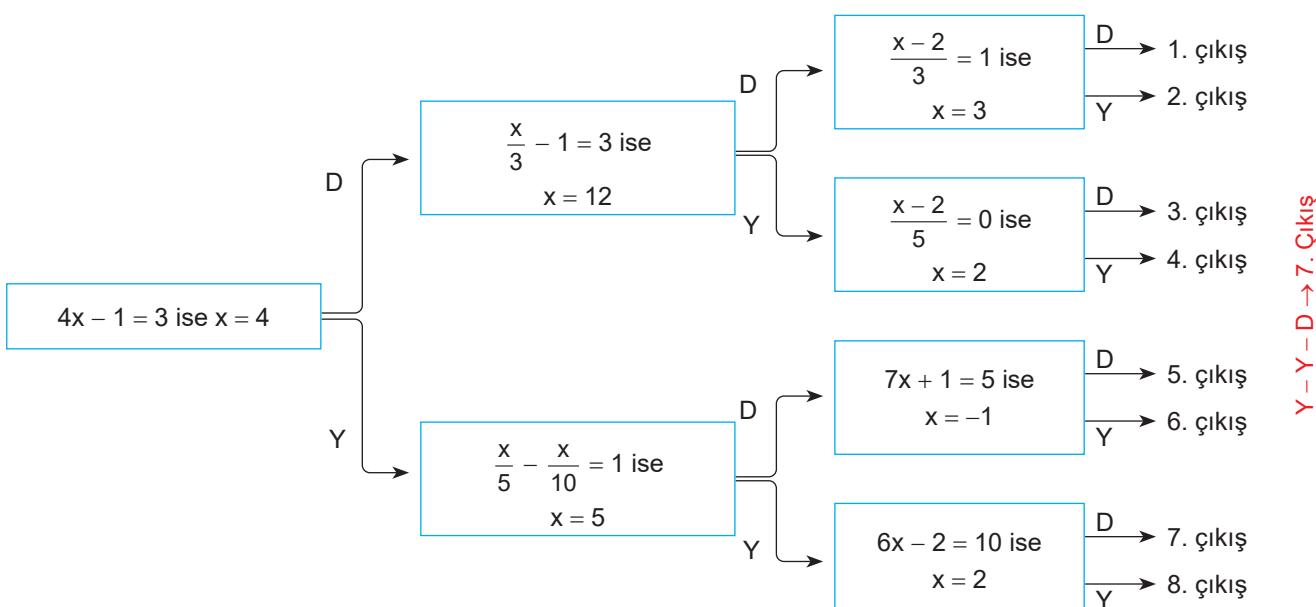

4.

Etkinlik

Birinci Dereceden Bir Bilinmeyenli Denklemler

Aşağıda doğru olanlar “D”, yanlış olanlar “Y” olarak takip edilecektir. Buna göre hangi çıkıştan çıkarılır?

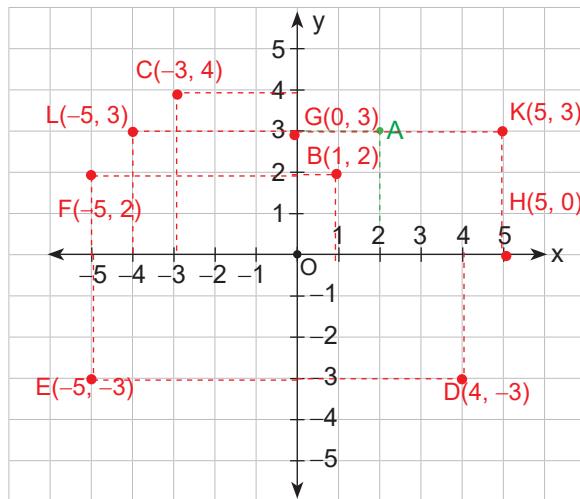

5.

Etkinlik

Koordinat Sistemi

Aşağıda verilen sıralı ikililerin koordinat düzleminde belirtikleri yerleri gösteriniz.

1. A(2, 3)

2. B(1, 2)

3. C(-3, 4)

4. D(4, -3)

5. E(-5, -3)

6. F(-5, 2)

7. G(0, 3)

8. H(5, 0)

9. K(5, 3)

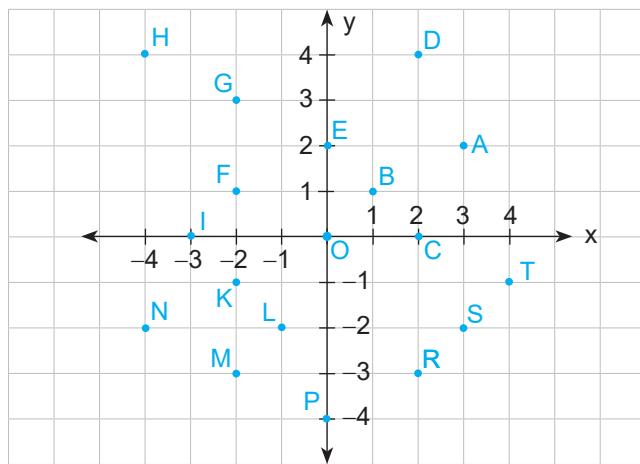
10. L(-4, 3)

6.

Etkinlik

Koordinat Sistemi

Aşağıdaki koordinat düzleminde verilen noktaların yerlerini sıralı ikililer ile belirleyiniz.

1. A(3, 2)

2. B(1, 1)

3. C(2, 0)

4. D(-2, 4)

5. E(0, 2)

6. F(-2, 1)

7. G(-2, 3)

8. H(-4, 4)

9. I(-3, 0)

10. K(-2, -1)

11. L(-1, -2)

12. M(-2, -3)

13. N(-4, -2)

14. O(0, 0)

15. P(0, -4)

16. R(2, -3)

17. S(3, -2)

18. T(4, -1)

7.

Etkinlik

Koordinat Sistemi

Aşağıda verilen noktaların koordinat düzleminde hangi bölgelerde olduğunu yazınız.

a. A(1, 3)

1. Bölge

b. B(-1, 5)

2. Bölge

c. C(3, -1)

4. Bölge

d. D(9, -5)

4. Bölge

e. E(11, 5)

1. Bölge

f. F(-25, -23)

3. Bölge

g. G(-1, 4)

2. Bölge

h. H(-5, +5)

2. Bölge

i. K(-4, -2)

3. Bölge

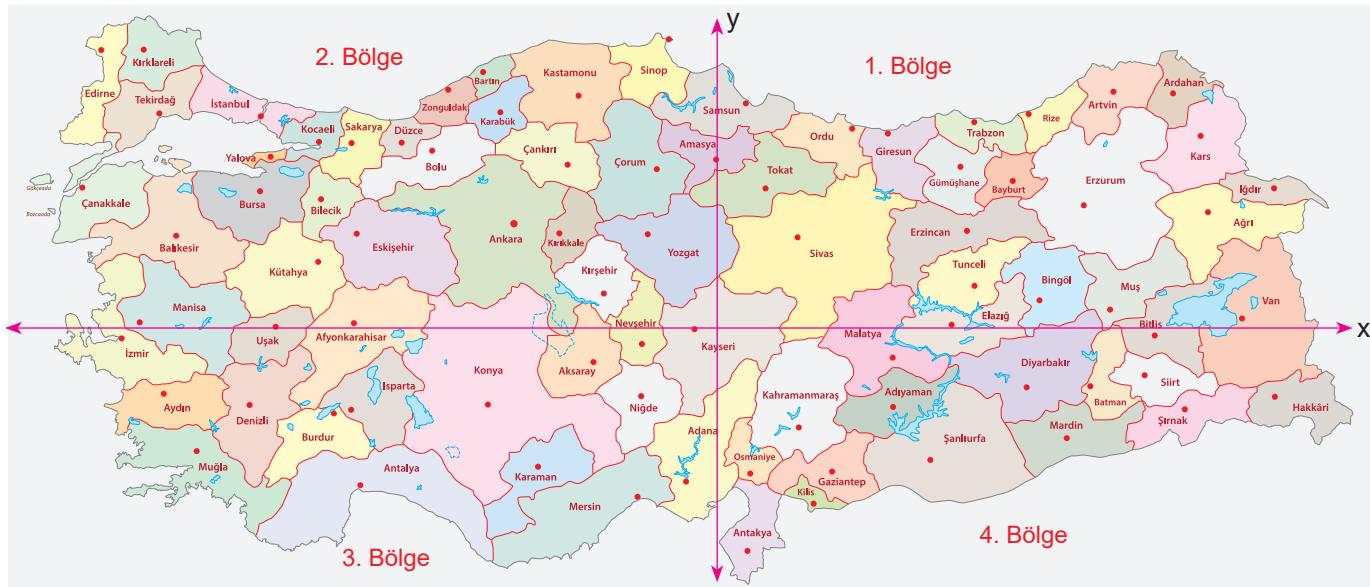
8.

Etkinlik

Koordinat Sistemi

Aşağıda koordinat sistemine yerleştirilen Türkiye haritası verilmiştir. Buna göre soruyu çözünüz.

Bu sisteme il merkezleri koordinat sisteminde yer alan noktalarla belirtilmiştir. Örneğin, Ankara (-3, 2) noktasında yer almaktadır.

Koordinat düzleminde 1, 2, 3 ve 4. bölgelerde bulunan dörder il yazınız.

1. Bölgedeki iller	2. Bölgedeki iller	3. Bölgedeki iller	4. Bölgedeki iller
Yukarıda bölgelerin sınırları arasında kalan iller yazılabilir.			

9.

Etkinlik

Koordinat Sistemi

Kutucuların yanında harfleri karışık verilen kavramları düzelterek yazınız. Numaralandırılmış kutucuktaki harfleri kullanarak şifreyi çözünüz.

O	R	I	J	I	N	7
---	---	---	---	---	---	---

İNORİJ

K	O	O	R	D	2	I	N	A	6	T
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

DORİKTANO

A	3	P	S	I	S
---	---	---	---	---	---

PİSAS

E	K	4	S	E	N
---	---	---	---	---	---

KESEN

O	1	R	D	I	N	A	T
---	---	---	---	---	---	---	---

DİNATOR

B	Ö	L	5	G	E
---	---	---	---	---	---

GÖLBE

ŞİFRE	
1	O
2	D
3	A
4	K
5	L
6	R
7	N

10.

Etkinlik

Doğrusal Denklemler

Aşağıdaki verilen ifadelerde bağımlı ve bağımsız değişkenleri belirleyiniz.

1. Sabit hızla hareket eden bir aracın aldığı yol ile geçen süre;

Bağımlı Değişken

Bağımsız Değişken

Alınan yol

Geçen süre

2. Her gün aynı miktarda para atılan bir kumbarada biriken para ile geçen gün sayısı;

Bağımlı Değişken

Bağımsız Değişken

Kumbaradaki para

Geçen süre

3. Her yıl sabit miktarda uzayan bir fidanın boy uzunluğu ile geçen yıl sayısı;

Bağımlı Değişken

Bağımsız Değişken

Fidanın boyu

Geçen yıl sayısı

4. Eşit miktarda un kullanılarak yapılan ekmek sayısı ile kullanılan un miktarı;

Bağımlı Değişken

Bağımsız Değişken

Ekmek sayısı

Kullanılan un miktarı

5. Bir aracın deposundaki yakıt ile gidilebileceği yol;

Bağımlı Değişken

Bağımsız Değişken

Gidilebilecek yol

Depodaki yakıt miktarı

11.

Etkinlik

Doğrusal Denklemler

Tablolarda verilen x ve y değişkenleri arasındaki doğrusal ilişkisi gösteren denklemi yazınız.

1.

x	1	2	3	4
y	3	5	7	9

$y = 2x + 1$

2.

x	0	1	2	3
y	5	8	11	14

$y = 3x + 5$

3.

x	3	4	5	6
y	11	15	19	23

$y = 4x - 1$

4.

x	1	3	5	7
y	3	13	23	33

$y = 5x - 2$

5.

x	0	2	4	6
y	60	48	36	24

$y = 60 - 6x$

6.

x	4	5	6	7
y	32	30	28	26

$y = 40 - 2x$

7.

x	7	8	9	10
y	29	33	37	41

$y = 4x + 1$

8.

x	2	3	5	7
y	23	33	53	73

$y = 10x + 3$

12.

Etkinlik

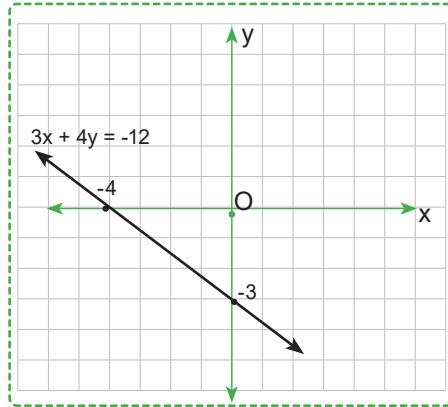
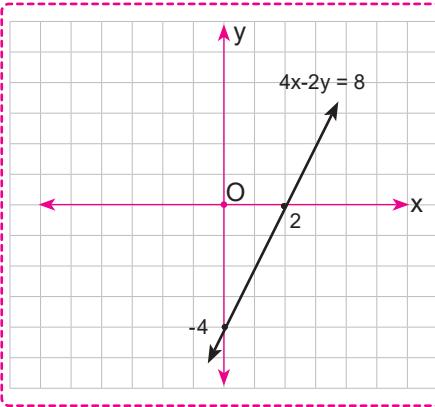
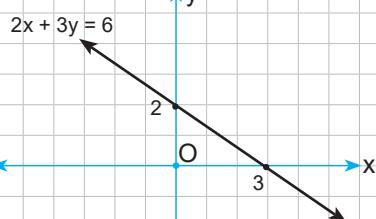
Doğrusal Denklemlerin Grafikleri

Aşağıda denklemleri verilen grafikleri koordinat düzleminde çiziniz.

a $2x + 3y = 6$

b $4x - 2y = 8$

c $3x + 4y = -12$

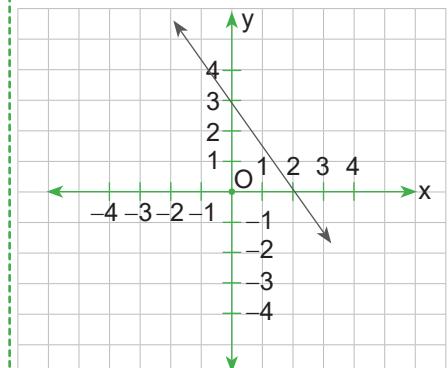
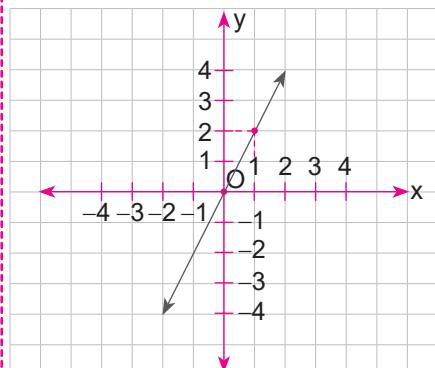
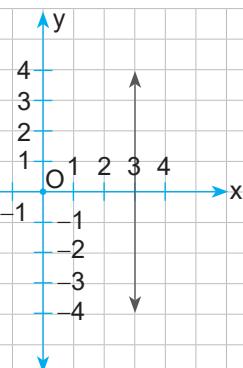

13.

Etkinlik

Doğrusal Denklemlerin Grafikleri

Aşağıda grafikleri verilen doğrusal ilişkilerin denklemlerini bulunuz.

a $x = 3$

b $y = 2x$

c $3x + 2y = 6$

14.

Etkinlik

Hayatımızdaki Doğrusal Denklemler

Yönerge

1. Üç tane kağıda 1, 2, ve 3 yazınız.
2. Kura çekip alıştırmalarınızı belirleyiniz.
3. Alıştırmalardaki denklemleri bulunuz ve grafiği çiziniz.
4. Değerlendirmeyi 20 dakikada tamamlayınız.
5. Bütün işlemlerinizi bitirdikten sonra akran değerlendirme tablosunu doldurunuz.

AKRAN DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

Katılan Arkadaşlar	Denklemi kuramadım ve doğruyu çizemedim. <i>Çalışmamışım.</i>	Denklemi kurabildim ama doğruyu çizemedim. <i>Orta durumdayım.</i>	Denklemi kurabildim ve doğruyu çizebildim. <i>İyiim</i>
.....			
.....			
.....			

1) Bir fidan ilk dikildiğinde boyu 60 cm olup her yıl boyu 20 cm uzamaktadır.

Buna göre geçen yıl ve fidanın boyu arasındaki doğrusal ilişkiyi gösteren tablo, denklem ve grafiği oluşturunuz.

Tablo: Dikilen fidanın yıllara göre boy uzunluğu

Yıl	Boy (cm)
0	60
1	80
2	100
3	120
4	140
5	160
⋮	⋮

$$\text{Denklem} = y = 20x + 60$$

Grafik: Dikilen Fidanın Yıllara Göre Boy Uzunluğu

2) Yakup kumbarasında bulunan 90 TL'den her gün 5 TL kullanmaktadır.

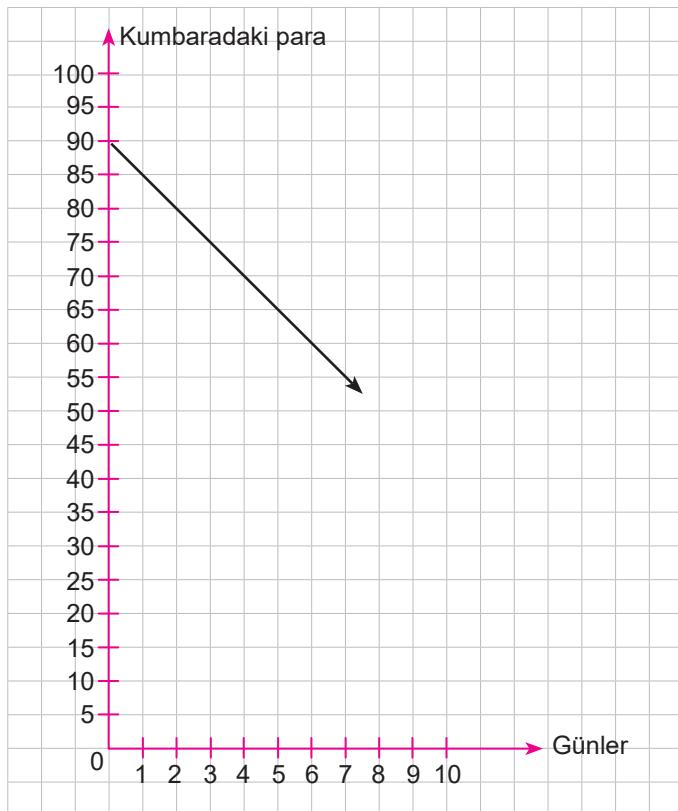
Günlere göre kumbarada kalan para miktarını gösteren tablo, denklem ve grafiği oluşturunuz.

Tablo: Günlere göre kumbarada kalan para

Gün	Kumbaradaki para
0	90
1	85
2	80
3	75
4	70
5	65
:	:

$$\text{Denklem} = y = 90 - 5x$$

Grafik: Günlere Göre Kumbarada Kalan Para

3) Enes'in aracının deposunda 55 litre yakıt vardır.

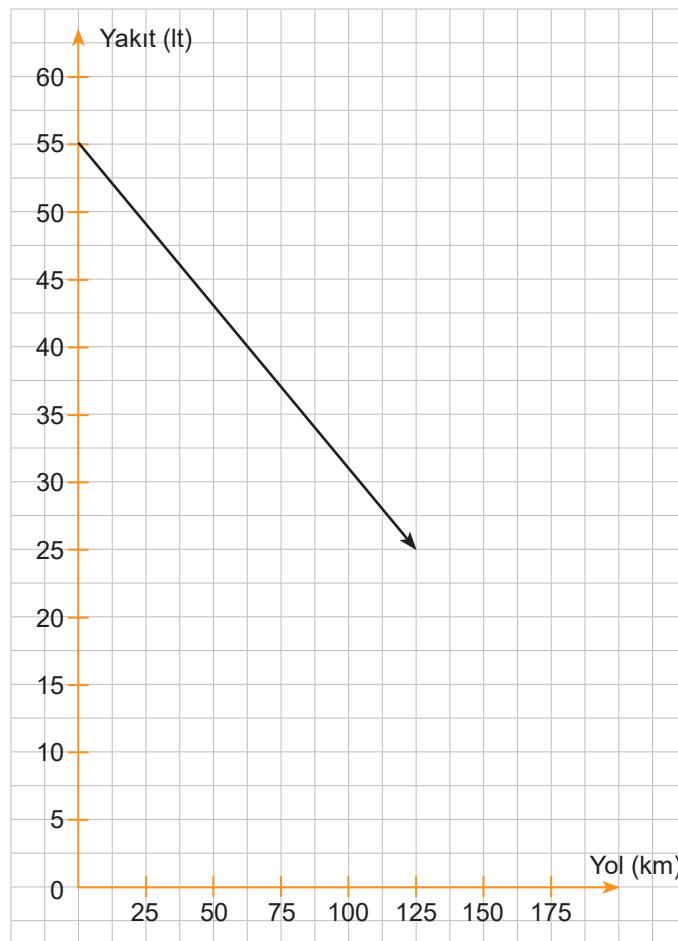
Enes'in aracı 25 kilometre yol aldığında 6 litre yakıt harcadığına göre bu aracın aldığı yol ile deposunda kalan yakıt miktarını gösteren tablo, denklem ve grafiği oluşturunuz.

Tablo: Depoda kalan yakıt ve alınan yol

Alınan yol (km)	Kalan yakıt (Litre)
0	55
25	49
50	43
75	37
100	31
125	25
:	:

$$\text{Denklem} = y = 55 - \frac{6x}{25}$$

Grafik: Depoda Kalan Yakıt ve Alınan Yol

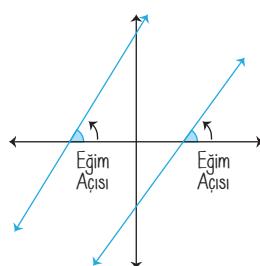

DOĞRUNUN EĞİMİ

Dikey uzunluğun yatay uzunluğa oranlanmasıyla bulunan değere **eğim** denir. m harfi ile gösterilir. Koordinat sisteminde yer alan bir doğru ile x eksenini arasında oluşan açı **eğim açısı**dır.

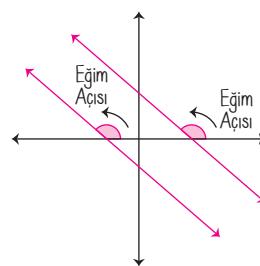
Eğim açısı x ekseninden doğruya kadar çizilir. Bir doğrunun eğim açısı dar veya geniş olabileceği gibi 0° veya 90° de olabilir.

Eğim pozitiftir.

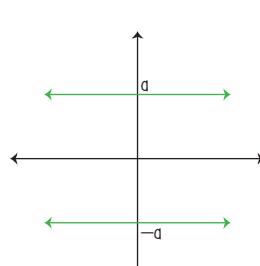
Saşa yatık doğruların eğim açıları her zaman **dar açılıdır**. $y = ax + b$ biçimindeki bu doğrularda a sayısı pozitif olduğundan eğim değeri **pozitiftir**.

Eğim negatiftir.

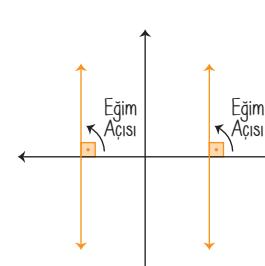
Sola yatık doğruların eğim açıları her zaman **geniş açılıdır**. $y = ax + b$ biçimindeki bu doğrularda a sayısı negatif olduğundan eğim değeri **negatiftir**.

Eğim sıfırdır.

$y = a$ biçimindeki doğrular x 'e paralel olup eğim açıları her zaman 0° dir. Dolayısıyla bu doğruların eğim değerleri de **sıfırdır**.

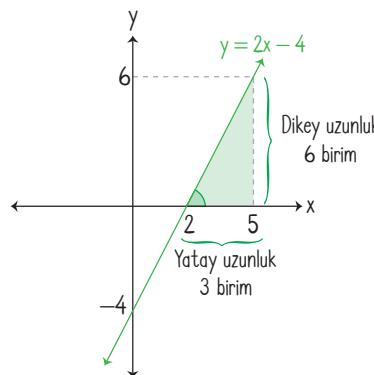
Eğim tanımsızdır.

$x = a$ biçimindeki doğrular x 'e dik olup eğim açıları her zaman **dik açılıdır**. Bu doğrularda eğim **tanımsızdır**, hesaplanamaz.

Eksenleri Kesen Doğruların Eğimi

☞ a ve b sıfırdan farklı reel sayılar olmak üzere $y = ax + b$ biçimindeki doğrular, eksenleri kesen doğrulardır. Bu tür doğrularda a sayısı pozitif ise eğim **pozitif**, a sayısı negatif ise eğim **negatiftir**.

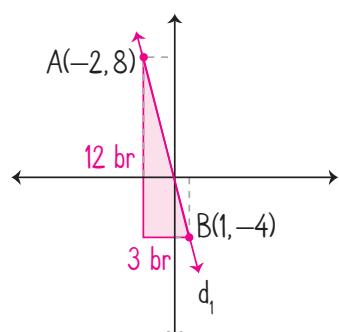
☞ $y = 2x - 4$ doğrusu saşa yatıktır.

☞ Eğim açısı dar açıdır.

☞ Eğim pozitif olup $m = \frac{6}{3} = 2$ bulunur.

Orijinden Geçen Doğruların Eğimi

☞ a sıfırdan farklı bir reel sayı olmak üzere $y = ax$ biçimindeki doğrular orijinden geçen doğrulardır.
☞ a sayısı pozitif ise eğim **pozitif**, a sayısı negatif ise eğim **negatiftir**.

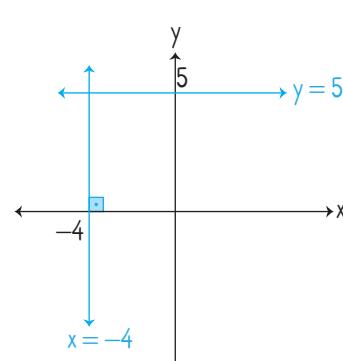

☞ d_1 doğrusunun eğimi

$$m_3 = -\frac{12}{3} = -4$$

Eksenlere Paralel Doğruların Eğimi

☞ a sıfırdan farklı bir reel sayı olmak üzere;
☞ $x = a$ biçimindeki doğrularda eğim **tanımsız**,
☞ $y = a$ biçimindeki doğrularda eğim **sıfırdır**.

☞ $x = -4$ doğrusu x eksenine dik olduğundan eğim hesaplanamaz, **tanımsızdır**.

☞ $y = 5$ doğrusu x eksenine paralel olduğundan eğim **sıfırdır**.

BİRİNCİ DERECEDEN BİR BİLİNMEYENLİ EŞITSİZLİKLER

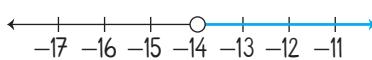
► İki çöktüğün birbirine göre durumlarını ifade etmede kullanılan $<$ (küçüktür), $>$ (büyükür), $\leq$ (küçük eşittir), $\geq$ (büyük eşittir) sembollerile ile oluşturulan matematiksel ifadelere **eşitsizlik** denir.

Ifade	Eşitsizlik	Ifade	Eşitsizlik
Katılımcı sayısı en çok 16 olabilir.	$x \leq 16$	Bir sayının 4 fazlası 15'ten küçüktür.	$x + 4 < 15$
Bu ilaç kullanabilmesi için yaşıının en az 8 olması gereklidir.	$x \geq 8$	16'dan büyük olan iki basamaklı sayılar	$16 < x < 100$

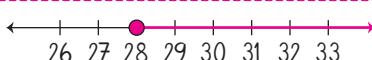
a ve b reel sayı, a sıfırdan farklı olmak üzere $ax + b > 0$, $ax + b < 0$, $ax + b \geq 0$ ve $ax + b \leq 0$ biçimindeki eşitsizliklere **birinci dereceden bir bilinmeyenli eşitsizlik** denir.

“ $x < a$ ” ve “ $x > a$ ” sembollerile kurulan eşitsizliklerde a sayısı eşitsizliğe dahil olmadığından sayı doğrusunda “○” ile gösterilir.

“ $x \leq a$ ” ve “ $x \geq a$ ” sembollerile kurulan eşitsizliklerde a sayısı eşitsizlige dahil olduğundan sayı doğrusunda “●” ile gösterilir.

Sayı doğrusunda -14 sayıından büyük sayılar belirtilmiş olup -14 sayısı eşitsizlige dahil edilmemiştir. Eşitsizlik $x > -14$ ile gösterilir.

Sayı doğrusunda 28 sayısı ve 28 sayılarından büyük sayılar belirtilmiş olup 28 sayısı eşitsizlige dahil edilmiştir. Eşitsizlik $x \geq 28$ ile gösterilir.

Sayı doğrusunda 16 sayıından küçük sayılar belirtilmiş olup 16 sayısı eşitsizlige dahil edilmemiştir. Eşitsizlik $x < 16$ ile gösterilir.

Sayı doğrusunda 61 sayısı ve 61 sayılarından küçük sayılar belirtilmiş olup 61 sayısı eşitsizlige dahil edilmiştir. Eşitsizlik $x \leq 61$ ile gösterilir.

BİR BİLİNMEYENLİ EŞITSİZLİKLERİN ÇÖZÜMÜ

$a, b \in \mathbb{R}$ ve $a \neq 0$ olmak üzere “ $ax + b > 0$ ”, “ $ax + b \geq 0$ ” ve “ $ax + b < 0$ ”, “ $ax + b \leq 0$ ” birinci dereceden bir bilinmeyenli eşitsizliklerin çözümü bir aralık belirtmektedir. Aşağıda eşitsizliklerin çözümünde kullanılan bazı kurallar verilmiştir.

► Bir eşitsizliğin her iki tarafına aynı sayının eklenmesi veya çıkarılması ile eşitsizlik yön değiştirmez.

$$\Rightarrow a < b \text{ ise; } a + c < b + c \quad \text{ve} \quad a - c < b - c$$

Örnek: $2 > (-1) \Rightarrow 2 + 3 > (-1) + 3$
 $2 > (-1) \Rightarrow 2 - 3 > (-1) - 3$

► Bir eşitsizliğin her iki tarafının pozitif bir sayıyla çarpılması veya bölünmesi sonucunda eşitsizlik yön değiştirmez.

$$\Rightarrow c \text{ pozitif reel sayı, } a < b \text{ ise } a \cdot c < b \cdot c \quad \frac{a}{c} < \frac{b}{c}$$

Örnek: $12 > 6 \Rightarrow 12 \cdot 2 > 6 \cdot 2 \Rightarrow \frac{12}{2} > \frac{6}{2}$

► Bir eşitsizliğin her iki tarafı negatif bir sayıyla çarpılırsa eşitsizlik yön değiştirir.

$$\Rightarrow c \text{ negatif reel sayı; } a > b \text{ ise } a \cdot c < b \cdot c$$

Örnek: $5 > 4 \Rightarrow 5 \cdot (-2) < 4 \cdot (-2)$
 $\Rightarrow -10 < -8$

► Bir eşitsizliğin her iki tarafı negatif bir sayıyla bölümürse eşitsizlik yön değiştirir.

$$\Rightarrow c \text{ negatif reel sayı, } a < b \text{ ise } \frac{a}{c} > \frac{b}{c}$$

Örnek: $-7 < 16 \Rightarrow \frac{-7}{(-1)} > \frac{16}{(-1)}$
 $\Rightarrow 7 > -16$

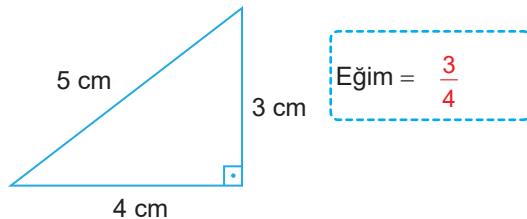
15.

Etkinlik

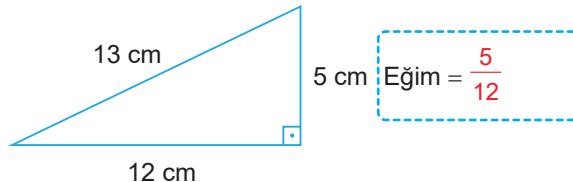
Doğrunun Eğimi

Aşağıdaki dik üçgenlerin eğimlerini bulunuz.

a

b

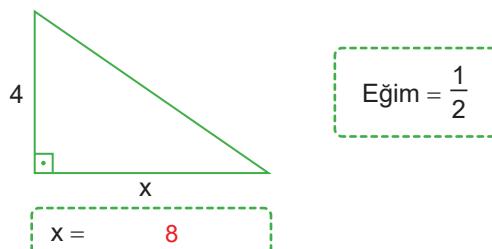
16.

Etkinlik

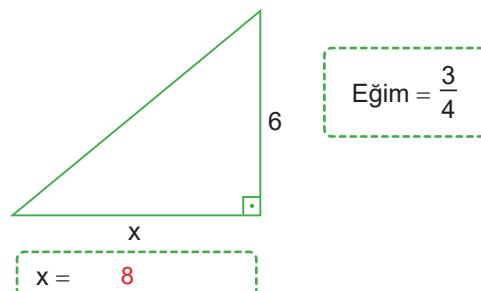
Doğrunun Eğimi

Aşağıda eğimleri verilen üçgenlerin istenilen kenar uzunluklarını bulunuz.

a

b

17.

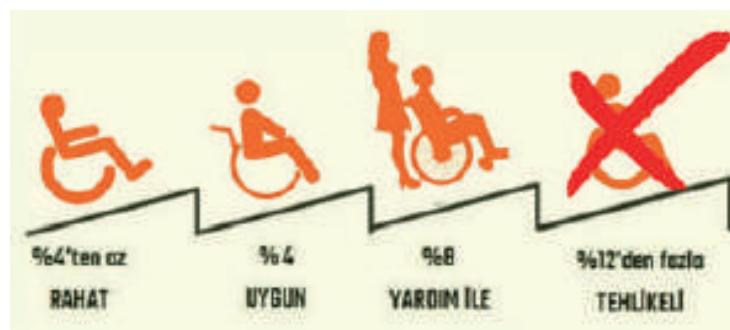
Etkinlik

Doğrunun Eğimi

Aşağıda fizksel dezavantajları olan bireyler için olması gereken engelli rampaların eğimleri verilmiştir.

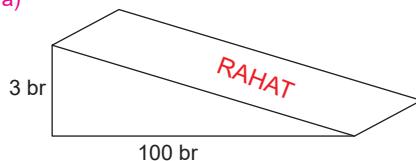

$$\text{Eğim} = \frac{\text{Dikey uzunluk}}{\text{Yatay uzunluk}}$$

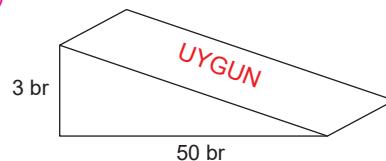

Buna göre aşağıda dikey ve yatay uzunlukları verilen rampaların "Rahat", "Uygun", "Yardım ile" veya "Tehlikeli" olduklarını belirtiniz.

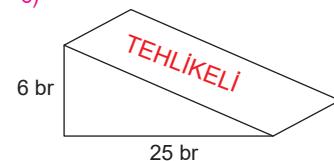
a)

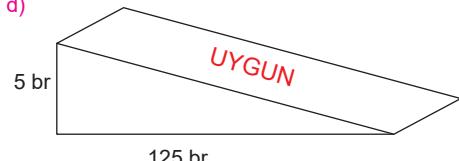
b)

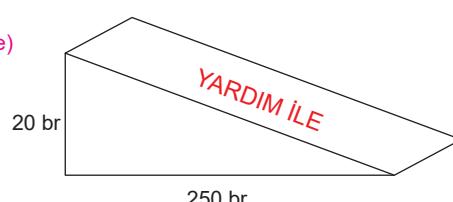
c)

d)

e)

f)

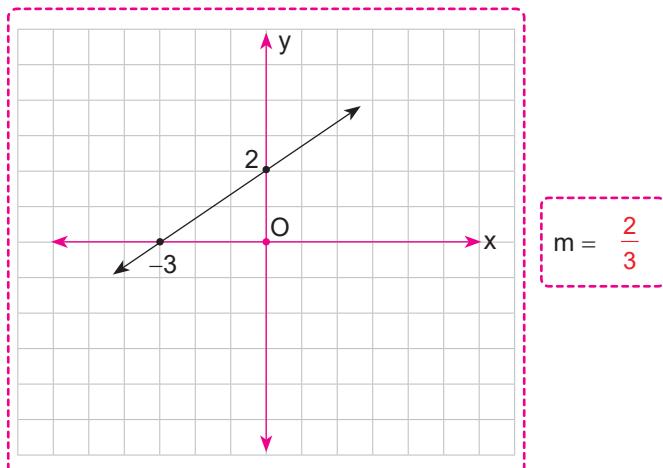

18.
Etkinlik

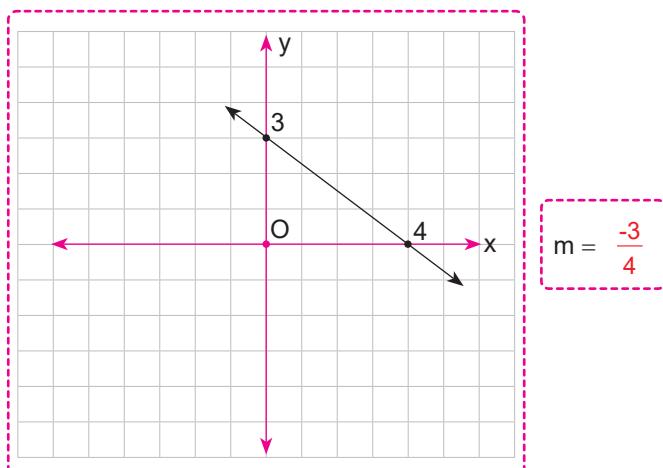
Doğrunun Eğimi

Verilen doğruların eğimlerini bulunuz.

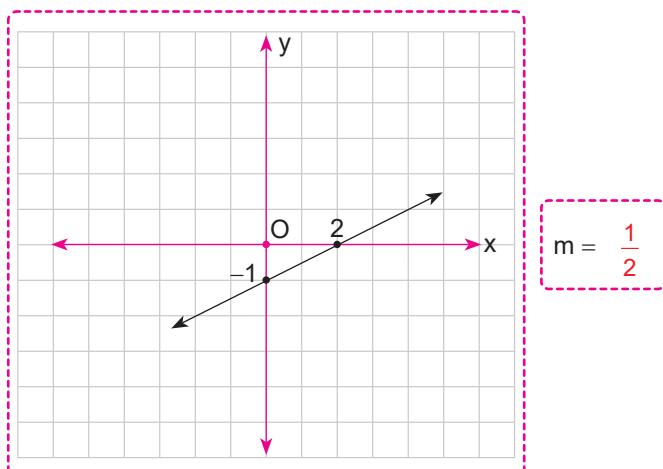
1.

2.

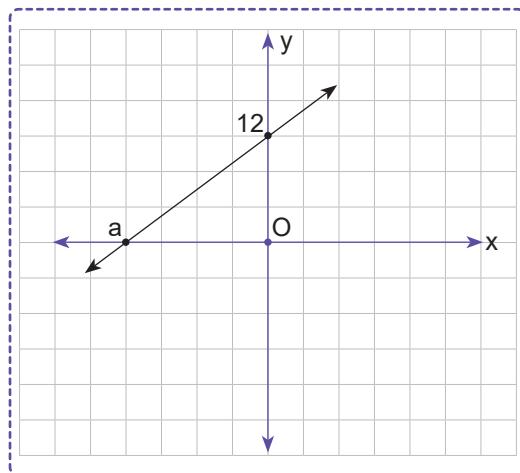

3.

19.
Etkinlik

Doğrunun Eğimi

Eğimi verilen doğrunun eksenleri kestiği noktalardan biri verildiğine göre diğerini bulunuz.

$$m = \frac{3}{4}$$

$$a = -16$$

20.
Etkinlik

Doğrunun Eğimi

Verilen doğruların eğimlerini bulunuz.

a. $2x - 3y + 12 = 0$

$$m = \frac{2}{3}$$

b. $3x - 5y - 4 = 0$

$$m = \frac{3}{5}$$

c. $6x - 2y + 7 = 0$

$$m = 3$$

d. $y = 2x + 4$

$$m = 2$$

e. $x + y = 12$

$$m = -1$$

f. $x = 3y$

$$m = \frac{1}{3}$$

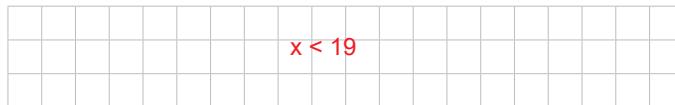
21.

Eşitsizlikler

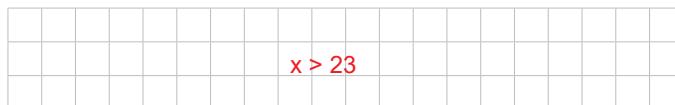
Etkinlik

Eşitsizlikleri simbol kullanarak yazınız.

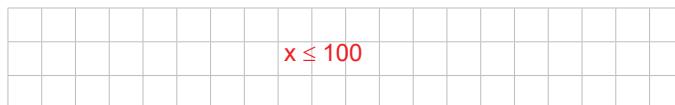
1. 19'dan küçük sayılar.

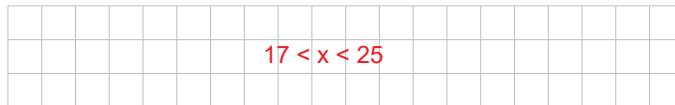
2. 23'ten büyük sayılar.

3. En çok 100'e eşit olan sayılar.

4. 17 ile 25 arasındaki sayılar.

22.

Eşitsizlikler

Etkinlik

Eşitsizlik ifadelerini sayı doğrusunda gösteriniz.

- 1.
- $x < 11$

- 2.
- $x > -7$

- 3.
- $x \geq -3$

- 4.
- $x \leq 4$

- 5.
- $-2 < x \leq 4$

23.

Eşitsizlikler

Etkinlik

Eşitsizliklerin sözel cümlelerini yazınız.

- 1.
- $x > 42$

- 2.
- $x < 34$

- 3.
- $x \geq 18$

- 4.
- $x \leq 1500$

24.

Eşitsizlikler

Verilen eşitsizlikleri simbol ile gösteriniz.

- 1.
- $-10 < x < +10$

- 2.
- $x \geq 4$

- 3.
- $x > -6$

- 4.
- $1 \leq x \leq 5$

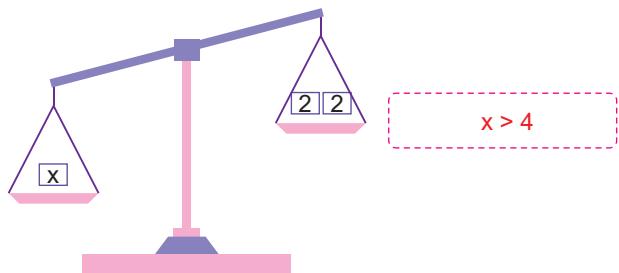

25.

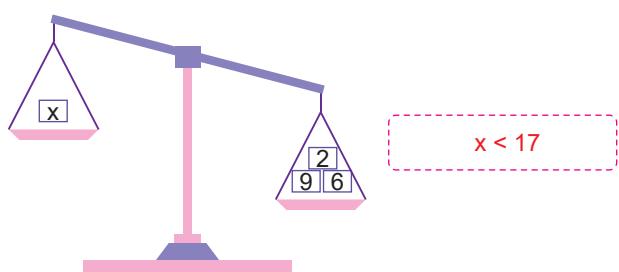
Eşitsizlikler

Etkinlik

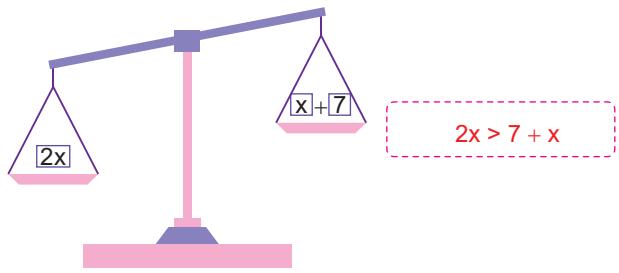
Eşitsizlik ifadelerini simbol ile yazınız.

a

$$x > 4$$

b

$$x < 17$$

c

$$2x > x + 7$$

26.

Eşitsizlikler

Etkinlik

Eşitsizliklerin çözümünü bulunuz.

1.

$$x + 6 < 5$$

$$x < -1$$

2.

$$x - 11 < 56$$

$$x < 67$$

3.

$$17 < x + 4$$

$$x > 13$$

4.

$$2x + 9 \geq 35$$

$$x \geq 13$$

ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU

	EVET	HAYIR
1. Verilen eşitsizlik durumlarını kurabiliyorum.		
2. Verilen eşitsizlikleri en sade biçimde yazabiliyorum.		
3. Verilen eşitsizliklerdeki eşitsizlik işaretlerine göre çözüm kümesini yazabiliyorum.		
4. Verilen eşitsizlik durumlarını gerektiğiinde sayı doğrusu üzerinde gösterebiliyorum.		
4 "EVET" varsa süpersin. 2 veya daha fazla "HAYIR" için konuyu tekrar etmelisin!		

27.

Eşitsizlikler

Etkinlik

Aşağıda verilen alıştırmaları yapınız.

20 sorudan oluşan çoktan seçmeli bir sınavda yanlış cevaplar doğru cevapları götürmemektedir. Her soru eşit puanlıdır. Bu sınavın cevap anahtarı ve bazı öğrencilerin kodlama kâğıtları aşağıda verilmiştir.

1	A	B	C	D
2	A	B	C	D
3	A	B	C	D
4	A	B	C	D
5	A	B	C	D
6	A	B	C	D
7	A	B	C	D
8	A	B	C	D
9	A	B	C	D
10	A	B	C	D
11	A	B	C	D
12	A	B	C	D
13	A	B	C	D
14	A	B	C	D
15	A	B	C	D
16	A	B	C	D
17	A	B	C	D
18	A	B	C	D
19	A	B	C	D
20	A	B	C	D

1	A	B	C	D
2	A	B	C	D
3	A	B	C	D
4	A	B	C	D
5	A	B	C	D
6	A	B	C	D
7	A	B	C	D
8	A	B	C	D
9	A	B	C	D
10	A	B	C	D
11	A	B	C	D
12	A	B	C	D
13	A	B	C	D
14	A	B	C	D
15	A	B	C	D
16	A	B	C	D
17	A	B	C	D
18	A	B	C	D
19	A	B	C	D
20	A	B	C	D

1	A	B	C	D
2	A	B	C	D
3	A	B	C	D
4	A	B	C	D
5	A	B	C	D
6	A	B	C	D
7	A	B	C	D
8	A	B	C	D
9	A	B	C	D
10	A	B	C	D
11	A	B	C	D
12	A	B	C	D
13	A	B	C	D
14	A	B	C	D
15	A	B	C	D
16	A	B	C	D
17	A	B	C	D
18	A	B	C	D
19	A	B	C	D
20	A	B	C	D

1	A	B	C	D
2	A	B	C	D
3	A	B	C	D
4	A	B	C	D
5	A	B	C	D
6	A	B	C	D
7	A	B	C	D
8	A	B	C	D
9	A	B	C	D
10	A	B	C	D
11	A	B	C	D
12	A	B	C	D
13	A	B	C	D
14	A	B	C	D
15	A	B	C	D
16	A	B	C	D
17	A	B	C	D
18	A	B	C	D
19	A	B	C	D
20	A	B	C	D

1	A	B	C	D
2	A	B	C	D
3	A	B	C	D
4	A	B	C	D
5	A	B	C	D
6	A	B	C	D
7	A	B	C	D
8	A	B	C	D
9	A	B	C	D
10	A	B	C	D
11	A	B	C	D
12	A	B	C	D
13	A	B	C	D
14	A	B	C	D
15	A	B	C	D
16	A	B	C	D
17	A	B	C	D
18	A	B	C	D
19	A	B	C	D
20	A	B	C	D

METE

ECE

EREN

NUR

Alınan not	Doğru soru aralığı (x)
5	$17 \leq x \leq 20$
4	$14 \leq x \leq 17$
3	$11 \leq x \leq 14$
2	$9 \leq x \leq 11$
1	$0 \leq x \leq 9$

Buna göre kodlama kâğıtları verilen öğrencilerin aldığı puanı ve notu yazınız.

METE: Puan = ... Not: 4

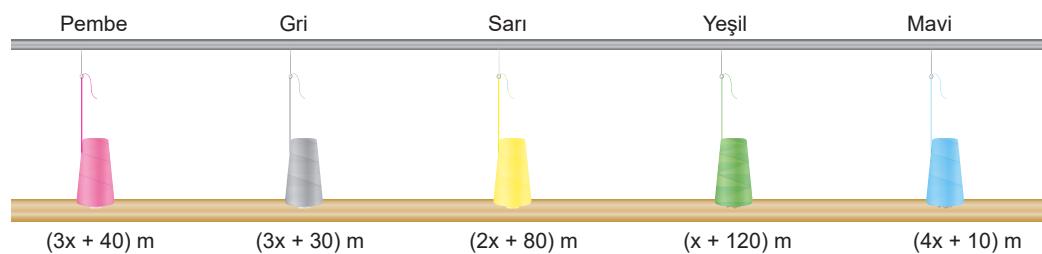
ECE: Puan = ... 60 Not: 3

EREN: Puan = ... 95 Not: 5

NUR: Puan = ... 85 Not: 5

1.

Yukarıda renklerine göre iplerin uzunlukları verilmiştir. Elif bu ipliklerden kırmızıdan $(x + 20)$ m, griden $(2x + 30)$ m, sarıdan $(x + 40)$ m, yeşilden x m ve maviden $(2x + 10)$ m olup geriye kalanı birbirine bağlıyor.

Buna göre geriye kalan bağlı iplerin uzunluğu kaç metredir? (10 puan)

Cevap: ..... $6x + 180$ .....

2.

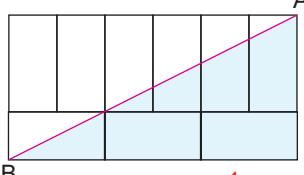
Yukarıda verilenlere göre x 'in alabileceği doğal sayı değerlerinden en küçük 5 tanesini yazınız. (10 puan)

Cevap: ..... $2x > x + 20$ ve $x > 20$ olup, 21, 22, 23, 24, 25 olur. .....

3. Ömer birbirine eş kısa kenarı uzun kenarının yarısı olan blokları kullanarak çeşitli şekiller elde ediyor.

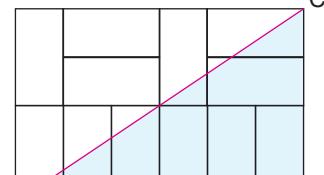
Buna göre Ömer'in elde ettiği şekillerde gösterilen maddelerin eğimlerini yazınız. (10 puan)

a)

$[AB]$ 'nin eğimi: ..... $\frac{1}{2}$ .....

b)

$[CD]$ 'nin eğimi: ..... $\frac{2}{3}$ .....

SENARYO - 1

2. DÖNEM 1. YAZILI SORULARI

4. Aşağıda sayı doğrusu üzerinde gösterilen boyalı kısımların eşitsizlikler yazınız. (10 puan)

$$a \geq 0$$

$$-2 \leq x < 2$$

$$x \leq -3$$

$$-21 \leq x \leq -15$$

$$15 < x < 24$$

5.

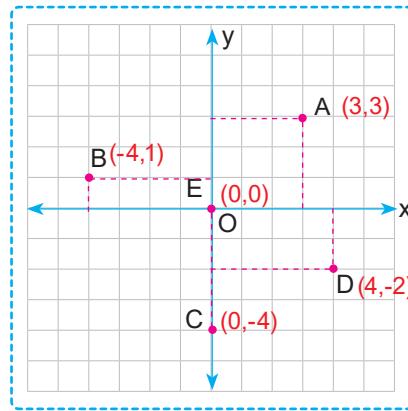
Tablo = x ve y arasındaki ilişki

x	1	2	3	b	5	d	7
y	15	a	45	60	c	90	e

- x ve y'nin ilişkisine göre a, b, c, d ve e değerlerini yazınız. (10 puan)

a: 30   b: 4   c: 75   d: 6   e: 105

6. Aşağıda işaretlenen noktaların koordinatlarını yazınız. (10 puan)

A (..., 3, ..., 3...)   B (..., -4, ..., 1...)   C (..., 0, ..., -4...)   D (..., 4, ..., -2...)   E (..., 0, ..., 0...)

7. $\frac{x-1}{2} + \frac{x+1}{3} = 1$ denkleminin çözüm kümesini işlem yaparak bulunuz. (10 puan)

Cevap: .....

$\frac{7}{5}$

İşlem için cevap anahtarına bakabilirsiniz.

8. Dikildiğinde boyu 18 cm olan bir fidan her yıl 8 cm uzuyor.

Buna göre bu fidanın 5 yıl sonraki boyu kaç cm olur? Denklemi yazarak bulunuz. (10 puan)

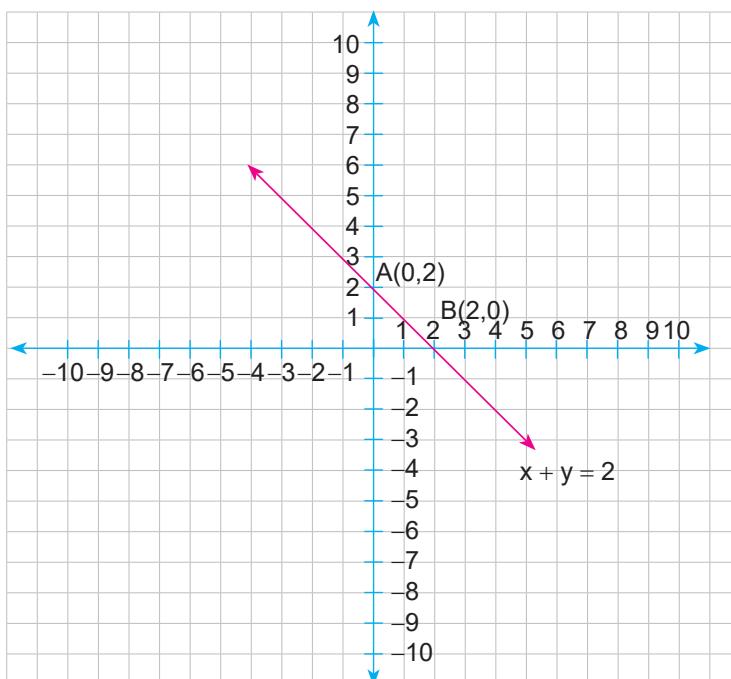
Denklem: .....

$18 + 8x$

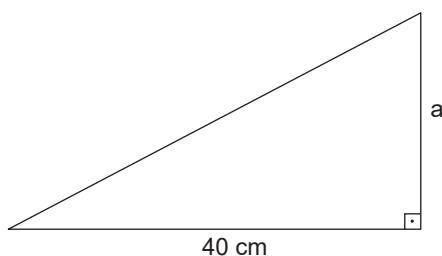
5 yıl sonraki boyu: .....

58

9. $x + y = 2$ doğrusunun grafiğini çiziniz. (10 puan)

10.

Yukarıda gösterilen dik üçgenin eğimi %20'dir.

Buna göre a kaçtır? (10 puan)

Cevap: .....

$a = 8$

1.

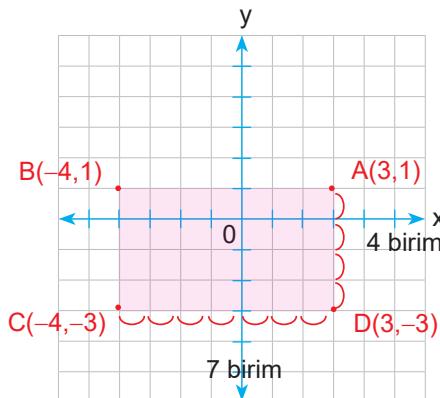
1'den 20'ye kadar numaralandırılmış olan boncuklar bir torbanın içine atılıyor. Bu torbadan rastgele bir boncuk çekiliyor.

Buna göre çekilen boncuk için aşağıdaki olasılıkları yazınız. (10 puan)

a) Çift sayı yazma durum sayısı: ..... 10 tanedir.

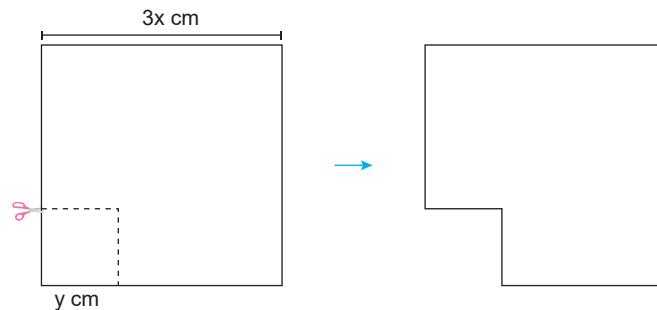
b) Asal sayı yazma olasılığı: ..... $\frac{2}{5}$

2. A(3, 1), B(-4, 1), C(-4, -3) ve D(3, -3) noktalarını koordinat düzleminde gösterip oluşan şeklin alanını br^2 olarak hesaplayınız. (10 puan)

Cevap: ..... Alan = $4 \cdot 7 = 28$ birim karedir.

3. Kenar uzunlukları verilen karesel bir şekeiten yine kenar uzunluğu verilen küçük karesel bir parça çıkartılıp atılıyor.

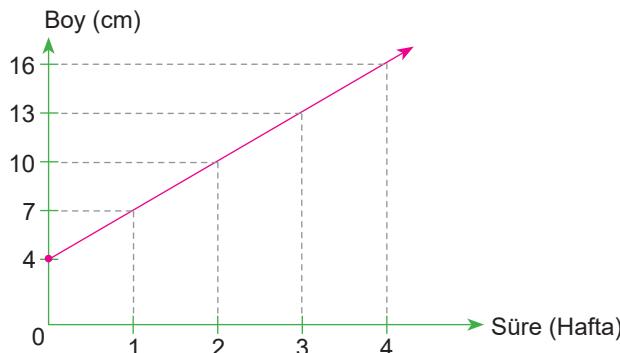
Buna göre kalan alanı br^2 olarak yazıp çarpanlarına ayıriz. (10 puan)

Cevap: Kalan alan = $(3x)^2 - y^2 = (3x - y) \cdot (3x + y)$

4. Bir sarmaşığın haftalara göre uzaması aşağıdaki grafikte verilmiştir.

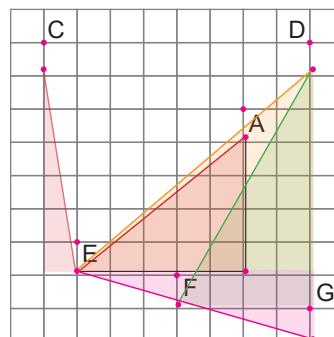
Grafik: Sarmaşığın Haftalara Göre Boy Uzaması

Buna göre bu sarmaşığın boy – süre denklemini yazınız. (10 puan)

Cevap: ..... $3x + 4$ .....

5.

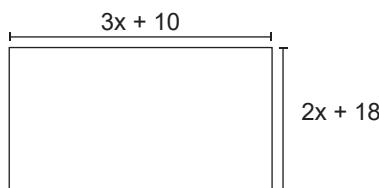

Yukarıda verilen kareli kâğıtta her kısa uzunluk 1 birimdir.

Buna göre istenilen doğru parçalarının eğimlerini yazınız. (10 puan)

a) $m_{AE} = \dots \frac{4}{5} \dots$ b) $m_{FD} = \dots \frac{7}{4} \dots$ c) $m_{ED} = \dots \frac{6}{7} \dots$ d) $m_{EG} = \dots \frac{2}{7} \dots$ e) $m_{EC} = \dots \frac{6}{1} \dots$

6.

Yukarıda gösterilen dikdörtgenin uzun ve kısa kenarları verilmiştir.

Buna göre x'in alabileceği tam sayı değerlerini eşitsizlik ile gösteriniz. (10 puan)

Cevap: $3x + 10 > 2x + 18$ ..... $3x - 2x > 18 - 10$ ..... $x > 8$ .....

SENARYO - 2

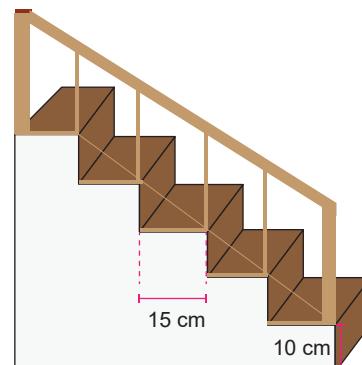
2. DÖNEM 1. YAZILI SORULARI

7. $\frac{3x-5}{2} = 5$ ise x kaçtır?

Denklemi çözerek bulunuz. (10 puan)

Cevap: $\frac{3x-5}{2} = 5 \quad 3x-5 = 10 \quad 3x = 15 \quad x = 5$

8.

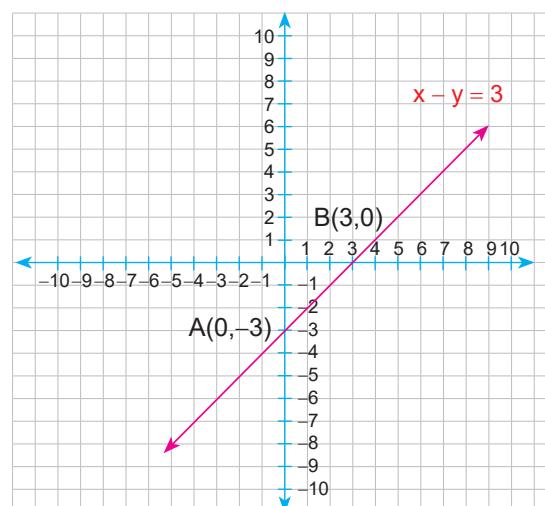

Yukarıda gösterilen merdivenin her bir basamağının yüksekliği 10 cm ve genişliği 15 cm'dir.

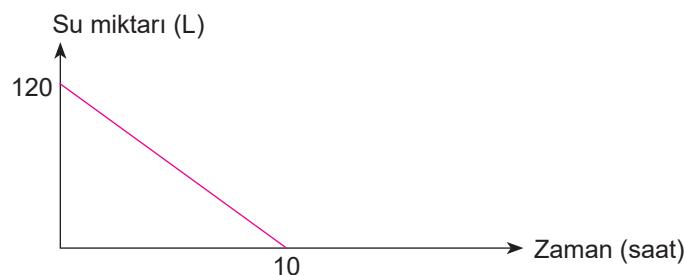
Basamakların eğimine eşit olan merdivenin korkuluğu olan demir çubuğuun eğimi kaçtır? (10 puan)

Cevap: Eğim = $\frac{\text{Dikey uzunluk}}{\text{Yatay uzunluk}} = \frac{50 \text{ cm}}{75 \text{ cm}} = \frac{2}{3}$

9. $x - y = 3$ doğrusunun grafiğini çiziniz. (10 puan)

10. Aşağıdaki grafikte tamamı dolu olan bir havuzun zemine bağlı değişimi göstermektedir.

Buna göre tamamı dolu olan bir havuzda 3 saat sonra kaç litre su kalır? (10 puan)

Cevap: 84

ÜNİTE

ÜÇGENLER

- Üçgende Yükseklik
- Üçgende Kenarortay
- Üçgende Açıortay
- Üçgende Açı - Kenar İlişkisi
- Üçgen Eşitsizliği
- Yeterli Elemanı Verilen Üçgen Çizme
- Pisagor Bağıntısı
- Kenarlarına Göre Özel Üçgenler

EŞLİK VE BENZERLİK

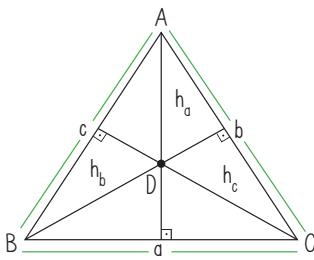
- Eşlik
- Benzerlik

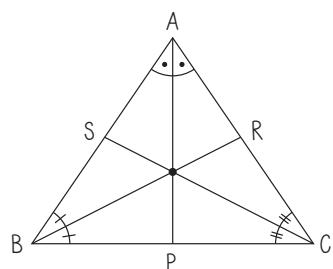
ÜÇGENİN KENARORTAYI, AÇIORTAYI VE YÜKSEKLİĞİ

Yükseklik

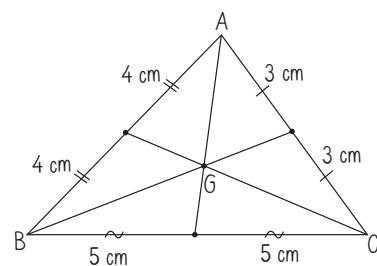
- ⇒ Üçgenin bir köşesinden karşı kenara veya karşı kenarın uzantısına indirilen dik doğru parçasına **yükseklik** denir.
- ⇒ Dar açılı üçgende yükseklikler iç bölgede kesişir. Kesişen bu noktaya diklik merkezi denir.
- ⇒ Geniş açılı üçgende yükseklikler üçgenin dış bölgesinde kesişir. Diklik merkezi üçgenin dışındadır.

Açıortay

- ⇒ Bir iç açayı iki eş açıya bölen doğru parçasına o açıya ait **açıortay** denir.
- ⇒ [AP]: A açısına ait açıortay
- ⇒ [BR]: B açısına ait açıortay
- ⇒ [CS]: C açısına ait açıortaydır.
- ⇒ Açıortaylar üçgenin iç bölgesinde kesişirler.

Kenarortay

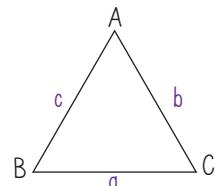

- ⇒ Bir köşeyi karşı kenarın orta noktasına birleştiren doğru parçasına o kenara ait **kenarortay** denir.
- ⇒ Kenarortaylarının kesiştiği noktaya üçgenin ağırlık merkezi denir. "G" ile gösterilir.
- ⇒ G ağırlık merkezi üçgenin iç bölgesinde eder.

ÜÇGENLERİN KENARLARININ UZUNLUKLARI ARASINDAKI İLİŞKİLER

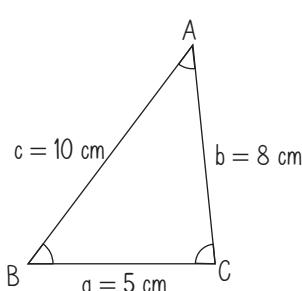
- ⇒ Kenar uzunlukları a , b , c olan bir üçgenin çizilebilmesi için aşağıdaki eşitsizliklerin sağlanması gereklidir. Bir ABC üçgeninde bir kenar diğer iki kenarın toplamından küçük, farkının mutlak değerinden büyük olmalıdır. Bu eşitsizliğe **Üçgen eşitsizliği** denir.

$$\Rightarrow |b - c| < a < b + c, \quad |a - c| < b < a + c, \quad |a - b| < c < a + b \rightarrow \text{Üçgen eşitsizliği}$$

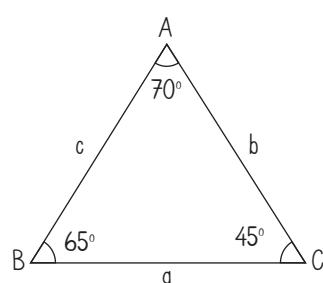

ÜÇGENDE KENARLARIN UZUNLUKLARI İLE AÇILARININ ÖLÇÜLERİ ARASINDAKI İLİŞKİ

- ⇒ Bir üçgende büyük açı karşısında büyük kenar, küçük açı karşısında küçük kenar bulunur.

ABC üçgeninde $c > b > a$ olduğundan açılar arasındaki ilişki $m(\widehat{C}) > m(\widehat{B}) > m(\widehat{A})$ olacaktır.

ABC üçgeninde $m(\widehat{A}) > m(\widehat{B}) > m(\widehat{C})$ olduğundan kenarlar arasındaki ilişki $a > b > c$ olacaktır.

ÜÇGEN ÇİZME

Üç Kenar Uzunluğu Verilen Üçgen Çizimi

► Kenar uzunlukları 3 cm, 4 cm, 5 cm olan üçgenin çizimi.

1. Adım:
Cetvel ile 3 cm'lik uzunluk çizildi.

2. Adım:
Pergelle 4 cm'lik uzunluk belirlendi.

3. Adım:
Pergelle 5 cm'lik uzunluk belirlendi.

4. Adım:
ABC üçgeni çizildi.

İki Kenar Uzunluğu ve Bir İç Açısunun Ölçüsü Verilen Üçgen Çizimi

► Kenar uzunlukları 2 cm, 3 cm ve bu kenarlar arasındaki açısı 60° olan üçgen çizimi.

1. Adım:
Cetvel ile 2 cm'lik uzunluk çizildi.

2. Adım:
B'den açıölçer ile 60° açı oluşturuldu.

3. Adım:
 $|AB| = 3 \text{ cm}$ olacak şekilde A belirlendi.

4. Adım:
A ile C birleştirildi.
 $\widehat{ABC}$ çizildi.

İki Açı Ölçüsü ve Bir Kenar Uzunluğu Verilen Üçgen Çizimi

► Bir kenarı 4 cm ve bu kenarın uçlarındaki açıları 50° ve 40° olan üçgen çizimi.

1. Adım:
Cetvel ile 4 cm'lik uzunluk çizildi.

2. Adım:
B'den açıölçer ile 50° açı oluşturuldu.

3. Adım:
C'den açıölçer ile 40° açı oluşturuldu.

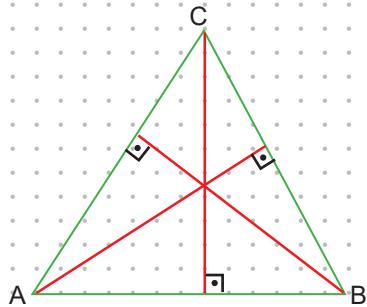
4. Adım:
İkiisinin kesiştiği nokta A olarak yazıldı.

1.
Etkinlik

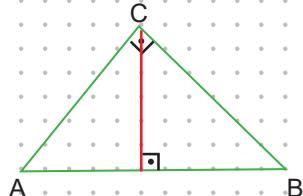
Üçgenlerde Yükseklik

Aşağıda verilen üçgenlerin tüm kenarlarına ait yükseklikleri gönye yardımı ile oluşturunuz.
Yüksekliklerin kesişim noktasını belirleyiniz.

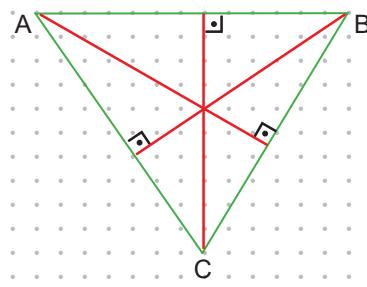
a

f

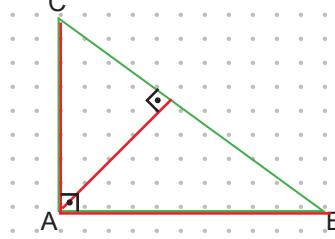
b

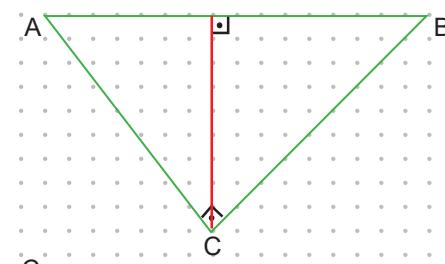
g

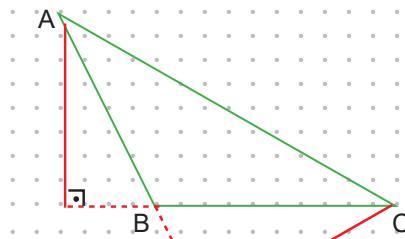
c

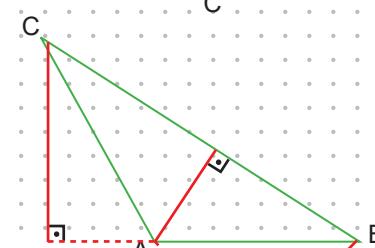
h

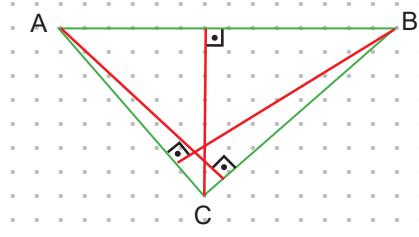
d

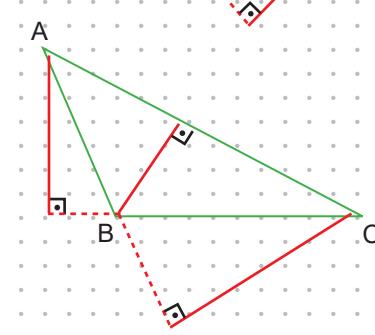
i

e

j

2.

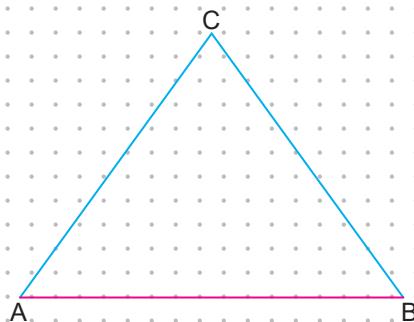
Etkinlik

Üçgenlerde Yükseklik

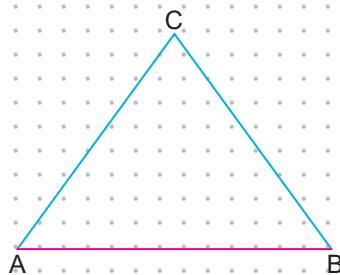
Aşağıdaki noktalı kâğıtta çapraz olmayan ardışık noktalar arasındaki uzaklık 1 birimdir.

Aşağıdaki kareli kâğıtta kısa çizgilerin uzunlukları 2 birimidir.

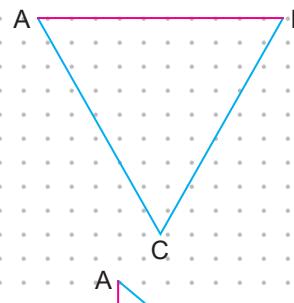
a

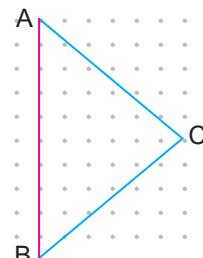
b

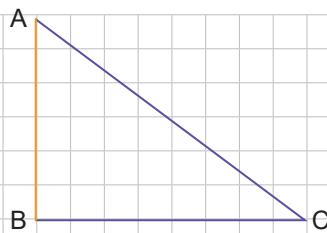
c

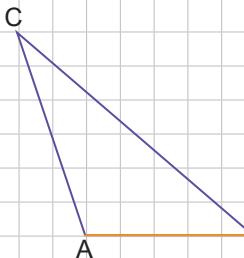
d

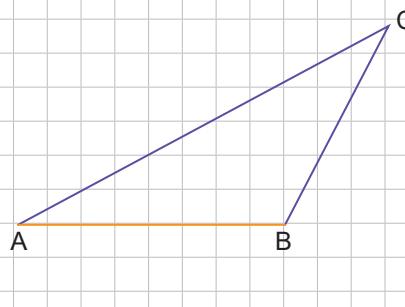
e

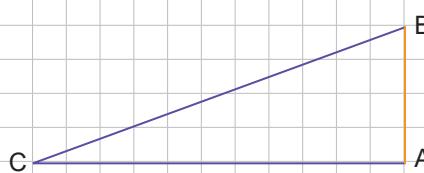
f

g

h

Buna göre aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1. Hangi kutucuklardaki üçgende AB kenarına ait yükseklik 11 birimdir.

Cevap: ..... a

2. Hangi kutudaki üçgende AB kenarına ait yükseklik en uzundur?

Cevap: ..... h

3. Hangi kutucuklardaki üçgende AB kenarına ait yükseklikler üçgenin dışındadır?

Cevap: ..... g ve h

4. Hangi kutuctuktaki üçgende AB kenarına ait yükseklik en kısalıdır?

Cevap: ..... d

5. Hangi kutuctuktaki üçgende AB kenarına ait yükseklikler eşittir?

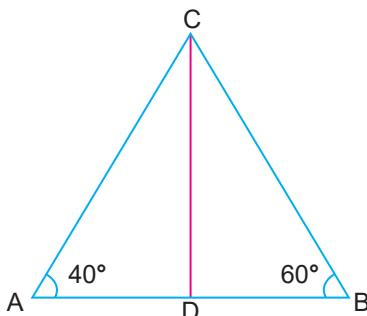
Cevap: ..... b ve c

3.
Etkinlik

Üçgende Açıortay

Aşağıdaki üçgenlere ait bazı bilgiler verilmiştir.
Buna göre istenilen açı ölçülerini bulunuz.

1.

$[CD]$, C açısına ait açıortay ve $m(\widehat{CAB}) = 40^\circ$ ve $m(\widehat{ABC}) = 60^\circ$ ise;

$m(\widehat{ADB}) =$

$m(\widehat{ADB}) = 180^\circ$

$m(\widehat{BDC}) =$

$m(\widehat{BDC}) = 80^\circ$

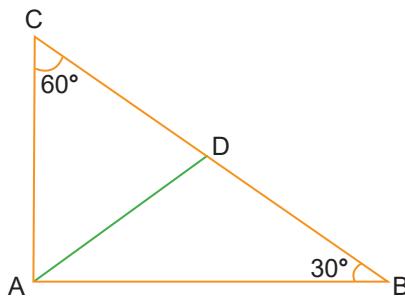
$m(\widehat{ACD}) =$

$m(\widehat{ACD}) = 40^\circ$

$m(\widehat{BCD}) =$

$m(\widehat{BCD}) = 40^\circ$

2.

$[AD]$, A açısına ait açıortay ve $m(\widehat{ACB}) = 60^\circ$ ve $m(\widehat{ABC}) = 30^\circ$ ise;

$m(\widehat{CAD}) =$

$m(\widehat{CAD}) = 45^\circ$

$m(\widehat{DAB}) =$

$m(\widehat{DAB}) = 45^\circ$

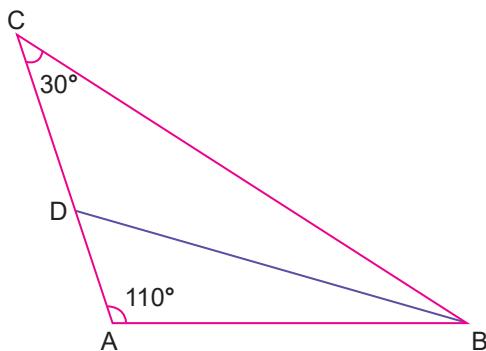
$m(\widehat{ADB}) =$

$m(\widehat{ADB}) = 105^\circ$

$m(\widehat{ADC}) =$

$m(\widehat{ADC}) = 75^\circ$

3.

$[BD]$, B açısına ait açıortay ve $m(\widehat{BCA}) = 30^\circ$ ve $m(\widehat{CAB}) = 110^\circ$ ise;

$m(\widehat{ADB}) =$

$m(\widehat{ADB}) = 50^\circ$

$m(\widehat{BDC}) =$

$m(\widehat{BDC}) = 130^\circ$

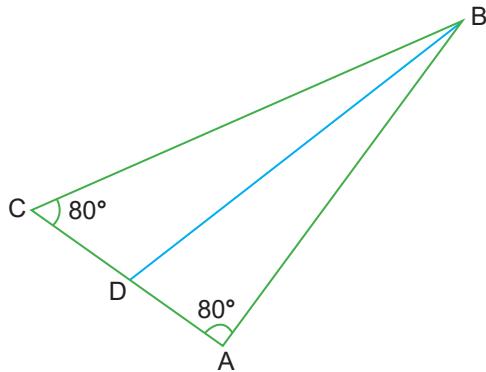
$m(\widehat{ABD}) =$

$m(\widehat{ABD}) = 20^\circ$

$m(\widehat{DBC}) =$

$m(\widehat{DBC}) = 20^\circ$

4.

$[BD]$, B açısına ait açıortay ve $m(\widehat{BCA}) = 80^\circ$ ve $m(\widehat{BAC}) = 80^\circ$ ise;

$m(\widehat{CDB}) =$

$m(\widehat{CDB}) = 90^\circ$

$m(\widehat{ADB}) =$

$m(\widehat{ADB}) = 90^\circ$

$m(\widehat{CBD}) =$

$m(\widehat{CBD}) = 10^\circ$

$m(\widehat{ABD}) =$

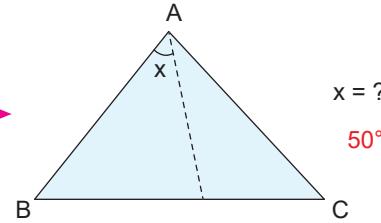
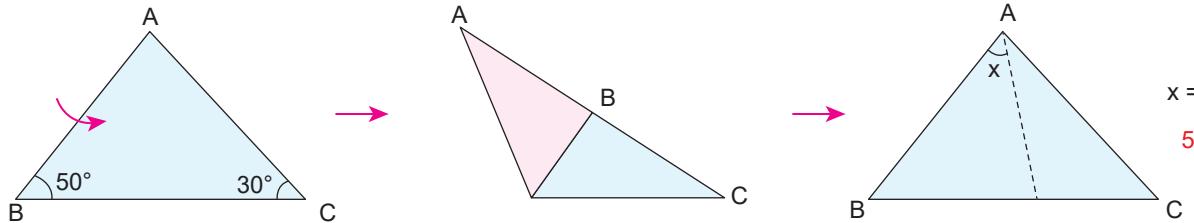
$m(\widehat{ABD}) = 10^\circ$

4.
Etkinlik

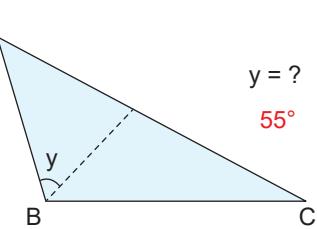
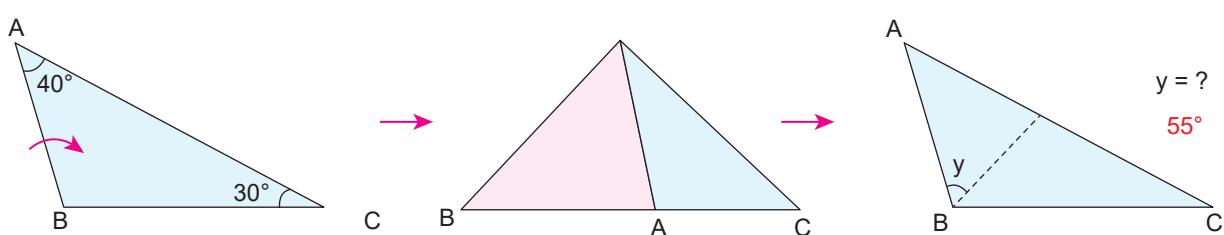
Açıortay

Aşağıda verilmiş üçgenlerin ön yüzü yeşil, arka yüzü kırmızıdır. Bu üçgenlerin bazı iç açı ölçüleri verilmiştir. Bu üçgenler katlanıp açıldıktan sonra oluşan açıları bulunuz.

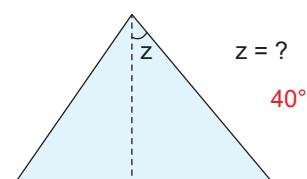
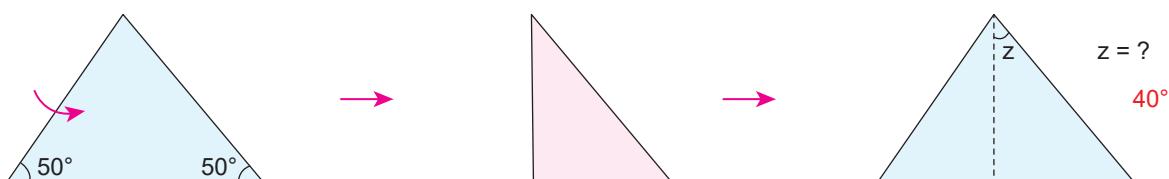
a

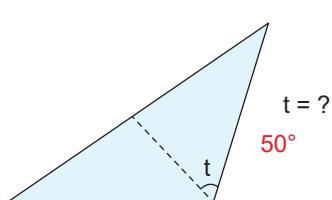
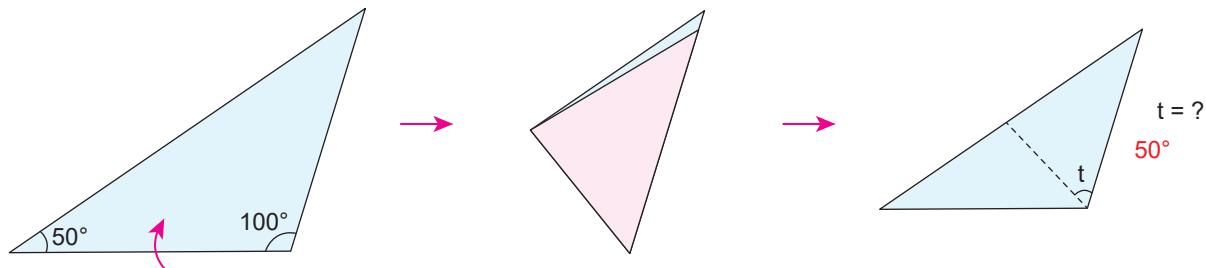
b

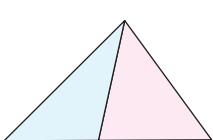
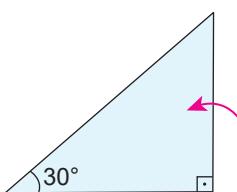
c

d

e

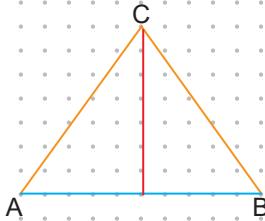

5.
Etkinlik

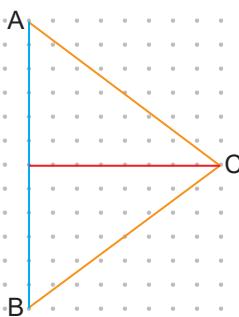
Üçgende Kenarortay

[AB] kenarına ait kenarortayları çiziniz.

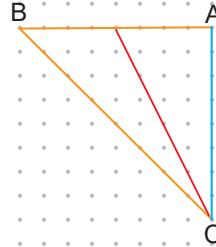
a

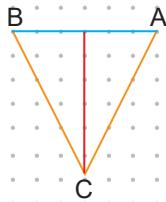
b

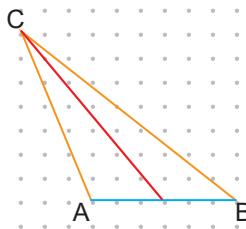
c

d

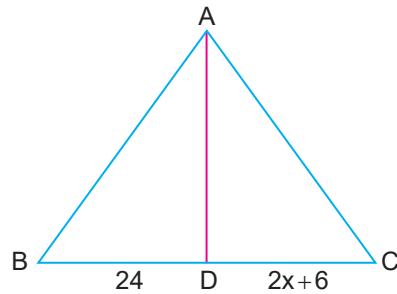
e

6.
Etkinlik

Üçgende Kenarortay

Verilen problemlerin çözümünü bulunuz.

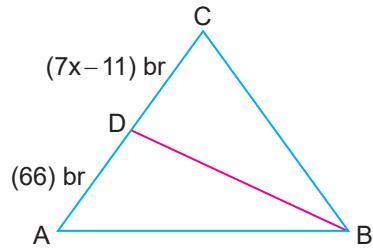
1. Aşağıda verilen üçgende [AD] kenarortay olduğuna göre x 'i bulunuz.

$$\begin{aligned}|BD| &= (24) \text{ br} \\ |DC| &= (2x+6) \text{ br} \\ x &=?\end{aligned}$$

9

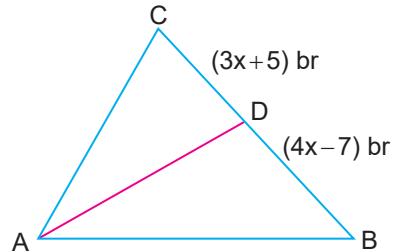
2. Aşağıda verilen üçgende [BD] kenarortay olduğuna göre x 'i bulunuz.

$$\begin{aligned}|AD| &= 66 \text{ br} \\ |DC| &= (7x - 11) \text{ br} \\ x &=?\end{aligned}$$

11

3. Aşağıda verilen üçgende [AD] kenarortay olduğuna göre x 'i bulunuz.

$$\begin{aligned}|CD| &= (3x + 5) \text{ br} \\ |DB| &= (4x - 7) \text{ br} \\ x &=?\end{aligned}$$

12

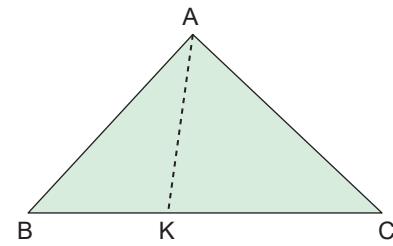
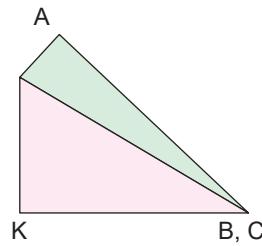
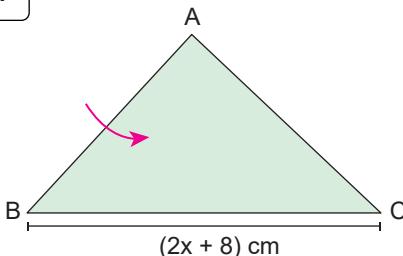
7.

Etkinlik

Üçgende Kenarortay

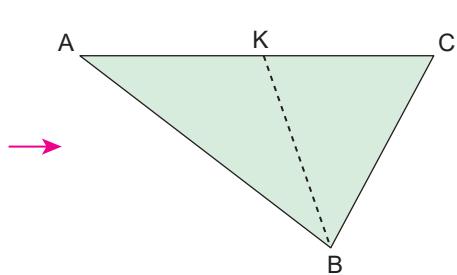
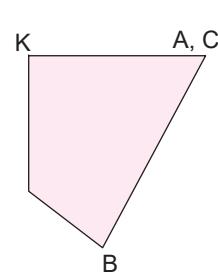
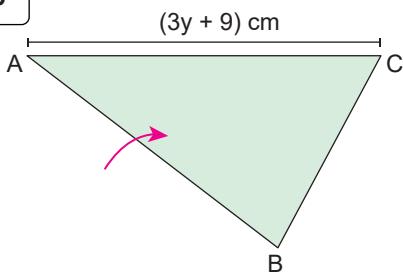
Ön yüzü yeşil arka yüzü pembe olan üçgenler iki köşeleri çakışacak biçimde kenar üzerinde katlanıp açılıyor.
Buna göre verilen bilinmeyen değerleri için istenilen uzunlukları hesaplayınız.

a

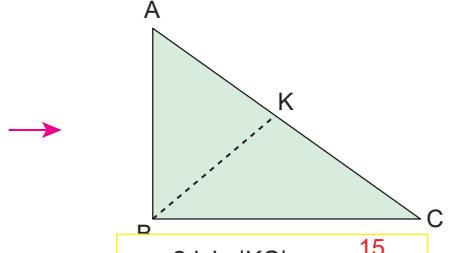
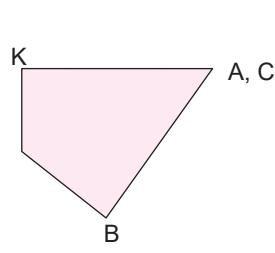
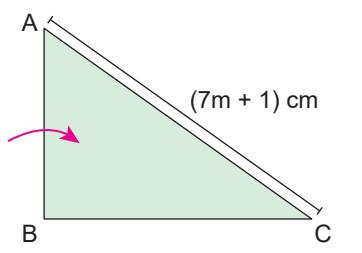
$$x = 6 \text{ için } |BK| = \dots \underline{\quad} \dots$$

b

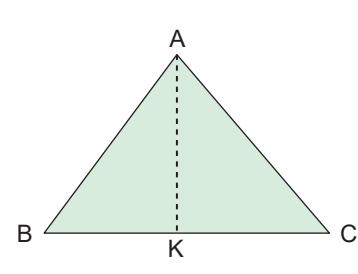
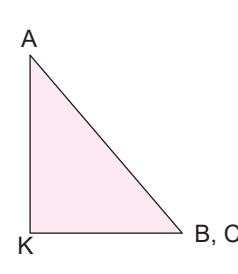
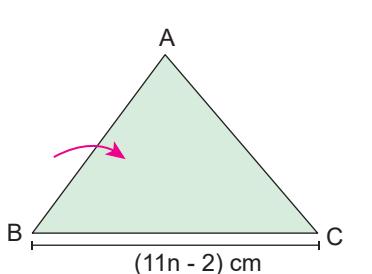
$$y = 5 \text{ için } |KC| = \dots \underline{\quad} \dots$$

c

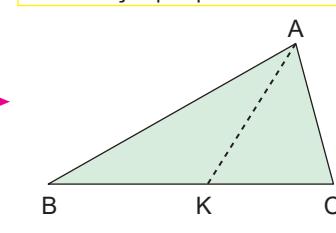
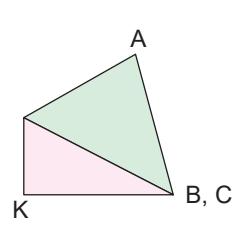
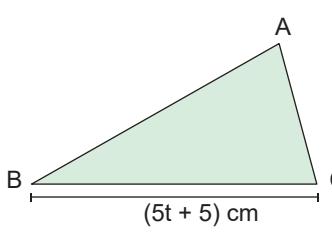
$$m = 2 \text{ için } |KC| = \dots \underline{\quad} \dots$$

d

$$n = 10 \text{ için } |BK| = \dots \underline{\quad} \dots$$

e

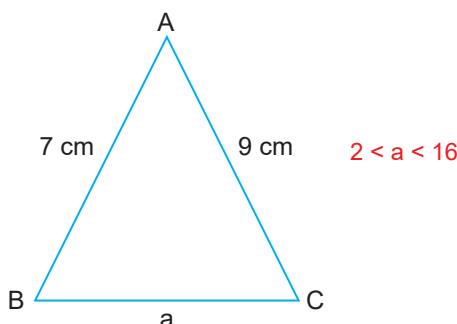
$$t = 3 \text{ için } |KC| = \dots \underline{\quad} \dots$$

8.
Etkinlik

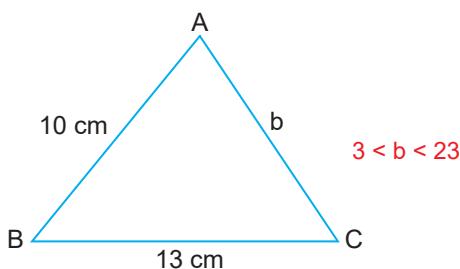
Üçgen Eşitsizliği

Uzunluğu verilmeyen kenarların alabileceği değerleri gösteren en geniş aralığı belirleyiniz.

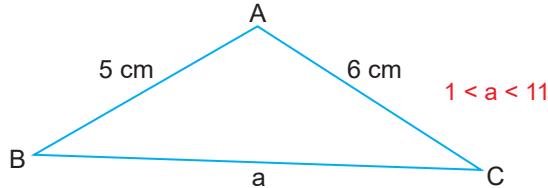
1.

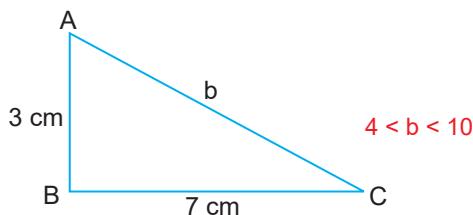
2.

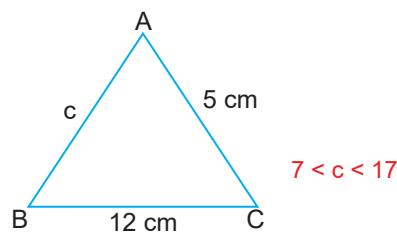
3.

4.

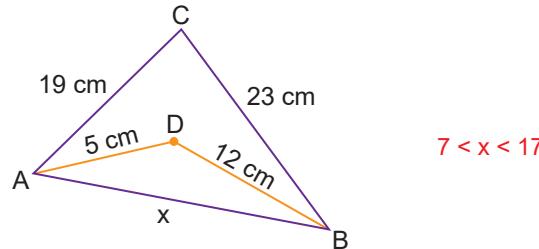
5.

9.
Etkinlik

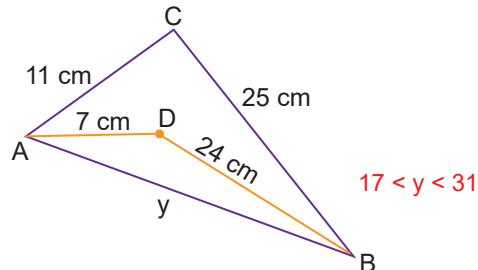
Üçgen Eşitsizliği

Aşağıdaki üçgenlerde verilmeyen kenar uzunluğunu gösteren en geniş aralığı belirleyiniz.

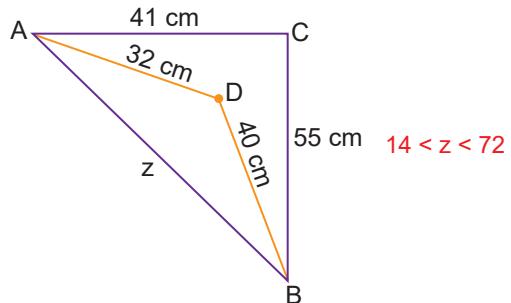
1.

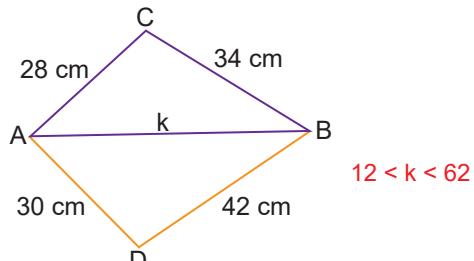
2.

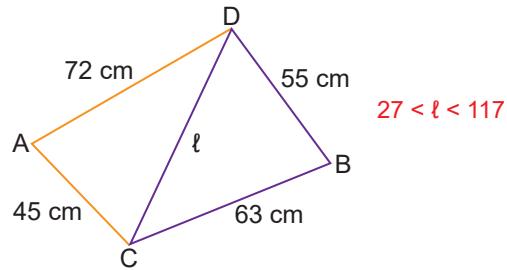
3.

4.

5.

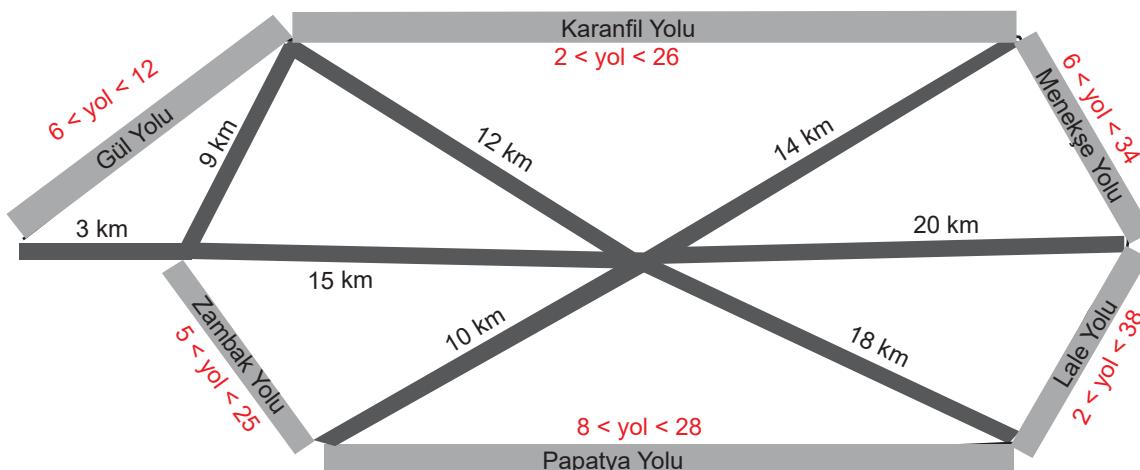

10.

Etkinlik

Üçgen Eşitsizliği

Aşağıda özel olarak tasarılanmış bir parkın üstten görünümü verilmiştir. Verilen uzunluklara göre istenilen yolların uzunlıklarının alabileceği en büyük ve en küçük tam sayı değerlerini yazınız.

Gül yolu: En az: ..... 7 En fazla: 11	Karanfil yolu: En az: ..... 3 En fazla: 25	Menekşe yolu: En az: ..... 7 En fazla: 33
Lale yolu: ..... 3 En az: ..... 37 En fazla: 37	Papatya yolu: ..... 9 En az: ..... 27 En fazla: 27	Zambak yolu: ..... 6 En az: ..... 24 En fazla: 24

11.

Etkinlik

Üçgen Eşitsizliği

Aşağıda verilen bilgilerden doğru olanlar “D”, yanlış olanlar “Y” ile gösterilmektedir. Buna göre bilgilerin doğru veya yanlışlığına göre hangi çıkıştan çıkışını bulunuz.

$\triangle ABC$ üçgeninde $a = 8 \text{ cm}$, $b = 9 \text{ cm}$ ise c kenarı en fazla 17 cm olur.

$\triangle ABC$ üçgeninde $a = 15 \text{ cm}$, $b = 7 \text{ cm}$ ise c kenarı en az 9 cm olur.

$\triangle ABC$ üçgeninde $a = 4 \text{ cm}$, $b = 3 \text{ cm}$ ise c kenarının en küçük tamsayı değeri 2 cm 'dir.

$\triangle ABC$ üçgeninde $a = 15 \text{ cm}$, $b = 7 \text{ cm}$ ise c kenarı en az 9 cm olur.

$\triangle ABC$ üçgeninde $a = 4 \text{ cm}$, $b = 3 \text{ cm}$ ise c kenarının en büyük tam sayı değeri 2 cm 'dir.

$\triangle ABC$ üçgeninde $a = 10 \text{ cm}$, $b = 4 \text{ cm}$ ise c kenarının tam sayı değeri en az 7 cm 'dir.

$\triangle ABC$ üçgeninde $a = 4 \text{ cm}$, $b = 5 \text{ cm}$ ise c 'nin en büyük tamsayı değeri 8 cm 'dir.

1. çıkış D
2. çıkış Y

3. çıkış D
4. çıkış Y

5. çıkış D
6. çıkış Y

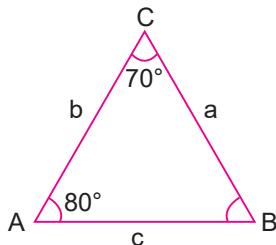
7. çıkış D
8. çıkış Y

$Y - D - D \rightarrow 5. \text{ Çıkış}$

12.
Etkinlik

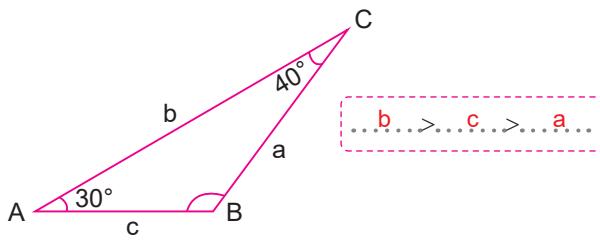
Üçgende Açı - Kenar İlişkisi

1.

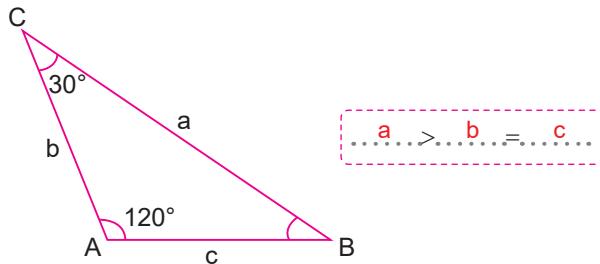
$$\dots a \dots > \dots c \dots > \dots b \dots$$

2.

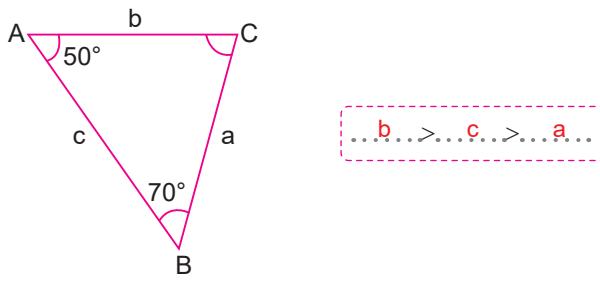
$$\dots b \dots > \dots c \dots > \dots a \dots$$

3.

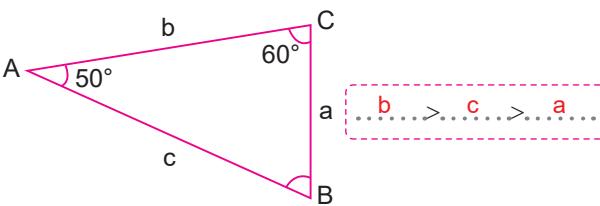
$$\dots a \dots > \dots b \dots = \dots c \dots$$

4.

$$\dots b \dots > \dots c \dots > \dots a \dots$$

5.

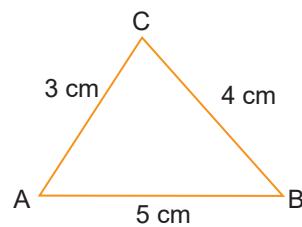
$$\dots b \dots > \dots c \dots > \dots a \dots$$

13.
Etkinlik

Üçgende Açı - Kenar İlişkisi

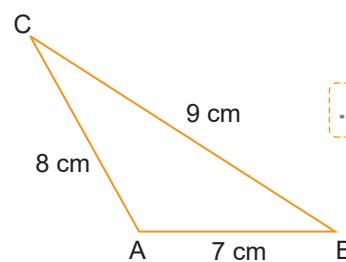
Aşağıda kenar uzunlukları verilen üçgenlerin açı ölçülerini büyükten - küçüğe sıralayınız.

1.

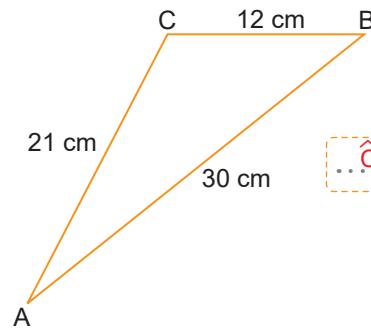
$$\hat{\text{C}} \dots > \dots \hat{\text{A}} \dots > \dots \hat{\text{B}} \dots$$

2.

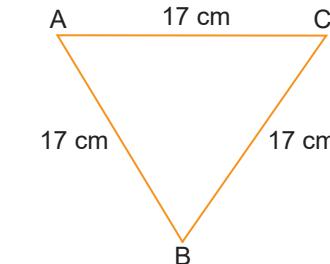
$$\hat{\text{A}} \dots > \dots \hat{\text{B}} \dots > \dots \hat{\text{C}} \dots$$

3.

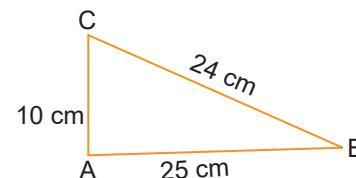
$$\hat{\text{C}} \dots > \dots \hat{\text{B}} \dots > \dots \hat{\text{A}} \dots$$

4.

$$\hat{\text{A}} \dots = \dots \hat{\text{B}} \dots = \dots \hat{\text{C}} \dots$$

5.

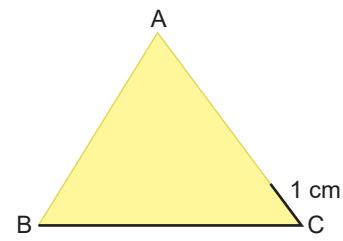
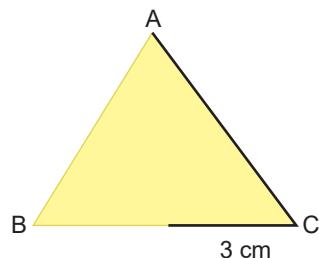
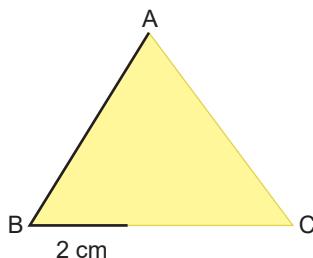
$$\hat{\text{C}} \dots > \dots \hat{\text{A}} \dots > \dots \hat{\text{B}} \dots$$

14.
Etkinlik

Üçgende Açı - Kenar İlişkisi

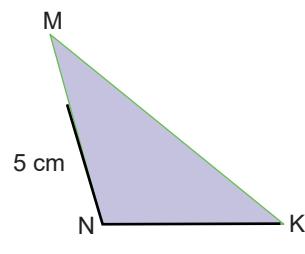
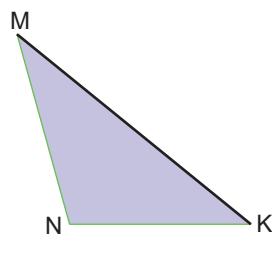
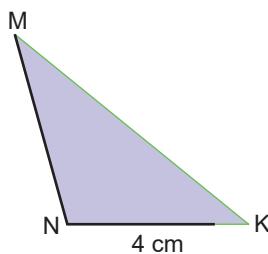
Ahmet Usta üçgen biçimindeki fayansları elindeki sabit bir iple ölçüyor. Ölçüm sonucunda ipten kalan parça uzunlukları aşağıdaki gibidir. Buna göre üçgen biçimindeki fayansların kenar uzunluklarını karşılaştırınız.

a

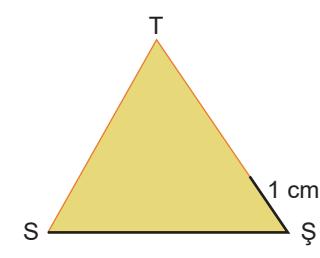
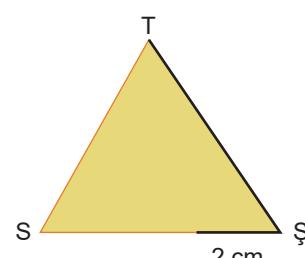
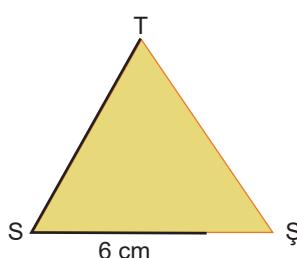
Kenarların karşılaştırılması: $|BC| > |AB| > |AC|$

b

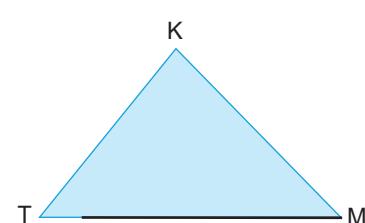
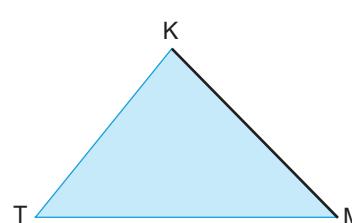
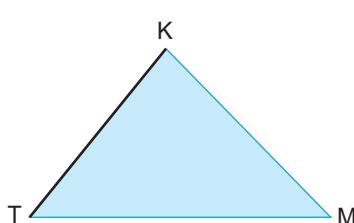
Kenarların karşılaştırılması: $|MK| > |MN| > |NK|$

c

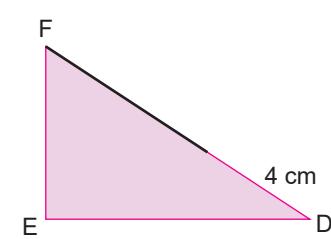
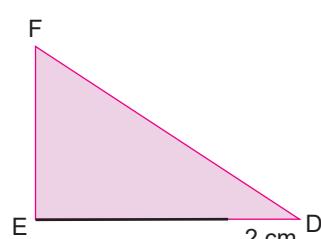
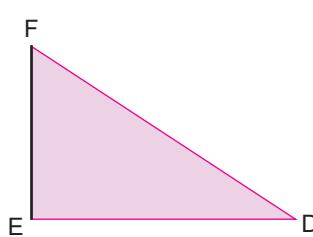
Kenarların karşılaştırılması: $|SS| > |TS| > |ST|$

d

Kenarların karşılaştırılması: $|TK| = |KM| < |TM|$

e

Kenarların karşılaştırılması: $|FD| > |ED| > |FE|$

15.

Etkinlik

Yeterli Elemanı Verilen Üçgeni Çizme

Aşağıda verilen bilgilerden belirli bir üçgen çizebilmek için yeterli olanların verilen harflerini, yeterli olmayanların ise verilen harflerden hemen önceki harfi yazarak şifreyi bulunuz.

a. Üç kenar uzunluğu verilen üçgen

H

b. Üç açısının ölçüsü verilen üçgen

B

c. İki açısının ölçüsü verilen üçgen

Z

d. Çevre uzunluğu verilen eşkenar üçgen

A

e. Üç açısının ölçüsü verilen çeşitkenar üçgen

U

f. İki kenarı ile bu iki kenar arasındaki açısının ölçüsü verilen üçgen

G

g. Bir kenar uzunluğu verilen eşkenar üçgen

Ü

h. İkiz kenarlarından biri ve tepe açısı verilen üçgen

Z

i. İki açısı ve bu açılar arasında kalan kenar uzunluğu verilen üçgen

E

j. Tepe açısı ile karşısındaki kenar ölçüsü bilişen ikiz kenar üçgen

L

a

b

c

d

e

f

g

h

i

j

H

A

Y

A

T

G

Ü

Z

E

L

17.

Etkinlik

Yeterli Elemanı Verilen Üçgeni Çizme

Aşağıda ölçüleri verilen üçgenleri cetvel ve pergel yardımı ile çiziniz.

1. Kenar uzunlukları

$$|AB| = 6 \text{ cm}, |BC| = 8 \text{ cm}, |CA| = 10 \text{ cm}$$

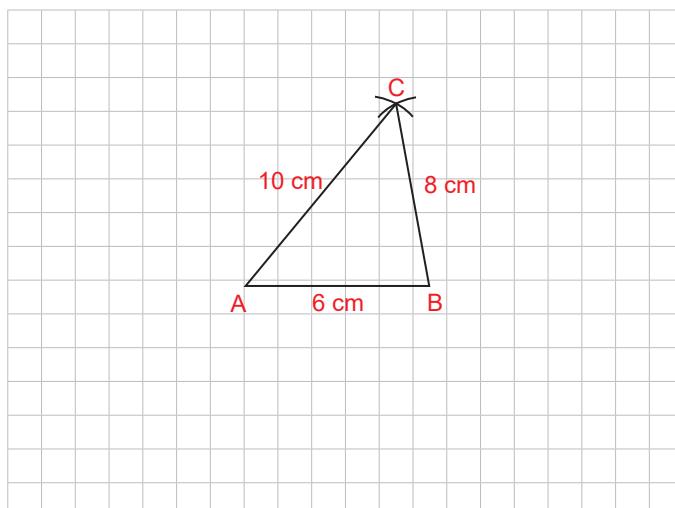
olan ABC üçgenini aşağıdaki yönergeye göre pergel ve cetvel yardımı ile çiziniz.

1. Adım: Cetvel yardımı ile $|AB| = 6 \text{ cm}$ uzunluğunda bir doğru parçası çiziniz.

2. Adım: Pergelin ucunu 8 cm açarak B merkezli bir yay çiziniz.

3. Adım: Pergelin ucunu 10 cm olacak şekilde açarak A merkezli bir yay çiziniz.

4. Adım: Yayların kesim noktasına C yazıp A ve B köşeleri ile birleştirerek üçgeni oluşturunuz.

2. Kenar uzunlukları

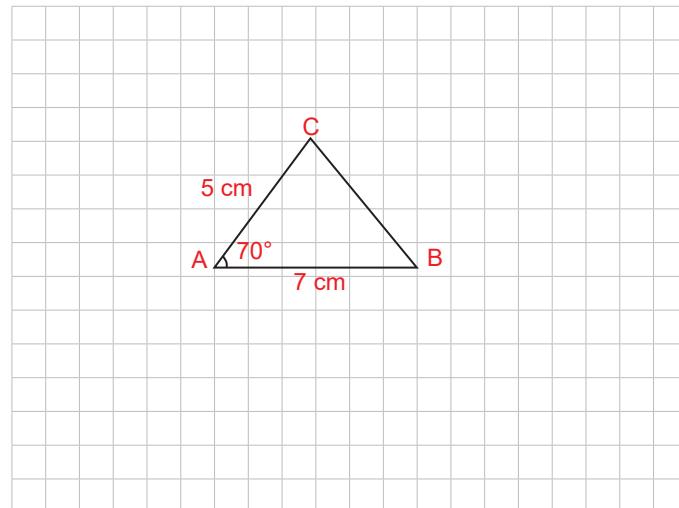
$|AB| = 7 \text{ cm}, |BC| = 5 \text{ cm}, m(\widehat{BAC}) = 70^\circ$ olarak bazı ölçüleri verilen ABC üçgenini verilen adımlara göre açıölçer ve cetvel kullanarak çiziniz.

1. Adım: Cetvel yardımıyla $|AB| = 7 \text{ cm}$ 'lik bir doğru parçası çiziniz.

2. Adım: Açıölçer yardımıyla A köşesinden 70° lik bir işin çiziniz.

3. Adım: Çizilen işin üzerinde 5 cm uzaklıkta olan noktayı C noktası olarak belirleyiniz.

4. Adım: B ve C noktalarını birleştirerek üçgeni tamamlayınız.

ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU

- Bilgileri verilen bir üçgenin çiziliş çizilemediğini tespit edebiliyorum.
- Üçgen çizimlerinde gerekli araç ve gereçleri kullanabiliyorum.
- Üçgen çizimlerini rahatlıkla yapabiliyorum.

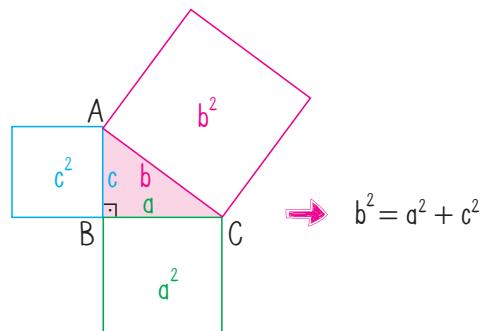
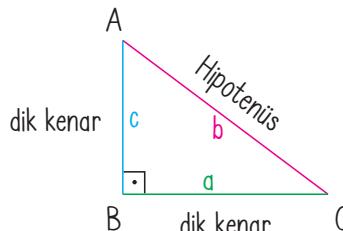
2 ve daha fazla hayır için konuyu tekrar etmelisin.

EVET	HAYIR

PİSAGOR BAĞINTISI

- » Bir dik üçgende dik kenarların uzunlıklarının kareleri toplamı hipotenüsün uzunluğunun karesine eşittir.
- » Dik üçgenlerdeki bu eşitliğe **pisagor bağıntısı** denir.

- » Dik açının karşısındaki kenara hipotenüs, diğer kenarlara da **dik kenarlar** denir.
- » Hipotenüs uzunluğu dik kenarların her birinin uzunluğundan daha uzundur. $b > c$ ve $b > a$ dir.

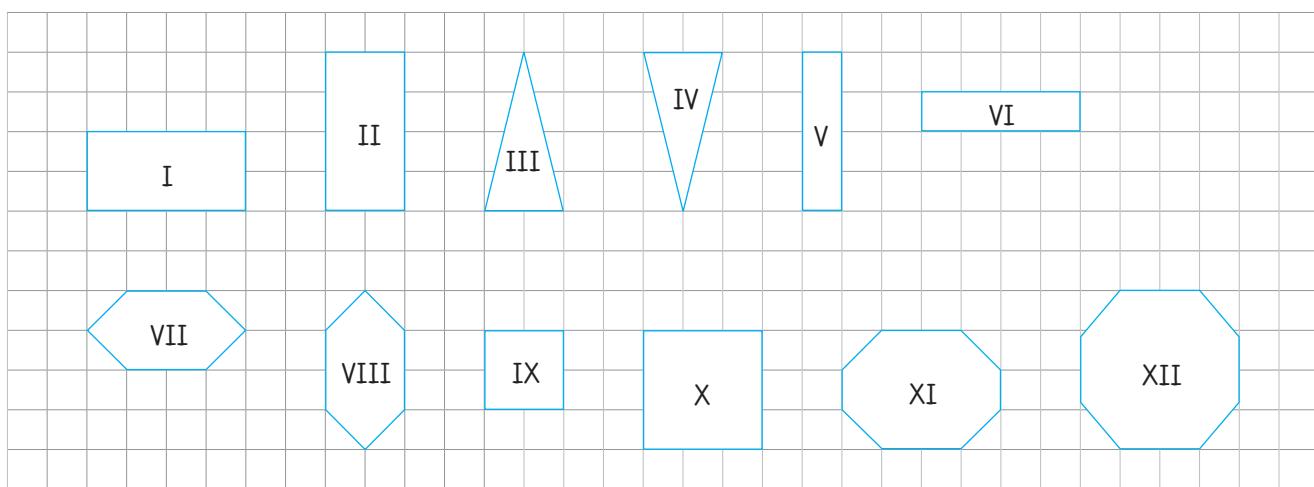
NOT

- » 3, 4, 5 - 5, 12, 13 - 8, 15, 17 - 7, 24, 25 üçgenleri ve bunların tam katları pisagor bağıntısında orantılı kenarlardır.

ÇOKGENLERDE EŞLİK VE BENZERLİK

Eş Sekiller

- » İki veya daha fazla çokgenin karşılıklı kenarları ve açılarının ölçülerini eşit ise bu çokgenlere **eş çokgenler** denir. Eşlik " $\cong$ " ile gösterilir.

- » Yukarıda gösterildiği gibi I ve II, III ve IV, V ve VI, VII ve VIII eş çokgenlerdir.
- » IX ve X benzerdir. XI ve XII eş de benzer de değildir.

NOT

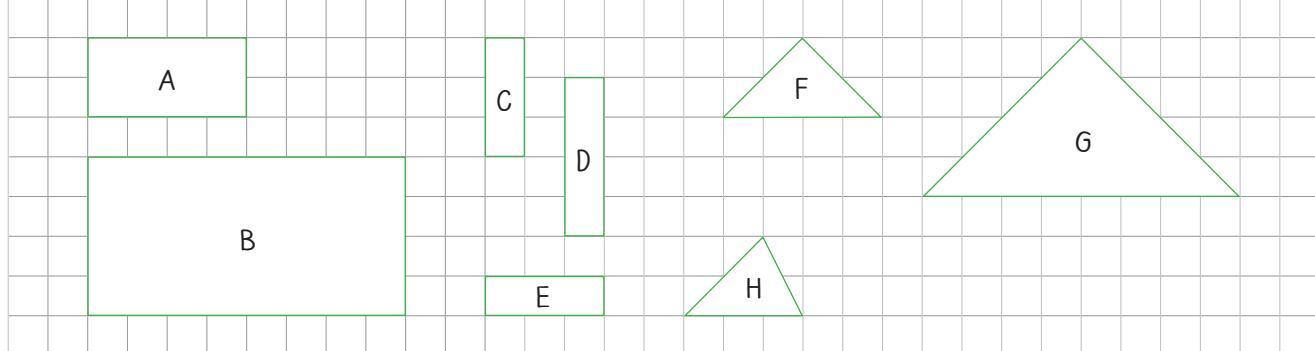
- » Eş sekillerin karşılıklı kenar uzunlukları ve açı ölçülerini eşittir.

- » Eşlik bağıntısı yazılırken yazılış sırası önemlidir. Eş olan açı ya da kenarlar aynı sırada yazılmalıdır.

Benzer Şekiller

► Benzer şeklärde açı ölçülerleri eşit fakat kenar uzunlukları orantılıdır. Benzerlik “~” ile gösterilir.

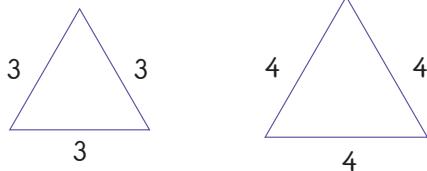

Yukarıda gösterilen A ve B dikdörtgenlerinin kısa ve uzun kenarları orantılıdır. A ve B benzerdir. C ve D benzer değildir. C ve E şekilleri hem eşittir hem de benzerdir. F ve G üçgenlerinin kenarları orantılı olup benzerdir. F ve H benzer değildir. G ve H benzer değildir.

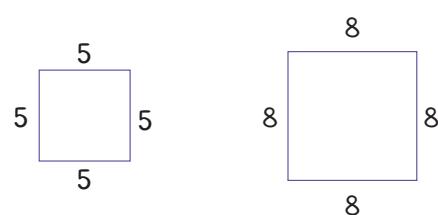
NOT

► Eş olan şeklär her zaman benzerdir ancak benzer olan şeklär her zaman eş olmayıpabilir. Kenar sayıları eşit olan düzgün çokgenler daima benzerdir.

► Eşkenar üçgenler benzerdir.

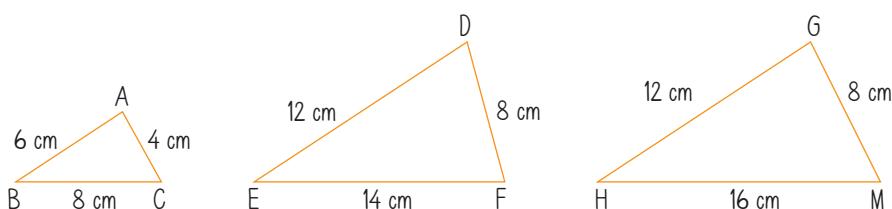

Kareler benzerdir.

Benzerlik Oranı

► Benzer iki çokgenin karşılıklı kenarları arasındaki oranlar birbirine eşittir. Bu orana **benzerlik oranı** denir.

$\triangle ABC$ ile $\triangle DEF$ benzer değildir. $\frac{|AB|}{|DE|} = \frac{|AC|}{|DF|} = \frac{|BC|}{|EF|}$ yani $\frac{6}{12} = \frac{4}{8} \neq \frac{8}{14}$ tür.

$\triangle ABC$ ile $\triangle GHM$ benzerdir. $\frac{|AB|}{|GH|} = \frac{|AC|}{|GM|} = \frac{|BC|}{|HM|}$ yani $\frac{6}{12} = \frac{4}{8} = \frac{8}{16} = \frac{1}{2}$ dir. Benzerlik oranı $\frac{1}{2}$ 'dir.

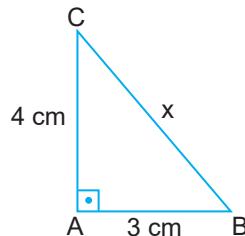
18.

Etkinlik

Pisagor Bağıntısı

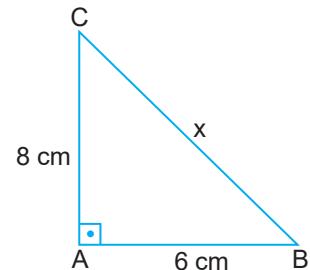
Aşağıdaki dik üçgenlerde verilmeyen kenar uzunluklarını bulunuz.

1.

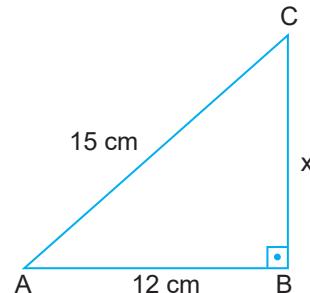
$$x = \boxed{5}$$

2.

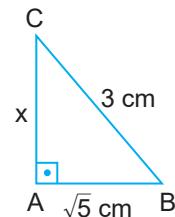
$$x = \boxed{10}$$

3.

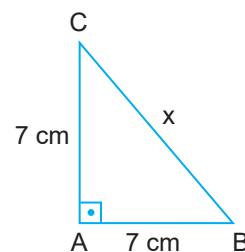
$$x = \boxed{9}$$

4.

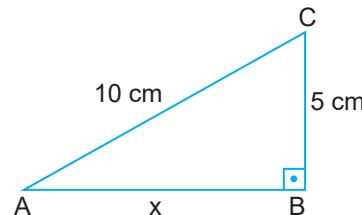
$$x = \boxed{2}$$

5.

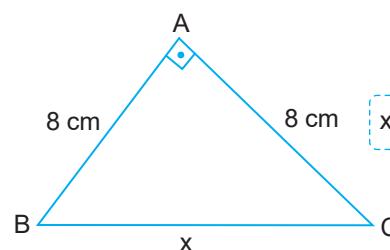
$$x = \boxed{7\sqrt{2}}$$

6.

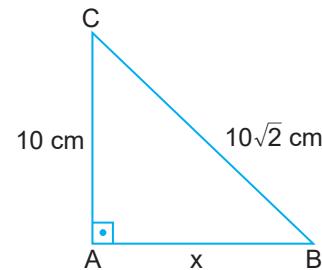
$$x = \boxed{5\sqrt{3}}$$

7.

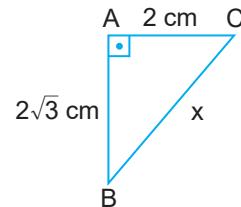
$$x = \boxed{8\sqrt{2}}$$

8.

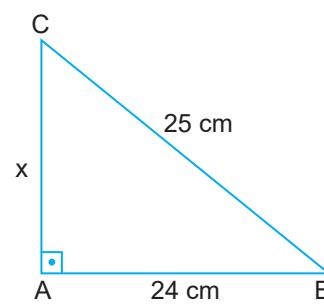
$$x = \boxed{10}$$

9.

$$x = \boxed{4}$$

10.

$$x = \boxed{7}$$

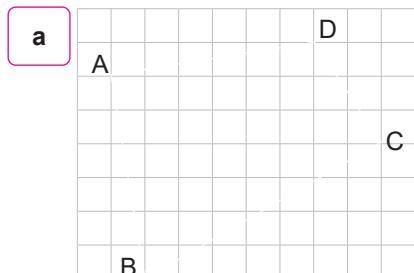
19.

Etkinlik

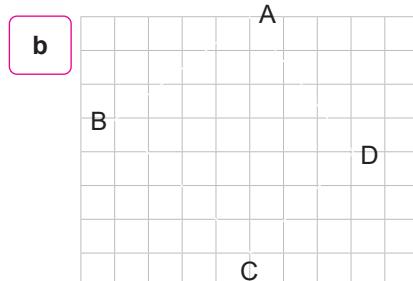
Pisagor Bağıntısı

Aşağıda verilen şekillerin kenar uzunluklarını pisagor bağıntısından faydalananarak bulunuz.

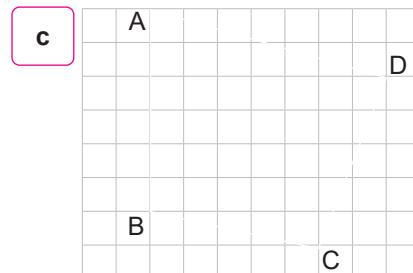
1. Aşağıda verilen dörtgenlerin çevre uzunluklarını bulunuz. Kareli zeminde her bir uzunluk 1 birimdir.

$$\mathcal{C}(ABCD) = 2\sqrt{37} + \sqrt{65} + \sqrt{13}$$

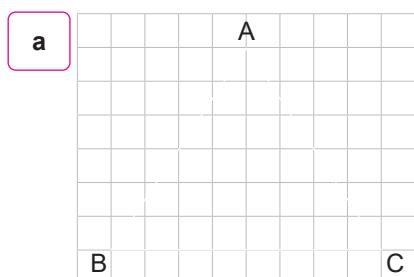

$$\mathcal{C}(ABCD) = 10 + 7\sqrt{2}$$

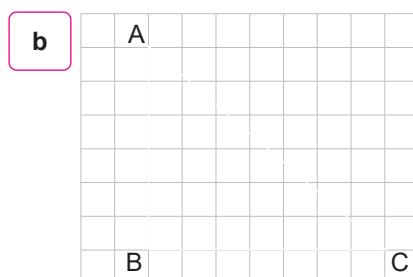

$$\mathcal{C}(ABCD) = 6 + \sqrt{26} + \sqrt{29} + \sqrt{53}$$

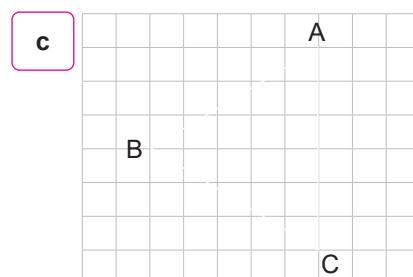
2. Aşağıda verilen üçgenlerin çevre uzunluklarını bulunuz. Kareli zeminde her bir uzunluk 1 birimdir.

$$\mathcal{C}(\widehat{ABC}) = 2\sqrt{52} + 8$$

$$\mathcal{C}(\widehat{ABC}) = 13 + \sqrt{85}$$

$$\mathcal{C}(\widehat{ABC}) = 6 + 2\sqrt{34}$$

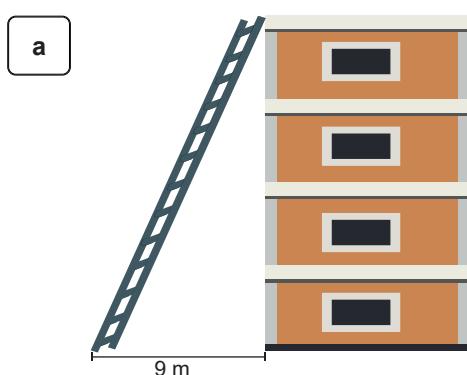
20.

Etkinlik

Pisagor Bağıntısı

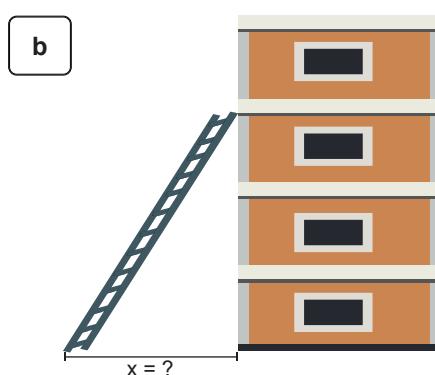
Aşağıda 4 katlı bir bina gösterilmiştir. Bu binadaki her kat 3 metredir.

Bu binanın farklı katlarına sabitlenen merdivenin konumları aşağıdaki gibidir.

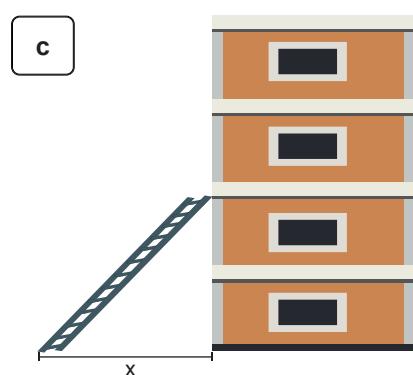
Merdivenin uzunluğu kaç metredir?

Cevap: ..... 15 .....

Merdivenin yere degen noktasının apartmana olan uzaklığı (x) kaç metredir?

Cevap: ..... 12 .....

Merdivenin yere degen noktasının apartmana olan uzaklığı (x) kaç metredir?

Cevap: ..... 3\sqrt{21} .....

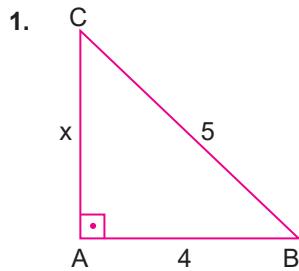

21.

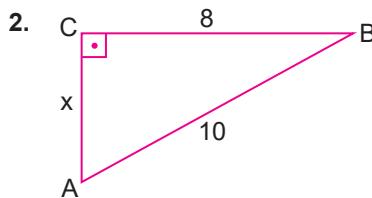
Etkinlik

Kenarlarına Göre Özel Üçgenler

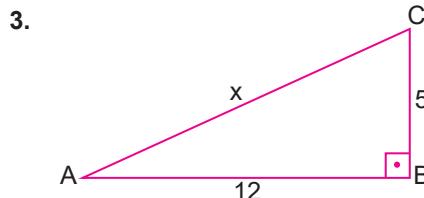
İki kenar uzunluğu verilen aşağıdaki dik üçgenlerin üçüncü kenar uzunluğunu bulunuz.

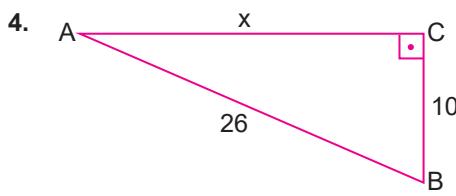
$$x = \boxed{3}$$

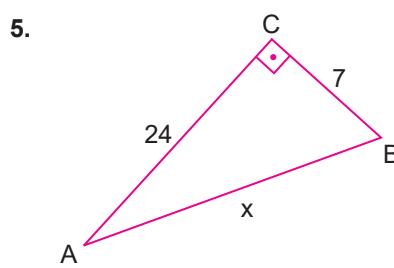
$$x = \boxed{6}$$

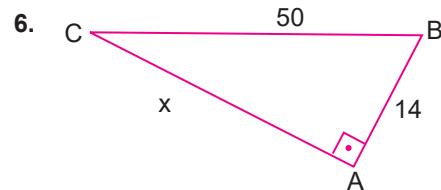
$$x = \boxed{13}$$

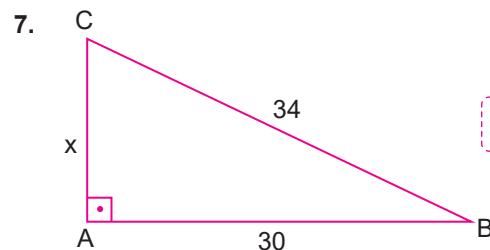
$$x = \boxed{24}$$

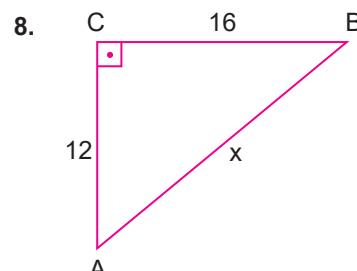
$$x = \boxed{25}$$

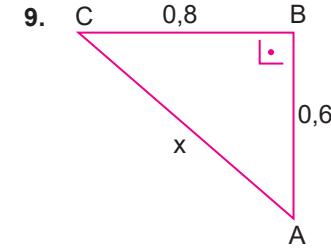
$$x = \boxed{48}$$

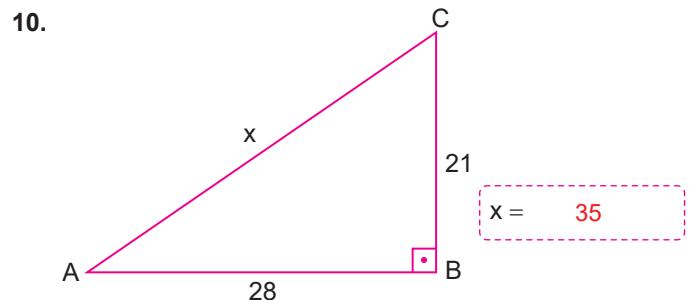
$$x = \boxed{16}$$

$$x = \boxed{20}$$

$$x = \boxed{1}$$

$$x = \boxed{35}$$

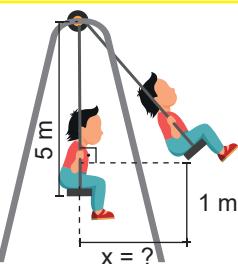
22.

Etkinlik

Kenarlarına Göre Özel Üçgenler

Aşağıda verilen dik üçgenleri kenarlarına göre özel üçgenlerden faydalananarak çözünüz.

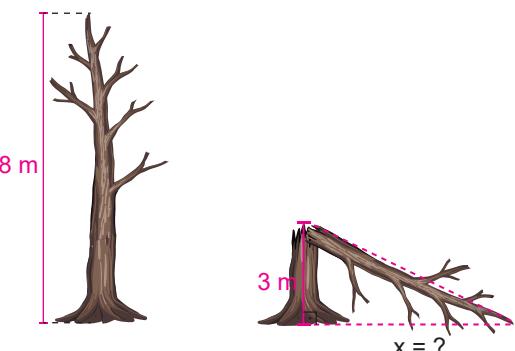
1.

Metin ip uzunluğu 5 metre olan salıncağa binip 1 metre yükseliyor.

Buna göre x kaç metredir?

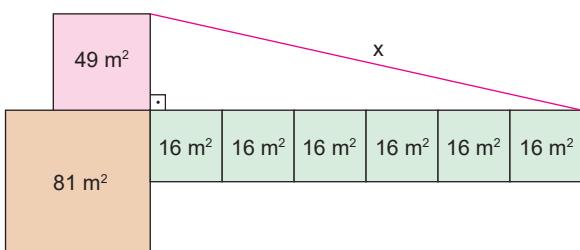
2.

8 metre uzunluğundaki ağaç 3 metrelük kısımdan kırılıp başı yere deðiyor.

Buna göre x kaç metredir?

3.

x kaç metredir?

Yukarıda verilen problemlere göre aşağıdaki soruları cevaplayınız.

a. Hangi sonuç en küçütür?

Cevap: .....

1.

b. Hangi sonuç en büyütür?

Cevap: .....

3.

c. 5. sorunun sonucu kaçtır?

Cevap: .....

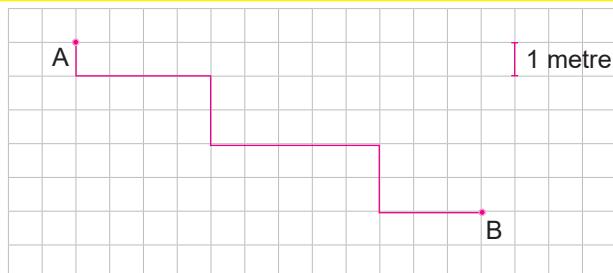
17

d. 2. ve 4. soruların sonuçları toplamı 6. sorunun sonucundan kaç fazladır?

Cevap: .....

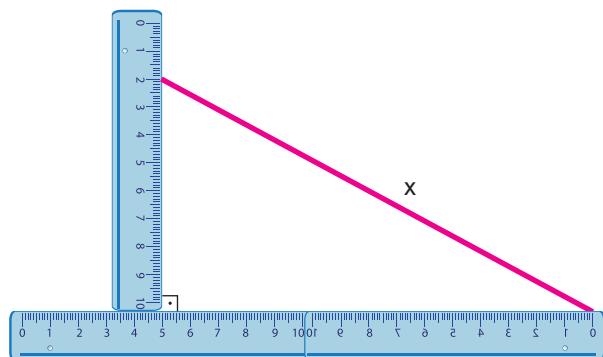
19

4.

AB arasındaki en kısa doğru parçası kaç metredir?

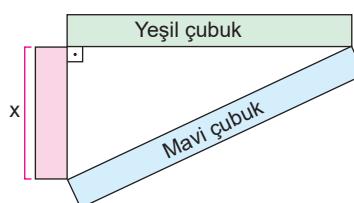
5.

Yukarıda her bir ardışık sayı arası 1 santimetredir.

Buna göre x kaç santimetredir?

6.

Yeşil çubuk 24 metre, mavi çubuk 26 metredir.

Buna göre x kaç metredir?

23.
Etkinlik

Eş Şekiller

Aşağıdaki noktalı zeminde verilen şekillere eş şekiller oluşturunuz.

- Altı tane kağıda a, b, c, d, e, f ve g yazıp ikişer kura çekiniz.
- Çektiğiniz iki tane çizimi 5 dakikada çiziniz.
- Yanlış çizdiğiniz şekillerin çözümlerini inceleyiniz.

- Doğru çizdiğiniz şekilleri arkadaşlarınıza anlatıniz .
- Akran değerlendirme tablosunu doldurunuz.
- Başarılar.

a

d

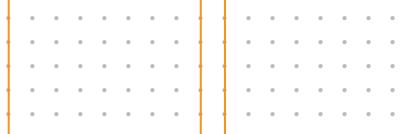
b

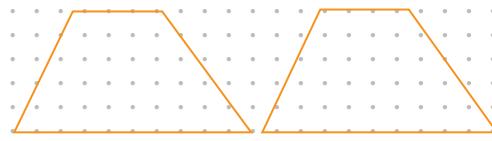
e

c

f

AKRAN DEĞERLENDİRME FORMU

İfadeler	Gruptaki Arkadaşlarınızın İsmi		
★★★★★ İyi ★★★ Orta ★ Gelişitirilebilir	.....	.....	.....
Gruptaki sorumluluğu yerine getirme			
Grupta yardımlaşma			
Verilen çizimleri yapabilme			
Toplamda 2 veya daha az yıldız alınmışsa iletişim kurallarına dikkat edilmeli ve konu tekrarı yapılmalıdır.			

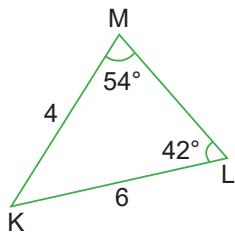
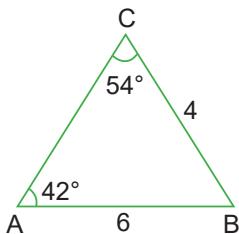
24.

Etkinlik

Eş Şekiller

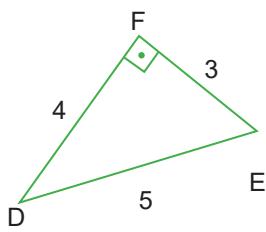
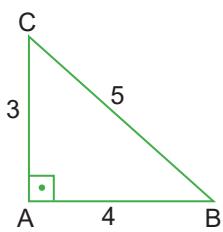
Aşağıda verilen çokgenler arasındaki eşlik durumunu simbol ile gösteriniz.

1.

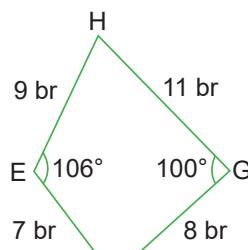
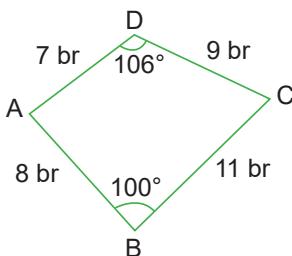
$$\widehat{CAB} \cong \widehat{MLK}$$

2.

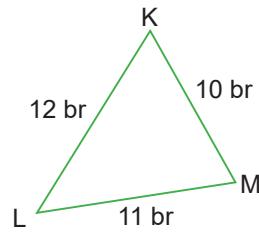
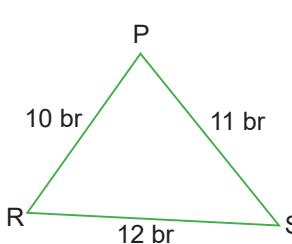
$$\widehat{ABC} \cong \widehat{FDE}$$

3.

$$\widehat{ABCD} \cong \widehat{FGHE}$$

4.

$$\widehat{PRS} \cong \widehat{MKL}$$

25.

Etkinlik

Eş Şekiller

Aşağıda verilen eşliklere göre kenar uzunlukları ve açı ölçülerleri arasındaki eşitlikleri belirleyiniz.

1.

$$\widehat{KLM} \cong \widehat{PRS}$$

$$m(\widehat{K}) = m(\widehat{P})$$

$$|KL| = |PR|$$

$$m(\widehat{L}) = m(\widehat{R})$$

$$|LM| = |RS|$$

$$m(\widehat{M}) = m(\widehat{S})$$

$$|KM| = |PS|$$

2.

$$\widehat{ABCD} \cong \widehat{EFGH}$$

$$m(\widehat{A}) = m(\widehat{E})$$

$$|AB| = |EF|$$

$$m(\widehat{B}) = m(\widehat{F})$$

$$|BC| = |FG|$$

$$m(\widehat{C}) = m(\widehat{G})$$

$$|CD| = |GH|$$

$$m(\widehat{D}) = m(\widehat{H})$$

$$|DA| = |EH|$$

26.

Etkinlik

Eş Şekiller

Aşağıdaki soruyu cevaplayınız.

Birbirine eş, beş dikdörtgenden oluşan yukarıdaki şekilde eş dikdörtgenlerden her birinin kısa kenarı 12 cm olduğuna göre yukarıdaki şeklin tamamının çevresini bulunuz.

27.

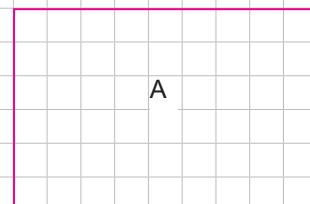
Etkinlik

Benzer Şekiller

Aşağıda kareli zeminde verilen şekillerin benzerlik oranlarını $\left(\frac{A}{B}\right)$ şeklinde yazınız.

a

$$\text{Benzerlik oranı} = \frac{3}{1} = 3$$

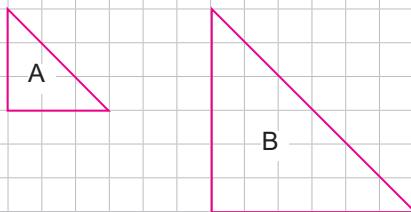

A

B

b

$$\text{Benzerlik oranı} = \frac{1}{2}$$

A

B

c

$$\text{Benzerlik oranı} = \frac{1}{2}$$

A

B

28.

Etkinlik

Benzer Şekiller

Noktalı zeminde verilen şekillerden, benzer olanları belirleyerek aynı harf ile isimlendiriniz.

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

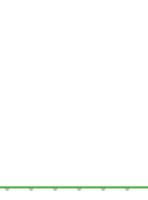
11

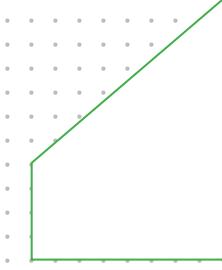
12

13

14

1. A 4. B 7. C 10. D 13. A
 2. B 5. A 8. A 11. A 14. E
 3. B 6. C 9. D 12. E

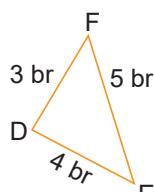
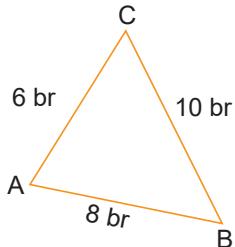

29.

Benzer Şekiller

Aşağıdaki benzer üçgenleri simbol ile gösteriniz ve benzerlik oranlarını bulunuz.

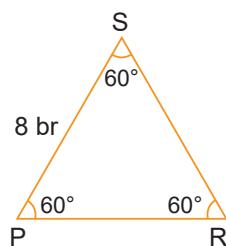
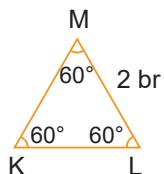
1.

$$\widehat{ABC} \sim \widehat{DEF}$$

$$\text{Benzerlik oranı (k)} = 2$$

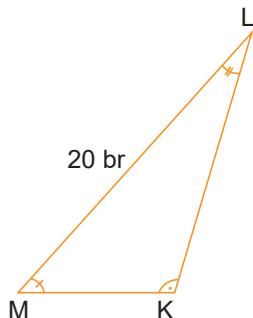
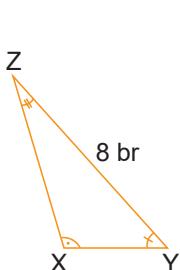
2.

$$\widehat{KLM} \sim \widehat{PRS}$$

$$\text{Benzerlik oranı (k)} = \frac{1}{4}$$

3.

$$\widehat{XYZ} \sim \widehat{KML}$$

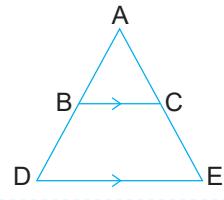
$$\text{Benzerlik oranı (k)} = \frac{2}{5}$$

30.

Benzer Şekiller

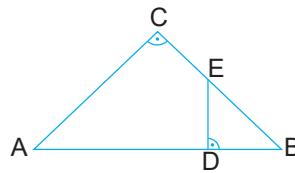
Aşağıdaki şekillerde benzer olan üçgenleri belirleyiniz.

1.

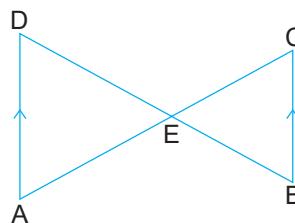
$$\widehat{ABC} \sim \widehat{ADE}$$

2.

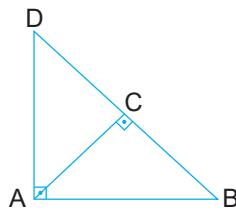
$$\widehat{DBE} \sim \widehat{CBA}$$

3.

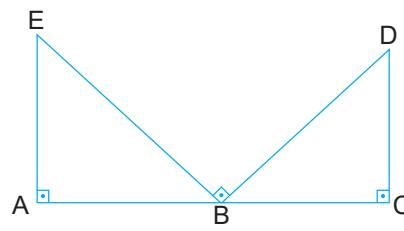
$$\widehat{EAD} \sim \widehat{ECB}$$

4.

$$\widehat{CAD} \sim \widehat{CBA}$$

5.

$$\widehat{ABE} \sim \widehat{CDB}$$

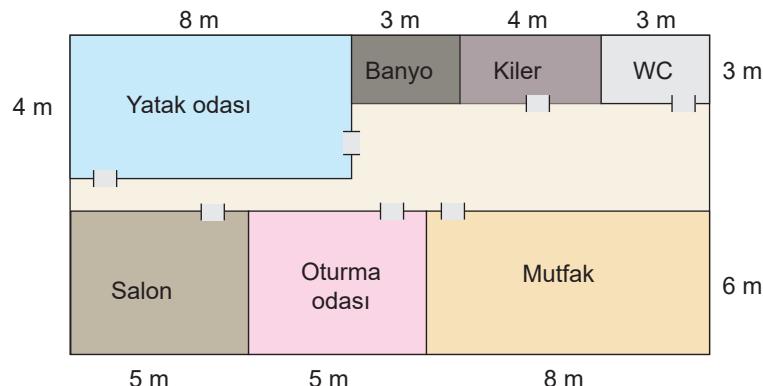

31.

Etkinlik

Benzer Şekiller

Aşağıda bir dairenin planı ve uzunlukları verilmiştir. Buna göre soruları cevaplayınız.

1. Mutfak ve kiler benzer midir? Benzer ise benzerlik oranı kaçtır?

Cevap: Benzerdir. 2 benzerlik oranıdır.

2. Oturma odası ile yatak odası benzer midir? Benzer ise benzerlik oranı kaçtır?

Cevap: Benzer değildir.

3. Salon ile oturma odası benzer midir? Benzer ise benzerlik oranı kaçtır?

Cevap: Benzerdir. 1 benzerlik oranıdır.

4. Kiler ile banyo benzer midir? Benzer ise benzerlik oranı kaçtır?

Cevap: Benzer değildir.

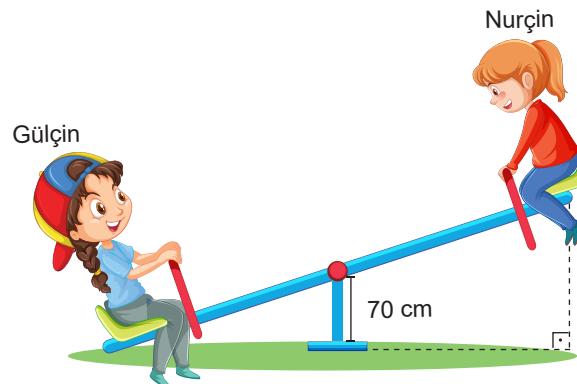
32.

Etkinlik

Benzer Şekiller

Aşağıda verilen şekilde oluşan dik üçgen benzerliğini kullanarak problemi çözünüz.

Gülçin ile Nurçın bir parktaki 3 metre uzunluğundaki bir tahterevallinin üzerinde aşağıdaki gibi durmaktadır.

Tahterevallinin destek tahtası 70 cm uzunluğundadır.

Buna göre Gulcin tam yere deðdiðinde Nurçın kaç cm havalandıñmıştır?

Cevap: 140

ÜNİTE

DÖNÜŞÜM GEOMETRİSİ

- Dik Koordinat Düzleminde Öteleme
- Dik Koordinat Düzleminde Yansıma
- Ötelemeli Yansıma

GEOMETRİK CISİMLER

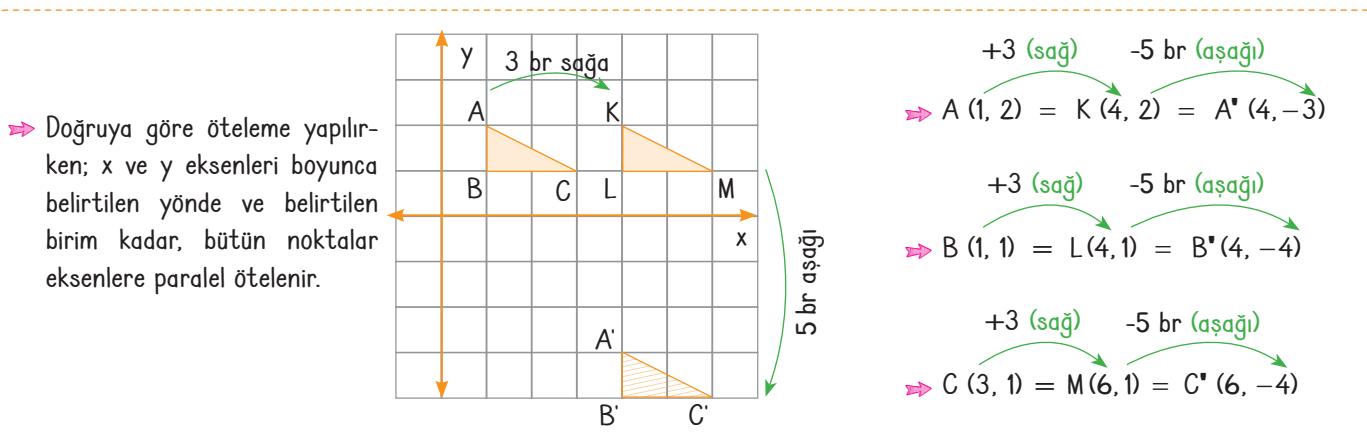
- Dik Dairesel Silindirin Temel Elemanları ve Açınlımı
- Dik Dairesel Silindirin Yüzey Alanı
- Dik Dairesel Silindirin Hacmi
  - Dik Piramitler
  - Dik Koni

ÖTELEME

► Bir şeklin bir doğru boyunca ötelemesi sonucunda oluşan görüntü şekele eşittir, sadece konum değişir.

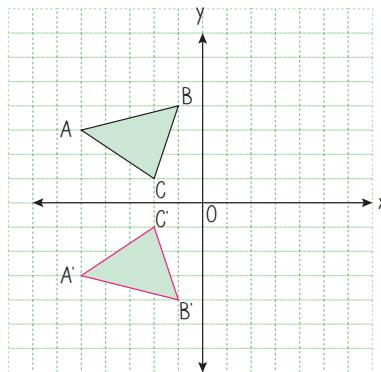

YANSIMA DÖNÜŞÜMÜ

► Yansımada şekil ile görüntüsü üzerindeki noktalar simetri eksenine dik olup eşit uzaklıktadır. Şekil yansımı sonundaki görüntüsüne eşittir.

x Eksenine Göre Yansıma

► Bir şeklin x eksenine göre yansımاسını çizmek için şeklin köşe noktalarının x eksenine dik uzaklığı bulunur, x ekseninin diğer tarafına x ekseninden eşit uzaklıkta olan noktalar belirlenir ve birleştirilir.

Yukarıdaki ABC üçgeninin x eksenine göre yansımı ile $A' B' C'$ üçgeni elde edilir.

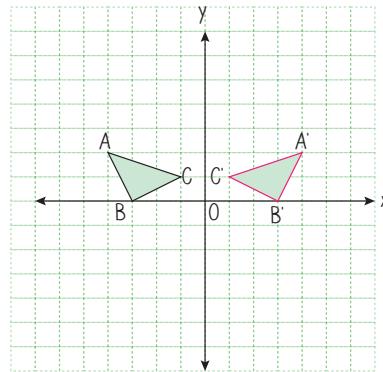
$A(-5, 3)$ noktasının x eksenine göre yansımı $A'(-5, -3)$

$B(-1, 4)$ noktasının x eksenine göre yansımı $B'(-1, -4)$

$C(-2, 1)$ noktasının x eksenine göre yansımı $C'(-2, -1)$ olur.

y Eksenine Göre Yansıma

Bir şeklin y eksenine göre yansımاسını çizmek için şeklin köşe noktalarının y eksenine dik uzaklığı bulunur, y ekseninin diğer tarafına y ekseninden bu kadar uzaklıkta olan noktalar belirlenir ve birleştirilir.

Yukarıdaki ABC üçgeninin y eksenine göre yansımı ile $A' B' C'$ üçgeni elde edilir.

$A(-5, 3)$ noktasının y eksenine göre yansımı $A'(5, 3)$

$B(-1, 4)$ noktasının y eksenine göre yansımı $B'(1, 4)$

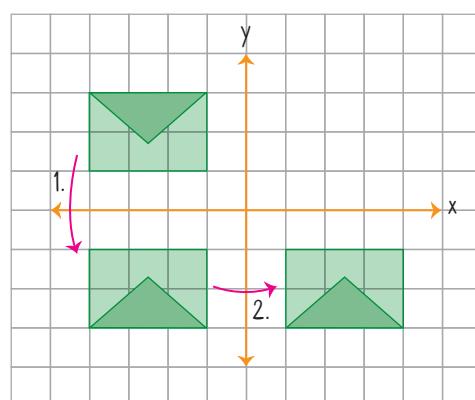
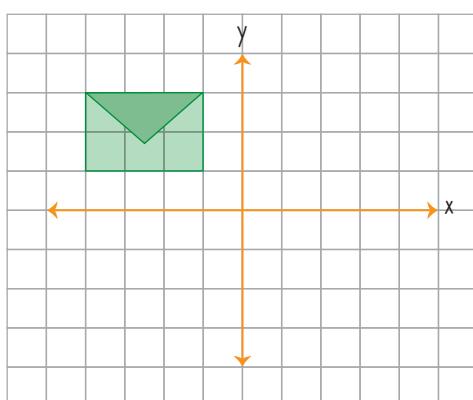
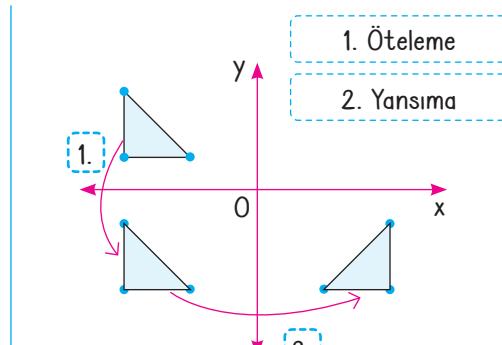
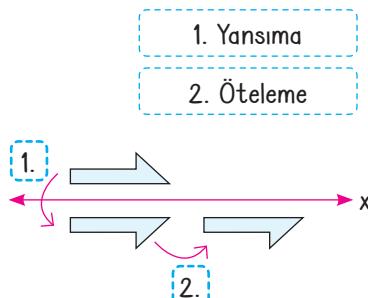
$C(-2, 1)$ noktasının y eksenine göre yansımı $C'(2, 1)$ olur.

NOT

► Koordinat düzleminde $A(x, y)$ noktasının; x eksenine göre yansımıda y bileşeninin işaretini değiştir ve $A'(x, -y)$ olur. y eksenine göre yansımıda ise x bileşeninin işaretini değiştir ve $A''(-x, y)$ olur.

ÇOKGENLERİN ÖTELEME VE YANSIMA SONUCUNDAKİ GÖRÜNTÜLERİ

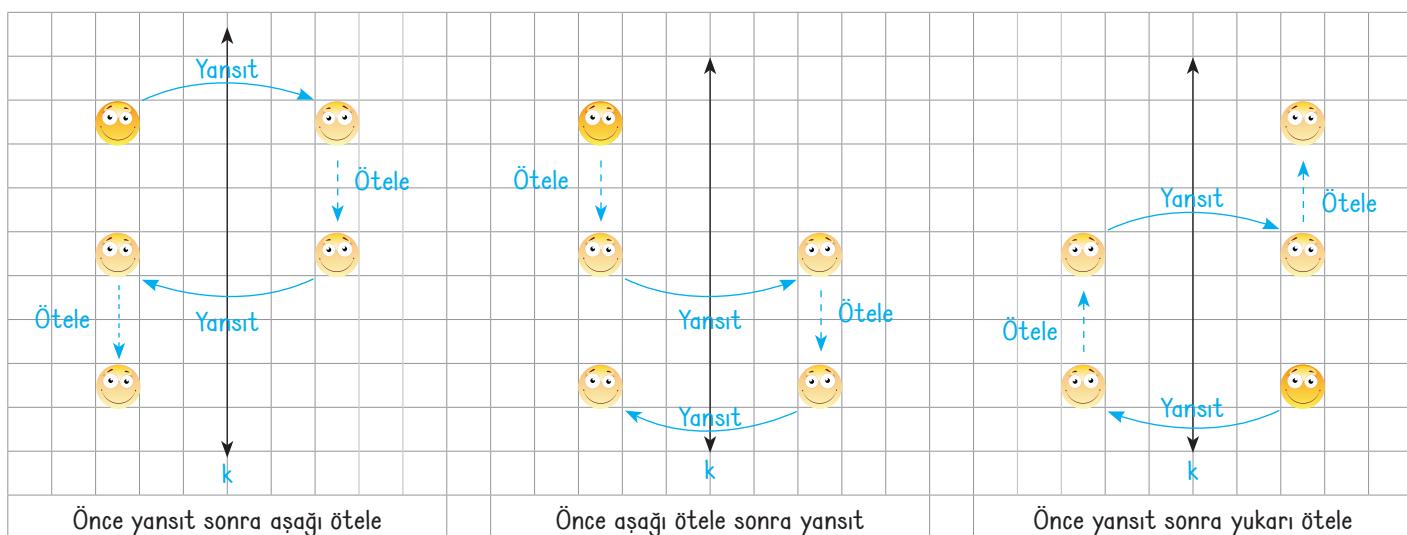

Yukarıda gösterilen şekli önce x eksenine göre yansıtalım, sonra sağa doğru 5 birim öteleymek.

1. x eksenine göre yansıtma
2. sağa doğru 5 birim öteleme

NOT

⇒ Ötelemenin yönü ve miktarı aynı olmak şartı ile bir şekilde önce yansımaya sonra öteleme yapılmasıyla, önce öteleme sonra yansımaya yapılması sonucu oluşan şekil aynı konumdadır.

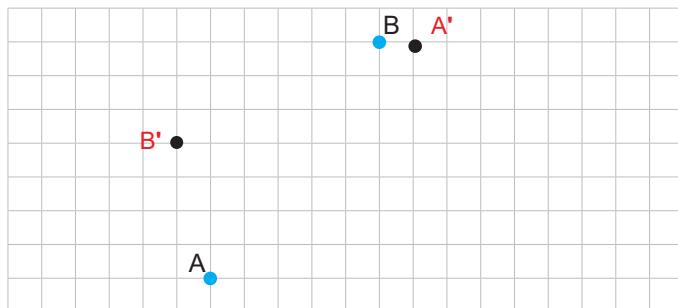

1. Öteleme

Etkinlik

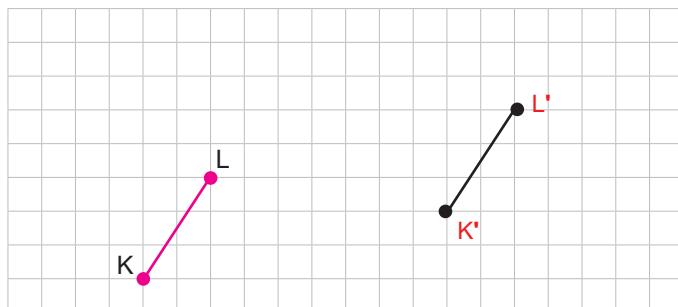
Aşağıda verilen ötelemeleri yapınız, öteleme sonrası görüntülerini oluşturunuz.

1.

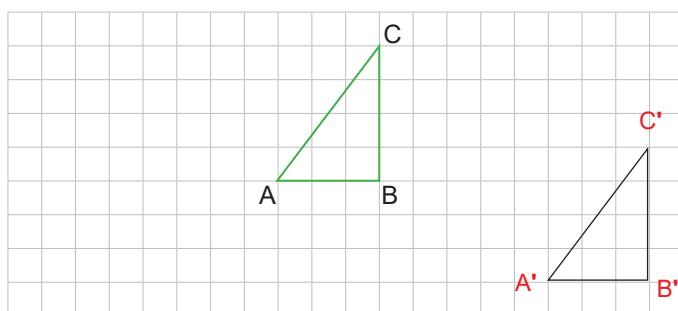
A noktasını 6 birim sağa 7 birim yukarı öteleyniz.
B noktasını 6 birim sola 3 birim aşağı öteleyniz.

2.

[KL] doğru parçasını 9 birim sağa
2 birim yukarı öteleyniz.

3.

$\triangle ABC$ üçgenini 8 birim sağa 3 birim aşağı öteleyniz.

2. Öteleme

Etkinlik

Koordinat düzleminde aşağıda verilen noktaların istenilen öteleme sonucunda görüntülerinin koordinatlarını belirleyiniz.

1 A(1,3)

3 birim sağa

A' (4 , 3)

2 B(-4,2)

5 birim sola

B' (-9 , 2)

3 C(5,7)

7 birim yukarı

C' (5 , 14)

4 D(-12,9)

10 birim aşağı

D' (-12 , -1)

5 E(-11,4)

11 birim sola

4 birim aşağı

E' (-22 , 0)

6 F(53,42)

6 birim sağa

2 birim yukarı

F' (59 , 44)

7 G(7,-5)

3 birim sola

3 birim yukarı

G' (4 , -2)

3. Öteleme

Etkinlik

Öteleme

Aşağıda verilen noktalar ve görüntülerine göre
hangi yönde kaç birim ötelendiklerini bulunuz.

1 K(5,4) → K'(7,2)

2 birim sağa, 2 birim aşağı

2 L(2,3) → L'(0,0)

2 birim sola, 3 birim aşağı

3 M(-1,7) → M'(4,4)

5 birim sağa, 3 birim aşağı

4 N(4,-3) → N'(3,2)

1 birim sola, 5 birim yukarı

5 O(-8,4) → O'(5,-1)

13 birim sağa, 5 birim aşağı

6 Ö(1,3) → Ö'(-3,3)

4 birim sola

7 P(-2,5) → P'(5,-2)

7 birim sağa, 7 birim aşağı

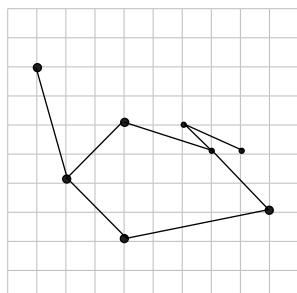

4.

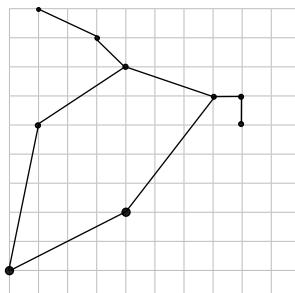
Etkinlik

Öteleme

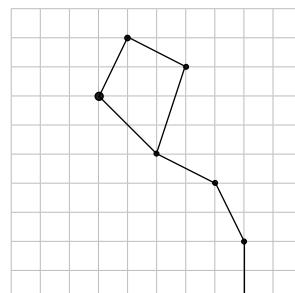
Aşağıda verilen soruyu çözünüz.

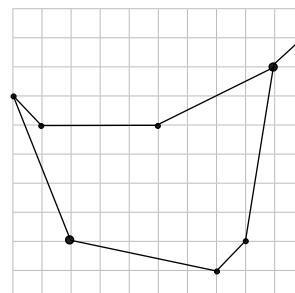
Arabacı

Kral

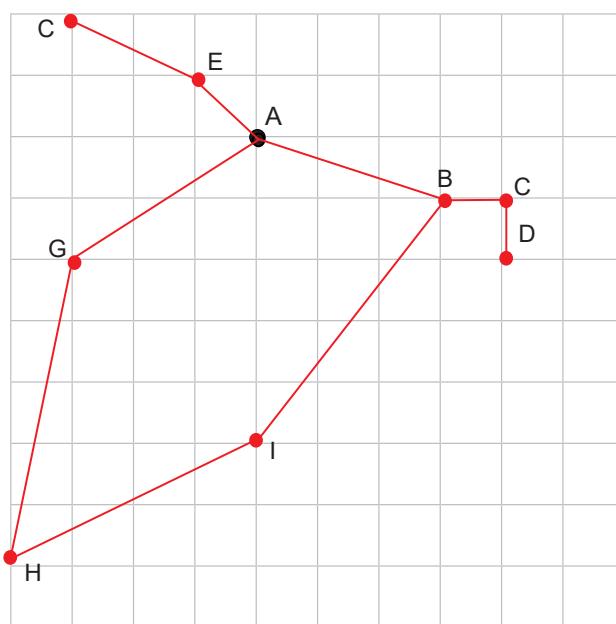
Küçük Ayı

Oğlak

Verilen ötelemeler sırası ile uygulanırsa hangi takımıldızı oluştur?

- A noktasını 1 birim aşağı 3 birim sağa öteleerek B noktasını oluşturur.
- B noktasını 1 birim sağa öteleerek C noktasını oluşturur.
- C noktasını 1 birim aşağı öteleerek D noktasını oluşturur.
- A noktasını bir birim yukarı 1 birim sola öteleerek E noktasını oluşturur.
- E noktasını 1 birim yukarı 2 birim sola öteleerek F noktasını oluşturur.
- A noktasını 2 birim aşağı 3 birim sola öteleerek G noktasını oluşturur.
- G noktasını 1 birim sola 5 birim aşağı öteleerek H noktasını oluşturur.
- H noktasını 2 birim yukarı 4 birim sağa öteleerek I noktasını oluşturur.
- B noktasını 3 birim sola 4 birim aşağı öteleerek I noktasını oluşturur.

Oluşan takımıldızı:

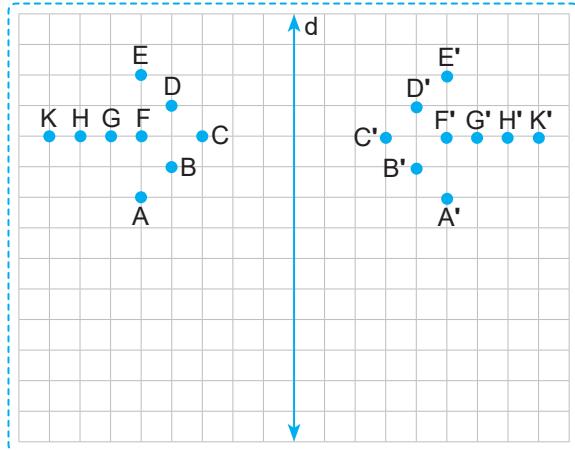
Kral

5.
Etkinlik

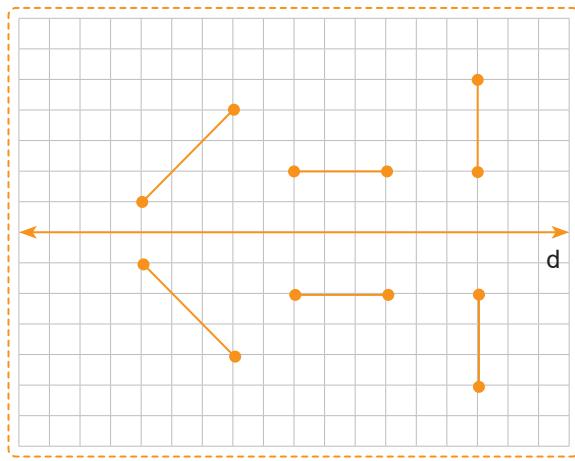
Yansıma

Aşağıda sırasıyla verilen nokta, doğru ve şekil-
leri d doğrusuna göre yansıtınız.

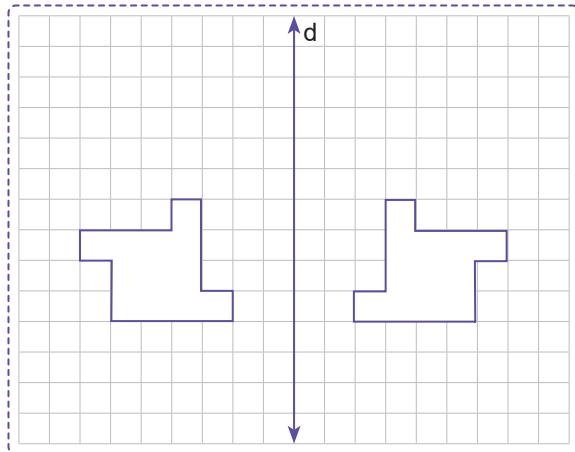
a

b

c

6.
Etkinlik

Yansıma

Aşağıda verilen boşluklara gelmesi gereken sa-
yıları yerleştiriniz.

	Noktalar	x eksenine göre yansıma	y eksenine göre yansıma
1.	A(3,5)	A'(-3,-5)	A''(-3,5)
2.	B(-2,7)	B'(-2,-7)	B''(2,7)
3.	C(1,4)	C'(-1,-4)	C''(-1,4)
4.	D(-3,-5)	D'(-3,5)	D''(3,-5)
5.	E(7,5)	E'(7,-5)	E''(-7,-5)
6.	F(-1,-3)	F'(-1,3)	F''(1,-3)
7.	G(4,2)	G'(4,-2)	G''(-4,2)
8.	H(-8,6)	H'(-8,-6)	H''(8,6)
9.	I(-2,6)	I'(-2,-6)	I''(2,6)
10.	I'(-9,2)	I'(-9,-2)	I''(9,-2)
11.	J(3,2)	J'(-3,-2)	J''(-3,2)
12.	K(7,2)	K'(-7,-2)	K''(-7,2)
13.	L(4,1)	L'(-4,-1)	L''(-4,1)
14.	M(12,5)	M'(-12,-5)	M''(-12,5)
15.	N(-13,12)	N'(-13,-12)	N''(13,12)

7.

Etkinlik

Yansıma

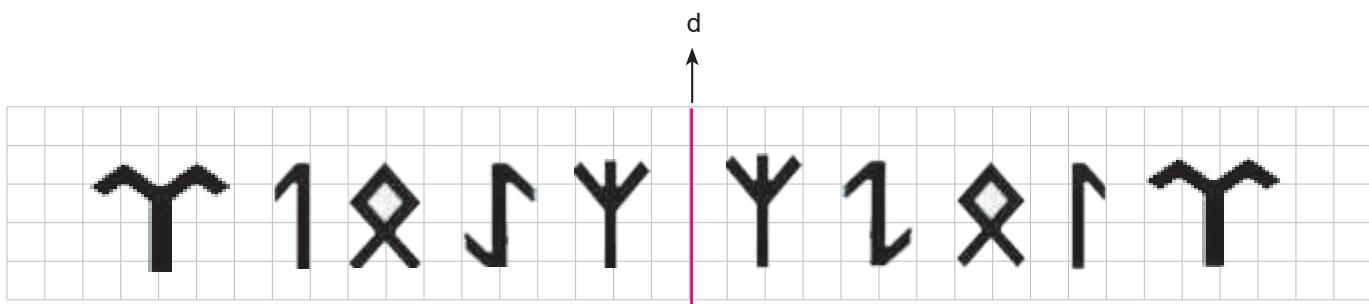
Aşağıda Göktürk alfabesine göre bazı harfler yansıtılıyor. Yansıtılma sonucu ortaya çıkan kelimenin Türkçe karşılığını yazınız.

જ ખ ય લ ઢ શ ચ ખ ર જ છ ત પ ન મ

a b c ç d e f g ğ h i i j k l

ફ ય > ન ૧ ત | ય સ < િ મ દ હ

m n o ö p r s ş t u ü v y z

Günümüz Türkçesi

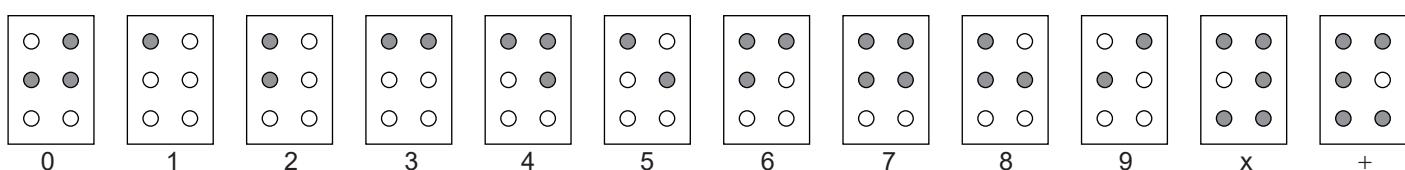
C E B İ R

8.

Etkinlik

Yansıma

Braille alfabesi görme engelliler için oluşturulmuş kabartmalı bir düzenektir. Aşağıda bu alfabebe benzer bir düzenek verilmişdir.

Bu düzenekteki "x" işaretini çarpmayı ve "+" işaretini toplamayı temsil etmektedir.

Buna göre bu sembollerini kullanılarak aşağıdaki işlemleri sonuçları bulunuz.

a)

● ○ ○ ● ○ ○ ○ ○ ○	● ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○	● ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○	● ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○	↔	○ ○ ○ ● ○ ○ ○ ○ ○	● ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ● ○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ● ○ ○ ○ ○ ○
-------------------------	-------------------------	-------------------------	-------------------------	---	-------------------------	-------------------------	-------------------------	-------------------------

İşlemin sonucu: $85 \cdot 5 = 425$

Yansıyan işlemin sonucu: $9 + 90 = 99$

b)

● ○ ○ ● ○ ○ ○ ○ ○	● ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○	● ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ● ○ ○ ○ ○ ○	↔	● ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○	● ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○	● ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○	● ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○
-------------------------	-------------------------	-------------------------	-------------------------	---	-------------------------	-------------------------	-------------------------	-------------------------

İşlemin sonucu: $7 + 60 = 67$

Yansıyan işlemin sonucu: $84 \cdot 7 = 588$

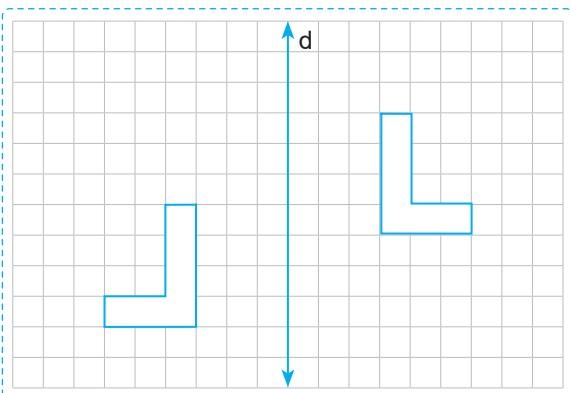
9.

Etkinlik

Ötelemelî Yansıma

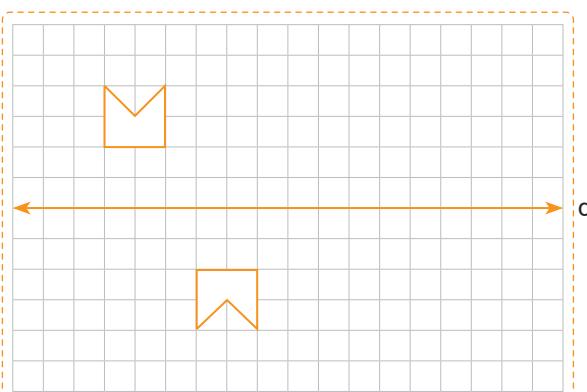
Aşağıda verilen şekillerin istenilen hareketler sonucunda oluşan görüntülerini çiziniz.

1.

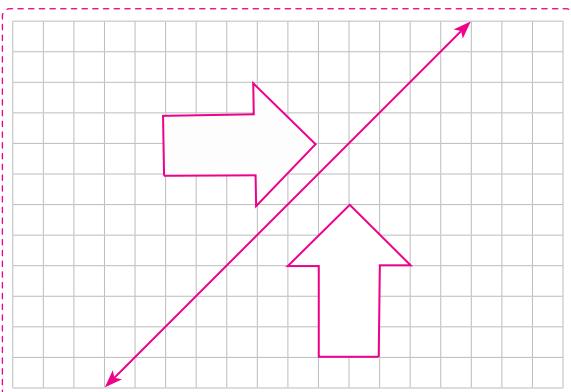
Önce 3 birim yukarı sonra d doğrusuna göre yansıtma

2.

Önce 3 birim sağa 1 birim aşağı sonra d doğrusuna göre yansıtma

3.

Önce 1 birim yukarı sonra d doğrusuna göre yansıtma

10.

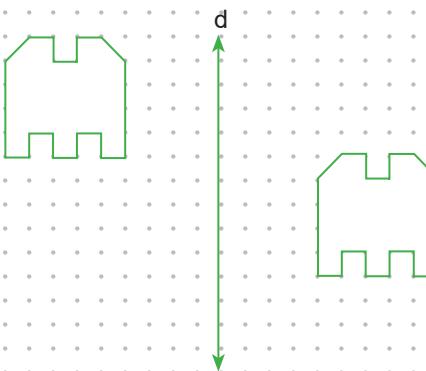
Etkinlik

Ötelemelî Yansıma

Noktalı zeminde verilen şekillerin ötelemelî yansımada sonucunda oluşan görüntüsünü çiziniz.

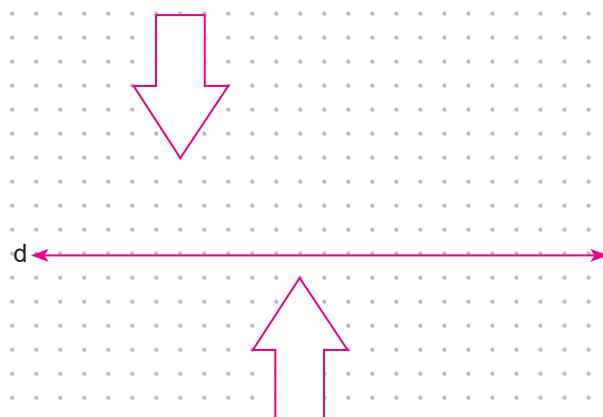
1.

Önce 5 birim aşağı sonra d doğrusuna göre yansıtma

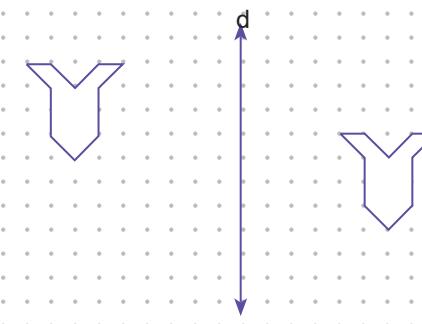
2.

3 birim aşağı 5 birim sağa sonra d doğrusuna göre yansıtma

3.

Önce 3 birim aşağı 1 birim sağa sonra d doğrusuna göre yansıtma

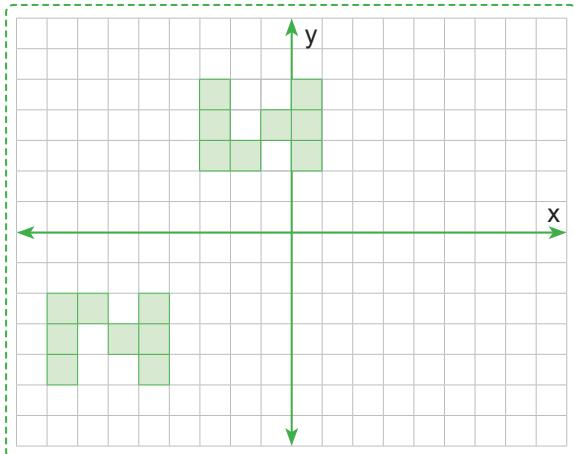
11.

Etkinlik

Ötelemelî Yansıma

Aşağıdaki koordinat düzleminde verilen şekillerin istenilen hareket sonucunda oluşan görüntülerini çiziniz.

1.

5 br sağa x' e göre yansıtma

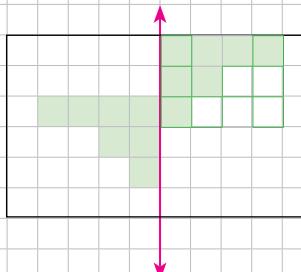
12.

Etkinlik

Ötelemelî Yansıma

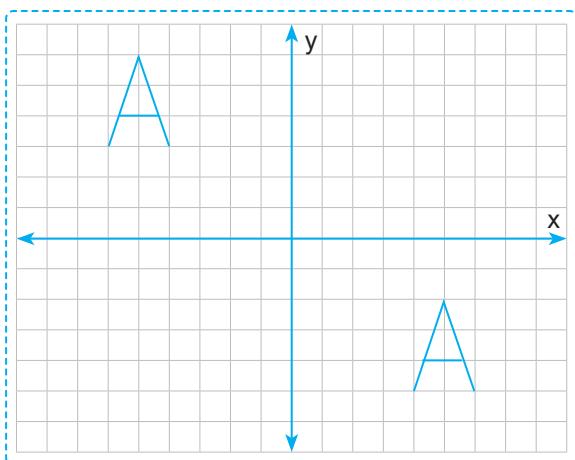
Aşağıda verilen şekilleri istenildiği yönergelere göre hareket ettiriniz. Oluşan görüntüyü çiziniz.

a

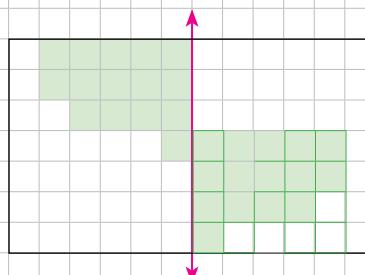

d doğrusuna göre yansıt yukarı 2 birim ötele

2.

8 br aşağı y' ye göre yansıtma

b

d doğrusuna göre yansıt aşağı 3 birim ötele

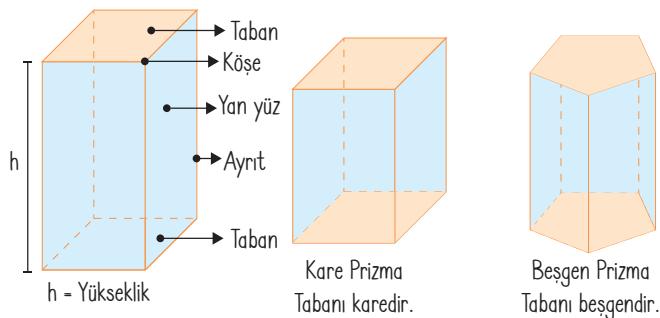
ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU

	EVET	HAYIR
1. Verilen şekli sağa veya sola ötelebiliyorum.		
2. Verilen şekli yukarı veya aşağı ötelebiliyorum.		
3. Verilen şekli x veya y ekseniye göre yansıtabiliyorum.		
4. Verilen şekle ardışık öteleme veya ardışık yansıtma yapabiliyorum.		
4 "EVET" varsa süpersin. 2 veya daha fazla "HAYIR" için konuyu tekrar etmeli sin!		

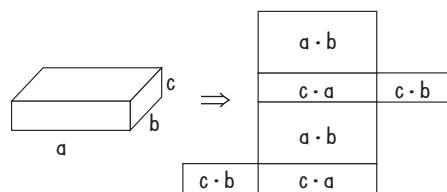
DİK PRİZMALAR

- ⇒ Prizmalar 3 boyutlu geometrik cisimlerdir.
- ⇒ Tabanları birbirine eş ve paraleldir.
- ⇒ Tabandaki çokgene göre isimlendirilirler.
- ⇒ Yan ayrıtı tabana dik olan prizmalara **dik prizma** denir.
- Köşe:** Üç veya daha fazla ayrıtin kesiştiği noktalara denir.
- Ayrıt:** Bir katı cismin düzlemsel iki yüzünün ara kesitinin oluşturduğu doğru parçalarına denir.
- Yüz:** Bir prizmanın dış yüzeyini kaplayan çokgenlerin her birine prizmanın yüzü denir.
- Yükseklik:** Bir prizmanın paralel olan iki tabanı arasındaki uzaklığı denir.

Dikdörtgenler Prizması

Bütün yüzleri dikdörtgenseldir.

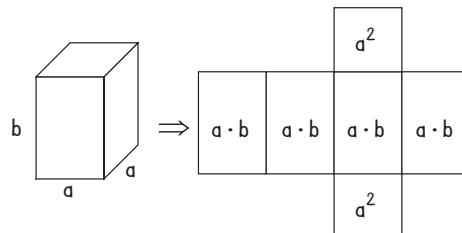

$$\text{Yüzey Alanı} = 2ab + 2cb + 2ca \\ = 2(ab + cb + ca)$$

- ⇒ 8 köşesi, 12 ayrıtı, 6 yüzü vardır.
- ⇒ Yan ayrıtı taban düzlemine dik olduğundan yüksekliğe eşittir.

Kare Dik Prizma

Alt ve üst tabanları karedir.

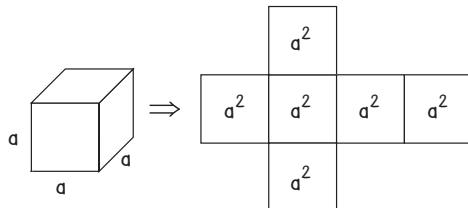

$$\text{Yüzey Alanı} = a^2 + a^2 + ab + ab + ab + ab = 2a^2 + 4ab$$

- ⇒ Tabanları eş karelerden oluşur.
- ⇒ Yan yüzleri 4 tane eş dikdörtgenden oluşur.
- ⇒ 8 köşesi, 12 ayrıtı, 6 yüzü vardır.
- ⇒ Yan ayrıtı tabanın düzlemine dik olduğundan Yükseklik = Yan ayrıt olur.

Küp

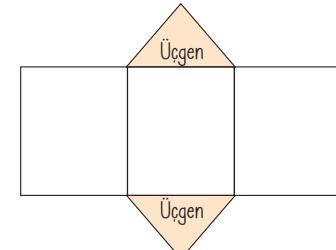
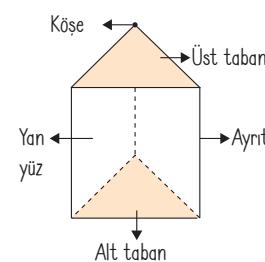
Bütün yüzleri kareseldir.

$$\text{Yüzey Alanı} = a^2 + a^2 + a^2 + a^2 + a^2 + a^2 = 6a^2$$

- ⇒ Bütün eş yüzleri karesel bölgelerden oluşur.
- ⇒ 8 köşesi, 12 eşit uzunlukta ayrıtı vardır.
- ⇒ 6 eş karesel yüzü vardır.
- ⇒ Yan ayrıtı tabanın düzlemine dik olduğundan yan ayrıt yüksekliğe eşit olur.

Üçgen Dik Prizma

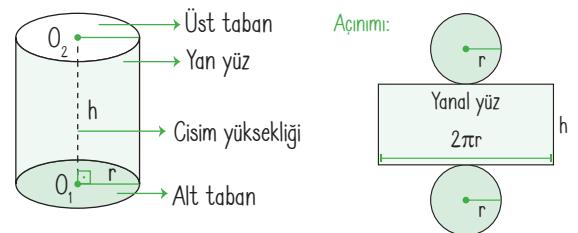

- ⇒ 6 köşesi, 9 ayrıtı, 5 yüzü vardır.
- ⇒ Ayrıt taban düzlemine dik olduğu için; Yükseklik = Yan ayrıt olur.
- ⇒ Tabanları eş olan iki üçgenden oluşur.
- ⇒ Açısında yanal yüzler birer kare veya dikdörtgendir.

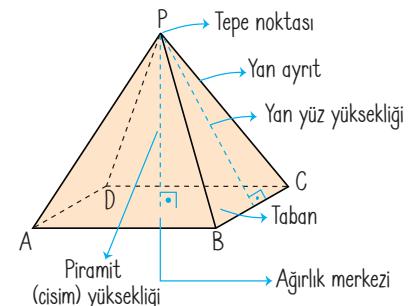
DİK DAİRESEL SİLİNDİR - YÜZYEY ALANI - HACMİ

- ⇒ Tabanları eş olan 2 daireden oluşur.
- ⇒ Yan yüzü bir dikdörtgen veya karedir.
- ⇒ Yan yüzün bir kenar uzunluğu $2\pi r$, diğerinin ise silindirin yüksekliğidir.
- ⇒ Tabanları daire olduğundan yarıçapı r olan dairenin alanı πr^2 dir.
- ⇒ Yan yüz dikdörtgen veya kare olduğundan yan yüz alanı: $2\pi r \cdot h$ dir.
- ⇒ Silindirin Yüzey Alanı = $2 \cdot \text{Taban Alanı} + \text{Yan Yüz Alanı} = 2 \cdot (\pi r^2) + 2\pi r \cdot h$
- ⇒ Yarıçapı r , yüksekliği h olan bir dik silindirin hacmi; **Taban Alanı • Yükseklik** ile bulunur.
- ⇒ $T_a = \text{Taban Alanı}$ olmak üzere; **Silindir Hacmi(V) = $T_a \cdot h = (\pi \cdot r^2) \cdot h$**

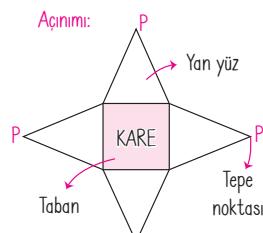
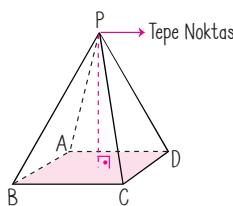

DİK PİRAMİT

- ⇒ Bir P noktası ile çokgensel bölgenin kenarları üzerindeki her noktayı birleştiren doğru parçalarından oluşan üçgensel bölgeler ile çokgensel bölgenin meydana getirdiği kapalı şekele **piramit** denir.
- ⇒ Tepe noktası ile çokgensel bölgenin ağırlık merkezini birleştiren doğru parçasına **dik piramidin yüksekliği** denir.
- ⇒ Yüksekliği ağırlık merkezinden geçen piramitlere **dik piramit** denir.
- ⇒ Yüksekliği ağırlık merkezinden geçmeyen piramitlere **eğik piramit** denir.

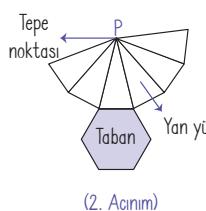
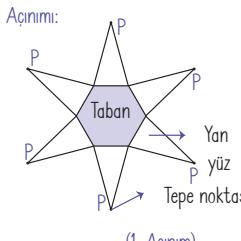
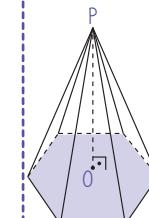

Kare Dik Piramit

- ⇒ Üçgenlerin her biri eş ve ikizkenardır.
- ⇒ 4 tane yan yüzü vardır. Tabanı karesel bölgedir.

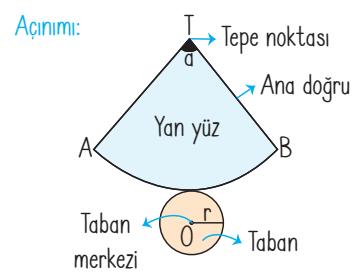
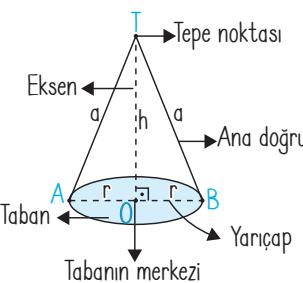
Düzgün Altıgen Dik Piramit

- ⇒ Yan ayrıt sayısı 6'dır. Taban ayrıt sayısı 6'dır.
- ⇒ Tabanı düzgün altıgensel bölgedir.

DİK KONİ

- ⇒ Bir düzlem içindeki dairesel bölgenin çevresini oluşturan noktalar ile düzlem dışındaki bir noktayı birleştiren doğru parçalarının meydana getirdiği geometrik cisme **koni** denir.
- ⇒ Daire düzlemi dışında alınan noktaya (T) **tepe noktası** denir. Tepe noktasından tabana indirilen dikmeye (h) **koninin yüksekliği** veya **eksen** denir.
- ⇒ Yüksekliği tabanın merkezine inen koniye **dik koni** denir. Tepe noktası ile taban dairesinin çevresi üzerinde bir noktayı birleştiren doğru parçasına (a) **ana doğru** denir.

13.

Dik Prizmalar

Etkinlik

Aşağıdaki tabloda bırakılan boşlukları uygun sayılarla doldurunuz.

Prizma	Köşe Sayısı	Yüzey Sayısı	Ayrıt Sayısı
Üçgen Prizma	6	5	9
Küp	8	6	12
Kare Prizma	8	6	12
Dikdörtgen Prizma	8	6	12
Beşgen Prizma	10	7	15
Altıgen Prizma	12	8	18

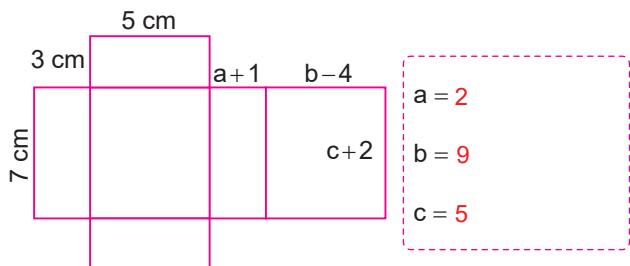
14.

Dik Prizmalar

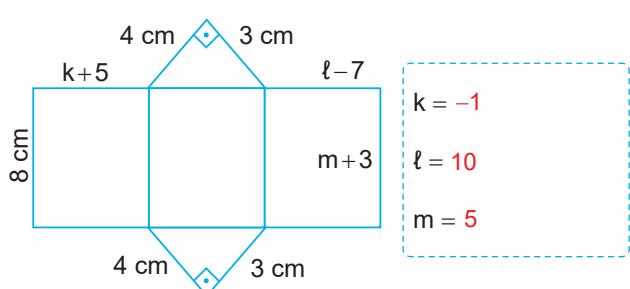
Etkinlik

Aşağıda açığını verilen dik prizmalardan harf ile temsil edilen sayıları bulunuz.

1.

2.

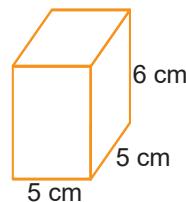
15.

Dik Prizmalar

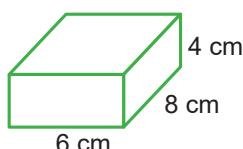
Etkinlik

Aşağıda kapalı şekei ve ayrıt uzunlukları verilen prizmaların açığını çiziniz ve uzunluklarını belirleyiniz.

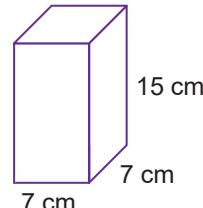
1.

2.

3.

16.

Etkinlik

Dik Prizmalar

Aşağıdaki bulmacada geometrik cisimlere ait tabloda karışık olarak verilmiş kavramlar gizlenmiştir.

Buna göre verilen kavramların doğru yazılışlarını bulup bulmaca içerisinde yukarıdan – aşağıya, aşağıdan – yukarıya, soldan – sağda ve sağdan sola bulup üzerini çiziniz.

ALNA	HİCMA	ÇÜNEG MATİRİP	TOBYU
BANAT	MAÇINI	NAY ZEYYÜ	NAA DORUĞ
TAYIR	ERKA MİRTAPİ	KÜSLİKEY	KERZEM İÇA

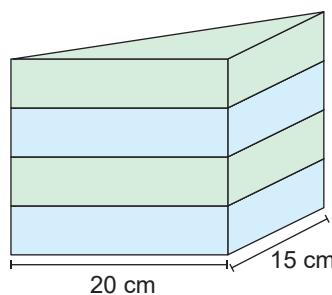
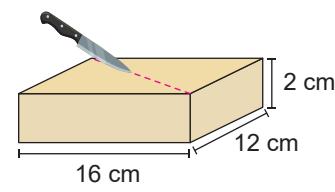
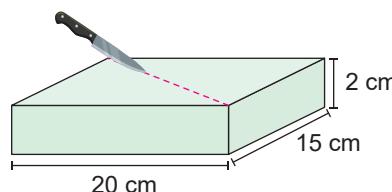
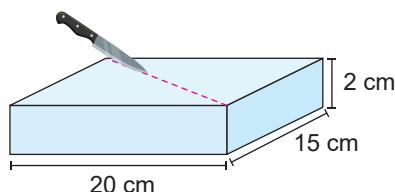
Y	A	R	I	Ç	A	P	D	Ü	C	R	A	N	B
D	Y	R	P	Ş	L	Ö	L	Ğ	O	Y	H	Z	O
V	Ü	I	L	H	A	C	İ	M	F	A	H	F	Y
N	K	L	Ç	Ş	N	R	A	Ç	I	N	I	M	U
K	S	A	N	A	D	O	Ğ	R	U	Y	D	T	T
M	E	R	K	E	Z	A	Ç	I	F	Ü	A	A	Ç
A	K	S	İ	L	İ	N	D	İ	R	Z	İ	B	P
Y	L	B	T	İ	M	A	R	İ	P	E	R	A	K
R	İ	N	P	P	A	Ç	I	R	A	Y	E	N	Z
I	K	B	Z	D	İ	K	K	O	N	İ	Z	V	N
T	K	Ü	Ç	G	E	N	P	İ	R	A	M	İ	T

17.

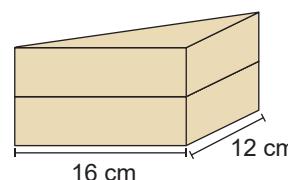
Etkinlik

Dik Prizmalar

Aşağıda ayrıt uzunlukları verilen dikdörtgen prizma biçimindeki oyun hamurları köşegenleri boyunca kesilip üst üste yerleştiriliyor.

Şekil - 1

Şekil - 2

Buna göre Şekil – 1’de elde edilen üçgen prizmanın ve Şekil – 2’de elde edilen üçgen prizmanın ayrıt uzunlıklarının toplamını bulunuz.

a) Şekil – 1 ayrıt uzunlıklarının toplamı: 144

b) Şekil – 2 ayrıt uzunlıklarının toplamı: 108

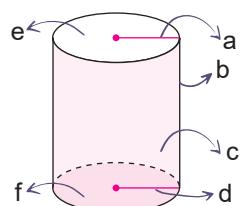
18

Etkinlik

Dik Dairesel Silindirin Temel Elemanları ve Açınlımı

Aşağıda verilen dik silindir ve açınlımları üzerinde oklar ile gösterilen temel elemanları yazınız.

1.

a: Taban yarıçapı

b: Yükseklik

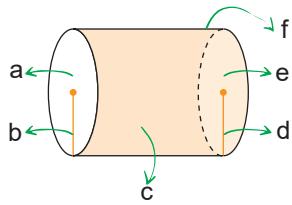
c: Yan yüz

d: Taban yarıçapı

e: Üst taban

f: Alt taban

2.

a: Taban

b: Taban yarıçapı

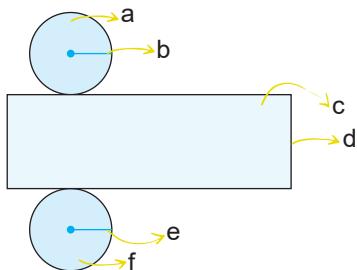
c: Yan yüz

d: Taban yarıçapı

e: Taban

f: Yükseklik

3.

a: Üst taban

b: Yarıçap

c: Yan yüz

d: Yükseklik

e: Yarıçap

f: Alt taban

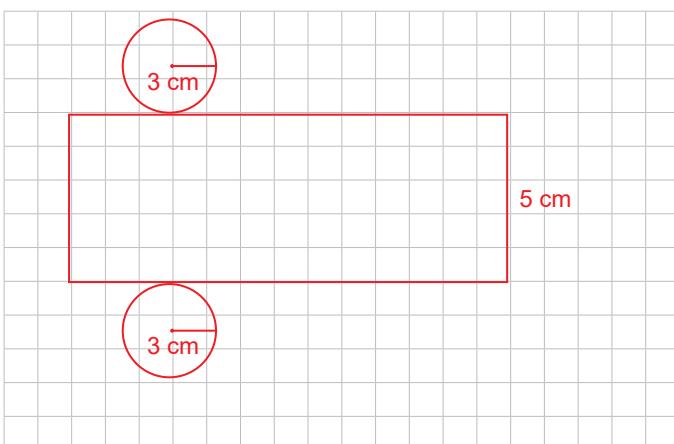
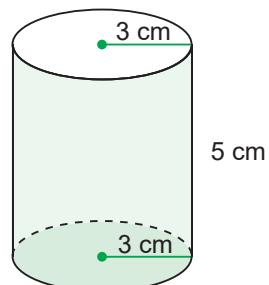
19.

Etkinlik

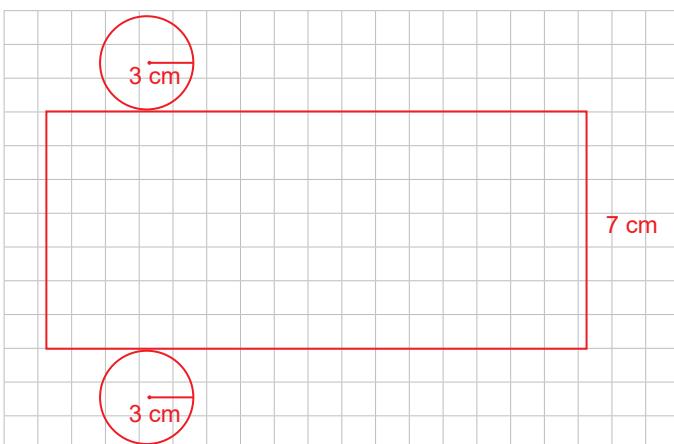
Dik Dairesel Silindirin Temel Elemanları ve Açınlımı

Aşağıda kapalı şekli verilen dik dairesel silindirlerin açınlını oluşturunuz.

1.

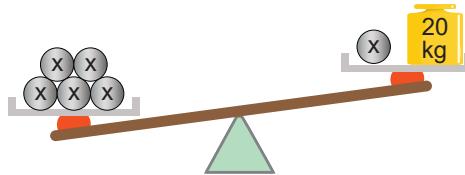

2.

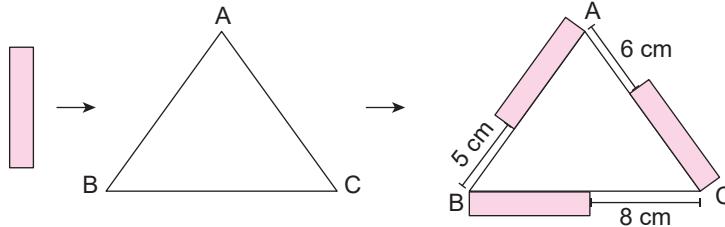
1.

Yukarıda verilenlere göre x değerinin alabileceği en küçük iki tam sayı değerinin toplamı kaçtır? (10 puan)

Cevap: ..... 13 .....

2.

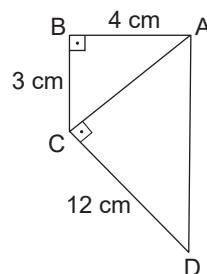

Yukarıda bir pembe çitra üçgenin köşelerine çakıştırılarak kenar uzunlukları ölçülmeye çalışılıyor.

Buna göre bu üçgenin kenar uzunluklarını karşılaştırınız. (10 puan)

Cevap: ..... $|AB|$ ..... < ..... $|AC|$ ..... < ..... $|BC|$ .....

3.

Yukarıda verilenlere göre AD uzunluğu kaç cm'dir? (10 puan)

Cevap: ..... 13 .....

4. Koordinat sisteminde A(2, -1) noktasına aşağıdaki işlemler yapılıyor.

- 1 birim sola öteleşip A' noktasını bulunuz.
- x eksenine göre yansıtıp A'' noktalarını bulunuz.

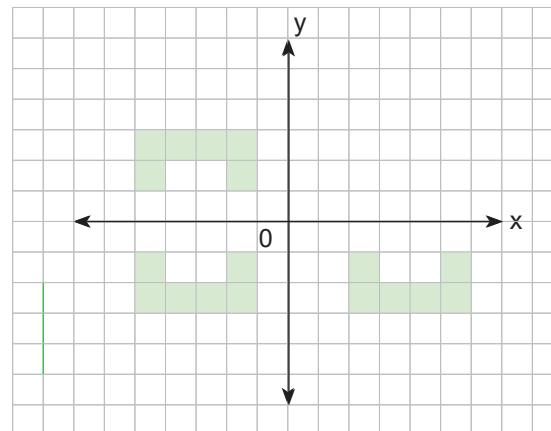
Buna göre A' ve A'' noktalarının koordinatlarını yazınız. (10 puan)

A' (..... 2 ..... , ... -1 .....)

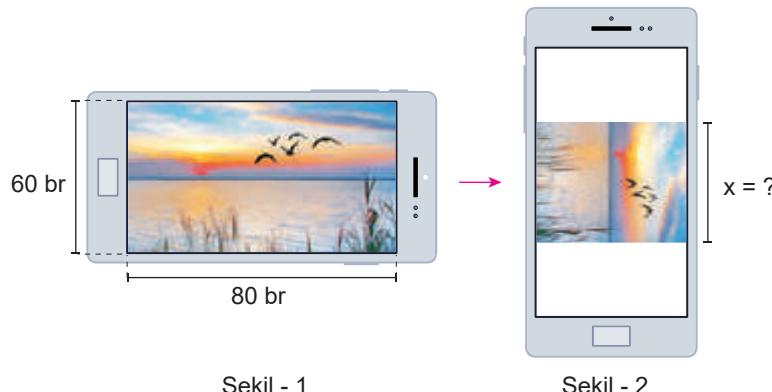
A'' (..... 2 ..... , ... 1 .....)

5. Aşağıda verilen şekli önce x eksenine göre yansıtınız. Daha sonra sağa 7 birim öteleyniz. (10 puan)

6.

Şekil - 1

Şekil - 2

Şekil – 1’de telefonun ekranını tam dolduran resim telefon döndürüldüğünde Şekil – 2’deki gibi olmaktadır. Şekil – 2’de x kısa kenardır.

Her iki durumda da dikdörtgen biçimindeki resimlerin kenarları arasındaki oran aynıdır.

Buna göre resmin kısa kenarı (x) kaç birimidir? (10 puan)

Cevap: ..... 45 .....

7. 1. Uzunluğu 5 cm olan bir [AB] doğru parçasını çiziniz.
 2. Açıölçerin merkezini A noktasına koyunuz ve 60° lik bir açıyı belirleyiniz.
 3. Açı ölçegini B noktasına koyunuz ve 70° lik bir açı belirleyiniz.
 4. Açıların doğrultularını kesiştiriniz.

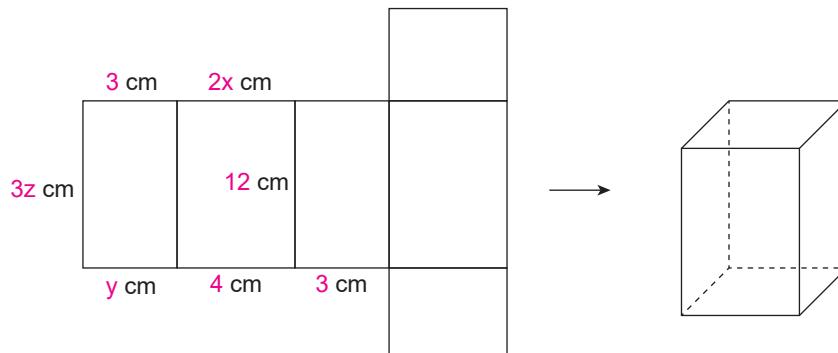
Yukarıda anlatılan çizimde üçüncü köşe C köşesidir.

Buna göre $m(\widehat{BCA})$ kaç derecedir? (10 puan)

Cevap: ..... 50° .....

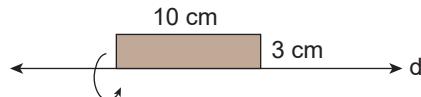
- 8.** Aşağıda bir dikdörtgenler prizmasının açınızı verilmiştir.

Buna göre bilinmeyen x , y , z değerlerini bulunuz. (10 puan)

$$x = \dots \quad 2 \quad y = \dots \quad 3 \quad z = \dots \quad 4$$

9.

Yukarıdaki dikdörtgenin uzun kenarı 10 cm, kısa kenarı 3 cm'dir. Bu dikdörtgensel kâğıt d ekseni etrafında 360° döndürülüyor.

Buna göre oluşan geometrik cismin adını ve 2 tane özelliğini yazınız. (10 puan)

Cevap: ..... SİLİNDİR

- 1– Alt ve üst tabanı dairedir.
- 2– Yan yüzü kare veya dikdörtgendir.
- 3– Dairelerden birinin çevresi yan yüzün bir kenarının uzunluğuna eşittir.
- 4– Yüzey alanı bir dikdörtgen ve iki daireden oluşur.

Bu özelliklerden herhangi iki tanesini yazana 10 puan verilir.

- 10.** Aşağıda verilen uzunluklarla üçgen oluşturulup oluşturulmadığını yazınız. (10 puan)

a) $a = 8 \text{ cm}$, $b = 7 \text{ cm}$, $c = 5 \text{ cm}$

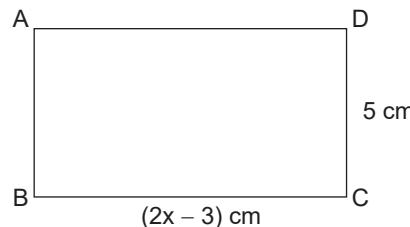
Cevap: ..... Üçgen çizilebilir.

b) 4 cm , $b = 12 \text{ cm}$, $c = 6 \text{ cm}$

Cevap: ..... Üçgen çizilemez.

1.

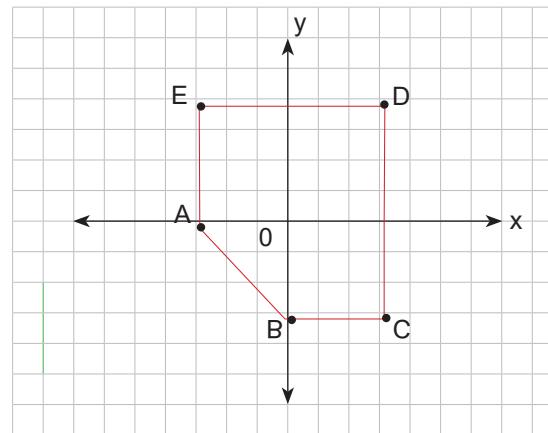
Yukarıda gösterilen ABCD dikdörtgenin uzun kenarı [AD], [BC] kısa kenarı [AB] ve [DC]'dir.

Bu dikdörtgenin uzun ve kısa kenarları birer doğal sayıdır.

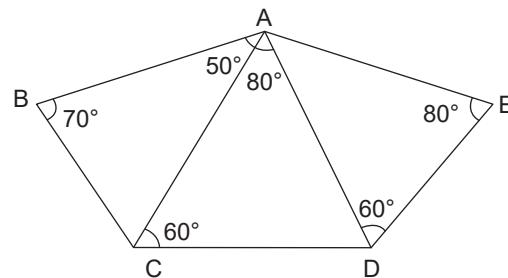
Buna göre x'in alabileceği en küçük iki doğal sayı değerlerinin toplam kaçtır? (10 puan)

Cevap: **11**

2. A(-3, 0), B(0, -3), C(3, -3), D(3, 4), E(-3, 4) noktalarını koordinat sistemi üzerinde bulup işaretleyiniz. İşaretlediğiniz noktaları birleştiriniz. (10 puan)

3.

Aşağıda birbirine komşu üç üçgen ve açı ölçüleri gösterilmiştir.

Buna göre soruları cevaplayınız. (10 puan)

a) $\widehat{ABC}$ üçgenindeki kenarları küçükten büyüğe doğru sıralayınız.

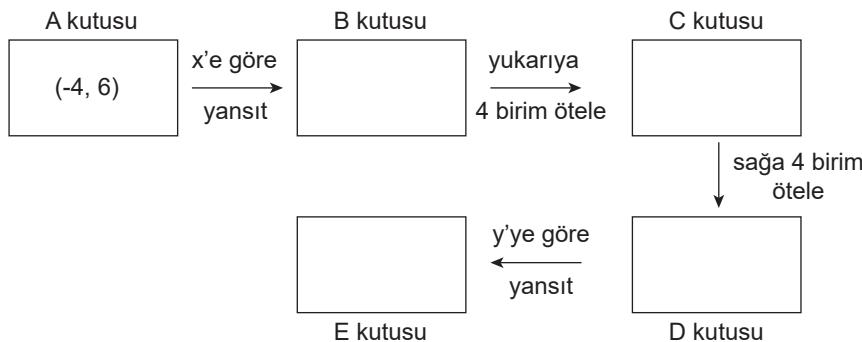
Cevap: **$|BC| < |AB| < |AC|$**

b) $\widehat{ADE}$ de en kısa kenar hangisidir?

Cevap: **$|DE|$**

4.

Yukarıda verilen yönergeye göre aşağıdaki soruları cevaplayınız. (10 puan)

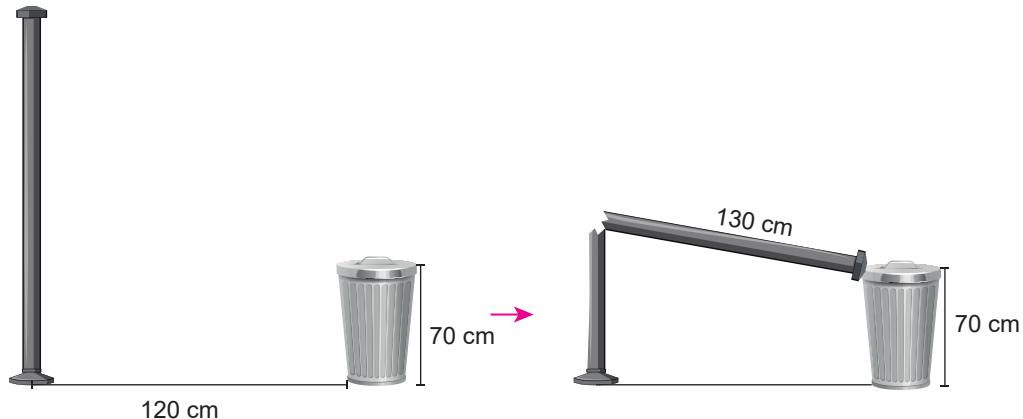
a) B kutusundaki nokta hangi bölgededir?

Cevap: ..... III.

b) E kutusundaki noktanın koordinatları toplamı kaçtır?

Cevap: 2

5.

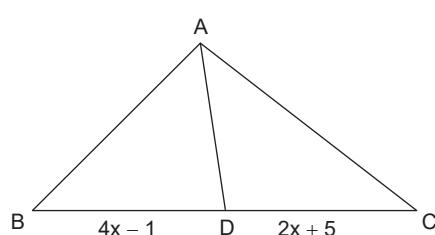

Yukarıda gösterilen direk rüzgârin etkisi ile kırılıp çöp kovasının tepesine değip duruyor.

Buna göre direğin kırılmadan önceki boyu kaç cm'dir?

Cevap: 250

6.

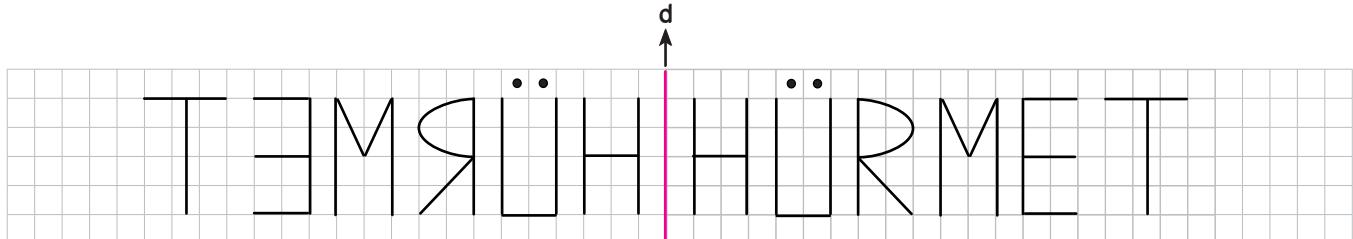
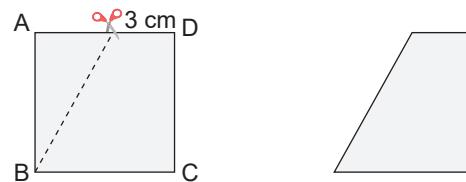
$\widehat{ABC}$ 'de $[AD]$, BC kenarının kenarortayıdır.

Buna göre x kaçtır? (10 puan)

Cevap: 3

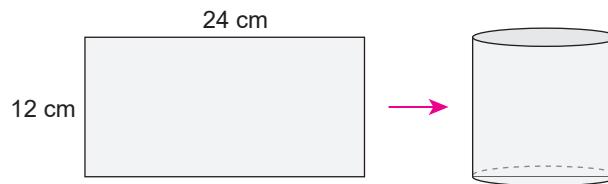
- 7.** Aşağıda kareli zeminde verilen harflerin d doğrusuna göre yansımmasını yazarak kelimeyi bulunuz. (10 puan)

8.

ABCD karesinin çevre uzunluğu 48 cm'dir. Bu karenin bir kenarı yukarıda gösterilen doğrultudan kesiyor.

Buna göre elde edilen büyük parçanın çevre uzunluğu kaç cm'dir? (10 puan)

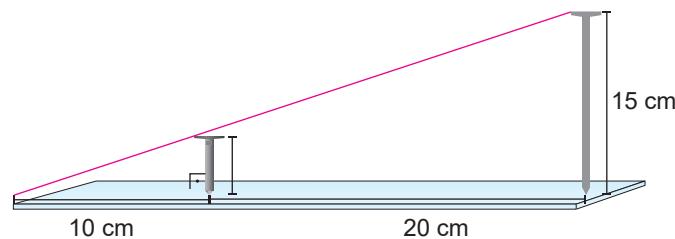
Cevap: ..... **42** .....

9.

Yukarıda gösterilen dikdörtgen biçimindeki kâğıt kıvrılarak silindir hâline getiriliyor.

Buna göre bu silindirin yarıçapı en fazla kaç cm'dir? ($\pi = 3$ alınız.) (10 puan)

Cevap: ..... **4** .....

10.

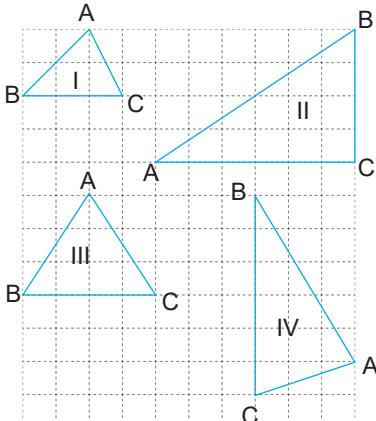
Yukarıda yere dik olarak çakılan bir çivinin gölgesi gösterilmiştir.

Buna göre bu çivinin boyu kaç cm'dir? (10 puan)

Cevap: ..... **5** .....

1.

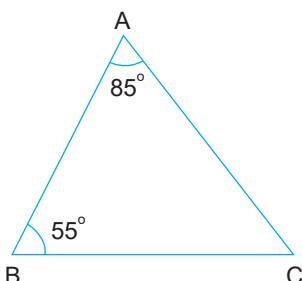
Yukarıdaki üçgenlerden hangisinin BC kenarına ait yüksekliği en uzundur?

- A) I   **B) II**   C) III   D) IV

2. $6x+2 \leq 23$ eşitsizliğinde x bir sayıma sayısı ise x 'in alabileceği değerlerin toplamı kaçtır?

- A) 6**   B) 7   C) 8   D) 10

3.

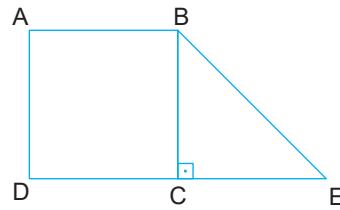
Şekilde verilen ABC üçgeninde

$$m(\widehat{ABC}) = 55^\circ \text{ ve } m(\widehat{CAB}) = 85^\circ$$

olduğuna göre, aşağıdaki sıralamalardan hangisi doğrudur?

- A)** |AB| < |AC| < |BC| B) |BC| < |AC| < |AB|
C) |AB| < |BC| < |AC| D) |AC| < |AB| < |BC|

4.

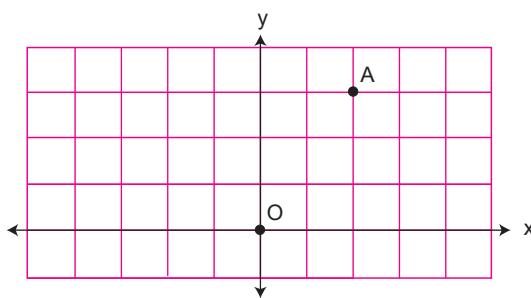

ABCD kare ve BCE dik üçgendir.

$|CE| = 8 \text{ cm}$, $|BE| = 10 \text{ cm}$ ise ABCD karesinin çevresi kaç cm'dir?

- A) 20   **B) 24**   C) 26   D) 28

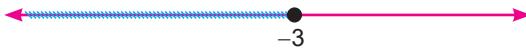
5.

A noktası 2 br aşağı 5 br sola ötelenirse yeni koordinatları aşağıdakilerden hangisi olur?

- A)** (-3, +1)   B) (-3, -1)
C) (-2, +3)   D) (-3, +2)

6.

Yukarıdaki sayı doğrusunda taralı kısım ile gösterilen eşitsizlik aşağıdakilerden hangisidir?

- A)** $x \leq -3$ B) $x \geq -3$
C) $x < -3$ D) $x > -3$

7.

Koordinat düzleminde A(-4, -1) noktasının x eksenine göre yansması ile oluşan yeni noktanın koordinatları aşağıdakilerden hangisidir?

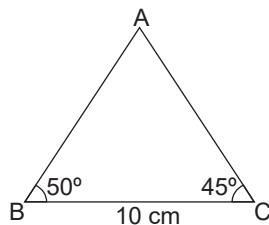
- A) A'(4, -1)   **B) A'(-4, 1)   C) A'(4, 1)   D) A'(-1, -4)**

SENARYO - 3

2. DÖNEM 2. YAZILI SINAVLARI

8.

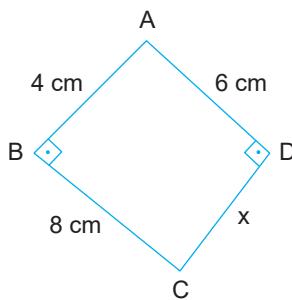

$m(\hat{B})=50^\circ$, $m(\hat{C})=45^\circ$ ve $|BC|=10 \text{ cm}$ olarak verilen ABC üçgeni çizilmiştir.

Bu çizim yapılrken aşağıdaki araçlardan hangileri kullanılmıştır?

- A) Sadece cetvel
- B) Sadece açıölçer
- C) Sadece pergel
- D) Cetvel ve açıölçer

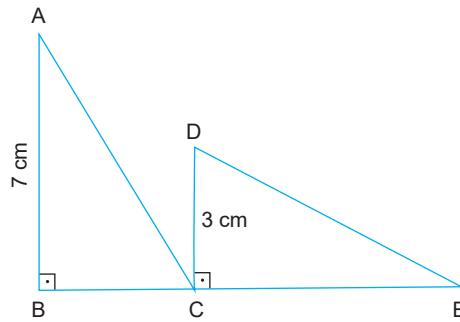
9.

Yukarıda verilenlere göre x uzunluğu kaç cm'dir?

- A) $2\sqrt{11}$
- B) $3\sqrt{5}$
- C) $6\sqrt{13}$
- D) $7\sqrt{2}$

10.

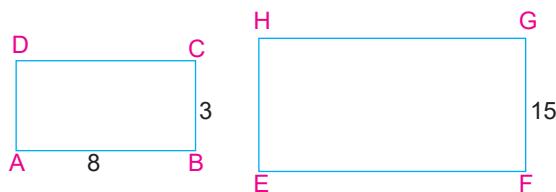

$|AB|=7 \text{ cm}$,
 $|DC|=3 \text{ cm}$

Yukarıdaki şekilde verilen ABC ve ECD üçgenleri eş üçgenler olduğuna göre, |BE| kaç cm'dir?

- A) 6
- B) 10
- C) 12
- D) 15

11.

Şekildeki ABCD ve EFGH dikdörtgenleri benzerdir.

$|AB|=8 \text{ cm}$, $|BC|=3 \text{ cm}$ ve $|GF|=15 \text{ cm}$ olduğuna göre EFGH dikdörtgeninin çevre uzunluğu kaç cm'dir?

- A) 90
- B) 100
- C) 110
- D) 120

12.

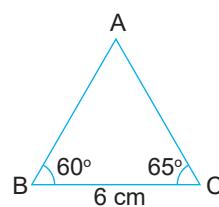
Aşağıda uzunlukları verilen çubuklardan hangilerinin üç uca eklenmesi ile bir üçgen oluşturabilir?

- A) 4 cm, 5 cm, 10 cm
- B) 2 cm, 3 cm, 6 cm
- C) 10 cm, 12 cm, 22 cm
- D) 5 cm, 4 cm, 3 cm

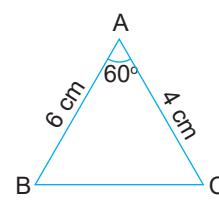
13.

Aşağıda ölçüleri verilen üçgenlerin hangisinde farklı üçgenler çizebiliriz?

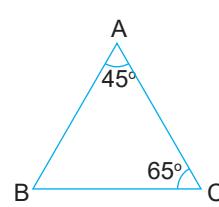
A)

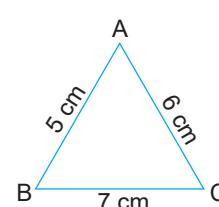
B)

C)

D)

14.

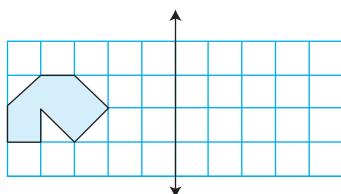
① konumunda bulunan kalem ② konumuna gelirken hangi yöne kaç birim ötelebilir?

- A) 6 br sağa   B) 6 br sola
C) 10 br sağa   D) 8 br sağa

15. C(-3, 7) noktasının x eksenine göre simetriği olan nokta C' ise C' noktasının koordinatları aşağıdakilerden hangisidir?

- A) (3, -7)   B) (-3, -7)
 C) (3, 7)   D) (7, -3)

16.

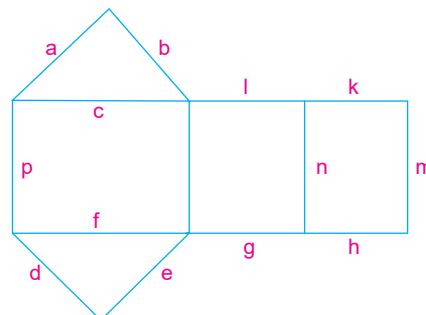
Yukarıda verilen şeklin yansımaları hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A)
 B)
 C)
D)

17. $3x - 4 \geq 11$ eşitsizliğini aşağıdakilerden hangisi sağlar?

- A) 0   B) 2   C) 4   D) 6

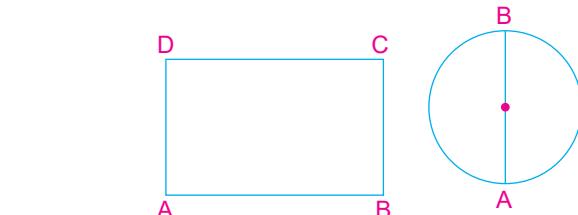
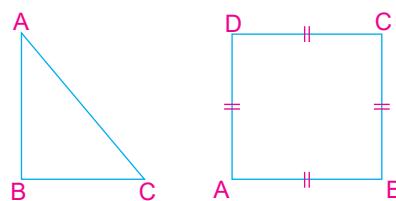
18.

Yukarıdaki açık şekli verilen prizma kapatıldığında a, p ve g harflerinin olduğu ayrıtlar sırasıyla hangi harflerin yazılı olduğu ayrıtlarla çakışır?

- A) k, n, l   B) k, m, e   C) d, m, l   D) d, m, e

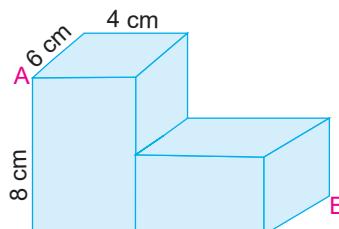
19.

Yukarıdaki şekiller [AB] etrafında 360° döndürülüyor. Kaç tane silindir elde edilir?

- A) 1   B) 2   C) 3   D) 4

20.

Ayrıtları 4 cm, 6 cm ve 8 cm olan özdeş iki dikdörtgenler prizması şekildeki gibi birleştirilmiştir.

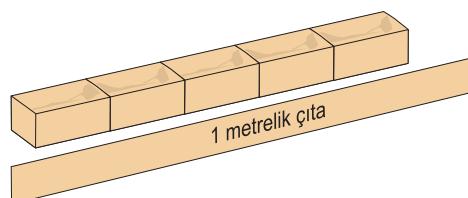
Buna göre A ve B noktaları arasındaki en kısa uzaklık kaç santimetredir?

- A) $8\sqrt{3}$ B) 15   C) $2\sqrt{61}$ D) 16

SENARYO - 4

1.

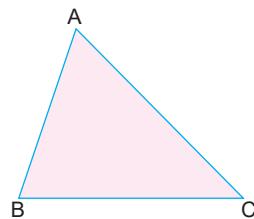

Yusuf boyları x metre olan eşit boyutta 5 kutuyu yukarıda gösterildiği gibi 1 metrelük çitayla hazırlayıp boyunu tahmin etmeye çalışıyor.

Buna göre bu kutuların toplam boylarını veren eşitsizlik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $5x \geq 1$ B) $5x \leq 1$ C) $5x > 1$ D) $5x < 1$

2.

Yukarıdaki şekilde verilen $\triangle ABC$ üçgeni biçimindeki kağıt, $[AC]$ ve $[BC]$ kenarları üst üste gelecek biçimde katlandığında katlama çizgisi aşağıdakilerden hangisini meydana getirmiştir?

- A) $\angle ACB$ açısının açıortayı
B) $[AB]$ kenarına ait kenarortay
C) $[AB]$ kenarına ait yükseklik
D) $\angle CBA$ açısının açıortayı

3.

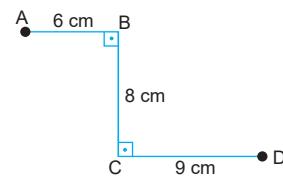
Aşağıdaki tahta çubuklarından hangisi yukarıdaki iki parça ile birleştirilirse üçgen olusmaz?

- A) 5 m   B) 4 m
C) 3 m   D) 2 m

4. $M(3, -3)$ noktası aşağıdaki eşitsizliklerden hangisini sağlar?

- A) $x - y < 0$ B) $2x + y > 0$
C) $x + y - 3 > 0$ D) $x + y < 0$

5.

Yukarıda verilenlere göre A ile D arasındaki en kısa uzaklık kaç cm'dir?

- A) 15   B) 17   C) 20   D) 23

6.

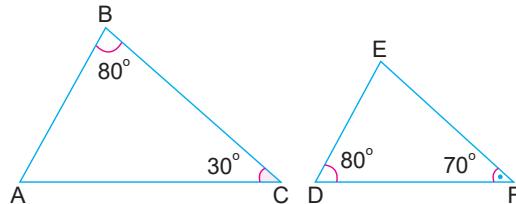

Yukarıda x 'in çözüm kümesi gösterilmiştir.

Buna göre eşitsizlik aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) $2x - 1 < 13$ B) $x + 2 > 9$
C) $2x - 1 \geq 13$ D) $3x - 1 \leq 20$

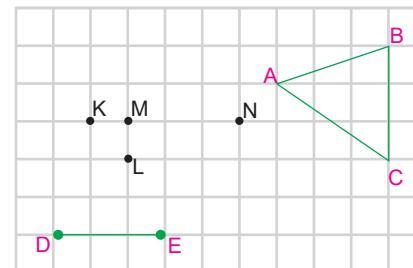
7.

Yukarıda verilen üçgenlere göre, aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) $m(\widehat{D}) = m(\widehat{A})$ B) $\frac{|AC|}{|EF|} = \frac{|AB|}{|DF|}$
C) $m(\widehat{F}) = m(\widehat{B})$ D) $\frac{|BC|}{|AC|} = \frac{|EF|}{|DF|}$

8.

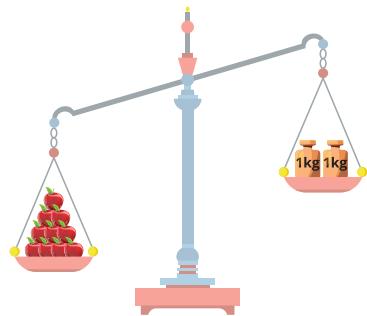

$\triangle ABC$ ile $\triangle FDE$ eş olabilmesi için DE kenarı ile hangi nokta birleştirilip $\triangle FDE$ üçgeni oluşturulmalıdır?

- A) N   B) M   C) L   D) K

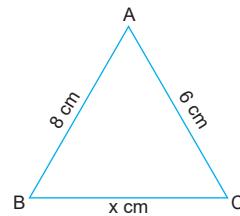
9.

Yukarıda eşit kollu terazide gösterilen elmaların toplam kütlesini veren eşitsizlik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $x < 2$ B) $x > 2$ C) $x \geq 2$ D) $x \leq 2$

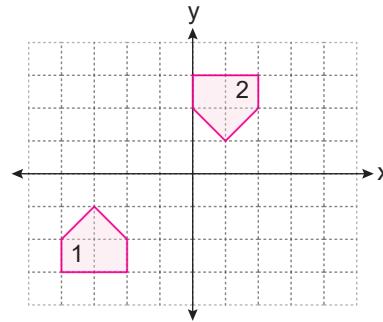
12.

Yukarıda verilen ABC üçgeninde x 'in alabileceği en büyük tam sayı değeri kaçtır?

- A) 14   B) 13   C) 7   D) 3

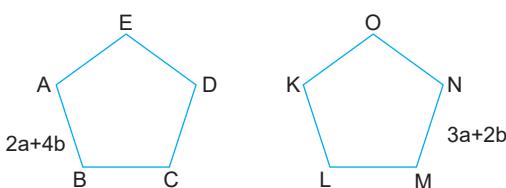
13.

Yukarıdaki 1 numaralı şekeiten 2 numaralı şekele dönümesi için aşağıdakilerden hangisi uygulanmalıdır?

- A) y eksenine göre yansıması alınıp 2 birim yukarı ötelenir.
 B) x eksenine göre yansıması alınıp 3 birim sağa ötelenir.
 C) x eksenine göre yansıtılıp 1 birim sola ötelenir.
 D) x eksenine göre yansıtılıp sağa doğru 4 birim ötelenir.

11.

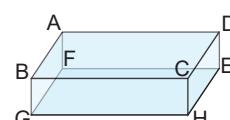

Yukarıda verilen ABCDE, KLMNO düzgün beşgenleri eş ve $|AB| = 2a + 4b$, $|MN| = 3a + 2b$ olduğuna göre

$\frac{a}{b}$ kaçtır?

- A) $\frac{1}{2}$ B) 2   C) $\frac{5}{6}$ D) $\frac{6}{5}$

14.

Yukarıda gösterilen prizma dikdörtgenler prizmasıdır.

Buna göre aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlışır?

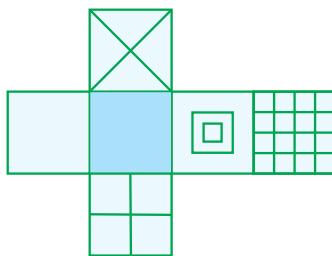
- A) Sadece alt ve üst tabanı dikdörtgenseldir.
 B) 8 tane köşesi vardır.
 C) 12 tane ayrıtı vardır.
 D) 6 tane yüzü vardır.

SENARYO - 4

2. DÖNEM 2. YAZILI SINAVLARI

15.

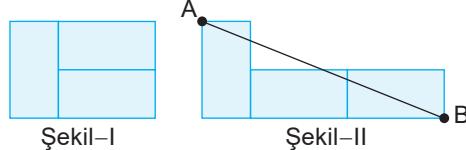

Yukarıda açık hali gösterilen bir küpün dış görünümü verilmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi yukarıdaki küpün kapalı hali değildir?

- A)
- B)
- C)
- D)

16.

Özdeş dörtgenler kullanılarak oluşturulan Şekil – I’ın çevresi 20 cm'dir.

Buna göre dikdörtgenlerle oluşturulmuş olan Şekil – II’deki $|AB|$ kaç cm'dir?

- A) $3\sqrt{29}$
- B) $2\sqrt{29}$
- C) $\sqrt{29}$
- D) 2

17.

I. $|KL| = 8 \text{ cm}$, $|LM| = 4 \text{ cm}$ ve $|KM| = 13 \text{ cm}$

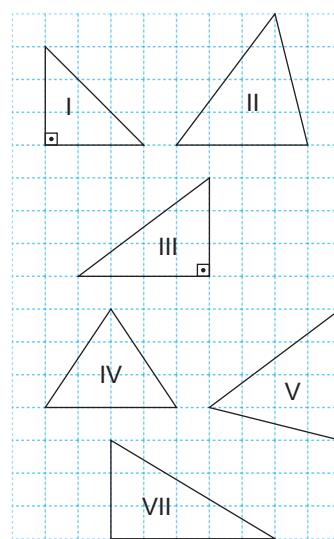
II. $|PR| = 11 \text{ cm}$, $m(\hat{S}) = 45^\circ$ ve $m(\hat{P}) = 85^\circ$

III. $|DE| = 9 \text{ cm}$, $|DF| = 15 \text{ cm}$ ve $m(\hat{F}) = 70^\circ$

Yukarıda elemanları verilen üçgenlerden hangileri çizilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II

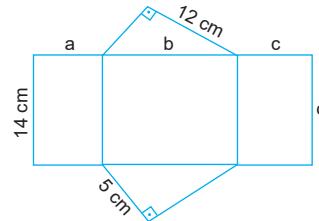
18.

Yukarıda verilen üçgenlerden birbirine eş olanlar hangi seçenekte doğru verilmiştir?

- A) I ve III
- B) II ve V
- C) IV ve VI
- D) III ve VI

19.

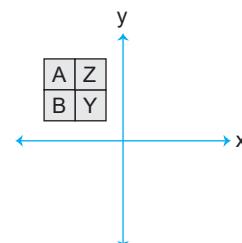

Yukarıda bir dik üçgen prizmanın açionımı verilmiştir.

Buna göre, $a + b + c + d$ toplamı kaç cm'dir?

- A) 42
- B) 45
- C) 43
- D) 44

20.

Yukarıdaki koordinat sisteminde verilen şeklin x eksenine göre yansımaları alınarak oluşan şekil aşağıdakilerden hangisidir?

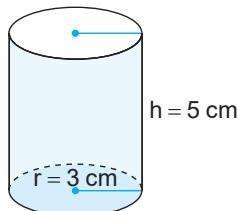
- A)
- B)
- C)
- D)

20.
Etkinlik

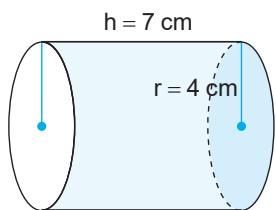
Dik Dairesel Silindirin Yüzey Alanı

Aşağıda verilen dik dairesel silindirlerin yanal alanlarını bulunuz. ($\pi = 3$ alınız.)

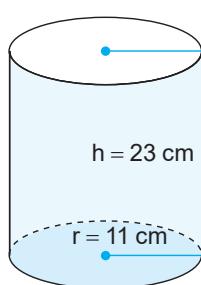
1.

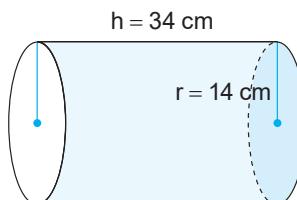
2.

3.

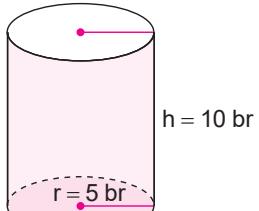
4.

21.
Etkinlik

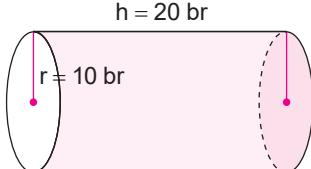
Dik Dairesel Silindirin Yüzey Alanı

Aşağıda verilen dik dairesel silindirlerin yüzey alanlarını bulunuz. ($\pi = 3$ alınız.)

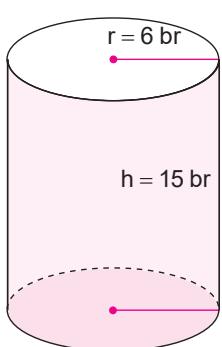
1.

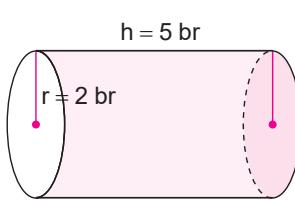
2.

3.

4.

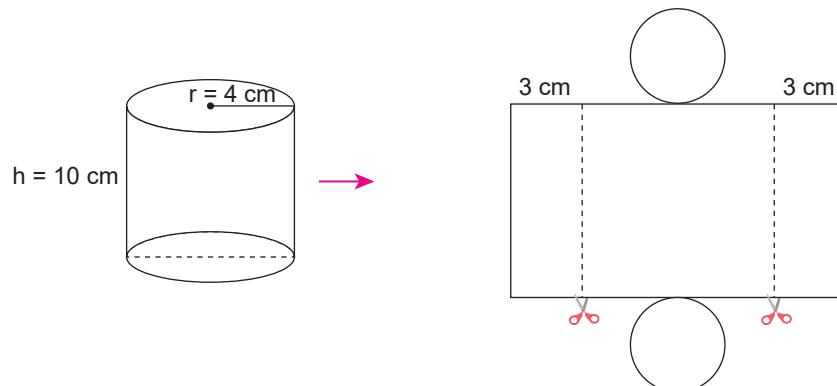

22.

Etkinlik

Dik Dairesel Silindirin Yüzey Alanı

Aşağıdaki soruları şekillere göre cevaplayınız.

Yukarıda gösterilen silindirin açığını yapılarak yan yüzlerinin iki tarafından belli miktarlar kesiliyor.

Yan yüzü kesilmiş olan büyük parçasıyla yüksekliği 10 cm olan bir silindir elde edilip alt ve üst tabanları kapatılıyor.

Buna göre aşağıdaki soruları cevaplayınız. ($\pi = 3$ alınız.)

a) Silindirin kesilmeden önceki yüzey alanı kaç cm^2 dir?

Cevap: ..... **336 cm^2**

b) Yeni elde edilen silindirin yüzey alanı kaç cm^2 dir?

Cevap: ..... **234 cm^2**

c) Yüzey alanlarının arasındaki fark kaç cm^2 dir?

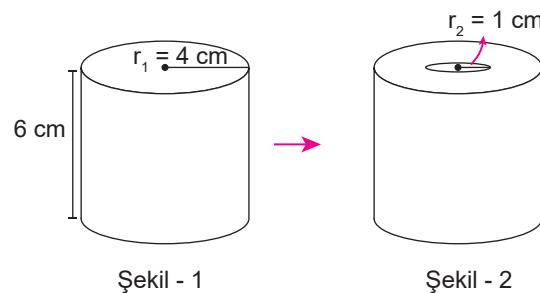
Cevap: ..... **102 cm^2**

23.

Etkinlik

Dik Dairesel Silindirin Yüzey Alanı

Aşağıdaki soruyu cevaplayınız.

Yukarıda Şekil – 1'de gösterilen tahta silindirin içerisinde yarıçapı 1 cm, yüksekliği 4 cm olan başka bir silindir çıkarılıp atılıyor.

Buna göre kalan silindirin yeni yüzey alanı kaç cm^2 dir? ($\pi = 3$ alınız.)

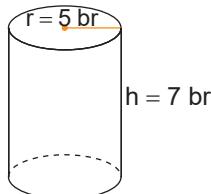
Cevap: ..... **264 cm^2**

24.

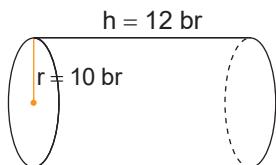
Etkinlik

*Dik Dairesel Silindirin Hacmi***Aşağıda verilen dik dairesel silindirlerin hacmini bulunuz. ($\pi = 3$ alınız.)**

1.

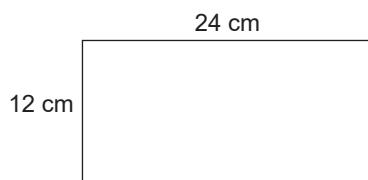
2.

26.

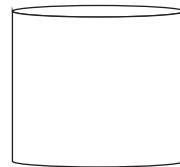
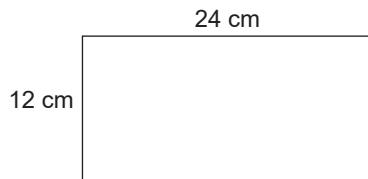
Etkinlik

*Dik Dairesel Silindirin Hacmi***Aşağıda verilen hacim hesaplamalarını yapınız.**

Efe ile Tarık aynı ölçülere sahip dikdörtgen biçimindeki kartonları kullanarak farklı kenarlarından kıvırıp iki ayrı silindir yapıyorlar.

Efe'nin kâğıdı

Tarık'ın kâğıdı

Efe ile Tarık silindirlerini yukarıda gösterildiği gibi tamamılıyorlar.

Buna göre bu iki arkadaşın elde ettikleri silindirlerin hacmini hesaplayınız.

Efe'nin silindirinin hacmi: .....

288 cm^3

Tarık'ın silindirinin hacmi: .....

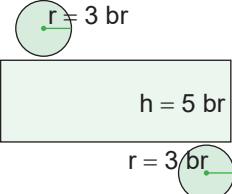
576 cm^3

25.

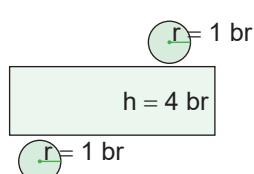
Etkinlik

*Dik Dairesel Silindirin Hacmi***Aşağıda açık hali verilen silindirlerin kapalı halinin hacmini bulunuz. ($\pi = 3$ alınız.)**

1.

2.

27.

Dik Piramit

Etkinlik

Aşağıda verilen tabloyu uygun şekilde doldurunuz.

Piramit Çeşidi	Ayrıt Sayısı	Köşe Sayısı	Yüzey Sayısı
Üçgen Piramit	6	4	4
Dikdörtgen Piramit	8	5	5
Beşgen Piramit	10	6	6
Altigen Piramit	12	7	7

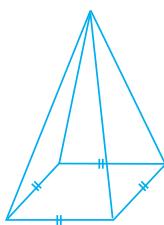
28.

Dik Piramit

Etkinlik

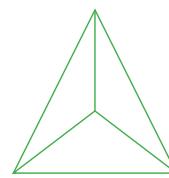
Aşağıda verilen piramitlere göre istenilenleri yazınız ve açınızı çiziniz.

1.

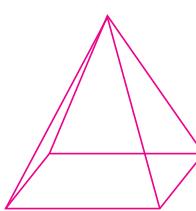
Adı	kare piramit
Ayrıt Sayısı	8
Yan Yüz Sayısı	4
Taban Şekli	kare
Yan Yüz Şekli	üçgen
Köşe Sayısı	5

3.

Adı	üçgen piramit
Ayrıt Sayısı	6
Yan Yüz Sayısı	3
Taban Şekli	üçgen
Yan Yüz Şekli	üçgen
Köşe Sayısı	4

2.

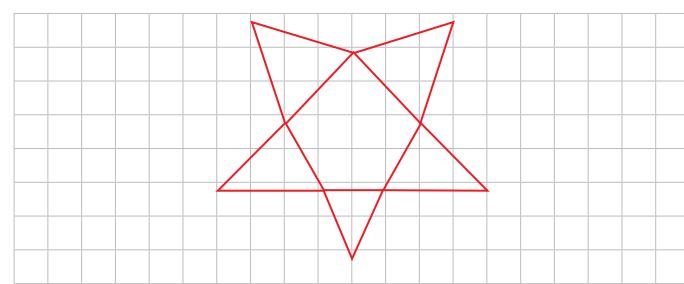
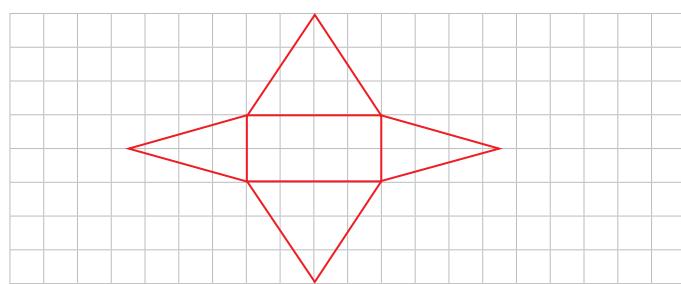

Adı	dikdörtgen piramit
Ayrıt Sayısı	8
Yan Yüz Sayısı	4
Taban Şekli	dikdörtgen
Yan Yüz Şekli	üçgen
Köşe Sayısı	5

4.

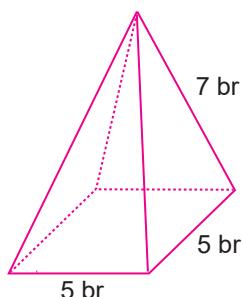
Adı	beşgen piramit
Ayrıt Sayısı	10
Yan Yüz Sayısı	5
Taban Şekli	beşgen
Yan Yüz Şekli	üçgen
Köşe Sayısı	6

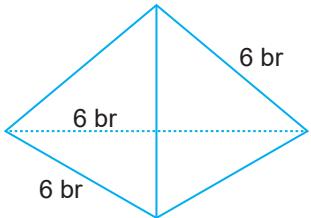
29.
Etkinlik*Dik Piramit*

Aşağıda verilen düzgün dik piramitlerin tüm ağırlıklarını toplamını bulunuz.

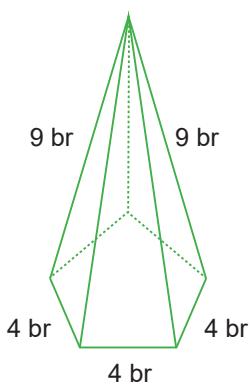
1.

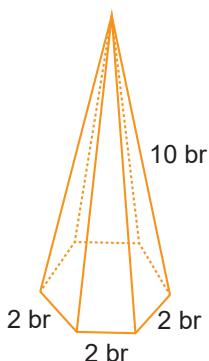
2.

3.

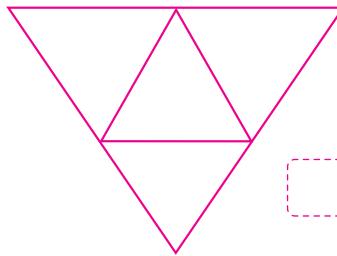

4.

30.
Etkinlik*Dik Piramit*

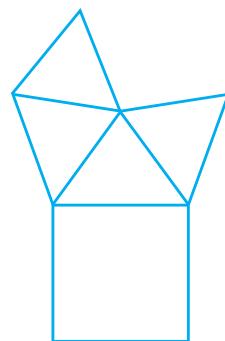
Açınızı verilen piramitlerin isimlerini yazınız.

1.

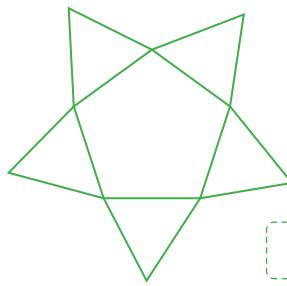
Üçgen piramit

2.

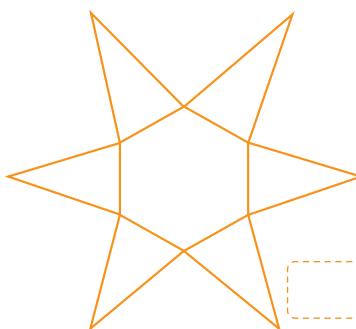
Kare piramit

3.

Beşgen piramit

4.

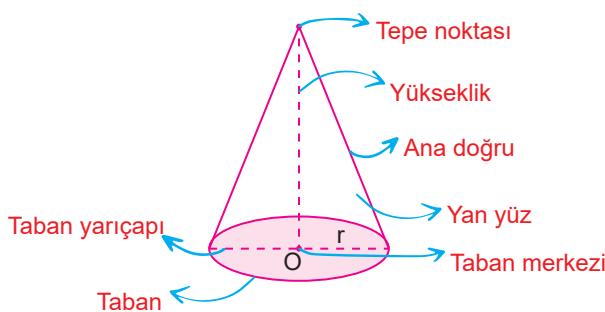
Altıgen piramit

31. Dik Koni

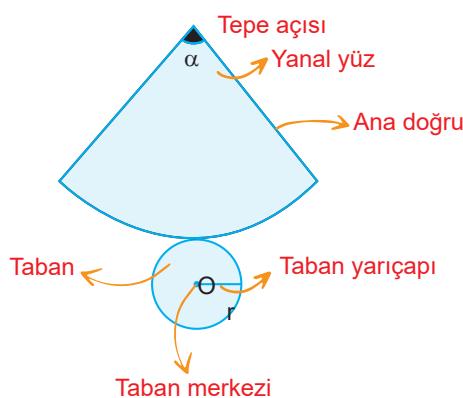
Etkinlik

Aşağıda verilen dik koni ve açısında oklarla gösterilen temel elemanların isimlerini yazınız.

1.

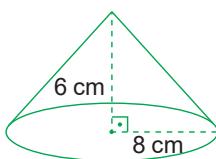
2.

32. Dik Koni

Etkinlik

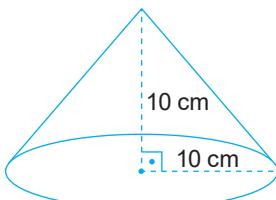
Aşağıda verilen konilerin ana doğrusunun uzunluğunu bulunuz. ($\pi = 3$ alınız.)

1.

$a = 10 \text{ cm}$

2.

$a = 10\sqrt{2} \text{ cm}$

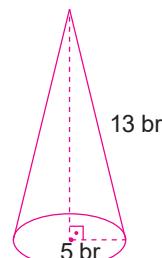
33.

Etkinlik

Dik Koni

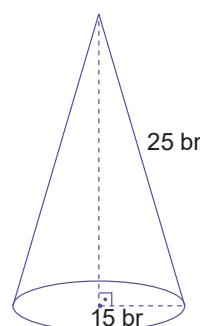
Aşağıda verilen konilerin yüksekliğini bulunuz. ($\pi = 3$ alınız.)

1.

$h = 12 \text{ br}$

2.

$h = 20 \text{ br}$

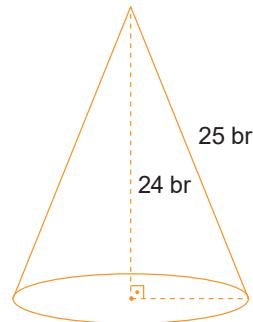
34.

Etkinlik

Dik Koni

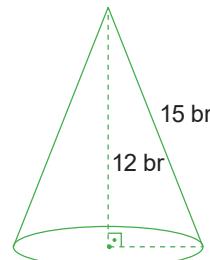
Aşağıda verilen konilerin taban yarıçapını bulunuz. ($\pi = 3$ alınız.)

1.

$r = 7 \text{ br}$

2.

$r = 9 \text{ br}$

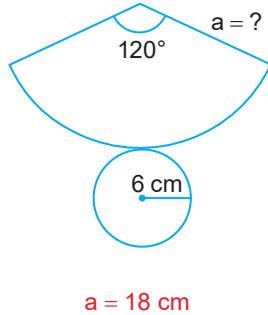
35.

Dik Koni

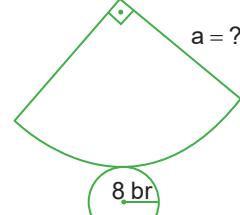
Etkinlik

Aşağıda açınızı verilen konilerde istenen temel eleman uzunluklarını bulunuz. ($\pi = 3$ alınız.)

Aşağıda verilen dört tane alıştırmayı, dört arkadaşınızla birlikte yapınız.

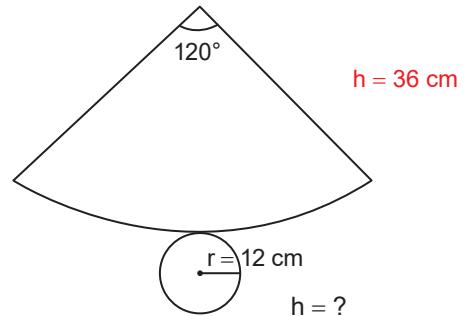
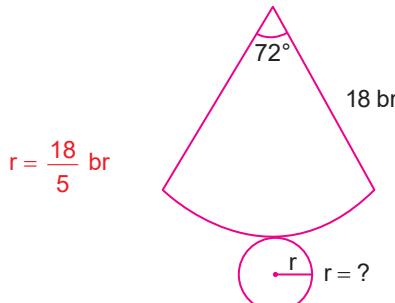

$$a = 18 \text{ cm}$$

$$a = 32 \text{ cm}$$

- 1. $a = \text{ana doğru}, r = \text{taban yarıçapı}, h = \text{koni yüksekliğidir}.$
- 2. Dört tane kağıda 1,2,3 ve 4 yazıp kura çekiniz.
- 3. Alıştırmalarınızı 15 dakikada bitiriniz.
- 4. Sonuçlarınızı kontrol ediniz.
- 5. Yanlış yaptığınız soruların çözümlerini inceleyiniz.
- 6. Doğru yaptığınız işlemleri arkadaşlarınıza anlatınız.
- 7. Başarilar.

AKRAN DEĞERLENDİRME FORMU

İfadeler	Gruptaki Arkadaşlarınızın İsmi			
★★★★ İyi ★★★ Orta ★ Gelişitirilebilir	.....	.....	.....	.....
Alıştırmada sorulan temel eleman hakkında yorum yapabiliyorum.				
Alıştırmada sorulan temel eleman için hangi işlemin yapılacağını biliyorum.				
Alıştırmada sorulan temel eleman uzunluğunu hesaplayabiliyorum.				
Toplamda 9 yıldızın varsa harikasın. Toplamda 3 ve daha az yıldızın varsa konuyu tekrar etmelisin.				

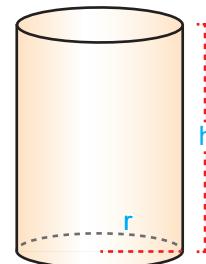

36.

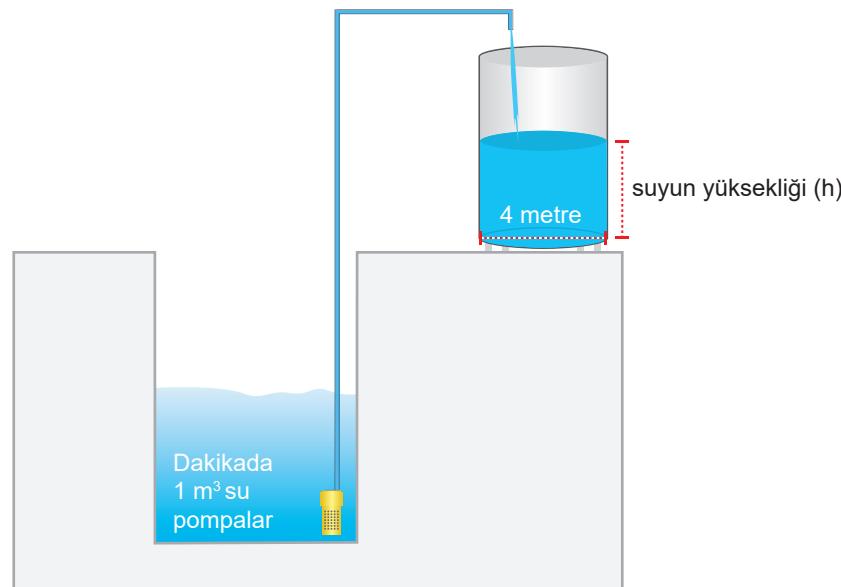
Dik Silindir

Etkinlik

Aşağıda verilen bilgilere göre soruları cevaplayınız.

$$\text{Hacim: } \pi r^2 h$$

 π yerine 3 alınız. 1m^3 su = 1000 litre

Yukarıdaki görselde bir çiftinin bahçesinde bulunan kuyudaki suyu depoya aktaran motor görülmektedir. Bu motor dakikada 1 m^3 litre su çekmektedir. Suyun aktarıldığı depo dik bir silindir şeklinde olup taban çapı 4 metredir ve başlangıçta boştur.

a. Bu motor 180 saniye çalıştırılıp durdurulursa depodaki suyun yüksekliği "h" kaç cm olur?

25

b. Silindir yüksekliği 3 m ise kaçinci dakikadan sonra silindirden su taşar?

36. dakikadan sonra

1. ÜNİTE

1. ETKİNLİK

a. 1, 2, 3, 6	i. 1, 2, 5, 10, 25, 50
b. 1, 2, 5, 10	j. 1, 3, 17, 51
c. 1, 2, 3, 4, 6, 12	k. 1, 2, 3, 4, 6, 8, 9, 12, 18, 24, 36, 72
d. 1, 3, 5, 15	l. 1, 3, 5, 15, 25, 75
e. 1, 2, 3, 6, 9, 18	m. 1, 2, 4, 5, 8, 10, 16, 20, 40, 80
f. 1, 2, 3, 4, 6, 8, 12, 24	n. 1, 2, 3, 5, 6, 9, 10, 15, 18, 30, 45, 90
g. 1, 2, 3, 4, 6, 9, 12, 18, 36	
h. 1, 2, 3, 6, 7, 14, 21, 42	

2. ETKİNLİK

- a. $32 = 1, 2, 4, 8, 16, 32$
b. $48 = 1, 2, 3, 4, 6, 8, 12, 16, 24, 48$
c. $54 = 1, 2, 3, 6, 9, 18, 27, 54$
d. $78 = 1, 2, 3, 6, 13, 26, 39, 78$
e. $30 = 1, 2, 3, 5, 6, 10, 15, 30$
f. $121 = 1, 11, 121$

3. ETKİNLİK

a	$\begin{array}{r l} 135 & 3 \\ 45 & 3 \\ 15 & 3 \\ 5 & 5 \\ 1 & \end{array}$	b	$\begin{array}{r l} 70 & 2 \\ 35 & 5 \\ 7 & 7 \\ 1 & \end{array}$
	$135 = 3 \cdot 3 \cdot 3 \cdot 5 = 3^3 \cdot 5^1$		$70 = 2 \cdot 5 \cdot 7$
c	$\begin{array}{r l} 144 & 2 \\ 72 & 2 \\ 36 & 2 \\ 18 & 2 \\ 9 & 3 \\ 3 & 3 \\ 1 & \end{array}$	d	$\begin{array}{r l} 216 & 2 \\ 108 & 2 \\ 54 & 2 \\ 27 & 3 \\ 9 & 3 \\ 3 & 3 \\ 1 & \end{array}$
	$144 = 2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 3 = 2^4 \cdot 3^2$		$216 = 2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 3 \cdot 3 = 2^3 \cdot 3^3$
e	$\begin{array}{r l} 300 & 2 \\ 150 & 2 \\ 75 & 3 \\ 25 & 5 \\ 5 & 5 \\ 1 & \end{array}$		
	$300 = 2 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 5 \cdot 5 = 2^2 \cdot 3 \cdot 5^2$		

4. ETKİNLİK

1. a = 3   5. e = 7   9. i = 5   13. l = 2
2. b = 2   6. f = 5   10. i = 3   14. m = 7
3. c = 3   7. g = 2   11. j = 5   15. n = 11
4. d = 5   8. h = 2   12. k = 5

5. ETKİNLİK

1. 30'un asal çarpanları 2, 3 ve 5'tir.
2. 49'un asal çarpanı 7'dir.
3. 52'nin asal çarpanları 2 ve 13'tür.
4. 85'in asal çarpanları 5 ve 17'dir.
5. 22'nin asal çarpanları 2 ve 11'dir.
6. 23'ün asal çarpanı 23'tür.

Futbol Maçı	Sinema	Kütüphane	Yürüyüş	Kitap Okuma	Gitar Kursu
2 Mart	7 Mart	2 Mart	5 Mart	2 Mart	23 Mart
Çarşamba	Pazartesi	Çarşamba	Cumartesi	Çarşamba	Çarşamba
3 Mart		13 Mart	17 Mart	11 Mart	
Perşembe	5 Mart	Pazar	Perşembe	Cuma	
	Cumartesi				

6. ETKİNLİK

a	$\begin{array}{r l} 24 & 36 \\ 12 & 18 \\ 6 & 9 \\ 3 & 9 \\ 1 & 3 \\ 1 & \end{array}$	b	$\begin{array}{r l} 18 & 42 \\ 9 & 21 \\ 3 & 7 \\ 1 & 7 \\ 1 & \end{array}$
	$EKOK(24, 36) = 2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 3 = 72$		$EKOK(18, 42) = 2 \cdot 3 \cdot 3 \cdot 7 = 126$
c	$\begin{array}{r l} 40 & 64 \\ 20 & 32 \\ 10 & 16 \\ 5 & 8 \\ 5 & 4 \\ 5 & 2 \\ 5 & 1 \\ 1 & \end{array}$	d	$\begin{array}{r l} 72 & 108 \\ 36 & 54 \\ 18 & 27 \\ 9 & 27 \\ 3 & 9 \\ 1 & 3 \\ 1 & \end{array}$
	$EKOK(40, 64) = 2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 5 = 320$		$EKOK(72, 108) = 2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 3 \cdot 3 = 216$
e	$\begin{array}{r l} 56 & 64 \\ 28 & 32 \\ 14 & 16 \\ 7 & 8 \\ 7 & 4 \\ 7 & 2 \\ 7 & 1 \\ 1 & \end{array}$	f	$\begin{array}{r l} 36 & 60 \\ 18 & 30 \\ 9 & 15 \\ 3 & 5 \\ 1 & 5 \\ 1 & \end{array}$
	$EKOK(56, 64) = 2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 7 = 448$		$EKOK(72, 108) = 2 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 5 = 180$

ÇÖZÜMLER

g

80	16	2
40	8	2
20	4	2
10	2	2
5	1	5
1		

h

75	24	2
75	12	2
75	6	2
75	3	3
25	1	5
5		5
1		

$$\begin{aligned} \text{EKOK}(56, 64) &= 2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 5 \\ &= 80 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{EKOK}(72, 108) &= 2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 5 \cdot 5 \\ &= 600 \end{aligned}$$

7. ETKİNLİK

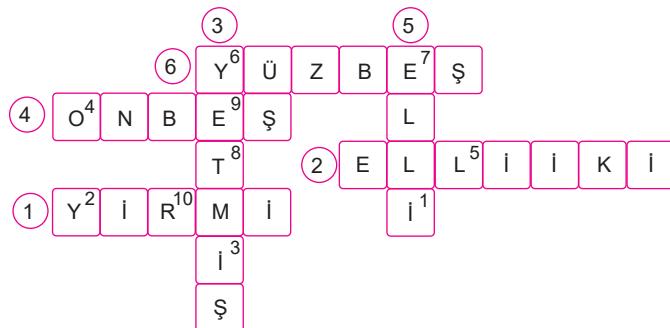
1. $\text{EKOK}(A, B) = 2^4 \cdot 3^5$
2. $\text{EKOK}(A, B) = 2^2 \cdot 3^3 \cdot 5^4$
3. $\text{EKOK}(A, B) = 3^4 \cdot 5^7 \cdot 7^2$
4. $\text{EKOK}(A, B) = 2^3 \cdot 3^2 \cdot 7^5 \cdot 11^1$
5. $\text{EKOK}(A, B) = 5^3 \cdot 7^5 \cdot 11$
6. $\text{EKOK}(A, B) = 2^3 \cdot 3 \cdot 5^2 \cdot 7 \cdot 11^2$
7. $\text{EKOK}(A, B) = 7 \cdot 11^3 \cdot 13^2$
8. $\text{EKOK}(A, B) = 2^1 \cdot 3^2 \cdot 5^4 \cdot 11^5 \cdot 13^6$
9. $\text{EKOK}(A, B) = 3^7 \cdot 7^5 \cdot 11^7$
10. $\text{EKOK}(A, B) = 2^3 \cdot 3^2 \cdot 5^3$

8. ETKİNLİK

$Y - D - D \rightarrow 5.$ çıkış

9. ETKİNLİK

1. $\text{Ekok}(5, 4) = 20$
2. $\text{Ekok}(4, 52) = 52$
3. $\text{Ekok}(10, 7) = 70$
4. $\text{Ekok}(15, 5) = 15$
5. $\text{Ekok}(25, 2) = 50$
6. $\text{Ekok}(21, 5) = 105$

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
i	Y	i	O	L	Y	E	T	E	R

10. ETKİNLİK

1. 10.00
  2. 60
  3. Çarşamba
  4. 212
  5. 3
  6. 1400
- a. 10.00
  - b. Çarşamba
  - c. $60 : 3 = 20$
  - d. $212 + 1400 = 1612$

11. ETKİNLİK

- a. $\text{Ekok}(18, 26) = 234 \text{ cm}$

$$\text{b. } \frac{\text{Duvarın alanı}}{\text{Kâğıdın alanı}} = \frac{234 \cdot 234^9}{18 \cdot 26^1} = 117 \text{ tane}$$

$$\text{c. } 117 \cdot 50 = 5850 \text{ TL}$$

12. ETKİNLİK

- raf 10 + 4 = 14'ün katı olarak devam eder.
  - raf 20 + 4 = 24'ün katı olarak devam eder.
  - a) $\text{Ekok}(14, 24) = 168$
  - b) 1. rafta $168 \div 14 = 12$ tane tablet vardır.
  2. rafta $168 \div 24 = 7$ tane tablet vardır.
- Toplam tablet sayısı $12 + 7 = 19$ tane tablet vardır.

13. ETKİNLİK

a

24	36	2
12	18	2
6	9	2
3	9	3
1	3	3
		1

b

18	42	2
9	21	3
3	7	3
1	7	7
		1

$$\text{EBOB}(24, 36)$$

$$= 2 \cdot 2 \cdot 3 = 12$$

$$\text{EBOB}(18, 42)$$

$$= 3 \cdot 2 = 6$$

c

40	64	2
20	32	2
10	16	2
5	8	2
5	4	2
5	2	2
5	1	5
		1

d

72	108	2
36	54	2
18	27	2
9	27	3
3	9	3
1	3	3
		1

$$\text{EBOB}(40, 64)$$

$$= 2 \cdot 2 \cdot 2 = 8$$

$$\text{EBOB}(72, 108)$$

$$= 2 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 3 = 36$$

e	56	64	2
	28	32	2
	14	16	2
	7	8	2
	7	4	2
	7	2	2
	7	1	7
	1		

$$\text{EBOB}(56, 64) \\ = 2 \cdot 2 \cdot 2 = 8$$

f	75	125	3
	25	125	5
	5	25	5
	1	5	5
		1	

$$\text{EBOB}(75, 125) \\ = 5 \cdot 5 = 25$$

g	46	64	2
	23	32	2
	23	16	2
	23	8	2
	23	4	2
	23	2	2
	23	1	23
	1		

$$\text{EBOB}(46, 64) \\ = 2$$

h	115	95	3
	35	95	5
	7	19	7
	1	19	19
		1	

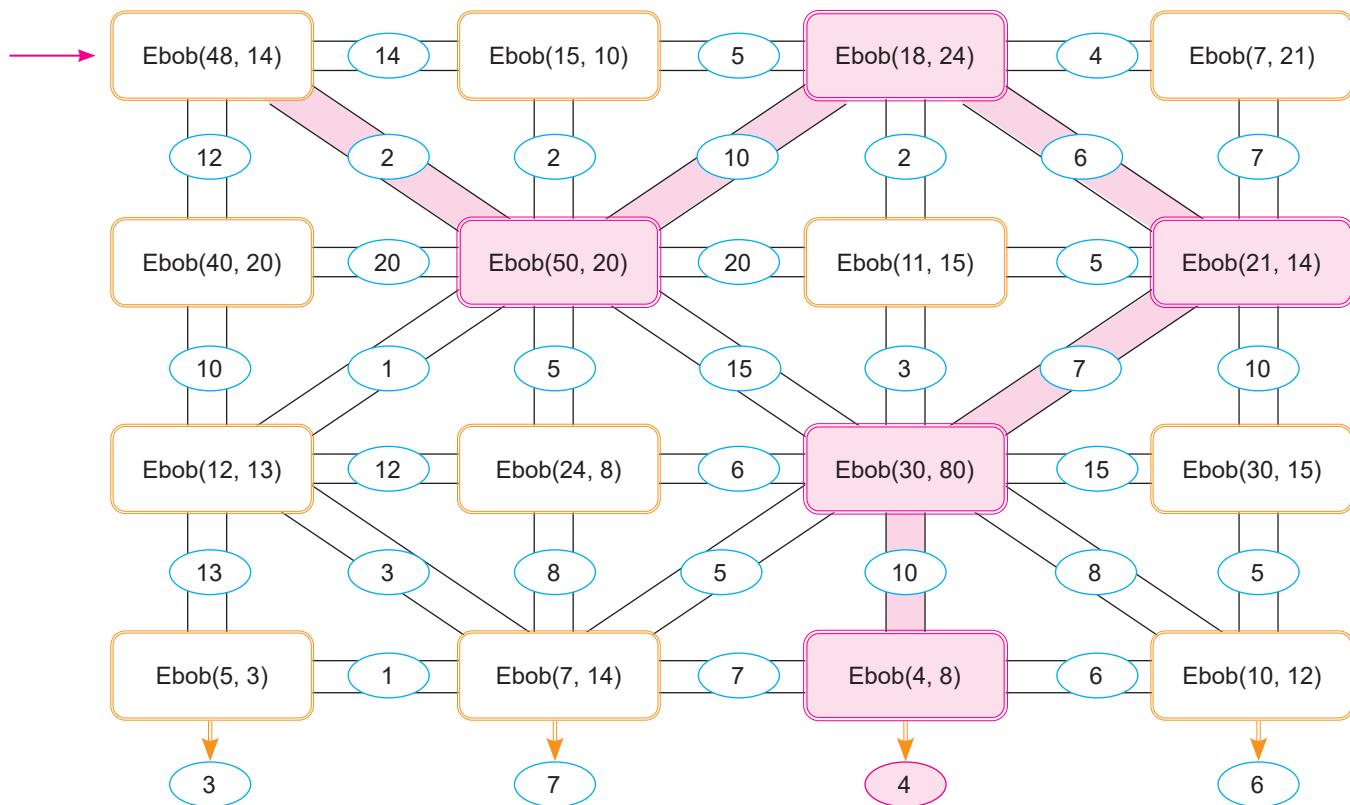
$$\text{EBOB}(56, 64) \\ = 5$$

14. ETKİNLİK

1. $\text{EBOB}(A, B) = 2^3 \cdot 3^2$
2. $\text{EBOB}(A, B) = 2 \cdot 3^2 \cdot 5$
3. $\text{EBOB}(A, B) = 3^2 \cdot 5^3$
4. $\text{EBOB}(A, B) = 1$
5. $\text{EBOB}(A, B) = 5^2 \cdot 7^2$
6. $\text{EBOB}(A, B) = 7$
7. $\text{EBOB}(A, B) = 11^3$
8. $\text{EBOB}(A, B) = 5^3$
9. $\text{EBOB}(A, B) = 3^1 \cdot 7^5 \cdot 11$
10. $\text{EBOB}(A, B) = 2 \cdot 3^2 \cdot 5$

Şifre: SAĞOLYETER

15. ETKİNLİK

ÇÖZÜMLER

16. ETKİNLİK

A	12	B
C	D	E
F	G	H

Şekil – 2

1	12	15
4	7	20
2	10	3

Şekil – 2

$$\begin{array}{ll} A = 1 & C = 4 \\ B = 15 & D = 7 \end{array} \quad \begin{array}{ll} E = 20 & G = 10 \\ F = 2 & H = 3 \end{array}$$

17. ETKİNLİK

1. 12	3. 25	5. a) 18, b) 14
2. 6	4. 40	6. 21

18. ETKİNLİK

1. Ebob (48, 30) = 6
 2. Ebob (1200, 1450) = 50,

$$\text{Bardak sayısı} = \frac{1200}{50} + \frac{1450}{50} = 24 + 29 = 53$$

3. Ebob (52, 91) = 13

$$\text{File sayısı} = \frac{52}{13} + \frac{91}{13} = 4 + 7 = 11$$

4. Ebob (60, 75) = 15

5. Ebob (60, 28) = 4

$$\text{Etiket sayısı} = \frac{60 \cdot 28}{4 \cdot 4} = 15 \cdot 7 = 105$$

6. Ebob (200, 180) = 20

$$\begin{aligned} \text{Ağaç sayısı} &= \frac{\text{Çevre}}{20} = \frac{2(200+180)}{20} \\ &= \frac{2 \cdot 380}{20} \\ &= 38 \text{ tane} \end{aligned}$$

- a. 1. kutucuk   c. 11 file   e. 38
 b. 5. kutucuk   d. 15

19. ETKİNLİK

a. 15; 7, 41	e. 42; 41
b. 24; 5, 7, 23	f. 97; 2, 3, 5, 7, 12, 18
c. 120; 7, 11	g. 144; 5, 7
d. 128; 15, 21	h. 180; 7, 49, 169

20. ETKİNLİK

$$48 - 35 - 44 - 69 - 16 - 45 - 19 - 37$$

21. ETKİNLİK

Peteğerdeki işlemler: $2^5, 64, -125, 3^2, 5^2, 2^3, 78,$

$3^4, -1, 89, 18, -27$

$$\begin{array}{ll} \text{a) } 12 & \text{b) } (-3)^3 = -27 \end{array}$$

22. ETKİNLİK

- a. 9^6
- b. $(-3)^5$
- c. $(-1)^1, (-1)^3, (-1)^5, (-2)^1, (-2)^3, (-2)^5, (-3)^1, (-3)^3, (-3)^5$
- d. 9^1

23. ETKİNLİK

a) ☐ D	b) $(-1)^0 + (-1)^1 + (-1)^2 = 1 + (-1) + 1 = 1$
c) ☐ D	d) $125 = 5^3$ e) ☐ D
f) ☐ D	g) $(-5)^2 = 25$

24. ETKİNLİK

a) $\frac{1}{10}$	g) 7^{-2}
b) 2^{-3}	h) $\left(\frac{-1}{3}\right) \cdot \left(\frac{-1}{3}\right) \cdot \left(\frac{-1}{3}\right)$
c) $\frac{1}{64}$	i) 8^{-3}
d) $\frac{1}{81}$	j) $\left(\frac{1}{5}\right) \cdot \left(\frac{1}{5}\right) \cdot \left(\frac{1}{5}\right)$
e) $(-2)^{-5}$	k) $\left(\frac{1}{6}\right) \cdot \left(\frac{1}{6}\right)$
f) $\frac{1}{49}$	

25. ETKİNLİK

Şifre: REALİSTOL

26. ETKİNLİK

- a. $4 \cdot 10^1 + 1 \cdot 10^0 + 2 \cdot 10^{-1} + 3 \cdot 10^{-2}$
- b. $2 \cdot 10^0 + 3 \cdot 10^{-1}$
- c. $2 \cdot 10^{-1} + 5 \cdot 10^{-2}$
- d. $7 \cdot 10^1 + 2 \cdot 10^0 + 4 \cdot 10^{-1} + 8 \cdot 10^{-2}$
- e. $1 \cdot 10^0 + 6 \cdot 10^{-1} + 4 \cdot 10^{-2}$
- f. 402,103
- g. 310,073
- h. 1052,7
- i. 1,8091
- j. 23,25
- k. 1001,011

27. ETKİNLİK

- a. $8 \cdot 10^2 + 2 \cdot 10^1 + 1 \cdot 10^0 + 5 \cdot 10^{-1} + 0 \cdot 10^{-2} + 3 \cdot 10^{-3}$
- b. $0 \cdot 10^2 + 5 \cdot 10^1 + 8 \cdot 10^0 + 3 \cdot 10^{-1} + 1 \cdot 10^{-2} + 2 \cdot 10^{-3}$

28. ETKİNLİK

a. $2^{5 \cdot 3} = 2^{15}$	f. $6^{-7 \cdot 1} = 6^{-7}$	k. $11^{-5 \cdot 3} = 11^{-15}$
b. $2^{-2 \cdot 2} = 2^{-4}$	g. $7^{-3 \cdot 4} = 7^{-12}$	l. $12^{(-5) \cdot (-4)} = 12^{20}$
c. $3^{3 \cdot 1} = 3^3$	h. $8^{4 \cdot 7} = 8^{28}$	m. $13^{(4) \cdot (-2)} = 13^{-8}$
d. $4^{-5 \cdot 5} = 4^{-25}$	i. $9^{2 \cdot 2} = 9^4$	n. $6^{2 \cdot 9} = 6^{18}$
e. $5^{4 \cdot 5} = 5^{20}$	j. $10^{-2 \cdot 8} = 10^{-16}$	

29. ETKİNLİK

a. <	d. =	g. =	j. <	m. <	p. <
b. >	e. <	h. <	k. >	n. >	q. >
c. >	f. >	i. =	l. <	o. >	r. =

30. ETKİNLİK

a için $2^{a+3} = 2^{28}$	g için $8^{10} = 8^{2g}$
$a + 3 = 28$	$2g = 10$
$a = 25$	$g = 5$
b için $3^{b-1} = 3^{16}$	h için $3^{2h} = 3^{12}$
$b - 1 = 16$	$2h = 12$
$b = 17$	$h = 6$
c için $4^{2c} = 4^{48}$	i için $(2^9)^2 = 2^l$
$2c = 48$	$2^{18} = 2^l$
$c = 24$	$l = 18$
d için $5^{21} = 5^{3d}$	i için $2^{16} = 2^{8i}$
$3d = 21$	$8i = 16$
$d = 7$	$i = 2$
e için $6^{14} = (-6)^e$	j için $2^{10} = 2^j$
$e = 14$	$j = 10$
f için $7^4 = 7^{-f}$	k için $5^{2k} = 125^2$
$f = -4$	$k = 3$
1. $a+b+c = 25 + 17 + 24 = 66$
 2. $d+e+f = 7 + 14 + (-4) = 17$
 3. $g+h+i = 5 + 6 + 18 = 29$
 4. $i+j+k = 2 + 10 + 3 = 15$

31. ETKİNLİK

- a. B ürünü alış $= 5^2 = 25$ TL
 Satış $= 6^2 = 36$ TL
 Kâr $= 36 - 25 = 11$ TL
 b. D ürünü satış - alış $= 3^3 - 9^2$
 $= 27 - 81$
 $= -54$ (Zarar)
 E ürünü satış - alış $= 9^2 - 10^2$
 $= 81 - 100$
 $= -19$ (Zarar)
 c. 1 üründe $2^4 - 2^3 = 16 - 8$
 $= 8$ TL kâr

2^5 tane üründe $25 \cdot 8 = 2^5 \cdot 2^3$

$= 2^8$ TL kâr elde edilir.

- d. C ürününde kâr veya zarar edilmemiştir. 9^{10} tane ürün satılırsa da kâr veya zarar edilmez.
 e. B ürününden $5 \cdot 11 = 55$ TL kâr
 E ürününden $3 \cdot 19 = 57$ TL zarar
 $(-57) + 55 = -2$ TL (Zarar) edilir.

32. ETKİNLİK

8^2	9^{-1}	25^{-3}	6^{15}
$\downarrow$	$\downarrow$	$\downarrow$	$\downarrow$
2^6	3^{-2}	5^{-6}	6^{15}

→ 1. kart

4^{-4}	27^{-2}	125^2	36^{-4}
$\downarrow$	$\downarrow$	$\downarrow$	$\downarrow$
2^{-8}	3^{-6}	5^6	6^{-8}

→ 2. kart

Ela'nın sayıları $= 2^{-2}, 3^{-8}, 5^0, 6^7$

Eda'nın sayıları $= 2^{14}, 3^4, 5^{-12}, 6^{23}$

33. ETKİNLİK

a. $2^9 \div 2^4 = 2^5$	e. $3^6 \cdot 3^4 = 3^6 \cdot x, x = 3^4$
b. $2^2 \cdot 2^3 \cdot 2^7 = 2^{12}$	f. $3^9 \cdot 3 = 3^{10}$
c. $3^4 \cdot 3^3 \cdot 3^2 = 3^9$	g. $2^{12} \cdot 2^{-3} = 2^9$
d. $(2^{15} \cdot 2^3) \cdot 2^8 = 2^{10}$	h. $2^{18} \cdot 2^{-6} = 2^{12}$
- $1. 2^5 < 2^9 < 2^{10} < 2^{12}$
 $a < g < d < b = h$
 $2. 3^{10} > 3^9 > 3^4$
 $f > c > e$

34. ETKİNLİK

a. 500 000	f. 0,123	k. 10 000
b. 4300	g. 571	l. 1578
c. 128 000 000	h. 0,632	m. 13
d. 410 000	i. 0,1071	n. 1,83
e. 6,42	j. 6020	o. 167 000

35. ETKİNLİK

a. $23 \cdot 10^{-3}$	f. $35 \cdot 10^2$	k. $33 \cdot 10^{-8}$
b. $189 \cdot 10^{-3}$	g. $1 \cdot 10^6$	l. $108 \cdot 10^{-6}$
c. $1 \cdot 10^{-3}$	h. $23 \cdot 10^6$	m. $101 \cdot 10^2$
d. $628 \cdot 10^{-2}$	i. $41 \cdot 10^5$	n. $485 \cdot 10^3$
e. $1 \cdot 10^3$	j. $128 \cdot 10^9$	o. $3578 \cdot 10^3$

36. ETKİNLİK

1. a = 3   6. f = 6020
 2. b = 4   7. g = 6
 3. c = 3   8. h = 19
 4. d = 2
 5. e = 380

ÇÖZÜMLER

37. ETKİNLİK

- a. $157,8 \cdot 10^1$ b. $19800 \cdot 10^{-1}$ c. $357,8 \cdot 10^{-1}$ d. $4250 \cdot 10^1$
- a. $15,78 \cdot 10^2$ b. $198000 \cdot 10^{-2}$ c. $3578 \cdot 10^{-2}$ d. $425 \cdot 10^2$
- a. $1,578 \cdot 10^3$ b. $1980000 \cdot 10^{-3}$ c. $35780 \cdot 10^{-3}$ d. $42,5 \cdot 10^3$

38. ETKİNLİK

D – Y – Y → (D) kapısından çıkarılır.

39. ETKİNLİK

- a. $3,64 \cdot 10^7$ f. $3,548 \cdot 10^{-1}$ k. $4,5 \cdot 10^{13}$
b. $5,42 \cdot 10^{-1}$ g. $1,2 \cdot 10^7$ l. $9,52 \cdot 10^{19}$
c. $4,24 \cdot 10^0$ h. $6,2 \cdot 10^3$ m. $6,48 \cdot 10^7$
d. $3,65 \cdot 10^7$ i. $4,1 \cdot 10^7$ n. $3,6 \cdot 10^{-2}$
e. $1,578 \cdot 10^8$ j. $3,11 \cdot 10^{-2}$

40. ETKİNLİK

Şifre:

8	3	8	1	4	8	1	2	6	5	9	7
I	Y	I	K	I	V	A	R	S	I	N	

2. ÜNİTE

1. ETKİNLİK

Şifre:

Matematik de
resim, müzik
ve heykel
gibi bir
sanattır.
Cahit Arf

2. ETKİNLİK

- Plaka numarası 1, 4, 9, 16 olan illere gitmiştir. Adana – Ağrı – Aydin – Bursa
- Plaka numarası 25, 36 olan illere gitmiştir. Erzurum, Kars
- Plaka numarası 81 olan ile gitmiştir. Düzce
- Plaka numarası 16, 25, 36, 49, 64 olan illere gitmiştir. Bursa, Erzurum, Kars, Muş, Uşak
- Hiçbiri

3. ETKİNLİK

Yeşil karenin bir kenar uzunluğu= $\sqrt{81} = \sqrt{9^2} = 9$ dir.

Eflatun karenin bir kenar uzunluğu= $\sqrt{49} = \sqrt{7^2} = 7$ dir.

Turuncu karenin bir kenar uzunluğu= $\sqrt{36} = \sqrt{6^2} = 6$ dir.

Mavi karenin bir kenar uzunluğu= $\sqrt{16} = \sqrt{4^2} = 4$ tür.

Sarı karenin bir kenar uzunluğu= $\sqrt{4} = \sqrt{2^2} = 2$ dir.

1) AB uzunluğu=9+(9–6)+6+6+(6–4)+4+2+2+2=36

2) AB uzunluğu=7+(9–7)+9+(9–4)+4+(4–2)+2+(6–2)+6=41

4. ETKİNLİK

İşlem sonuçları sırasıyla: 7, 14, 2, 40

10, 18, 3, 2

8, 7, 3, 29

20, 7, 2, 30

21, 9, 16, 12

Şeklindedir. 1. kutuya atılanlar: 7, 2, 3, 2, 8, 7, 3, 7, 2, 9

olup 10 tanedir.

2. kutuya atılanlar: 14, 18, 16, 12 olup 4 tanedir.

3. kutuya atılanlar: 40, 29, 20, 30, 21 olup

5 tanedir.

1. En çok kart bulunan kutuda 10 tane kart vardır.

2. En az kart bulunan kutu 2. kutudur.

3. Sonucu 15'ten büyük olan 7 tane kart vardır.

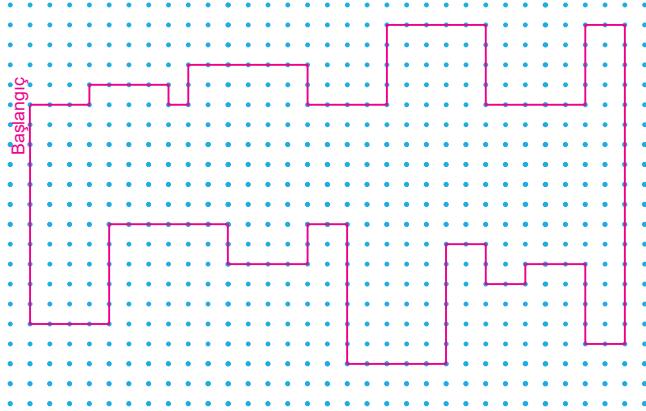
5. ETKİNLİK

- a. $4 < \sqrt{18} < 5$ i. $10 < \sqrt{108} < 11$
b. $4 < \sqrt{24} < 5$ j. $10 < \sqrt{120} < 11$
c. $5 < \sqrt{32} < 6$ k. $11 < \sqrt{140} < 12$
d. $6 < \sqrt{45} < 7$ l. $12 < \sqrt{164} < 13$
e. $7 < \sqrt{54} < 8$ m. $13 < \sqrt{170} < 14$
f. $8 < \sqrt{70} < 9$ n. $13 < \sqrt{192} < 14$
g. $9 < \sqrt{82} < 10$ o. $14 < \sqrt{200} < 15$
h. $9 < \sqrt{95} < 10$ p. $15 < \sqrt{250} < 16$

6. ETKİNLİK

- a. $9 < 7 + \sqrt{5} < 10$ j. $0 < \sqrt{15} - 3 < 1$
b. $6 < \sqrt{12} + 3 < 7$ k. $26 < \sqrt{45} + 20 < 27$
c. $18 < 12 + \sqrt{40} < 19$ l. $10 < \sqrt{8} + 8 < 11$
d. $2 < \sqrt{20} - 2 < 3$ m. $6 < 5 + \sqrt{3} < 7$
e. $14 < 18 - \sqrt{10} < 15$ n. $13 < 10 + \sqrt{10} < 14$
f. $12 < \sqrt{70} + 4 < 13$ o. $13 < 7 + \sqrt{48} < 14$
g. $21 < \sqrt{120} + 11 < 22$ p. $71 < 64 + \sqrt{50} < 72$
h. $13 < 25 - \sqrt{125} < 14$
i. $11 < 23 - \sqrt{135} < 12$

7. ETKİNLİK

8. ETKİNLİK

1. Çıkışa ulaşmak için yapılan işlemler: $\sqrt{32} \rightarrow 4\sqrt{2}$,
 $\sqrt{45} \rightarrow 3\sqrt{5}$,
 $3\sqrt{7} \rightarrow \sqrt{63}$, $5\sqrt{2} \rightarrow \sqrt{50}$, $\sqrt{12} \rightarrow 2\sqrt{3}$, $10\sqrt{5} \rightarrow \sqrt{500}$,
 $\sqrt{27} \rightarrow 3\sqrt{3}$, $7\sqrt{3} \rightarrow \sqrt{147}$, $6\sqrt{2} \rightarrow \sqrt{72}$, $5\sqrt{3} \rightarrow \sqrt{75}$, $\sqrt{128} \rightarrow 8\sqrt{2}$
 $\sqrt{24} \rightarrow 2\sqrt{6}$ şeklindedir.

2. En son yapılan işlem: $\sqrt{24} \rightarrow 2\sqrt{6}$ 'dır.

9. ETKİNLİK

1. $y > x > z$
2. $z > y > x$
3. $x > y > z$
4. $z > x > y$
5. $y > z > x$
6. $x > y > z$

10. ETKİNLİK

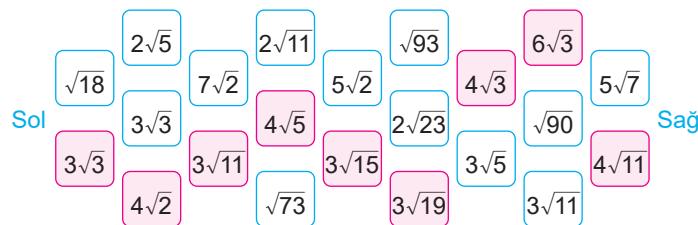
1. Kutucuktaki harflerin en küçük doğal sayı değerlerini bulalım.
- a $> 3\sqrt{2}$ ve a $> \sqrt{18}$ ise a=5
 b $> 2\sqrt{3}$ ve b $> \sqrt{12}$ ise b=4
 c $> 2\sqrt{5}$ ve c $> \sqrt{20}$ ise c=5
 d $> 3\sqrt{6}$ ve d $> \sqrt{54}$ ise d=8
 e $> 5\sqrt{2}$ ve e $> \sqrt{50}$ ise e=8
 f $> 4\sqrt{7}$ ve f $> \sqrt{112}$ ise e=11
 a+b+c+d+e+f=5+4+5+8+8+11=41

2. Kutucuktaki harflerin en büyük doğal sayı değerlerini bulalım.
- a $< 2\sqrt{5}$ ve a $< \sqrt{20}$ ise a=4
 b $< 3\sqrt{5}$ ve b $< \sqrt{45}$ ise b=6
 c $< 2\sqrt{2}$ ve c $< \sqrt{8}$ ise c=2
 d $< 5\sqrt{5}$ ve d $< \sqrt{125}$ ise d=11
 e $< 6\sqrt{2}$ ve e $< \sqrt{72}$ ise e=8
 f $< 7\sqrt{5}$ ve f $< \sqrt{245}$ ise f=15
 a+b+c+d+e+f=4+6+2+11+8+15=46

11. ETKİNLİK

- a. $\sqrt{15}, \sqrt{10}, 2\sqrt{2}$
- b. $3\sqrt{5}, \sqrt{21}, \sqrt{3}$
- c. $3\sqrt{5}, 2\sqrt{7}, \sqrt{19}$
- d. $7\sqrt{3}, 3\sqrt{6}, 5\sqrt{2}$
- e. $5\sqrt{3}, 6\sqrt{2}, \sqrt{33}$
- f. $3\sqrt{5}, \sqrt{29}, 2\sqrt{3}$

12. ETKİNLİK

13. ETKİNLİK

1. Murat: $3\sqrt{10} \cdot 3\sqrt{5} = 9\sqrt{50} = 45\sqrt{2}$
2. Kerim: $5\sqrt{2} \cdot 5\sqrt{7} = 25\sqrt{14}$
3. Selma: $6\sqrt{2} \cdot (-\sqrt{12}) = -6\sqrt{24} = -12\sqrt{6}$
4. Nurten: $2\sqrt{15} \cdot (-3\sqrt{10}) = -6\sqrt{150} = -30\sqrt{6}$
5. Zeynep: $2\sqrt{21} \cdot (-4\sqrt{5}) = -8\sqrt{105}$

14. ETKİNLİK

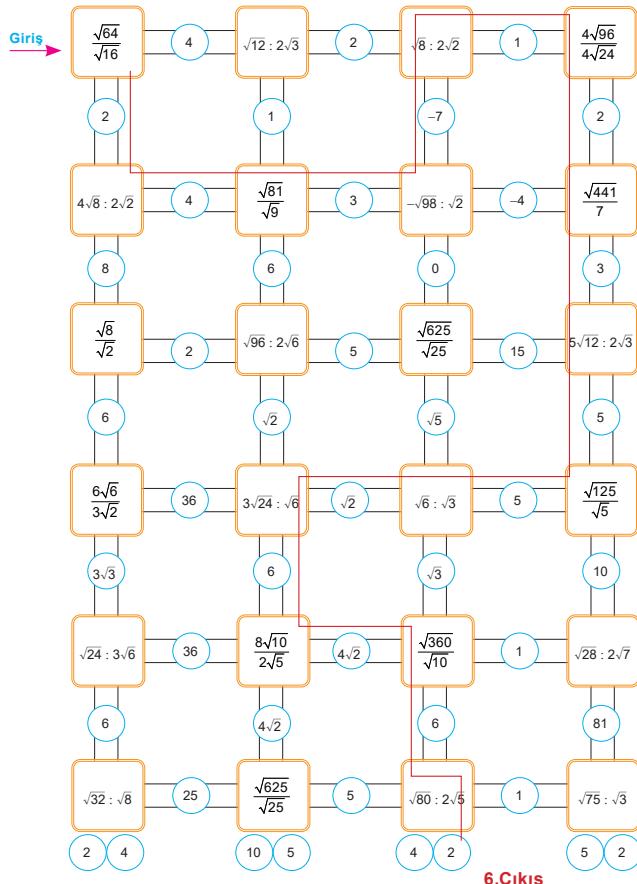
1. çıkış puanı: $\sqrt{3} \cdot 2\sqrt{3} \cdot \sqrt{5} \cdot \sqrt{5} \cdot 2\sqrt{2} = 60\sqrt{2}$
2. çıkış puanı: $2\sqrt{5} \cdot \sqrt{5} \cdot 3\sqrt{5} = 30\sqrt{5}$
3. çıkış puanı: $3\sqrt{3} \cdot \sqrt{3} \cdot \sqrt{5} = 9\sqrt{5}$
4. çıkış puanı: $3\sqrt{6} \cdot \sqrt{6} \cdot \sqrt{2} \cdot \sqrt{5} = 18\sqrt{10}$

15. ETKİNLİK

1. kişi: Mete ($7\sqrt{11} \cdot \sqrt{11} = 77$)
2. kişi: Melisa ($5\sqrt{2} \cdot 7\sqrt{2} = 70$)
3. kişi: İlayda ($\sqrt{7} \cdot 6\sqrt{7} = 42$)

ÇÖZÜMLER

16. ETKİNLİK

17. ETKİNLİK

$$\text{Yeşil} = \frac{\sqrt{180}}{2\sqrt{5}} = \frac{6\sqrt{5}}{2\sqrt{5}} = 3 \text{ parça}$$

$$\text{Mavi} = \frac{\sqrt{120}}{\sqrt{30}} = \frac{2\sqrt{30}}{\sqrt{30}} = 2 \text{ parça}$$

$$\text{Pembe} = \frac{\sqrt{90}}{\sqrt{10}} = \frac{3\sqrt{10}}{\sqrt{10}} = 3 \text{ parça}$$

$$\text{Turuncu} = \frac{\sqrt{200}}{5\sqrt{2}} = \frac{10\sqrt{2}}{5\sqrt{2}} = 2 \text{ parça}$$

$$\text{Sarı} = \frac{\sqrt{160}}{2\sqrt{10}} = \frac{4\sqrt{10}}{2\sqrt{10}} = 2 \text{ parça}$$

18. ETKİNLİK

$$1 \text{ tane A boncuğunun kütlesi} = \frac{9\sqrt{12}}{18} = \frac{18\sqrt{3}}{18} = \sqrt{3} \text{ gram}$$

$$1 \text{ tane B boncuğunun kütlesi} = \frac{8\sqrt{18}}{12} = \frac{24\sqrt{2}}{12} = 2\sqrt{2} \text{ gram}$$

$$1 \text{ tane C boncuğunun kütlesi} = \frac{2\sqrt{175}}{10} = \frac{10\sqrt{7}}{10} = \sqrt{7} \text{ gram}$$

a. $5\sqrt{3}$

b. $8 \cdot 2\sqrt{2} = 16\sqrt{2}$

c. $15\sqrt{7}$

19. ETKİNLİK

a. $8\sqrt{5}$	f. $12\sqrt{13}$	k. $9\sqrt{3}$
b. $5\sqrt{2}$	g. $14\sqrt{11}$	l. $5\sqrt{2}$
c. $15\sqrt{6}$	h. $13\sqrt{97}$	m. $3\sqrt{19}$
d. $2\sqrt{3}$	i. $\sqrt{15}$	j. $10\sqrt{21}$
e. $12\sqrt{7}$		

20. ETKİNLİK

a. $3\sqrt{3} + 2\sqrt{3} = 5\sqrt{3}$	h. $3\sqrt{10} - 2\sqrt{10} = \sqrt{10}$
b. $3\sqrt{2} - 2\sqrt{2} = \sqrt{2}$	i. $18\sqrt{3} + 20\sqrt{3} = 38\sqrt{3}$
c. $3\sqrt{5} - 2\sqrt{5} = \sqrt{5}$	j. $16\sqrt{3} - 5\sqrt{3} = 11\sqrt{3}$
d. $6\sqrt{2} - 4\sqrt{2} = 2\sqrt{2}$	k. $2\sqrt{5} + 3\sqrt{5} = 5\sqrt{5}$
e. $5\sqrt{2} + 7\sqrt{2} = 12\sqrt{2}$	l. $21\sqrt{2} - \sqrt{2} = 20\sqrt{2}$
f. $10 + 6 = 16$	m. $10\sqrt{13} - 3\sqrt{13} = 7\sqrt{13}$
g. $10\sqrt{3} - 5\sqrt{3} = 5\sqrt{3}$	

21. ETKİNLİK

a. $22\sqrt{3}$	b. $9\sqrt{10}$	c. $16\sqrt{3}$	d. $16\sqrt{2}$	e. $20\sqrt{5}$

22. ETKİNLİK

a. $40\sqrt{2} \text{ cm}$	b. $32\sqrt{5} \text{ cm}$	c. $36\sqrt{3} \text{ cm}$	d. $32\sqrt{5} \text{ cm}$

1. DÖNEM 1. YAZILI SINAVLARI (SENARYO 1)

1.

a. $44 \div 1 = 44$ parça

$44 \div 2 = 22$ parça

$44 \div 4 = 11$ parça

3 farklı biçimde yapabilir.

b. En büyük eşit iki parçanın uzunluğu 22 cm'dir.

2.

a. $140 = 2^2 \cdot 5 \cdot 7$ olup a = 2'dir.

b. $135 = 3^3 \cdot 5$ olup b = 3'tür.

c. $77 = 7 \cdot 11^1$ olup c = 1'dir.

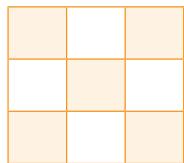
d. $60 = 2^2 \cdot 3 \cdot 5^1$ olup d = 1'dir.

e. $98 = 2 \cdot 7^2$ olup e = 2'dir.

$$\begin{array}{r|l} 3. & \begin{array}{r|l} 12 & 2 \\ 6 & 11 \\ 3 & 11 \\ 1 & 11 \\ \hline & 1 \end{array} \end{array}$$

Ekok (12, 22) = $2 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 11 = 132$ cm

4. Aralarında asal olan sayılar (28, 33), (15, 14), (100, 49), (18, 35), (39, 22)

5. $(-3)^3 = (-3) \cdot (-3) \cdot (-3) = -27$

$A = -27$

$(-3)^{-2} = \frac{1}{(-3)^2} = \frac{1}{(-3)} \cdot \frac{1}{(-3)} = \frac{1}{9}$

$B = \frac{1}{9}$

$A \cdot B = -27 \cdot \frac{1}{9} = -3$

6. $A = \sqrt{17}$ ise $\sqrt{16} < \sqrt{17} < \sqrt{25}$

$4 < \sqrt{17} < 5$

$\sqrt{17}$, 4'e yakındır.

$B = 2\sqrt{3}$ ise $B = \sqrt{12}$

$\sqrt{9} < \sqrt{12} < \sqrt{16}$

$3 < \sqrt{12} < 4$

$\sqrt{12}$, 3'e yakındır.

$C = \sqrt{3}$ ise $\sqrt{1} < \sqrt{3} < \sqrt{4}$

$1 < \sqrt{3} < 2$

$\sqrt{3}$, 2'ye yakındır.

$D = \sqrt{2}$ ise $\sqrt{1} < \sqrt{2} < \sqrt{4}$

$1 < \sqrt{2} < 2$

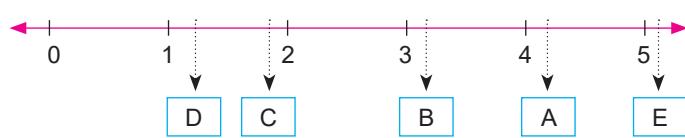
$\sqrt{2}$, 1'e yakındır.

$E = 3\sqrt{3}$ ise $E = \sqrt{27}$

$\sqrt{25} < \sqrt{27} < \sqrt{36}$

$5 < \sqrt{27} < 6$

$\sqrt{27}$, 5'e yakındır.

7.

a. $\sqrt{45} = \sqrt{9 \cdot 5} = 3\sqrt{5}$

b. $\sqrt{80} = \sqrt{16 \cdot 5} = 4\sqrt{5}$

c. $\sqrt{300} = \sqrt{100 \cdot 3} = 10\sqrt{3}$

d. $\sqrt{98} = \sqrt{49 \cdot 2} = 7\sqrt{2}$

e. $\sqrt{162} = \sqrt{81 \cdot 2} = 9\sqrt{2}$

8.

+	$\sqrt{32}$	$\sqrt{2}$	$2\sqrt{2}$
$\sqrt{18}$	A	B	C
$-\sqrt{50}$	D	E	F

$A = \sqrt{18} + \sqrt{32} = 3\sqrt{2} + 4\sqrt{2} = 7\sqrt{2}$

$B = \sqrt{18} + \sqrt{2} = 3\sqrt{2} + \sqrt{2} = 4\sqrt{2}$

$C = \sqrt{18} + 2\sqrt{2} = 3\sqrt{2} + 2\sqrt{2} = 5\sqrt{2}$

$D = -\sqrt{50} + \sqrt{32} = -5\sqrt{2} + 4\sqrt{2} = -\sqrt{2}$

$E = -\sqrt{50} + \sqrt{2} = -5\sqrt{2} + \sqrt{2} = -4\sqrt{2}$

$F = \sqrt{50} + 2\sqrt{2} = 5\sqrt{2} + 2\sqrt{2} = 7\sqrt{2}$

$(B + E) - (C + F) + (A + D)$

$(4\sqrt{2} - 4\sqrt{2}) - (5\sqrt{2} + (-3\sqrt{2})) + (7\sqrt{2} - \sqrt{2})$

$= 0 - 2\sqrt{2} + 6\sqrt{2}$

$= 4\sqrt{2}$

9. 1. şeklin alanı 1 cm^2 ise bir kenar uzunluğu 1 cm ' dir.

2. şekilde boyalı alanın bir kenar uzunluğu $\frac{1}{2} \text{ cm}$ ' dir.

3. şekilde boyalı alanın bir kenar uzunluğu $\frac{1}{4} \text{ cm}$ ' dir.

3. şeklin boyalı alanı $= \frac{1}{16}$

$$\frac{1}{16} = 0,0625$$

$$0,0625 = 0 \cdot 10^0 + 6 \cdot 10^{-2} + 2 \cdot 10^{-3} + 5 \cdot 10^{-4}$$

10. $0,008 \cdot 10^{-30} = 8 \cdot 10^{-33}$

$\star \cdot 10 \star = 8 \cdot 10^{-33}$

$\star = 8, \star = -33$

$\star + \star = (-33) + 8 = -25$

ÇÖZÜMLER

1. DÖNEM 1. YAZILI SINAVLARI (SENARYO 2)

1. $30 = A \cdot 30 \rightarrow A = 1$

$30 = 2 \cdot E \rightarrow E = 15$

$30 = B \cdot D \rightarrow B = 3$ ve $D = 10$

$30 = 5 \cdot C \rightarrow C = 6$ 'dır.

$A = 1, B = 3, C = 6, D = 10, E = 15$

2.

a. $Ebob(42, 30) = 6$ kg'luktur.

b. $\frac{42}{6} + \frac{30}{6} = 7 + 5 = 12$

3. Alan $= 45 \text{ cm}^2$ ise bir kenarı $\sqrt{45} = 3\sqrt{5} \text{ cm}$ 'dir.

Alan $= 20 \text{ cm}^2$ ise bir kenarı $\sqrt{20} = 2\sqrt{5} \text{ cm}$ 'dir.

istenilen uzunluk $3\sqrt{5} + 2\sqrt{5} = 5\sqrt{5} \text{ cm}$ 'dir.

4. $A \rightarrow \sqrt{60} = \sqrt{4 \cdot 15} = 2\sqrt{15} \rightarrow 4 \text{ numara}$

$B \rightarrow \sqrt{48} = \sqrt{16 \cdot 3} = 4\sqrt{3} \rightarrow 1 \text{ numara}$

$C \rightarrow \sqrt{50} = \sqrt{25 \cdot 2} = 5\sqrt{2} \rightarrow 2 \text{ numara}$

$D \rightarrow \sqrt{28} = \sqrt{4 \cdot 7} = 2\sqrt{7} \rightarrow 5 \text{ numara}$

$E \rightarrow \sqrt{27} = \sqrt{9 \cdot 3} = 3\sqrt{3} \rightarrow 3 \text{ numara}$

5. $3 \cdot 10^0 + 2 \cdot 10^{-1} + 5 \cdot 10^{-3} = 3,205$

$3,205 = a, bcd$ ise $a = 3$, $b = 2$, $c = 0$, $d = 5$ 'tir.

$(b+c) - (a+d) = (2+0) - (3+5)$

$= 2 - 8$

$= -6$

6. Ayşe $= \sqrt{75}$ ile $\sqrt{27}$

Elif $= \sqrt{20}$ ile $\sqrt{45}$

7. 23, 45, 14, 121, 34, 135, 2

8. $25000 \cdot 10^{80} = 2,5 \cdot 10^{84}$

$2,5 \cdot 10^{84} = \star \cdot 10^{\circ}$ ise $\star = 2,5$

$\circ = 84$ 'tür.

$\star \cdot \circ = 2,5 \cdot 84 = 210$

9. $2\sqrt{5} < x < 4\sqrt{10}$

$\sqrt{20} < x < \sqrt{160}$

$x = \sqrt{25}, \sqrt{36}, \sqrt{49}, \sqrt{64}, \sqrt{81}, \sqrt{100}, \sqrt{121}, \sqrt{144}$ değerlerini alabilir.

$x = 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11$ ve 12 doğal sayı değerlerini alabilir.

10. $\frac{2^8}{8} = \frac{2^8}{2^3}$

$= 2^{8-3}$

$= 2^5$ tane düşer.

1. DÖNEM 1. YAZILI SINAVLARI (SENARYO 3)

1. $A = 2 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 5$

$= 60$

$x = 3 \cdot 3 \cdot 5 \cdot 7$

$= 315$

2.
$$\begin{array}{r} 30 \quad 50 \\ 15 \quad 25 \\ 5 \quad 25 \\ 1 \quad 5 \\ \hline & 1 \end{array} \left| \begin{array}{c} 2 \\ 3 \\ 5 \\ 5 \\ 1 \end{array} \right.$$

Ekok $(30, 50) = 2 \cdot 3 \cdot 5 \cdot 5$

$= 150$ dakika

$150 \text{ dakika} = \frac{150}{60} = 2,5 \text{ saat} = 2 \cdot 30$

Saatler çaldığından;

$12.00 + 02 \cdot 30 = 14.30$ 'u gösterir.

3.

2^8	2^{11}
2^9	2^{20}

$(2^{8-9}) \cdot (2^{11-20})$

$= 2^{-1} \cdot 2^{-9}$

$= 2^{-10} = \frac{1}{2^{10}}$

4. $0,000235 \cdot 10^{-10} = A \cdot 10^B$

$2,35 \cdot 10^{-14} = A \cdot 10^B$

$A = 2,35, B = -14$

5. Elde edilebilecek sayılar ve eşitlikler;

1. $1 \cdot 10^2 + 0 \cdot 10^1 + 5 \cdot 10^0 + 3 \cdot 10^{-1} + 2 \cdot 10^{-2} + 4 \cdot 10^{-3} = 105,324$

2. $0 \cdot 10^2 + 5 \cdot 10^1 + 4 \cdot 10^0 + 2 \cdot 10^{-1} + 1 \cdot 10^{-2} + 3 \cdot 10^{-3} = 54,213$

3. $5 \cdot 10^2 + 4 \cdot 10^1 + 3 \cdot 10^0 + 1 \cdot 10^{-1} + 0 \cdot 10^{-2} + 2 \cdot 10^{-3} = 543,102$

4. $4 \cdot 10^2 + 3 \cdot 10^1 + 2 \cdot 10^0 + 0 \cdot 10^{-1} + 5 \cdot 10^{-2} + 1 \cdot 10^{-3} = 432,051$

5. $3 \cdot 10^2 + 2 \cdot 10^1 + 1 \cdot 10^0 + 5 \cdot 10^{-1} + 4 \cdot 10^{-2} + 0 \cdot 10^{-3} = 321,540$

6. $2 \cdot 10^2 + 1 \cdot 10^1 + 0 \cdot 10^0 + 4 \cdot 10^{-1} + 3 \cdot 10^{-2} + 5 \cdot 10^{-3} = 210,435$

Yukarıda verilen sayılardan herhangi ikisini yazanlara 10 puan verilir.

6. $\sqrt{18} = \sqrt{9 \cdot 2} = 3\sqrt{2}$

$$\frac{3\sqrt{2}}{3} = \sqrt{2}$$

$\sqrt{72} = \sqrt{36 \cdot 2} = 6\sqrt{2}$

$$\frac{6\sqrt{2}}{3} = 2\sqrt{2}$$

Elde edilen parça $= \sqrt{2} + 2\sqrt{2} = 3\sqrt{2}$ cm'dir.

7. En küçük sayı = $(-1)^{-3}$
 $= -1$

En büyük sayı = $(-1)^{-2}$
 $= \frac{1}{(-1)^2}$
 $= 1$

8. Yusuf'un topu = $2\sqrt{10} = \sqrt{40}$

$\sqrt{36} < \sqrt{40} < \sqrt{49}$

$6 < \sqrt{40} < 7$ olup 6'ya yakındır.

Yusuf'un topu B – C arasındadır.

Erhan'in topu $3\sqrt{3} = \sqrt{27}$

$\sqrt{25} < \sqrt{27} < \sqrt{36}$

$5 < \sqrt{27} < 6$ olup 5'ten büyük 5'e yakındır.

Erhan'in topu A – B arasındadır.

9. Alan = $\frac{24}{1 \cdot 24}$
 $2 \cdot 12$

3 · 8 Aralarında asal

Çevre = $2 \cdot (3 + 8)$

= $2 \cdot 11$

= 22

10. A = 301,2   B = 32,8   C = 400,53

Sıralama = B < A < C

23. ETKİNLİK

a. $\sqrt{8}; \sqrt{18}, \sqrt{128}, \sqrt{32}$	f. $\sqrt{12}; \sqrt{12}, \sqrt{48}, \sqrt{75}, \sqrt{108}$
b. $\sqrt{125}; \sqrt{20}, \sqrt{45}, \sqrt{80}$	g. $\sqrt{24}; \sqrt{6}, \sqrt{24}, \sqrt{54}, \sqrt{150}$
c. $\sqrt{3}; \sqrt{12}, \sqrt{75}$	h. $\sqrt{5}; \sqrt{20}, \sqrt{80}$
d. $\sqrt{10}; \sqrt{10}, \sqrt{40}, \sqrt{90}$	i. $\sqrt{15}; \sqrt{60}, \sqrt{15}$
e. $\sqrt{20}; \sqrt{5}, \sqrt{20}$	j. $\sqrt{27}; \sqrt{12}, \sqrt{48}$

24. ETKİNLİK

a. $\frac{12}{2\sqrt{15}} = \frac{12\sqrt{15}}{30} = \frac{2\sqrt{15}}{5}$	g. $\frac{24}{15\sqrt{15}} = \frac{24\sqrt{15}}{225}$
b. $\frac{12}{\sqrt{10}} = \frac{12\sqrt{10}}{10}$	h. $\frac{3\sqrt{12}}{4\sqrt{5}} = \frac{3 \cdot 2\sqrt{3}}{4\sqrt{5}} = \frac{6\sqrt{15}}{20}$
c. $\frac{40\sqrt{3}}{5\sqrt{20}} = \frac{40\sqrt{60}}{100} = \frac{4}{5}\sqrt{15}$	i. $\frac{12}{18} = \frac{2}{3}$
d. $\frac{6\sqrt{6}}{5\sqrt{6}} = \frac{6}{5}$	j. $\frac{10\sqrt{3}}{\sqrt{18} \cdot \sqrt{6}} = \frac{10}{6} = \frac{5}{3}$
e. $\frac{4\sqrt{10}}{24} = \frac{\sqrt{10}}{6}$	k. $\frac{\sqrt{2}}{\sqrt{3}} \cdot \frac{2}{\sqrt{3}} = \frac{2\sqrt{2}}{3}$
f. $\frac{10}{4\sqrt{10}} = \frac{10\sqrt{10}}{40} = \frac{\sqrt{10}}{4}$	

25. ETKİNLİK

a. $\sqrt{8} \cdot \sqrt{2}$	c. $\sqrt{75} \cdot \sqrt{3}$	e. $\sqrt{28} \cdot \sqrt{7}$
b. $\sqrt{90} \cdot \sqrt{10}$	d. $\sqrt{125} \cdot \sqrt{5}$	f. $\sqrt{96} \cdot \sqrt{6}$

26. ETKİNLİK

Can = $\sqrt{20} = 2\sqrt{5}$ olup;
 $\sqrt{125}, \sqrt{20}$ labutlarını devirmiştir.
Adem = $\sqrt{27} = 3\sqrt{3}$ olup $\sqrt{3}, \sqrt{75}, \sqrt{48}, \sqrt{12}$ labutlarını devirmiştir.

27. ETKİNLİK

a. 0,1	d. 0,4	g. 0,9	j. 1,5	m. 0,01
b. 0,2	e. 0,5	h. 1,1	k. 1,9	
c. 0,3	f. 0,6	i. 1,2	l. 0,16	

28. ETKİNLİK

a. $0,3 + 0,5 = 0,8$	h. $1,1 + 1,2 - 1,3 = 1$
b. $0,9 - 0,2 = 0,7$	i. $0,5 \cdot 0,1 = 0,05$
c. $1,5 - 1,2 = 0,3$	j. $\frac{0,5 \cdot 0,1}{0,04} = \frac{5}{4}$
d. $0,03 + 0,01 = 0,04$	e. $0,11 + 1,6 = 1,71$
f. $2,5 + 1,4 - 1,3 = 2,6$	k. $\frac{0,7 + 0,9}{0,5 + 0,1} = \frac{52}{5}$
g. $20 - 2 - 0,2 = 17,8$	

29. ETKİNLİK

a. $4\sqrt{\frac{121}{100}} = 4 \cdot 1,1$ $= 4,4$	c. $4 \cdot 1,2 = 4,8$
b. $4 \cdot \sqrt{0,64}$ $= 4 \cdot 0,8 = 3,2$	d. $4 \cdot 2,5 = 10$
	e. $4 \cdot 1,8 = 7,2$
	f. $4 \cdot 0,2 = 0,8$

30. ETKİNLİK

a. $\pi r^2 = 4,32$ $3r^2 = 4,32$ $r^2 = 1,44$ $r = 1,2$ metre	b. $\pi r^2 = 20,28$ $3r^2 = 20,28$ $r^2 = 6,76$ $r = 2,6$ metre

c. Yarıçap > 2, 6 ise yarıçap en az 3 metredir.

31. ETKİNLİK

1. kucuktaki kalan alan = $4\sqrt{3} \cdot 4\sqrt{3} = 48 \text{ cm}^2$
  2. kucuktaki kalan alan = $3\sqrt{5} \cdot 4\sqrt{5} = 60 \text{ cm}^2$
  3. kucuktaki kare prizmanın bir kenar uzunluğu
 $= 3\sqrt{2} + 4\sqrt{2} = 10\sqrt{2} = \sqrt{98}$ cm den uzun olmalıdır. Yaklaşık doğal sayı değeri 10 cm dir.
  4. kutucuktaki dikdörtgenin alanı = $2\sqrt{3} \cdot \sqrt{20} = \sqrt{240}$ olup yaklaşık doğal sayı değeri 15 tir.
- a) $48 + 60 = 108$
b) $10 + 15 = 25$

ÇÖZÜMLER

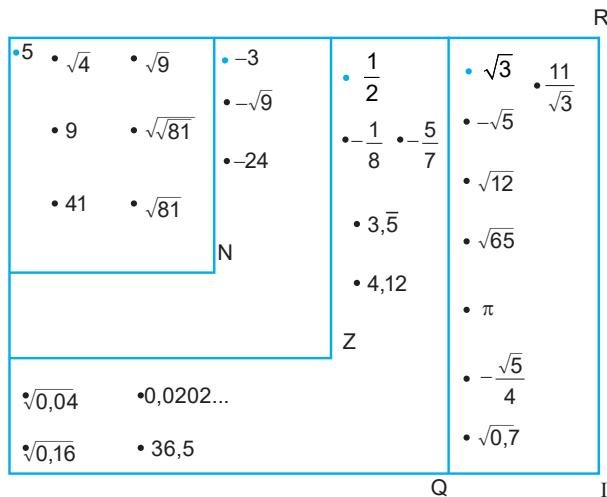
32. ETKİNLİK

	Doğal Sayı (N)	Tam Sayı (Z)	Rasyonel Sayı (Q)	İrrasyonel Sayı (I)	Gerçek Sayı (R)
a. 2	✓	✓	✓		✓
b. -5		✓	✓		✓
c. 7,5			✓		✓
d. $\frac{3}{9}$			✓		✓
e. $\sqrt{2}$				✓	✓
f. $\sqrt{9}$	✓	✓	✓		✓
g. $\sqrt{121}$	✓	✓	✓		✓
h. $-\sqrt{36}$		✓	✓		✓
i. $-\sqrt{15}$				✓	✓
j. π				✓	✓
k. $3\bar{2}$			✓		✓
l. $2\sqrt{5}$				✓	✓
m. 0,555...			✓		✓
n. $\sqrt{\frac{3}{8}}$				✓	✓
o. $\sqrt{\frac{16}{25}}$			✓		✓

33. ETKİNLİK

a. Q	g. I	m. Q	s. Q
b. I	h. I	n. Q	t. I
c. Q	i. Q	o. I	u. I
d. I	j. I	p. I	
e. Q	k. Q	q. Q	
f. I	l. Q	r. Q	

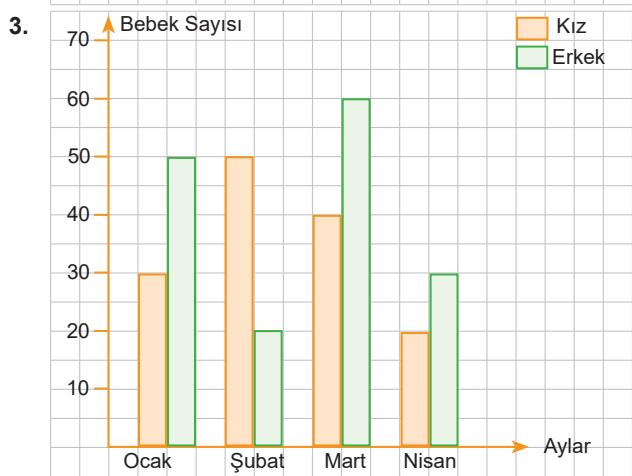
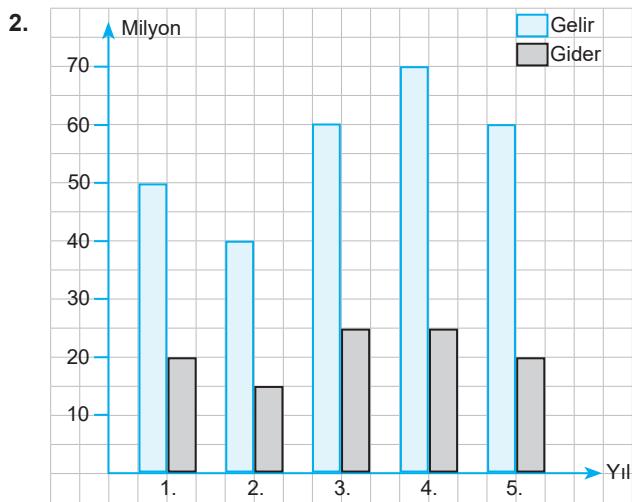
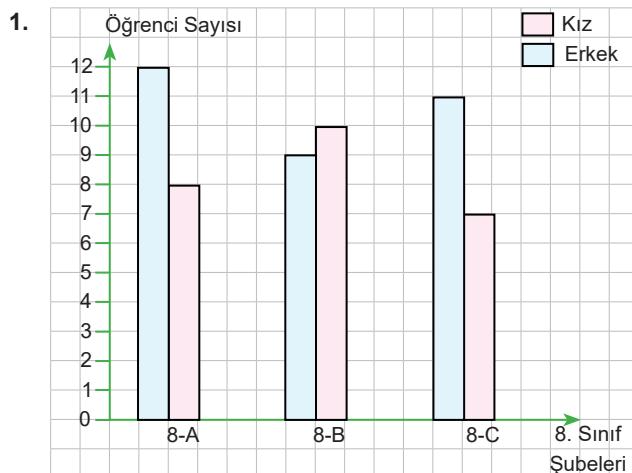
34. ETKİNLİK

35. ETKİNLİK

1. $a = 3$	4. $d = 3$	7. $g = 5$	10. $j = 97$
2. $b = 3$	5. $e = 6$	8. $h = 40$	11. $k = 12$
3. $c = 128$	6. $f = 8$	9. $i = 6$	

36. ETKİNLİK

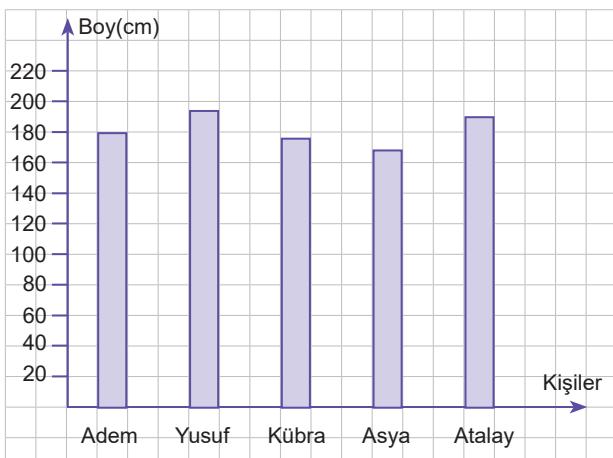

4.

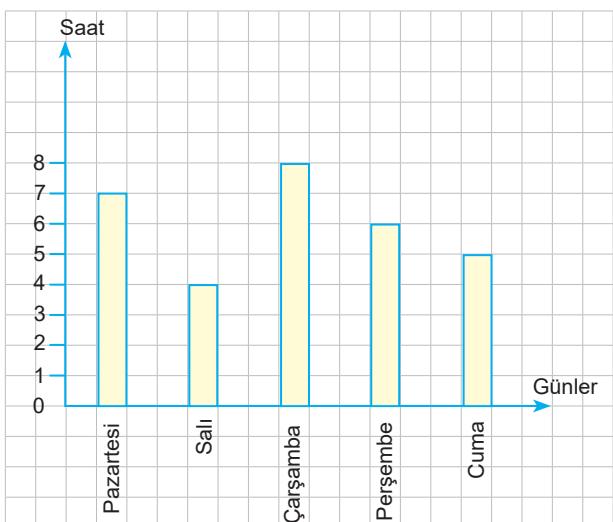
	1. Gün	2. Gün	3. Gün	4. Gün	5. Gün
Türkçe	80	50	70	30	20
Matematik	50	60	30	80	40

37. ETKİNLİK

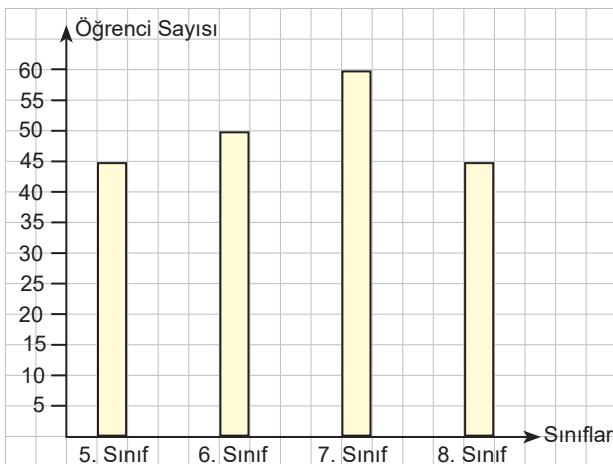
1.

2.

3.

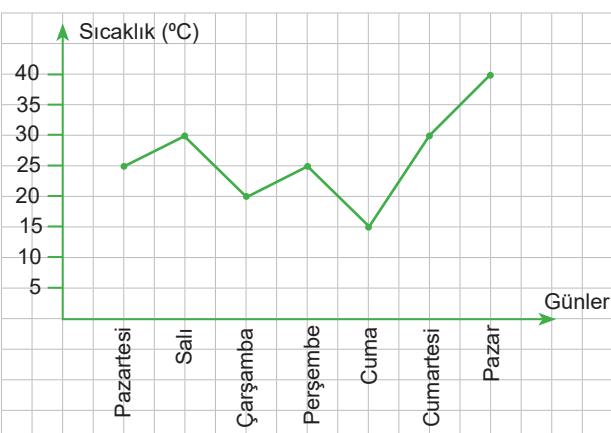

4.

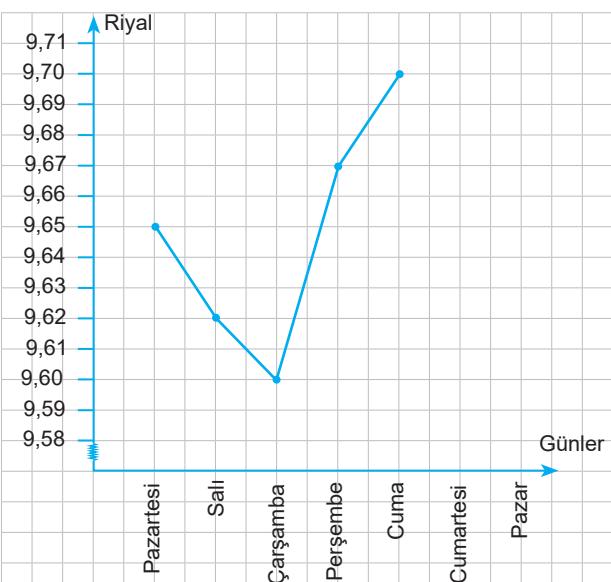
Simit Sayısı	Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma
70	40	80	50	90	

38. ETKİNLİK

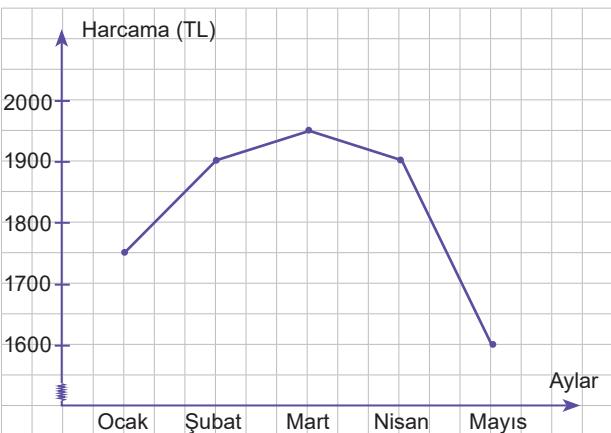
1.

2.

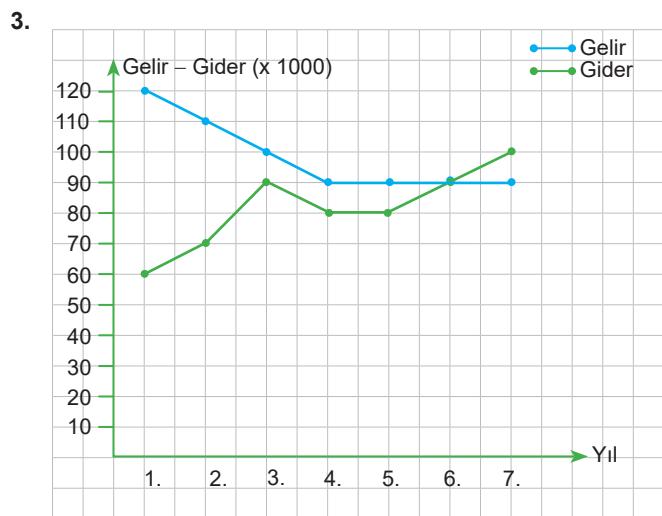
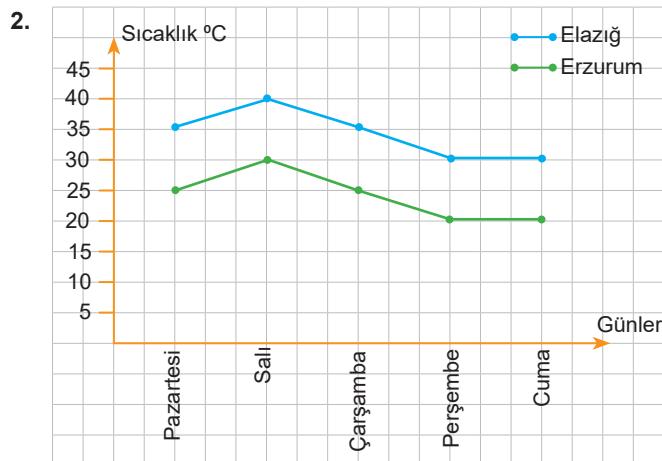
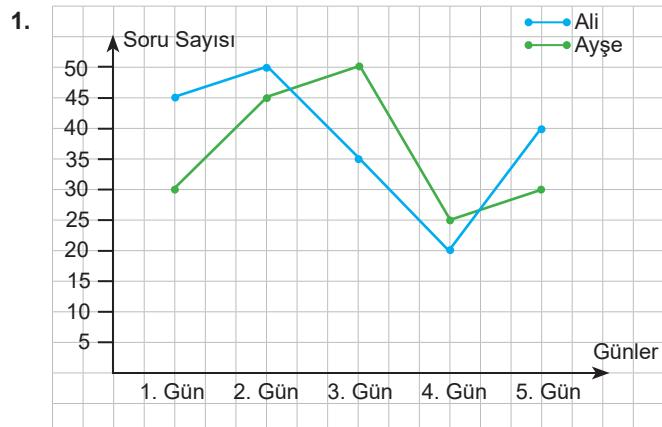
3.

ÇÖZÜMLER

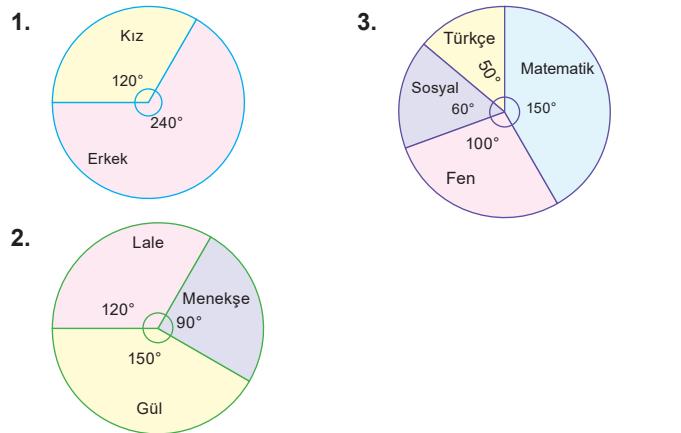
Aylar	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim
Su (Ton)	11	14	11	8	6

39. ETKİNLİK

Günler	Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma
Asha	12	10	8	4	10
Yusuf	6	8	6	8	4

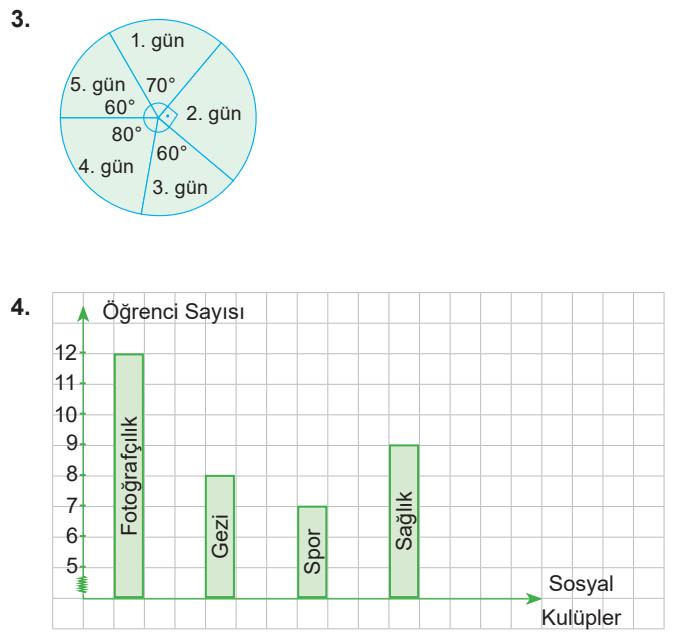
40. ETKİNLİK

41. ETKİNLİK

Hayvan	Keçi	Horoz	Tavşan	Koyun	At
Adet	75	45	30	15	15

2. $x = 280$

3. ÜNİTE

1. ETKİNLİK

1. Deney: Bir zar atılması

Olay: Üst yüzे gelen sayının asal olması

Çıktı: 1, 2, 3, 4, 5, 6

Örnek Uzay: {1, 2, 3, 4, 5, 6}

$$\text{Olasılık: } \frac{3}{6} = \frac{1}{2}$$

2. Deney: Kutudan bir kart çekilmesi

Olay: 7'den büyük bir sayı çekilmesi

Çıktı: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10

Örnek Uzay: {1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10}

$$\text{Olasılık: } \frac{3}{10}$$

3. Deney: Torbadan bir top çekilmesi

Olay: Çekilen topun beyaz olması

Çıktı: K, K, K, B, B, B, B, B

Örnek Uzay: 3 kırmızı, 5 beyaz

$$\text{Olasılık: } \frac{5}{8}$$

4. Deney: Bir zar atılması

Olay: Tek sayı gelmesi

Çıktı: 1, 2, 3, 4, 5, 6

Örnek Uzay: {1, 2, 3, 4, 5, 6}

$$\text{Olasılık: } \frac{1}{2}$$

5. Deney: Kutudan bir harf çekilmesi

Olay: Çekilen harfin A olması

Çıktı: A, T, A, L, A, Y

Örnek Uzay: {A, T, A, L, A, Y}

$$\text{Olasılık: } \frac{3}{6} = \frac{1}{2}$$

6. Deney: Bir para atılması

Olay: Üst yüzeye tura gelmesi

Çıktı: Yazı, Tura

Örnek Uzay: {Yazı, Tura}

$$\text{Olasılık: } \frac{1}{2}$$

2. ETKİNLİK

8–10–12	8–15–12	10–12–8	10–15–12	10–15–8
16–10–12	16–10–8	16–12–8	16–15–12	16–15–8

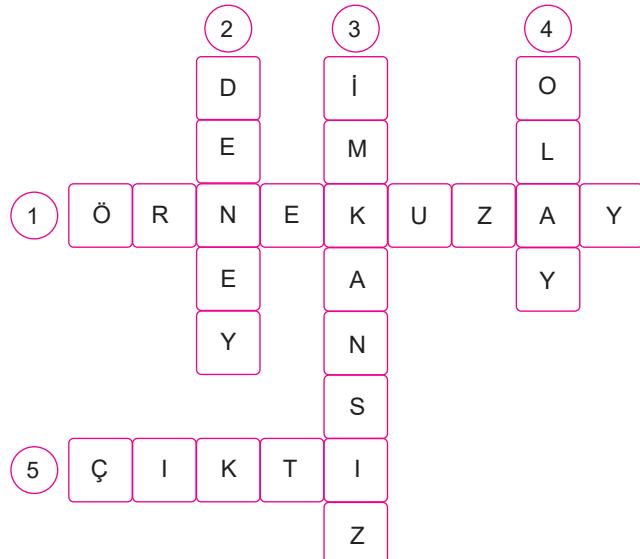
3. ETKİNLİK

- a. 16 olası durum vardır.
- b. 10 olası durum vardır.
- c. 6 olası durum vardır.

4. ETKİNLİK

1. Kesin olay	5. İmkânsız olay
2. İmkânsız olay	6. Kesin olay
3. İmkânsız olay	7. İmkânsız olay
4. Kesin olay	8. İmkânsız olay

5. ETKİNLİK

6. ETKİNLİK

1.	3.
a. Daha fazla	a. Daha az
b. Daha az	b. Eşit
c. Eşit	c. Daha fazla
d. Daha az	d. Daha az

2. Eşit

4.
a. Eşit
b. Daha az

7. ETKİNLİK

1. $\frac{2}{6} = \frac{1}{3}$	5. $\frac{7}{12}$
2. $\frac{2}{5}$	6. $\frac{15}{25} = \frac{3}{5}$
3. $\frac{90^\circ}{360^\circ} = \frac{1}{4}$	
4. $\frac{1}{12}$	
- a) 6. kutucuk
b) $\frac{8}{12}$
c) $\frac{1}{4} \quad \frac{1}{3} \quad \frac{2}{5}$

ÇÖZÜMLER

8. ETKİNLİK

1. $\frac{23}{31}$

3. $\frac{\cancel{9}^3}{\cancel{30}^{10}} = \frac{3}{10}$

5. $\frac{1}{12}$

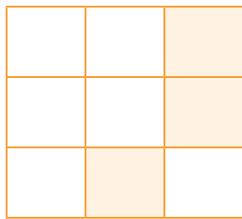
2. $\frac{11}{31}$

4. $\frac{18}{365}$

6. $\frac{\cancel{3}^1}{\cancel{12}^4} = \frac{1}{4}$

1. DÖNEM 2. YAZILI SINAVLARI (SENARYO 1)

1. $\left(-\frac{1}{2}\right)^{-3} = -8$

2. $\sqrt{100} = 10 \text{ cm}$

$\sqrt{25} = 5 \text{ cm}$

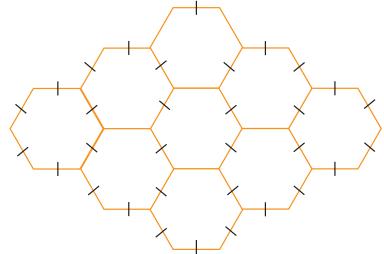
$\sqrt{36} = 6 \text{ cm}$

$\sqrt{16} = 4 \text{ cm}$

$|AB| = 10 + 5 + 6 + 4$
= 25 cm

3. 1 kenar = $\frac{\sqrt{432}}{6} = \frac{12\sqrt{3}}{6}$
= $2\sqrt{3}$

Çevre =

$22 \cdot 2\sqrt{3} = 44\sqrt{3} \text{ cm' dir.}$

4.

a. $\sqrt{2} \cdot \sqrt{8} + \sqrt{2} \cdot \sqrt{18} + \sqrt{2} \cdot 6\sqrt{2}$

= $\sqrt{16} + \sqrt{36} + 6\sqrt{4}$

= 4 + 6 + 12

= 22 puan alır.

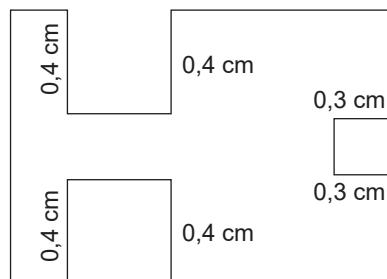
b. $\sqrt{3} \cdot \sqrt{27} + \sqrt{3} \cdot \sqrt{48}$

= 9 + 12

= 21 puan alır.

5. $\sqrt{0,16} = 0,4 \text{ cm}$

$\sqrt{0,09} = 0,3 \text{ cm}$

$$\begin{aligned} \text{Çevresi} &= 4 \cdot 0,4 + 2 \cdot 0,3 \\ &= 1,6 + 0,6 \\ &= 2,2 \text{ cm artar.} \end{aligned}$$

6.

- a. Mavi olma olayının olası durum sayısı = 20'dir.
- b. Pembe veya yeşil olma olayının olası durum sayısı = $15 + 5 = 20$ 'dir.

7.

a. 2'dir.

b. 3, 4 ve 20 sayılarının gelme olasılıkları eşittir.

8.

Asal sayılar = 7, 11'dir.

Asal sayı gelme olasılığı = $\frac{2^1}{6^3} = \frac{1}{3}$, tür.

9. Şapka sayısı = $7200 \cdot \frac{10}{100}$
= 720

Yarısı ihraç edilmiştir.

$\frac{720}{2} = 360$ tane şapka ihraç edilmiştir.

10. Etek = $7200 \cdot \frac{20}{100}$
= 1440 tane üretilmiş.

İhraç edilen etek = $1440 \cdot \frac{25}{100}$
= 360

360	60	ise
x	360°	

$$\begin{aligned} \frac{360 \cdot 360}{60} &= 2160 \text{ tane ürün ihraç edilmiştir.} \\ &= 2160 - (360 + 360) \\ &= 1440 \text{ gömlek ve pantolon ihraç edilmiştir.} \end{aligned}$$

Pantolon = k

Gömlek = 2k

$3k = 1440$

$$k = \frac{1440}{3}$$

= 480 pantolon ihraç edilmiştir.

Ihraç edilen gömlek sayısı = $2 \cdot 480$
= 960 olarak bulunur.

1. DÖNEM 2. YAZILI SINAVLARI (SENARYO 2)

1.

a) $30 \quad 35 \mid 2$

$$\begin{array}{r} 15 \\ 5 \\ 1 \end{array} \quad \begin{array}{r} 35 \\ 35 \\ 7 \end{array} \quad \begin{array}{l} 3 \\ 5^* \\ 7 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 1 \\ 1 \end{array} \quad \begin{array}{l} 7 \\ 7 \end{array}$$

Ebob (30, 35) = 5

b) $\frac{30}{5} + \frac{35}{5} = 6 + 7$

= 13 tane poşet kullanılmıştır.

2. $\frac{8\sqrt{2}}{2} = 4\sqrt{2} \text{ cm}$

$$\frac{\sqrt{32}}{2} = \frac{4\sqrt{2}}{2} = 2\sqrt{2} \text{ cm}$$

$$\frac{\sqrt{72}}{2} = \frac{6\sqrt{2}}{2} = 3\sqrt{2}$$

Elde edilen uzunluk: $4\sqrt{2} + 2\sqrt{2} + 3\sqrt{2} = 9\sqrt{2} \text{ cm}$

3.

a) 5, 3, 0, $\sqrt{9}$ tam sayılardır.

$$\text{Olasılık} = \frac{4}{8} = \frac{1}{2} \text{ dir.}$$

b) π , $\sqrt{3}$, $3\sqrt{2}$ irrasyoneldir. Olasılık = $\frac{3}{8}$ dir.

4. Sıralama: 2, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 15, 17, 19, 20, 21, 23, 25, 36, 44
kartlar yırılıyor.

a) Asal sayı olma olası durum sayısı = 5

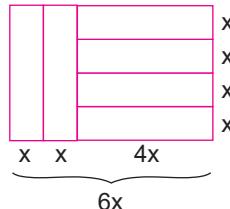
b) Tek sayı olma olası durum sayısı = 7

5. $\sqrt{0,09} + \sqrt{1,21} + \sqrt{1,69} + \sqrt{1,44}$
= 0,3 + 1,1 + 1,3 + 1,2
= 3,9 dm = 39 cm

6. $C = \sqrt{8} \cdot \sqrt{50} = 20$

$$E = \sqrt{12} \cdot \sqrt{27} = 18$$

7.

$$6x = \sqrt{108}$$

$$6x = \sqrt{36 \cdot 3}$$

$$6x = 6\sqrt{3} \rightarrow x = \sqrt{3} \text{ cm}$$

$$\begin{array}{c} \text{ } \quad \sqrt{3} \\ 4\sqrt{3} \end{array} \quad \text{Alan} = 4\sqrt{3} \cdot \sqrt{3} \\ = 12 \text{ cm}^2$$

8. Toplam kişi = 12 + 24 + 18 + 18

$$= 72$$

$$360^\circ \quad 72 \text{ kişi}$$

$$\begin{array}{r} x \quad 24 \text{ kişi} \\ \hline x \cdot 72 = 360 \cdot 24 \end{array}$$

$$x = \frac{360 \cdot 24^1}{72^3}$$

$$x = 120^\circ$$

9. Çarşamba = $360^\circ - 330^\circ$

$$= 30^\circ$$

$$360^\circ \quad 36 \text{ saat}$$

$$\begin{array}{r} 30^\circ \quad x \text{ saat} \\ \hline \end{array}$$

$$x \cdot 360^\circ = \frac{30^\circ \cdot 36^1}{360^\circ}$$

$$x = 3 \text{ saat}$$

10. Pazartesi – Salı = $120^\circ - 100^\circ$

$$= 20^\circ$$

$$360^\circ \quad 36 \text{ saat}$$

$$\begin{array}{r} 20^\circ \quad x \text{ saat} \\ \hline \end{array}$$

$$x \cdot 360^\circ = \frac{20^\circ \cdot 36^1}{360^\circ}$$

$$x = 2 \text{ saat}$$

ÇÖZÜMLER

1. DÖNEM 2. YAZILI SINAVLARI (SENARYO 3)

1. $\text{Ebob}(9, 15) = 3$

$$\begin{aligned}\text{Poşet sayısı} &= \frac{9}{3} + \frac{15}{3} \\ &= 3 + 5 \\ &= 8 \text{ tane}\end{aligned}$$

Doğru cevap B seçeneğidir.

2. $\triangle \div \boxed{2} = 3^{-3} \div 2^{-4}$

$$\begin{aligned}&= \frac{1}{27} \div \frac{1}{16} \\ &= \frac{1}{27} \cdot \frac{16}{1} \\ &= \frac{16}{27}\end{aligned}$$

Doğru cevap C seçeneğidir.

3. 3 cm' den fazla 3,5 cm' den az olmalıdır.

$3 = \sqrt{9}$ olup çivinin tahta içinde olan kısmı $\sqrt{10}$ cm olabilir.

Doğru cevap C seçeneğidir.

$$\begin{aligned}4. \text{ Parke sayısı} &= \frac{6\sqrt{3} \cdot 8\sqrt{3}}{\sqrt{3} \cdot \frac{\sqrt{3}}{2}} \\ &= \frac{48 \cdot 3}{\frac{3}{2}} \\ &= 48 \cdot 3 \cdot \frac{2}{3} \\ &= 96\end{aligned}$$

Doğru cevap B seçeneğidir.

$$\begin{aligned}5. \sqrt{128} - \sqrt{32} + \sqrt{18} &= 8\sqrt{2} - 4\sqrt{2} + 3\sqrt{2} \\ &= 7\sqrt{2}\end{aligned}$$

Doğru cevap D seçeneğidir.

$$6. \sqrt{48} = \sqrt{16 \cdot 3} = 4\sqrt{3}$$

$\sqrt{12} = 2\sqrt{3}$ olup

$$4\sqrt{3} \cdot 2\sqrt{3} = 24 \text{ bulunur.}$$

Doğru cevap C seçeneğidir.

$$\begin{array}{c}2\sqrt{3} \\ 2\sqrt{3} \\ 2\sqrt{3} \\ \hline 2\sqrt{3} \\ 2\sqrt{3} \\ 2\sqrt{3} \\ \hline 6\sqrt{3}\end{array} \quad \left. \right\} 2\sqrt{3} \cdot 3 = 6\sqrt{3}$$

$$\begin{aligned}\text{Toplam alan} &= 4 \cdot 2\sqrt{3} \cdot 6\sqrt{3} \\ &= 48 \cdot 3 \\ &= 144 \text{ cm}^2\end{aligned}$$

Doğru cevap A seçeneğidir.

$$\begin{aligned}8. \sqrt{108} - \sqrt{48} &= \sqrt{36 \cdot 3} - \sqrt{16 \cdot 3} \\ &= 6\sqrt{3} - 4\sqrt{3} \\ &= 2\sqrt{3}\end{aligned}$$

Doğru cevap A seçeneğidir.

$$\begin{aligned}9. M^2 = 32 \rightarrow M &= \sqrt{32} \\ &= 4\sqrt{2}\end{aligned}$$

$4\sqrt{2}$ sayısı $\sqrt{18} = 3\sqrt{2}$ ile çarpılırsa sonuç doğal sayı olur.

Doğru cevap A seçeneğidir.

$$10. \sqrt{225} = \sqrt{15^2} = 15 \text{ tır.}$$

15 sayısı irrasyonel sayılar kümesinin elemanı değildir.

Doğru cevap B seçeneğidir.

11. Döviz fiyatlarındaki iniş ve çıkışların çizgi grafiği ile gösterilmesi daha uygundur.

Doğru cevap A seçeneğidir.

12. Asal sayılar = 2, 3 ve 5'tir. Kesin değildir.

Çift sayı gelme olasılığı tek sayı gelme olasılığına eşittir.

Doğru cevap C seçeneğidir.

13. Portakalın merkez açısını bulalım.

$$\begin{aligned}360^\circ - (90^\circ + 80^\circ + 70^\circ) &= 360^\circ - 240^\circ \\ &= 120^\circ \text{dir.}\end{aligned}$$

Portakalın derecesi – elmanın derecesi

$$= 120^\circ - 90^\circ = 30^\circ \text{ olur.}$$

Nar = 70° dir.

$$30^\circ \quad 9 \text{ ağaç}$$

$$70^\circ \quad x \text{ ağaç}$$

$$\underline{30^\circ \cdot x = 9 \cdot 70^\circ}$$

$$x = \frac{3 \cancel{9} \cdot 70}{1 \cancel{3} 0}$$

$$x = 21$$

Doğru cevap D seçeneğidir.

14. Daire sayılarının dağılımı

$$A = 4k, B = 3k, C = 2k, D = 3k$$

Tüketilen su miktarı

$$A = \frac{360}{4k}, B = \frac{240}{3k}, C = \frac{170}{2k}, D = \frac{300}{3k} \text{ olup en fazla } D \text{ dir.}$$

Doğru cevap D seçeneğidir.

15. Sarı = 15 tane, Mavi = 15 tane olup çekilme olasılıkları eş olasılıklıdır.

Doğru cevap D seçeneğidir.

16. Yeşil = 1 tane

Mavi = 1 tane olup çekilme olasılıkları eşitir.

Doğru cevap B seçeneğidir.

17. 7'nin katı olan sayılar = 56, 14, 21, 42, 91'dir.

$$\text{Tek sayı gelme} = \frac{2}{5} \text{ olur.}$$

$$\text{Yüzdesi} = \frac{2 \cdot 20}{5 \cdot 20} = \%40$$

Doğru cevap C seçeneğidir.

18. Bir olayın gerçekleşme ve gerçekleşmemeye olasılıklarının toplamı 1'dir.

Doğru cevap B seçeneğidir.

19.

$$\text{I. } \sqrt{5,76} + \sqrt{0,36} = 2,4 + 0,6 = 3 \text{ (Doğru)}$$

$$\text{II. } \sqrt{0,16} + \sqrt{0,01} = 0,4 + 0,1 = 0,5 \text{ olmalıdır.}$$

$$\text{III. } \sqrt{7,1} + \sqrt{5,4} = \frac{8}{3} + \frac{7}{3} + \frac{15}{3} = 5 \text{ (Doğrudur.)}$$

Doğru cevap B seçeneğidir.

20.

$$\text{I. } \sqrt{5} \square \sqrt{5} = 0$$

$$\text{II. } \sqrt{5} \square \sqrt{5} = 2\sqrt{5} = \sqrt{20}$$

$$\text{III. } \sqrt{5} \square \sqrt{5} = 5 = \sqrt{25}$$

Sırasıyla -, +, x işaretleri gelmelidir.

Doğru cevap A seçeneğidir.

1. DÖNEM 2. YAZILI SINAVLARI (SENARYO 4)

$$\text{1. } (-2)^5 = -32 \text{ olup en küçük sayıdır.}$$

Doğru cevap A seçeneğidir.

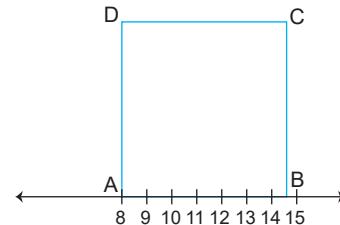
$$\text{2. } 20 \text{ ve } 15 \text{'in ortak bölenleri} = 1 \text{ ve } 5 \text{'tir.}$$

Doğru cevap A seçeneğidir.

$$\text{3. Bir kenar uzunluğu} = \sqrt{40} \text{ olur.}$$

$$\sqrt{36} < \sqrt{40} < \sqrt{49}$$

$$6 < \sqrt{40} < 7$$

B noktası 14 ile 15 arasındadır.

Doğru cevap B seçeneğidir.

4.

$$\text{I. } 2\sqrt{5} \cdot 3\sqrt{2} = 6\sqrt{10} \text{ (Doğru)}$$

$$\text{II. } 3\sqrt{10} \cdot 4 = 12\sqrt{10} \text{ (Doğru)}$$

$$\text{III. } \sqrt{7} \cdot \sqrt{11} = \sqrt{77} \text{ (Doğru)}$$

$$\text{IV. } 5\sqrt{2} \cdot \sqrt{2} = 10 \text{ (Doğru)}$$

Doğru cevap D seçeneğidir.

$$\text{5. } \frac{\sqrt{180}}{\sqrt{5}} = \sqrt{\frac{180}{5}} = \sqrt{36} = 6$$

Doğru cevap C seçeneğidir.

$$\text{6. Çevre} = \sqrt{18} + \sqrt{32} + \sqrt{50}$$

$$= 3\sqrt{2} + 4\sqrt{2} + 5\sqrt{2}$$

$$= 12\sqrt{2}$$

$$\text{Tutar} = 12 \cdot 12\sqrt{2} = 144\sqrt{2} \text{ TL}$$

Doğru cevap B seçeneğidir.

7.

$$\text{I. } \sqrt{8} \cdot \sqrt{20} = \sqrt{160} = 4\sqrt{10}$$

$$\text{II. } \sqrt{50} \cdot \sqrt{18} = \sqrt{900} = 30$$

$$\text{III. } \sqrt{75} \cdot \sqrt{12} = \sqrt{900} = 30$$

30 sayıları yok olur. Kalan sayı $4\sqrt{10}$ 'dur.

Doğru cevap B seçeneğidir.

ÇÖZÜMLER

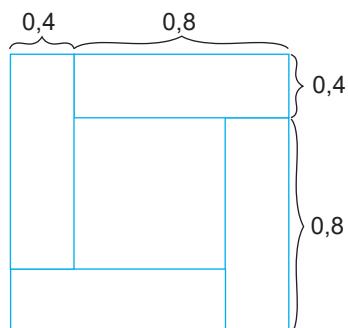
8. Kalan yol = $\sqrt{300} - \sqrt{27}$
 $= 10\sqrt{3} - 3\sqrt{3}$
 $= 7\sqrt{3}$ m

Doğru cevap D seçeneğidir.

9. $\sqrt{588} = \sqrt{49 \cdot 4 \cdot 3}$
 $= 14\sqrt{3}$

olup bu sayı $\sqrt{12} = 2\sqrt{3}$ ile çarpılırsa sonuç doğal sayı olur.
 Doğru cevap C seçeneğidir.

10. $\sqrt{0,64} = 0,8$, $\sqrt{0,16} = 0,4$

olup Çevre = $4 \cdot (0,8 + 0,4)$
 $= 4 \cdot 1,2$
 $= 4,8$

Doğru cevap A seçeneğidir.

11. $0,\bar{2} = \frac{2}{9}$ olup rasyonel bir sayıdır. $\sqrt{5}$ ise irrasyonel bir sayıdır. O halde $0,\bar{2}$ B kümesine, $\sqrt{5}$ A kümesine geçmelidir.

Doğru cevap D seçeneğidir.

12. $A^2 = 80 \rightarrow A = \sqrt{80} = 4\sqrt{5}$

Bu sayı $\sqrt{20} = 2\sqrt{5}$ ile çarpılırsa sonuç doğal sayı olur.

Doğru cevap D seçeneğidir.

13. Çizgi grafiğinde iniş ve çıkışlar daha fazladır.

I – II – V çizgi grafiği ile diğerleri sütun grafiği ile gösterilirse uygun olur.

Doğru cevap D seçeneğidir.

14. Tahtada 3 yıldız, 2 kare, 2 daire ve 1 üçgen vardır. Yıldızı sayıısı daha fazla olduğu için yıldızı vurma olasılığı daha fazladır.

Doğru cevap D seçeneğidir.

15. $\sqrt{1}, \sqrt{2}, \sqrt{3}, \dots, \sqrt{40}$

Tam kare olan sayılar = $\sqrt{1} = 1, \sqrt{16} = 4$ sayılarıdır.

Olasılık = $\frac{2}{40} = \frac{1}{20}$ 'dir.

Doğru cevap B seçeneğidir.

16. Tüm öğrencilerin sayısı = $24 + 14 = 38$

Gözlüksüz erkek öğrenci sayısı = 8

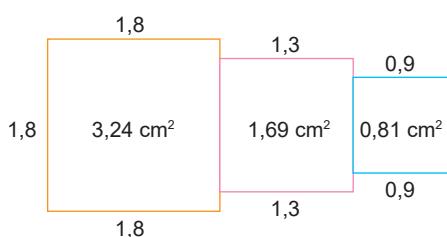
Olasılık = $\frac{8}{38} = \frac{4}{19}$

Doğru cevap B seçeneğidir.

17. İki ay içerisinde B öğrencisi = $4 + 5 = 9$ kitap okumuştur.

Doğru cevap D seçeneğidir.

18.

$$\begin{aligned} & (1,8) \cdot 3 + (1,3) \cdot 2 + (0,9) \cdot 2 + 1,8 \\ & = 5,4 + 2,6 + 1,8 + 1,8 \\ & = 11,6 \end{aligned}$$

Doğru cevap B seçeneğidir.

19. Mavi bölge tüm şeklin yarısına eşittir.

Olasılık = $\frac{1}{2}$ olur.

Doğru cevap D seçeneğidir.

20. 1. hafta Fen derecesi 40° 'dır.

$$\begin{array}{r} 40^\circ \quad 160 \text{ soru} \\ 360^\circ \quad x \text{ soru} \\ \hline x \cdot 40^\circ = 360^\circ \cdot 160 \\ x = \frac{360 \cdot 160}{40} \\ x = 1440 \end{array}$$

O hâlde 2. hafta $2 \cdot 1440 = 2880$ tane soru çözülmüştür.

2. haftayı gösteren dairesel grafikteki sosyal bilgiler açısı 75° 'dir.

$$\begin{array}{r} 360^\circ \quad 2880 \\ 75^\circ \quad x \\ \hline x \cdot 360^\circ = 75^\circ \cdot 2880 \\ x = \frac{75 \cdot 2880}{360} \\ x = 600 \end{array}$$

Doğru cevap A seçeneğidir.

9. ETKİNLİK

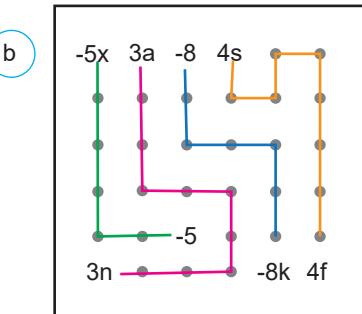
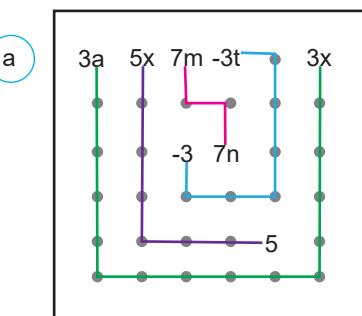
1. Değişkenler: x, y
Terimler: $3x, 5y, 7$
Sabit Terim: 7
Katsayılar: 3, 5, 7
Katsayılar ToplAMI: 15
Terim Sayısı: 3

2. Değişkenler: x
Terimler: $6x, -8$
Sabit Terim: -8
Katsayılar: 6, -8
Katsayılar ToplAMI: -2
Terim Sayısı: 2

3. Değişkenler: x
Terimler: $3x^2, -4x, 12$
Sabit Terim: 12
Katsayılar: 3, -4, 12
Katsayılar ToplAMI: 11
Terim Sayısı: 3

4. Değişkenler: x, y
Terimler: $-x, y, -13$
Sabit Terim: -13
Katsayılar: -1, 1, -13
Katsayılar ToplAMI: -13
Terim Sayısı: 3

10. ETKİNLİK

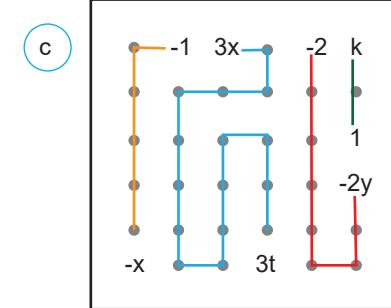

5. Değişkenler: y
Terimler: $y^2, -y, -1$
Sabit Terim: -1
Katsayılar: 1, -1, -1
Katsayılar ToplAMI: -1
Terim Sayısı: 3

6. Değişkenler: x, y, z
Terimler: $3x, -5y, 4z, 23$
Sabit Terim: 23
Katsayılar: 3, -5, 4, 23
Katsayılar ToplAMI: 25
Terim Sayısı: 4

7. Değişkenler: x
Terimler: $-5x^2, 3x, -19$
Sabit Terim: -19
Katsayılar: -5, 3, -19
Katsayılar ToplAMI: -21,
Terim Sayısı: 3

8. Değişkenler: a, b
Terimler: $4a^2, -2b, 34$
Sabit Terim: 34
Katsayılar: 4, -2, 34
Katsayılar ToplAMI: 36
Terim Sayısı: 3

11. ETKİNLİK

- a. $3x + 2x^2$
b. $x + 5 - 6x^2$
c. $3x$
d. $-20x - 8x^2$
e. $1 + 5x^2$
f. $-8x^2 - 16x$

12. ETKİNLİK

- a. Denklem   d. Özdeşlik   g. Özdeşlik   j. Denklem
b. Özdeşlik   e. Denklem   h. Denklem   k. Özdeşlik
c. Özdeşlik   f. Özdeşlik   i. Denklem

13. ETKİNLİK

- a. $5x + 10$ g. $10x^2 - 13xy - 3y^2$
b. $2x + 14$ h. $x^2 + 2x \cdot y + y^2$
c. $21x$ i. $x^2 + 4x + 4$
d. $x \cdot (x + 2) + 4$ j. $x^2 - 2xy + y^2$
e. $x^2 - 4$ k. $5a$
f. $a^2 + 12a + 35$

14. ETKİNLİK

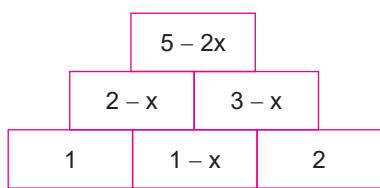
(7)	(1)	(4)	(2)	(6)	(7)	(5)	(3)	(7)	(6)	(4)
S	E	L	M	A	S	O	Y	S	A	L

15. ETKİNLİK

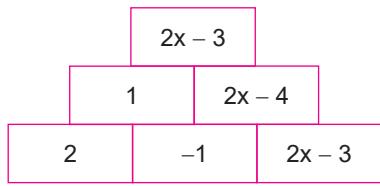
- a.
-
- Pyramid diagram:
- Top level: $2x + 2$
  - Second level: $x - 1$ and $x + 3$
  - Bottom level: -2 , $x + 1$, and 2
- b.
-
- Pyramid diagram:
- Top level: $2x - 3$
  - Second level: $2x - 2$ and -1
  - Bottom level: $2x - 3$, 1 , and -2

ÇÖZÜMLER

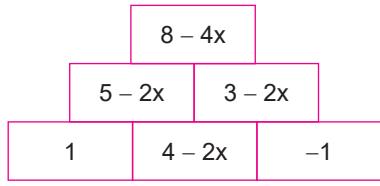
c.

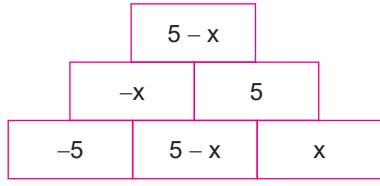
d.

e.

f.

16. ETKİNLİK

a. $y^2 + 20y + 100$	h. $16 - 8x + x^2$
b. $x^2 - 10x + 25$	i. $25x^2 + 30xy + 9y^2$
c. $9x^2 + 12x + 4$	j. $16x^2 - 8xy + y^2$
d. $x^2 + 2xy + y^2$	k. $4x^2 - 4x + 1$
e. $x^2 - 2xy + y^2$	l. $16x^2 - 24xy + 9y^2$
f. $4y^2 + 12y + 9$	m. $25x^2 - 50xy + 25y^2$
g. $x^2 + 4xy + 4y^2$	n. $4x^2 + 4xy + y^2$

17. ETKİNLİK

a. $x^2 + 2x \cdot y + y^2$	h. $36x^2 - 144x + 144$
b. $x^2 - 2xy + y^2$	i. $25x^2 - 70x + 49$
c. $9x^2 + 30x + 25$	j. $16x^2 + 24xy + 9y^2$
d. $25y^2 - 20y + 4$	k. $64y^2 + 64y + 16$
e. $y^2 + 20y + 100$	l. $49x^2 + 70xy + 25y^2$
f. $x^2 + 4xy + 4y^2$	m. $100 - 20x + x^2$
g. $9 - 12x + 4x^2$	n. $16 - 24y + 9y^2$

18. ETKİNLİK

- Yeşil'in alanı = $x^2 - 6x + 9$ ise 1 kenarı $(x - 3)$ birimdir.
 Turuncu'nun alanı = $x^2 + 6x + 9$ ise 1 kenarı $(x + 3)$ birimdir.
 Sarı'nın alanı = $x^2 - 10x + 25$ ise 1 kenarı $(x - 5)$ birimdir.
 Mor'un alanı = $x^2 + 2x + 1$ ise 1 kenarı $(x + 1)$ birimdir.
 Pembe'nin alanı = $x^2 - 8x + 16$ ise $(x - 4)$ birimdir.

a. Uzunluk = $3 \cdot (x + 1) + 4(x - 5 + 2(x - 4))$
 $= 3x + 3 + 4x - 20 + 2x - 8$
 $= 9x - 25$

b. Uzunluk = $2 \cdot (x + 3) + 4(x - 4) + 2(x - 5)$
 $= 2x + 6 + 4x - 16 + 2x - 10$
 $= 8x - 20$

c. Uzunluk = $2(x - 3) + 2(x + 1) + 3(x - 4)$
 $= 2x - 6 + 2x + 2 + 3x - 12$
 $= 7x - 16$

d. Uzunluk = $(x + 3) + (x + 1) + (x - 4) + (x - 3) + 3(x - 5)$
 $= x + 3 + x + 1 + x - 4 + x - 3 + 3x - 15$
 $= 7x - 18$

e. Uzunluk = $2(x + 1) + 2(x - 3) + 2(x - 4)$
 $= 2x + 2 + 2x - 6 + 2x - 8$
 $= 6x - 12$

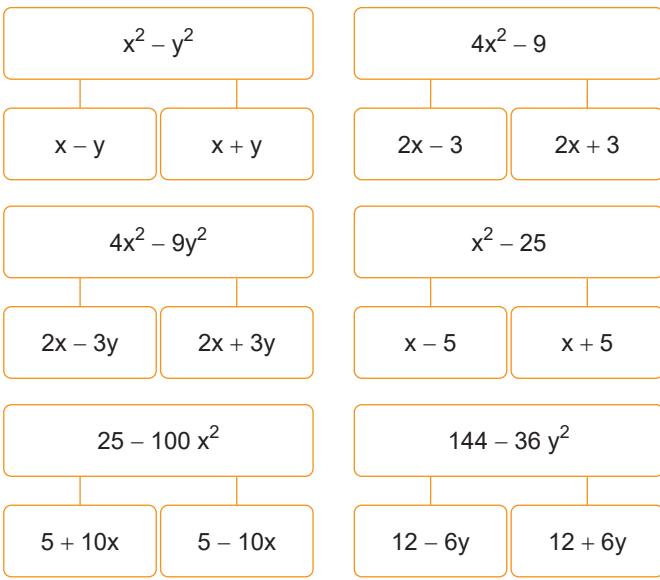
19. ETKİNLİK

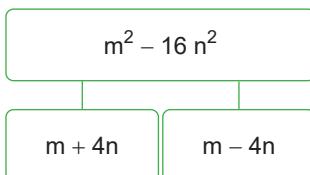
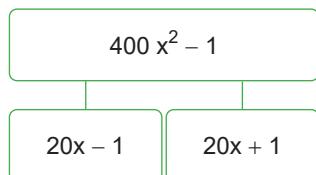
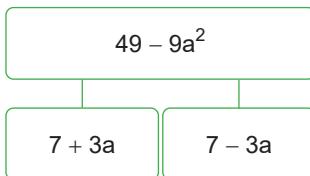
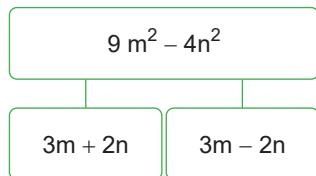
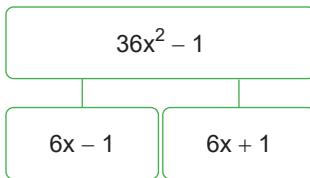
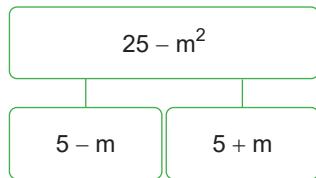
a. $x^2 - y^2$	d. $y^2 - 49$	g. $4x^2 - 9$
b. $x^2 - 9$	e. $x^2 - 36$	h. $225 - 9x^2$
c. $25 - x^2$	f. $121 - y^2$	i. $9x^2 - 25y^2$

20. ETKİNLİK

a. $(a - b)(a + b)$	f. $(4b - 7)(4b + 7)$
b. $(2a - 3b)(2a + 3b)$	g. $(1 - 9x)(1 + 9x)$
c. $(a - 1)(a + 1)$	h. $(12 - b)(12 + b)$
d. $(a - 2)(a + 2)$	i. $(11x - 14y)(11x + 14y)$
e. $(b - 6)(b + 6)$	

21. ETKİNLİK

22. ETKİNLİK

- a. $(x+1)^2 - x^2$ d. $(5a)^2 - 4a^2$
 b. $5^2 - m^2$ e. $(5y+3)^2 - (2y+1)^2$
 c. $(4m+1)^2 - (2m)^2$ f. $(4k-1)^2 - 4k^2$

23. ETKİNLİK

- a. $(4a)^2 - (3b)^2 = (4a - 3b)(4a + 3b)$
 b. $(5x)^2 - (6y)^2 = (5x - \sqrt{6}y)(5x + \sqrt{6}y)$
 c. $(8y)^2 - 25x^2 = (8y - 5x)(8y + 5x)$
 d. $64x^2 - 27\pi = 64x^2 - 81 = (8x - 9)(8x + 9)$

24. ETKİNLİK

a. $(2x+1)(x+2) = 2x^2 + 4x + x + 2$
 $= 2x^2 + 5x + 2$

b. $(2x+7)(x+1) = 2x^2 + 2x + 7x + 7$
 $= 2x^2 + 9x + 7$

c. $(2x+3)(x+3) = 2x^2 + 6x + 3x + 9$
 $= 2x^2 + 9x + 9$

d. $(2x+5)(x+1) = 2x^2 + 2x + 5x + 5$
 $= 2x^2 + 7x + 5$

e. $8x^2 + 30x + 23$
 f. $(x+5)(2x+1+2x+5+2x+3+2x+7)$

$(x+5)(8x+16) = 8x^2 + 16x + 40x + 80$
 $= 8x^2 + 56x + 80$

25. ETKİNLİK

- a. $3(5a-1)$ h. $(a+b)1$
 b. $5x(x+4)$ i. $(b-a)(2x-2)$
 c. $b(4b-3)$ j. $2x(3x^2+4x-5)$
 d. $4(3x+2y)$ k. $5(a+2b+4c)$
 e. $xy(x+y)$ l. $b(b^2+3b+7)$
 f. $x(8)$ m. $3(a+9b-3c+27d)$
 g. $2ax$

26. ETKİNLİK

1. $2x+3y$ 3. $2x+4y+5$
 2. $3x+y=4$ 4. $3x-5y=6$

27. ETKİNLİK

1. Örtünün alanı $= (2x+20-10)(x+9-4)$
 $= (2x+10) \cdot (x+5)$
 $= 2x^2 + 10x + 10x + 50$
 $= 2x^2 + 20x + 50$

2. Kalan alan $= 8x \cdot 4x - 2 \cdot y \cdot 2y$
 $= 32x^2 - 4y^2$
 $= 4(8x^2 - y^2)$

3. Kalan alan $= 4y \cdot 4y - \pi \cdot (2x)^2$
 $= 16y^2 - 3 \cdot 4x^2$
 $= 4(4y^2 - 3x^2)$

28. ETKİNLİK

- a. $(36+34)(36-34) = 70 \cdot 2$
 b. $(2002-1998)(2002+1998) = 4 \cdot 4000$
 c. $(360-140)(360+140) = 220 \cdot 500$
 d. $(55-45)(55+45) = 10 \cdot 100$
 e. $(199-1)(199+1) = 198 \cdot 200$
 f. $(1005-995)(1005+995) = 10 \cdot 2000$
 g. $(400-200)(400+200) = 200 \cdot 600$
 h. $(2022+2021)(2022-2021) = 4043 \cdot 1$
 i. $(x+y-1)(x+y+1)$
 j. $[1-(x-y)][1+(x-y)]$
 k. $[x-y-(x+y)][x-y+x+y] = -2y \cdot 2x = -4xy$
 l. $(a+b+2) \cdot (a+b-2)$
 m. $[5-(a+b)][5+(a+b)]$
 n. $(a+b-a)(a+b+a) = (b)(2a+b)$

29. ETKİNLİK

- a. $x^2 - y^2 = (x-y) \cdot (x+y)$
 b. $(3a)^2 - (2b)^2 = (3a-2b)(3a+2b)$
 c. $(5y)^2 - 4x^2 = (5y-2x)(5y+2x)$
 d. $(6a)^2 - (4b)^2 = (6a-4b)(6a+4b)$

ÇÖZÜMLER

30. ETKİNLİK

1. $(x + 2)^2 = x^2 + 4x + 4 = (x + 2)(x + 2)$

2. $(x + 3)^2 = x^2 + 6x + 9 = (x + 3)(x + 3)$

3. $(2x + 1)^2 = 4x^2 + 4x + 1 = (2x + 1)(2x + 1)$

4. ÜNİTE

1. ETKİNLİK

1. $\frac{x}{4} = 5$ ise $x = 4 \cdot 5 = 20$

2. $\frac{x}{2} + 7 = 23$ ise $x = (23 - 7)2 = 32$

3. $\frac{x}{3} = 7$ ise $x = 3 \cdot 7 = 21$

4. $\frac{2x}{5} + 8 = 10$ $\frac{2x}{5} = 2 \Rightarrow x = 5$

5. $\frac{x+5}{2} = 24 \Rightarrow x + 5 = 48 \Rightarrow x = 43$

6. $3x - 5 = 25 \Rightarrow 3x = 30 \Rightarrow x = 10$

7. $\frac{x}{3} \cdot \frac{3}{5} = 9 \Rightarrow x = 45$

8. $\frac{(x-3)5}{2} = 50 \Rightarrow 5x - 15 = 100 \Rightarrow 5x = 115 \Rightarrow x = 23$

2. ETKİNLİK

a. $3x = 17 - 5 \Rightarrow 3x = 12 \Rightarrow x = 4$

b. $2x = 9 + 11 \Rightarrow 2x = 20 \Rightarrow x = 10$

c. $3x - 15 = 33 \Rightarrow 3x = 48 \Rightarrow x = 16$

d. $4x - 3x = 2 + 7 \Rightarrow x = 9$

e. $5x = 30 \Rightarrow x = 6$

f. $2x + 14 = 108 \Rightarrow 2x = 94 \Rightarrow x = 47$

g. $4x - 3 = 25 \Rightarrow 4x = 28 \Rightarrow x = 7$

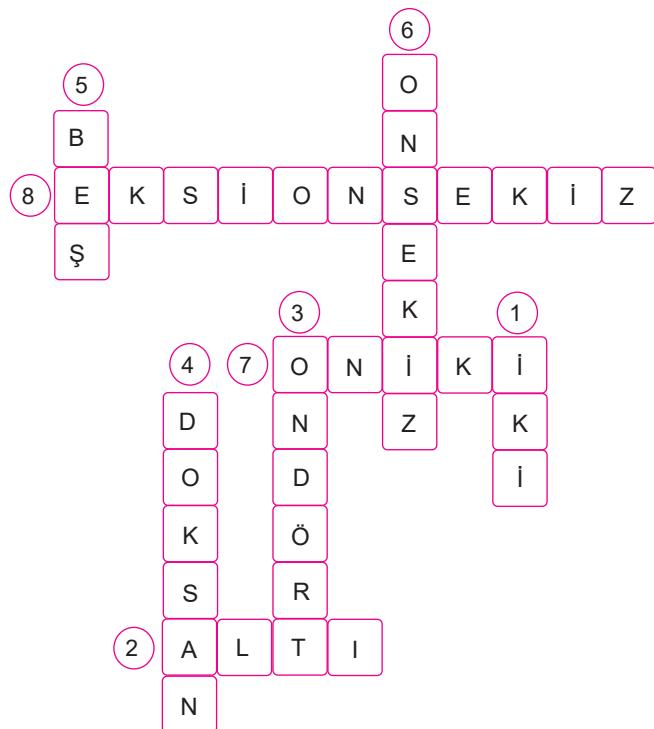
h. $5x + 3x = 8 \cdot 15 \Rightarrow 8x = 8 \cdot 15 \Rightarrow x = 15$

i. $\frac{3x}{4} = 18 \Rightarrow 3x = 4 \cdot 18 \Rightarrow x = 24$

j. $\frac{3x}{4} - \frac{2x}{3} = 2 - 1 \Rightarrow 9x - 8x = 12$

k. $\frac{x}{4} - \frac{x}{8} = 1$ $\frac{x}{8} = 1 \Rightarrow x = 8$

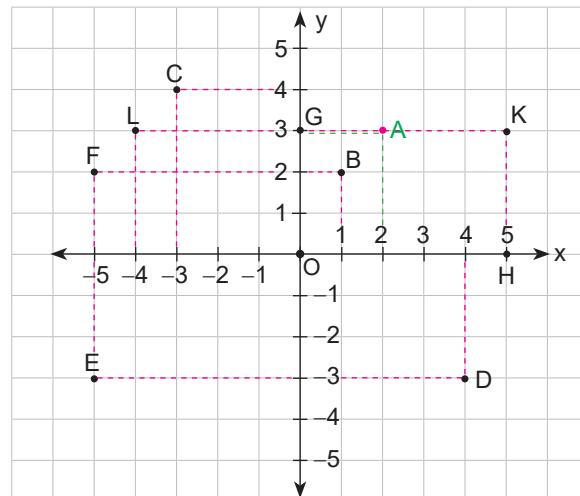
3. ETKİNLİK

4. ETKİNLİK

Y - Y - D → 7. Çıkış

5. ETKİNLİK

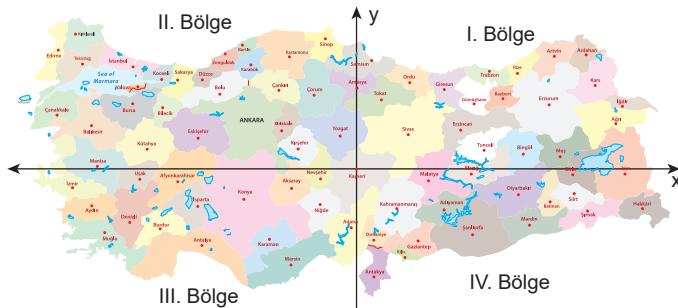
6. ETKİNLİK

1. A(3,2)	7. G(-2,3)	13. N(-4,-2)
2. B(1,1)	8. H(-4,4)	14. O(0,0)
3. C(2,0)	9. I(-3,0)	15. P(0,-4)
4. D(2,4)	10. K(-2,-1)	16. R(2,-3)
5. E(0,2)	11. L(-1,-2)	17. S(3,-2)
6. F(-2,1)	12. M(-2,-3)	18. T(4,-1)

7. ETKİNLİK

a. 1. Bölge	d. 4. Bölge	g. 2. Bölge
b. 2. Bölge	e. 1. Bölge	h. 2. Bölge
c. 4. Bölge	f. 3. Bölge	i. 3. Bölge

8. ETKİNLİK

9. ETKİNLİK

- O R İ J İ N⁷ → İNORİJ
- K O O R D² İ N A⁶ T → DORİKTANO
- A³ P S İ S → PİSAS
- E K⁴ S E N → KESEN
- O¹ R D İ N A T → DİNATOR
- B Ö L⁵ G E → GÖLBE

ŞİFRE

1	O
2	D
3	A
4	K
5	L
6	A
7	N

10. ETKİNLİK

1. **Bağımlı Değişken:** Alınan yol
Bağımsız Değişken: Geçen süre
2. **Bağımlı Değişken:** Kumbaradaki para
Bağımsız Değişken: Geçen süre

3. **Bağımlı Değişken:** Fidanın boyu
Bağımsız Değişken: Geçen yıl sayısı

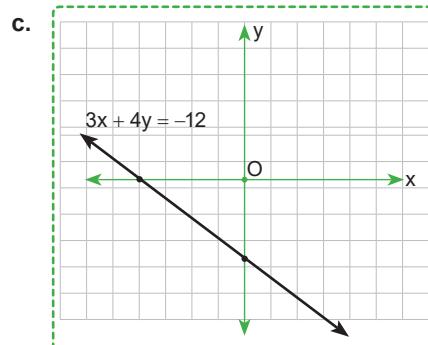
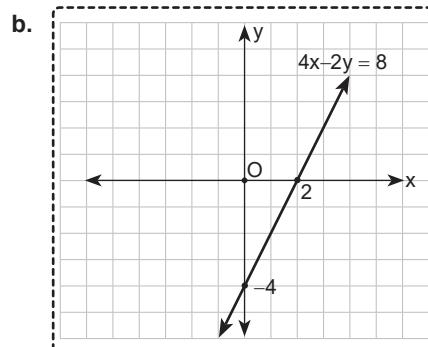
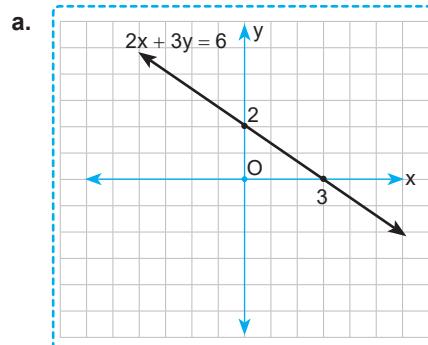
4. **Bağımlı Değişken:** Ekmek sayısı
Bağımsız Değişken: Kullanılan un miktarı

5. **Bağımlı Değişken:** Gidilebilecek yol
Bağımsız Değişken: Depodaki yakıt miktarı

11. ETKİNLİK

1. $y = 2x + 1$
2. $y = 3x + 5$
3. $y = 4x - 1$
4. $y = 5x - 2$
5. $y = 60 - 6x$
6. $y = 40 - 2x$
7. $y = 4x + 1$
8. $y = 10x + 3$

12. ETKİNLİK

13. ETKİNLİK

- a. $x = 3$
- b. $y = 2x$
- c. $3x + 2y = 6$

ÇÖZÜMLER

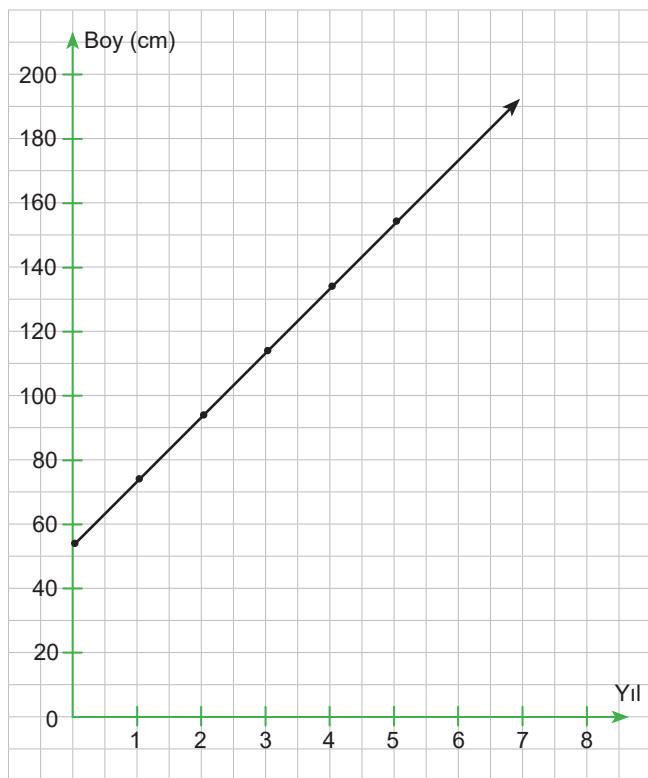
14. ETKİNLİK

1. **Tablo:** Dikilen fidanın yıllara göre boy uzunluğu

Yıl	Boy (cm)
0	60
1	80
2	100
3	120
4	140
5	160
:	:

Denklem = $y = 20x + 60$

Grafik: Dikilen Fidanın Yıllara Göre Boy Uzunluğu

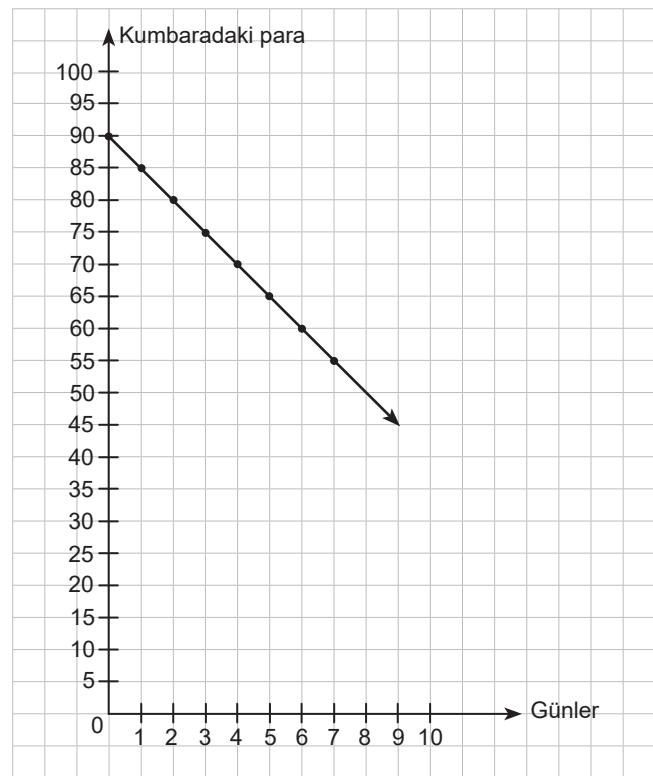

2. **Tablo:** Günlere göre kumbarada kalan para

Gün	Kumbaradaki para
0	90
1	85
2	80
3	75
4	70
5	65
:	:

Denklem = $y = 90 - 5x$

Grafik: Günlere Göre Kumbarada Kalan Para

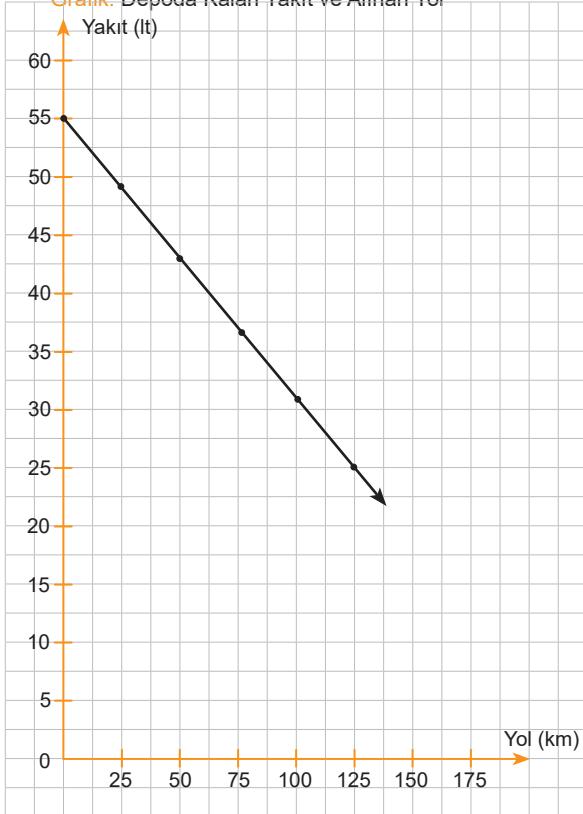

3. **Tablo:** Depoda kalan yakıt ve alınan yol

Alınan yol (km)	Kalan yakıt (Litre)
0	55
25	49
50	43
75	37
100	31
125	25
:	:

Denklem = $y = 55 - \frac{6x}{25}$

Grafik: Depoda Kalan Yakıt ve Alınan Yol

15. ETKİNLİK

a. $\frac{3}{4}$

b. $\frac{5}{12}$

16. ETKİNLİK

- a. $x = 8$
b. $x = 8$

17. ETKİNLİK

a. $\frac{3}{100} = \%3$ RAHAT

b. $\frac{3}{50} = \frac{6}{100} = \%6$ UYGUN

c. $\frac{6}{25} = \frac{24}{100} = \%24$ TEHLİKELİ

d. $\frac{5}{125} = \frac{1}{25} = \frac{4}{100} = \%4$ UYGUN

e. $\frac{20}{250} = \frac{2}{25} = \frac{8}{100} = \%8$ YARDIM İLE

f. $\frac{1}{10} = \frac{10}{100} = \%10$ YARDIM İLE

18. ETKİNLİK

1. $\frac{2}{3}$

2. $-\frac{3}{4}$

3. $\frac{1}{2}$

19. ETKİNLİK

$a = -16$

20. ETKİNLİK

a. $m = \frac{2}{3}$

c. $m = 3$

e. $m = -1$

b. $m = \frac{3}{5}$

d. $m = 2$

f. $m = \frac{1}{3}$

21. ETKİNLİK

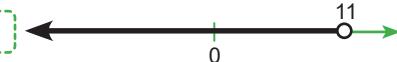
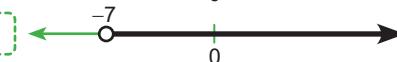
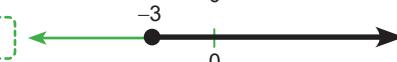
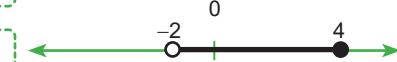
1. $x < 19$

3. $x \leq 100$

2. $x > 23$

4. $17 < x < 25$

22. ETKİNLİK

1. 1. $x < 11$
2. $x > -7$
3. $x \geq -3$
4. $x \leq 4$
5. $-2 < x \leq 4$

ÇÖZÜMLER

23. ETKİNLİK

1. 42'den büyük sayılar
2. 34'ten küçük sayılar
3. 18'e eşit veya 18'den büyük sayılar
4. En fazla 1500 TL param vardır.

24. ETKİNLİK

1. $-10 < x < +10$
3. $x > -6$
4. $1 \leq x \leq 5$

2. $x \geq 4$

25. ETKİNLİK

- a. $x > 4$
- b. $x < 17$
- c. $2x > 7 + x$

26. ETKİNLİK

1. $x < -1$
3. $x > 13$
2. $x < 67$
4. $x \geq 13$

27. ETKİNLİK

Her bir sorunun puanı $100 \div 20 = 5$ puandır.

METE = Puan = 4 yanlış 16 doğru olup $16 \cdot 5 = 80$ puan, Not = 4

ECE = Puan = 8 yanlış 12 doğru olup $12 \cdot 5 = 60$ puan, Not = 3

EREN = Puan = 1 yanlış 19 doğru olup $19 \cdot 5 = 95$ puan, Not = 5

NUR = Puan = 3 yanlış 17 doğru $17 \cdot 5 = 85$ puan, Not = 5

2. DÖNEM 1. YAZILI SINAVLARI (SENARYO 1)

1. **Kırmızı ipten kalan** = $(3x + 40) - (x + 20)$
 $= (2x + 20) \text{ m}$

Gri ipten kalan = $(3x + 30) - (2x + 30)$
 $= x \text{ m}$

Sarı ipten kalan = $(2x + 80) - (x + 40)$
 $= (x + 40) \text{ m}$

Yeşil ipten kalan = $x + 120 - x$
 $= 120 \text{ m}$

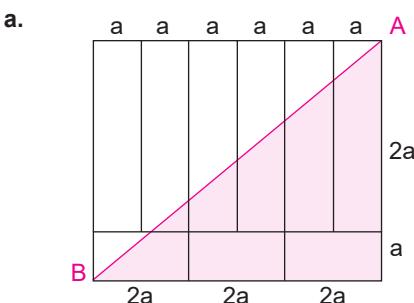
Mavi ipten kalan = $(4x + 10) - (2x + 10)$
 $= 2x \text{ m}$

Kalan ip uzunlıklarının toplamı = $(2x + 20) + x + (x + 40) + 120 + 2x$
 $= (6x + 180) \text{ m}$

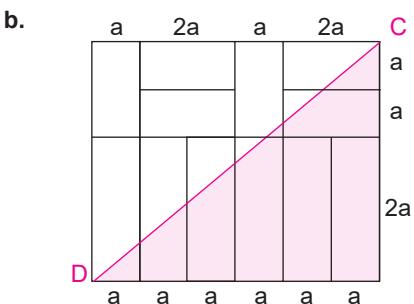
2. $2x > x + 20$

$x > 20$ olup, 21, 22, 23, 24, 25 olur.

3.

$$\begin{aligned} \text{Eğim AB} &= \frac{3a}{6a} \\ &= \frac{1}{2} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{Eğim DC} &= \frac{4a}{6a} \\ &= \frac{2}{3} \end{aligned}$$

4.

- a. $a \geq 0$
- b. $x \leq -3$
- c. $15 < x < 24$
- d. $-2 \leq x < 2$
- e. $-21 \leq x \leq -15$

5. $\frac{x}{y} = \frac{1}{15}$ 'tir.

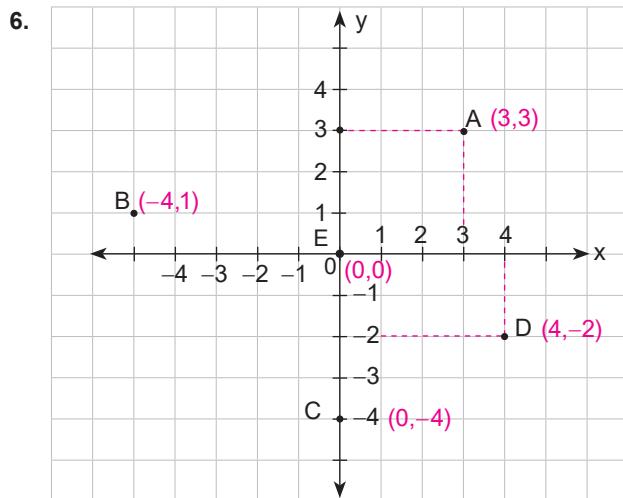
$$\frac{2}{a} = \frac{1}{15} \Rightarrow a = 15 \cdot 2 \quad a = 30$$

$$\frac{1}{15} = \frac{b}{60} \Rightarrow b = \frac{60}{15} \quad b = 4$$

$$\frac{1}{15} = \frac{5}{c} \Rightarrow c = 15 \cdot 5 \quad c = 75$$

$$\frac{1}{15} = \frac{d}{90} \Rightarrow d = \frac{90}{15} \quad d = 6$$

$$\frac{1}{15} = \frac{7}{e} \Rightarrow e = 7 \cdot 15 \quad e = 105$$

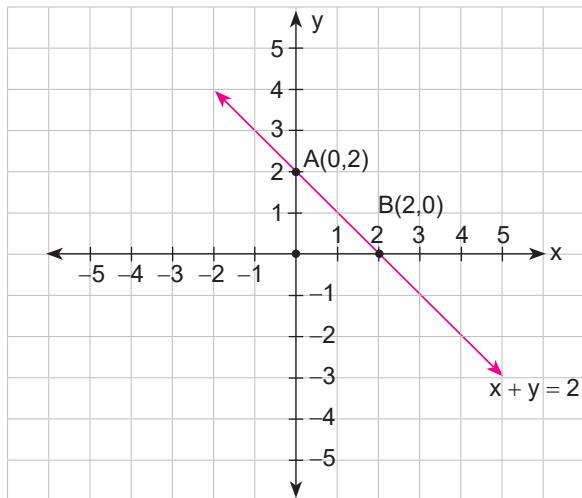
$$A(3,3)$$

$$B(-4,1)$$

$$C(0,-4)$$

$$D(4,-2)$$

$$E(0,0)$$

$$\begin{aligned} 10. \quad \frac{a}{40} &= \frac{20}{100} \cdot \frac{1}{5} \\ \frac{a}{40} &= \frac{1}{5} \\ a &= \frac{40}{5} \\ a &= 8 \text{ cm} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 7. \quad \frac{x-1}{2} + \frac{x+1}{3} &= 1 \\ (3)(x-1) + (2)(x+1) &= 6 \\ 3x - 3 + 2x + 2 &= 6 \\ 5x - 1 &= 6 \\ 5x &= 7 \\ x &= \frac{7}{5} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 8. \quad \text{Uzama miktarı} &= x \\ \text{Denklem} &= 18 + 8x \\ 5 \text{ yıl sonraki boyu} &= 18 + 8 \cdot 5 \\ &= 18 + 40 \\ &= 58 \text{ cm} \end{aligned}$$

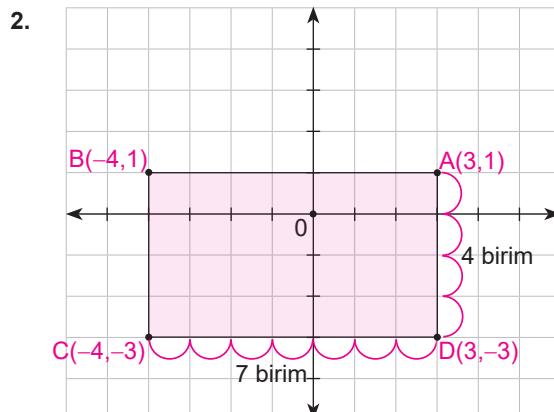
$$\begin{aligned} 9. \quad x + y &= 2 \\ x = 0 \Rightarrow y &= 2 \quad A(0,2) \\ y = 0 \Rightarrow x &= 2 \quad B(2,0) \end{aligned}$$

2. DÖNEM 1. YAZILI SINAVLARI (SENARYO 2)

1. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20
Toplam boncuk sayısı = 20

- a. Çift gelme olasılığı için çift sayıları 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18, 20 olup 10 tane olur.
b. Asal sayılara 2, 3, 5, 7, 11, 13, 17, 19 olup 8 tanedir.

$$\text{Olasılık} = \frac{8}{20} = \frac{2}{5}$$

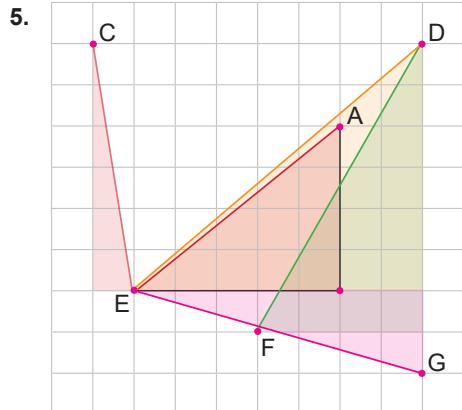

$$\text{Alan} = 4 \cdot 7 = 28 \text{ birim karedir.}$$

ÇÖZÜMLER

3. Kalan alan = $(3x)^2 - y^2$
 $= (3x - y) \cdot (3x + y)$

4. Dikildiğinde boyu 4 cm' dir. Her hafta üçer cm uzamıştır.
 Denklem $3x + 4$ olur.

a. $m_{AE} = \frac{\text{Dikey uzunluk}}{\text{Yatay uzunluk}} = \frac{4}{5}$ c. $m_{ED} = \frac{\text{Dikey uzunluk}}{\text{Yatay uzunluk}} = \frac{6}{7}$

b. $m_{FD} = \frac{\text{Dikey uzunluk}}{\text{Yatay uzunluk}} = \frac{7}{4}$ d. $m_{EG} = \frac{\text{Dikey uzunluk}}{\text{Yatay uzunluk}} = \frac{2}{7}$

e. $m_{EC} = \frac{\text{Dikey uzunluk}}{\text{Yatay uzunluk}} = \frac{6}{1}$

6. $3x + 10 > 2x + 18$

$$\begin{aligned} 3x - 2x &> 18 - 10 \\ x &> 8 \end{aligned}$$

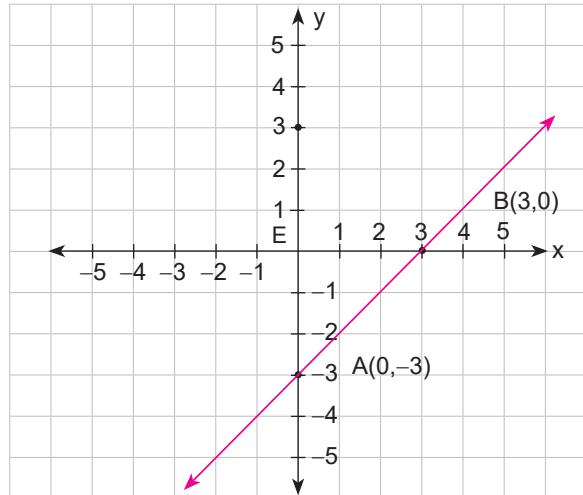
7. $\frac{3x - 5}{2} = 5$

$$\begin{aligned} 3x - 5 &= 10 \\ 3x &= 15 \\ x &= 5 \end{aligned}$$

8.

$$\begin{aligned} \text{Eğim} &= \frac{\text{Dikey uzunluk}}{\text{Yatay uzunluk}} \\ &= \frac{50 \text{ cm}}{75 \text{ cm}} = \frac{2}{3} \end{aligned}$$

9. $x - y = 3$
 $x = 0 \Rightarrow -y = 3$
 $y = -3 \quad A(0, -3)$
 $y = 0 \Rightarrow x - 0 = 3$
 $x = 3 \quad B(3, 0)$

10. 120 litre 10 saatte boşalıyor.

$$\text{O halde 1 saatte } \frac{120}{10} = 12 \text{ litre boşalır.}$$

3 saatte = $3 \cdot 12 = 36$ litre boşalır.

Kalan su $120 - 36 = 84$ litredir.

5. ÜNİTE

1. ETKİNLİK

a.

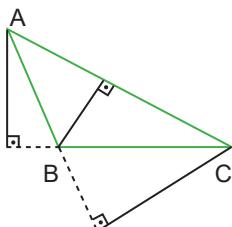
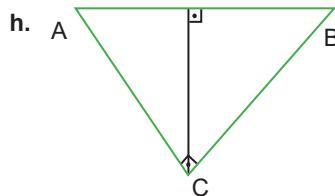
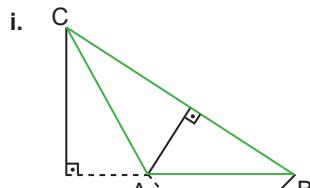
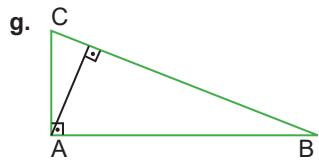
d.

b.

e.

c.

f.

2. ETKİNLİK

1. a kutucuğundaki
2. h kutucuğundaki
3. g ve h kutucuğundaki
4. d kutucuğundaki
5. b ve c kutucuklarındaki

3. ETKİNLİK

1. $m(\widehat{ADB}) = 180^\circ$
 $m(\widehat{BDC}) = 80^\circ$
 $m(\widehat{ACD}) = 40^\circ$
 $m(\widehat{BCD}) = 40^\circ$
3. $m(\widehat{ADB}) = 50^\circ$
 $m(\widehat{BDC}) = 130^\circ$
 $m(\widehat{ABD}) = 20^\circ$
 $m(\widehat{DBC}) = 20^\circ$
2. $m(\widehat{CAD}) = 45^\circ$
 $m(\widehat{DAB}) = 45^\circ$
 $m(\widehat{ADB}) = 105^\circ$
 $m(\widehat{ADC}) = 75^\circ$
4. $m(\widehat{CDB}) = 90^\circ$
 $m(\widehat{ADB}) = 90^\circ$
 $m(\widehat{CBD}) = 10^\circ$
 $m(\widehat{ABD}) = 10^\circ$

4. ETKİNLİK

Katlamalar sonucunda açıortay elde edilir.

a. $x = \frac{180^\circ - (50^\circ + 30^\circ)}{2} = 50^\circ$

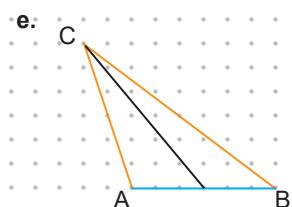
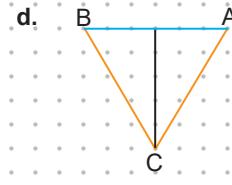
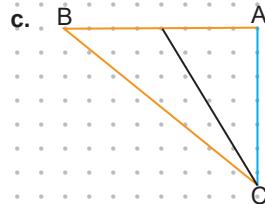
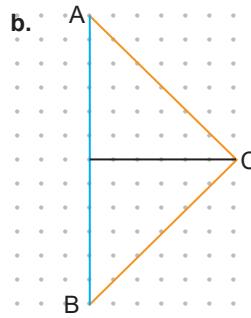
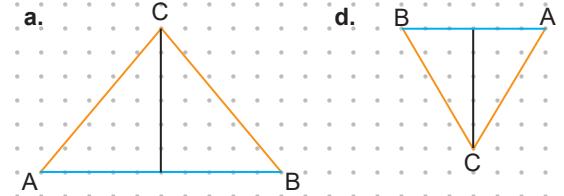
b. $y = \frac{180^\circ - (40^\circ + 30^\circ)}{2} = 55^\circ$

c. $z = \frac{180^\circ - (50^\circ + 50^\circ)}{2} = 40^\circ$

d. $t = \frac{100^\circ}{2} = 50^\circ$

e. $m = \frac{90^\circ}{2} = 45^\circ$

5. ETKİNLİK

6. ETKİNLİK

1. $2x + 6 = 24$
 $2x = 18$
 $x = 9$
2. $7x - 11 = 66$
 $7x = 77$
 $x = 11$
3. $3x + 5 = 4x - 7$
 $-x = -12$
 $x = 12$

7. ETKİNLİK

Oluşan uzaklıklar kenarın yarısıdır.

a. $x = 6$ için $|BK| = \frac{2 \cdot 6 + 8}{2} = 10$ cm

b. $y = 5$ için $|KC| = \frac{3 \cdot 5 + 9}{2} = 12$ cm

c. $m = 2$ için $|KC| = \frac{7 \cdot 2 + 1}{2} = \frac{15}{2}$ cm

d. $n = 10$ için $|BK| = \frac{11 \cdot 10 - 2}{2} = 54$ cm

e. $t = 3$ için $|KC| = \frac{5 \cdot 3 + 5}{2} = 10$ cm

8. ETKİNLİK

1. $|9 - 7| < a < 9 + 7 \Rightarrow 2 < a < 16$
2. $3 < b < 23$
3. $1 < a < 11$
4. $4 < b < 10$
5. $7 < c < 17$

ÇÖZÜMLER

9. ETKİNLİK

1. $7 < x < 17$ 4. $12 < k < 62$
 2. $17 < y < 31$ 5. $27 < l < 117$
 3. $14 < z < 72$

10. ETKİNLİK

Gül yolu = $9 - 3 < \text{yol} < 9 + 3$

$$6 < \text{yol} < 12$$

En az = 7, En fazla = 11

Karanfil yolu = $14 - 12 < \text{yol} < 14 + 12$
 $2 < \text{yol} < 26$

En az = 3, En fazla = 25

Menekşe yolu = $20 - 14 < \text{yol} < 20 + 14$
 $6 < \text{yol} < 34$

En az = 7, En fazla = 33

Lale yolu = $20 - 18 < \text{yol} < 20 + 18$
 $2 < \text{yol} < 38$

En az = 3, En fazla = 37

Papatya yolu = $18 - 10 < \text{yol} < 18 + 10$
 $8 < \text{yol} < 28$

En az = 9, En fazla = 27

Zambak yolu = $15 - 10 < \text{yol} < 15 + 10$
 $5 < \text{yol} < 25$

En az = 6, En fazla = 24

11. ETKİNLİK

Y – D – D → 5. Çıkış

12. ETKİNLİK

1. $a > c > b$ 4. $b > c > a$
 2. $b > c > a$ 5. $b > c > a$
 3. $a > b = c$

13. ETKİNLİK

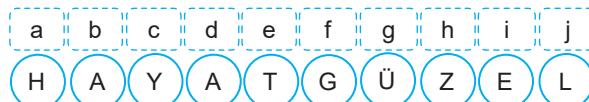
1. $\hat{C} > \hat{A} > \hat{B}$ 4. $\hat{A} = \hat{B} = \hat{C}$
 2. $\hat{A} > \hat{B} > \hat{C}$ 5. $\hat{C} > \hat{A} > \hat{B}$
 3. $\hat{C} > \hat{B} > \hat{A}$

14. ETKİNLİK

İpin uzunluğu = x olsun.

- a. $|AB| = (x - 2) \text{ cm}$ c. $|ST| = (x - 6) \text{ cm}$
 $|AC| = (x - 3) \text{ cm}$ $|T\dot{S}| = (x - 2) \text{ cm}$
 $|BC| = (x - 1) \text{ cm}$ $|S\dot{S}| = (x - 1) \text{ cm}$
 $|BC| > |AB| > |AC|$ $|S\dot{S}| > |T\dot{S}| > |ST|$
- b. $|MN| = (x - 4) \text{ cm}$ d. $|TK| = x \text{ cm}$
 $|MK| = x \text{ cm}$ $|KM| = x \text{ cm}$
 $|NK| = (x - 5) \text{ cm}$ $|TM| = x + \dots \text{ cm}$
 $|MK| > |MN| > |NK|$ $|TK| = |KM| < |TM|$
- e. $|FE| = x \text{ cm}$
 $|ED| = (x + 2) \text{ cm}$
 $|FD| = (x + 4) \text{ cm}$
 $|FD| > |ED| > |FE|$

15. ETKİNLİK

16. ETKİNLİK

- 1.
- 3.
- 2.

17. ETKİNLİK

- 1.
- 2.

18. ETKİNLİK

1. 5   3. 9   5. $7\sqrt{2}$ 7. $8\sqrt{2}$ 9. 4
 2. 10   4. 2   6. $5\sqrt{3}$ 8. 10   10. 7

19. ETKİNLİK

1. a. $|AB| = \sqrt{1^2 + 6^2}, |BC| = \sqrt{7^2 + 4^2}$
 $= \sqrt{37} = \sqrt{65}$
 $|DC| = \sqrt{2^2 + 3^2}, |AD| = \sqrt{1^2 + 6^2}$
 $= \sqrt{13} = \sqrt{13}$
 $\mathcal{C}(ABCD) = 2\sqrt{37} + \sqrt{65} + \sqrt{13}$
- b. $|AB| = \sqrt{3^2 + 4^2}, |BC| = \sqrt{4^2 + 4^2}$
 $= 5 = 4\sqrt{2}$
 $|DC| = \sqrt{3^2 + 3^2}, |AD| = \sqrt{3^2 + 4^2}$
 $= 3\sqrt{2} = 5$
 $\mathcal{C}(ABCD) = 10 + 7\sqrt{2}$

c. $|AB| = 6$
 $|BC| = \sqrt{1^2 + 5^2}$
 $= \sqrt{26}$
 $|DC| = \sqrt{2^2 + 5^2}$
 $= \sqrt{29}$
 $|AD| = \sqrt{2^2 + 7^2}$
 $= \sqrt{53}$
 $\mathcal{C}(ABCD) = 6 + \sqrt{26} + \sqrt{29} + \sqrt{53}$

2.
a. ABC ikizkenar üçgendir. A'dan BC'ye dikme indirilir.

$$\begin{aligned}|AB| &= \sqrt{6^2 + 4^2} \\|AC| &= \sqrt{6^2 + 4^2} \\|BC| &= 8 \\|AB| &= 2\sqrt{52} + 8\end{aligned}$$

b. $|AB| = 6, |BC| = 7$
 $|AC| = \sqrt{6^2 + 7^2}$
 $= \sqrt{85}$
 $\mathcal{C}(\widehat{ABC}) = 6 + 7 + \sqrt{85}$
 $= 13 + \sqrt{85}$

c. B'den AC'ye dikme indirilir.

$$\begin{aligned}|AB| &= \sqrt{5^2 + 3^2} \\|AB| &= \sqrt{34} \\|AB| &= 6 + 2\sqrt{34}\end{aligned}$$

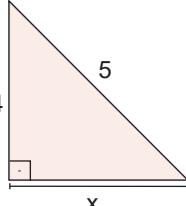
20. ETKİNLİK

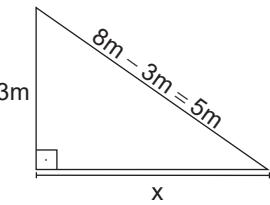
- a. Merdiven uzunluğu = m
 $m^2 = 9^2 + 12^2$
 $= 81 + 144$
 $m^2 = 225 \Rightarrow m = 15$ metre
- b. $15^2 = x^2 + 9^2$
 $225 = x^2 + 81$
 $144 = x^2 \Rightarrow x = 12$ metre
- c. $x^2 + 6^2 = 15^2$
 $x^2 + 36 = 225$
 $x^2 = 225 - 36$
 $x^2 = 189$
 $x = \sqrt{189}$
 $= 3\sqrt{21}$

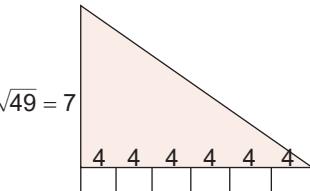
21. ETKİNLİK

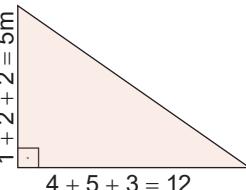
1. 3	4. 24	7. 16	10. 35
2. 6	5. 25	8. 20	
3. 13	6. 48	9. 1	

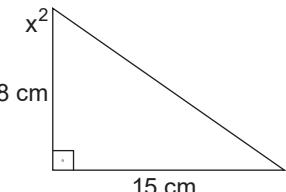
22. ETKİNLİK

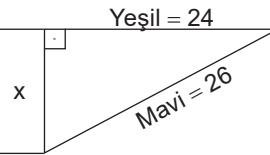
1.
 $4^2 + x^2 = 5^2$
 $x^2 = 25 - 16$
 $x^2 = 9$
 $x = 3$ m

2.
 $x^2 + 3^2 = 5^2$
 $x^2 = 25 - 9$
 $x^2 = 16$
 $x = 4$ m

3.
 $7^2 + 24^2 = x^2$ ise
 $x^2 = 49 + 576$
 $x^2 = 625$
 $x = 25$

4.
 $5^2 + 12^2 = (\text{kısa yol})^2$ ise
 $(\text{kısa yol})^2 = 25 + 144$
 $\text{kısa yol} = \sqrt{169}$
 $\text{kısa yol} = 13$

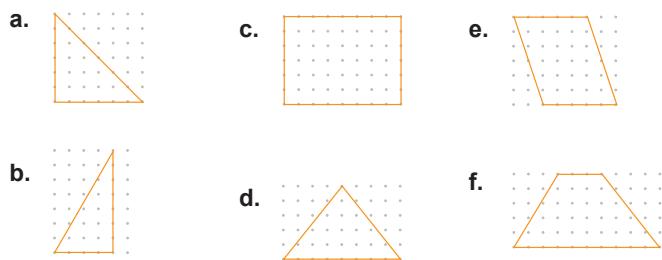
5.
 $x^2 = 8^2 + 15^2$
 $x^2 = 64 + 225$
 $x^2 = 289$
 $x = 17$ cm

6.
 $x^2 + 24^2 = 26^2$
 $x^2 = 26^2 - 24^2$
 $x^2 = 676 - 576$
 $x^2 = 100 \rightarrow x = 10$ m

- a. 1. kutucuktaki
b. 3. kutucuktaki
c. 17 cm
d. $(25 + 4) - 10 = 29 - 10 = 19$

ÇÖZÜMLER

23. ETKİNLİK

24. ETKİNLİK

1. $\widehat{CAB} \cong \widehat{MLK}$ 3. $ABCD \cong FGHE$
 2. $\widehat{ABC} \cong \widehat{FDE}$ 4. $\widehat{PRS} \cong \widehat{MKL}$

25. ETKİNLİK

1. $m(\widehat{K}) = m(\widehat{P})$	$ KL = PR $
$m(\widehat{L}) = m(\widehat{R})$	$ LM = RS $
$m(\widehat{M}) = m(\widehat{S})$	$ KM = PS $
2. $m(\widehat{A}) = m(\widehat{E})$	$ AB = EF $
$m(\widehat{B}) = m(\widehat{F})$	$ BC = FG $
$m(\widehat{C}) = m(\widehat{G})$	$ CD = GH $
$m(\widehat{D}) = m(\widehat{H})$	$ DA = EH $

26. ETKİNLİK

$$36 + 60 + 36 + 60 = 192 \text{ cm}$$

27. ETKİNLİK

- a. 3   1. $\frac{1}{2}$ 2. $\frac{1}{2}$

28. ETKİNLİK

1. A   4. B   7. C   10. D   13. A
 2. B   5. A   8. A   11. A   14. E
 3. B   6. C   9. D   12. E

29. ETKİNLİK

1. $\widehat{ABC} \sim \widehat{DEF}$ $k = 2$
 2. $\widehat{KLM} \sim \widehat{PRS}$ $k = \frac{2}{8} = \frac{1}{4}$
 3. $\widehat{XYZ} \sim \widehat{KML}$ $k = \frac{8}{20} = \frac{2}{5}$

30. ETKİNLİK

1. $\widehat{ABC} \sim \widehat{ADE}$ 3. $\widehat{EAD} \sim \widehat{ECB}$ 5. $\widehat{ABE} \sim \widehat{CDB}$
 2. $\widehat{DBE} \sim \widehat{CBA}$ 4. $\widehat{CAD} \sim \widehat{CBA}$

31. ETKİNLİK

1. Mutfak ölçüler = 6 – 8
 Kiler ölçüler = 3 – 4 olup;
 $\frac{6}{3} = \frac{8}{4} = 2$ olup benzerdir.
 2. Oturma odası ölçüler = 6 – 5
 Yatak odası ölçüler = 4 – 8 olup;

$\frac{6}{3} \neq \frac{5}{8}$ olduğundan dolayı benzer değildir.

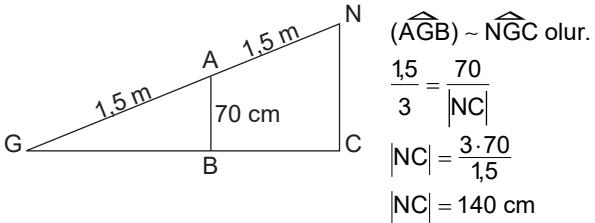
3. Salon ölçüler = 6 – 5
 Oturma odası ölçüler = 6 – 5 olup;

$\frac{6}{6} = \frac{5}{5} = 1$ olup benzerdir.

4. Kiler ölçüler = 3 – 4
 Banyo ölçüler = 3 – 3 olup;

$\frac{3}{3} \neq \frac{4}{3}$ olduğundan dolayı benzer değildir.

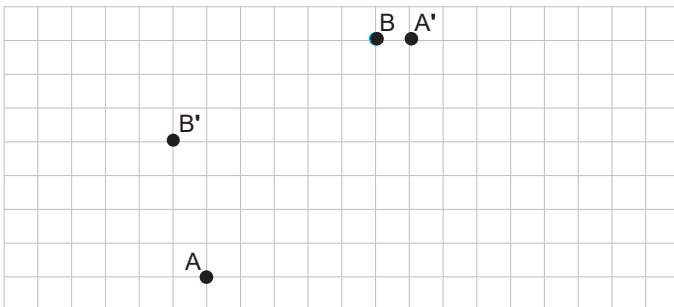
32. ETKİNLİK

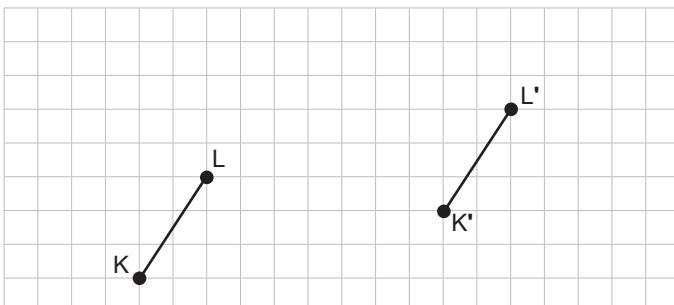
6. ÜNİTE

1. ETKİNLİK

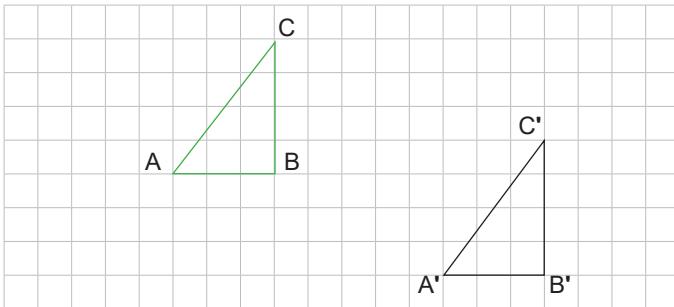
1.

2.

3.

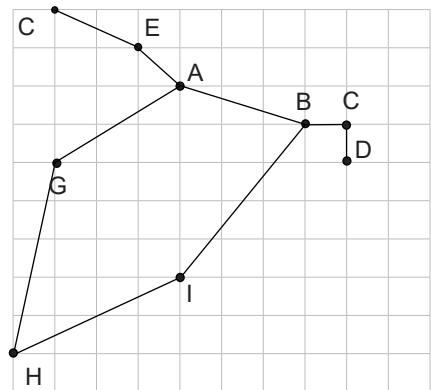
2. ETKİNLİK

1. $A'(4,3)$ 3. $C'(5,14)$ 5. $E'(-22,0)$ 7. $G'(4,-2)$
 2. $B'(-9,2)$ 4. $D'(-12,-1)$ 6. $F'(59,44)$

3. ETKİNLİK

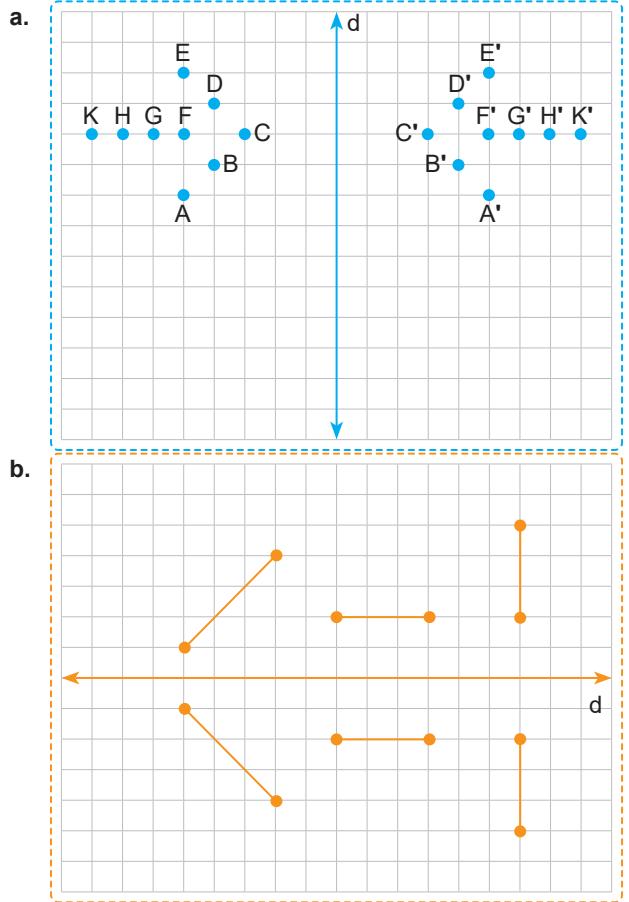
1. 2 birim sağa, 2 birim aşağı
 2. 2 birim sola, 3 birim aşağı
 3. 5 birim sağa, 3 birim aşağı
 4. 1 birim sola, 5 birim yukarı
5. 13 birim sağa, 5 birim aşağı
 6. 4 birim sola
 7. 7 birim sağa, 7 birim aşağı

4. ETKİNLİK

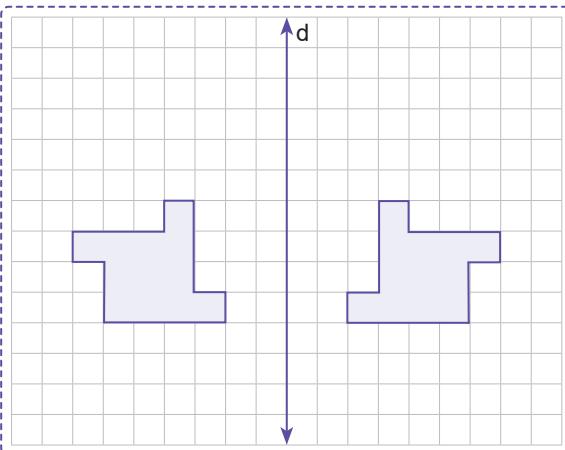

Oluşan takımıyıldızı: Kral

5. ETKİNLİK

c.

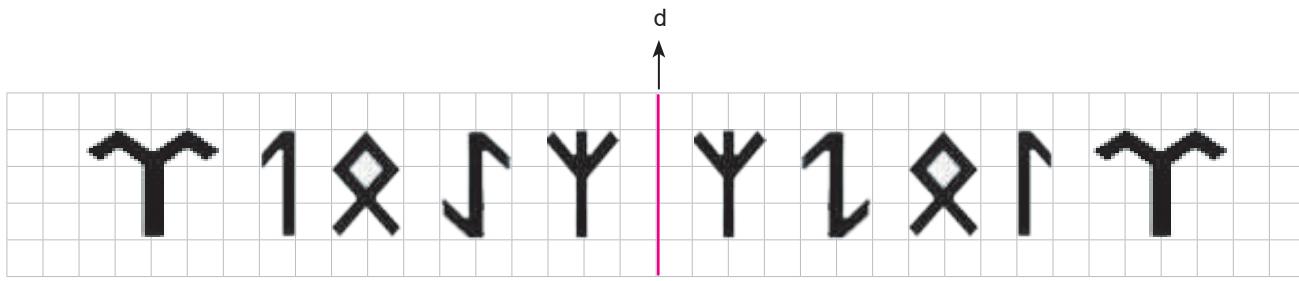

6. ETKİNLİK

	Noktalar	x eksenine göre yansımaya	y eksenine göre yansımaya
1.	$A(3,5)$	$A'(3, -5)$	$A''(-3, 5)$
2.	$B(-2,7)$	$B'(-2, -7)$	$B''(2, 7)$
3.	$C(1,4)$	$C'(1, -4)$	$C''(-1, 4)$
4.	$D(-3,-5)$	$D'(-3, 5)$	$D''(3, -5)$
5.	$E(7,-5)$	$E'(7,5)$	$E''(-7, -5)$
6.	$F(-1,-3)$	$F'(-1,3)$	$F''(1, -3)$
7.	$G(4,2)$	$G'(4,-2)$	$G''(-4, 2)$
8.	$H(-8,6)$	$H'(-8,-6)$	$H''(8, 6)$
9.	$I(-2,6)$	$I'(-2,-6)$	$I''(2, 6)$
10.	$J(-9,-2)$	$J'(-9,2)$	$J''(9, -2)$
11.	$K(3,2)$	$K'(3,-2)$	$K''(-3, 2)$
12.	$L(7,2)$	$L'(7,-2)$	$L''(-7, 2)$
13.	$M(4,1)$	$M'(4,-1)$	$M''(-4, 1)$
14.	$N(12,5)$	$N'(12,-5)$	$N''(-12, 5)$
15.	$P(-13,12)$	$P'(-13,-12)$	$P''(13, 12)$

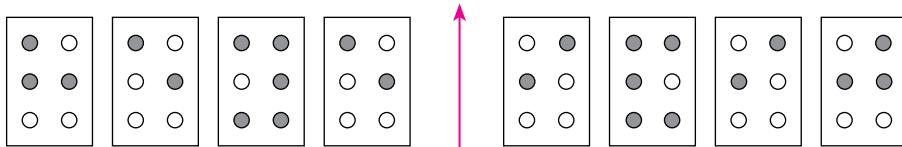
ÇÖZÜMLER

7. ETKİNLİK

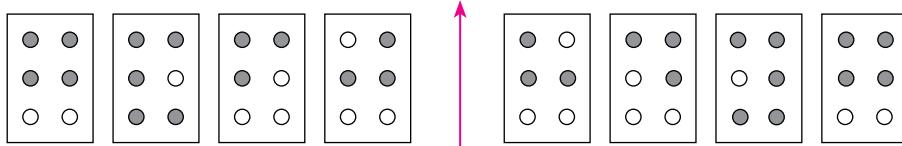
Günümüz Türkçesi

8. ETKİNLİK

İşlemin sonucu: $85 \cdot 5 = 425$

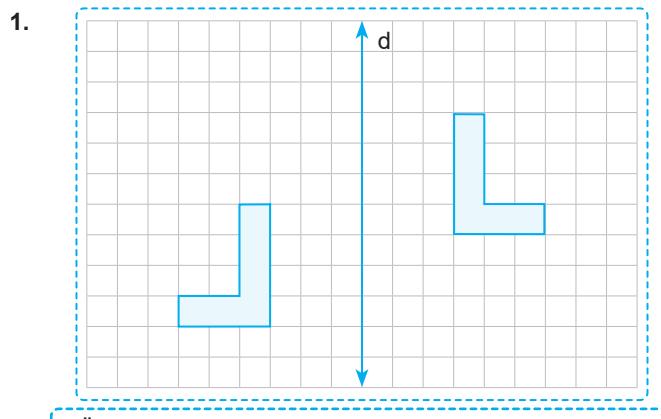
Yansıyan işlemin sonucu: $9 + 90 = 99$

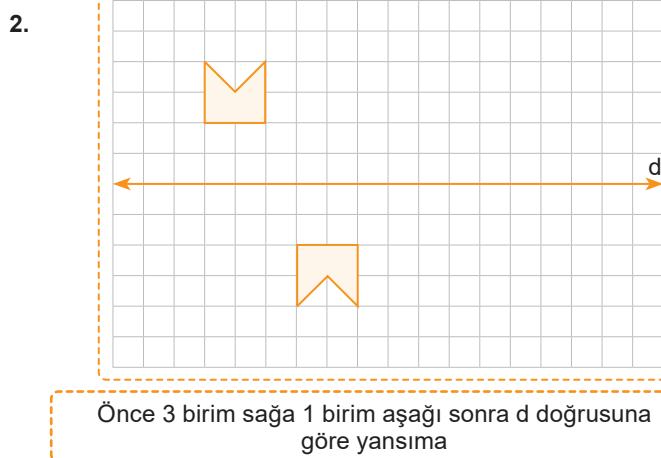
İşlemin sonucu: $7 + 60 = 67$

Yansıyan işlemin sonucu: $84 \cdot 7 = 588$

9. ETKİNLİK

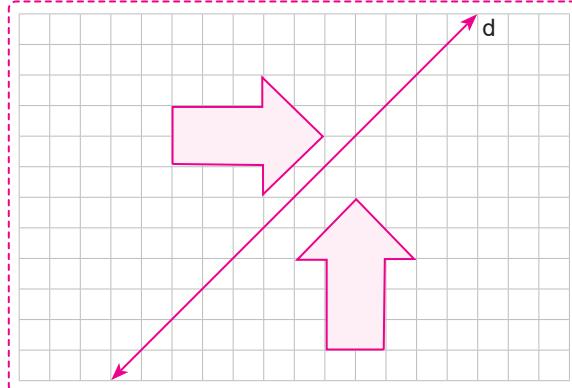

Önce 3 birim yukarı sonra d doğrusuna göre yansımaya

Önce 3 birim sağa 1 birim aşağı sonra d doğrusuna göre yansımaya

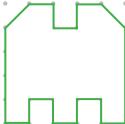
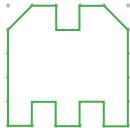
3.

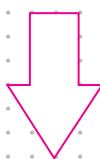
Önce 1 birim yukarı sonra d doğrusuna göre yansımaya

10. ETKİNLİK

1. Önce 5 birim aşağı sonra d eksenine göre yansımaya

2. 3 birim aşağı 5 birim sağa sonra d doğrusuna göre yansımaya

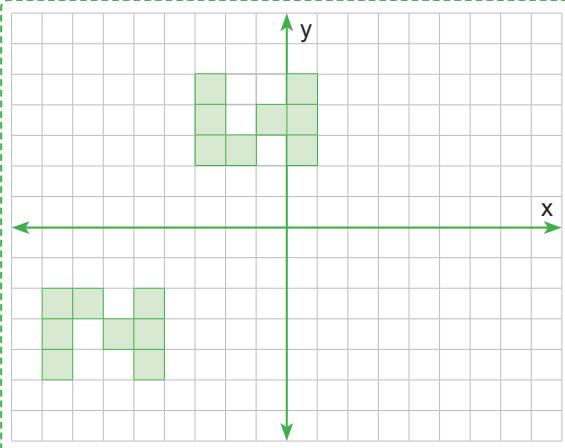
3. Önce 3 birim aşağı 1 birim sağa sonra d doğrusuna göre yansımaya

11. ETKİNLİK

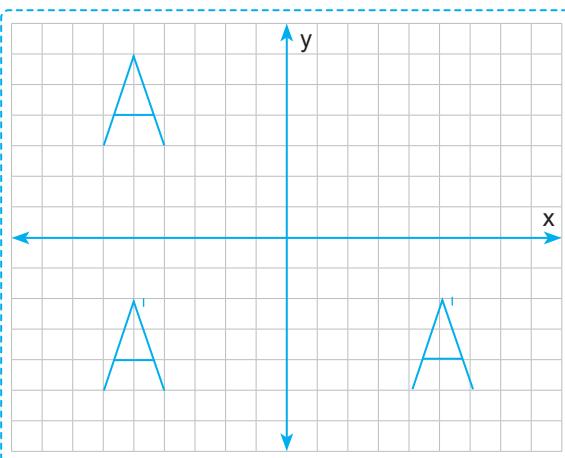
- 1.

5 br sağa x 'e göre yansımaya

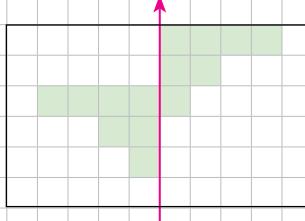
- 2.

8 br aşağı y 'ye göre yansımaya

12. ETKİNLİK

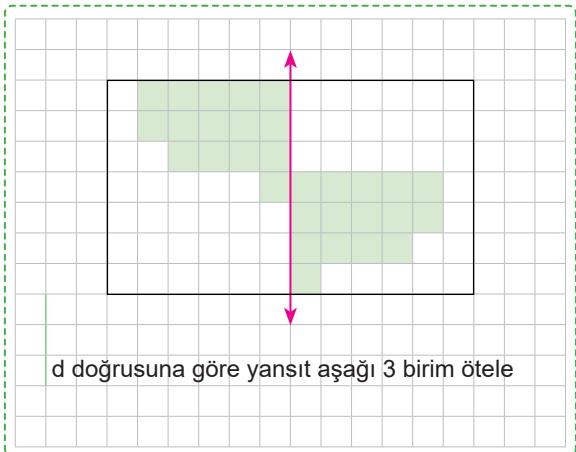
- a.

d doğrusuna göre yansıt yukarı 2 birim ötele

ÇÖZÜMLER

b.

13. ETKİNLİK

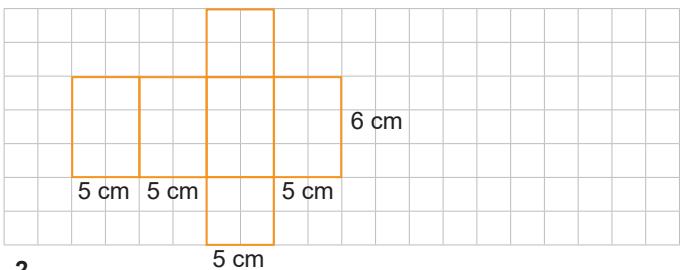
Prizma	Köşe Sayısı	Yüzey Sayısı	Ayrıt Sayısı
Üçgen Prizma	6	5	9
Küp	8	6	12
Kare Prizma	8	6	12
Dikdörtgen Prizma	8	6	12
Beşgen Prizma	10	7	15
Altıgen Prizma	12	8	18

14. ETKİNLİK

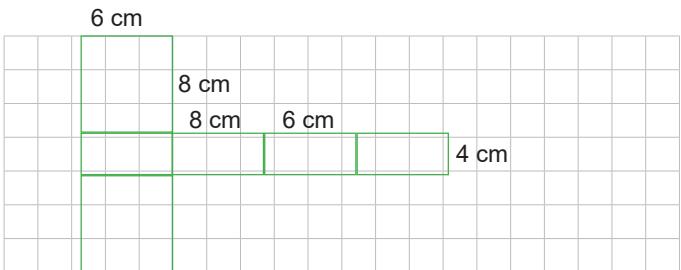
- $a = 2$, $b = 9$, $c = 5$
- $k = -1$, $\ell = 10$, $m = 5$

15. ETKİNLİK

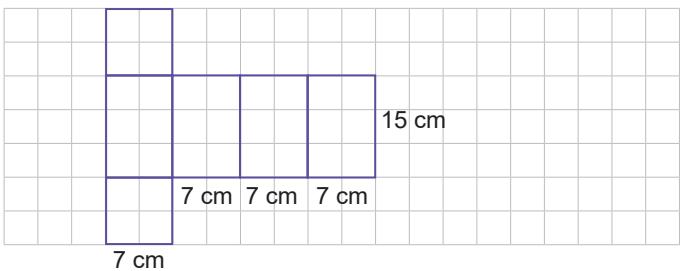
1.

2.

3.

16. ETKİNLİK

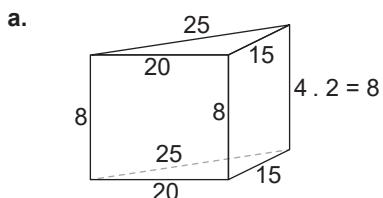
ALNA → ALAN	HİCMA → HACİM
BANAT → TABAN	MAÇINI → AÇINIM
TAYIR → AYRIT	ERKA MİRTAPİ → KARE PİRAMİT
ÇÜNEG MATİRİP → ÜÇGEN PİRAMİT	TOBYU → BOYUT
NAY ZEYYÜ → YAN YÜZYEY	NAA DORUĞ → ANA DOĞRU
KÜSLİKEY → YÜKSEKLİK	KERZEM İÇA → MERKEZ AÇI

Y	A	R	I	Ç	A	P	D	Ü	C	R	A	N	B
D	Y	R	P	Ş	L	Ö	L	Ğ	O	Y	H	Z	O
V	Ü	I	L	H	A	C	İ	M	F	A	H	F	Y
N	K	L	Ç	Ş	N	R	A	Ç	I	N	I	M	U
K	S	A	N	A	D	O	Ğ	R	U	Y	D	T	T
M	E	R	K	E	Z	A	Ç	I	F	Ü	A	A	Ç
A	K	S	İ	L	İ	N	D	İ	R	Z	İ	B	P
Y	L	B	T	İ	M	A	R	İ	P	E	R	A	K
R	İ	N	P	P	A	Ç	I	R	A	Y	E	N	Z
I	K	B	Z	D	İ	K	K	Ö	N	İ	Z	V	N
T	K	Ü	Ç	G	E	N	P	İ	R	A	M	İ	T

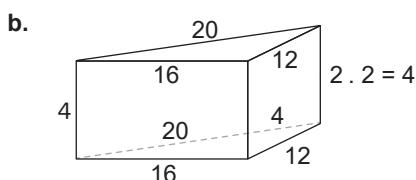
17. ETKİNLİK

Köşegen uzunluğu Şekil-1'deki için $20^2 + 15^2 = (\text{köşegen uzunluğu})^2$ olup burada 25 cm bulunur.

Şekil-2 için $16^2 + 12^2 = (\text{köşegen uzunluğu})^2$ olup 20 cm'dir.

$$\begin{aligned} \text{Ayrıt uzunlıklarının toplamı} &= 3 \cdot 8 + 2 \cdot 20 + 2 \cdot 15 + 2 \cdot 25 \\ &= 24 + 40 + 30 + 50 \\ &= 144 \text{ cm} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{Ayrıt uzunlıklarının toplamı} &= 3 \cdot 4 + 2 \cdot 16 + 2 \cdot 12 + 2 \cdot 20 \\ &= 12 + 32 + 24 + 40 \\ &= 108 \text{ cm} \end{aligned}$$

18.

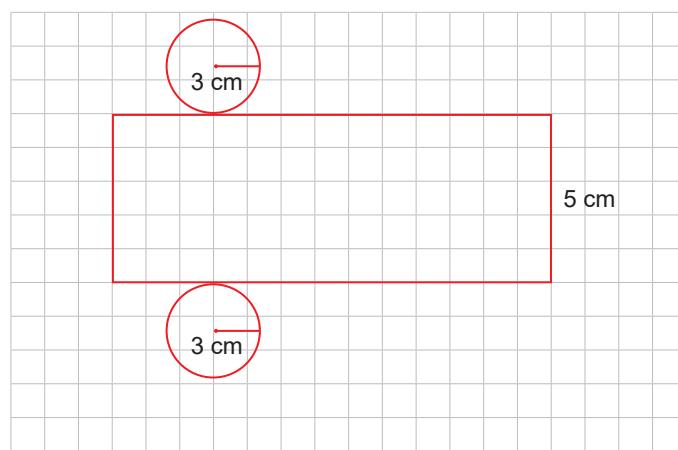
1. a: Taban yarıçapı
b: Yükseklik
c: Yan yüz
d: Taban yarıçapı
e: Üst taban
f: Alt taban

2. a: Taban
b: Taban yarıçapı
c: Yan yüz
d: Taban yarıçapı
e: Taban
f: Yükseklik

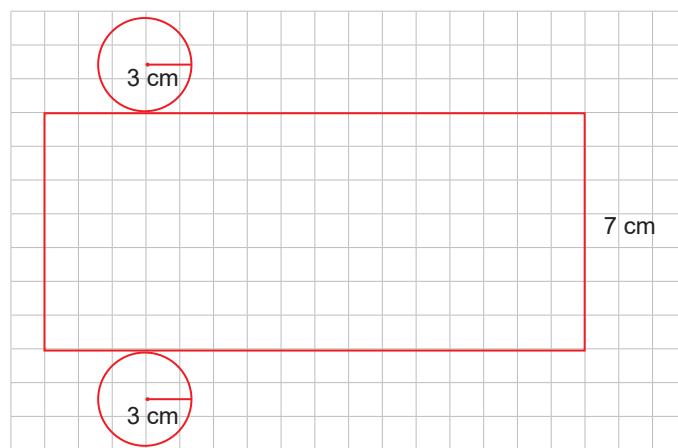
3. a: Üst taban
b: Yarıçap
c: Yan yüz
d: Yükseklik
e: Yarıçap
f: Alt taban

19. ETKİNLİK

1.

2.

ÇÖZÜMLER

2. DÖNEM 2. YAZILI SINAVLARI (SENARYO 1)

1. $5x > x + 20$
 $4x > 20$
 $x > 5$
 $x = 6, 7, 8, 9 \dots$
Cevap = $6 + 7 = 13$

2. Pembe çitanın uzunluğu = x cm olur.

$$|AB| = (x + 5) \text{ cm}$$

$$|BC| = (x + 8) \text{ cm}$$

$$|AC| = (x + 6) \text{ cm}$$

$$|AB| < |AC| < |BC| \text{ olur.}$$

3. $\triangle ABC$ 'de;

$$|AC|^2 = 3^2 + 4^2$$

$$|AC|^2 = 9 + 16$$

$$|AC|^2 = 25 \Rightarrow |AC| = 5 \text{ cm}$$

$\triangle ACD$ 'de;

$$|AD|^2 = |AC|^2 + |CD|^2$$

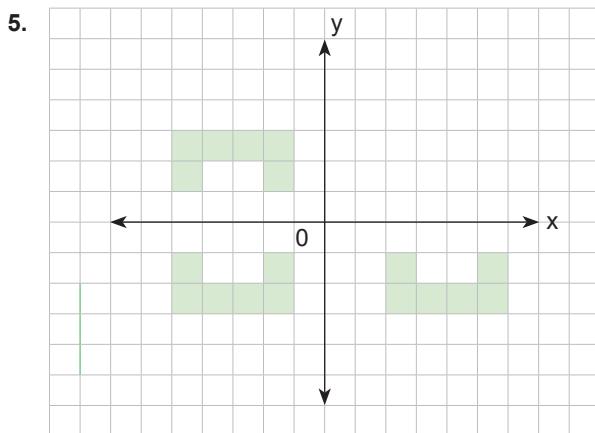
$$= 5^2 + 12^2$$

$$= 25 + 144$$

$$|AD|^2 = 169 \text{ ise}$$

$$|AD| = 13 \text{ cm'dir.}$$

4. $A(2, -1)$
 A' için 1 birim sola ötelenir. $A(2-1, -1) = A'(1, -1)$
 $A(2, -1)$ x eksenine göre yansıtılır. $A(2, -1)$ x'e göre yansıtılırsa $A''(2, 1)$ olur.

6. $\frac{\text{Kısa kenar}}{\text{Uzun kenar}}$ oranını kuralım.

$$\frac{60}{80} = \frac{x}{60} \Rightarrow 80x = 60 \cdot 60$$

$$x = \frac{60 \cdot 60}{80}$$

$$x = 45 \text{ birimdir.}$$

7.

$$m(\widehat{BCA}) = 180^\circ - (60^\circ + 70^\circ)$$

$$= 180^\circ - 130^\circ$$

$$= 50^\circ \text{ bulunur.}$$

8. $2x = 4 \Rightarrow x = 2 \text{ cm}$
 $y = 3 \text{ cm}$
 $3z = 12 \text{ cm} \Rightarrow z = 4 \text{ cm}$

- 1– Alt ve üst tabanı dairelerdir.
2– Yan yüzü kare veya dikdörtgendir.
3– Dairelerden birinin çevresi yan yüzün bir kenarının uzunluğuna eşittir.
4– Yüzey alanı bir dikdörtgen ve iki daireden oluşur.

Bu özelliklerden herhangi iki tanesini yazana 10 puan verilir.

10.

a. $|7 - 5| < 8 < 7 + 5$
 $2 < 8 < 12 \dots$

Üçgen çizilebilir.

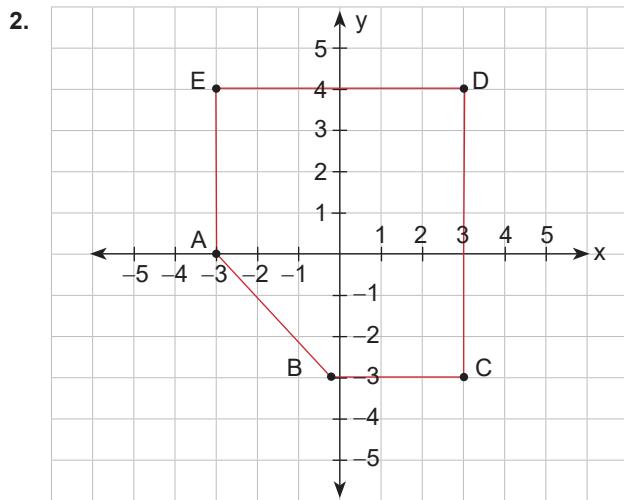
b. $|12 - 6| < 4 < 12 + 6$
 $6 < 4 < 18$

Eşitsizlik sağlanmadığı için bu üçgen çizilemez.

2. DÖNEM 2. YAZILI SINAVLARI (SENARYO 2)

1. $2x - 3 > 5$
 $2x > 8$
 $x > 4$
 $x = \{5, 6, 7, 8, 9, \dots\}$

En küçük iki doğal sayının toplamı = $5 + 6 = 11$ olur.

3.

a. $m(\widehat{C}) = 180^\circ - (50^\circ + 70^\circ) = 60^\circ$

$m(\widehat{A}) < m(\widehat{C}) < m(\widehat{B})$ olup;

$$|BC| < |AB| < |AC|$$

b. $\widehat{ADE}$ 'de $m(\widehat{EAD}) = 180^\circ - (60^\circ + 80^\circ)$
 $= 180^\circ - 140^\circ = 40^\circ$

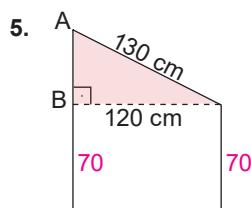
$\widehat{ADE}$ 'de en küçük açı $m(\widehat{EAD})$ 'dır. Bu nedenle en kısa kenar $|DE|$ olur.

4.

a. $(-4, 6)$ x'e göre yansıması $(-4, -6)$ 'dır. $(-4, -6)$ noktası III. bölgededir.

- b. A kutusu $(-4, 6)$
 B kutusu $(-4, -6)$
 C kutusu $(-4, -2)$
 D kutusu $(0, -2)$
 E kutusu $(0, -2)$

E kutusundaki noktanın koordinatları toplamı $= 0 + (-2) = -2$ 'dir.

$$130^2 = 120^2 + |AB|^2 \text{ ise } |AB| = 50 \text{ cm bulunur. (5-12-13 üçgeni)}$$

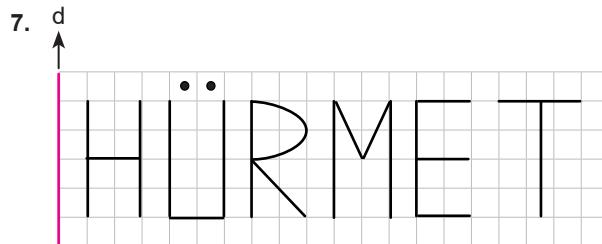
$$\text{Direğin boyu} = 130 + 50 + 70 = 250 \text{ cm}$$

6. $\widehat{ABC}$ 'de $[AD]$ kenarortay ve; $|BD| = |DC|$ 'dir.

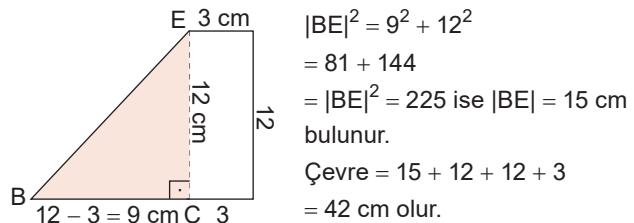
$$4x - 1 = 2x + 5$$

$$2x = 6$$

$$x = 3$$

8. 1 kenar uzunluğu $= \frac{48}{4} = 12 \text{ cm}$

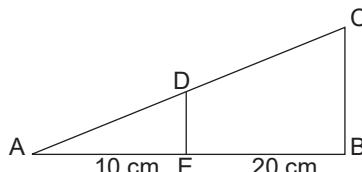
9. Uzun kenarı $= 24 \text{ cm}$ olup kıvrılırsa uzun kenarı dairenin çevresine eşit olur.

$$2\pi r = 24$$

$$2 \cdot 3 \cdot r = 24$$

$$r = \frac{24}{6} = 4 \text{ cm}$$

10.

$\widehat{AED} \sim \widehat{ABC}$

$$\frac{10}{10 + 20} = \frac{|DE|}{15}$$

$$\frac{10}{30} = \frac{|DE|}{15} \Rightarrow |DE| = \frac{10 \cdot 15}{30} = |DE| = 5 \text{ cm}$$

2. DÖNEM 2. YAZILI SINAVLARI (SENARYO 3)

1. II. şekilde $|AC| = 6$ br'dir.

Doğru cevap B seçeneğidir.

ÇÖZÜMLER

2. $6x + 2 \leq 23$

$$6x \leq 21$$

$$x \leq \frac{21}{6}$$

$$x \leq 3,5$$

$x = 3, 2, 1$ olup toplamı $3 + 2 + 1 = 6$ 'dır.

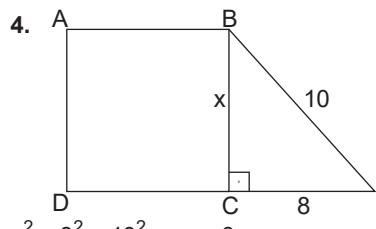
Doğru cevap A seçeneğidir.

3. $m(\widehat{C}) = 180^\circ - (55^\circ + 85^\circ)$
 $= 180^\circ - 140^\circ = 40^\circ$

$$m(\widehat{A}) = 85^\circ, m(\widehat{B}) = 55^\circ, m(\widehat{C}) = 40^\circ$$

$$|AB| < |AC| < |BC|$$

Doğru cevap A seçeneğidir.

$$x^2 + 8^2 = 10^2 \rightarrow x = 6 \text{ cm}$$

$$\mathcal{C}(ABCD) = 6 \cdot 4
= 24 \text{ cm}$$

Doğru cevap B seçeneğidir.

5. A(2,3) olup 2 birim aşağı, 5 birim sola ötelenirse;

$$A(2-5, 3-2) = A(-3, +1) \text{ olur.}$$

Doğru cevap A seçeneğidir.

6. $x \leq -3$ ile ifade edilir. -3 ve -3 'ten küçük sayılar anlamına gelir.

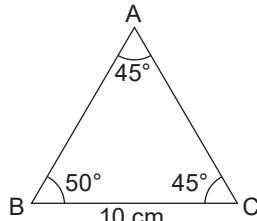
Doğru cevap A seçeneğidir.

7. A(-4,-1) noktasının x eksenine göre yansımasyında y üzerindeki noktanın işaretini değiştir.

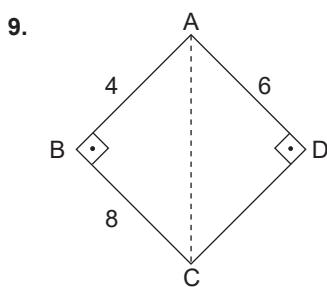
$$A'(-4,1) \text{ olur.}$$

Doğru cevap B seçeneğidir.

8. B kenarı için cetvel ve açılar için açıölçer kullanılmıştır.

Doğru cevap D seçeneğidir.

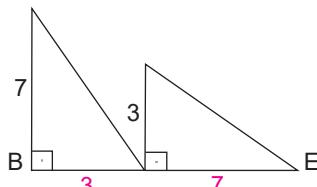

$$\begin{aligned} \widehat{ABC} \text{ dik üçgeninde;} \\ 8^2 + 4^2 = |AC|^2 \\ 64 + 16 = |AC|^2 \rightarrow |AC|^2 = 80 \\ \widehat{ACD} \text{ dik üçgeninde;} \\ |CD|^2 + 6^2 = |AC|^2 \\ |CD|^2 + 36 = 80 \\ |CD|^2 = 80 - 36 \\ |CD|^2 = 44 \end{aligned}$$

$$|CD| = \sqrt{44} = 2\sqrt{11}$$

Doğru cevap A seçeneğidir.

10. Üçgenler eş ise tüm kenarları birbirine eşittir.

$$|BE| = 3 + 7 = 10 \text{ cm'dir.}$$

Doğru cevap B seçeneğidir.

11. Kısa ve uzun kenarlar kendi aralarında benzerdir.

$$\frac{3}{15} = \frac{8}{|EF|}$$

$$\begin{aligned} 3|EF| &= 8 \cdot 15 \\ |EF| &= 40 \text{ cm} \\ \mathcal{C}(EFGH) &= (40 + 15) \cdot 2 \\ &= 55 \cdot 2 \\ &= 110 \end{aligned}$$

Doğru cevap C seçeneğidir.

12. 5, 4, 3 üçgeni oluşturulabilir.

$$|4 - 3| < 5 < 3 + 4$$

$$1 < 5 < 7 \dots 1$$

$$|3 - 5| < 4 < 3 + 5$$

$$2 < 4 < 8 \dots 2$$

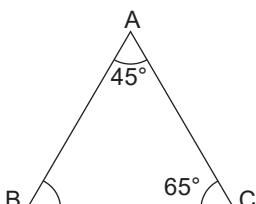
$$|5 - 4| < 3 < 5 + 4$$

$$1 < 3 < 9 \dots 3$$

1, 2 ve 3 eşitsizlikleri doğru olup üçgen çizilebilir.

Doğru cevap D seçeneğidir.

13.

$m(\hat{B}) = 180^\circ - (45^\circ + 65^\circ) = 70^\circ$ olup üç açısının ölçüsü verilen üçgen farklı boyutlarda çizilebilir.

Doğru cevap C seçeneğidir.

14.

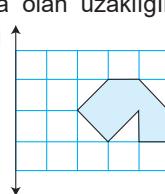
10 birim sağa ötele已被.

Doğru cevap C seçeneğidir.

15. $C(-3, 7)$ x ekseni'ne göre simetriğinde y noktasının işaretini değiştireceğidir. $C'(-3, -7)$ olur.

Doğru cevap B seçeneğidir.

16. Şeklin doğuya olan uzaklığuna dikkat edilmelidir. Verilen şeklin simetriği

Doğru cevap D seçeneğidir.

17. $3x - 4 \geq 11$

$$3x \geq 15$$

$$x \geq \frac{15}{3}$$

$$x \geq 5$$

$$x = \{5, 6, 7, 8, \dots\}$$

Doğru cevap D seçeneğidir.

18. a, k ile,

p, m ile,

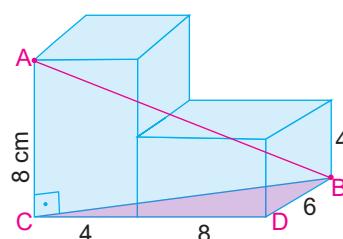
g, e ile çakışır.

Doğru cevap B seçeneğidir.

19. ABCD karesi ve ABCD dikdörtgeni [AB] etrafında 360° döndürülüğünde silindir elde edilir.

Doğru cevap B seçeneğidir.

20.

$$\text{BCD dik üçgeninde } |BC|^2 = 12^2 + 6^2$$

$$|BC|^2 = 144 + 36$$

$$|BC|^2 = 180 \text{ cm olur.}$$

$$\text{ABC dik üçgeninde } |AC|^2 + |BC|^2 = |AB|^2$$

$$8^2 + 180 = |AB|^2$$

$$64 + 180 = |AB|^2 \text{ ise}$$

$$|AB|^2 = 244$$

$$|AB| = \sqrt{244}$$

$$|AB| = 2\sqrt{61} \text{ cm bulunur.}$$

Doğru cevap C seçeneğidir.

ÇÖZÜMLER

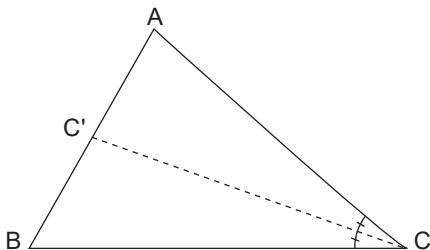
2. DÖNEM 2. YAZILI SINAVLARI (SENARYO 4)

1. 5 kutunun boyu $5x$ metre olur.

$5x < 1$ olarak gösterilir.

Doğru cevap D seçeneğidir.

2.

CC' katlama izi $\angle ACB$ açısının açıortayıdır.

Doğru cevap A seçeneğidir.

3. Verilen uzunluklarla $|8 - 10| < x < 8 + 10$

$2 < x < 18$ eşitsizliğini sağlayan bir uzunluk alındığında üçgen elde edilir.

$x = 2$ alınırsa üçgen elde edilemez.

Doğru cevap D seçeneğidir.

4. $M(3, -3)$ noktasını $2x + y > 0$ eşitsizliğinde yerine yazalım.

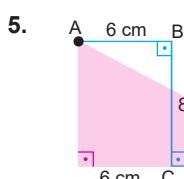
$x = 3$, $y = -3$ için;

$$2 \cdot 3 - 3 > 0$$

$$6 - 3 > 0$$

$3 > 0$ olup eşitsizlik sağlanmış olur.

Doğru cevap B seçeneğidir.

$\widehat{AED}$ de;

$$8^2 + (6 + 9)^2 = |AD|^2$$

$$8^2 + 15^2 = |AD|^2 \text{ ise}$$

$|AD| = 17$ cm olur.

(8 – 15 – 17 üçgeni)

Doğru cevap B seçeneğidir.

6. x ’in çözüm eşitsizliği 7 ve 7’den büyük olmalıdır.

$$2x - 1 \geq 13$$

$$2x \geq 14$$

$$x \geq 7 \text{ olur.}$$

Doğru cevap C seçeneğidir.

7. $\widehat{ABC}$ de $m(\widehat{A}) = 180^\circ - (80^\circ + 30^\circ)$
 $= 70^\circ$ dir.

$\widehat{EDF}$ de $m(\widehat{E}) = 180^\circ - (80^\circ + 70^\circ)$
 $= 30^\circ$

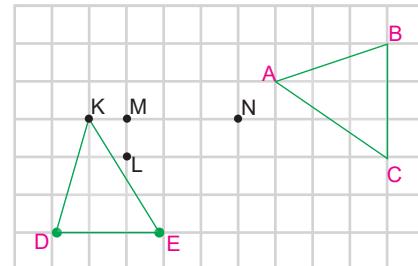
$\widehat{ACB} \sim \widehat{FED}$ olarak bulunur.

$$\frac{|AC|}{|FE|} = \frac{|BC|}{|DE|} = \frac{|AB|}{|FD|} \text{ olur.}$$

Bu eşitlik soruda verilmiştir.

Doğru cevap B seçeneğidir.

8.

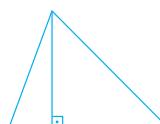
K noktası D ve E noktaları ile sırasıyla birleştirilirse elde edilen KDE üçgeninin yüksekliği 3 birim olup ABC üçgenine eş olur.

Doğru cevap D seçeneğidir.

9. Terazi dengede olmayıp elmaların bulunduğu kefe daha ağırdır. Yani $x > 2$ ile ifade edilir.

Doğru cevap B seçeneğidir.

10. Yükseklik bir köşeden çıkıştırken kenara dik inmelidir.

Doğru cevap A seçeneğidir.

11. Eş çokgenlerde kenar uzunlukları birbirine eşittir.

$$2a + 4b = 3a + 2b$$

$$2b = a \text{ ise;}$$

$$\frac{a}{b} = 2 \text{ dir.}$$

Doğru cevap B seçeneğidir.

12. $|8 - 6| < x < 8 + 6$

$2 < x < 14$

$x = \{3, 4, 5, \dots, 13\}$ değerlerinden birini alabilir. x 'in en büyük tam sayı değeri 13'tür.

Doğru cevap B seçeneğidir.

13. x eksenine göre yansıtılıp 4 birim sağa ötelenir.

Doğru cevap D seçeneğidir.

14.

Dikdörtgenler prizmasının her yüzeyi dikdörtgenseldir.

Doğru cevap A seçeneğidir.

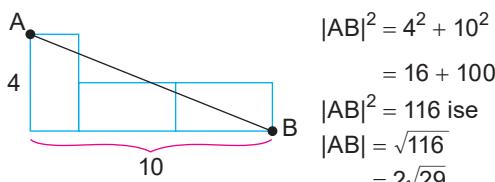
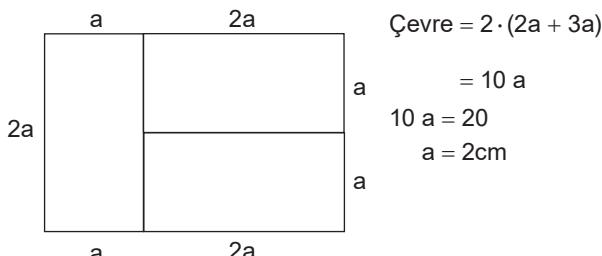
15.

Açınımı verilen küpe ait değildir.

Doğru cevap C seçeneğidir.

16. Özdeş dikdörtgenlerde Şekil-1'e göre kısa kenar uzun kenarın yarısına eşittir. Kısa kenar = a , Uzun kenar = $2a$ olsun.

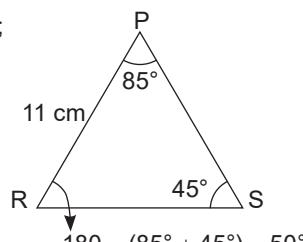
Doğru cevap B seçeneğidir.

17. I. $\widehat{KLM}$ de üç kenar uzunluğu verilmiştir. Üçgen eşitsizliğine bakalım.

$9 < 8 < 17 \times$

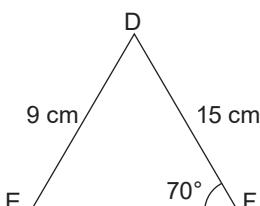
Üçgen eşitsizliğini sağlamadığı için çizilmez.

II. $\widehat{PRS}$ de;

Bir kenar ve köşelerindeki açısı bilinen üçgen çizilebilir.

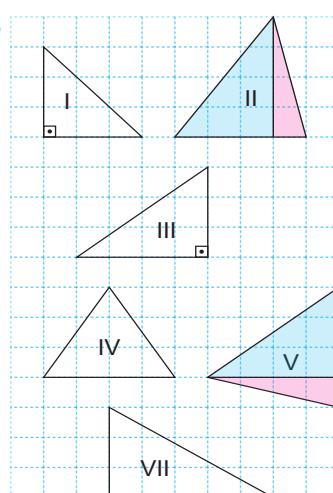
III. $\widehat{DEF}$ de;

$m(\widehat{D})$ bilinmediği için çizilemez.

Doğru cevap B seçeneğidir

18.

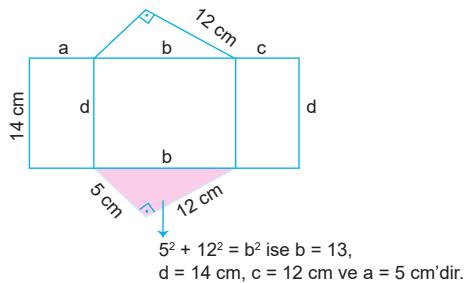

II ve V üçgenleri eş üçgenlerdir.

Doğru cevap B seçeneğidir.

ÇÖZÜMLER

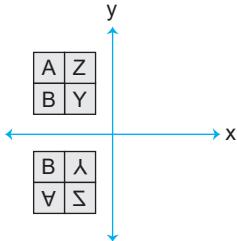
19.

$$a + b + c + d = 5 + 13 + 12 + 14 = 44 \text{ cm olur.}$$

Doğru cevap D seçeneğidir.

20.

Doğru cevap C seçeneğidir.

20. ETKİNLİK

1. 90 cm^2	3. 1518 cm^2
2. 168 cm^2	4. 2856 cm^2

21. ETKİNLİK

1. 450 br^2	3. 756 br^2
2. 1800 cm^2	4. 84 br^2

22. ETKİNLİK

$$\begin{aligned} \text{a. } & 2\pi r^2 + 2\pi r \cdot h \\ & = 2 \cdot 3 \cdot 4^2 + 2 \cdot 3 \cdot 4 \cdot 10 \\ & = 96 + 240 \\ & = 336 \text{ cm}^2 \end{aligned}$$

b. Yeni yan yüzün uzun kenarı 6 cm kısalır. O halde bu uzunluğu bulalım.

$$\begin{aligned} 2\pi r - 6 &= 2 \cdot 3 \cdot 4 - 6 \\ &= 18 \text{ cm} \end{aligned}$$

Yeni tabanın yarıçapını bulalım.

$$2\pi r = 18 \rightarrow r = 3 \text{ cm}$$

$$\begin{aligned} \text{Yüzey alanı} &= 2\pi r^2 + 2\pi r \cdot h \\ &= 2 \cdot 3 \cdot 3^2 + 2 \cdot 3 \cdot 3 \cdot 10 \\ &= 54 + 180 \\ &= 234 \text{ cm}^2 \end{aligned}$$

c. Alanlar arasındaki fark = $336 - 234 = 102 \text{ cm}^2$ 'dir.

23. ETKİNLİK

Yeni cismin yüzey alanı çıkarılan küçük silindirin yan yüzü kadar artmıştır.

Büyük silindirin yüzey alanını hesaplayalım.

$$\begin{aligned} 2\pi r^2 + 2\pi rh &= 2 \cdot 3 \cdot 4^2 + 2 \cdot 3 \cdot 4 \cdot 6 \\ &= 96 + 144 \\ &= 240 \text{ cm}^2 \end{aligned}$$

Küçük silindirin yan yüzey alanını bulalım.

$$\begin{aligned} 2\pi rh &= 2 \cdot 3 \cdot 1 \cdot 4 \\ &= 24 \text{ cm}^2 \end{aligned}$$

Cismin yüzey alanı = $240 + 24 = 264 \text{ cm}^2$ olarak bulunur.

24. ETKİNLİK

1. 525 br^3
2. 3600 br^3

25. ETKİNLİK

1. 135 br^3
2. 12 br^3

26. ETKİNLİK

Efe'nin silindirinin yarıçapı =

$$2\pi r = 12$$

$$2 \cdot 3 \cdot r = 12 \rightarrow r = 2 \text{ cm}$$

Yüksekliği = 24 cm 'dir.

$$\begin{aligned} \text{Hacim} &= \pi r^2 h \\ &= 3 \cdot 2^2 \cdot 24 \\ &= 288 \text{ cm}^3 \end{aligned}$$

Tarık'ın silindirinin yarıçapı =

$$2\pi r = 24$$

$$2 \cdot 3 \cdot r = 24 \rightarrow r = 4 \text{ cm}$$

Yüksekliği = 12 cm 'dir.

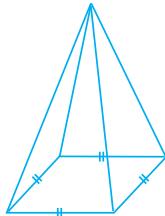
$$\begin{aligned} \text{Hacim} &= \pi r^2 h \\ &= 3 \cdot 4^2 \cdot 12 \\ &= 3 \cdot 16 \cdot 12 \\ &= 576 \text{ cm}^3 \end{aligned}$$

27. ETKİNLİK

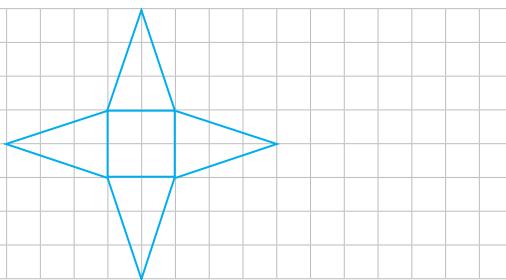
Piramit Çeşidi	Ayrıt Sayısı	Köşe Sayısı	Yüzey Sayısı
Üçgen Piramit	6	4	4
Dikdörtgen Piramit	8	5	5
Beşgen Piramit	10	6	6
Altıgen Piramit	12	7	7

28. ETKİNLİK

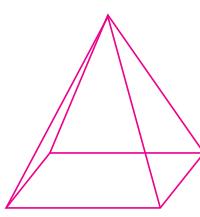
1.

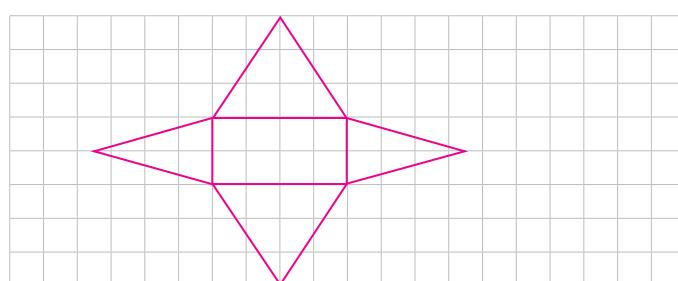
Adı	Kare piramit
Ayrıt Sayısı	8
Yan Yüz Sayısı	4
Taban Şekli	Kare
Yan Yüz Şekli	Üçgen
Köşe Sayısı	5

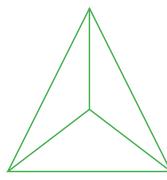
2.

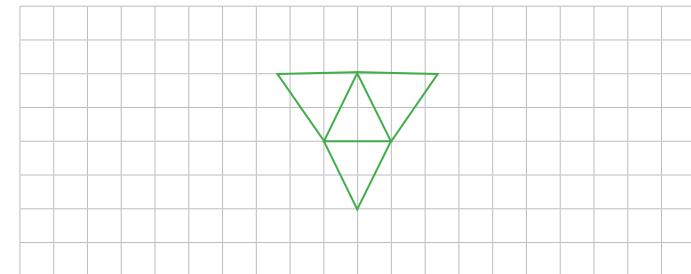
Adı	Dikdörtgen piramit
Ayrıt Sayısı	8
Yan Yüz Sayısı	4
Taban Şekli	Dikdörtgen
Yan Yüz Şekli	Üçgen
Köşe Sayısı	5

3.

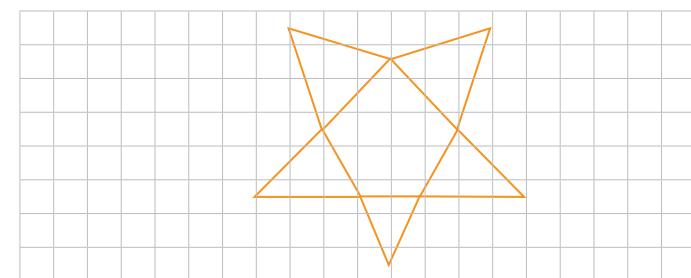
Adı	Üçgen piramit
Ayrıt Sayısı	6
Yan Yüz Sayısı	3
Taban Şekli	Üçgen
Yan Yüz Şekli	Üçgen
Köşe Sayısı	4

4.

Adı	Beşgen piramit
Ayrıt Sayısı	10
Yan Yüz Sayısı	5
Taban Şekli	Beşgen
Yan Yüz Şekli	Üçgen
Köşe Sayısı	6

29. ETKİNLİK

1. 48 br

3. 65 br

2. 36 br

4. 72 br

30. ETKİNLİK

1. Üçgen piramit

2. Kare piramit

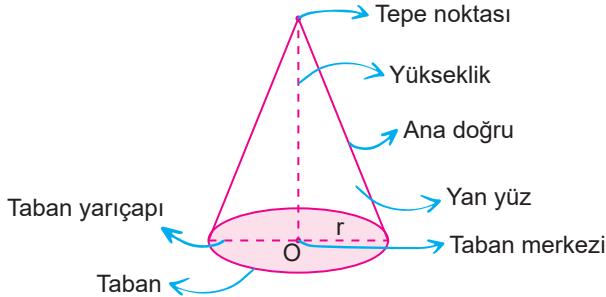
3. Beşgen piramit

4. Altıgen piramit

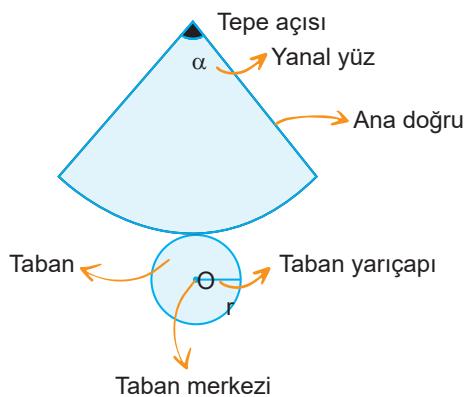
ÇÖZÜMLER

31. ETKİNLİK

1.

2.

32. ETKİNLİK

1. $a = 10 \text{ cm}$ (6–8–10 özel üçgeninden)
2. $a = 10\sqrt{2} \text{ cm}$ (ikiz kenar dik üçgenden)

33. ETKİNLİK

1. $h = 12 \text{ br}$ (5–12–13 özel üçgeninden)
2. $h = 20 \text{ br}$ (15–20–25 özel üçgeninden)

34. ETKİNLİK

1. $r = 7 \text{ br}$ (7–24–25 özel üçgeninden)
2. $r = 9 \text{ br}$ (9–12–15 özel üçgeninden)

35. ETKİNLİK

1. $a = 18 \text{ cm}$
2. $a = 32 \text{ br}$
3. $r = \frac{18}{5} \text{ br}$
4. $h = 36 \text{ cm}$

36. ETKİNLİK

- a. 25 cm
- b. 36. dakikadan sonra

www.ortaokuldata.com Dijital Eğitim Platformunun tanıtım ve kullanım videoları için karekodu okutunuz.

Dijital Eğitim Platformunda Neler Var?

Bu seti alan öğretmen ve öğrencilerin tamamı Dijital Eğitim Platformuna sınırsız sahip olacaktır. Dijital Eğitim Platformunda

- Deneme sınavları çözme,
- Soru çözme,
- Konu çalışma,
- Yapay zeka destekli istatistiksel raporlar alma,
- Süreç odaklı dijital öğrenci takip sistemi,
- Ders kitabının dijital içerikleri,
- Akıllı tahta uygulamaları

gibi birçok özelliğe sahiptir.

Dijital Eğitim Platformu Nasıl Kullanılır?

- Öğretmenin sisteme üye olması
  1. Öğretmen kendisi ortaokuldata.com'dan üyelik yapabilir.
  2. 0 (542) 262 03 37 whatsap hattından yardım alarak üyelik yaptırabilir.
- Öğretmen, öğrenci listesini sisteme girdikten sonra öğrencilerin kullanıcı adı ve şifreleri otomatik oluşturacak veya öğrenci listesini 0 (542) 262 03 37 whatsap hattına göndererek sistem tarafından öğrenci şifreleri oluşturulacaktır.
- Öğrenci, öğretmeninden alacağı şifre ile sisteme giriş yapabilecektir.

* Sınırsız kullanım süresi 1 eğitim-öğretim yıldır.

5. Sınıf

Soru Bankası, Defterim

6. Sınıf

Soru Bankası, Defterim

7. Sınıf

Soru Bankası, Defterim

8. Sınıf

Soru Bankası, Defterim

İvedik Organize Sanayi Matbaacıları Sitesi 1518 Sok.
Mat-Sit İş Merkezi No:2/20 Yenimahalle / ANKARA
Tel: 0 312 384 20 33 - 0 505 925 57 81
www.editoryayinevi.com | bilgi@editoryayinevi.com

9 786052 806463

Nasıl Sipariş Edebilirim?

Kitapçığınızdan talep edebilir veya 0 505 099 24 84 telefon hattından bilgi alabilirsiniz.